

2004

203
Т-36

15427-58

1841 1169-47

Ը պրոկոց։

ԵՐԵՒՈՒՏԻԱՆ

Երգեցմունք Հոգևորական Ի Ծայրագ
և Երջանկաց Սեց Վ Լուսոյց Հայոց
Թարգմանչաց։ զԱստուածորդութիւն
Հիմնեցոյ վասն լրացուցանողաց։
Ի Հայրապետութե Սեբ Ն Թուոյն
Երջմիածնի Տէ Գաւթի Սրբազան
Կաթողիկոսին Ը Հայոց։
Եւ Ի պատրիարգութե Սեբ Ն Թո
ռոյն Երեմի Տեառն Թէոդորոսի
Ը Երկն Երուսաղէմի։

Տպագրեցեալ Վ Եհափառ Հրամա
նաւ Ն Ածի Ն Ըգայանիսա Ն Այրա
քաղաքիս Կոստանդնուպոլսի Սրբ
բազան Պատրիարգի Տեառն Յօհան
նու Ն Ժաբան կոչեցեալ վանքեան
բաբունապետին։

Ի Թուին Հայոց՝ ՌՄԾ ։

Ի Տպարանի Յօհաննէսեան Պօղոսի։

1802

Որ չծորանա Հոգւոյն աբբին, և ընդ ժամս
նախ ժամանակս երթեցին զեղանակաւոր երգս
շարականաց։

Ա Ամա՝ սբն Յակոբ և սբն Աթեոս
րօք՝ առացին զուարթն եղանակաւոր
ձայնիւ, և զերկու ձայն ստեղիս։
Ա Ապա՝ սբն Յակոբ՝ զվ ոգւարուն,
և զկարգն Ճշդագ շաբաթեանս։
Բ Եւ սբն Աթեոս՝ զկարգն Պաշ
խարութեան։
Գ Սբն Ովհաս քերթող՝ զերեսփո
խացն Աւրհնութեան, զկարգ ձնընդ
դեանն և զՆախատաւնի, զՏնընդ տա
ջին, զՅարութեան հարցն, և զառաջին
պատկերն Հոգւոյ գալստեան. զվ ար
դաւոյն և զվ երեսփոխանն. և ըզ
Մեծացուսցէքն։
Դ Յակ՝ սբ զՆռնեին, զՀնգերորդին,
զՆաթեղային, զՅօհաննուան, զսբ ծն
Վրիգորին, զՄարգարէին, և ըզ
Ա արդանանցն, զայս ամ՝ ամենք Նշա
նիսցին տան, և ամենք Խորհնաբանին։
Ե Մեփանոս սիւնեցի առաջինն՝ որ
յաշակերտաց անտի սբց Թադեոսի

Ջաց, զեօթին ձայնան Աւագ օրհնուեցաւ
Ը Յօհան մանդակունին՝ զԱնակիզքն
բանն ահ՝ զհամբարձին • զոր ոմանք
Ոձնեցւոյն տան։
Թ Տրամիտան՝ զՀովիսաննայ Ան
ձինքն • և զՀարցն։
Ը Աբն Խահակ Ձորափորց՝ որ գնաց
ընդ Հմ տաճկաց՝ զԱտչին, զԱկիզ
ցոյ, զ Ջևնդանագիր անարատն,
և զՏ երկնից՝ Որ զարդարեաց։
Թ Սուրբն Յօհան ոձնեցի իմաստա
սէրն՝ զկարգ Ա՛ծ ծանիցին։
Ի Ստեփաննոս սիւնեցի երկրորդն՝
զԱրքեպ սբց՝ Ատչին • զոր ոմանք՝
Ստեփաննոսի մոկաց Հայոց տան՝ որ
ապստամբցի և ևս կոչի։
Ժա Պետրոս գետադարձն՝ զՀանգըս
տեան շարականն, զԱսրսիրոտացն,
և զբաղումս ի Ծանկտեաց։
Ի Գրիգոր մագիստրոսն՝ զՕդս ըս
պատիերին • զոր ոմանք՝ Խահակայ Ձորա
փորեցւոյ տան։
Ի Յակոբ վրդպան սանահնեցի՝ զԱ
նանկզնական Ծոցոյ Հօրն՝ զողոր

մեայն Հանգստեան։

Ի՛ր Պ՝որհուրդ վկայասէր՝ եղբայրն Ե՛ր
նորհալուոյն՝ զԱ՝որհուրդն անձառն,
և զԱ՝ծածկրաշնն։
Ի՛ր Յօհաննէս վըդպան Սարկաւագ
կոչեցեալ՝ զԼանդեանց Ձեռ մանր
կոնդակ՝ զԱայծառուցման այսօրին։
Ի՛ր Աբէն Ո՝երսէս Հնորհալի՝ զԱ տա
ճայնն Ո՝ւազ օրհնութիւն, զՈ՝օթանաս
նիցն, զՈ՝ւնենալոցն, զՈ՝ղջհացից
ամ Ա՝իւրակէիցն, զՈ՝ւղևաշարդի
հարցն, զՈ՝ղջոյ գալստեն Քրիս պատ
կերան, զԱ՝րդաւաւոյ զերկու պատ
կերան, և զՊ՝ոխման զերկու պատկեր
սըն, զՅ՝օհաննու Ձեռ հարցն, զԱ՝ր
գարեից Ձեռ հարցն, զՀրեշտակապե
տացն, զՈ՝րսհրդին Ա՝րդանանց,
զԱ՝նդեանցն, և զՅ՝օթ անձառն,
զՈ՝րդոցն, զՁ՝ն անեղն, զԲարչա
կանն, զԼուսաւորչի շնորհանն, զՕրհ
նեմբ զքեզն, զՈ՝ւսեալ սիրոյն, և զՈ՝
քէն Տայցեմքն, և ըստ ամենայ՝ զԲա
նայ ևս սուրբ և աստուածոյ
Ձեռ Ո՝երսէս Լամբրոնացին՝ զՅ՝օր

յաբեաւն, զ՚ն՚ոյոգեալ կղզիքն, զՅիսմ
բաթմանն և զՀռոմանցին։
Թէ Դ՚ուիգոր սկևռացին՝ զ՚ըեգինն
սրդոյոսեան սբեյն Յօհաննու մկրտչին։
Թէ Խաչատուր վրդապան սարօնեցի՝
զՍուրհանդրդ խորինն։
Թէ Ս սրդան վրդապետ մեծն՝ զՈր նախկ
մայն, զ՚Ս յանասհման ծուխն, զՀարդ
մանչաց օրհնութիւն՝ զՈրք զարդարե
ցին, և զնոր Սարգսի օրհնութին՝ զ՚մե
նաւոր երգոյդ։
Եսա Յակոբ կլսեցին՝ զՍ յրգեցիք
որդիքն։
Թէ Յօհաննէս վրդապան պատ՚ զնոյն
Ն՚երսէսի Ո՚ր զլոյս անձառն, զ՚Յսոր
զուարճացեալն և զ Երինք ամէն նոր
Ս ուրբին, և զՅաւուրս վերջինն։
Թէ Ն՚երսէս վրդապան եզնկացի՝ զՍ՚
րևելք գերարուին, զոր ամանք Ներս
կսի Մարգանչի տան, որ էր աշա
կերտ Դ՚ուիգորի վկայասէրին մեծի։
Որ ի դատաց օրհնաբանիս սէրօք էից,
Նոյն առ հաճելոյ ի բանէդ էնս օրհնել էից։
Մ՚ոյ հա լըսել զ՚ս սբբոցս էդեսաց նից,
Տուր շօշնուիր ի գործ պատան Դ՚ն՚երսոսից։

Ի նախահարց սերմ խառն բիւց,
Ի նանեխ ծրնօղն փրկչին հանն բիւց։

Աւետեաց" աբգ" էսոյ" և յայլ։

Աման Աստծի և Հրաշափառ Յիսուսեան
Մեծասքանչ Յաւետեան Աւարեմտեան Յայտնութեան
և Յաւիտենից (ամէն գիր)

ՐԱՒԻՂ ՅԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՕՐԳԱՒՈՐՔ ԱԽՕԹԱՒ

Երգ նոր ի Յիսնդրդեան մեծ
տան՝ քանզի որ ծրիւսւ զանժամանելն

ձօղ մեղաց նախահօրն. փառք ի տացուք
հայեսուս ի զաւակէ նոցին ծրհնիլ ամ
աղանց՝ զի յարմատոյ նոցին բղխեաց
կոյսըն աբ՝ որ ծընաւ ըզ քանըն քար
փրկիչ ըզմեզ ի մեղաց մերոց։

Յ. յաօր լըցաւ խնաւուն աչ առնա
րգանդէ՝ · տուք ծրհնուխ տէ՛ողին
մեզ ընդ մայրըն լուսոյ։ Յընծայէ՛ք
պրդիք մարդկան այսօր ծնընդեամբ
սքբուհոյ կուսին՝ · քանզի որ տարաւ
զանառանելին յարգանդ անաբրնաչա
այսօր բղխեաց յարմատոյն յեսսէ՝ տո
Աբրահամ աշխարհն ծընաւ զմարիամ
ամուլն աննա աւետեաց զծառթինին
որ ըզաբօրն ծրհնաց հընոյն՝ ծընաւ
մարգնով պարգևիչ նորոյս կըտակի · տ
Ես ընդ մայր բանին ի՛ հօրէ ծընեալ
նախ քան զարուսեակ · որ ըզլոյս էթ
նայեին ծագեցեր մարդկան՝ ըզ լո
ծիչ մեղաց մերոց · մանրեա՛ բանին

Հայրըն մերոյ։ Ո՛ը է լըսե՜ն անձատ
յանանայէ՝ · ըզբեզ բարեբանեմք ընդ
շակուբ՝ մարգարէիցն՝ · կատարեցեր
հայր երկնաւոր տալով ըզկոյսն ի՛
վերագրեալ ՀԵ
Ո՛ը զնախագրեալն յաւիտեանն գու
բեհեմ վանն ամենայց մերոյ։
ջեալն ի յերկինից՝ · բարեխօսեա սըր
կեալ տիրուհի՝ · որ եռուր մարդկան
ի՛ժամու պըտուղ զհացըն կենաց զի
յարմատոյն յեսսեայ ծաւս կենաց ծաղ
աչխարհի աղբիւրն խմաստից՝ · փառս
ընդունիմ ըզցօղն երկնային՝ · յորմէ
վակիմ և անհնա եռուն մեզ ըզգեղմն
յանդունդ ըզցօղն երկնային՝ · յորմէ
Ո՛յսոր գաւրէնքն օրինակակերպն յո
մարիամ յոր վաւեցեր հուրն աճապին·
զոր էտես մովսէս զօրինակ կուսին ի՛
սինա լըցեալ լուսովն անմատոյց · փառս
Ո՛յսոր բանսաս յանկապ մարեղին
շակուբ՝ մարգարէիցն՝ · կատարեցեր
հայր երկնաւոր տալով ըզկոյսն ի՛
յանանայէ՝ · ըզբեզ բարեբանեմք ընդ
Ո՛ը զնախագրեալն յաւիտեանն գու
բեհեմ վանն ամենայց մերոյ։

ծնո՛ղդ բանին՝ • բարձր։

Ա՛մէնսուրբ սբբութեամբ և աստիսոյ
և յաւիտեան • պարգեւեցաք ի՛մեզ կոյս մա
րիամ դո՛ւստրը Նոյին • երանեն ազգ և
ազ 10

մայր բանին զօրհնելն Եւայի։ Մաղ-
ման՝ ծնողաց նորին Եւտւր յիշ-
զիայր ։ այսօր պարգեւ ։ Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ՝ աբ՝ յիշխան և
զարդանդ մօրքոյ փառակիցն ։ այսօր
Ո՛ղորմեցար յիմեղս ծնեալ մարդ-
կան հայր երկնաւոր զատ մրկրելին ։
և Եւտւր բնաւես այսօր պարգեւ յիշ
կոյսին աբ՝ յիշծնող որդւոյդ միածնի ։
մաղթանօք սրամ՝ տւր մեզ ողորմեա։
Ո՛ր ցօղեցեր յիմեզ յամպոյ օրինաց՝
որդիդ այսօր զնոյնն մարիամ ։ յորմէ
ծընար մարմնով և բարձեր նաւաս զիշ
մեզս նախահաւրն ադամայ ։ մաղ։
Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ աբ՝ յիշխան և
զարդանդ մօրքոյ փառակիցն ։ այսօր
առաքեալ ծնողաց նորին Եւտւր յիշ
մայր բանին զօրհնելն Եւայի ։ մաղ։

քո ծնընդեան։ Խնդասիր երկիր
որպ օրհնաբանութիք ըզ քեզ յաւուր
շաղակութիւնս անմահացաք յուսով։ վասն
պէտուղ մարդկան։ զորոյ զմարմինդն
զծագելոյ։ և ասաց ցայժմու զորդին
կոյս։ որ ըզ հայրածինդն բերկեցեր
բանին երգեն ըզվասու իբարձնուս։
նախասահմանեալ յաւիտեան մեր
Այսօր գնդնդք սքեղոյն և պարզք
խընդան ծնընդեամբ տիրուհւոյն։
նորոյ սիոնի։ երկրասաստիք և կնասանիք
Այսօր ծերքն օրինակամբք մանկամբք
հօրէ յաւիտեան ծնընդեն լուսոյ մօրն։
Այսօր աստեղք և լուսին՝ ընդ արեւ
ամբ հրճուիւք։ գովեն ըզպետն ի
օրէնէ յաւիտեան ասելով յաւ։
Այսօր վերինքն սիոն՝ գոչէ զերգս
գեաւոյս յաւիտեան ծնընդեն սրբուհւոյն։
առել իբարձնուս։ երգեն զերգս հո

նմանէ. յոր: Յառաւաւտուընէ շնորհայ
ցաւ առնուլ մարմինն ա՛նսերման ի
լուսոյ. գովեցէք զմ՛ածինն որ հաձե
ցաւ ի բանական երկիր՝ որով
բնութեանն բռնաւոր արդարութեան
ար բոյսք. վասն որոյ՝

Այր սիօն ծընեալ մանկունկ՛ն ար դ
աւտրանաւն. ընծրհաքարդեա՛լ ի կո
գաւիլ աստուծոյ. օրհնեցէք զկայրն
երկնաւոր յաւուր ծննդեան՛ն սրբ
բուհոյ կոյսին՝. յոր օրհնեցա՛ք
յանի ծոյց նախանձն: Աչքեմբ գաւթեան
անարատի՛ վերակալ ժողովուրդք
յաւուր ծննդեան՛ն մեր անատնե
լոյն. գովեցէք զմ՛ածինն որ հաձե
ցաւ առնուլ մարմին՛ն ա՛նսերման ի
տիրուհի՝ և անդաստան մաքուր ի՝ վշոյ
մեղաց. որ ըզբո՛՛յսն երկնային առ
անց սերման ծընաւ՝. որով զկենդանին
հաւատ ըզհնոց սովաւալ բնութեա՝. վայ
Աչմոլ թեթև յերկիրպէ՛ն ցանկութեց
աբ կոյս. և վաստարան ածային բոլ
ցոյն. որ ըզցո՛՛ղն հայրաբուղխ անձ
բևեցեր ի բանական երկիր՝. որով
բնութեանն բռնաւան արդարութեան

աբ բոյսք. վասն որոյ՝

Այր սիօն ծընեալ մանկունկ՛ն ար դ
աւտրանաւն. ընծրհաքարդեա՛լ ի կո
գաւիլ աստուծոյ. օրհնեցէք զկայրն
երկնաւոր յաւուր ծննդեան՛ն սրբ
բուհոյ կոյսին՝. յոր օրհնեցա՛ք
յանի ծոյց նախանձն: Աչքեմբ գաւթեան
անարատի՛ վերակալ ժողովուրդք
յաւուր ծննդեան՛ն մեր անատնե
լոյն. գովեցէք զմ՛ածինն որ հաձե
ցաւ առնուլ մարմին՛ն ա՛նսերման ի
տիրուհի՝ և անդաստան մաքուր ի՝ վշոյ
մեղաց. որ ըզբո՛՛յսն երկնային առ
անց սերման ծընաւ՝. որով զկենդանին
հաւատ ըզհնոց սովաւալ բնութեա՝. վայ
Աչմոլ թեթև յերկիրպէ՛ն ցանկութեց
աբ կոյս. և վաստարան ածային բոլ
ցոյն. որ ըզցո՛՛ղն հայրաբուղխ անձ
բևեցեր ի բանական երկիր՝. որով

Հոգւոյն լուսազարդեա՛ւք սգեաք հե՛
թանոսաց · յանուր ծնընդեա՛ն և
մե՛ր բանի՛ն ծնանիլ · զի փառաւիցի
որդւով զհոգին բարե՛բանեցէ՛ք հո
գևո՛ր երգովք մաքրազարդեա՛ց
զմարմնաւորն որդւոյն։

Ա՛ր նախիմաց լսաստուածք անօրի
նեցեր զխորհուրդ աբ եկեղե
ցւոյ · խորտակեալն արկեալ հիմ
մունս հաստատուեալ ըզդատս արդա
րոց · աղաչանօք սուրբ խընայեա ի մեզ ։
Ա՛ր զօրհնեալ նախատուղիսն ածա
զմեզ արբեցաց ևիւթոց · պայծառացեալ
վայելչապէս ծաղկեցեր այսօր ի յո
վակիմ և ի յաննա · աղաչանօք ։
Ա՛ր ըզխոստովանեալ աբրահամ նահապե
տին մերոյ ընտրեցեր · քահանայական
և թագաւորական գահաժառանգն՝ մին
գեալ ցուցեր այսօր ի յաննայէ · աղ ։
Ա՛նբիծ ղեկն ածա անձառելի անբաւ
զբաթիլ · որ խակ ըզբանց յաւիտենից
խնամարկեցեր զարդիս ազգս · զոր
գոյն այսօր ընծայիւ փայլեալ ցուցեր
ծիլ նոր նդեամբ · զմայր միածնիդ զո

զարթուցանել զՀայկազունսն ի մարդասիրութիւն, որ
ոչ ինչ ինչ ընդդէմ կարասցէ կալ ի պատերազմի
նոցա. զի ամենայն ազգ ի ձեռն մարդասիրութեան
յաղթեալ լինի. եւ ոչ ոք կարէ ընդդէմ կալ
մարդասիրութեան. զի ամենայն ազգ ի ձեռն
մարդասիրութեան յաղթեալ լինի. եւ ոչ ոք կարէ
ընդդէմ կալ մարդասիրութեան. զի ամենայն ազգ
ի ձեռն մարդասիրութեան յաղթեալ լինի. եւ ոչ
ոք կարէ ընդդէմ կալ մարդասիրութեան. զի
ամենայն ազգ ի ձեռն մարդասիրութեան յաղթեալ
լինի. եւ ոչ ոք կարէ ընդդէմ կալ մարդասիրութեան.

15422-58

Ա՛ր ի կանուխ ժամանակաց առօրհնդրե
ցեր զանօրհնութիւնդ քո ընդեղէն. տա
ձար և քահանայք չինեալ բարձող ան
ուանդիդ քոմ բարձրելոյ. այսօր
առեգական յայտնեաւ ցերկրայս քնա
կարան ասծուե քո սբ կոյսըն Մարիամ
ամ. օրհ: Ա՛ղաւր օրհնեցէք բարձր ու
րարիք ընդծընեալն այսօր ըզմայր մա
քոր բանին ըզմիշտ կոյսն: Ա՛ր ի
զօրաց հոգեղինաց երկրաբանեալ սըր
բոհին. ընդծընեալն այսօր օրինօք
բնութե զմայրն այ բանի՛ն ի վերջսն
ընդնուխ. բարձր: Ա՛ր խոստաց մար
գարէից և յերկնաւոր առաքելոցն օրհ
նաբանեալ ետրհոհին. ընդ լուծիչ
երկանցն Եմայի. զմայրն կենաց ծը
նաւն այսօր ի յայնմանէ. բարձր:
Ա՛ռաւօտ խաղաղութե ևաթսուսեակ մ
ղըճարթուրայ. այսօր մարիամ սբ
բոհին. խիտուրս քո քա ծագեց մեզ
լոյս յորդւոցն օրինաց. անդադար

ՀՍՄՀ-ССРА.

բոլոր անմայր ծընունդ հօր իւ
դերդումբեք՝ • աղօ: Յառաջ քան զայ
ժամանակաւ մայր լինօրէ՝ անձաւ մայր
կայան՝ • այսօր սիրելիք ի յերրայեցւոյն
ցուցանեմք: Ի բանիս ասէ այն և այ
նովք ի մանանէն՝ • այսօր մարգարէ
հրաշագործ՝ ծնեալ ի յանապատ ի մայ
րոմբէ քո հրաւիրեալ քեզ արդի ան
ուճոյ՝ անդաս: Տապանակ սպրեցու
ցիչ և տաղաւար աբրահամեան ու ծ
ընկալ՝ • այսօր մարգարէ լրասպասեալ
միածին ծընունդ յայտնել ծնողաց •
ի ծնողսն քո կոչեցեալ միածին որ
դի աստուծոյ՝ • անդաս:

Ընձաւեալիդ ձեզ անպենականն ի հրե
ղէն նաց՝ • այսօր հայ ձեցաք ի հողէղէն
նացս յայտնել թաղդմանն ձեռնեալդ
քո զմիշտ կոյսն մարիամ՝ աղօթիւք
սորա աղօրեա մեզ ամենեսեան:

Ի ժամանակ ծոցոյ ծընունդ հօր
կայիան՝ • այսօր սիրելիք յերրայեցւոյն
ժամանակաւ մայր լինօրէ՝ անձաւ մայր
դերդումբեք՝ • աղօ: Յառաջ քան զայ
բոլոր անմայր ծընունդ հօր ի

եկեղեցւոյ՝ ի զի օրհ-
նեալ լիցի զպէտս կիսարեալ Հայաստանեայց
կիմայ և աննայի՛ց . աղօթիւք սուրբ
թէ աւուր լրման ժողովեցեալ յոմա
նալի հոգիդ՝ որ անտուժոյ՝ ի ցնծու-
ի քրիստոս աշխարհի և ձառագայթ լիմա
հայրապետի՛ն՝ ի զի օրհնեալ
ուցո զգաւազան իշխանութեան մերոյ
սեալ ժամո՛ց . շնորհազարդ պայծա
յեսուսոյ բըռնկման գաւազանի հա
հոգի հօր և որդւոյ՝ . ի յարմատոյն
Աղերս կենաց և փրկութե՛ մերոյ՝
ցուք ըզգեղեցի՛ր այժմ և յաւիտե՛ն՝
նուի մերոյ թագո՛ւն . զի օրհնեալ
դաւթի թագո՛ւ . նորոգեա զկենդա
ծի ծնընդեան մարիամու՝ դրաւոր
դա նահատակ՝ . ի շնորհաբաշխ աւուր մե
Ա՛ծածուղ փառ՝ աւծ հոգիդ կենդ՝ ա

դեա՛ն քո՛ ի յերկրի՝ . աղօ
տո՛ւթ զմայր անարատ անկայր ծնընդ
յերկինս՝ . այսօ՛ր ընծայեցե՛ր ի մա

օրհնութեամբ երէ-
ցութեան տէրունական տաճարիս։
Յոյժ հաստատութեան զգաստութիւն
եւ ջերմեռանդութեան ոգի ընդ-
առաջ ելանէ մարդկան մարիամ
Աստուածածնայն։ Ընդունարան
Արգասաւորից հանդիսարան եւ զգաս
ծոց բարձրելոց։ օրհնութեամբ երէ-
ցութեան խորհրդատուր խորան բանից
ծին։ տաճարանակ կրօտակից։ աստուա
քերօքեից ամբոխման աստուածա-
Ա Էհատոմն սերօբէից եւ բազմահեծ
շատակ ծնընդեան քո հիմնըկ։
ցիք տիեզերաց այսօր ուրախ ես զ մի
բառնական։ օրհնութեամբ երգով հեկեղ
բանիւք բարեբանեմ սէրբուհի։
Ա՛ր ի բարձրութենէ երկնից բարձր

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԱՏ ԱՐԵՒԵԼՑԻ ՄԱՏԵՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՂԹԱՑ Ա ՅԱՒԼԻՏԵԱՆՆ։

ՅԱՅՍԱՆԵՑԱՒ ԼՈՒՍԱՒՈՐՔ ՀՐԵՇՏԱԿԱՆՔՆ ՅԱՂԹԱՑ ԱՅՍՕՐ ԱՒԵՏԱՐԱՆՆ ՄԱՐԿՈՍԱՅ. ԶՈՐ ԱՒԵՏԱՐԱՆՔՆ ԱՆԵԼՄԲՔ ԲԱՐԵԽՕՍԱՑ ՎԱՍ ԱՆԱՊԱՏԻ ՄԵՐՈՑ։ Ա՝ՆԺԱՄԱՆԱԿՆ ԱՒԵԼԻ ՀՕՐԵՔ. ԵՒ ԱՆՄԱՐԻՔ ՆԱ ԾԱՅՈՒԾԻՆ ՅԵՐԿՆԱՒՆԵՔ՝ ԱՅՍՕՐ ԱՒԵՏԱՐՔՆ ԳԱՐԵՑԱՒ ԲԱՐԵԽՕՍԱՑ ՄԵՐՈՑ ՀՕՐԵՆ ՄԱՐԿՈՍԻ ԶԱՒԵՏԱՐԱՆՆ ԻՄՈՐԴԻՑ ԱՅՍՈՒԿ։ ԶՈՐ Ա՝ՆԱՊԱՏԵԼԻՆ ԻՆՔԱՆԻՑՆԻՑ ԲԱՆԱԴԱՒԼԻՑ ԲՆՈՒԹԵՑՆ ԵՐԿՐԻՑ։ ԱՅՆ ԲՈՒԺԵԼ ԱՅՍՕՐ ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒՊԵՑՆ ՅՈՐ ՎԱՅԵԼՔ ԱՆԱՐԱՏ ԿԱՑԱՆԻՆ՝ ԶՈՐ ՆԱ Ա՝ՆԵՐԵՒԵԼՔ ՎԱՏԱՑՔՆ ՀՕՐ ՆՄԿԱՐԱՑ ԳԻՐ ՄԱՆ ՅԵՂՄԱՊԷ՝ ԻՆՁ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ՀՕ ԽՈՍԱՐՀԻ ԱՊԱՒԻՆԵՐ ԻՆՁ ՅԱՐԳԱՆԵԼ ՀՕ ԳՕՎ ՄՂՔԵԼՈՑ՝ ԶՈՐ Ա՝ՆԱՀՄԱՆԵԼՈՑՆ ՀՕՑՒԱԾԻՉ ՅԵՍԵ՝ ԱՒՀՄԱՆԵԼԵՑԱՑ ՀՕՑՒԱԾԻՉ։

անիծից երկանց լուծեր ի գլուխ

Ո՛վ վնասաւորեալ նահատակ Քրիստոսի՝ զոր
նե՛ր կամ սիրելովն՝ հօր զօրութիւնն հոգւոյ
նահատակել. զոր
Ո՛վ վնասաւորեալ նահատակ Քրիստոսի՝ զոր
խորհրդոյ. ի քէն մաքրելոյ երկա
անձաւից ի քէն յայտնեալ ծածկեալ
լուսոյն կռանէն՝ զոր
Ո՛վ ի լուսոյ
ըն անբասիկ զնաբար՝ լինիլ անհայր
ըեկիր եկիր կատարել. անմայր էիր
Ո՛վ վնասաւորեալ նահատակ Քրիստոսի
բեխօս վասն անձանց մերոց։
եղանիլ մարմին ի նա կուսէն հայր
երկնաւոր. զոր առքեզ ընդիմիր բա
կու՝ տիեզերաց. անեղ էութեամբ
Ո՛ր առաքեցեր զհոգիդ ի վերայ
առ
ակ
բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։
Ո՛վ վնասաւորեալ նահատակ Քրիստոսի՝ զոր
ի վեր քան զգբան սահմանի այսօր՝
յերեսանի որբուհոյ կոսէին. զոր
Ո՛երախութիւ տրամեցելոյ բնութեա
բերկրեալ կայս մարդիամ. զոր ողջու
նարքեր առաւօտուք կրճեր զերեսն
ի քեզ զօրէնս ողջունի՝ ան նա միշտ

բանին հօր իւրոցն կուսին։

Այլ կայք փրկեալք կենդրան լիմանք
բարձր ձրարէք ըզնա յաւիտեան։
Որ զիս օրհնէցէք օրհնեալ եւրոբէ։ գ
մաքրազարդեալ ըզ բնակարան եկա
զտնօրէն հոգեւն քոմ էակցին։
քննին հնգիդ անեղ ևս համագոյ։
գոյն։ օրհ։ Ով ըզվերս անձնո ևան
գալստեան աստքեցեր յաւուրս
զօրութ վերնոց նախընթաց քոմ
կից բանդ աստեղած։ ըզդանակետ
րայ։ Ով ի հօրէ անմեկնելի անեղա
ան։ օրհնեալ ես որ ալիք հայրցն ըմն
անըսկիզբն ևս անպատճառ։ ի փրկ
կութ մերոյ սկրզբան առաքեցեր
ըզ միածինդ մարմնանալ ի սբ կու
սէն։ օրհնեալ ես որ ելիր ի գերեզման
ի հինդ։ Ով անձեռնելի անեղ
ծընունդ՝ անախտաբար ծնանելով
լրքէն։ աւետ միշտ բարեխօսեա

վանս անձանց մերոց։

ընդ երկնայնոց դասուցն երգով զը
ւոր օրհ։ Ա՛ր զանէծս երկանց ծնեալ
դևան նախահօրն եւայ՝ ա՛նտեսանա՛
պե՛ս ծնանելով յանապական կու
սէն՝ · երգով զ՛նոր։ Ա՛նք վերստին
նորոգեալք եղե՛ք ի հնութենէ մե՛
ղաց՝ զնորոգօղ բնութեան եր
գով զ՛ւոր օրհ։

Ա՛րարչ երկր մարիամ աբ ածածին՝ ·
զի ի տաճարին մաքրեցեալ յանկար
ծակի եկեղ ւոր՝ · զ՛զ զերգ օրհնութ
մեծացո՛ցանեմք։ Ա՛րարչ երկր դո՛
ւրն փակեալ ընդ որ ո՛չ ոք մտեալ՝ ·
բայց ւոր աստ իսրայէլի՝ · զ՛զքեզ։
Ա՛րարչ երկր աղբիւր կենդանի զոյն
կենդանուե՛ն՝ · զոր ծարաւեցեալ բնու
թեա եառ՛ր ի յարբուն՝ · զ՛զ։
Ա՛ր յանէից անմարմնոյն զօրսդ էակ
հայր ա՛նբնակիզն՝ · զ՛զ զերգակա՛ն խըմ
բի՛ց նոցա աւետաբեր այսօր աստղ
ցեր աս բանին քո խորան սըրբո՛ւ՛ե՛՝

ամենայնիւ սիրոյ աղօթեաց մեզ առաջի
ած։ Ա՛ր ի կանուխ քեզ օրհնել զքեզ
մեծ լոյս քոյին զարեւ յառաջ. ի հո
գանիւթեայ հնձեցեալ այսօր յոս
ձարէ բազմիւ վիշ՝ մաքրազարդեալ
սրտիւնէ. աղաւ Ա՛ր խաւուեր ձիմար
տութե՝ խօսեալ յօրհնս տեառնոր
ղաք՝ այսօր ի գերեզման գերեցեալ նոցին
հանապազ աբեյ կուսին՝ ի բնակու
քոմհակցին՝ աղաչեա։

Ա՛ւրախ լեր մարիամ կոյս անպիտան՝ ա
զի ի հոգւոյ անմեռնելոյ որ
դին ի քոյ յանձն առնոյ բընակիլ
յարուցանէ։ Ա՛ւրախ լեր երկին վե
հագոյն քան զօդ՝ հոլեղէն՝ որ զանտա
նելին երկնից և հրեղինաց դասուցն՝
ի քո ընկալար մարդկան որովայնի։
Ա՛ւրախ լեր սիւն հրեղէն լուսոյն
աշտանակ՝ որ զարարչականն եղակա
նաց լուսոյն՝ ի քեզ տանեալ ծագե
ցեր խաւարեալոցս։ Ա՛ւրախ լեր

սափոր ոսկի երկնային հացին՝ որ
զառ ի վերուստ իջեալ ըմ մանանայն
կենաց՝ նմին պարգևեալ կերակուր
խորհելի։ Աւրան լեր ամպ թեթեւ
գեղմն լմանալի՝ որ ի բանական եր
կիր հեղեր զանձրև կենաց՝ արդիւնս
ընդ գոլոց հնձաւորդ պտղաբերեալ։
Աւրան լեր դու ատեան լուսոյ՝ մոյր
անհատանացի՝ քանզի յլացեր ընդ
համախմբեալ վերնոյն արդիւք սիրոյն
երկիր ըմ վաճառ ի բարձունս։

Աղ
գկ

Աւուրծածին խորան լուսոյ՝ ան
վայրափակ արփոյն կենաց՝ որ երե
ր արևելք արեգականն արդարոյ։
և նոքօտերոցս ի խաւարի ըմյոծագե
ցեր՝ վայ ամենեքեան ըմ քեզ միշտ
մեծացուցանեմք։ Աւնապական տա
հար և մերեներ անկիզելի՝ որ զանշէ
ջ հնար ածուեն ի քեզ տարեալ
կրեցեր՝ որով բնութեան կիզեալ ի
ջաս կրից բոց՝ վասն որոյ։

կեն

Ակնդանիւ տապանակ կամարանաց
Նորոյ ուխտի՝ որով ընկալաւ յերկինս
աւետեաց հորդեալ՝ հոգւով ի քեզ
տրպաւորեալ բանին՝ վասն։

Այսուհանդերձին ոչ կոյս անապական
տաճար՝ աննպարագիծ էին բովորից
բնութեց լայնատարած տեղի՝ այսօր
ընդ բերկրական գոչմունին կրե՛
ցիր աւետեաց զնորըն տերանց իքեզ։
Ա՛ռ ա՛ր մաղթեմք բարեխօսել վասն
մեր ա՛նկըտելի ձայնիւ։ Յիմանալի
վըտակաց տունն այ հոսմանց՝ վիճակ
կետուզ տեսանո՛ղաց ըն ձայնի՛ արբ
մամբ ըզմսկեցար՝ այսօր զանթառամ
մըն ծաղկեցար ըզ ծաղիկ ի՛ժամու
տալով զպտուղ՝ ա՛ռ։ Այսօր էքեզ
ըզ՛կեալ ամենայնին բարբառ՝ որ
ի՛ փրկութի՛ն հաստարակաց տո՛ւեալ ընդ
շո՛ն քնո՛ւեն ազգի մարդկան՝ ասյն
կոյս յղասցի ևւ ծընցեցի որդի զըն՛դ մեզ
յայտնեալն Աստ՝ ա՛ռ որ։

Աւրհնեալ լեր կոյս անուսում կան։
Հօր ոյժ Հարան իսկ կան։
Բանըն մարմնով ի քէն ծնաւ նի։
Եւ լոյս գըլոյն ի մեզ բնաւ կի։
Հոգին անբաւ Հովանաւ ցեալ։
անձառ շնորհօք առ լեցու ցեալ։

Աստուածածնի Ննջեցեան։

Օրհնութիւն (ը)

ՎՈՐՔԱՆ ԱՍՑԻՔ

արբուհի՛ գաւթիդ՝ եւ աւե-
տեաց՝ ։ սո՛ր քարոզեացն ըզ
գալուստ Աստուածոյ ամբարձեալն ի յերկինս ։
Ա՛ղջիկն ընդ քեզ մարիամ ի՛ քեզ տէր
հանգիւն եկեսցէ ։ Ա՛ճապարեա՛ բարձրեա
լո՛ւսոյն իմ՛ երթայ քո հովանասցի՛։
Ա՛ր ծնանելոցն է ի՛ քէն իսրայէլի
առաքեսցէ ։ և ընդ հանո՛ր քարոզել
սո՛ր ասէ հրէից անմահ բանն։
Ա՛ռեալ լեր բերկրեալ ամենասո՛ր կոյս

որ ծընանիր աշխարհի զարդարուեր սրբ
գանին՝ · որ լուսաւորեցոյ զազգս որ
դուոց մարդկան։ Ո՛ւրախ լեր բերկ
րեաք դուռն կնքեալ՝ · որ ծընանիր աղ
խարհի զիմաստութիւնքն · որ նախ
ի վերոյ անարուեստ սիթուռիչ։
Ղեղմն խմանալի զոր ճառս գեղեցիկ
յառաջ քան զայս հնաւաստացեալ ի
մանամբ զանձաւորելի ըզծնունդ՝ ·
և երկրբարգեալքն որ ի կուսէդ մար
մնացեալ սաղմոսեցին։
Ո՛ր դասուցեալ երկնաւորացն անբիծ
նաւին՝ · այսօր հոգելինայ յայտնեցեր
ըզծածկեալ խորհուրդ՝ · օրհնեալ
ես որ ելեր հարցըն մերոյց։ Ո՛ր բազմա
չեայ քրօբէից անուանեալ՝ · կերպա
գեալ ըզմերս ի՞նչ կուսէն ծընօրդ
նաբաստ՝ · օրհ։ Ո՛ր առաւել բարձրա
գեալդ ես յաւիտենից · մըտաբնջենա
բոլոր լըցուցիչ և աղբիւր կենդա
նարար՝ · օրհնեալ։ Ո՛ր ըզոր օրհնեցեր

բնակեալ խնայեա ի քո ապրատ ծա-
ռայսդ, որ ի բարձունսդ հաս-
տատեցեր զերկինս եւ զերկիր
մարդասիրութեամբ քո։ Ա-
ղաչեմ զքեզ, տէր, զի ամենայն
մեղս իմ վերստին մերձ-
ցուցեալ զիս քեզ ընդ անմար-
տութեան դասուց քոց, եւ
փրկեալ զմեզ ի փորձութենէ՝ եւ կա-
ցուցեալ զմեզ ի գործ ար-
դարութեան քո։ Ա-
ղաչեմ զքեզ, տէր, զի ամենայն
մեղս իմ վերստին մերձ-
ցուցեալ զիս քեզ ընդ անմար-
տութեան դասուց քոց, եւ
փրկեալ զմեզ ի փորձութենէ՝ եւ կա-
ցուցեալ զմեզ ի գործ ար-
դարութեան քո։ Ա-
ղաչեմ զքեզ, տէր, զի ամենայն
մեղս իմ վերստին մերձ-
ցուցեալ զիս քեզ ընդ անմար-
տութեան դասուց քոց, եւ
փրկեալ զմեզ ի փորձութենէ՝ եւ կա-
ցուցեալ զմեզ ի գործ ար-
դարութեան քո։ Ա-
ղաչեմ զքեզ, տէր, զի ամենայն
մեղս իմ վերստին մերձ-
ցուցեալ զիս քեզ ընդ անմար-
տութեան դասուց քոց, եւ
փրկեալ զմեզ ի փորձութենէ՝ եւ կա-
ցուցեալ զմեզ ի գործ ար-
դարութեան քո։

Դ՚ովհ՚ննէ ըՀ զ՚քեզ սիաճ՚ին որդի՛ և
բանդ՚ ասէ՝ ։ որ ի՛ կուսէն մարմնեցր ։
խնայ։ Խարհ՚ասանեմք սբ զՀոգիդ որ
նորոգող ես և կեանք՝ ։ և սիրաբան
ասմացուք փառք ի՛ բարձ՚ունս աստ։
մկ ղշ ()ագուստըն Հրաշալի՛ որ անյայտ էր
իմեննէ ։ և բանըն Հայրական անըմբռն
նելի՛ ։ Հուր փայլակնացել և ի՛մարմնի՛
բնակեցաւ ։ անվնաս պահելով զարա
բաժս աստ՛ ()ագուստըն Հրաշագործ
որ ի՛ կուսէն ծնդեալ ։ չասուածգայթակ
ղիլ զարարածս աստ ։ ՛ երկինըք յըն
ծայի՛ն և երկիրս ուրախացար ։ և քա՛
ղց ւործ՛ ըՀ մարդկան չըՀնչացաւ ։ Ո՛վ քեզ
ապաւինիմք ամենասբ լուսոյն ։ գերա
գոյն և Հրաշալի՛ և բաշխող բարեաց
ողբիւր ես ծըւեցաց և Հանգիստ ուշ
խատելոց՝ ։ և եղեր վերնակ ծածկին
բանին։ () անձառելի լսեալ մայր
և ըզբնկերն անըսկիզբնականիւ որդոյն ։
օրՀնեալ ես ծածկեցանեմք ։ () անՀաս
ապՀնօրՀնեալ մայր՝ ։ և զանձնատուր սա

Հար ձեզ բանին՝ օրհ. Ո քրիստոս փրկ
կուԹ մայր՝ որ զանառանելին էից ի
յարգանդի եբարձ՝ ըզնա ամէն օրհ։

Ձայն ա։ Երգեցաք զքեզ ամենասուրբ Աստուածածին, զի
որովայնդ մեծ և սքանչելի
որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ՝
հաւիտեանս երգեն ընդ հրեշտա-
կս տան աստուածային աղաղակին։
Ընկալաւ նորա աղաչանս իբրեւ թէ ծնեալ
քաղաքի՝ սրդիք մարդկան օրհնեցէք
զՔրիստոս զի վասն մեր մարմնացաւ։
Ընդ ծնանելն երկինք և երկիր ի խան
ձարուրս պատեցաւ՝ ոչ մեհենասէր ի
հօրէ՛ն լինաք այրին բազմեցաւ։
Յայսօր ցնծան երկինք ի վերուստ
մեծամպծծանա աւետեաց՝ և արքայ
ամենայնի զգեցաւ հանդերձ փրկու-
թեան։ Յայսօր յայրին ընծայեցաւ քա՛ղ ո-
դին աշ՝ և հրեշտակունք բազմութիւնք
երկնից երկիր վայր իջեան։ Յայսօր
հովուացն տեսեալ զարդարութիւն
արեգական՝ և ընդ հրաշիկս երգելին
փառք ի բարձունս աշ։

Ի՛նչ օրէն ծանգեցար լուսաւորել զա՛
րարածս՝ · ա՛րդեօք ուրե՞ք սրեգակին
ար փառքդ քեզ։ Ընդմէր լինիս ն
ընծայեցաւ բեթլէհէմ · ա՛ Հովիւներ
յայտնեցար երկրպագելդ ի մանուկն
այս։ Ու՞ր մեք երգեսցո՞ւք որ ի կու
սէն մարմնացար՝ · ա՛ս

Ո՞րպէսի զեն էակի՞ց բանըդ հօր՝ ·
որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանն՝ ·
և եկիր ի փրկութիւն ըստեղծուածոց
քոց՝ · ըզ քեզ օրհնեմք արդ հայրըն
մերոյ՝ · ընդմէր ի կուսէ անձառ մի
ութիւն՝ · անբաժանելի և միշտ գոլով
ոչ մեկնեցար իհայրական ծոցոյ՝ · ըզ
ընծաուքս ոնեսցուք ընդընուն
քս աբ՝ · որ յայտնեցար մեզ լոյս իւր
սոյ՝ · և լուսաւորեցեր զսիրտս ըզ միե
ղերս՝ · ըզ Պօրծոյ տեառն ըզ
տրմ օրհնե՞ցէք · ե՞ռ՝ բարձր ա
րարիչ ըզնա յաւիտեան ։ Ի՛զ
ծնեալն ի սրբո՞յ կո՞ժ ուսէն օրհ

մարմնացել բանն՝ եւ նա՛եւ ժողովուրդ
սո՛ւրբ անբասիրից ընտրեա՛լ: Ո՛վ հիմնա՛ւ
վերնոյն, ի յայրին լինելո՛վդ եւ ի մէ
ա՛ն, ո՛ր է՛ն ի յա՛ծր փուշ ա՛ն
ուեա՛լ վա՛ռն մեր ծա՛յլ կերպ ի՛ւր
հնչմա՛մբ: Ա՛ր կերպարան եւ կնի՛ք հօր
դառը անմարմնաւո՛ր յաւէժ
ա՛նեղ եւ էից էակ՝ զոր միշտ օրհնեն
խնամով սահեցօղ եւ ա՛ր բո՛ղոքից՝
Ա՛մէնիմաստ ամենից հայր բա՛ղմագէղ
պատուե՛ա՛լ ընդ քո՛ղ մեծա՛
լուսոյն՝ հրեշտակային օրհնու՛թիւ
թիւ՝ մեծացու՛ Ա՛սոյ սո՛ր անարատ
ձըղ կենաց ա՛ծային՝ ձայնիւ ցնծու
լուսոյ մայր եւ կոյս՝ ընդ քո՛ղ գան
լուսոյ մեծացո՛ւցանե՛ք: Ա՛ղաչե
կու՛ մայր՝ ընդ քո՛ղ ընդունող
Ա՛ղաւթս մեր ա՛ծ ա՛ծածկին կոյս եւ փրկ
եւ սահմա՛նք ընդ ա՛ծ
ծնո՛ղ փրկի՛չն գովե՛ցէք
նե՛ցէ՛ք • ա՛մէն: Ո՛նձամուխ ընդ

ի ձեռս առն կուսական որպ
էլ և անձառելի խորհրդով.
յաւր բանն ի հօրէ անմեկնե

Կանոն Հրեշտակապետական։

քեզ։

բեաղդ. քանզի տէր ի տէրանց է ընդ
խոյլ կուսին։ Այսպէս ուրախ լեր բերդ
աւետարաներ՝ ըզ ծընեալ ի վերին գձ
ծագումնաներ՝ Այլ եհաւատար հրեշտակն մ
Այրդ զի ծաժծինն՝ օրհնութեամբ մե ձշ
քո՞ւ ասէ՝ ըզգաստապատուեալ
ծեալն բարձր ըզգաստապատութեամբ
ձեմարիտ ասէ՝ ըզգաստ։ Այր զանի
նեմք անեղով փառք ի բարձունս աւ
Այր մեծատր ի մարմնի անձառապէս
բանդ ասէ՝ ըզգաստ։ բանրեալ
Այաղթեա և կերպարան էնեալեր հօր ա

ի բարձունս աւ։

երկնային զօրան երգեմ՝ սուք փառք
ընդ մոգուն երկրպագեսուք՝ ընդ
ընդ հովիւսըն բարեբանեսուք՝ և

վայնի՛ անօրինաբար յերկրի՛ երևեալ։
Այնուհետև անժամանակ ի՛ հօրէ՛ ան
սերման ի կուսէ՝ · լի՛գի՛ծ՛՛՛րկիս մօր
գգուեցաւ աշխարհ ամբարիշտ երկնի՛
և երկրի՛։ Այր մաքրեացն ը՛զ յորդա
նան՝ և լըւաց ը՛զ մեղս հի՛ · զօր օրհ
նէ՛ծ՛՛՛ն անդադար ամբարած՛ ամե
նայն՝ զեակիցըն հօր և հոգւոյն։
Այս ի՛ լուսոյ ծագեա՛լ ի՛ հօրէ՝ և
լուսաւորեց ը՛զ տիեզե՛րս · ծնո՛՛՛ընդ
անապական յանըստուէր լուսոյն՝ ·
զոր մի՛շտ փառա՛՛՛ւորեն դա՛՛՛ք անմար
մնոյն։ Այսոքիկ ի՛ հրեշտակաց ասա՛ծ
և ի՛ բեթլեհէ՛մ ծննեա՛լ յայրին՝ · մի՛
նո՛՛՛ւկ անժամանակ ի՛ հօրէ՝ · և ժա՛՛՛
մանակաւ գոյացեալ ծննա՛լ լինի ա՛՛՛ըծ
և մա՛րդ։ Այ՛՛՛ն հովուացն տեսա՛լ
ը՛զ հրաշալի ծա՛գումն աստե՛ղն · փո՛ր
թապէս եկեա՛լ տեսին մանո՛՛՛ւկ և՛
դեալ յանբանից մի՛սուր՝ · զոր մի՛շտ
փառ։ Այս՛՛՛դա և ուրախ լեր անհարս

մ Այս լուսոյ մայր՝ և կենարար բանիդ
տէր՝ քահանայիք օրհնեցէք։
Հրեշտակապետ անդադար փառաբանիմ
անապականն Թէոտոր ծընեալ քեզ. և ի
լերկրի երեւեցաւ՝ օրհ։ Ա՛ր իկուսակ
աթոռ ընդ հօր փառակից բա՞նն
ըզնա յաւերժան։ Ա՛ր յանձառելի
գ Ա՛զ տէր օրհնե՛ցէք բանիդ արարիչ
իմագուհին այսօր ընծայեցաւ՝ ։ երգ։
բառուեց սրբոյ աջդի մարդկան՝ ։ և
րըս պատեցար՝ ։ երգեմ։ Ա՛մենայն
անձառաբար տոյժայնել ինամածոյս
բեւռ բազմեալ ըն հօր անակիզն որդի
փառաւորեալ ե անճան քոյ։ Ա՛ր երե
բանդ ի հօրէ երկնից՝ տէր որ ընծ
գ ինձով յաւաչ քան զյաւիտեանսն
կուսական որովայնէ ծնեալ մար հ
դա՞ւք երջանիկ հովուացեայ։
քիլ դաւթի՝ զոր միշտ փառաւորեն
նաւ փրկիչ՝ տէր ե օծեալ ի քաղա
նացել մարիամ՝ քանզի որ ի՛ քէն ծր

նը

լ՛փրկութիւն։ Այս մարգն աստեղը
ծագումըն լուսոյ մեծին իշխողէ մեզ
երան։ Այս ծագեցաւ ի՛քէն նատե
լո՛ցս իխաւարսիւրի։ քեզ

ա՝ Ա՛հաւոր բարբառըս վերնոցըն հո
գեւոր հընչմամբ երգով։ ընկալեալ հով
ուածն օրհնէին ընդ ծրնո՛ւնդ եւ՛
ընդ ծագումըն յանմեկնելի լուսոյն։
Հրեշտակապետին աւետեաքն ընթացեալ
ի յոյսըն՝ տեսին զի նոր՛ասաստացեալ էր
անտեսըն սերօբէի՛ց։ մանո՛ւկ ե՛
դեա՛լ յանբանից մըսուր։ Ա՛խտելով
մոգուցն զոչ փայլուն աստեղն՝։ աս՛
զնա՛ գուշակեալ լինին՝։ զի ի տեսի՛լ
մարմնացելոյն ժամանեա՛լ ներսի՛
մատուցանելո՛վ զերկրպագո՛ւն։

ա՝ Ա՛տաք անմոքմնականք երկնաւոր զո
րացն ի մե՛ջ Հովուացն օրհնէին ընդ
ծագումըն լուսոյ մեծին իշխո՛ղ մեզ
նը

Ա՛մենագովելի եւ քան զերկինս բարձրացեալ. որ զանհաս՝ անելի ըզ ամբարձեալդ՝ եւ զանհնարինն ըզ հնարեալդ՝ եւ զանհասանելին ըզ հասեալդ՝ եւ զանհայելին ըզ հայեալդ՝ եւ զանհամբերելին ըզ համբերեալդ՝ եւ զանհանդուրժելին ըզ հանդուրժեալդ՝ եւ զանհաւանելին ըզ հաւանեալդ՝ եւ զանհաղորդելին ըզ հաղորդեալդ՝ եւ զանհաղորդելին ըզ հաղորդեալդ՝ եւ զանհաղորդելին ըզ հաղորդ

ընդունի լուսաւորեալ զբնութիւն՝ ։
մերոյ։ Որում ոչ բաւեն երկինք
աթոռք նստեալ ։ այլ ոչ հայրեղեն
բերանէդ ։ որ ի քրօբէական ձմ՚ան
քեզանէլագոյ ։ ըստ ասելոյն ։ ու՝
զարթուցեալ ։ այլ զարթնուլ զբեզ բա՚
ա՚ն նուազականաբար կրեցեր ։ ուրա՚
զանասնանելին երից ի յարգանդի
ծնեալ անհարմանալի մօրէ։
յորովայնի քումէ կրեցեր ։ ուրա՚
Ա՚ր ըզ մարմնացեալն տէրաբար ի
հրշտեին ։ և մեզ զանդերձ առեղծեաց։
քին դաւթի ։ քարոզեն հովիւքն ընդ
յաւելեալ ։ Այս ծընեալ ի քաղաքն
եղեալ ի մսուրս անբանից ։ բանդ
յայտնեալ ։ Եւ ծածկոյ հօր առաքել
նոր՚ան անդրանիկ՝ ։ ընդ հօր
հիշեն որդի ։ անմայր յաւուրս
Ամէն Յարութեան առաւօտ։
Ա՚ռաւօտեան ։ Շար ծր՚նար ։ ու՝
Ա՚ր զարթուցիչդ բանին գոյացեալ՝
Ա՚ր զանասնանելին երից ի յարգանդի
ծնեալ անհարմանալի մօրէ։
Ա՚ր ըզ մարմնացեալն տէրաբար ի
հրշտեին ։ և մեզ զանդերձ առեղծեաց։
քին դաւթի ։ քարոզեն հովիւքն ընդ
յաւելեալ ։ Այս ծընեալ ի քաղաքն
եղեալ ի մսուրս անբանից ։ բանդ
յայտնեալ ։ Եւ ծածկոյ հօր առաքել
նոր՚ան անդրանիկ՝ ։ ընդ հօր
հիշեն որդի ։ անմայր յաւուրս
Ամէն Յարութեան առաւօտ։

յարգանդի կուսին՝ բնակեցիր՝ ծը-
նար անճառապէս աստ ի ծնունդ հայր։
Յոր վեցերեսեան սրօթէքն ոչ իշխէ
ին հայել ի քո աստուածութիւդ՝ ու-
սանելով ի գիրկըս կուսին՝ զմարմ-
նեալ օրհնիչին ըզքեզ աստուած ի ծնունդ։
Ո՛չ ոք օրհնեցէք և բա՛ղձր սրտ գ
քէք ըզնա յաւիտեան։ Ո՛ր իկնուսէ
անապական՝ թիզ ծննաւ քո ի սուրբ
գաս աստըւած՝ յորմ մեծաց մեծ
գաղան ի մանուկն զօրութիւնդն։
օրհնեցէք ժողովուրդք և բա՛ղձր։
Ո՛ր մկրտեցաւն ի յորդանան և լուա-
ցեր զանիրաւութիւնս իմ ի քո։ վը՛կայեա՛ զ
գոյն։ օրհնեցէք քահանայք՝ աւե՛ղ
բարձրացո՛ցէք ընդ յաւիտեան։
Ո՛ծաւին ոք կոյս անհպատանալ մա մ
րիամ։ որ օրհնա՛ղեաս իկանայս։ զքեզ
օրհնեմք մի՛շտ՝ որ արժանիդ եաս մե
ծացուցանել։ Ո՛նապատեան տաճար

Այլ ծընեալ այսօր ի բեթղեհէմ յ
յայրի առնիկ. մարդամարդ։

Ո՞վ անձն իմ իմ՝ նորոգեա իւ անսը
թեղէմ. այսօր ը զմեղք դառապարտել
անձն իմ իմ՝ նորոգեա իւ անսը
Հուրըն կենդանի՝ որ իմարեհին վա
ռեցը. զոր անվընաս յարգանդի քոմ
բանըն կենաց բնակեցար. զբեզ
և առնստ լրեսոյ՝ որ ի քեզ փեսայացը

Ա՛ր կերպարան հօր և արարչակից
կրեցեր և ծընար որդ և մարդ՝ զ
բանդ՝ վասըն փրկութե ազգի մարդկին
այսօր ի կուսե ը զկերպարանըս ծա
ուայ ը զգեցար մարդամարմ պէս.
քո՝ ամենակեցոյց գալստեամբդ ո
ղորմեա մեզ տէր՝ Ա՛ր յանմատոյց լու
սոյ ծագիեալ ընդ հօր և տէր հոգոյն
ի քրօքեականըն հանգչէիր յաթոռ՝
այսօր խանձարրօք պատեցար՝ և յան
բանից մեսուր եղար. մարդամարմ
Ա՛ր եկիր ի փրկութի ազգի մարդկան
թեղ փառաց քո անձամբ խոնարհու
թեղ՝ այսօր ը զմեղք դառապարտել

յայրին՝ ևՙ դաւրք վերինն զբաղթեցո-
ցին սուսերացեալ զարմացեալ կո՞ր
ի՞ն . զի տեսին մարմնով ծրնեալ
ըզգեցեալ ասէր՝ Ո՞ր ըսքանչելիք ե՞
ղեն այսօր ի թեթևութիւն յայրին՝ .
կամ ի ծրնանիլ ասէ և մարդ՝ . անյա-
պական մընալով կուսական որովի-
րայնի՞ն . զի տեսին Ա՞ստղեն գու-
շակիր մոգուցն առ իթերթել զընծայս
աստուածածնաթեն՝ . ևՙ հովիւքն ընդ
հրեշտակս երգիկին ասելով . փութ
ի բարձունս աՙյ՝ որ ծառաբեաց ի փրկու-
կուսէ մեզ ըզ բանն ասէ՝

Աՙնակզբնական բանին հօ՞ր բընաւ
կատան՝ . տա՛ճար և առաքաւոտ տեղի
ան նատանելի լուսոյն՝ . զբեզ ըմեծա-
ցուցանեմք աբրժանապէս երգել
ուրծամբոյր և կոյս Ք՞րմէ կենդա-
նատեղեաւք յանեղէն հայտեցայն
ա՛մե՞ղականքս՝ . անսերմնապէ տղայա-
ցաւ յարդիւնիդ՞ քոմ . և ծրնաւ-

Յ ՅՈՍՈՐ գաբրիէլ հրեշտակն ցնծութիւբ եր
գեաց սրբոյ կուսին մարիամ
ասելով. որ
ծընաւ ի քրիստոս աշխարհի մեծի։
Աղբատեցին երկինք երկրի. ի կու
սականն արգանդէ մեզ կեանք յայտ
նեցաւ. որ ոչ այլեւս մարդկան։
Յանուանընթացն փոյթուքն լուսաւոր
սիլ աստեղն. մոգք ընդ հետեւելով
նշանի ընծայիւք երկրպագեալ։

Յ ՅՈՍՈՐ գաբրիէլ հրեշտակն ցնծութիւբ
երգեաց առ կոյսն ամբ. ասելով ու

բախ լեր բերկրեանդ ուր ընդ քեզ
Ա՛յսօր աւետիք հրշտեմակապետին՝ զոր
ծուբ լսցին ընդ կոյսն սբ. քանզի
էիջ միածինն յարգանդ կուսին։
Ա՛յսօր տիեզերք պայծառացան աւե
տեաք ուրց կուսի՛ն. քանզի բանինն
մարմին եղէ և բնակեաց ի մեզ։

Ա՛ր ի ծոցոյ հօր բանդ ուրծ անբա
կիզեն. յարգանդի կուսին բընակիլ
յանձն առեր՝ ընդ քեզ բարերանիմք
ուրծ հայրըն մերոց։ Ա՛ր յանար
ուեսա ասիա նը՛տի՛ս և ընդ հօր
ես կիս՛ե՛. յանբանիլ մտեր եդեր
թիզր փառաց՝ ընդ քեզ Ա՛ր լքաոա
կերպիցըն երեքսրբեան ձայնիւ ան
դադար օրհնաբանիս՝. իմոգուց պա
տարագ պատուէրցատ յոյսին՝ ընդ
Ա՛ր ուր օրհնեցիք ե՛՛՛ւ բարձր ձրա
րեք ընդնա յաւիտեան։ Ո՛ թագա
ւըն անմահ քո՛՛ գեաակից հօր և՛ հո
գւոյն՝ ուր տղայոցայն ոյսօր յանապատ

Գայլամանա մեզ։

Զարհուրանք ամարտաց է մարդ՝ ոչ թե
սրտանաբ ամարտաց։ Ով որ ամենայն
ուրեմն բընութեամբ իւիւսէն ծը-
նաւ է, որ ամենայն նահատա-
կից հօր ոչ պիտի։ Ով ոչ ամենայն
ինչ ընկերական ընթացիկ
ամենայն ինչ ընկերական ընթացիկ
ամենայն ինչ ընկերական ընթացիկ
ամենայն

Ա՛ր իմ հրեղէն սիրտս ընդ հօրես բզ
ս
ՏԱՂ ՀԱՅՐ ՈՒ ՈՐԴՈՅ ՄԵՂԱ

Ա՛ր իմ հրեղէն սիրտս ընդ հօրես բզ
ս
նակեալ՝ ևս իմ հրաշալիս սպասաւորեալ։
այսօր կամաւ հօր իմոյ երևեցայ
մարմնով կոյսական ծընե՛ալ ի Հոգւոյ
զքե՛զ ընդ զօրս՝ անմահականացն ան
դադար օրհնաբանեմք։ Այրմէ զար
հո՛րեալ դողան սրբոյ՝ ագուռնդ ջակ
ախտուց։ թևաւոր զօրքդ ծածկեն զ
րեան իւրեանց՝։ այսօր աղայաբար ի
կուսական բառնալոյդ՝ կենդանիս ցար
մարդա՛ն՝ պա՛տ՝։ զքե՛զ Ա՛ր յան
պատուա՛ փառաց իմ նարհեցար հեր
կիր՝։ ախտակիր եղեր հոգեղէն բընա
թեա՝։ այսօր ըզ մեղս ցեա՛ր ըզ նախա

հայրըն կենդանարծեցեր ի կեանսըդ
յառիթեղիցդ՝ մարդասիրիւ:
Ի՞նչ քեզ կոյս և մայր և բնակարան
ածայնն ներմարդութեանն՝ · զոհանաս
նեմք և վերս օրհնեմք զի՞ղեալ փրկօղ
կենդանուե ազգի մարդկան՝ · վասորոյ
ըզքեզ ածածինն և կոյս՝ բարեբանեմք
ըզմայր և զաղախին փրկչին մերոյ:
Ննջեցեալդըն հօր և հինն աւուրց անդ
ժամանակիս յառիթեղիցդ՝ · ժամանակաւ
յորովայնի քումմ բնակեցաւ և ի հօրէ
ոչ մեկնեցաւ՝ · վասորոյ ըզքեզ
Ննջեալն ի քէն ի խաչ ելեալ· և ի յա
թուս փառաց ընդ հօր · անապական
իմարդկանէ · փառաւորութ՛ քումբ
երկրպագեալ՝ · վանն որոյ: Ի՞նչ քեզ
ոչ միայն որդիք մարդկան՝ այլև վե
րինն զօրութիք · գոչեք անմարմնոց հոգե
ղենաց հրեղենաց զըսարթնոյն և հրաշ
տակաց՝ · գոհանաւեն և վերս օրհնեն
և փառաւորեն ըզմայր և զաղախին
փրկչին մերոյ:

Այսօր որ յաթոռ փառաց ընդ հօր
Ծրնանէր Բանբ կուսածին Աստուած.
Մարմնասկեալ բանն Ծնանէր
Լուի ըզխնդրեզերս յորդեգրուեն ընդրկա
Այսօր անպարագրելի բանըն հօր՝
բազմի ի մարմնաւոր անբանի Աստուած ։ բո
լոցիս ասէն՝ ։ Ալելուիա ։ քերովբէից ընդ
հանգէր ։ Ո՛ր նոյն ինքն է Ճառագայթ
փառըն հօր՝ ։ ի յոյժ հանճարէ մըր
կը՛ծրտիլ ի յորդանանի Աստուած ։ յոր
ձանան՝ ։ առաքելական կոչմամբ ըզտիե
զերս հրաւիրելով ։ Ո՛ւ զ Ծնեալն ի
սբ կուսէ՛ն ընկալցուք ի սիրտս
մեր Աստուած ։ ոչ երբեմն ի
գիրկսըն սիմէօն ։ Ո՛րնեսցուք զա
ռաքեալն ի հօրէ՝ որ ի խանձարուրըս
պատեցաւ Աստուած ։ վասըն մեր ։ Ա՛ փրկեց
զմեզ ։ յանհնարինն ադամայ ։ Ո՛։ երախ
լեր անպատ Ծարաւի և Ծարակեա՛ հետով
երանութեա՛ Աստուած ։ յայսմ հետէ ։ քանզի

Ի՞ր յանձառելի՞ ծոցոյ հօր էուհ՞
ծագեցա՞ր արեգական արդարու-
անբասիկ՞ զեն ա՞լծ՝ · զքե՞զ ընդ հնձոյ
տա՞կաս բարեբանեմք ա՞լծ՞ հայրցն
մերոյ · Ի՞ր խոնարհեցա՞ր յերկինից
փրկել զարա՞րած անյեղաւո՞ր ·
մարմնացա՞ր լինուա՞ն ի՞ակից բանըդ
հօր՝ · զքե՞զ Ի՞ր ի խանձարու՞բս ար-
տեցա՞ր անեղանելիդ · ո՞չ մեկնեցա՞ւ
յանքննին փառաց հօր · ի՞ակակից աբ
հոգւոյն · զքե՞զ Ը՞զ ա՞ր Ա՞ ի՞ աբեանս
օրհնե՞ա՞ց՞ եկ՞ք լա՞ւ՞ա՞ւ՞ ե՞ւ ա՞մ՞ա՞ն
բա՞՞ր՞ր սրտի՞ր՞ք ըզնա յաւիտեան ·
Օ՞ծառքեանն ի՞ հօրէ զբանն և զմա՞ր
մեացեն լինե՞ա՞լ զանգ՞ննե՞լն · Ա՞ի
Ը՞զծնեա՞ն խոր՞բոյ կո՞ա՞ն՝ և յան
բանից մըտա՞ր Ե՞գե՞ա՞լ ը՞զ հա՞յց կե՞
նայ՝ · Ա՞ի՞ա՞ Օ՞ երկրպագեա՞ն ի՞ մո
գո՞ւ՝ և՞ զմիրտեա՞ն ի յորդանան ի
յովհաննէ՝ · Ա՞ի՞աբա՞ա՞
Ի՞ծածին և սո՞ր՞բ՞ա՞ր՞ւ՞ի՝ ո՞ր ըզ՞ա՞ն՞ն

նիմ երևիմ արդարութե՛ արքին. այսօր
ամե՛ն վասին։ Ո՞բեթլեհե՛մ հրէաստա
պատի՝. Ը՛ղանիմ և դնիմ յանբանիցդ մը
աշերթ ևմմարդ կատարեալ. խանձիլ ըրօք
խայյա՛ն ևնեն՝. այսօր յերկիրն երևեալ
կրեցեր՝. անդա՛դար ը երգով մեծա՛
ցու՛ցանեմք։ Ո՞քեզ մայր կուսութե
և յերկրութե՛ն լե՛սոյ՝. և աստգա՛նատ ան
ձառելոյ բընան կոչին իքե՛զ փեսայու
շեալ բանին՝. անդա՛ս՝ Ինչ լաճա՛ն
կինիք դատապարտութե՛. Ե՛քեզ կանգնե
ցաս մեղա՛ցիլ մայրըն գլորել՝. վա՛ռոյ
ը՛զ քեզ ձածածկին և կոյս՝. անդա՛ս
Ա՛ր էրն խոկը՛զբանէ՛ առ աստը՛ւածա
և աչ՛ծ բանն՝. կե՛րպարա՛ն անեղին
և համագո՛յ աբ հե՛շին՝. ի՛վերջին ա՛ե
ուրբս ծանուցի՛լ. մարմնանա՛լ յանձն
առնու ի կո՛ւսական արգանդէ՛. վա՛
սրն փրկութե՛ ա՛զգի մարդկա՛ն։
Ա՛ռաջ քան զյաւիտեա՛նս որդի՛ն նա
խայա՛ւ ը՛ն՝. այսօր յերկրի՛ երևեալ
աչ՛ծ ևմմարդ կատարեալ. խանձիլ ըրօք
պատի՝. Ը՛ղանի՛ և դնի յանբանի՛ց մը
ան՛ւ վասին։ Ո՞բեթլեհե՛մ հրէաստա

երկրպագել անոնց, յարևելից եկել
մոգուն։ Եւ փառաբանի յԵրջանիկ
Թագաւորէն Հնդկաց։ Վասն

Ա՛ր անտես և անքննին քաւածները
պիտի վերհագոյն։ Ի վերկ ըզ մեզ
եկեսցէ անմահից թագաւորն օրհնեա
առաքողին։ Ո՛ւսաքն հրաշակապետն
առ սերբօքն հողեղէնն։ ասէ Տէրն և
արարչն առաքեալ ի հօրէ մարմնա
նալ ի քէն փրկչին։ Ընկերն իւր
դանան վկայելով հօր և հոգւոյն։
ովաննա ի բարձունս երգէին ման
կունքն օրհնութիւն արդեւոյ դաւթի։

Ն՛ենթառամ ծաղիկ ի անդաստանէ
շուռաբիւղ։ վերթաբնակեալ յարմատոյն
յեսսեայ։ զբեզ ետայինա կանխեաս
վերայ գոնեայց եօթն արփեան շնոր
հաց հոգւոյն ընդհանրայն գոլ։
աստուածածինն և՝ս կոյս։ զբեզ ը
մարգարէացանեմք։ Նմանեցան ձաղկի
պատղղին բանաւոր ըբարի հնոյ։

դասակից էլլեն հովիւքըն հանդիսին պէտս սիւն գործեաց յայրին՝ այսօր փայլմամբ • թափանցիկ հրաշէն առ հոգեղինացն երգակից եղեալ բոցեկէն յայտնեցաւ տիեզերաց Աստուածային՝ այսօր ցնծութիւն բար ծընունդ՝ այսօր կենաց մեր հրաշագործ ծնեցաւ երևելով անձառաւ տըեղոյ • որ իմ զհրաշագործ

Աստուածային տեսիլ վճռեցաւ ծնայ

վանն՝ զացս • զքէզ ը մեծ ծառ։

Հ՞այ ը մե՞ րոյ՝ • բարե խօ՞սս խնամոյ վերատեսեցար յարքայ՞ն երդոյ քո ամի՞ փեսա՞ վերին աիրն արիւ՞ք ըն

ըստ ը վա՞ ըն՞ք • այսօր յառաքելոցն հաւատարեալ ի մարմնի՝ անա՞ Քրիստոսեան տեառն ամենից՝ քեան զբե՞ ան՞ նարատա՞ ան՞ հրեայ՝ շակմանէ ծառայն գիտաւ՞ • արքու տի՞ ան՞ հրեայ՝ յուրախանա՞ տրտնջմունք ըսցին ի՞ ամ յօրմէ կիթեցաւ մեզ հղկոյդն ան՞ ընդ

փոխ[illegible]ի՛ կ՚ուզե՞ս. քեզ կ՚ըս՝
Լուսոյն՝ ։ մանուկ երևեալ այսօր այն
Այծ հր՚զօր իշխան հայր հանդերձեալ
Լո՛վ աստեղքըն գո՛շակեալ ըզծնո՛ւնդ
Յայրին՝ ։ անդ մատուցանէին զընծայս
Այծայքն ծնընդեա՛նն ։

Ա՛ր յերթեդ ես ընդ հօր և ա՛խ հո
գւոյն անբակիզըն որդի ։ խոնարհեցար
ի հայրական ծոցոյ ։ մարդ եղեա՛լ մար
մնացար ի կուսէն ։ բա՛ռնալո՛վ զյաղ
թո՛ւմըն մահո՛ւ յանցանաց նախահօրն
քեզ երգե՛մք ընդ զօրըս հրեշտակայն
ի մէջ հովւա՛ցն օրհնե՛ա՛լ ես քի՛ նա
խայտաբուեա՛ն բա՛նդ ։ Ա՛յսօր ծի
նար ո՛ր ի հօրէ յաւա՛ղ քան զյաւիտեան
որդի ։ Ճառագայթ փա՛ռց և ծագո՛ւմն
յանմեռնելո՛ւ լուսոյն ։ աստղագուշակ
տեսլեամբըն յայրին ի՛ջեվա՛նի և ի՛մր
սո՛ւր անբանից բա՛շմեալ ։ քեզ ե՛ր
կի՛ր փա՛ռք ա՛ւարտիչ բա՛նսրից ։
Այծ հր՚զօր իշխան հայր հանդերձեալ
Լուսոյն՝ ։ մանուկ երևեալ այսօր այն

դուռն՝ և հարան անփորձ՝ օրհ։
Ո՞վ քե՞զ եզեկիել տեսեր էրինայի՝ն
աշխ՝ յորովայնի քումմ կրեցեր՝ ։ օրհ։
ըմբռնակիցըն հօր զիսկզբանե ը՛զբաննն
ծին կոյս ։ օրհնեա՛ եւ յաւետն։ Ա՞ը զա
ան՝ սրբեաց զյորդանա՛ն ։ և՝ զմկրտ՛ն
ւեաց՝ն ի յովհաննէ՛՛ս ։ օրհ։
Ա՞ը զանձառելին ծընար նբ ա՛ծա՛՛
ծին կոյս ։ օրհնեա՛ եւ յաւետն։ Ա՞ը զա
ըմբռնակիցըն հօր զիսկզբանե ը՛զբաննն
աշխ՝ յորովայնի քումմ կրեցեր՝ ։ օրհ։
դուռն՝ և հարան անփորձ՝ ։ օրհ։
Ո՞վ քե՞զ եզեկիել տեսեր էրինայի՝ն
տուխ և բան՝ ։ զեմկիչ ծ՛ցըն հօր և՝ հ
գո՛՛ա՛ն ։ օրհնեցեք և բարձր ա՛րարեք։
Ո՞վ ձնեաւն ի՛նբ կուսե՞ն զնոսատ
վանեա՛ թագոն ։ զերկրպագե՛ա՛՛ն
լմոգո՛՛ա՛ն ։ օրհ։ Ա՞ը ինձանեալ ինձո՛ր
սըն՝ սրբեաց զյորդանա՛ն ։ և՝ զմկրտ՛ն
ւեաց՝ն ի յովհաննէ՛՛ս ։ օրհ։
Ա՞ը զանձառելին ծընար նբ ա՛ծա՛՛
ծին կոյս ։ օրհնեա՛ եւ յաւետն։ Ա՞ը զա
ըմբռնակիցըն հօր զիսկզբանե ը՛զբաննն
աշխ՝ յորովայնի քումմ կրեցեր՝ ։ օրհ։
դուռն՝ և հարան անփորձ՝ ։ օրհ։

և ազատակեն՝ ա՛ծ ա՛ծոց և ա՛ր ա՛ր
մ ինոց հրշտակ՝ · ձայնի՛ւ երգով գոչեն
գ յսուխոնս՝ բարեբանեն զաստ անմար
ուսյն։ Քե՛զ հայր յաւուրջ քան
զհաւատոր զահագին և զհրաշալի ծը
նունդն։ որ լոյս ընծ՛ յաշխարհ։ Ինդ
իմանել զբարեբանոցն ի փրկանի՛չ։ ան
անկի՛ն ամպ լուսոյ սիւն գործեալ
իհրա լոյց վիմին։ զաստ երկանի՛կ հով
ուանց։ Ա՛ր ընդ ծնունդ քո ի՛նբ կու
սէն՝ այսօր յուցաւ ազգի՛ մ երկան։
անբանիզենակից բանդ եակից հօր։
Այսանի՛ք զո ուր ցնծ՛ցե երկիր՝ և ով
րոգե՛ր եղի՛ ադամ յոչնչո յանցանաց
իմեղաց իւրոց։ Ա՛ւա՛ք հովուացն կերկ
րի փութերէին ըզբո ամենակեցո՛յ գա
լուստ։ որ երևեցաւ զո արարած ոցա։
Այսօր յայտնեցաւ մեզ բարեբանե՛ալն
բազմաձայ բանըն յանբանից մըսե՛ր։
գաճան և երկնաւո՛ր հաց։ Այսօր ցկո՛ն
ծան զբանթոնք երկնից՝ առ ան՛ե լով
զահաւոր զահագին և զհրաշալի ծը
նունդն։ որ լոյս ընծ՛ յաշխարհ։ Ինդ
իմանել զբարեբանոցն ի փրկանի՛չ։ ան
անկի՛ն ամպ լուսոյ սիւն գործեալ
իհրա լոյց վիմին։ զաստ երկանի՛կ հով
ուանց։ Քե՛զ հայր յաւուրջ քան
զյսուխոնս՝ բարեբանեն զաստ անմար
մ ինոց հրշտակ՝ · ձայնի՛ւ երգով գոչեն
և ազատակեն՝ ա՛ծ ա՛ծոց և ա՛ր ա՛ր

ծին կոյս՝ ի որոմ ձչէն հանդուր
նեցաւ. ըզ քեզ բարեբանեմք ամա
ր մերմինացո՛ւ. ևշնծուք ընդ յոյս
կայեաղ երկնային ձայնիւն. ըզ
Ա՛ռաքեցեր զքո միածինըդ մարմնանալ
ի՛ր կուսէն. ևանապատ ծընանիլ յորո
վայնէ անպիղն՝ բառնալով ըզ մեր նե
ղուխս. ա՛ծ։ Ը նորընդ բարի կեմ
երևեցե հեթինաց՝ զի արարիչն յետնից
տ՛ղայ եղեալ յորդեգրութիւ կենաց
չ[illegible] կոչէ. ա՛ծ։ [illegible]

Ա՛նձն Աւետեաց ասացն։

Նեղանեմք բընաւ ի՛ որ կուեդ
ես ընդ հո՛ր. ծընար ինքն
կուսէն. ըզ քեզ բարեբան
նեմք արարչակից հօր։ Ընդ
ա՛րատո՛ղ որ վրէն մեր մարմնացա՛ր
ևշնծուք ընդ յոյսդ՝ ըզ քեզ
Ա՛րկրատեցար ի յորդանան ի յովհան
նէ՛ս. ա՛ղաւնակերպ ընդ հոգո՛ւն վրդ
կայեաղ երկնային ձայնիւն. ըզ
Ա՛նձն առաքեալ ի հօրէ՛ ո՛ր վրէն
մեր մարմնացա՛ւ. ևշնծուք ընդ յոյս
նեցաւ. ըզ քեզ բարեբանեմք ա՛ծ

ընդ ջնեբսըն սրբեցեր՝ սրբեաւ զմեզ
յոդանան ։ ևլուսիւ ի յովհաննէ ։ որ
աւրն ։ Ի յետ աւուրց վեցից ։ եկն
ես գալոն այլ ևս որդի հօր ։
Ա յսօր յայրին ընծայեցար վրկիչ և ի
մոգուցն երկրպագեցար ։ և հովանցըն տե
սել ասէին ։ դու ես Ի նմանէ ապաւնոյ
տեառն զհոգին սբ յովհաննէս ։ ասէր կեր
ասելով ։ սա է գառն այ ևորդի հօր ։
Փառաւորեալ աւրն սքանչելի մեծ ա
գործեր ։ եկիր ի փրկիլ զաւրեղ զո՝
աւրն հարցն մերոց ։ Ընտար իւրեաց
անձառելի բանդ՝ իջօրէ ոչ մեկնեցեր
օրհնեմք զքեզ անհասանելի լոյս ։
աւրն ։ Ա յրուեցար հոն որ իջեր ի
յորդանան ։ ևլուսիւ ի յովհաննէ ։ որ
ընդ ջնեբսըն սրբեցեր՝ սրբեաւ զմեզ
ժկի՛ն ըսցանըշայլ սերօբէ՛ն ։ նա
բնակեցաւ ի քումդ որովայնի ։ ըզքեզ
Յորմէ ասացաւ դողայն՝ ին փայ
լանացայտ ի լուսո՛ն ։ ի գիւրկըս
զո ըզնա ընկալար ։ ըզքեզ

ցաւ՝ ։ անմատոյց լուսոյն երկնըպատ
նականն յայտնութիւն աշխարհիս ծագեաց
մերոց ։ մեծաւ։ Ընդհատանելի տուր
կեցաւ զ՚ա՚ ալեզ ։ և փրկիչ ի ձանձ
գանգի զուտ անապականաբար բնա
ածուելեն մեծացուցանելոյ ։ Որ յար
արար զոր ոչ բոցայ կիզեաց հնար
Ընդ կուսութիւդ զոր ածածինն անճ
որ լուսաւորեացն ըզ մեզ ։ օրհ։
գօղ և զանըսպառ ողբերըն լուսոյ
հնր և ծրդեայ ըզ նոր հոգին՝ զնորո
նայ զանձանաւն ։ օրհ։ Ընդ էակիցըն
լեն յանբաւանից մըտեր և զմկրտեանըն
լեր յորդանան ։ օրհ։ Ընդ ինքնըն
զեղեան ըզ ձիւնահանն լոյս և զմկրտեանըն
կիւնս անբակեցնակից որդին ։ և ինքն
յերկնից մարմնացաւ իկաւէն ։ օրհ։
յաւիտեան։ Որ ինն փառաք իմեր
գովեցէք և՚՚ա բարձր արարիչ ըզնոս
նայ զանձանաւն ։ օրհ։ Ընդ էակիցըն
լեն յանբաւանից մըտեր և զմկրտեանըն
զեղեան ըզ ձիւնահանն լոյս և զմկրտեանըն
կիւնս անբակեցնակից որդին ։ և ինքն
յերկնից մարմնացաւ իկաւէն ։ օրհ։
յաւիտեան։ Որ ինն փառաք իմեր
գովեցէք և՚՚ա բարձր արարիչ ըզնոս

կոյս՝ քանզի պատուղըն կենաց
Ընկէզ մարենի և սրօքդ հողեղէն ձբ
զքեզ բարեբանեմք ածածին կոյս
որ ցօղեցեր իմեզ ըզցօղն երկնային.
Ալէլ լուսոյ և ամպ հովանի ես ըմբ կոյս
լուսաւորչի աստեղն։
Ականն բազմեալ յանբանից մուրս.
և մանգըն հետևէին ծագմամբ
Խոնարհեցար ի բարձանց՝ և մարմնա
ցար ի լուսէն՝ որ ներատէրդ ի քրօքէ
չէին բաժանեալ փառաց անմահ անե
ղեալ՝ արգանդ կուսին ժուժկալեաց
Երկնային՝ Յորմէ սատակել սերօբէքն սէ իշխե
ին մերձենալ՝ ի հաս նձարծրս պատե
ցա՞ր և ետար ի մըսուր անբանիկս։
Բարձրեալ բարբառք երկնաւոր զօ
րացն՝ հընչմա՞մբ օրհնէին զանմահ
ծնեալդ երկրի։ Նշաւ ծընունդըն
փառաք երևեալ՝ և ա՞ստղըն լուսա
պայծառ հովանի էր սրբոյն։

Լքէն տէսանէ մեզ զքեզ։ Ո՞վ հնարէ
լուծիլ և քաւիչ մեղաց սուրբ կայս,
որ զանտանելին կէս ի գիրկս քո
բարձեր զքեզ։

Կանոն Ա-ընդ երգել աւուրն։
Որ լսեաց ի հօրէ աւուրք
ցար և մարմնացար ի նէ կու
սէն՝ · զի վերստին նորոգես
ցես զպատկանեանդն ադամ։ Որ
արծ ելեր երկրի երևեցար և ընդ մարդ
կան շրջեցար՝ · և փրկեցեր ըզմիե
զերս յանիծիցն ադամայ։ Ելեալ ի
յերկնից վճակեալ հօրդ՝ ձայն՝ ասէ
դա է իմ որդի։ և նէ հոգին ընդքեզ
յայտնեաց աղաւնակերպ երևմամբ։
Ընդքեզ որ հոգեւոր և հրեղէն մարքե
ցեր ըզմարդկան աղտեղութիւն։ ոչ զնծ
և ըզվիրկիչ ամենեքեան օրհնեացուք։
Փրկիչն երևեցաւ և զնա ապրեցոյց
խաւարանաց թշնամոյն՝ · որդեգրու
թիւ ընծայելով իձեռն մեր կրաւոյն։
Որ զամենայն ըզմեզ մեր այսօր երև
եալ ապրեցուցիչն՝ · և զովացուցանէ
զաչխարհս ածային ջրովն։

ի մի գնահատումն եբարձ ըզմեզ. ժող-
ովեցաւ ի յորդանան ի գիշեր. և ինքեն
յիմանալ զամենեսեան ապրեցոյց
Օ հին մարդըն նորոգելով փրկիչն
իւիրոնէ գայ այսօր. զի գիւրանալ
զբնութիւնս ջրով նորին գործեսցէ՝
անպիղն ըզգեստ փոխարկէն տալով մեզ
Ա՛ր կերթաս քո և որբին ամ արա՛
բանդ. և տայ մեզ թողութիւն մեղացն. ջրով
և հոգւով վերստորոգելով ըզմեզ
Տ ընօրինեցաւ յարգանդն կուսին
հ իսկական հօր և աւրն հոգւոյն. բանն
աս մարմնացաւ և ի հօրէ յաղագս նախատ
առաքեաց և ի հօրէ յաղագս նախատ
առաքեաց՝ ժողովրդեք օրհնեցէք զքա
զառաքեացն էին ի հօրէ զերծ հարցն
ըմեզ. Ա՛խա յաւիտեան արդիւն
փառաւորեցաւ հօր և որդւոյն՝ և ի
յորդանան եկեալ այսօր մկրտի ի
յովհաննէ. կերպացեալ իմով վայելեցա

կան։ միաբանեալ ամբոխեան մեծա-
ւսո զեկուցեալ իւրիւրոյն ազգի մարդ-
դաւ բարեբանեալ մեծացուցանելոյ։
անսպասական մարմնով. ըզգեաց զանդա-
նիթ կուսին։ Եւ ծնաւ ընդ կուսի
քեալ ի Հոգւոյն Սրբոյ. և հայր իւրոյ
աղաւնակերպ լինելով ամբ հղեալոյն
Աստուածորդի մարդեղացեալն ընդ-

Ա՛զ ոք օրհնեցէք բարձր արարչէն ըզ
ընակիչ յաւիտեանս։ Ա՛բարիջ երկիր
նիւ և եթերքն։ ամբ և մարդ գոլով։
երեւեալ ի հոսանսըն յորդանան։ ու
ծածկեալն մարդկանէ։ լուացաւ ըզպակ
զեցս ըստ լմնցեալ։ բանի։ Ա՛խ բանաւէ
օրհնեցէք քահանայք և ծառայեցէք
զանձնանաւք զերկրպագուելին ըզ հան
գոյ և ըզ մի՛ ամբ ծնեալն։ բանի։

Յանձամբ վճռոց խնդարհեցարը ի մեր
բենեւելս բան նդ ամբ։ և մարմնացեալ
նաբ կուսէն։ Ա՛ն ծնաւ ընդ կուսէ
անսպասական մարմնով. ըզգեաց զանդա
դաւ բարեբանեալ մեծացուցանելոյ։
Ա՛յսօր զեկուցեալ իւրիւրոյն ազգի մարդ

Պատկերակից եղբը հղեղէն բընաւ
թեբը՝ տընօրինեցաբ յարգանդի կու-
սին բանեդ ասլծ՝ ըզմե՛ր որս վերա
նորոգել պատկեր։ Աբիւացեալ ծրէ
իշխակամանէ նախատեղծին ըզփառա
միւսանգամ վերստին շնորհելով ըզ
մե՛ր որս վերանորոգել ի փառս։
Աբկբտեալ ծրէ ի յորդանան ի յոյ
հաննէ՝ աճապարեն բնութբ մարմնովըն
զբ իմէնջն էաս՝ ըզմե՛ր զ լուսա
ւորելով աճապարեն ծագմամբբ։
Ո՛ անբաժանելի՛ զբ բանըն հօր և
զանբակիզբն նբ զբդին՝ ո՛ր ի յոր
դանան այսօր ը՛զ մե՛ղբս մեռոյց և
զաղխարհբս լուսաւորեաց՝ բանբեբա
նելով ը՛ մի՛ծաշուք յայտնութիւն։
Ո՛ր ի՛ հօրէ վերկայեալ ո՛րդին՝ յայտ
նեալ հոգին լիշեալ ձեռնադրեցբ կա
րապետն՝ զի և մեք օրհնեսցուք զեր
բրդութիւն միասնական՝ բաւ։ Ո՛ր ի հրեշ
տակէ օրհնաբանեալ ասլծ՝ ի Հ՛ոյանանալն
յոր

Յան
սիրելի. ընդ որում եւ՝ հաճելի՝
ի՛նչ օրէ վերկայեցաւ դարձ որդի իմ
զակի՛ր առելով. ահա գառն այ որ
կերակ ի՛մ՝՝՝ մեր իւրաքանչիւր ջուրցըն. աղա
տեսանելով զի՛ զկոզին աղաւնա՛
խոհո՛ւրդ քարոզեա՛ց ամենեցունն զի
Զորեքկերպեան կենդանեացն ըզ
մի՛րդ յո՛յսանա՛լ. այսօր մըկըր
ամենայն մարդ ընդ ժամանակաւ լինի՛ եւ հաճելի՛ եղ
ան մարմնացեալ ի՛նչ կու՛ն՝ ասէ և
ձայն անմեկնելիդ ի՛ հօրէ՝
ես ձայն անմեկնելիդ ի՛ հօրէ՝
ընդ ժամանակաւ լինի՛ եւ հաճելի՛ եղ
ան մարմնացեալ ի՛նչ կու՛ն՝ ասէ և
բառնալով զանցանս առաջի՛ն նո
խաստեղծ մա՛ղդին։ Ընդ առնելն
ան վասն մերոյ փրկութե՛ան. այսօր
մկըտել ի յորդանան ի՛ յովհաննէ
առաքեցաւ՝ ընդ ժամանակաւ լինի՛ եւ
հաճելի՛ եղ ան մարմնացեալ ի՛նչ կու՛ն՝ ասէ և
ի՛նչ վերկայեցաւ դարձ որդի իմ
զակի՛ր առելով. ահա գառն այ որ
կերակ ի՛մ՝՝՝ մեր իւրաքանչիւր ջուրցըն. աղա
տեսանելով զի՛ զկոզին աղաւնա՛
խոհո՛ւրդ քարոզեա՛ց ամենեցունն զի
Զորեքկերպեան կենդանեացն ըզ
մի՛րդ յո՛յսանա՛լ. այսօր մըկըր

Յանձնա փեշց խոնարհեցարս 66 աՁ
Լս ծնանր ինբ կոնսէն անաս մ
Ա յսօր զեկեալզ խիրկոնթիս ժգ
Յարուցելոյն ի մեռելոց բնակարանն մ
մայր և կոյս որ ընդունեցեալն յարդա
մայ կենագործէ անպիղն. զքեզ մեծա
ցուցանեմք որ օրհնեալ ես ի կանայս
Աշարողին երկնի և երկրի եղեր տա
ճար և առաքանաս. որ ընդունեցեալն
մեր հրեղէն նմրոգէ՝. զքեզ մեծա՛
Կերակրողին տիեզերաց արբուցեր
ըզ քո՞ նբ ընկալթն. որ ընդունեցելոն
մեր վերստին նմրոգէ՝. զքեզ
Ա՛ր զաւետիս հղիկն ի հրեղէն հրեշ մ
տակէն ընկալը. ուրախ լեր բերկրեալզ
տար ընդ քե՛զ մարիամ անհարանացեալ
Ընդակի՛զբն բանըն հաճեցա՛ տա
նող մարդեղութիքն ըսկիզբն ի կու
սէ. ք՛ն աբ՛ծ թիքն յաւիտեանից
Աշակերտք ընդքեզ նբ ածաձին՝ ան՛ք՝ բա

բարեխօսեա փրկիլ զմ ժողովրդա-
լ՛ր զոր գնեց արեամբն իւրով։ Ա-
ճապարանօքն զոր ի-
բանդ եանձառելի ծընունդ՝ որ
ի կուսէն մարմնացար ցուցար մեզ։
Ա-
ղմահ ամարտանօքդ պսակ եւ լուծք
զինիք մահու՝ որ ի խաչէն բարձրեալ
կամաւ հօր։ Ա-
որ թաղեցար հնար ի գերեզմանի
եւ յերրորդ աւուր յարեար որ ի յեր-
կինս հանդարձաւ փառօք հօր։
Ո՛ր զհրեշտակին ը-
եան հիացեալ բերկրեցար՝ բա-
րեխօսեա՛ վասն մե՛ր՝ մեք օրհնա-
բանե՛մք զօրհնեա՛լդ ի կանայս։
Ո՛ր ըզհնարն ա՛ծ յորովայնի քոմ
կրեցեր անկիզելի մարմնո՛ւն՝ բար։
Ո՛ր զանշօշափելին հնչ ի գիրկս բար
ձեա՛լ դիեցուցեր կաթչանա՛սուն՝ բ։
Ո՛ր զքեզ ե՛րեք դուն սու եզեկի

և զնա վայելչապէս ծընաւ ուրախ։
Պ ուրախ լեր ածածին՝ տայ ան
խախտելի՝ ըզքեզ մեծացուցա
նէ քեզ։ Յըղացար առաքինաբար
հոգւոյն սրբոյ միշտ կոյս՝ ըզ
Ընդառաջ տաճար տրնօրհնէ՛ կոչեցար
նալոյ ի գիրկս քո մարմնով՝ ըզքեզ
Ալ՛ ելից լուսոյն արժանի եղեր բաւ
ծացեալեմք որ օրհնեզ ես իսկանայս։
դանիլ յորովայնի միշտ կոյս։ զքեզ մե
Ալ՛ ըզքեզ մե եղեր ըն
Նակի ծնընդեանն ի բոլորից փրկիչ ե
յայտնեցար որդի բարձրելոյն՝ ։ օր։
Ի լիամբ անթարգմանաբար։ լիա՛մա
Ի՛զքեզ որ լիօրէն անժամա՛նակապէս
սիւն ըմարգարէիւն՝ ըզնոր խորհո՛ւրդ
կուսի յայտնեցեր մարդկան ազգի։ օր։
Ի՛զքեզ որ լի՛մարեւո՛ջն աւա մովսէ
օրհնութեա՛մբ մեծացուցանեմք։
եթէ ոչ ածածկի՛ային։ ածածկին կոյս՝
երնիւն ըմարգարէիւն։ ըզ որ չէ ոք կանգ

Երգէ մարդիկն սուրբ է տաճար քո
պահելի արդարութիւն եւ ճշմարիտ երկ

Նայեայ՝ ուրախ լերս։

Նայեցար տաճար քնակարան անբաւ
բանին այլ՝ մարիամ ընդ կոյսն յա։ զքեզ
եւ ըզ ծընեալն իքո՛ն մեծացուցանեմք։
Յարդանդի կրեցեր որ յառաջ քան
զյաւիտեան նս ինօրհ ըզ բանն՝ ևծընաւ
նար մարմնով։ զքեզ եւ ըզ։

Ուրդ խնդրեմք իքո՛ն անդադար բա
րեխօսեա վասն անձանց մերոց՝ առ որդին
քո միածին՝ փրկել զմեզ խիստ
թէ՛ եւ յայմ վտանգէ մերոց։

Ով գերապատիւ ծաղիկ բուրեալ կե
դեմայ՝ հոտ անմահութեան ծնընդոց
ևանյի։ յորմէ սփոեցար մանկ ընդ տի
ևզերս՝ օրհնեալ ըզ քեզ մեծացուցա
նեմք։ Ով լուծիչ երկանց՝ բար
ձող անկ ծից՝ ծաղուն արեւու ըն
տոյն ճշմարտի՝ որով հերքեցաւ խա
ւարն առաջինն։ օրհ։ Ըզքեզ ունիմք

բանին մեծ ծանրացանքեք։

ծին. մայրըդ լուսոյ չ առագաստ չի

Ընչ քեզ ամենօրհնեալ աստուածածնի

Ընչ քեզ կուսուն։ 61 Ալը յարգանդին։

Ընհատանելն։

Ընչ քեզ կոյս անարատ։ 59 Օրի որուամ ոչըն։

Յորմէ սարսեալ։

Բանն առաքեալ։ 58 Աւազեցեր ըզմիտս։

Ընչ նորհք բարի։

Ընչ քեզ հայր։ 50 Ընծանէդ։ Ընհեալ։

Ընչ քեզ ծիլ միայն։

Ընչ քեզ կոյս։ 50 Ընծանէդ։ Ընհեալ։

Աստրնուրդ կենաց և մայր կենդանուե

և առեալ տրախայլ ծագմամբ։ մայր։

և անխա խաելի կուսուքի։ մայր և։

ձար ընդ հանուր լուսոյն։ անարատ

ծայրուցանեքեք։ Ընկեզ մարեն և տա

մարդկան։ մայր և աղաչիչն մե

կալ կուսից և պարծանք ազգի

ուրբ և ածածկին մարիամ ցան

հնձն երկնաւորի։ օրհ։

անարատ էմմանուելի, տաճար բանի՛ն

բարեխօս կոյս անհարանացեալ։ մայր

Ի՛զ քեզ պայծառ երկի՛նք և ամպ
լուսեղէն. ծնօղ արարչին և մուրճի՛
անկի՛ զերկի՛ր. մե՛ս Ի՛զ քե՛զ դո՛ւռն երկ
նից՝ և ճանապա՛րհ ամպային է. բարձող
անիծից և սրօքբ հոգեղէն. մե՛ս

Ի՛զ քե՛զ ասա՛ծ ին որ վերծանիս
լ՛ զօրից հրեշտակաց. ազգ մարդ
կան կենդանեաց մեծ ա՛ծու
ցանե՛ր. Ի՛զ քե՛զ բնակ
հրե՛ղէն ասծո՛ւեն. յիմանալի զօրութի՛ն
երանեալ. ա՛ղջ. Ի՛զ քե՛զ մա՛յր էմմա
նուէ՛լի՝ մարգարէին յաւուրս գո՛ւշ
կեաց. ա՛ղջ մարդ. Ա՛յն լուսոյ։ 62
Ա՛՛նկէզ։ Ա՛՛նիծից։

Ա՛՛ստղ լո՛՛ւսոյն մանկամ անհա՛՛րանա
գեա՛՛լ. օրհնեցէ՛՛ք հիւանդա՛՛յս. Օ՛՛ լոյս ան
ը՛՛ստուե՛՛ր յարգանդէ կրեցե՛՛ր. օրհ։
Ա՛՛յր գա՛՛ւա՛՛ր ի՛՛ր վասն մեր բարե՛՛
խօսել. օրհ։

ածին երկնայի՛ն դո՛՛ւռն ա՛ծ
այի՛ն ձայնի՛՛ն ա՛՛ւետարա՛՛
74 նի՛՛ր հրեշտակին. ուրախ լեր

Խնդա՛ և ուրախ լեր անհուսանայեւոյ
սաց՝ ևս փրկիչ ս անձանց մերոց։

ահ ծագիւնն և զմիշտ կոյսն՝
անդադար օրհնեսցուք՝ քան
զնա ծագեալ մեզ լոյս երե

Յորմէ ղարհուս։

Ի նոյն ծագեցաւ։

Ի նոյն լուսոյ մասին 39 Աստղ ծագեցաւ մայր։

Ի սէր ուրախ լեր։

Ի՞ք ձայն ձեր ծնիցին 37 Ի՞ւեսուսեր հր։

Ա՞յր աբե՞ անարատ։

Ա՞րեւակ լեր ծագաւ 36 Ի՞ զքե՞զ լուսոյ։

Ա՞նձառելի՛ 32 Ա՞նհնա անօրէ։

Ա՞նհնա անօրէ։

Ա՞նհնա անօրէ։

նաւոյ հաւ գինկս. ու արեգականն արդա
Ա՛ր էից լուսոյն արժանի՛ եղեր բառ
նար ըզ վերամգօղն երկնից՝ ըզքեզ
նարան. ու անձառապէս ծր
գանդի կրեցեր արբուհի՛ ա
նեղիք: Ա՛ր ըղձանն ա՛ր ծ յար
ղ քեզ օրհնաբե՛ր մի ծնցուցա
խոյսըն կենաց՝ քեզ է բուս
լեքն ը հոգեղենքս՝ ու քո մերձեցա՛ք
բանին՝ քեզ Ա՛ւր հաճեցան լ՛մանա
երկնից մարիամ. ամէնայ ու աթոռ այ
ազի՛ն: Ա՛սքա՛ր աղաւնի ու հա՛յրան
խօսադ ես մի՛շտ հնի՝ քեզ է բանին ա՛մ
Ա՛մէն ու կոյս աղախին քո՛. ո՛ր բարե
Ի՛ւրեանք վկա՛յեն:

Ա՛. մենագոլեղ ու 41 Ա՛. մենապայծաս
ցուցանել զանձինս մեր:

ծին՝ բարեխօսեա՛ քի այ մերմ՛ կե
Զանձ անսպառական գ՛տար ա՛ր ա՛ծա
ա՛րծ ի՛ փրկու՛թի՛ մ՛նձանց մերոց:
մա՛յր՝ քանզի որ ի՛քե՛ն ծ՛նաւ լոյ՛ծ զ

Հուքս՝ մեծցեցնեմք։

Ա՛ստուած մարդկան՝ միշնորդ օրինաց եւ հնարաւոր՝ օրհնուքս անդադար գո
տաւոր մարդկան՝ միշնորդ օրինաց եւ հնարաւոր՝ օրհնուքս անդադար գո

Ա՛րարիչ լեր աիծուս փրկուքս յոյս հաս
տանելի զբընութիւն՝ օրհնուքս՝ մեծա։

Ա՛զքեզ անհարմանալեաւ որ միայնդ
իւականայս ծրհնեալ՝ կրեալ ի քեզ զան
կան՝ առ իբենակուի ի քէն մարմնեալ։

Ա՛ծածկին մայր լուսոյ աբ կոյս լուսե
ղէն տճր՝ որմէ երկինքը չէին բաւա

նալով անապակին՝ օրհնու։

Ա՛ծածկին մայր լուսոյ աբ կոյս լուսե
րատ՝ կուսութիւն յեա ծրնընդեան մը
յր՛զուարճ անսերմնական՝ ծնանեցար անա

Ա՛զքեզ ծածկածրնն մեծացուցանեմք։

Ա՛զքեզ երկնային դուռն զոր էսեան
եզեկիէլ՝ ու ամրոն զոր ծանեաւ գե
դէօն՝ սերբէ հղեղէն վէհագոյն քե
բօբհից՝ օրհ։ Ա՛բրես խորհուրդս սա
կայնիս ի քեզ տեսանի ծածկածրնն
յր՛զուարճ անսերմնական՝ ծնանեցար անա

Ա՛զքեզ ծածկածրնն մեծացուցանեմք։

զանանձելին յաւիտեանից՝ օրհնուքս
բուհի ամոյրքէն՝ յարգանդի տարար

Ա՛ստուածածին մարիամ սրբ

նեաւ · ինքն ալ յղացեալ զբանն աստ
ւած բ զսուսիկն զհրաշալն խորհուրդ յայտ
րիել քեզ աւետեց · ազգ։ Տեսանեմք
զիսկ ասելով զհրեշտակն զոր տեսին
եղեր ակեղեցւոյ՝ խորան եղեր հո
գոյն աբէլ · ի հրշտակց սպասաւորեալ գաբ
մարդ կան · օգնական և շընորհ ընկեր · մարդ
ամ մայր և աղախին փրկչին մերոյ։
Ա՛րանելով ամենեցունն զնոր ծնանե
լով զբընութիւն անտանելին · զնմանոյ
ամենակալն արժանի եղեր կրել յոր
վայնի · որ երևեցաւ ազգի մարդկան։
Հերօբէին աթոռ ցնծացար ասացին
ի գիրկս բանականով զնոր ծնունդն ամենեցուն
որ նստին ի քերովբէս · ասե նա միշտ բա
րեխօսեա կեցուցանել զմեզ։

Ա՛ւրհնեալ ասացին վերս օրհնեալդ
խորհրդոյ · ծագելով լեռնէն մեզ լոյս
մայր եղեր վերնաձգողին · ազգ և ա
զինք ի գիտել ասացուցանեմք։ Էլիան
եղեր ակեղեցւոյ՝ խորան եղեր հո
գոյն աբէլ · ի հրշտակց սպասաւորեալ գաբ
րիել քեզ աւետեց · ազգ։ Տեսանեմք
զիսկ ասելով զհրեշտակն զոր տեսին
նեաւ · ինքն ալ յղացեալ զբանն աստ
մարմնով ծընաւ · ազգ։

ուադին մարիամ· մի դադարիր բարե
խօսէլ վան մեր · քէ։ քէ զի մեր ես եմ
մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ
բազմին մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ
ես մեր։ Ա՛ր քան զերկինս բարձ
րագոյն մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ
քէ մե՛ր։ Ա՛ր քան զարեգակն պայծա
ռագին մարիամ· մի դադարիր բարե
խօսէլ վան մեր · քէ։

Ձ ածին մայր Ա կոյս · Ծ աղօղ
արեգականն արդարութ · որ
լուսաբեաց զմեզ · Հոգեւոր
երգիւ զբեզ բարեբանեմք
Ա փառքն զմ՛ածինն զոր զարդ ին։
Ա՛յ ըն՛ծ զօրհնեա բընութ մարդկան
հրաշափա՛ք ծընունդ · ազեաւ բնու
թեն ամբողջ պահեալ Ա՛ստուածդ զո
՛չ խախտեցան կրնիք · Տ ո՛ք զ
մարեան անկիզ լեառն վիմածին զու
ռըն փակել և աղբիւր կնքեալ · նախա
տեսեալն գուշակեալ մայր Ա կոյս · Տ ։
Ա՛ծածին ընբ կոյս։ 43 Ա՛նա՛ հուրըն։
Ա՛զ քեզ ա՛ծ։ 48 Ա՛ռ՛ սաթ։ Ա՛ռ՛ ձէն։
Ա՛ծածին։ 52 Ո՛ք զ մա՛յր։ Ք Ա՛ զ լո՛։
Ա՛ր զան։ 57 Ա՛ր զարար։ Ո՛ք՛ զ։
Ա՛քեզ եմք ապաւինեալ՝ քի՛ մայր
ա՛յ մերոյ։ Ա՛ր քան զերկինս բարձ
րագոյն մարիամ պարծանք եկեղեցւոյ
քէ մե՛ր։ Ա՛ր քան զարեգակն պայծա
ռագին մարիամ· մի դադարիր բարե
խօսէլ վան մեր · քէ։

Աստուածային Պատարագ

Ասացեալ ի կուսէն նախ
քան զամենայն ստեղծուածս
յաւիտեան բանդ. այսօր խոս
տացաւ մեզ կենդանի զօրէնս՝
զոր կատարեալ զոհ եղեալ
վասն փրկութեան հոգեթանաց։

Ո՛վ յանապատնէստ աթոռ նստիս բարե
բանեալդ Հոգւոյն սրբոյ. այսօր ի սիմէոնէ
բառնալով ի գիրկս՝ որ ընծայեցաւ
ըստ մեզ ի կենդանարար յաւետնից։ Ո՛վ ար
ձակիչդ եւ կապելոց պարգեւատու
ամենեցուն. այսօր հայցմամբ ծերոյն
արձակեա եւ զհոս ըզ բազմամեղս ի կա
պանաց մահու ի կենդանարար յաւետնից։

Ո՛վ յոյժ անակնկալեանցն ծընունդ հայրա
կան ծոցոյ բանն՝ եկաւորեալ խաչին
ընծայիլ զարարածըս հօր ի յերկիր նոյն։
Ո՛վ յոյժ բարձեալ երեւ ի գիրկս ծե
րոյն. որ բանիւ զարարածըս
բարձեալ ունի օրհնաբանեցո՛ւք։
Ո՛վ յոյժ և մեք հիւսուածեալք ընծ
րուհոյն սիմէոնի. ըզբանն համագոյ

(1) Հօր եւ սուրբ հոգւոյն օրհ։

Յ. Յոան Իտաճարն եկեալ կենաւրարն
և ի գիրկսն սիմեօնի գգուեցաւ .
զոր խնդութեամբ ընկալաւ եւ ՚ի
Յ. Յոան երկիրս երկինք անուանեցաւ
զն ասրն տէրանց ԼՀեամ յերկնից և ի
յերկիր՝ . և ընծայիւ յանձն առնու
ի գործոց ձեռաց իւրոց : Յ. Յոան
հետնասաց ըսյս ծագեցաւ քաւարձ . և
փառք իւրում ժողովրդեանն Իսրայէլ :
Յ. Յոան ի տաճարն եկիր փրկչին և
ծերունին ի գիրկս ընկալեաւ սահեր
արդ արձակես զծառայ քո տէր :
Յ. Յոան Ահ ցուցանէր ըսյս . և փրկութիւն
ամենեցուն քոց ազգաց . որ մարգարէիդ
ես կեցոյ զմեզ : Յ. Յոան իմանալի
սրբոց գահին՝ որ ծագեցաւ ի ազգերսն
քո՝ ազգաց . որ մարդ : Սիզբանէ բանն
ասծ մարմնացաւ ի կուսէն . այսօր գըդ
ուեցաւ ի տաճարին : Այսօր յայ
ակերտն ծերունին ասծ որդուովն ի
գիրկս իւր . և օրհներ զաշխարհ :

բար

ձեռա՛ մարմնով. զոր զօրք երկնից ի՛
սիմէոն. զա՛ծ արդեն ի գիրկս իւր բար
Թո՛ղ զոբաբէական ի՛րեւեալ այ՛սօր
լեա՛լն իգիրկսըն սիմէոնի. օրհ։
Ելեալն այ՛սօր ի՛ տաճարն՝ զընկա
Ծնեալն յամենասո՛ւրբ յորովայնէ
յանդրա իկնա՛ւն. օրհ։ Երկնե՛ցաք
րե՛ք լզնա՛ յաւիտեա՛ն։ Երկնե՛ցէք
Լ՛զօրը օրհնե՛ցէք և բա՛ռնքդ սրա
ա՛ր ըս բանի՛ քու՛մ ի խա՛ղաղութի՛ւն։ աղ
աղաղակէր. արդ արձակէ՛ս ը՛զծա՛յա
գիրկսըն սիմէոնի գգուե՛ցար. աըծ
տա՛ճարն անկա՛սանելի փըրկիչ և՛ի
աըծ հա՛յրըն մերոյ։ Լ՛յսոր և կիր ի
ուեր մարմնանա՛լ ի՛ սըրբոյ կո՛ւսէ՛ն.
հօրէ անճառելի՛ բանդ աըծ յանձն ա
Երկնե՛ցաք ը՛զքե՛զ ուսո՛ւցեալ ի
սին այ՛ք իմ ը՛զ փրկո՛ղդ աըծ։
ըստ բանի՛ քու՛մ ի խա՛ղաղութի՛ւն. զի տե
Լ՛ուդ արձակե՛ս ը՛զծառայ քո աըր

ի ծերունեացն. որ բանիւք զարարածս ու-
ղիղ առնէին զարարածոցն քո հօր։
Ա՛յ գիրկս մարմնով բարձեալ եղեր
յերկնայոյս քրիստոս. որ ընծայեր
ի ծայրէ մինչեւ ի ծայր զանձն քո
ընծայ ի տաճարին եկիր
ի զօրութիւնն. այսօր ի տաճարին եկիր
ո՛ր փառաւորեցեր ըզ փափագումն ըն-
ծայելոյ քո ի տաճարին՝ ասէր։
Յորոյ այսօր ի գիրկսն գոհութեամբ
եւ արձակիլ ի խաղաղութեան. ասէր ասդ։
զծննդեանդ. եւ հայցէր ի կենացդ ըզմահ
ընդմեռնել Ա՛րոյ ընկալեալ ի գիրկս իւր
ջնորհեաց ըզմահ մինչեւ առցէ
զծննդեանդ՝ ասէր աղօթիւք ծերոյն ու
Ա՛րոյ առեալ հրամանն ի նոր հնգեւրին
ծընողի քո բարեխօսութեամբ. ասէր։
ձակեա՛ զիս ի խաղաղութեան. անարատ
զիր։ Ընտանեսէրութիւն աղերսէր՝ ար-
ծերունին առելով սակ թիզին անմահ
Ծերունին առելով սակ թիզին անմահ
բարձունքս հանապազ մեծացուցանէր։

ԳԱԼԵՍՏԱՑԱՆ ՔՐԱ՛՛ՏՐ։

Ո՞ՆՐԱԿԻ՝ ՁԵՐՆ ԲԱՆԵՐՆ ՅԱՆՐԱԿՁԵՆԱ-
ԿԱՆ ԼԻՀՈՐԻՆ՝ ԵՒ ԱԿՆ ՁԵՆԱՒՈՐԵԱԼ ԼԻՒ-
ԱՆ ՄԱՐՄՆՈՅ ԶԳԵՑՄԱՆՔ. ԲՆՎԱՆԴԱԿԻ
ԼՈ՛՛Վ ՅՈՐՄՎԱՅՆԻՆ՝ ԵՒ ԸՆԴ ՀՕՐ ԳՂԶՈՎ.
ԵՒ ԱԱՀՄԱՆԵԱԼ ԺԱՄԱՆԱԿԱԲ ԾՆԵԱԼ ԼԻ
ՆԻ Ա՛՛ՍՏՂԱԾ ԵՒ ՄԵՌԱ՛՛Ց։ Ա՛ՅՍՔԵԱԼ Ը
ՕՐԻՆՔ ԱՆՀԻՒԹԱԿԱՆՑՆ՝ ՀՈՂԱՆԻՒՔ
ԳՂԶՈՎ. ՁԵ ԶՀՈՂԱԾՆԵԱԼՔՐԱ ՀՕՐՆ ԸՆԾԱ
ԵՍԱՑԵ ԱԾ ՈՐԴԻ՛՛Ն ՈՐ Լ՛ԾՈՒՑ ՀՕՐ. ՈՂՈ
ՔԱՌԱՍՆՕՐԵՈՒՑ ԲԱՌՆԻՒ Լ՛ԳԻՐԿԸՐԱ ԾԵՐՐ
ՆՈՅՆ. ԵՒ ՅՈՒՅՆԱԿԷՍ ԾԱՆՈ՛՛ՒՑԱՆԻՆ՝ Ա՛՛Ա
Ա՛ՅՈՐՍՑ ԼԱ՛՛ՍԻԿ ՅՆԾՈՒՑԸ ՀՈԳՈՒՆ Ա՛
ՂԱՂԱԿԻՔՐ ԽՈՍԱՀԱՐԻՆ. Ա՛ՐԴ ՍՐՃԱԿԻ՛՛Ն
Ր՛Դ ԾԱՈՒՑԱ ԶՈ ՍՈՐ ԸՍՏ ԲԱՆԻ՛ ՔՈՒՄ Լ
ԽԱՂԱՂՈՒՐԻ. ԶԼ՛ ԸՆԴ ՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍԻ Ը՛Դ

Ո՛ր գերազանցել գիտեր առաւել քան ըզբնութի մարդկան երա նելով ի հարսին աբ անտօն. առ քո բարեխօսեա վա՛ն անձանց մերոց: Ո՛ր անձառակ լինելով զբովմաժամանա կեայ աւուրըք. յօժարութ բարձեր ըզկարիս մարմնոյ. առ քո՝ Նմոռաց յիշմամբ առաջի քո՛ օգնական լեր ծանողաց զյիշատակըս քո. զի և զմեզ ընդ այլ զօրն նաբա՛ նութիւն:

Ո՛ր ինանդի՛ս քո ձգնութ՝ երկնայի՛ն զբաւթունքն նայեցեալ զմտմանային իմարմնի՛ տէ՛ առանելով զանմարմին խոր հանց ըզվարս. ով՛ աբ հայր անտօն՝ բա բեխօսեա առ քո՛ վա՛ն անձանց մերոց:

Ո՛ր գերազոյն քան ըզբնութի հոգի՛ ղինաց ժուժկալեալ. զանազան տան չանաց համբերելով յանեղուելի թըշ նամոյն. ով՛ աբ: Ո՛ւսոյ և մեք տո նելով ընձգնութ քո աբ զյի՛շատակ

վերաթևեռալը առաջ քե. փառ
մեծին Երկնքի և յօշանանքն վկրտին.
պրս քարանձաւաց. փառ Չմոռնանալ
բազնազեաց ձգներ ի յայրս ևի ծեր
Ի փառս Երրս լերանց բնակեալ խա
Հշտակի սր քրիզր սրարիք ըզնս յանդ
Ա՛զիզր օրհնեցիք՝ փառաբանիչ յայ
բեաց ըզ միանձնանան ձայ. և զինւ
լեգէօն զօրացան. և քաջալերել յորդ
Յանապատի բնակելով առօթանուէր
Թևաքըն հալածեաց ըզ քամուրիկ
վշտաց քարոզիչ կոչնական՝ և զինւ
ժուժկալեալ համբերեց ազգի ազգ
դեմ չարին քամհաներ վիշապին.
հրոյն մերոյ Ա՛ենամատեաւ ընդ
ական առնելով զերկրաւորս սրհամայ
հեաց. և զինուորեցաւ քեզ քաջ ալե
Տր հայր անուանին. վերնական յուսոյն
ձանապարհին. փոխեցար յերկրայինց
յանմահից դասակցութեան. ով
ո՛ախակիզբն միանձանց երանելի
որ եղեր նախընթաց բարեաց՝ կենաց

Տէր ողորմեա՛ մեզ։ Տէր ողորմեա՛։

Յանձն առեալ Մատթեոսի Խոփասիրին։

Թէոդոսի Թգլին յարդարուի՝ եւ յի-
տասեղով զաթոռ Թգլուրեցւոյն զի-
զերինաւորն Թգլուեցի զքո-
զերինակ ցուցեր Լեհերկրի. Տա-
րր զերինաւորն Թգլուեցի զքո-
րութ՝ այ մերմէ՝ ճրէ։ Օ՜ մեսատատար
գեա վերընկալեալ ըզ վանա յոջա
կոմանքն քո ի խնամատուն կուանան
հայցեացես՝ ինքե ըզ Թողութիւն մեղա
ցելոցս։ իսկ ըզ ձայնն երթ եկայք
օրհնեալք՝ ք հօր իմոյ ժառանգեցէք

ըզ արքայութիւնն յաւիտենից։

Պարծանք եկեղեցւոյ և ուրախու
հրշտակ՝ ով սուրբ հայր անտօն՝ զաղաչանս
մեր հանդիպ մատո՝ սբ երջանկութեն։
Ա՛ր խնարհանք կատարեալ և զանմարնա
բերելով ընդ զարս՝ ովք։ Բաժակ կո
գաւորին լցեալ ածոյին ուրախութ։
ով սուրբ։

բանեանս. բարեպաշտութիւն սորա քրիս-
տոս կոչեսցէ ի մեզ: Ո՛ր զօրութիւն
նշանակի խաչն քո տէր պատերազմի
լով. խորտակեաց զընդդիմամարտս ըզ
բանեաւն հեթանոսաց և հաստատեց
խաղաղութիւն յաւ զեկեղեցի. բարեխ
Ո՛ր ետուր զերծանել զհրաման
արդարութիւն ըստ հրամանի տեառն քոյ
պատուիրանաց. բարեխ
Ո՛ր զարդարեալ գեղապանծ վայել
ջութիւն զեկեղեցի. պըսակեցեր առա
քելովք և մարգարէիւք և հաստատել
անդասցես զեր յաւ թագաւորութիւն. բար
Ո՛ր զինեալ զօրութիւն հոգւոյն վասն
ի պատերազմի վանեցին ըզմեղս
հերձուածողաց. և ի հաւատսդ հաշտ
րիտս հաստատեցին ըզսուրբ հաղոյս. բա
Ո՛ր ընտրեցեր զհին թագաւորութիւն
ձին ի թէոդոսէ. և կատարել ըզ կենդա
հաւատով ուղղափառութիւն վերա խոհե
ցեր այսօր յերկինից թէոդորոս. բար

լսեր մեզ որ կարդայիք առ քեզ բայ
ց ո
(Ո)Ի ինչ են իմ։ Այսուամենայնիվ փրկիչ մեր
Յիսուս Քրիստոս մեզ ասաց թէ ոչ ամենեքեան
ասեն Տէր Տէր այլ որ կատարէ զկամս Հօրն իմոյ
որ յերկինս է ասէ նա եւ զայս ամենայն որ
ասացի ձեզ ի վերուստ ի Հոգւոյն սրբոյ ասացի
ձեզ եւ ոչ ի յերկրէ ի պատահել ինչ ուրեքէ
ասացի ձեզ։ Այլ ի վերուստ ի Հոգւոյն սրբոյ
ասացի ձեզ։ Եւ ոչ ոք գիտէ զինչ ասացի ձեզ
հիմա եթէ ոչ միայն ես զկամս Հօրն իմոյ
որ յերկինս է։ Ես ասացի ձեզ զայս ամենայն
որ յաղթող լինիք ձեզ ի վերուստ ի Հոգւոյն
սրբոյ եւ ի ճշմարիտ ուղղութիւն ի Հաւատոյ
եւ ի Քրիստոսի Յիսուսի Տեառն մերոյ։ Ես
ասացի ձեզ զայս ամենայն որ ոչ ոք գիտէ
զինչ ասացի ձեզ հիմա եթէ ոչ միայն ես
զկամս Հօրն իմոյ որ յերկինս է։ Ես ասացի
ձեզ զայս ամենայն որ յաղթող լինիք ձեզ
ի վերուստ ի Հոգւոյն սրբոյ եւ ի ճշմարիտ
ուղղութիւն ի Հաւատոյ եւ ի Քրիստոսի
Յիսուսի Տեառն մերոյ։ Ես ասացի ձեզ
զայս ամենայն որ ոչ ոք գիտէ զինչ ասացի
ձեզ հիմա եթէ ոչ միայն ես զկամս Հօրն
իմոյ որ յերկինս է։ Ես ասացի ձեզ զայս
ամենայն որ յաղթող լինիք ձեզ ի վերուստ
ի Հոգւոյն սրբոյ եւ ի ճշմարիտ ուղղութիւն
ի Հաւատոյ եւ ի Քրիստոսի Յիսուսի Տեառն
մերոյ։ Ես ասացի ձեզ զայս ամենայն որ
ոչ ոք գիտէ զինչ ասացի ձեզ հիմա եթէ
ոչ միայն ես զկամս Հօրն իմոյ որ յերկինս
է։ Ես ասացի ձեզ զայս ամենայն որ յաղթող
լինիք ձեզ ի վերուստ ի Հոգւոյն սրբոյ եւ
ի ճշմարիտ ուղղութիւն ի Հաւատոյ եւ ի
Քրիստոսի Յիսուսի Տեառն մերոյ։ Ես ասացի
ձեզ զայս ամենայն որ ոչ ոք գիտէ զինչ
ասացի ձեզ հիմա եթէ ոչ միայն ես զկամս
Հօրն իմոյ որ յերկինս է։ Ես ասացի ձեզ
զայս ամենայն որ յաղթող լինիք ձեզ ի
վերուստ ի Հոգւոյն սրբոյ եւ ի ճշմարիտ
ուղղութիւն ի Հաւատոյ եւ ի Քրիստոսի
Յիսուսի Տեառն մերոյ։ Ես ասացի ձեզ
զայս ամենայն որ ոչ ոք գիտէ զինչ
ասացի ձեզ հիմա եթէ ոչ միայն ես
զկամս Հօրն իմոյ որ յերկինս է։ Ես
ասացի ձեզ զայս ամենայն որ յաղթող
լինիք ձեզ ի վերուստ ի Հոգւոյն սրբոյ
եւ ի ճշմարիտ ուղղութիւն ի Հաւատոյ
եւ ի Քրիստոսի Յիսուսի Տեառն մերոյ։

խելով ըզ աստուածայ՝ ընդ երկնայինսն
Թէոդոս վանեցին ըզ Թրշնաւին՝ ն՝ կո
ւսոր Թագաւորն երկնաւոր՝ Յաղթող մեզ
Մեծ Թագաւոր՝ բարեխօս լեր վասն մեր
Ալ երանելի և քաջափայլ Թէոդոս
մեզ զերկնայինսն՝ զո՛ զնայաղաղել եդ՝
դասէդ տէր՝ ՝ Յիշեակի սէր պարգևեաց
Ալ՛ երդ անհաւատ աղաչեմք ըզքեզ մար
փառս Թեամբ ընդ քո ժողովրդոյս՝
ղեցի տէր՝ ՝ և կարգաւորեաց աւրհնե
Ալ բարեպաշտութ՛ հիմնեցոյց զեկե
Թագ պարծանաց՝ ՝ ոմն Թէոդոս մեծ
կան իշխանութ՛ ընկալաւ իւ՛ քէ՛ ըզ
Ալ երանելի՛դ ամօ՛ն՝ ահեզէրա
Ե՛ի յերկինսըս պշտակեաց՝ բարեխ
Ալ Թագաւոր՝ ի՛ յերկիրն պարծանք՝
քի և հիմնադիր տէր հաւատոյ՝ բարեխ
ըզ մեղս մեր՝ Ալ երկրպագողդ եւս
ատ Թագաւորն երկնաւոր՝ Թողութ մեզ
մեծ Թագաւոր՝ բարեխօս լեր վասն մեր
Ալ երանելի և քաջափայլ Թէոդոս
մեզ զերկնայինսն՝ զո՛ զնայաղաղել եդ՝
դասէդ տէր՝ ՝ Յիշեակի սէր պարգևեաց
Ալ՛ երդ անհաւատ աղաչեմք ըզքեզ մար
փառս Թեամբ ընդ քո ժողովրդոյս՝
ղեցի տէր՝ ՝ և կարգաւորեաց աւրհնե
Ալ բարեպաշտութ՛ հիմնեցոյց զեկե
Թագ պարծանաց՝ ՝ ոմն Թէոդոս մեծ
կան իշխանութ՛ ընկալաւ իւ՛ քէ՛ ըզ
Ալ երանելի՛դ ամօ՛ն՝ ահեզէրա
Ե՛ի յերկինսըս պշտակեաց՝ բարեխ
Ալ Թագաւոր՝ ի՛ յերկիրն պարծանք՝

դա՞տ. վասն որոյ մահն։

Նորանաւեղծեա՛ց զհրաշքն մեծ սրբոյ

Ո՛ր ի՝ ձեռն մաղթանա՛ց սրբոյն

զմիզիրն՝ ի՝ մարդկային՛ն բնութիւն

դարձեալ յանսանեղէն՝ ի՝ բնութէն

սրբոյն մեծի՝ ի՝ Գրիգորէ՛ Լուսաւորչէ։

Ո՛ր գերագոյն քան ըզ բնութիւն հրա-

շագործեցե՛ր որդի՝ մատաճոյ՝ առ

Թագաւո՛րըն Տրդատա՝ գա՛

ազանա՛ քո բարկութեան զչիմա՛

րութի՛՛ն յիմանալ փրկչեա՛ր.

վասն որոյ մատնիցէք եկեղեցւոյ յիշա

տակի սորա՛՛ օրհնեն ըզ քեզ տէր։

Ո՛ր համանմանն բաբելացո՛՛ցն

բրնաճարին՝ լիցանքանի՛՛ց փոխեալ

կերպարան՝ յայնքան կրնաս

թենէն նըմա՛՛վ զարքային մե՛ծ

սրբոյ՝ ա՛ռ. վասն որոյ մահն։

Ո՛ր ի՝ ձեռն մաղթանա՛՛ց սրբոյն

զմիզիրն՝ ի՝ մարդկային՛ն բնութիւն

դարձեալ յանսանեղէն՝ ի՝ բնութէն

սրբոյն մեծի՝ ի՝ Գրիգորէ՛ Լուսաւորչէ։

Ո՛ր գերագոյն քան ըզ բնութիւն հրա-

շագործեցե՛ր որդի՝ մատաճոյ՝ առ

Թագաւո՛րըն Տրդատա՝ գա՛

ազանա՛ քո բարկութեան զչիմա՛

րութի՛՛ն յիմանալ փրկչեա՛ր.

վասն որոյ մատնիցէք եկեղեցւոյ յիշա

տակի սորա՛՛ օրհնեն ըզ քեզ տէր։

Ո՛ր համանմանն բաբելացո՛՛ցն

բրնաճարին՝ լիցանքանի՛՛ց փոխեալ

կերպարան՝ յայնքան կրնաս

թենէն նըմա՛՛վ զարքային մե՛ծ

սրբոյ՝ ա՛ռ. վասն որոյ մահն։

Կանոն Հոսիւ Աստուածին և Յայնոսիկ Հոսիւ։

Յաղթօղ դատաւոր յօրհնածութեան ես
տ
դ
յէ
րանելոյն դաւիթ. որ զերկնաւոր
իւերոյ պատգեղէն և հաւատով
պատեալ զանօթիւնն ընդոլնաթ. զմար
գարէն արտասուք բարեխօս առ ա՛ր
վանձանց մերոց։ Ա՛ւրհնեալ զարդա
րեալ երկրի. նայեցարուք
ընդ արդարոն յաւիտեան եղիր
այ վարուքն իւրով. ընդնա արաս։
Ա՛ն եղիր գլուխ առաքելոց աբգ և կոչե
ցար եղբայր սոն խաչանէ դաւթի. ըզ
Ա՛ր երկանիկ լսաւոնն զուսարձանայր
մարգարէն դաւիթ. և հոգեւոնն վե
րանայր ի կատարած լուսեղէնս. ընդնա
Ա՛ր հոգանութ բնաւքեն զուգակցել
ընդ աբ հոգւոյն. և աղաչէր ըզ թա
գաւորն ի գթութեան ախտէն. ընդնա
Ա՛ր հրաշազարդեալ գերազ ի կարգ
թագաց. և մանակից եղիր աբ առա
քելոցն. ընդնա

ցար յերկրի իզաւակն դաւթի. աղօ-
թիւք մեր ողորմեա մեզ։ Նահատակ վկայիդ
քեզ յաւիտեանից. որ մարմնով երեւե-
ցաւ մեզ. աղօթիւք սուրբ առաքելոցդ
դաւթի. աղօթիւք սուրբ ամենայն
գեղցիկ մեզ եղջիւր փրկութեան հան-
ապատ. որ ծաղկեցար ի ցեղս ի լուսոյ՝ որ ծա-
ղեցուցեր զքեզ ի ծաղկանց ամենայն։ Ա-
ստուածոյ ընդ դատաւորն՝ յաւուրն որդ-
քանչելին ընդ յակոբ՝ պատրիարգ շնորհ-
եալ ի լեռնէ։ օրհ։ Ա՛ր կատարեալ զնո-
նա յաւիտեան։ Ա՛ր ընտրեաց զերա-
զիր ընդ դատաւորն՝ յաւուրն որդ-
քանչելին ընդ յակոբ՝ պատրիարգ շնորհ-
եալ ի լեռնէ։ օրհ։ Ա՛ր կատարեալ զնո-
նա յաւիտեան։ Ա՛ր ընտրեաց զերա-
զիր մարգարէիցն՝ որ ծանեաւ զքեզ
յորովայնի մօրն քում՝ որ ծանեաւ զքեզ
յորովայնի մօրն քում՝ որ ծանեաւ զքեզ
յորովայնի մօրն քում՝ որ ծանեաւ զքեզ
յորովայնի մօրն քում՝ որ ծանեաւ զքեզ

Յաւուրն՝ յորում ընծայեսցէ Տէր զդաւթի զմարգարէն, և զ-
Աւազան ծագկեաց՝ զերամուսին
ըզնշխարս իւր՝ օրհնեցէ զնոսա Տէր
ինձեր. քանզի ծագեաց՝ մեզ եղջիւր
փրկութեան ի տանէ դաւթի, կեցու-
ցանել ըզմեզ կամեցաւ. օրհնեցէք
ըզնշխարս իւր՝ օրհնութիւնն ինձեր։
Վասն զի ծագկեաց՝ զերամուսինն
ինեսեայ դաւիթ մարգարէն. և զ-

Յաւուրն՝ յորում ընծայեսցէ Տէր զդաւթի զմարգարէն. և զ-
ջինս հզօրսդ՝ տալոթիւք
Ա՛րդեաւնք տէր դաւթի՝ ձշմարտութեամբ
հոյ ստեաց նմա. ի պտղոյ յորովայնէ
նէր նստուցանեմ ի յաթոռ նէր. օրհնե-
ցէք ըզտէր երկնից նոր ամենայն երկիր։
Ծածկեաց մեզ՝ զեղջիւր խոստման
պատրաստեաց ըզձրաջրեայ ծնեալ իւրմէ.
գովեցէք ըզնշխարս։ Ո՛վ յակոբ ընտրեց
իւր տէր ժառանգել նովաւ ըզնոր ժո
ղովուրդ՝ ըզհոգևորսն ինձ. բարեբա
նեցէք զնաձուխն նորա տէր։
Ո՛րհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւնն

Աստուած ընդ մեզ թըշնամեան այսօր
Նայնասարկաւագ գործ մեծ։

Քանի՛ անգամ քարի՛ աստուածային
Եղեր այսօր իմ միջիս մեր տէր
Եւ մտեր իմ վերնատունն խոր
Հրաշագործ յաւիտեան կանխէ։
Ո՛ր ընտրեցար ի դասս երկնաւոր զո
բացըն, պըսակեցար ի թագաւորէն
զանթառամ ըզ պըսակն, և մկրտե
ցար սրեամբդ քով նեմ առաջին
վկայ, քարի՛ աստի՛ նը տեփանոս
նայնասարկաւագ գործ մեծ։

Աստուածային Սէրոյն Այբ-Բանաստեղծին։

ընդհանուր մեզ ի կեանս անվախճան։
Յովհաննէս՝ որ ի քարոզութեան
յանձն առեր՝ և յանմահիս ցոյց բնակիս
ցանցն վերինսն՝ աղաչեա զՅիսուս
ողորմել մեզ։ Ո՛ր ընտրեցար ի կոչումն
առաքելական քարոզել եւ արժանա
եր լինել տէր ստեփանոսի՝ բարե
խօսեա առ քրիստոս անձանց մերոց։
Ո՛ր խնդրեցեր զթողութիւն ի վերայ քո
քարաձիգ ժողովոյն տէր ստեփանոսի
և այժմ վասն քո ուխտաւորացս ա
ղաչեա զընդունելի հօր ներսէսէ։
Ո՛ր արժանի եղեր զմարտիրոսականն
առնուլ պսակ նախ ի վերկայն՝ առ
պսակիչն Յիսուս մեր բարեխօսեա։
Ո՛առաքեալ և նախավկայ քրիստոսի
ստեփանոս՝ որ ընդ քարկոծումն
յանձն առեր՝ և յանմահիս ցոյց բնակիս
ցանցն վերինսն՝ աղաչեա զՅիսուս
ողորմել մեզ։

Տ՛ուն անմահ լ՛մանալի դրախտին
հնորհեցա՛ր ինձ՝ • և լա՛ստաւորեցա՛ր
անձառապէս • այսօր ցնծա՛ն դասք
հրեշտակաց ընդ քո՛ մեծապայծառ ճրագ
նուիրեա՛լ • ողջա՛ Լ՛ուսաւորիչ մարդոյն
պատուա՛ղ ընծայեցար մերձ յանմերձն
նալի լո՛յսն • և հոյրենի՛ս աւանդա-
թեանն եղեր ժա՛ռանգորդ՝ • ողջա՛
Ա՛նապատիս վըկայից յետ քո՛ դը-
տա՛ր • և աճապարին փառացն արժա՛նա-
ւոր եղեր • բա՛նասարկո՛ւն զինու քո՛
վերա՛ւորեցա՛ • և նախաստեղծ ըն-
պայծա՛ռացեալ բերկրեցա՛ • ողջա՛
Վա՛ռակարգեալք և մեք ընդ անմար
մնական բոզմութեան՝ • վերահայցեմք
ընդ հրեղէն լեզուացն՝ աղօթանո՛ւէր
մաղթանոք՝ • հայցե՛մք ի քէն մարդա-
սէր վերակիչ՝ • խնայեա՛ իմեզ ստեղծո-
մեր և կեա՛նք աշխարհի՝

Ո՛նդ երկնայինն հոգեղինաց դասուն
այսօր ոտնե՛մք ըզյիշատակ սքանչ
գե-

ըմեռ։ Ա՛րուա գերկինայինըն բացէը
թէ արքայ նախամեծկայինն քո և ոդմ
թէ քո զոլորմիւն։ բարեխօսե
Ա՛ռաքեա՛ լիմեզ որ ընգծայե՛ա գը
բայն երկնից։ զքո գոհե՛մ։
փաննոսի՝։ քահանայք ընդ վերին զօ
Հրաշալի՛ ածաբանութէ սբ՛ին ստե
ստեփաննոսի՝ ը՛զ տէր օ՛րհնե՛։
քո ածծ՝։ այ՛սօր յիշատակ՛ սբ՛ին
Ա՛ր յերկնայինն զօրացըն միշտ օրհնի՛
արարե՛ք ը՛զնա յա՛ւիտեա՛նս։ գ
Ը՛զ որ օ՛րհնե՛մ բա՛ղձացե՛ք և բարձր
գովե՛մք ը՛զքրի՛ստո՛ս ածծ հա՛յր։
այ՛սօր յիշատակ՛ սբ՛ին ստեփաննոսի՝։
սօղ և բարեխօ՛ս լե՛ր ուխտա՛ւորացս։
Ա՛ր ա՛նպարագրելի՛ ածո՛ւե՛ղդ տե
նելով ըզքե՛զ քրի՛ստո՛ս ածծ հա՛յ։
զքա՛րկոծո՛ւմըն յանձն էա՛ռ։ խոստովա
տե՛սլեամբ արի՛մաբար պատերա՛զմեալ՝
Հա՛յրըն մերո՛ց։ Ա՛ր հրէշտակակերպ գ
ստո՛յ։ բերբանելով ը՛զքե՛զ տ՛՛ր ածծ

ու որ ի՛ քէ պըսակեցար • ևՙ յերկնաւոր՛ Հ
ՀԻ ամխասարկուաց եւ առաջին մուրս
քեզ և վասըն մեր բարեխօսեա։
բարչէն ամչցն • և այժմ աղաչեմք ըզ
զի առցես ըՙզհատուցմունըն բարւոյ՝ յո
ձիգըն լինելոյն ի քեզ նախ ի վերկայ
հետ քեզ յայ լինիլ յարքայակից քո։
զի և մեզ ուսուսցես փառաւորել զ
զերրորդութեան։ ՚Ա՛ղօթէից որ քարո
ը՛զ քարոզութիւնն յանձն առեր • ընդ
Ա՛ր քոյին յօժարական համբերութիւ
կան քարոզուեցեր արժանաւոր լինել
լով նբ առեփաննոս՝ • հայտատուքիւ
՛ի՛ քէ՛ հայցեա՛ ՅԱՌ նբ եկեղեցւոյ։
ի՛ քէ՛ հայցեա՛ ՅԱՌ նբ եկեղեցւոյ։
լով նբ առեփաննոս՝ • հայտատուքիւ
կան քարոզուեցեր արժանաւոր լինել
Ա՛ր քոյին յօժարական համբերութիւ
ը՛զ քարոզութիւնն յանձն առեր • ընդ
հետ քեզ յայ լինիլ յարքայակից քո։
զի և մեզ ուսուսցես փառաւորել զ
զերրորդութեան։ ՚Ա՛ղօթէից որ քարո
ձիգըն լինելոյն ի քեզ նախ ի վերկայ
զի առցես ը՛զհատուցմունըն բարւոյ՝ յո
բարչէն ամչցն • և այժմ աղաչեմք ըզ
քեզ և վասըն մեր բարեխօսեա։
ՀԻ ամխասարկուաց եւ առաջին մուրս
ու որ ի՛ քէ պըսակեցար • ևՙ յերկնաւոր՛ Հ

ա՛լ

ո՛վ սիրբ աստվածնոյ՝ մեծ և։
բենի՛ փառք զորդւո՛ն աստուածոյ
հոգւո՛ն՝ տեսանելով յերկինըս հայ
Աստուածային զինու վառեցար սէր
ռանգորդ՝ ո՛վ սէր աստվածնոյ՝ մեծ։
և լուսազարդ ճանապարհացն եղե՛ր ժա
Նախաշաւիղ բարեաց ամ աշխարհի
հանիւդ խաչկայս՝ աղաչե՛ զնորս ընդ
եղբայրա՛ս տանէ զյիշատակս՝ ո՛վ սէր
աստվածնոյ՝ մեծ և պատուական ան
Ընծայ այսօր եկեղեցի այ՝ զքո՛ վոյ
Ձ
ձմարիտ վերկայ քրիստոսի՝ աղ։
նէմք և արտասուօք հայցեմք ի քէն
զախէց՝ այսօր ըզյիշատակըս քո՛ տա
Ակնկեղեցիք արդարոց և ժողովք ուղ
լի՛ր լինի քո քարեգործացն՝ աղա։
սէր և զորդի ընդ ամմ հօ՛ր՝ ա՛մէն։
րութիւդ ընդ ըզդրնա երկնից բացել տե
կեանս անվախճան։ Ա՛րքայնի համբե
ցար՝ աղաչե՛ զնորհել մեզ զշ
ա՛ստուածային զինու վառեցար սէր

Ընտրեալն Պետրոսի

Ընդհանուր ժողովոյ եկեղեցւոյ Աստուծոյ
ի Քրիստոս Յիսուս, որ է ի Կորնթոս, ողջոյն
լիցի. Հաստատեալ ի վերայ
վիմի հաւատոյ, զարդարեալ
ի փառս մարմնացելոյ բանին,
որ զէութեն անճառելոյն մեծութենին
յայտնութիւն հօր ի վերնատան դասա-
նեաց ել. ի երանականն արժանացեալ
հնչիւն, վեմ անվանելոյ խոստանց
դրժոխոց. որ անմարմնոց դասուց
հրեղինաց, հնչեղէն բնութիւն գերա-
զանցեալ. և բարձրացեալ ի յերկի-
նային խորհուրդսն, անճառ բանին
արժանաւորեալ.

որ զերազոյն ընտրելոց առաքելոյ
ցըն դասուց. անուանեցեր լինիլ
ղերանելին ըստ աստուածային. գլխով
ար հաւատոյ հիմն եկեղեցւոյ.
որ յաւուրսն իւրեանց՝ առաքեալ

յաղթութական ձայնիւր ընդ բնաւ կեանքն
ի մէջ սրբոցն։

Ա՛զ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարչ՝ զ
ամենայն ընտրեա՛ց ։ յայտնելովն
զանձա՛ն անօրինութեա՛ն զետրտ՛ւդ
յօրհնաբանութե՛ կոչել զՔրիստոս։
Ա՛ր երկրաւմբք ընտրելով լուսաւ
ուրջքն աշխարհի՛ ։ հաստատեցե՛ր
զեկեղեցի՛ քո քրիստո՛՛ս ։ մաղթա
նո՛ք սուրբ խընայեա՛ ի մեզ։

Ա՛ր խոստացար տալ ընչփականա տր
քայլե՛ք երկնից երանելոյն պետրոսի
որ հրաւիրեց ընդ մեզ լոյսս կենացըն
յաւիտենից՝ ։ աղաչանօք սորա կեցո
զմեզ տէր աստ՛ծ հա՛յոցն ընտրեա՛ց։
Ա՛ր ընտրեցեր ի մարդկանէ հա՛ւա
տարիմ սուրբ զառաքեալըն պօղոս՝ ։
ուրշելով յաւետարանըն լինել քեզ
խոստովանօղ՝ ։ աղաչանօք
փակօղն արքայութե՛ն երկնից սուրբ
առաքեալըն պետրոս ։ արձա՛կ ժա՛ժ
կալեալ քեզ խաչա կցեցաւ՝ ։ աղա։
Ա՛զ տէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարչ՝ զ
ամենայն ընտրեա՛ց ։ յայտնելովն
զանձա՛ն անօրինութեա՛ն զետրտ՛ւդ
յօրհնաբանութե՛ կոչել զՔրիստոս։
Ա՛ր երկրաւմբք ընտրելով լուսաւ
ուրջքն աշխարհի՛ ։ հաստատեցե՛ր
զեկեղեցի՛ քո քրիստո՛՛ս ։ մաղթա
նո՛ք սուրբ խընայեա՛ ի մեզ։

Ա՛մեռմ ի հողեղէն բնութիւնս չարչա-
լուսաւորեցեր զաչս սրտիս իմոյ։
կելով ի՛ զՀաւատացեալս եւ սիեզե՛ր-
գակըն ծագեցան ի յերկիրի ։ արձա-
Ա՛րանելի ես ամաքեալքն ոտ զմի
աղօթիւք՝ սօնողացս ողորմեա։
ես զերծուցիր՝ ։ երկաքանչիւրոցն
ի՛ սուցա դպրութենէս փիլոսոփութիւն
առաքեալո՛յն ։ մարդաս ։ ի՛ սուսուցեալ
սուբ պետրոսի՛ և պօղոսի զո՛ր սո՛ւրբ
փրկիչ սօնողացս ողորմեա։ Խարեխո
սեր՝ ի՛զո՛ր սեր եկեղեցւոյ՝ ։ մարդասէր
Ա՛մէն ։ Հաւատով այսօր փայլին հոգի
փարեր զ զնիքօք՝ ։ բարձր։
հոգին՝ ։ և լուսաչա՛ւրդ փա՛ռքմամբ
թեւօքն լ գայն ոսկւոյ ճչմարիտ սէր
զմանեալ աղաւնւոյ արծաթապատ
զական աթոռաբեր ընտրելով ։ բար։
Ա՛րանելի սէր ամաքեալքն ոտ զմի
գակըն ծագեցան ի յերկիրի ։ արձա
կելով զ զՀաւատացեալս եւ սիեզե՛ր
լուսաւորեցեր զաչս սրտիս իմոյ։
Ա՛մէն ի հողեղէն բնութիւնս չարչա

բեցան վասն քրիստոսի ։ եւ ղեն
լուսատուք ի տիեզերս ։ և հրա՛
վիրեկն զբերկիրս ի յերկինս։
Ձարշարեցան վա՛ք քի՝ զնա՛ արարին
իւրեանց չա՛ծս ։ հեղին զարիւնս իւր
եանց ի՝ յերկրի՛ ։ և պրսա՛կեցա՛ն
յանմահ արքայէ՛ն։

Ա՛ր արփիանշրհ լո՛սոյ ծա՛գմամբ՝ մի
պայծառացոյց ը՛զ տիեզերս ա՛նճա՛ ստ
ուսպէս ։ լո՛յսն որ ի՛ հօրէ՛ ա՛ռաքե՛ դի
ցաւ՝ ։ առաքեալսն քարոզուբ՛ սըկ
բո՛ռ՛ն պետրոսի՝ ։ հրաւիրեալ ի՛ քրիստո՛վ
ի՛՛ լո՛՛յսն անճառե՛ր։

Ա՛ր ի հղձկան մը՛ղձ ծո՛ւխս՝ վեր
բարեբեաց ը՛զհոգիսդ՛ն բնա՛թիւնս
ի՛՛ կեանս՝ ։ բա՛՛ն որ ի՝ յերկրի՛՛
երևեցաւ ։ ծառկանա՛ւ աւետարանի՛
սրբո՛ռ՛ն պետրոսի՝ ։ հրաւիրեալ
քրիստո՛վ ի՛՛ լո՛՛յսն անճառե՛ր։

Ա՛ր յառաջ գա՛՛ղտնակե՛ալ մա՛՛նչա՛ն իւ
րոյ լինիլ կը՛ցո՛ղդ աբեղայ՛ն ։

Ո՛ր անպարտագիրն էր յիշուածքն՝ պա-
րտաճանկեալ արուիւ ամիսս՝ ձմեռագայ
թիւք՝ լոմբարդեան որ պայծառ քան
զարեգական • ասրտափայլեալ շնորհա-
նակիւ սրբոցն ասոյն պօղոսի • հրաւի-
րելոյ լիա լոյն անընդստուեր։
Ո՛ր գերագոյն քահանայքն՝ վեր սա
բարձեալ ի յերրորդի խաչեցնա է ընկնից
եղեալ հրահանգն վաստակացն սրբ
մանրք զմայլեալ • ետրորդութեանն սր
ժանաւորելով տեսլեամբն աստ
բջջն պօղոս • հրաւիրելոյ լոյ
Ո՛ր անօթք հոգեւոցն ընտրեալ քա
րոզելով զանունըն տեն ի հերձուածո
եղեալ կատարեալ զընթացսըն հա
ւատոյ՝ պըսակեցաւ հնդկաստ սրբեն
իւրոյ Ի՛ա քրիստոսէ • ժառանգե
լոյ զկեանս անվախճան։

Կանոն Սբ. Ոսկեբերանի Արքեպս. Կ. Պոլսոյ և Յօհաննու Պատրիարքին։

Որ էն յերեք որդի միշտ յերեն անեզանեելի ծընունդ հայրսն կան. զոր ի վերա՛ստ հնչէ ցին որդիքն որոնման. և յայտ նեցին որդւոց մարդկան զծա՛ծկա պէն խորհուրդ։ Կանն անբակիզքն ի կուսէն սկզբ զննաւորեալ ի յերկրի մարմնով երևեցա՛. զոր տեսի՛ն քա րոզք բանին ճշմարտութե. և ծանու ցին սիրելոյն ա՛ստուածծ և մարդ։ Այսպա բանն ասծ մտացնա խմարմնի անխախտ գոլով յիւրեքե. որու եղե՛ն սկանատես որդիքն որոնման և ընդ հանուր քարոզչին զբա՛նըն մարմի՛ն եղեալ։

Որ անմահին ի հօրէ մարմնացեալ ի կուսէն թանձրացեալ. բանդ անմահ բնութե. զոր ի մարմնի՛ շօշափե ցին որդիքն որոնման. և հընչեցին

տա
ըւվք քո առաքեալք։ և ցուցեր առ
զերա ի հաւատս ճշմարիտս ընտրե
լոյ քո ժառանգութեան քոյ։ Ո՛ր
զամենայնքեան յօրհնէ զքեզ օրհ
նէ՛ք ասպետա՛ծ հարցըն մերոյ։
Ո՛ր զանկեալն ի մա՛հ պատրանօք բան
սարկուէին՝ կանգնեցեր ի փառս անա
ջինն գաղտստեամբըդ քո յաշխարհս՝
ըզ քեզ օրհ։ Ո՛ր կոչեցեր ըզ տիե
զերա ի հաւատս ճշմարիտս ընտրե
ցեալք՝ և մա՛հու եղեն գերութ զան
յանձն առո՛ւն ըմպել զբա՛ղկ չարչա
րանաց ընդ քեզ։ զի ընկալցին հքեն
ըզփառս անո՛ւխտահաճն կենացն։
Ո՛ր զամենայնքեան յօրհնէ զքեզ
ըստեղծեր ըզ մարդն ի յանմահութի։
ի պատուական ածուեըդ քո։ ըզքեզ օրհ
նե՛ք աստուա՛ծ հարցըն մերոյ։
Ո՛ր զանկեալն ի մա՛հ պատրանօք բան
սարկուէին՝ կանգնեցեր ի փառս անա
ջինն գաղտստեամբըդ քո յաշխարհս՝
ըզ քեզ օրհ։ Ո՛ր կոչեցեր ըզ տիե
զերա ի հաւատս ճշմարիտս ընտրե
ցեալք՝ և մա՛հու եղեն գերութ զան
յանձն առո՛ւն ըմպել զբա՛ղկ չարչա
րանաց ընդ քեզ։ զի ընկալցին հքեն
ըզփառս անո՛ւխտահաճն կենացն։

Ծա

Ո՞վ է մեր հանիւթ առ քեզ աղերս • որ
չէ ի քո՛մ գալստեանդ • բաւ։
Ա՛ր ի քո՛մ գալստեանդ • բաւ
յանձն առին՝ • հաղորդիլ փառաց քոց
Ո՞չ էիշտ ասին՝ և ըզ մա՛հ ընդ քեզ
հի՛ ըզ գալո՛ստ սիաձնի՛դ • բա՛րեւ։
քեզ տեսին՝ աւետարանեցին յաշխարհ
Ի՛նդրեդ մարմնացար ի կուսէ՛ն քարոզ
խօսուէ՛ սց՝ ուղիդ մեզ որդի՛ աչ։
նաբանուի՛ նք երրորդուե՛դ • բարե
րե՛ւ ի՛ ըզ տիեզերս հրաւիրեցին յօրհ
էեցին ըզ բանըդ կենաց ծածկել ի՛օ
Ա՛րդեքն որոմանք ոչք ի վերուստ հնձն
ցոյց ի խորանս լուսեղէնս • օրհ։
զերկանիկ նք զառաքեալան • և դասե
Ա՛ր ընկալա՛ւ ի կեանս անապականըս
բեաց յերկնից աղբիւրէն • օրհնե։
զօրացոյց նք զառաքեալան • և հրաւի
Ա՛ր ըս կամաւո՛ր յօժարութե՛ խաբեանց
րե՛ք ընձնա՛ յանխտեա՛նն։
Ա՛ր ըզ սո՛ր օրհնեցե՛ք ես՛ո՛ բարձր սրա
տարանի՛ զարդի՛ն որոտման՝ • ըղբե՛զ

Ո՛ր
ոտ
գիկ

Ո՛ր յանըսաուՒեր ի՛ լուսոյն ընկալար
ընդ ծագումըն հնորհագ՝ ով երանելի՛
տէր յօհաննէս . և հրաշազա՛ր գործ գը
տար յերջանիկ գաւառքեղոցն . հայ
ցեա՛ ի՛ տնէ զթո՛ղութի՛ յանցանաց
Ո՛ր փարեցա՛ր ըզ սաթասփելի՛ փառա
նոցանէն զանհամայնգ ընդ լուսոյն՝ և մնք
բեցա՛ր որպ զանկի՛ն՝ ի՛ հո՛ւր . լուսա
զարդեա՛լ երևեցա՛ր ի՛ մէջ սրբոցն
ոպ յաստեղս արեգական՝ . հայցեա՛ :

Ո՛ր

ծագեցե՛ր ըզ լո՛յս հրամանի՛ քո յՀՆ
ընտրեալքո՛վ քո՛ առաքելովք՝ . վասն
սո՛ցա՛ կեցո՛ ընդ մե՛զ : Ո՛ր ընդեա՛ր ընդ
հո՛գ հո՛գւոյդ սբոյ և բարձրացեա՛լ
ի՛ վե՛ր քան զերկինս . տեղեկացեա՛լ
եղեն անճառ էութե՛ միածնի՛ քո՛ . ա
ստուածեա՛լքն յաշխարհ՛ս՝ . վասն
Կարօղ եղեն ամ զօրութե՛ ընդունիլ
ըզ բաժակ չարչարանացդ միածնի՛ քո՛
ո՛րդիքն որոտման՝ . և ընդ այլմէ՛ դա
սիլ՝ . վասն սոցա՛ :

Ո՛ր յանըսաուՒեր ի՛ լուսոյն ընկալար
ընդ ծագումըն հնորհագ՝ ով երանելի՛
տէր յօհաննէս . և հրաշազա՛ր գործ գը
տար յերջանիկ գաւառքեղոցն . հայ
ցեա՛ ի՛ տնէ զթո՛ղութի՛ յանցանաց
Ո՛ր փարեցա՛ր ըզ սաթասփելի՛ փառա
նոցանէն զանհամայնգ ընդ լուսոյն՝ և մնք
բեցա՛ր որպ զանկի՛ն՝ ի՛ հո՛ւր . լուսա
զարդեա՛լ երևեցա՛ր ի՛ մէջ սրբոցն
ոպ յաստեղս արեգական՝ . հայցեա՛ :

Ո՛ր ի կենդանի՝ աղբերէն արբեր զբ-
ղխոմբն շնորհաց՝ և ի թևս հո-
գւոյն համբ՛ր յանի՛մանալէն՝ ազ-
ատեցե՛ր մը՛շտնջենաւորակից
հօր զեահիցդ որդին՝ հայցեա՛։

Կանոն հանդերձեալ ի Ս. Յովհաննէս Մաշտոցեան վ։

Ջ՛րանեալ աբ առաքեա՛լք հրա՛շ-
ափրեալք իսկ՛ զբանի՛ և ընտ-
րեա՛լք յորովայնի՛ սպասա՛ւորք
և բարեկա՛մք և՛ վկա՛յք ձեր որդւոյն.
բարեխօսեցէ՛ք ա՛ւ տե՛ր վա՛ն անձանց
մերոց։ Ո՛րք առի՛ք իշխանութի՛ն վե՛ր
ազգի՛ մարդկան՝ կա՛պել և արձակե՛լ
ի՛ յերկինս և ի՛ յերկրի՝ արձակեցէ՛ք
զ՛մեզ ի կապանաց մե՛ղաց մերոց։
Աստուածաբա՛ր ընդ քի՛ և ընդ նմին
թագաւո՛ր ի միասանգամ գալըստեան
նորա նստեալ էք դատաւո՛ր։ Թողու
թի՛ւն շնորհեցէ՛ք և՛ մեզ մեղաւորաց
ո՛րս առեալ ի ծովակէն արա՛րեր

Ա՛րդ հրամայեցեր հոտ անձոյշ լինիլ
ընդ տիեզերս · ոմանց հոտ խմահոտ
նէ խմահ՝ և ոմանց իկեանց իկեան՝
բարեխօ : Ա՛րդ խոստացար նստիլ
յաթոռ դատաղական · դատել զազգ
լինելն յայնմ աւուր ահեղին՝ բա-
ռ աստ՝ նորդս և զվարդապետս եկ
ղեցւոյ քոմ սբ՝ յիշատակիս պատ
ուեմք սուրբ · բարեխօսեցեր ան
պարտելիք կամ՝ ողորմեցեր և
պրսակք պարծանաց հաստատեցեր՝
բարեխօսեցեր ածոյն և խոր
հրդոյն · և բացօղք դրանն արքայու
թեն երկնից · բարեխօսեցեր աւե
վանն անձանց մերոց :

Ա՛ր ակիւց բանդ հօր և հոգւոյն ա
ձ լիեր ի յերկնից ի փրկութիւն ազգի
մարդկան · աղօթ հայրցըն մերոց :

ա Ա՛ղբ իսկըզբանէ պատուհասէ եղեն,
աստանինն զեկեղեցի՛ դո՛ր սբ. տաղ։
Ա՛ր ոտքօք լուսաւորեցեր Մկրտո՛ւք
հոգւո՛յդ սքեղ ընդ ա՛մէրիկ, աղաւ։
Ա՛ր իւ՛ձեռն սո՛ց ըսփոեցա՛ն շընորհ՛ք
գ քո՛ զաղաչանօ՛ք սոցա աղերսեա՛ց։
Հ՛ղեր յերկինից իմէ՛ն սբզ աստ՛ուածըսէր
ա ա՛յդ որ զգըլխո՛ւ քո զամա՛ն
Ծաւալեցին։ ընդ նոսին բա՛ն
զըլո՛յ գիտո՛ւ ընդ հանո՛ւր յերկիր
ա՛ր կուսապաշտեց ըն վանեցի՛ն
զսիրելիքըրա՛ զ՛ս։ բա՛ր Ա՛ղբ ընկա
աստ՛ուածային ա՛նուրջ արտոյց ի հատո
ընկա յա՛ն։ Ա՛ր ընտրեց զերանելի
գ Ա՛զ սո՛ր օրհնեցէ՛ք բա՛ն զըր արարէ՛ք
բարեբանե՛ք ընկ քե՛զ։ ա՛ղբ հա՛ր
տեսիլ։ այսօր ընդ դասս վերակայեցաք
Ա՛ր աստ՛ուածբարեգործող ոս յա՛ւ
սի՛ն ցնծո՛ւք օրհնեմք ընկ քե՛զ։ ա՛ղբ
սբզ աստ՛ուածե՛ն։ այսօր ս մե՛ք ընդ ա
Ա՛ր պահեցեր յաղթօղ ընկ ձգնութի՛ն

ընդունող զբանն կենաց
յհաւատսդ՝ որ ծիլ խորհրդոյ
թէ ոչ աշխարհի։ Խարեւմբ զի
բարեխօսեցէ՛ զնորին զխաղողն
երկնաւոր վարդապետի՝ ոչ աշակերտ
կարծելոյ եւ ելեալ ցոյց
Ա՛դաթեարք ոչ սիմոնի հաւատոյ
ո՛չ ՚ՒՀՐ զդատաւորին։
ցուցանել ամբօք ընդ լսել զհայ
ցեալ անձամբ պայծառեալ։ Հաշտ
գրեաւն։ ա՛ռ առաս անկցի՛ք զկնի
մինոյ՝ կատարել համբ դատաստան
ամենայն՝ հանդերձեալ
շնորհն։ վարդա՛ւ Ա՛րդ դատողական
անմարմնոյ դատաւոցն հանդիպել
ղեն մարմնացեալ բանին։ գերիվերոյ
Ա՛ջք ականատեսք եւ ականաւորք ի
այս ամենայնէ վարդապետէն՝ զոր
տով հատանել մասին։ վարդապետութ
մամբ ընդունելոցս հրաւիրեցին զո
տե՛ր բազմաց հօր։ առաքելական կոչ

ամբարտաւանութեան զիս յիշոյն սքանչացուցանել ի
քեզ եւ մեք հաւատացեալքս կարծեսցուք թէ
պարտ է մեզ ի կենդանեացդ եւ ի մեռելոց
տիրանալ քեզ։ Ա՛ր որպէս ասացեալ է
զհետ քան զառաքելական կոչմանդ
իւրոյս կենացըն յաւիտենից՝ բարեխօսեսցէ
ամենայնիւ ի վերայ մեր։ Ա՛ր զի խաւարն անգիտութեան մերոյ
կարի՛ց է յոյժ մանաւանդ զգեստաւորեալ
զհեթանոսական առաքելական կոչմամբ
իւրով կենացըն յաւիտենից՝ բարեխօսեսցէ։
Ո՛չ ոք ի մարդկանէ ծանեաւ զքեզ
Աստուած ճշմարիտ եթէ ոչ հոգի
սրբոյ զոր ընկալար յառաջ քան զամ
ժամանակս ելից՝ անձին՝ ուստի առեալ
էիր զհոգի ընդ քո՛ց որով
վանեալ հերքեցեր զպատառումն երից
նահապետին՝ բարեխօսեսցէ՛ առ ի՛ս խնդրել
Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Յիսուս Քրիստոս
Աստուած մեր զի ի ձեռն աղաչանաց
սրբոյ առաքելոյդ Թադէի՝ եւ սուրբ
մանկունքն կենդանի յիշատակ բա
նաւթրից՝ ազատիցէ զմեզ բարեխօսութեամբ
Դատաստանէն անհեղ տաճկին՝ եւ դատա
պարտողաց երկնից ոչ խոստովանողաց։
ազատիցէ զմեզ բարեխօսութեամբ։

Ա՛նքէն հայցեմք բազում ողորմ լինել
հոգւոյն սրբոյդ՝ որ ի յանձն առեր մեր
նահատակել՝ որ ի յանձն առեր մեր
Օ՛րհնութեամբ ընտրեցեր յառաջ գիտութեամբ զմեր
ժամանակելոցն անձինս՝ սրբազաւորեալ
լինուսա զհոգւով ընծայից քոց՝ որով
վանեալ հերքեցեր զպատառումն երից
նահապետին՝ բարեխօսեսցէ՛ առ ի՛ս խնդրել
Ա՛ղաչեմ զքեզ Տէր Յիսուս Քրիստոս
Աստուած մեր զի ի ձեռն աղաչանաց
սրբոյ առաքելոյդ Թադէի՝ եւ սուրբ
մանկունքն կենդանի յիշատակ բա
նաւթրից՝ ազատիցէ զմեզ բարեխօսութեամբ
Դատաստանէն անհեղ տաճկին՝ եւ դատա
պարտողաց երկնից ոչ խոստովանողաց։
ազատիցէ զմեզ բարեխօսութեամբ։

քեզ։ անդրանիկ խորհուրդդ ես լոյսդ
թիւեց զոհումն ընդ
յայնասկսեալն ծովէն հօր գը
ակ տ
Աստուածայն Վէմ։
ր պատկան Աբրահամեան Սեռ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ։ քեզ պատ առաւ
լոյն։ քեզ ընդ առաւ։ Ո՛ր պարակիդ էդ
Ո՛ր քարոզդ էդ ընդ հանո՛ր տիեզ
քեզ սո՛ւրբ առաքեա՛լք։ քարեխո
Ո՛ր սիրօդդ էդ արարչին արարած
ՀՇ
Ո՛ր ամենայն ազգաց։ քեզ պատ առաւ
Ո՛ղջ արժանի էդիդ տեսանել մար
երկիւղ ըզբանըն կենացդ յՏէր։ քա
Ո՛ղջ առիք ըզպատուհասդ քարոզել
տաքեր ըզ։ բերխոցէդ առ ըզ վանըն մեր
ակ Ո՛շակերտիդ քեզ ես առ ՏԷՐ տիեզերս
ՅՈՒՆԱՑ ԶՔԵԶ ՄԱ ԸՐԱՐԱ ԾԱ
ըզպեծ քո զողորմա՛ւիդ։ ՏԷ՛Ր ա՛ կե
Թա՛ծդ ե՛ս աստուածեղնեա՛ ի մեզ
լոյն։ ողջո՛ւյնք ը՛ զ քե՛զ ը՛ր միայն գը

Ի՛մաքրագործ հոգւոյն անօթի ընտ
Սբ՛ըդ Թովմաս և փիլիպպոս · բարե
խա՛չարհաւլածք · բանաւո՛ր փարախ
Քրիստոսեան · հակօղ հովիւք
Ընական հօտին ա՛նմահ արօտք
գեւոր բարդա՛ղիմէոս և Թադէոս · բ
մա՛րգուսակք · հայա՛տանեց հայր հո
աշտարակք · ոսկեղէն բաժա՛կք և ժիր
այգեա՛յն հրեղէն պարի՛սպք և բարձր
յօհաննէս և յակօբոս · բ
փայլք · յի՛ թիգրին վա՛կաս լանջից սբ
ցնո՛ւմնք հրեղէ՛նք աստեղք լո՛ւսա
վըտակք և՛ որոտմո՛ղնք տի՛եզերաց
ա՛նդրէաս · բա
բաղ՛ո՛ք վէմք հաւա՛տոյ պետրոս և՛
դեալ հիմո՛նք սըքան սիրոնի · լերինք
ա՛նշարժք հի՛միտք ծո՛ղկայ ծի՛նք · հա
Ա՛շխարհակիր բանի՛ն բազկաց և՛
րուք ա՛ռա՛ր վա՛նն անձա՛նց մե՛րոց
ա՛կք սբ եկեղեցւոյ · բարեխօս լի՛
գերազանգք · երկնաւորական ա՛զգաց պր

Աստուածն ես ի պաշտելոյն
Երկրպագեմ։

Մատուռ էրկնային ի՛ջեալ ի՛
վերուստ՝ ժողովել զընտրեալն
իսկզբանէ՛ զյիմնեալս աշխարհի՛,
զի

տա
դի
ես

առաքեցե՛ր ըզծո՛ւյլ զոր ասէ զքեզ այն
զեօթնաւարիւնն հոգւոյն զօրութի՛ւ. և
հօր իւ՛ր. և կանգնեցեր խոսս սո՛ւրն
հոգի՛ն ըզծո՛ւյլ զոր ասէ զքեզ այն
ըզդիւցազնական ուժ ի քեզ. և ի
ծովակէ կոչեցեր զբոսորդս անբանից
կենդանեաց ի մահ. զի ըզծովէ՛ն
որսացեալն ըզբանականքս ի կենա
Քանաւոր երկրի մշակդ երևնալին.
որ ետուր ըզսերմն կենաց իւրեզո
բանի՛ն մշակից. և առաքեցե՛ր ըսեր
մանել յոգի՛ս բանաւորաց՝. աղ
Ո՛ր զօրինակ երկաւասանն առաքելոց
քոց քա՛ և զեօթանասուն ընտրելոց
աշակերտացն. յամենայն ազ
ցեր ի քեզ արմատեանեացն և աղբեր
ցին յայդ մայ՝. աղաւ Ո՛ր շինեցեր ըզ
տա՛ն քո զեկեղեցի հմաստութի՛ւն
զեօթնասիւեան հոգւոյն զօրութի՛ւ. և

ասց հաստատե՛լ սո՛ւրբ խովքն, զբա՛նն
ընձնա՛յաւետն։ Ա՛կնդեցիք հեթանո
Ա՛զնո՛ր օրհնեցի՛ք եւ՝ բարձր արարչէ
լինի՛լ ներման քո՛ղ խոստացար՝ ըն
չարակից՝ ո՛րոց ի՛փո՛ւսն հոյրենի
չարչարանացն քո՛ց՝ եղեն կամա՛ւ չար
աղքայե՛դ՝ ըզքե՛զ։ Ա՛ր ըզ մարմնոյ
ուսքեցեր ընդ ո՛խե՛զերս աւե՛տաւո՛ր
յառա՛ջ քա՛ն ըզ լինի՛լն աշխարհի՝ ա
հայրեցն մերոյ։ Ա՛ր զընտրեա՛լսն իքեն
աւրէ՛ն՝ ըզ քե՛զ բա՛յերբանե՛մք ա՛յն
ազգի մարդկէն՝ հրաժի՛ն ա՛րդի՛ և բանդ
Ա՛ր ի՛հօրէ՛ աւաքե՛ցար ի փրկութի՛ն
յաթո՛ռ դաստողա՛կան՝ ։ աղա՛ւ
նի՛լ քե՛զ խոստացար յորժամ դասի՛ն
կինա՛ւ ի՛ յերկրի՛ ։ ի՛ աթոռակի՛ց լի՛
և արձակել զորդիս մարդկա՛ն յեր
աթարեր ընչեր զո՛ւսքեաւքն՝ կապի՛լ
Ա՛ր ո՛ւրբականդ իշխանու՛թե հաղորդ
խոսե՛ խաւնեցե՛լոյ բաժա՛կին՝ ։ աղա՛ւ
կո՛չել զհեթանո՛սս յարբա՛ւմն ու

ըզքո՛ւ, փա՛ռ Հայո՛ց Աբգինայիդ և պա՛շ
հրեղինաց, որովք եղէն ըզգեցեա՛լ
ո՛ղջիւք նոր սեօնի՛ Յիլիտակի՛ լեռնացն
Հայո՛ց պատակից եղեա՛լ վերնոցն
լո՛ծլ՝ սբ զերծո՛ղ թիերն համագից։
մարդիկ ընդ հրեշտա՛կս փառաւորե
սբ առաքելոցն քի՛ ոչիւ դասեցի՛ն ըզ
տո՛ն նեն ընդ հողե՛ղ նա, զյիշատա՛կ կ
Հայո՛ց երկնայնոցն վա՛յր ի՛ջեալ
ժանեա՛լ հանդեսո՛ր նոր առաքեալն, տ
դա՛նարար սբ հոգի՛ որ ի՛ր ելեզուս քա
լուսաւորիչ զառաքեալն, աղա՛։ Ակն
ձա՛ռագայթ որ շնորհեցեր աշխարհի
ըզո՛ր ծա՛ռայ բեռա մեզ։ Փառացըն հո՛ր
կո՛ զբանե՛ն, աղա՛ չանօք սո՛գաս
տու՛ր յաշխարհի ղընտրեա՛լն քո ի՛ս
ո՛ւյր առաքո՛ղ ա՛ի ածնիդ որո՛մ ե՛ս
որ ծա՛գեցուս առաքելո՛վքն, օրհ։
ձայնի՛ւ երգով զլո՛յսըն ճը՛շմարիտ
Հա՛ճանայ՛ք և ժողովո՛ւրդք ա՛իսբա՛ն
մո՛վ երկինք հաստատեցա՛ն, օրհնե՛։

Միշտ քարեխօսեա՛ վասն քաւութեան
Կրեցեր ի քէզ անսքննաբար։ առ նա՛
Ո՛վ սուրբ ի քէ՛զ ամենայն յոյս մարդկան։
Երանեն ամենայնեան կոյս մարի՛ամ։
Պատք անմարմին՛ կ հրեշտակաց՝ քեզ
Պարսպեալ ամենայն քրիստոսի՛։ բարե։
Ո՛րպագութեան քեզ ընծայեա՛ անձամբ
ուրեմն հայեաք երանութեանն։ ո՛վ սուրբ
ի գաղտնեան ետուն նշոյլք լերկնա՛ն
ման ամենասրբին քրիստոսի՛։ բարե։
զմարդի՛կ ի՛ կեանս անանց՝ բարե։
Յարեաւ ո՛վ քրիստոս՝ հմայեալ սատանայ
ի հոսանո՛ւտ մեղաց ծովին վերս ածիւ
ուրծայի՛ն ընչին խորհրդոցն։ ո՛վ սուրբ
Յարեաւ ո՛վ քրիստոս՝ հմայեալ սատանայ
տէ՛ր վասն մանկանցդ ես կենդանւոյ։
տէ՛ր ողորմեա՛ հրեղէն նուագ։ բարեխօսեցէ՛ք սուրբ
ո՛վ սուրբ ըզ արժանի՛ եղէք տեսանել զսո
խակո՛ զբանէ՛ նախ քան զաշխարհս։
Վ՛ասիլեա՛ւ լք սաստի՛ծոյ՝ ընտրեալ
մանր բեակ ծ ու՛ր սբ հոգւոյն։ փա՛
զաշտա՛կ լուսոյն ծագօղա՛ն։ որ
ոսանեա՛ք սբ եկեղեցոյ՝ ոսանախըմբե՛ն

Անբակիզեան ուժ անձառելի
լոյս հայեցուածիւդ. ծագեցեր
ողորմածութեամբ ընդ լոյս
աստուածային քո գիտութեան նոր
հայեաստանեայս։ Առնես որդի լոյս
իւրաւոյ ծագեալ յաշխարհս. կուռքերդ
ընդ հայաստանեայս ի հատառաս անբիծս
ի ձեռն սուրբ առաքելոցդ։
Անդստին սղբիւր կենդանարար
բղխեաւ ի նմանս. լուացեր ընդ
հայաստանեայս բարերար փրկիչ եմ
կեցուցիչ քո գիտութեամբդ։
Որդ էիցէք լուսաւորութեամբ ժողո
վուրդք հայաստանեայց՝ ի ձեռն նո
առաքելոցն բարդուղիմէի՝ սո
օրհնութիւն հօր ի բարձունս։
Ժողովուրդք աշխարհատարած առաքե
լոյն Թադէոսի՝ եկեալ լերայ ի խաւա
րէ. բարերար ներգնէք ընդմարմնացեալ

Ո՜վ զարդարեցյալ երկնային լուսով
Նեղեալ՝ բարձր արարիչ ըզնայուհին,
Ո՜ր հրնեցեալ ամ գործըք ետն ըզեր օրհ
աստա՛ն երկրիս՝ պարգև եցեր ըզբ
անեղ հօր էակից։ լուսաւորիչ հայ
Ո՜ր նմրոգեցեր ըզ տիեզերս հոգիդ
Նեայց զբաստաչեալըն Թադէոս։ ալ
ներդոցս ազամոյ՝ առաքեցեր հայաստա
Ո՜ր լիկուսական որովայնէ ծընար մեր
Տնով բանդ աստուած իւր փրկիչ
տեր ընդմիածինդ իւր ձեռըն նբ առա
քեըցին։ աղաչանօք սուցո նեըրեա մեզ
տէր ողորմեա՛ հայ ըցըն մերոյ։
Ո՜ր լիկուսական որովայնէ ծընար մեր
կուէ հայաստան նեասյց՝ հայը ան
կիզեն լամենագութ՝ մեզ ծանու
Ո՜ր ի սկզբանէ աահմանեալով ըզկերը
Թե մեր՝ ձայն գոչեցեք առ

Նեքեան փառաւորեցէք։

լի՛ ձայնի՛ւ։

երկնաւոր՝ • օրհնեմք զքեզ ամենայն ազգք երկրի՝ ներսոյ գրեցաք հայրք ազգ մի՛ածինդ՝ աստուածընկալ թադէոս։ և ծանուցեալ զքեզ հայաստանեայց զնա ընդունեցար՝ • ողորմ։

Ա՛ր ընտրեցեր հայաստանեայց զնա քեզ առաքեալ՝ քեզ՝ զնա քեզ՝ զնա քեզ՝ զնա

Ո՛ր յայտնեցեր մեզ ը՛զ հայր քո անե
ղանելից հօր բանդ ա՛ծ՝ ի՛ ձեռն
ա՛ր և երջանիկ առաքելոյն բարդո
ղիմեոյ՝ · օրհ: Ո՛ր մաքրեցեր ը՛զսիրե
զերս ի՛ դիւցազնական մա՛ղրաթեց՝ և
արա՛րեր երկրորդաւս հօր և որդոյ
և ա՛ջ հոգւոյդ՝ · օրհ:

Կանո՛ն Յովհաննու Մա՛ծկաբերին · որ առ
Նինուէացիան:

Ո՛ր զանձաւորեալ ծա՛ծկանապէս
խո՛րհուրդ տնօրէնութեդ քո՝
մա՛ղթարկի՛ ա՛ք տրպա՛տորեալ
ցուցեր՝ · ա՛ծ հա՛րցը՛ն մերոյ:
Ո՛ր զանապական կա՛ն թո՛ղուա՛ր զո
ի՛ երկիր նրշանակեց յովնան · ի փո՛ր կի
տին պահեա՛լ կենդանի՛ · ա՛ծ հա՛յր:
Ո՛ր ը՛զ փրկա՛կան քո՝ աւետարա՛նի
գո՛ւշակեալով զնո՛րհուրդ · Նինուէի՛
քա՛րոզեր ապաշխարու՛թի՛ւն · ա՛ծ:
Դո՛րծը՛ք ա՛ն ը՛զայ՛ օրհնեցէք՝ քահա
նա՛յն ե՛րգով բարձր աղերսէք յա՛ւի՛տ:

Աղաւնեաց բազմութեանց բաշխօղ քրիստոս
Խաղեխօտութեաբ։
Ամարգիրն ի փոս։ Այն բանիցն։
ռակից աբ զհոգին։
Ամարգիրն ի փոս։ Այն բանիցն։
Յանդգնեցաք ի մեր արարիչ զվիճակ
բարերանեցեալ ընդ քերբէրան քաջ
փրկեաց ի դիւ ժոխոց անպատնէշ։
մարգարէին ի խորոց անդընդոց և
Ի՛նչ ըզ՞ուր օրհնեցից։ Այր լուսոյ
պարտիմ զճակիս բանին հօր։
ասրբչեան պաշտօնեայք քո ի կարգի
անարատ պահելով։ գնովեցեր ընդ
մարգարէին՝ և ծանոյց ըզգլխոփին
Աղբերք ըզնոր օրհնեցից։ Այր ըմբռ-
բարձր արուրհք ըզկայսն երկնաւոր։
Թռուցս ամենայն ժողովուրդք՝ ես
խարտեաշ։ օրհնեցից ընդ զբաշխեր
նան քարոզելոյ նիւթոփացուցն սպասուշ
քեզ ազնիւ ըզմարգարէն յօ՛
Գիշերք ըզնոր օրհնեցից։ Այր առա

զմա
յանմահ՝ սրտառուչ տեսանե՛ք [illegible] և

Ո՛վ ազգեա՛ւ առաւօտ խաղաղութե՛ն
լո՛վ զթութե՛ան մեղաց։
զեանըն պաղատիլ առ աչե՛ր խնդե՛լ
Պահօ՛ք ապատուիրեր ժողովո՛ւրդ
նարհեա՛ր զիջանիդ ի՛ւրոց։
զարհո՛ւրելով թագաւորի՛ն [illegible] ե խո
Յայտե՛ա՛ր բարբառոյ մարգարէին
նինուէի՛ մահաբեր քարոզ։
յանմա՛յնութեանդ պա՛րգեւողե՛ [illegible]
Կանխեա՛ր ա՛ր յօնանու առաքելով

նից՝ որ ողորմա՞ծ։

փո՛ր կեա՛ց զմեզ ի՛ հրոյն յա՛ւիտե
Ո՛ր ի՛ ժամանակեա՛ն մերձեալ մա՛հ
ա՛ն փո՛ր կեցեր ըզ նինուէ՛ացիան։
Ո՛ր ի՛ բարկութե՛ զողորմա՛ծութի՛ն
ի՛ր հեցեր ա՛ռ քո՛ առեղծո՛ւածն։
ի՛ շեա՛ զես ըզմեղաւորս՝ որ ո՛ղորմ
ա՛ծդ ես յամե՛նայնի։
բածս՝ գըթա՛ ի՛ մեղաւորս՝ որ
ա՛ն ի՛ր զըթացար ի՛ քո՛ յար

ԵՎ ՔԵԶ ՓԱՌՔ ՅԱՒԻՏԵՍՈՒԱՆ ԱՄԵՆ։

Ը՛ԶՄԵԶ Լ՚ԱՊԱՇՆԱՐԱՑՆ ԳԵՂԵՑՈՅՆ, ՔԱՆ ՓԻՐԿԱՑ՝ ՈՂՈՐՄԱԾ ՓԻՐԿԵԱՅ ԵՒ ԼՐԱՒԱՐԵԱՑ ՁԱՅՆԻՆ ՄՈՂԱՅԻՆ ԱՆՄԵՂԱԾ ԲԱՆԵՐԱՑ ՓԻՐԿԱՑԼԻ Ի ՄԱՀՏԱՆԷՆ։ ՈՐ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ ՀԱՅՑԵՄՔ Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՍ ՄԵՐՈՅ ՅԱԿՈԲԱՅ ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՑԱՒ ԶՔԵԶ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՄԵՆ։

ՅԱՂԹԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՅԱԿՈԲԱՅ ՓԻՐԿԵԱՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՓԻՐԿԵԱՑԼԵՐԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱՐԵՒԱՄԲ

ՂԱԶԱՐԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՅԱԿՈԲԱՅ ՓԻՐԿԵԱՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՐԳԱՐԷՆ ԱՂԱՂԱԿԵՑԻ։

ՆԻՒԹՔ ԱՅՍՑՈՒՑՆ, ՈՐՔԱՆ ԵՐԵՔ ԱՒՐԵՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ ԵՒ ԱՅԼ ՈՐՔԱՆ ԼԻՑԻ ՆԻՒԹՔԻՆ։ ՉԱՅՆԻՑ ՀԱՒԱՏԱՑՄԱՆՔ ՊԱՏՃԱՌԵԼԻՆ ՄԵՔ ԶԳԵԹՈՑ՝ ՓԻՐԿԵԱՑ Ը՛ՆԴ ՄԱՆԱՒԱՆՔ ՀՐԱՇԱԼԻՍՏՔ ԵՒ ԱՆԴԱՆԱԿԱՀՔ Ի ԿԵՑՈՒՑ։ ԱՅՍՈՑ ՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՒ ԱՌԱՒ ԱՆՈՒՆ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵՍՆ ՔՈ ԴՈՒՐԱՆ ԵՒ ԼՐԱՒԱՐ ՁԱՅՆԻՆ ՄՈՂԱՅԻՆ ԱՆՄԵՂԱԾ ԲԱՆԵՐՈՑ ՓԻՐԿԱՑԼԻ Ի ՄԱՀՏԱՆԷՆ։ ՈՐ ՄԵՐ ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ ՀԱՅՑԵՄՔ Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՍ ՄԵՐՈՅ ՅԱԿՈԲԱՅ ՈՐ ՀԱՒԱՏԱՑԱՒ ԶՔԵԶ ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՄԵՆ։

Ա՛ր առաքեցիր զյովհան՝ քարոզել մե-
ծի քառասնից նշխարիդ՝ յայտնելով
զառատ քո զմարդասիրութի՛՛ւն. ։
ընկալ և զիս ոգւապահպանութիւնս։
Այնեաւ ի կիսատն երեքօրեայ թաղ
մամբ զայհելով կենդանի՝ յօրինակ
թաղմանդ և յարութեա՛՛ն. ։ կե
ցո՛ և զիս զվերջօք ըզմեռեալս։

Ա՛ր լեառն ձայնի աղօթից երկուսեան
բիւրուց և մանկանց ակղայց՝ նե
րօղ գրեցաւ և երկայնաժա՛՛մ. ։ լու
այժմ և ինձ որ կարդամս առ քեզ։

Ա՛պաշխարութե՛՛ն ապրեցաւ քաղա
քըն Նինուէացւոց՝ ի լսել ձայնի մար
գարէին՝ երկա՛՛ն թողութի՛՛ւն։

Ա՛յհան բանն առ թագաւորն՝ պա՛՛
ռէ՛՛ր ոտից ժողովրդեանն՝ լսել
ձայնի մարգարէին՝ երկա՛՛ն թո
ղութի՛՛ւն։

Ի՛ բերանոց մանկանց ակղայց՝ ըմ
քա՛՛ն երկնից յօգնութի՛՛ն կո
չեին՝ ի լսել ձայնի։

Ո՚վ մեծատո՛ւր Հրեշտակապե՛տ Աստուածայի՛ն
ընտրեա՛լ ծառայ և՛ հաւատա՛մբ
բիւր՝ յանդիման սպասաւո՛ր կեցեր և՛
քան զնահատակ՝ երազահաս սո՛ւրբ
առաքե՛ա՝ ընդհատ ծթեւման՝ բարե
խօսո՛ղ առ քո՛ւ վա՛ն անձա՛ն մերոյ։
Ամագաւորի՛ն երկնաւորի՛ սուրբ
զօրապե՛տ և՛ մենամարտիկ՝ սիրուե՛ալ
մանկի՛ն Քաղեա՛ղ յաշխարհին՝ երազա
հաս սո՛ւրբդ սարգի՛ս՝ խաչին պա՛ր
սա կեա՛ղ՝ բարեխօսո՛ղ լեր։
Ա՚՛րեգականն արդարութեան մեծ
կարապետ պայծա՛ռ արեւաբեակ՝ ցոլա
ցեա՛ր յարեւմտից՝ ի՛ յելս արեւու՝
երազահաս սո՛ւրբդ սարգի՛ս՝ անչէջ
ճառագայթ՝ բարեխօսո՛ղ լեր։
Ա՚՛ռաւաւո՛ր հայոց մեծաց դիւաբեր
լի՛մէջ երկրի՝ ի՛ հիւանդ՝ հո՛ղմբեն
հարա՛ւ ի՛ դաշտ ծաղկածի՛ն՝ երա

գահոյս սուրբդ սարգիս ամենակ
անմահդ՝ • բարեխոս լեր։
Աշխարհական զինուս վատեալ մի
տեր ի մեծ հանդէս քոյ երեսանդ։
Մարտիրոս արդարդ ի պարս վճակիլ
երանեալ սուրբդ սարգիս ևմար
տիրոս մեծ պրոկոպիոսդ • բարեխոս
լեր ու ամ ես ամ ես ամ ես ամ ես
Վերացոյն պատիւ առեր ի բարձ
րելոյն բանիւն քոյիւ՝ • կատարիչ
խնդրուածոց լըսող աղօթից՝ երա
գահոյս սուրբդ սարգիս՝ դիւաց
հալածիչ՝ • բարեխոս լեր։
Յաւելից կենաց մարդկան՝ զօրեղ
բժիշկ սրբութիւն արտասուաց՝ • նեղ
լոց դիւրիչ վշտաց մեր խիթար՝
երանեալ սուրբդ սարգիս՝ գե
րեաց գերհանդ՝ • բարեխոս լեր։
Վերելիկ անուն քոյիւ՝ քաղցր և ա
նուշ պատուդ շնորհաց հաւատացե
լոց • ի գիշերի և ի ցերեկի կո

Տէր ողորմեա՛ զհոգիս ամենայն
սուտ • զօրեղ վէրքս ամենայն
թէպէտ պարծանաց մտաւորս
աշխատասիրեմ սբ. Նահատակիս
վայելել:

Ի պատուական Արեան Վարդապետ Օձեցոյ

Ո՛վ սուրբ նահատակ Քրիստոսի Գէորգ
ամենայն սրտիւ եւ հոգւով խոնարհեալ
կ՚աղաչեմ զքեզ, ընդ ամենայն սուրբս
Աստուծոյ զիս մեղաւորս յիշել եւ
ի մեղաց թողութիւն խնդրել ինձ
եւ ամենայն հաւատացելոց քոց
սուրբ անուանդ, որ ի քեզ յուսացեալ
եմ, զի ընդ քեզ ժառանգեցից զարքայութիւն
երկնից: Ամէն:

Նահատակ՝ · բարեխօս լեր։

Խոնհեալ սրբոյդ գերդ՝ ընծայիր
սրտակուռական անուշօքդ սանտուխ խոզ
փեսային խանդակաթ հնգեամ՝ ·
Ա՛ծրմեով լիմա՛ղ դիմեալ ի սէր սբ՛
զի հաւտ՝ · բարեխօս լեր։

տաճ սո՛րբոյդ գերդ՝ քաջազե՛ն
յա՛ղթօղ զօրո՛ւթեամբ խա՛չին քրիս
բեալ ը՛զ սի՛րտս հի՛ն թըշնամեացն՝ ·
Ա՛ղեղնաւո՛ր ընդ դէմ չարին հա՛
ռաջեալ յերկնայի՛ն լուսոյն փայլեալ
ի՛մարմնի՛ պրպտե զանմարմին սբ՛ոյդ
գերդ՝ բարեաց ներպատակ՝ · բարե
Ո՛չ ինչ և մաքո՛ւր սբ հայելի պայծա
ռացեալ յերկնայի՛ն լուսոյն փայլեալ
ի՛մարմնի՛ պրպտե զանմարմին սբ՛ոյդ
գերդ՝ քրիստնակ՝ · բարե
Ա՛ստուածա՛ւոր վարձուց բարեաց ժիր
երկրագործ անչեւտահնձեաց՝ · աշխա
տասի՛րեալ յոյգի արշաւիչին սբ՛ոյդ
գերդ՝ քրիստնաջա՛ն մըրճակ՝ · բարե
վա՛ռ անձա՛նց մե՛ռոյց։

Ա՛ստուածա՛ւոր վարձուց բարեաց ժիր
երկրագործ անչեւտահնձեաց՝ · աշխա
տասի՛րեալ յոյգի արշաւիչին սբ՛ոյդ
գերդ՝ քրիստնաջա՛ն մըրճակ՝ · բարե
վա՛ռ անձա՛նց մե՛ռոյց։

Աղ

բանեխաս լեր առ քրիստոս

ի՛ դեպրդ՝ ձրշմարիտ վճիռդ։
Նելով ի միտս քրիստոս սուրբ
Աստուածդ կատեալ առանձին։ խոստովան
Ստուգութեան կատարել ամենայն դա
տաստանաց կատարած ի Յովհաննէսէն
Ալբիկին կոյսերոյ եօթանասուն դա
տաստանաց հրաշագործ բանիւք։ բան
Ի յաթոռասքն դատաստանաց սուրբ
Ի յանթառելն ամենայն տեսիլս։ ցնծացեր
փայտին հնոցամէն տեսիլս։ ցնծացեր
Լուսկ և դարձեալ այլ զօրութիւն լինէր
գերդ՝ հայցմամբ աղօթից։ բան
տարաչեր զկալոս դնացուցչեր սուրբ
Տեառն այ աղնիւ ծառայ հրաշագործ
ծօղ պէս պէս զօրութեաց։ զմեռեալս
Ի մեռելոց յարուցանել։ զանդամալոյծս
առողջացուցանել։ զդիւահարս ազատել
Ի չարէն ոգւոյ։ զանբան կենդանիս
Ի մարդկան ձայնաւորս առնել։ զանդամս
Ի մարդկան ի կտրելոյ ի հրոյ ի սրոյ
Ի գազանաց ի ծովու ի ցամաքի ի
Ի ջրոյ ի հողմոյ ի ամենայն չարեաց
Ի մարդկան ի կտրելոյ ի հրոյ ի սրոյ
Ի գազանաց ի ծովու ի ցամաքի ի
Ի ջրոյ ի հողմոյ ի ամենայն չարեաց

Յօձէն եւս եղև պատ ըեալ
Նէ յեսոյ աղամ պարտ տեալ
Աստի զպատուղն ճաշակ կեալ
Նէ ի դրախտէն արտաքս եալ

Կանոն Բասն Բասբէ էնդանին։

ԱՂՆՆ ՈՐ ԸՆԴՈՒ ՀՕՐ

յԱՌԱՔԵ ևՀաւատացեալ նոր հնչեին. ընդպատկերըն երկրին խառնեալ ընդ հողանիւթ բնութեան. զոր զարդա րեալ փառօք եդ իդրախտին փափկու թեան։ Յորում ցնծայր զուարճացեալ անտխրական խնդութեամբ. քանզի զոչ աւանէր միշտ խոնարհեալ ի դրախ տին. յորմէ զլուսոյն ճաճանչայթ որ պատուիրէր ի յինքեան։ Ա՛ ոչ որոյ անգամ չեա՝ մայր աշ մարիամ զմիածին քո զորդին՝ զի շնորհեսցէ. առաւազակին ժառանգել վերրստին մեզ ի զդրախ տին. վայելչութիւն։

Ո՛յսօր յօրինակ ներստեղծին ասա
մոյ՝ որ իդրատարին փաթիլէ ուրախա
նայր ընդ հրեշտակս • ցնծասցուք և
մեք ի յօրհնութիւն Տոմարոս։ Ո՛յսօր
ի խորհուրդ սաճառտեղծ նախանօքն
որ իպատչին ադինոյ ձայնկելոյ զսոր
ձանայդ • ձայնակոցուք և մեք ըզպատ
հիրանս մոյ։ Ո՛յսօր ի՛ախէ պատմու
ձանին ասաքնոյ՝ որոյ պէտնաւ զսր
դարիւր խմաքրս մարդն առաջին • զսր
դարիւրք և մեք ասծոյն օրինաք։
Ցնծա մարիամ արգելին արդարոք
արևիգ և աղաչեա զմիքէն ըզծնել
սաճ վա մեր՝ զի դարձնացէ վերս
տին զմեզ ի դրախտին ժառանգու
թ։ Ո՛րախացիր եկեղեցի՛ ի վրիա
կան՝ անօրինութիւն մարդասացոյն ի
կուսէն վասր հգա՛ սոյ հարցն մերոց։
Ո՛յսօր ցնծան որդիք ադամայ՝ քան
զի որ խակբա՛նն օրինադիր պահոյն
իդրատարին՝ վա՛ մեր պահել մարդնոյ

ա՛ռնաւ։ Ա՛րդ աղաչեա՛ մեզի որ
հաբեր պաղպէն լուծեալ զպատրաստս
նոյն բնութե՛ մերմի՛ պահելո՛վ զմա
թրդ ա՛զատ վա՛ռուլնո՛յն յանդգն
յաւգանել ընդմեզ։ Ա՛ր առ ինքե՛ն երկ
նաւոր ա՛ռատ մի՛շտ բարեխօսեա՛ կա՛
կան կոյս մա՛րիամ լինիլ տա՛ճա՛ր
սրբութեա՛ն անձառ լուսոյն որ ի
ընտրեցար ի՛սկզբանէ անեղա
նիւթանացո՛ւք արդարութե՛ան։ Ա՛ր
հո՛ս մեռանելո՛վ մեզաց՝ զի յարու
ծո՛ւք պահեցո՛ւք ըստ անմահին՝ մա
կա՛ն կոյս մա՛րիամ քրիստոսի՛ ցեղն
ըստ փեսային յարուցեալոյ։ բա՛ր բեր ար
ռասնօրեայ՝ փրկո՛ղիդ պիտեր վ՛հարս
նացեա՛ եկեղեցի զի մոցէ ի յաւուրս
ըզնա յա՛ւիտեան։ Ա՛ր ըստ պահ
պէ՛ս զհա՛ս արարիչ
զա՛յսօր երկրորդ ա՛զամ վ՛ա՛ռնէ
նոյն անձառա՛կ լինելով ըզ
պատկեր քաւեա՛լ ըզպարտի՛ս։ ա՛ր
ո՛չ ոք օրհնեցէ՛ք բա՛ր բեր արարիչ
ըզնա յա՛ւիտեան։ Ա՛ր ըստ պահ
ռասնօրեայ՝ փրկո՛ղիդ պիտեր վ՛հարս
նացեա՛ եկեղեցի զի մոցէ ի յաւուրս
ը փեսային յարուցեալոյ։ բա՛ր բեր ար
Ակսա՛ք հաւատացեալք քրիստոսի՛ ցեղն
ծո՛ւք պահեցո՛ւք ըստ անմահին՝ մա
հո՛ մեռանելո՛վ մեզաց՝ զի յարու
նիւթանացո՛ւք արդարութե՛ան։ Ա՛ր
կա՛ն կոյս մա՛րիամ լինիլ տա՛ճա՛ր
սրբութեա՛ն անձառ լուսոյն որ ի
հօրէ՝ առնա մի՛շտ բարեխօսեա՛ կի
յաւգանել ընդմեզ։ Ա՛ր առ ինքե՛ն երկ
պատկեր քաւեա՛լ ըզպարտի՛ս։ ա՛ր
Ա՛զգ ո՛չ ոք օրհնեցէ՛ք բա՛ր բեր արարիչ
ըզնա յա՛ւիտեան։

Ա՛ր

բար աքսյուբենդ փա՛ռ։

Հաղորդիլ արժանասցո՛ք կենդանո՛ւ
ուխտեդ ձեզ մեղաց · զի ու կենաց քոյ
Տո՛ւր մեզ սուրբ մահդ ուրմունիլ՝ որ
պահօք փա՛ռ քեզ յարու։

Հարբարակից գոլով քո՛ զ սրբութիւն
քո զո՛ւ ուխտեցի՛ հնչեանուսոց խաչի
Ա՛ր սքուռակա՛ն չարչարանաց խաչի
Քաւարանից փա՛ռ քեզ յարու։

Նորոգեսցի ի փառս · ձայն։

Նոյց մեղաց՝ զի յարուցեալ ընդ քո՛ զ
ուխտեցի՛ զո քո՛ զ մեռանելո՛ վ օրի
Ա՛ր ի խորհուրդ քո՛ զ կամաւո՛ր մահդ ան
պահելո՛վ կենդանացո՛ք · ձայն։

Հրինակ մեզ պատուհիրան կենաց՝ զի
ուխտանիցեն մեռանք՝ հնարկեցո՛ր զ քո
Ա՛ր զառաջինն ոչ պահելով ընդ պատ
Ա՛ր զառաջինն ոչ պահելով ընդ պատ

Նորա նորոգիցէ՛ · առնա։

ընդ նմին պահելո՛վ սբ յարութ
ընդ նմին պահելո՛վ սբ յարութ

ընդ ծնեալն ի՛ քո՛ն վանըն մեր՝ զի
ընդ ծնեալն ի՛ քո՛ն վանըն մեր՝ զի

Տէր դարձեալ եւ զես ի՛ զմոլորեալս եւ ողո-
րմեսցի՛ եւ զխոնարհութիւն մեր եւ զտա-
ռապանս մեր եւ զանօրէնութիւնս մեր
թո՛ղ մեզ Տէր զի մեղաք առաջի քո։ Տէր
ո՛ր գթացեր ի մեզ մի՛ բարկանար եւ մի՛
յիշեր զանօրէնութիւնս մեր յաւէտ։ Ա-
յլ բաղում ողորմ խոստովանիմ առ
քեզ ոչ զանառակ որդին՝ Թո՛ղ հնձ
եւ ինձ եւ ողորմեա՛ Տէր որ գթած
ես եւ ի՛ մարդասիրութիւն քո։ Ամենայն
եկեղեցւոյ քո՝ ամենայն։

Ա՛ր անդադար փառաբանիւ լեր ա-
րա բարձոյ ։ Ընդ հնչել զաղաչանըս մեր
մարդասիրութիւնդ քո ։ ամենայն գոր։
կինս եւ զերկիր ։ ի՛ շահ զմեզ ա՛ր
օրհնեն։ Ա՛ր յոչընչէ գոյացուցեր զմեր
ընդեր ընմենայն գործըդ քո ըզգեկ
զարմացեալ քո հնգիմ ձեմարիտ՝ ։ օրհ։
Ա՛ր խնամեա՛ս ամէնչուքն
միածին։ օրհ։ Ա՛ր լքեր խորհուրդ զարմանալի քո ծրդիմ
հետաքննա՛ր ծ հանդգն մերձեցա՛։ օրհ
ծը՛ս քո հայր ամենակալ՝ ։ օրհ
ր հոյլիս քաղցրութիւն յաբրահա

Ա՛ղ
արարի՛ք յուիր՝ն զնըծն իՙնէլ։
և ժողովո՛ւրդըդ մհա՛բանութ բարձ
Օ՛ ա՛ստուա՛ծ իւ բարձրութե՛, քահանայի՛ք
արարի՛ք յուիր՝ն զնըծն իՙսահակայ։
ը երկնայինսըն՝ մհա՛բանութ բարձր
Օ՛ ա՛նիմանալին իյի՛ուե՛ երկրաւորք
արարի՛ք յուիր՝ն զնըծն ա՛բրահամու։
Ա՛զիւր օրհնե՛ցիք Ա՛ինաբանութ բարձր
մէջ հըրոյն բորբո՛քեալ բոցոյն ։ ուստ
Ա՛ր ապրեցուցեր զերիս մանկա՛ւնան ի
ցին ը՝զ քո զանչա՛փ զօրութիդ՝ ուստ
ղա՛յն աղօթի՛ւք՝ հրաշագուցեր իմէջ հնո
զաՙհաւոր սՙնո՛ւնդ քո աբ։ Ա՛ր երգեց
մերոց աւրէ։ ուստ մեզ անդէ՛ր օրհնել
Ա՛ր համարձակի՛ց ես հասանել հարցըն
անուա՛նըդ քոմ արբոյ ։ քահց։
ուստացեր մեզ յայմ ժամ փառբս տալ
մա՛ն ազգի՛ մա՛ղգիան ։ քահց։ Տ՛ր ող
ջա՛նըս մեր։ Տ՛ր որ ընտրեցեր ոդր
քահցըսբ խոնարհեալ ընկալ զաղա
Տ՛ր որ իւր քերթե՛ղից փա՛ռաբանես ։

Ա. Աստուած բանդրմ՝ ողորմ խընայեա
յորարածըս քո հայր ամենակալ և ի
ղըմեան։ Աղբեգանն արդարութե՝ ծա
գեա ի հոգիս մեր զլոյս ճշմարտու
թեան՝ և ողբ։ Տուր մեզ զնա
ղաշնութիւն՝ և փրկեա ինեղեալ մերոց
հոգւոց ճշմարտութե՝ և ողորմ։

Բ. Ընդ վայելչ այրծ օրհնութիւն զիր
հանապազ։ Հայր և զորդի և ըսբ
գնդիդ՝ գոհութե բարեբանեսցուք
Հերրորդութե միանականն գովեմք՝
և բ զի ի յաճենիս։

Գ. Որ յամի ես կարօղ օրհնեմք ըզքեզ
աղ աղբ հայրդն մերոց։ Աղ անպիսան
քոյով զօրութե պահեցեալ զյիսուս
գեա լան ի քեզ ոսբրբ ըզմանկուհան
փրկեա և ըզմեզ մարդասէր աղ։ աղբ
Խորհրդեցեալքըդ գովեցուլ զանուն քո
աղբ թագաւոր՝ որ յաթոռ փառց նըստիս
օգնեա մեզ ինեղուածս մերոսա։ աղբ։

ա՛ւ բարձր արարիչ երկնից յաւիտեան
Տէ՛ր և միշտ երկնի օրհնեցէք զ-
բարձր։ Սրբոյկ երկնի օրհնեցէք
զ-արարիչ բարձր արարիչ
երկնից յաւիտեան։

Ընդ երկնայ յաւիտեան։

Նեղեալ թե՛ իմում ծգնեա ինձ ուր,
ոչ երբեմն յաւիտեան և ողորմեա։
Յանցանաց իմոց մի՛ զրեա զիս ուր,
ոչ երբեմն երկնից և ողորմեա։
Նենգաւորի շրթանց փրկեա զիս
ուր, և յարենէ ապրեցո և ողորմեա։
Մեռայն զի նուաստ թէրք հրեշտա-
կաց՝ անդադար ձայնիւ օրհնեն զքեզ
հայր ամենակալ երջ և միայն մարդա-
սէր։ Որ օրհնութիւնքեզ երկրաւ ինքն
երգեացուք՝ առաքեալ ի հօրէ սրդի
միածին։ Ամենայն։ Երախտիք զքեզ
գովեն սրբոյք՝ բաշխօղ պարգևաց
եւ հրդի՛ն Հոգւոյն։ Ամենայն։

թժշկեա՛ և զնո՛ զհիւանդութիւն՝ որ մեզ
որ բերէ՛ շիդ ես հոգոց և՛ որ կէ՛նաց
Ի՛զ՝մեզ իմ ցա՛ղից քո՛ զ քրիստոս
հալի՛ւ դու ես բանա՛ւոր հօտի • խընդ
րեա և զհս ըզմոլորեալս՝ որ միայնդ։
Ընկա՛նիմ առա՛ջի՛ քո՛ քրիստոս՝ որ
նըկին • որ միայնդ ես բազմագթութ։
ինձ ըզ մեզս իմ ոչ՛ երբեմն ընչ պո՛ռ
կանեմ առա՛ջի՛ քո՛ քրիստոս՝ թո՛ղ
Օ՛ ընդըմմանն իմոյ զարտասո՛ւս որ ո
ասելով՝ ո՛չ ո՛չ ե՛ս ա՛ր ալէլ
Վ՛եցհևեան սերօբէ՛ն աղաղակէ՛ն
Ո՛ չհա՛ր ալէլո՛ւիայ • և բարձր ա՛ր։
բանէն ի՛ բարձունսըն՝ փառ՛ք քե՛ր
Զ՛արեգակերպեան կենդանի՛ք փառա՛
և բարձր ա՛րարի՛ք ըզնա յաւի՛տեան։
ընդ՛ երկի՛ր շիդ ես հոգոց և՛ որ մեզ ե
ման մահո՛ւ օրս։ Ի՛զ՝որ Ա՛ղէլո՛ւիայ
ընդ՛երկի՛ր և փրկեա՛ զօրհնութեա՛նն ի՛ձե
Ի՛զ՝ հրեշտակին յերկինէ և զերկ հրոյն
աբրահամո՛ւ սիրելո՛ւյ քո՛ • օրհնեալ
իսպառ առա՛նօրինա՛ն մերոսմ վրան
յաւի՛տեան։ Ա՛ր մատներ ըզ մեզ

տարաբերեալ ծրփիմ. Նաւապետ բա-
թգը խաղաղ։ Ի խորհրդս մեղաց ծովու-
Ընկղմիմ հողմով անօրէնութե իմոյ՝
ալիք խաղաղութեն օգնեա՛ ինձ։
Ի ստանգիմ ի բազմութե մեղաց իմոց
զբաժ ընդ ընկոյզ։ Ա
Ի զոր օրհնեցեր Քրիստ և բա՛ր ընդ
արարիչ ընդնա յանդիմանեան։
Ի՛նձ և գիշերք ընդոր օրհնեցեր
զբ և բա՛։ Ի՛նչ լըծ զանձինս օրհ
նեսցէ. Ա՛ստուածդ բարձր արա
րչ ընդնա յանդիմանեան։
Ա ըստանգիմ ի բազմութե մեղաց իմոց
ալիք խաղաղութեն օգնեա՛ ինձ։
Ընկղմիմ հողմով անօրէնութե իմոյ՝
թգը խաղաղ։ Ի խորհրդս մեղաց ծովու-
տարաբերեալ ծրփիմ. Նաւապետ բա-
գոհութե մեծացուսցուք և փա՛ռ։
Խնդրեցանեալ ես թագաւոր անմահ,
ալըծ հարցըն մերոց։ Հնազանդեցեր
ուխտս ընդ ծառային քումմ աբրահա
մո՛ւ. ալըծ հա՛ր։ Խորհրդեցեր զմեզ
կուռնա եկեղեցւոյ ալըծ քո՛։ ալըծ։
Ի զոր օրհնեցեր Քրիստ և բա՛ ընդ
արարիչ ընդնա յանդիմանեան։
Տի՛նձ և գիշերք ընդոր օրհնեցեր
զբ և բա՛։ Ի՛նչ լըծ զանձինս օրհ
նեսցէ. Ա՛ստուածդ բարձր արա
րչ ընդնա յանդիմանեան։
Ա ըստանգիմ ի բազմութե մեղաց իմոց
ալիք խաղաղութեն օգնեա՛ ինձ։
Ընկղմիմ հողմով անօրէնութե իմոյ՝
թգը խաղաղ։ Ի խորհրդս մեղաց ծովու-
տարաբերեալ ծրփիմ. Նաւապետ բա-
գոհութե մեծացուսցուք և փա՛ռ։
Խնդրեցանեալ ես թագաւոր անմահ,
ալըծ հարցըն մերոց։ Հնազանդեցեր
ուխտս ընդ ծառային քումմ աբրահա
մո՛ւ. ալըծ հա՛ր։ Խորհրդեցեր զմեզ
կուռնա եկեղեցւոյ ալըծ քո՛։ ալըծ։
Ի զոր օրհնեցեր Քրիստ և բա՛ ընդ
արարիչ ընդնա յանդիմանեան։
Տի՛նձ և գիշերք ընդոր օրհնեցեր
զբ և բա՛։ Ի՛նչ լըծ զանձինս օրհ
նեսցէ. Ա՛ստուածդ բարձր արա
րչ ընդնա յանդիմանեան։
Ա ըստանգիմ ի բազմութե մեղաց իմոց
ալիք խաղաղութեն օգնեա՛ ինձ։
Ընկղմիմ հողմով անօրէնութե իմոյ՝
թգը խաղաղ։ Ի խորհրդս մեղաց ծովու-
տարաբերեալ ծրփիմ. Նաւապետ բա-

ա Ալ բնակեալդ ես յերկինս օրհնեմ զքեզ Տէր
ամենակալ. օրհնեմ զքեզ ի սրբութեան քո
եւ փառաւորեմ զանուն քո յաւիտեան.

բ Վասն զի մեծ ես դու եւ առնես հրաշս.
դու ես Աստուած միայն եւ ոչ ոք կայ
առանց քեզ. Եւ ո՞վ կարէ կալ առաջի
զօրութեան քո. Ո՞վ կարէ ասել թէ
ոչ ես դու Աստուած որ նայիս ի խորս
եւ ի յերկինս. Եւ ամենայն ինչ ի ձեռն
քո ստեղծեալ է. Եւ ոչ ոք կայ որ
հակառակեսցի կամաց քոց. Ամենայն
ինչ ի ձեռն քո կազմեցեալ է. Եւ
ամենայն ինչ ի քեզ կայ. Եւ ոչ ոք
կայ որ ասիցէ թէ ոչ ես դու Աստուած
ամենայնի. Եւ ոչ ոք կայ որ ասիցէ
թէ ոչ ես դու Աստուած որ ամենայն
ինչ ստեղծեր. Եւ ոչ ոք կայ որ
ասիցէ թէ ոչ ես դու Աստուած որ
ամենայն ինչ կազմեցեր. Եւ ոչ ոք
կայ որ ասիցէ թէ ոչ ես դու Աստուած
որ ամենայն ինչ ի ձեռն քո ստեղծեր.
Եւ ոչ ոք կայ որ ասիցէ թէ ոչ ես
դու Աստուած որ ամենայն ինչ
կազմեցեր. Եւ ոչ ոք կայ որ ասիցէ
թէ ոչ ես դու Աստուած որ ամենայն
ինչ ի ձեռն քո ստեղծեր. Եւ ոչ ոք
կայ որ ասիցէ թէ ոչ ես դու Աստուած
որ

կանչեան և կոչէ իդ-ատաճաման • ողջ
Ի՝նամիլ զո յատենի դատուիր ահեղ
յորժամ առնես ս հրամարձակ զբան
նուէ որդւոց մարդկան • ողջ
Ի՝բարձանց՝ փա՞ռըք քեզ աւրծ
Ի՝բկնային զնուիրուելքըն հրաշալի
ձայնիւն փառաբանե՛ն ասելով որ նըս
տիս ի՛քեզ օրհնեն • փա՞ռ։ Ի՝բրածին
սրդիք մարդկան սաղմասիք և օրհ
նութիք սաղաղակե՛ն ասելով երրոր
դուի՝ անբաժանելի • փա՞ռըք
Ո՝ սուրբ սուրբ զօրհներգութիւնըս
մարդասիրութիըդ զո ընկալ թագա
ւոր փառաց՝ • և զմանկունս եկեղե
ցւոյ զո պահեա՛ ի՝ խաղաղութեան
Ո՝ր սեաւոզեա՛ս խոնարհաց յերկինից
ի՝ երկիր և տըւօղ ողջմութիե՛ աշխ
արհի՝ • ըզմանն Ի՝նդ սեզօքեսըն
սրբասաց համաձայնեալ քեզ երգեմք
երեքսրեան տէրութիւն՝ խնայեա
քաղցրութիե՛ յարտարածըս քո • և զմանն

Ո՛ր յօրինակ աներեւոյթ վճռով օգնեն
որ կեցո՛ զմե՛զ ի քրիստոս թագաւոր
ի դառն երկնաւոր զօրութեդ· ամպչանօք
եղեալս իմարդկանէ· որ և զիր նաւ
զոր քոյ թիւրդմրտաւ զոր խառնեցեր
Ո՛ր ընտրեցեր խակ՛զբանէ գհաճոյ
Աբէդոթոսէ: Այս ասէ Տեառնէ:

Յաւուրն Ը աբեղոյ Տօն է Աբէօյն
մեզ և պահեա՛ յանեւ:

Հայր բազմա՛գութ· փրկեա՛ զմեզ
ասքեզ պաղատի՝ կարդամ ասքեզ
ընդեզ և պահել յանե՛: Ինձըն իմ
մեզ և պահել յանեւոյթ թշնամոյն
Ուրեգան ին արդարութե յերից լու
գաւորդ ես թագաւորաց· փրկե՛ զմեզ
Ամբարձի զձեռս իմ ասքեզ որ թա
և ալէք յանխտեսից՝· ինձ օգ:
Լինձ օգնակ ես տէր ով իսրայէլին
եկեսցէ: Այս որ պահէն զնէշ ամե
խոտով· ինձ օգ: Օ՛ի նա է տէր տեր

զմր և կոխէ հրամայեցեր • արիւնաբեր
թէոդորոս՝ զերեւելի զգլուխ վիշա
պին խորտակեաց քոյով զօրութեամբ • աղ
Ա՛ր ըզհնարն արկեալ յերկիր բարբա
քեցեր յոգիս սրբոյն թէոդորոսի՝
որ և ըզտաճարն լուցեալ ըզ կուռն
և մատոյց զանձն ողջակէզ քեզ պատա
րագ ընդունելի • աղաչա

Ասացա Երկրորդ Ալե-բուէն։

Ո՛ր զօրէնս սրբոյ թէ՛ պահոց
նախ խոստախառն առանդեր
ցեր՝ զմր ոչ պահելով նախան
տեղծիցն ճաշակմամբ պատուին ճաշա
կեցին ըզ զանուռնուի մեղաց եւ մահու
վտան որոյ հնարհեա մեզ տէր ճաշակել
ըզ քաղցրութիւն՝ քոց պատուիրանացն։
Ա՛ր զանազանն վերօք մեղաց հարեալ
յոգիս ի թիւրհնամտէն՝ ահիւ բազմա

զքաժանին։ Եւ անպին ծնունդ եմբեղ
քո մեզ ևս զուարճասարս ի սիրոյ քո
նաց քոյ Հաշակուն՝ ասացէ՛ք այր
րեայ փոխեցեր ի քաղցրագոյն օրի
արդարութ՝ պահելով քո քառասնօ
թեան պատուոյն Հաշակին ոչ։ Եւ մեռաք
տի՛ր ի յայդմանէ։ Եւ զբառնու
տակաց՝ ասացէ՛ք մի առաջնորդեան մեզ
նորդելով ի յերկինսն ի վերոս հրէշ
խո նարհութ քո Հանճարհան։ առաջ
զանկուն եկեղեցոյ քո քրիստոս՝
չանազ մօր քո՞ կեցո զմեզ փըրկիչ։
յարութ անմահութ։ վա՛ որո՞յ ապա
յարութ հրաւիրեցեր ըզ մահացեալն
սին մարմնոյն՝ Եւ կենդանանար քո
խրկութ մարդկան՝ ծնընդեամբ կու
տո՛ս որպէս մարդասէր։ Եւ ևկիր
մեր։ վա՛ որո՞յ բժժըկեա՛ ըզմեզ քրիս
մարդասիրիդ բառնալոյ ըզ ցաւ քո
պատիկ հիւանդութիւն՝ կաթուածագաւ

տէն
հծ՛ըլեն տրտմուե՛ որ վա՛ եւ ելլ՛ցն լ՛դրախ
ըե՛ք ը՛զնա՛ յաւիտեան։ Ա՛նդ նախա
զ՛ա՛զ ո՛ր ա՛զ ըլ՛զնա՛ ոչ ոք ա՛զ ըլ՛զնա՛ ոչ ոք ա՛զ ըլ՛զնա՛ ոչ ոք

ածեաց ի կեանս՝ · առնու

շահումն ևս յանվախձան ըմբնչն վէր
քառասնօրեայ քաւեալ զպատուն Տեր
եցեր մեռեալն պահմայ՝ · զորոյ պահօք

Ա՛ր ընդպատուն չէն կենաց ընծայ
փրկութիւնն եղեւ կանացս՝ · առնու
ռաբար ծընանր մարմնի ելեալ ի
անձանց մերոյ։ Ա՛ր ընզբանն անէզս
կան զեանկ էից գոյացութեց՝ անձա
րուե՝ · առնու մինչ բարեխօսեան վե
յադամայ կենդանացաք յաւսով յա
նայու բնութեա ի քեզ կրեցեր սբ
կոյս մարիամ · որով մեռեալքս որք

Ա՛ր ընզկեանքն անմահարար մսկիա
ի կեանսըն յաւիտենից՝ · բայձր։

տէն կենաց · ընկալցուք և մեք ըզտերտ
մութի ապաշխարութե · զի յարութիւն
քի արժանացուք մրտից դրախտին
եկեղեցոյ · բար։ Ընդ ենովսայ նահա
պետին որ յաւտացաւ կոչել զանուն
տէն աստուծոյ՝ · յաւտացուք և մեք
յարութիւն քրիստոսի յանսնել նովաս
```
```

Ա՛ր առաքեցար ի Հայրական ծոցոյ
ծածկեալ խորհուրդ ընդ հօր յաւիտեան
առեան. և առեր մարմին զմեզ ցելոյ
նա խաւարեղծին յանապական կուսէն
անձառ միութեամբ. վասն մերոյ փրկու
թեանդ աղաղակեաւ Ա՛ր փախստական ձագ
կացըն դառնութեամբ մանկաբերդ սրտիցն
անձայնակ լինելով քո քառանանօրեայ
քաղցրացեալ յաւուրս ըզլուծ նորա քո
ծրին նաց. վա՛ Ա՛ր յաջակողմ աւազա
կին բացեր ըզդուռն դրախտին կե
նաց. բայց ամեզ մեղաւորացս աղերսիւք
որք ընդ նմին զքեզ դաւանիմք տէր
և թագաւոր. ալէլուիա ըզքեզ աղաղակ
Ա՛ր անմարմնոց հոգեղինաց դասակ
ցեցեր քո՛ նբ՛ զեկեղեցի. որք ընդ նո
սին համաձայնեալ փառաւիք նբ՛ զեր
րորդութիդ սրբեալ սրբասացութեամբ
երգելով ըզփառս ի բարձունս
Ա՛ր յաղթեցեր մերով բնութեա՛ փոր
ձութե՛ կամակոր ճգին. որով եւտս ըզ

խանձի՝ որդւոց աղամայ կոխել զ
գլուխ չար վիշապին. և ընդ երկնայնոցն
երգել զոչ Ա՛ր գալստեամբ քո վեր
ածեր զմեզ յաշխարհական մեղաց
ծովից. որ պատուրեալ լսեմք ձեռակ
նի՛ վիմին հաւատոյ՝ զոր ի ծովրէն
հրաշագործեցեր. երգեմք քեզ զոչ

Օ անուն քո քա՛ օրհնեմք՝ փա՛ռա
ւորեմք զգեզ աղբիւր հայրցն
մերոց. ի քեզ լինին իբաւիլեան. փա՛ռ
ք փրկեցեր զերկիր մանկունեան ի՛
հրոյն բռնութ. փա՛ռ ի՛ զոր օրհնեցէք
և բա՛ծրձր արարէք զգենա յաւիտեան
ի՛ակիցն հօր ի՛ջել ի՛նոյն և թօթա
փեր զգոյրն ի՛նոցանէ՝. և անդէն զ
պահեալ զմանկունեան հրոյն. օրհ
ի՛ մանկունքն ի՛նոյնին գոհաբանէ
ին՝ որ պահեցեր զմեզ ի՛հրոյս. և ար
ժանի՝ արարեր օրհնել զգեզ ա՛յժ
և գովել զանո՛ւն քո յաւիտեան.

Օ՛ր կենդանդ՛ յա հանապազ զնս

Աստ՛ված։ Օգնութեամբ նորա հոգւոյն
սուրբ պսակեցայ ի քո՛ սիրոյդ։ բարձր
հնար հրնոցին ընկղմեալ՝ և զմանկտանն
ընդնա յատեանն։ Աստ՛ված։ Որ ըզ
զուր օրհնէիցէ՛ք բարձր արարէ՛ք
մատիւն քո մարդասէր։ ալէ՛ր հար։
քանչելիս ի՛նոցին՝ արա՛ ի մեզ զսոյն
դադար՝ ալէ՛ր հար։ Որ արարիր զեր
բանասուր հօտի օրհնել զանուն քո սո
մեղս մեր չարչարանօք քո։ շնորհեա՛
ալէ՛ր հարցն մերոց։ Ա՛ւ բարձիր ըզ
մարդասէր տէր։ օրհնե՛ք ըզ քրիստ
ձի՛նս մեր։
Ա՛յժեալս մեր և փըրկի՛չ կեցո զմե
օրհնեցուք զքրիստ փրկիչ մեր։
իմ ծգնեա՛ ինձ տէր։ Ի՛ յօրհնուե՛ նոր
Ի՛ համբառնալ իմում առ քեզ զաչս
րի՝ լեր անձին իմոյ ապաւէն։
մին ինձ յարուցանէ։ Աւա՛ղ ես բա
ալէ՛ կո՛ծէ։ Ողբերգական ընդ

Նեաւ ի անուն քո յետին։ Ա՛ստուած հարցն մերոյ՝ բարեբա-
նեալ ընդ ընտրեալսն։ Օ՛ի դու բարձրացար՝ ընդ ել փրկե-
ցեր՝ ։ Նատար ընդաջմէ հօր՝ մեզ կեա՛
մի աստուածութեամբ բարձր արար։
Ա՛երգ եմ յընկղմիլ օգնեա՛ ինձ Նա- ո
ւսպետ բարի՝ քանզի ծանրացան իմ
րայ իմ բեռինդ մեղաց։ Ա՛յ յօգ
նել ինձ փութա՛ քանզի խորըն եա
րեաց ընկղմէն զիս յանդունդս։ այլ
դու Նաւապետ լեր և ի՛նձ ձեռնտու
փրկեա՛ ի վտանգէ ըզնաւաբե՛կս
ի յաչեաց ծովուս՝։ քանզի կ՛որընչէ՛մ
ի մեզաց անօրինութե՛ իմմէ։
Բարձրեա՛լ ահա՛ւոր տէր՝ փա՛ռքդ քեզ ա
Բարձրեա՛լ վասն վերին աթոռոյն։
ահա՛ւոր ես ահեղ ատենին՝։ բարձ։
Բարձրեա՛լ ես դու յերկինս տէր ։
յա՛մ երկրի ե՛ն փա՛ռքդ քո՝։ բարձ։
Օ՛ի դու բարձրացար՝ ընդ ել փրկե
ցեր՝ ։ Նատար ընդաջմէ հօր՝ մեզ կեա՛
նըս ընտրեցեր՝։ բարձրեա՛լ։
Ա՛ստուած հարցն մերոյ՝ բարեբա հ
նեալ ի անուն քո յետին։ Ա՛ւ ուխտիլ

խոս
րար տանջ մերմէ։ Յանձատ փառաց
և խնդրեացջ զողորմութիւն ի բարե
արքեաց մատուցջ զաղօթս մեր ։
կինոս՝ միաբանութեաբ ։ Ի ընակելոյն ի
Տէրք փառս այ բնակելոյն ի յեր
ւաձք իմ առաջի քո՝ տէր ։ բարեբարութեաբ
ընկալ տէր և ողջ ։ Երգեցողին խնդրե
չանըս արար իմոյ՝ մարդասիրութեբդ ։
ողորմեա ։ Օրհնեա իմ և զհաւա
ասպետութեաբ լըսանալ զամենայն իմ և
Ղազիմ զգեցեալ տէր պարգևեա ինձ
բան արարչեաբ զմ ընաձ յանձ ։
նեձ ողորմեացե ։ Հառաչեմ առ
առաքեալ քան ։ Ի սրտից զվերս օրհ
Տիեբ կ գիշեբ զերս օրհնեցեկ ։ ու
ու քան արարչեաբ զվերս յանձին ։
Նայն յաւիտեան ։ Ի զտէր օրհնեցեկ
փրեալ է անուն փառաց քոյ յամե
վե անանց ։ Ի ոսեր
հարցն մերոյ՝ տէր մի մատներ ի սպա

Ողորեալ անձն իմ անօրէնէ՛ մի՛ կո-
րնչեր զիս վասն անիրաւութեան իմոյ։
Ընդէ՞ր եմ ես վաղվաղակի՝ լուր լինել ա-
նէծից զոր կոչեցեալ անձն իմ ոչ դադարէ՛ն զորս արկեալ էր և
գնային ի մէջ հրնոցի հրոյն զի՛ չ
փուռաւորէ՛ն։ Ընդ որո՞ւ օրհնեցէ՛ք
բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտեան։
Ի՛ զմարդ որդւո՛յն ա՛յ բոց հնոցին յո
ղանայր։ անդադար գովեսցուք բարձր
Յաղթող զերծուք զօրնաբանան ա
րեցոյց։ ընդ նոսի՛ն գովեսցուք բարձր
Ընդէ՞ր ըզքէզ հայր երկնաւոր՝ մի՛
դարձցներ զերեսս քո յինէն՝ զի՞ նե
ղեա՛լ եմ ես վաղվաղակի՝ լուր լինել ա՛ր

ՀՈՎԵՐ ԸՀՁՈՂ ՈՂՈՐՄԱԵՔ ԵՐԿԻՑ ՄԱՆ
ՁԿՔ ԲԱՐՁՐ ԱՐՔԱՐԿՔ ԸՀՁՆԱ ՅԱՒԻՏԱՆ։
ՔԵԶ ԱՐՔԾ ՀԱՅՐՑՆ ՄԵՐՈՑ։ ՈՒՂԻՂ ՕՐՀՆԵ
ՈԱԿԱԾ ՈՉ ՄԱՏԱՉԱՒ ՆԱ ԽՈՆԱՐԿԱ. ԱՂ
ՀՈՒԱՏՈՒԱԾՆ ՀԻՆ ՀՆՉՑԻՆ՝ ԵՒ ԱՊԱՏԿԵՐԻ
ՀՕՀՐՆ ԲՈՐԲՈՔԵԱՆՔ՝ ՄԱՆԿՈՒՆՔՆ
ՅՕՂՈՒԼ ՔՈ ՓՐԿԵՑԵՔ ԶԵՐԲՆ ՄԱՆԿՈՒՆՆ
ՈՂՈՐՄԱԵՔ ԻՄՋՈՂ ՀՆՈՑԻՆ՝ ԵՒ ԿԵՆԱՅՐԱՑ
ՁԱՂ ՁԵՐՈՑ ԿԵՑՈ ԸՀՄՂԶ ԱՒ ԱՐԱՐԵՔ
ՓԱՌԱՒՈՐԱՆՔ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԱՐՁԱ ՀԱՐ
ԿԸՐԱՊԱՂԱՒՆ։ ՕՐՀՆԵԱՆՔ ՏԸ ԲԱՐԵ
ԲԱՐ՝ ՈՐ ՈՒՍՈՒՑԵՔ ՄԵՋ ՅԱՄԱԺԱՄԱ
ՈՒԶԱ ՄԱՆ ԱՆՈՒԱՆՔԴՔՒՄ ԱԲՀ։
ՓԱՌՔ ԱՊԱՏԻՒ ԼԱ ԳՈՀՈՒԹԻՆ ՏԸ ԱՆ
ԱՆԴ ՔՒՄ ԱԲՀ։ ՎՈՒՄ ԱԲՀ ՏՐՈՒ
ԸՆԵՐԵՑ ՎԱՅԵԼՔ՝ ՓԱՌՔ ԱՊԱՏԻՒ ԵՒ ԵՐ
ՈՐ ԾՐԻՒՄԱ ԱՂԿՈԾԵԱՂ ՅԱՆԳԱՆՕՔ։
ԸՆԿԱՂ ԶԵՑ ՈՂ ԵՐԲԵՒՄՆ ԸՂ ԱՊԵՐՈՒՆ
ՕՆԱՆԱՑԱԼ ՄԵՂՔ ԸՆԿԸՂԻՒ ԱՆՁՆ ԻՄ.
ՈՐ ԽՆԴՐՕՂԴ ԵՑ ՄՂՈՐԵԱՂ ՈՂՀԱՐԻՒ։
ԹՒԱՆԵՔ ԶԵՑ ՏՐ ԱՍԱՆՕՐԷՆՈՒԵ ԻՄՑ

Ա՛ր ընծայիս ի՛ զերծուխս և հոյլս քաղց
ի փրկել զտարաժամս քո ՅԱՐՏ. ամէն։
մերոյ։ Ա՛ր վասն հարցըն մերոյ ի՛ջիր
բարեբանեա ՅԱՐՏ. ար ածի հարցըն ՀԵ
ո՛ անչափ ծուխ և ըզմի ածուխ
նր մանկունք եկեղեցւոյ սբ։
ցնծութ բերեանեցէք զածխ ի սրբուե
դատաւորք երկրի։ Զայնիւ երգով
յերկրէ ոչդիւք մարդկան իշխանք և
ըզիր ամերկիս՝ ևւ բընակիչք երկ
Ընդ երկնայինն զօրութիւն օրհնեցէք
խոստովանիմ ըզչանցանս իմ. մեղ
նիմ առաջի քո. մեղայ ոդ Ա՛ղաչ ար
ղայ աղօթեաւ Ա՛ղաչ ար և անկա
Ա՛ղաչ ար բազում աղաղակ ած մե
յերկինս ասայ փառաւորել. բար։
առնս կենսաբեր հրշտեին՝ ըզ հայր ի
երգեին մանկունքըն. բար։ Ի՛ջեալ
ծագեալ իհնոցս. ըզպատառ սիածնին
կանգն իհնոցին. բար։ Ամէն ած լոյս

քեզ
Ո՛վ փառց բանդ ալծ որ ծագեցեր
քեզ ընդայս գիտուե • կարդամք առ
առքեզ լուր ձայնիդ մեծաց։
աղօթիւք սրբոց քոց կ՚ուրախ
երկնից։ Այլ երջանկութիւն անմահ
փառաց թագուոր՝ որ չնորհեցեր ըմեզ
գնալ երգով։ Օրհնեմք ըզքեզ քո
օրհնեմք զքեզ երկրպագանեմք երկնից հո
Ար երդ ես երկին և երկրի ըզքեզ
անցո խնդնջ ըզգայսոսմէն քո։ Մեղա
զնա։ Ա՛եղիք անօրինեցաք ամենևքէն
Դարձիր ետ ի բարկութենէ քոմէ
Ո՛չ պահեցաք ըզպատուիրանս քո։ Մեղ
Թմբնա իմ Աեղաւ՝ քեզ ետքաւեա
բան ըձեր արարիչ ընդ ընտ յաւիտ։
օրհնեցուք զԱստուած • Աստուած
Ես ինքն ևս զիշերս ընդ ետ
Աստուած բան ըձեր արարիչ ընդ ընտ յաւիտ։
Տ

Ողջոյն քեզ, ամենասուրբ Աստվածածին, ով
Աստծո Որդուն ծնած Մարիամ կույս։
Ողջոյն քեզ, ով Տիրոջ Մայր, ով Աստվածամայր,
որ Աստծո Որդուն ծնեցիր մեզ համար

Աղաչանք Աստուածածնի

Ողորմեա՛ ինձ, Աստուածածին, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ
ամենայնի Տիրուհի, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ
Կոյսդ Աստուծոյ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ
Մայրդ Աստուծոյ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ
Հարսդ Աստուծոյ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ
Տիկնոջ Աստուծոյ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ
Հոգեւոր Տաճարդ Աստուծոյ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ
Մարիամ Սուրբ Հոգւոյն Տաճարդ, ողորմեա՛ ինձ,
ո՛վ Մարիամ Սուրբ Հոգւոյն Տաճարդ, ողորմեա՛
ինձ, ո՛վ Մարիամ Սուրբ Հոգւոյն Տաճարդ, ողոր-
մեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ Սուրբ Հոգւոյն Տաճարդ,
ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ Սուրբ Հոգւոյն Տա-
ճարդ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ Սուրբ Հոգւոյն
Տաճարդ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ Սուրբ Հո-
գւոյն Տաճարդ, ողորմեա՛ ինձ, ո՛վ Մարիամ Սուրբ
Հոգ

Աղբիւր կենաց բղխեալ յերկնային տա-
ճարէ՝ մաքրեա՛ զմեզ ի մեղաց մերոց։ Ա-
ղբիւր որ ի ծոցոյ Հօրն ելեալ՝ եւ ի մեզ
հոսեալ՝ մաքրեա՛ զմեզ ի մեղաց մերոց։
Ա՛ղբիւր որ ի ծոցոյ Հօրն ելեալ՝ եւ ի մեզ
հոսեալ՝ մաքրեա՛ զմեզ ի մեղաց մերոց։
Ա՛ղբիւր որ ի ծոցոյ Հօրն ելեալ՝ եւ ի մեզ
հոսեալ՝ մաքրեա՛ զմեզ ի մեղաց մերոց։

ածածկին՝ որով արբեցեալ երկիր ծարա-
ւին՝ հոգւոյն իմոյ խնամիք. տալ մեզ մաղ
թեաւ աղբիւրս արտասուաց. մանաւանդ
Ո՛ր զախրականդը կերպարան ըզգե-
ցուցեր ծառային՝ և զարդարեալ փա-
ռօք եղեր ի դրախտին. օրհնեալ ես
որ արձակ հարցըն մերոյ։ Ո՛ր Ճշմարիտ
մանր պըտղոյն մահու՝ անմահիդ կե-
նաց մեռաք. իսկ գալըստեամբ քո վե-
րըստին՝ փակեալ դրախտին դուռն
բացաւ։ օրհ։ Ո՛ր փոխանակ մահա-
բերին՝ որով անէծքըն տրտմագին՝
մեզ փայտ կենաց եւսեբը զխաչ քո՝
լուծեր նոքաւ ըզկնայ մահու։ օրհ։
Ո՛ զոր օրհնեցեք և բարձր արարէք
ըզնա յաւետն։ Ո՛ր սպրեցոյց զնոյ տա-
պանաւն պահելով հայր հեր։ և զմե
ղեղ մեղաց մարդկին՝ հեղեղաւ զուրց
դաղարեցոյց։ և բանր։ Ո՛ր լծով այս
աշխարհի՝ շինեաց տապան զեկեղեցի
և խամր զօժանդակեալ հոգիս փրկ
եաց իմոյ մեղաց։ և բանր։

յայրուցեալն օրհնեսցուք՝ և մա՛ղ թե
Ընդ լուսատիպ զբարթենոյն ը՛ղ տ
բաց է՛ն երկրաւորիս՝ ո՛ղջ ա՛ղ
պատրիգ՝ ։ վասըն հայրատե՛ր երկնաւո
պարտիրակ հօր հաճո՛ւքն ա՛մէն զնոր
մամբ անեղի մարդկութե՛ն ը՛ն զնը զ
զո զար նորոգե՛ց ի՛մ բ՛ղջ ։ Ա՛ր դարձ
ւեր՛ի տան քո՛ շի։ վասըն պատկերի
մողոբեա՛լ սրհանդի՛ն՝ ո՛ղորմեա մե՛զ
ասացի՛ած։ Ա՛ր լուսով ա՛ծուե՛ք քո՛
լուցկը ը՛ն զբրագ մարմնոյդ՝ ած՛ը ա
ձանց հա՛ վիւրդ քա՛զ թողեա՛լ յեր
կի՛ն՝ զհօտ քո՛ անմոռա՛ ։ վասըն
Ա՛ր խոնարհե՛ցար խըտար ո
ծագեաց մեզ լոյս երեսաց քո՛ ։ լեր
Յնծա իմա նալի արուեստ։ քնզի քեզ
ձող տըրտմու՛ք նախամօրն ե՛ւայի։ լեր
Խնդա տաճար բնի՛ն ա՛ստո՛ւծոյ ։ բա՛ր
լեր բարեխո՛ս վասն ա՛նձա՛նց մեր ց
կիր քա նա՛ւտր արեգակա՛ն օթևա՛րան ։
Ա՛րա խ լեր մայր լուսոյ մարի՛ամ եր տ

թեւով խնդրեցուք մաքրե՛լ զմեզ
ի մեղաց։ Ընդ որ նկաւեր սուրբ կա
նանցն անմա՛հ բուրմանն անուշից,
խունկս ա՛ղօթից մատուցուք՝ մաք
ր՛ընդ իւղաբերիցն արտասուս՝ զմարդ
կա՛ն բարձօրէն արտասուեա՛ց։ պա՛տա
ւեսցուք արտա՛սուք՝ մաք։ Ընդ քրի՛ս
տոսի՛ պահելով յա՛ղթո՛ղ լինցուք փոր
ձողին՝։ և ը՛ընդ հրեշտակս երգես
ցուք փառք ի՛ բարձունս ա՛ստ
ուած։

Օրհնեա՛լ ե՛ր դու հարցն մերո՛ց
Աստ՛ուա՛ծ հայրե՛նեաց։ Ո՛ր լքեր ի՛մ
ցեր զերկիս մանկունսն։ զոր ե՛ղ օրհնեա՛լ
անդադար՝ դու հայր։ Ա՛ստուածա՛շունչ
երկոտասա՛ն որ յաւիտե՛ան բարեբանել
ընկա՛լ ը՛զմեր օրհնեցո՛ւ՛ածդ։
Ո՛զոր օրհնեցիր և բա՛րձր արարեր զմ
նա՛ յա՛ւիտեան։ Ա՛ժողովո՛ւրդք միա
բան՝ երգով բարեբանեցէ՛ք։ և բար
Ո՛զնաեա՛ն ի՛ վե՛ր քե՛ռօբէից՝։ քա՛հա
նա՛յք աւետե՛ր բարեբանեցէ՛ք։ և

Ա՛ր ապրեցեր զերիս մանկունն ի՛ր
հնոցին եւ՛ զիս ապրեցոյ յահագին
հրոյն՝ · որ ասէր Հարցն մերոց Ա՛ր
երդով օրհնութիւք ըզ Հուրն ի ցօղ փո
խեցին եւ՛ զթիւրըն յամօթ ապրին

ընդ

Ա՛ր ամբոխ զցասումն քո ի՛մէնջ յաղա
ղակել Հողեղինացս · բազմագութ ես ո
խնայեա եւ մի՛ կորուսաներ Ա՛մէնգնեա
զանկեալս ի՛ գլորմանէ՝ զվերստին զերել
իթշնամւոյն · որ բըժիշկդ ես հիւանդ
գոց բըժըշկեա զիմ զհիւանդութիւնս
Ա՛ յանցանաց իմոց թախծեալ անձն
իմ գոչեմ առաջ ըզ մաքսաւորն · ասէ ծ
քաւեա զիս ըզ մեղաւորս ո
Ա՛ր խիղդեա քան զամ ընկերս և
զխորհուրդս · փառաց թագաւոր խրնամ
եա իմեզ Ա՛ր միայն ոնկեր զանման
հոգի և զանեղելոյ · փառս Ա՛ր նստիս
ի՛ քրօքէն երրորդութիւն անբաժանելի ·
փառաց Ա՛ր երկրպագեալդ ես իհրեշ
տակաց և ի՛մարդկանէ · փառաց ։ հ

ընդ նոսին օրհնեմք ըզքեզ ա-
ՀՀ Հարցըն մերոց գովեմք ըզքեզ և
առաքե՛լ բարձեալ ցանեմք՝ . որ զմիա
ծինդ առաքեցեր փրկել զմեզ ա-
Ո՛վ ա-
որ օրհնեցէ՛ք՝ Ա՛իսբանութիք
ոնք փառս ևՀարձր արա՛րէք ըզնա
յաւիտեան՝ Ա՛ր ի բարձունսըս բնա
կեալ ի ըզևռնա՛րհըս տեսանողին . մի
Վհա՛նապայք և պաշտօնեայք Ե՛րի՛տա
սարդք և կո՛ւսանք . անդադար գո՛ստը
ա՛ծ՛ծն աստուածոյ գո՛վեցէ՛ք և բ՝
Ա՛ներևութից քննող գո՛ղտնեացց բը
ժըշկեա զհոգւոյ իմոյ զկիւանդութիս .
և կեցո մի՛տայն մարդասէր՝ Ա՛ր երկոյ
նամիտ ես առ ամենեան ողորմած ան
ձին իմոյ բա՛զմամեղի՛ . և կո՛՝ Ա՛մեն
բաւական ողորմութե՛ շընորհ պարգևեա
ինձ յաւիտեան աւուրն ըզթո՛ղութի՛ . և՝
Ո՛րհնեմք ըզքեզ անըսկիզբն հայր
յամենայն ժամ օրհնու՛թի՛ իբարձունս
Գո՛վեմք ըզքեզ մի՛ածին որդի՛ . յա

մեռնայն ժամ գոհութիւն ի բարձունս։
Խաբեբանեմք ըզքեզ սուրբ հոգի
յամենայն ժամ փառք քեզ տէր ։
Ո՛ր ահաւոր քոյոյ զօրութեան յօդեալ
ղաւծրըս փոխեցեր ըզբոց հնոցին ։
ըզքեզ օրհնեմք անդադար ասէ հար
ցին մերոց ։ Ո՛ր ըզծառայս քո գվերասին
գեհենի ի հնոցին պահեցեր անպակն ։
ըզքեզ ծանուցեր արարիչ ամենայն
լով ըզքեզ օրհ։ Ընդ երանելի մանկ
կանցն երգեացուք ի նեղչաց մերոց
փրկեա ըզմեզ ամէն լոպատ մատներ
զի գինք արեան քո եմք ըզքեզ օրհ։
Ըզտէր օրհնեցէք ամառաեծծ բարձր
արարչէք ըզնա յաւետն ։ Ո՛ այնքաժա
նելի սէր զերծուցանէրն այժանաւորդ
ձայնիւ ։ գովելով օրհնեցէք և առա
ջի երկրպագելոյն յամէ արքածոց համա
բնակեալն ձայնիւ ։ բերեալ օրհ։
Ի ամուսն քո գերեալ ըզ բազմա
մեղ անձին խոյ ։ ողո՛ր բեա ամէն ։

բարձր արարիչ ըմբռնմամբ։ Եւ առաջ
ընծայ օրհնեմք զքեզ. եւ առաջ
րեմք ըզնա յաւուրն։ Տիրէք եւ գիտեր
զորս ընտրեցեր քեզ. որ ի
փառատրեմք մատուցանեմք քեզ. որ
Ընդ որս օրհնեցեալ ես բարձր արա
նարհոյ ընկալ. որ։ Խոտաձարխ արբե
Ընդ բանաւոր պետրագս յանձնոյ խո
արդար. որ որթ հարցըն մերոյ։
Աղեղ են ձանապարհըդ քո յամ
մատուցանեն քեզ. փրկիչ քեզ։
զօրութիւնքն անդադար օրհնութի
օրհնեն. փրկիչ քեզ վայել։ Երկնային
ամ արարածոց լեզուք՝ ըզքեզ մեծի
փառք։ Հրեշտակք եւ մարդիկ ե
ցուք զանձն քո. փրկիչ քեզ վայել
եղ բարձր սրատուք եւ բարեբանեա
Ժամգիրք սաղմոսի (
Ընդ իմ հիւսանգամ գայլատեղին յոր
մեղայ յարին խաբեամբ. ողո
քաւիչ իմ։ Ո՛վ քեզ անչիշատար որ

Ա՛նակուռք եկեղեցւոյ փոքրանկ՛ եղ
բանեցէք՝ երգով ևձայնիւ ցնծութ՛ե՛ն։
Ա՛յր ըզբ զմեզ ուսանէք բարե
խոհեք գովեցէք զտրդէն սրբածն։
Ա՛րդիք սրճանչ ցնծութ՛ե՛ն ևուրա
քնարիւ՝ օրհնեցէք զայրն Ք՛ե՛րկինս։
Ինչմանիք փողոյ սաղմոսարանաւ ևմ
երկոյթ գաղանն. ևմ սրբ տար յատակ
նուիրի զքո ժառանգութ՛ե՛ն։
շանաւ խաչիւ քո զընդդիմամարտ ևզան
ևղոյրմեան՝ հալածեա՛ ի մէնջ սրբ նը
ևմ սրբ յիշեա՛ ըզգինա արեան սրդոյ քո
ընկղմեա՛ր՝ յանօրէնութ՛ե՛ մերում.
ոզորմեա՛ մեզ ևնչա՛ք մինչ ևդբժխա
ա՛ր ըստ մեծի՛ քո՛մ ողորմութ՛ե՛անդ
ըզ ցասումն քո՛ շրժեցա՛ք ևմեզ՝.
Ա՛ղա՛ք մինչև լ՛երկինս ևզարդա՛ր
ուքեն՝. ևառաւ՛ ձ՛ր բարձր։
Նեցո՛ք զանքնելի ևզյայտնի նա
Ա՛հ՛ռաւա՛ք անդադա՛ր բարեբա՛
Խորհ՛ուրդ ըզսր օրհնա՛ծ ցե՛ղ։

Թեանըդ քո։

արդըն մերոց օրհնեալ ես աղ
և փառաւորեա՛լ յաւիտեան։
Այլ ցրեր զուխտս քո մի մերժեր
ընդ մեզ յողորմութիւնդ քումմէ։
Հարթեր արատս զանուն քո սո՛ր.
թագաւոր երկնից և աւանիչ լագործ։

Ի՛նչ ըներ Գործք քո օրհնեն ընդ քեզ
Ա՛ստուածդ բարձրացուցանէ՝ ն
Ո՛ր ընդ հուրըն շինուածքեր ամենայն
կուռանն ապրեցուցեր՝ գործք քո՝
Օ՛րհնութեամբ արքային ընդ տեսիլ
հրեշտակին՝ ձայնէ՛ն բերեալ ար
տաքս ծառայքդ իւր՝ զի՛ և են ընդ
ձեզ օրհնեմ զքաջասուրն անմահ՝ ո
Յա՛ր ժամ աղաչանք իմ այս եղի՛ցի
ի՛մեղայ իմոյց տէ՛ այրա զիս տուր՝
Յանցանացն իմոյց զարհուրի սիրտ
իմ՛՛ աղաչեմ ընդքեզ թո՛ղ ինձ տէր՝
Աբոտասաց իմոյց մի՛ լըռեր տէ՛ր՝
զի պանդուխտ եմ ես յինցասուր երկրի՝
Ա՛խաբանութեամբ տուք փառս ի՛ ա
բարձունս թշնամիքն յաւիտենից՝
Օ՛ի նա փառքդ է փրկեալ ի՛ յեր
կինս և ի՛ յերկրի՝ և ուսաւորեա՛ տէր
զանձինըս մեր՝ լսե՛ասատու տիւ զերացս՝
Ա՛ր հա՛ղցեն մերոց աւրծ փառաւորել հ
յաւի՛ն՝ Ա՛մարջակից հօր որդիդ միա

օգնական՝ տէր իմ և ապաւէն իմ։
քաւութիւն։ Այլ այնմ աւուր լեր իմ
շարժին զօրութիւք երկնից տէր իմ
կոչ տէր իմ խաւսել զերկիւղ։ Յայնժամ
Յորժամ գայցես բազում հրեշտակօք
եմ մեղուցեալ քաւեա զիս։ Եղ
Պատասխանի քո արդարն կոչ եւ միայն
մեա՛ւ ինձ ապաւէն ։ Ահեան զո՛
միայն մի՛ լռեցեալ դատեա զիս և ողոր
Վանապարհիք քո ուղիղ կոչ ։ եւ
եւ յաւիտ թո՛ղ ինձ տէր ։ Տապալել
իմ ողորմեա՛ ինձ ։ զի անպատասխանի
Ա՛ղօթս իմ ողորմեա՛ ինձ տէր ծ
ցուն տէր ժողովուրդք ։ օրհնեցէ՛ք
ղջեալ օրհնեցէ՛ք ։ Ո՛թիդն ամենա
ցեք և մատուցէ՛ք բա՛ղձս ։ Լսել
ղջեալ օրհնեցէ՛ք և բա՛ղձս սրտի՛ք ղ
ընդնայատոն ։ Ո՛ղջոյնք ղ՛ղջեալ օրհնե
Լ՛ղջեալ օրհնեցէ՛ք և բա՛ղձս սրտի՛ք ղ
կիչ ։ Ա՛նաբ զանձն քո փո՛խարէացո՛ւ ։
Լ՛ա ողորմութե՛ք քո՛մ կեցո՛ զմեզ փրկ
Ծին ։ կենդանա՛րար տէր և մ՛յոյս ունի ։

ման լինիր քեզ. թէ՞ մեր իմ և ձեր իմ է։
Ընդ առաւօտն կանխեցին յանդ
արիւնն ոչ մտին ի պրետորիոն, ոչ
զիա՞ ձեր իբազում մեղաց իմոց, արա
յերկինս և առաջի քո. ոչ փրկեա
ոչ զանաւակ որդին՝ հայր մե՞ղաւ
իմն ձեզ։ Ա՞ր քեզ ապաքինեցայ
խաւսեա արտասուօք իմով ։ ողորմեա
նաց իմոց՝ մի՛ անտես առնէր զբո՞ղ
Դէպ ի՛մ ես դու ձեր քա՛ւիչ յանդգ
ձեր օ՞ծ երկնա՞ւոր ա՛ստ։ ա՛ռաւել բարւ
նեցո՛ց։ ըզբա բարւ։ Ո՞րպէս ը՛զ
ը՛զնա յա՛ւն։ Զ՝ իշեր ըզ ը՛զ՞ր օրն
Լ՛զաւր օրհնեցո՛ւք ևբարձր արարչէ
ա՛ռաքեա ողորմի՛ քո ձեզ հա՛։
ձանապհորդք քո՛ ձեզ։ մեղաց յանցա
նեա՛զդ ինքեզ ձեզ հա՛։ Ա՛ւղիղ են
ձեզ։ առաքեա և փրկեա զապաւի
խոստումն աբրհմու զոր խոստացար
ըզքո՛ զ օրհնէին։ ձերի հա՛ղցն մերոց
Ա՛նակնկա՛նքըն գերեզ խմբէ հնոցին

բաւել կարդամ առ քեզ. քանզի քեզ
Հաց սուր ընդ դաւանն ապրումն է որ ոչ
այնոյ մեղուց ողորմութիւն ընծայ.
քան զնա ազատ ծառայ. քանզի քեզ զմի
Ահդ քո քաղցրամահ են կոչ ծանր են
նոքանսեն պատուիրատուդդ. և բարձր
տոդին՝ բռնաւորդն պահուցեալ զօրն
չ բաշխելի ածականն տեսլեամբըն չոր
րիս մանկունան անկիդ պիտեալ և բար
խոհարկելով՝ ի առնդմանէ հրոյն զե
գէդ ևմ բարձր սրտիդ ընդնայեցոյ.
Ա՛ր զայրեցօղ բնութ բոցոյն ինցող
օրհնեալդ ևմ փրկիչդ. Ա՛զսր օրհնե
ղաջ ասէին. օրհնեաճ է քո տրուխդ
ինն ընդեզ փրկիչն. Ա՛ր երգելով
կուռնքն ի հնոցին հրեշտաւ կայիչն ձայն
ես ևսրե է քո տրուխդ. Ա՛րեք ման
Տէր տուր հարցն մերոց՝ յաւիտ տրգաւ
Նոյեանց յաղթեա իմ. թագաւ.
աեր. թագաւ. Ա՛ս ընդեզ տղաչեմ տր
Ընդ առաւօտս լուսոյն ձայնի խոսա

զերիս մանկանեսին. բայ: Ա՛ը ընդ[illegible]
հուրն լ՛ցող փոխարկեց՝ պատրաստելով
զեանին էից՝ որ իբաւելոն ինդայինն ը՛զ
յուն: Ո՛ անբակի զբըն բանըն հօր
Ը՛զ ըր օրհնեցիք բայ ըզը պարկ
ը՛զամեզ և՛ մի ցրեր զուխաս քս՝ ՃԸՐ:
պատասխ՝ այլ մի՛ խոպատ մանաներ
Օրհնեալ ես և փուռորեալ՝ ան քեզ
մեզ ըր ըզյանցանըս մեր. ՃԸՐ ըս:
քո նը՛ուղեցիք մեք յաւիտ՝. արդ թո՛ղ
Ղանզի ոչ պիտեցիք ը՛զ պատուիրանըս
լի՛ւը մեր՝. ՃԸՐ հա՛ը ըզըն մերոց:
չեմք՝ արդա՛ը ես յաւտի ար զոր ածեր
Ա՛նակնկեցան ը՛զ ձայնն քեզ վերագո՛
կու և զիւա՛նս յազգէ տանն Լեվ՛ի:
ցիք ը՛զըր: Ո՛ եղոյց մեզ ար ը՛զիր
զիք ձայնիւ ցնծութ՛ բարերքանս
որ էին ևւերկեց ը՛զմեզ: Ա՛նանցն հո
Ա՛նանցն երկիր ուր փառս ա՛ իմ
զամ ողորմ և՛ մարդասէր. քանզի:
Ը՛զ ըր օրհնեցիք բայ ըզը արարչ
յան: Ո՛ անբակի զբըն բանըն հօր
զերիս էից՝ որ իբաւելոն ինդայինն ը՛զ
հուրն լ՛ցող փոխարկեց՝ պատրաստելով

փրկիչ ըմպիլ հեղուսանէ։

Այլ մերոյ։ Օ՜ ի նա՛ւ տէր տէրջ մեր։ Այլ մերոյ։ Այլ երգել եաւամոս սակ տէրն
տուաւձ ընդ սուրբսն նորա։ զբն
գրիչ ցընծալք բարեբանեցէք զաս
ցէք ըզտէր երկնից։ Այնիւ եր
վերդք յօրհնուէ ի նովին։ գրիչ
զբնաւ կեսցէ ի յերկիր նըսա։ Այ ժողո
ուրս ձեռնիւ։ օրհնեցէք ըզտէր երկ
ի ձեռս այնօրէն թշնամոյն։ արդ անկ
քան զնման անօրինեցայ և մատնեցայ
նման առաւել մեղայ տէր իմ գըթած
անկեալ աղաչէմ թող ինձ տէր։ Ոչ
ցայ ի ձեռս այնօրէն թշնամոյն։ արդ
ղարմեա։ Ան եղայ անօրինեցայ և մատնե
Թո՛ւնս իմ Աղաչեմ եղ՝ մեղայ
նել հըրոյն բորբոքումն։ քա՛
խոնարհ օրհի՛ք՝ զի շինուսցէ զանտա
ընդ նոսին հաստատեալ երգեսցուք
փոյթ ծագել ի մէջ հնոցին օրհնութեանցն

Յ

Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

Աղաչեմ զձեզ, ամենայն հոգիք որ ընթերցանիք զսոյն գիրս, մի՛ ինչ ինչ ի նմանէ պակասեցուցանիցէք, եւ մի՛ ինչ ինչ ի նմա յաւելուածս ընդ ինքեանս գրեսջիք, զի մի՛ գուցէ ի ձեզ ինչ պակասեսցի, եւ ի ձեզ ինչ յաւելցի, եւ ի ձեզ ինչ ի նմանէ

Ա

Աղբ օրհնիւ է՛ հրշտկաց անդադար՝
հոյր երկնաւոր ընկալ զաղաչանս մեր
Աւաղի՛ զո անկանիմք փբկիչ.
խնդրեմք զթողաւի բազում յանցա
նաց մերոց։ Որ գիտակդ ես զանձնեց
մարդկան հաղիւ ընդ. ատ և կենդա
նարար ընկալ զաղաչանս մեր։

Ա

Օրհնեցէք ըզտէր ընդ երկնայինսըն
նբանանել դասուց՝ նոր ժողովուրդք
ասեմ քզ հօր որ ողորմ մեզ ըզկեա
նըս փառք։ Որդեցէք տան երգ նոր
եկեղեցիք ընտրելոց որդիք ահաւոր
ասեմ քզ որդւոյ ընծրհողիդ մեզ
ըզկեանըս փառք։ Բանբեռանեցէք
զաձ իսրաէլեան սրբոյ քեան նորա
ձայնիւ ցընծուք ասեմ. քեզ հո
գոյդ պարգեւողիդ մեզ ըզկեա՛։

Ա

Օ անձառն ատեան ալէ՛ լուխ՝ ալէ
լուխ։ Ո՛ւսրբոյ հոգւոյն ալէ՛ լուխ՝
ալէլուխ։

Երեսուն և աբաթ Տան Սիոն
Ցհանուս Ոսկի Հայրապետին։

Ա՛ր արարչեր զօրութիւնդ զիմանալ
լեռնցն սրտիսարհ վերինն՝ և՛ի
նմա հաստատեցեր տունտէ
ր՛զգետոցս հրեղինացն՝ օրհնեա՛ զան
հասանելիս զօրութիւդ։ Ա՛ր տիրապէտ
մեծատուն՝ ստեղծեր երկրորդ աղ
խարհ զգալի՝ և իդրանն որ յաջդենի
տունտէ եղեալ զմարդն ամուսնին՝ օր։
Ա՛ր շինեցեր բարձրութեանն՝ զեկեղեցի
քո խորհրդեանդ։ և խամ կուրգեալ
տունտէ զքարոյս բանին ճշմարտութե։
օրհ։ Ընտանեկիցն տպալուսար՝ բարձող
հիւթըս բարձողին՝ որ ծընաւ զնոճ մար
ինով՝ զանմարմնաբար ծընունդըն հօր՝
բրխաեա վա՛ս մեր տածուճին մարդկան։
Ա՛ր տիրակալնս անբ՛քէն կարգեալ
տունտէ բնութե մերոյ՝ իմասաւոր

զանարժան պատասխանիդ զենումն՝
հարցըն մերոց։ Ա՛ր զիերկնականդ որ
նաղտան՝ ընդ քեզ օրհնե՛ալ աղբ աղբ
տեսանի՝ ընդ քեզ օրհնե՛ալ աղբ աղբ
գոյդ արդի և՛ բան. որ ընդ խորհուրդ
Ա՛րարչակից ընդ հօր համագոյ հո՛ գ
ա՛ռաքո՛ ընդ ընդ մերոց մերոյ։
նաց կերակուր բանաւորաց. բրխաեա՛
Ա՛ր վառեցար ի յորփոյն և՛ ի կիզար
ընտանեաց. այլ եռա՛ր զհացըն կե
մարենոյն՝ ընդ ընդ մերոց մերոյ։
Ա՛ր զերկնականդ որ զանարժան պատասխանիդ զենուն՝
հարցըն մերոց։ Ա՛ր զիերկնականդ որ
նաղտան՝ ընդ քեզ օրհնե՛ալ աղբ աղբ
տեսանի՝ ընդ քեզ օրհնե՛ալ աղբ աղբ
գոյդ արդի և՛ բան. որ ընդ խորհուրդ
Ա՛րարչակից ընդ հօր համագոյ հո՛ գ
ա՛ռաքո՛ ընդ ընդ մերոց մերոյ։
նաց կերակուր բանաւորաց. բրխաեա՛
Ա՛ր վառեցար ի յորփոյն և՛ ի կիզար
ընտանեաց. այլ եռա՛ր զհացըն կե
մարենոյն՝ ընդ ընդ մերոց մերոյ։

մահուէ պատուէն իւ ժամու հասեր
հնազոյն վրտակաց տրնակեցիք՝ և զան
շահա բռ-բատառանէն. որ խգնա՞ցս
Ա՞ծատնէնկ խնկոքեր ծառ յանու-
դառք զհոգին Աշմարիս։
Ա՞ր զոր թշնամուէկ բանդեր տրակ՞ր
մանկունք սէ՞ծնի՝ բանդեր տրակ՞ր
փայ՝ որ յաղթեանց մեռաց ցանկու՞ն.
երկնաւոր։ Ա՞նդ տղամարդի՞ն յոտ
ուրաց՝ բանդեր տրակ՞ր զ՞գայն
տակին յոտաց մարդատոյ հնդ՞ զգոյ
բանդեր տրակ՞ր զնա յաւիտեան։
Ա՞խտանձաւ՞ր զգնաւ՞ն՝ ուծ նայ
Ա՞ր զոր ի՞ր բիւրիւս էջեալ՝ և մարդիկ
յերկիւղս եղեն. ըզ։ Ա՞ստր օրհնեցէք
ամենեցուն զոհ՝ որ ի՞ր ծառայ
Ա՞ծատնէնկ խնկոքեր ծառ յանու-
դառք զհոգին Աշմարիս։
Ա՞ր զոր թշնամուէկ բանդեր տրակ՞ր
մանկունք սէ՞ծնի՝ բանդեր տրակ՞ր
փայ՝ որ յաղթեանց մեռաց ցանկու՞ն.
երկնաւոր։ Ա՞նդ տղամարդի՞ն յոտ
ուրաց՝ բանդեր տրակ՞ր զ՞գայն
տակին յոտաց մարդատոյ հնդ՞ զգոյ
բանդեր տրակ՞ր զնա յաւիտեան։
Ա՞խտանձաւ՞ր զգնաւ՞ն՝ ուծ նայ
Ա՞ր զոր ի՞ր բիւրիւս էջեալ՝ և մարդիկ
յերկիւղս եղեն. ըզ։ Ա՞ստր օրհնեցէք
ամենեցուն զոհ՝ որ ի՞ր ծառայ

ղեկ ղմեղ ի՛հնուԹէ մեղաց։

Ո՛հ նորհեա մե՛զ տէր ընդ ազգաւորց
օրինակին ղաձարուս ժա՛ժկալուԹէ։
ղի կամաւոր ազգաւորէ արգելեալ
երկինից ընդ նմին ի լոյս ար ժանի։
լա՛ր մեզ եա՛ ազգս մեղաց տալծ։ Ո՛ր ի՛հ
խաչնակ հայելն կարօտաւոր՝ կ՚հասցն անմա
հուԹ նման շնորհեցեր։ եա՛ ընդ մեծա
տանն անգրկուԹեա՛ ի գործն արդկմո՛ւ
ղընա՛ ընկալ։ լա՛ր ի ձեռանէ մեղաց։

զայնէր սրտից սասանալ մեզ ողորմութիւն
իւրեանն ասր զողորմութիւն. զի մի ընդ մեծա-
սանըն հայցեսցուք իբրև հնոցին ծա-
գիւ մասին ջուր ի զովասուին. լուր,

Ա՛ր ընդ այս ամենայնն քո բանի՝ ծա-
գեցեր յաշխատասէրն խաւարն անգի-
տութիւն. լուսաւորեա և զմեզ հո-
գւովդ քով. Ա՛ր զհամօրէն դատաստա-
նիս՝ ով օրինակ ընդունակեցեր առ մեծա-
սունն ի զազարոս. ներկայացար
տալիր զոր ամա ընկալանն։ Ա՛ր որոյ
ոգւովդ սրբեցեր զբեզ ասր փրկիր զմեզ
ի հերոյ մեղաց և ասանձնանալ ց. հան զ
ձել ի գոգ նահապետին աբրահամ։
Ա՛րող և մեք ըստ հրեշտակացն դատ՝
անբիծ ընել սր երրորդութիւնդ. համա
ձայնաբար երգիմք բզխաւս ի բերանոյ։

ա՛մէն։ երկրորդ աղաչանք քո լսեսցի.
ով յիմաստ սրբոց հայրցըն մերոց։
Ա՛ր անուան քո ահ՝ ի՛ մի՛ սա-

ցեկ՝ ք՛ ։ ու լուսաւորեացն ըզ մեզ։
նը զհոգին՝ ամ շունչ՝ք բարեբանե
փրկեաց ըզ մեզ։ Ո՛մխիթարի՛չ
թէ բարեբանեցէ՛ք ։ որ ւ՛ոյն ու
փառաց։ Ո՛րդին՝ միածի՛ն գոհու
ընդ հրեշտա՛կս ։ որ միայն է թէ՛ր

Ա՛ղ հայրն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք
գաւ գիտո՛ւ ։ ա՛մէն։
հնա մեղաց ի՛մոց՝ ։ ևնորոգեա զիս հո
հեա ։ ա՛մէն ։ փըրկեա զիս ի չանգա
ի գաղտնի ներհուն բանսարկէին պա՛տ
հրեաս ։ Յանդերևոյթ թշնամոյն ու
ե՛ չար վըտանգից ապրե՛ցո ։ ա՛մէն

Ո՛ ե՛րծ զիս յորոգայթէ որսողին ։
բարձրելոյն ։ քահանա՛յք օրհ։

տի՛ ի բարձունսըս յաթոռ՝ ընդ աջմէ՛
հոլմոց՝ ։ ժողովո՛ւրդք օրհ։ Ա՛ր նըս
իւրեաննըս համբարձա՛ւ ի վե՛ր թևով
ւեք ըզնա յա՛ւիտեա՛ն։ Ա՛ր իւրեաննե

Ա՛ղ հայրն երկնաւոր օրհնեցէ՛ք
ընդ հրեշտա՛կս ։ որ միայն է թէ՛ր
փառաց։ Ո՛րդին՝ միածի՛ն գոհու
թէ բարեբանեցէ՛ք ։ որ ւ՛ոյն ու
փրկեաց ըզ մեզ։ Ո՛մխիթարի՛չ
ցեկ՝ ք՛ ։ ու լուսաւորեացն ըզ մեզ։
նը զհոգին՝ ամ շունչ՝ք բարեբանե

Ո՛վ Հրեշտակապետ Միքայէլ, որ ես նահապետ քարի՝ ընդ
քեզ անբաւական զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ իմ կողմն
կայցես, եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշտակապետ
Միքայէլ, որ ես նահապետ քարի՝ ընդ քեզ անբաւական
զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ իմ կողմն կայցես, եւ ես ընդ քեզ
ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշտակապետ Միքայէլ, որ ես նահա-
պետ քարի՝ ընդ քեզ անբաւական զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ
իմ կողմն կայցես, եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշ-
տակապետ Միքայէլ, որ ես նահապետ քարի՝ ընդ քեզ
անբաւական զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ իմ կողմն կայցես,
եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշտակապետ Միքայէլ,
որ ես նահապետ քարի՝ ընդ քեզ անբաւական զէն ունիմ՝
զի քեզ ընդ իմ կողմն կայցես, եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ:
Ո՛վ Հրեշտակապետ Միքայէլ, որ ես նահապետ քարի՝
ընդ քեզ անբաւական զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ իմ կողմն
կայցես, եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշտակապետ
Միքայէլ, որ ես նահապետ քարի՝ ընդ քեզ անբաւական
զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ իմ կողմն կայցես, եւ ես ընդ քեզ
ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշտակապետ Միքայէլ, որ ես նահա-
պետ քարի՝ ընդ քեզ անբաւական զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ
իմ կողմն կայցես, եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշ-
տակապետ Միքայէլ, որ ես նահապետ քարի՝ ընդ քեզ
անբաւական զէն ունիմ՝ զի քեզ ընդ իմ կողմն կայցես,
եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ: Ո՛վ Հրեշտակապետ Միքայէլ,
որ ես նահապետ քարի՝ ընդ քեզ անբաւական զէն ունիմ՝
զի քեզ ընդ իմ կողմն կայցես, եւ ես ընդ քեզ ոչ երկնչիմ:

քեզ. և ողջ բրեաւ։

Ձայնի աղօթից իմոյ որ կարդամն առ
քեզ. ի լսել զաղաչս իմ զի ողորմած ես
ինձ։ Երթեալ ի օր զաղաչս իմ զոր ասացի
զբնութիւն. քահանայիցք օրհնե-
զամենայնի ղեկղմտութիւն զանբաւելի
ասացի. Ո՛հ տէր զիտասիրտդ իմ
բնութեան անդամոյդ. բարեպաշտուհի օրհ
կրպակեանն ի հրեշտակաց զնաստուա
արարիչ բ՛զնաբեան։ Ի՛ցէ՛ օ՛ր
Ի՛զ տուր օրհնեցէք և առաւել բարձր
բօթեսին բարեբանեմք. օրհնեալ ես տէր
աղօթեսին բրբանեմք. օրհնեալ ես տէր
Ա՛նյաղթելի հր՛զօր թագուհ՝ ընդ
բօթեսին բարեբանեմք. օրհնեալ ես տէր
աղօթեսին բրբանեմք. օրհնեալ ես տէր
օ՛րհնեցուսի երկ՛ց մանկանցն ընդ
քո յաւիտեան. աղ՛ք՛ս հայրցն մերոց։
(՝) երկնեալ ես տէր և փառեալ ես անուն
ես փառաւորեալ՝ փա՛ռք քեզ տէր։
քեզ վայելէ օրհնութի՛ղ տո՛ւ միայն
արժանի արքունեաց քոյ հանապազ
տեսանել ի յաւարտ ժ՛ց քո։ ա՛ա
նեալ թագուհ. ղեկ դու միայն ես փառա
Ա՛ամէն։ Ո՛հ տէր զիտասիրտդ իմ
զամենայնի ղեկղմտութիւն զանբաւելի
բնութեան անդամոյդ. բարեպաշտուհի օրհ
կրպակեանն ի հրեշտակաց զնաստուա
արարիչ բ՛զնաբեան։ Ի՛ցէ՛ օ՛ր
Ի՛զ տուր օրհնեցէք և առաւել բարձր
բօթեսին բարեբանեմք. օրհնեալ ես տէր
աղօթեսին բրբանեմք. օրհնեալ ես տէր
Ա՛նյաղթելի հր՛զօր թագուհ՝ ընդ
բօթեսին բարեբանեմք. օրհնեալ ես տէր
աղօթեսին բրբանեմք. օրհնեալ ես տէր
օ՛րհնեցուսի երկ՛ց մանկանցն ընդ
քո յաւիտեան. աղ՛ք՛ս հայրցն մերոց։
(՝) երկնեալ ես տէր և փառեալ ես անուն
ես փառաւորեալ՝ փա՛ռք քեզ տէր։
քեզ վայելէ օրհնութի՛ղ տո՛ւ միայն
արժանի արքունեաց քոյ հանապազ
տեսանել ի յաւարտ ժ՛ց քո։ ա՛ա
նեալ թագուհ. ղեկ դու միայն ես փառա

երգէին ասելով. ամէնասուրբ գործըդ
մանկունքն ի Տէրոջէ ձայն միաբանութ-
րիւնք զինչ ասեն. Ա՛ր ընկե՛ղ
կարդան առաքեզ. և ոչ Ա՛ր ընկե՛ղ
մեզ եմ ի խորհրդոս չարեաց՝ նա զկո-
դիդ քո առաքեա առ ի՛ս որ կո-
րհնեմք զքեզ որդեակ ընտիր ըստ քո բա-
յերիկ նա։ Տո՛ւր մեզ իմաստութիւն փա-
ռաւորել զքեզ խոստիւ և խոկիլով.
ընդ հրեշտակս քո ի յերկրի ա՛ր ձայնի
աղօթից ժողովրդեանդ քո. և լինի մեր
ապաւէն պահելով ի խաղաղութեան։
Այրցի՛ն մերոց ընծայ՝ զքեզ բարե
բանեմք. ո՛վ օրհնեա՛լ հա՛ ի յաւիտեան։
Ա՛ ուխտի՛ հարցն մերոց՝ մի՛ մերժեր
զմեզ ի քո բազում գթութեցդ. ո՛վ
Յահաւա՛ր առեալ ի յահեղ յայնմ
աւուր աղօրմանց անձանց մերոց. ո՛վ
Ա՛զգըդ օրհնեցէ՛ք զքե՛զ հո՛ւ բարձր արա
րի՛չ զքե՛զ կենա յա՛ւիտեան։ Աչքե՛ք նորին

Ա՛զարիանց ձայնին երթալ քէզ
ցըն գաւազըն զքեզ փառաւորեն՝ օրհ
մերոց։ Ա՛ր հրաշալի ձայնիւ վիրտ
Ո՛րհնեալ ես աթ Ա՛ստ Հայբցո՛ն
ասիլէ՛դ ատեղ Ա՛կեցո՛։
զի սարսռցո զմեզ ընդ հրէից հա
հգիա՝ Ա՛կեցո՛։ Ա՛յժմ ի վտան
ընդ փրկիչ լուսաւորեա զմեզ մեր ըզ
մարդասէր Ա՛կեցո՛։ Ամենակալ լուսով
Ա՛ռաւօտ խաղաղեա՛ ծագեա՛ խաղ
նուէրն։ Ա՛մէն։ Ա՛ղա՛ չարեաց։
ար հոգւոց Ամ՛ընմոց ունի՛մ իշխա
Ա՛ղա՛ չարեաց։ Յարենէ փրկեա՛ զիս
յանցանաց աղերի՛ր բարեխաւեան։
մերոյ։ Ա՛ռաւե՛լ լաւ զիս ի տրտմո
Ա՛ղերսեա՛ ինձ աշ՛, զի՛ քո՛ զ միայնո՛յ
բանեմ զանտա Թա՛գաւորն։
Ա՛մէն։ Ա՛ստ հարեալ անեղի՛ Ա՛ստ բարե
զի ո՛չ այրեին մանկունքն ի հնոցին՝
զայն տեսեալ անօրէնն այրեցաւ Ա՛ն
ա՛ն ըզ՛ամ օրհնեցէ՛ք Ա՛նգե՛լք Ա՛ն

Ա՛ր յանմահացեալ լուսոյ ծաղկեա՛ւ բա-
նըդ փակից գոլով հօր. քե՛զ հրշեակք
փա՛ռս ի բարձունս Աստուծոյ. եւ ի
երկրի խաղաղութիւն. ի մարդիկ հա-
ճութիւն։ Ա՛յսօր ծնաւ ձեզ Փրկիչ
որ է Քրիստոս Տէր ի քաղաքի Դա-
ւթի։ Ա՛յսօր ծնաւ ձեզ Փրկիչ որ է
Քրիստոս Տէր ի քաղաքի Դաւթի։
Ա՛յսօր ծնաւ ձեզ Փրկիչ որ է Քրիս-
տոս Տէր ի քաղաքի Դաւթի։ Ա՛յսօր
ծնաւ ձեզ Փրկիչ որ է Քրիստոս Տէր
ի քաղաքի Դաւթի։ Ա՛յսօր ծնաւ ձեզ
Փրկիչ որ է Քրիստոս Տէր ի քաղա-
քի Դաւթի

Ո՛վ անպիտան ըմբշիլներ ըմբռնանքին, զհոգիս թարեբանեցէ՛ք և բա՛ր։ Ո՛վ ռահվիրան հօր և որդո՛ւ, զհորոյզո՛ղ սբ Հարսէ՛ր ըմբռնեցէ՛ք։ Ո՛վ էահիւնքն հօր և հոգւո՛ւն, զմիածի՛ն արդիւն. գովեցէ՛ք և բա՛ր։ Ո՛վ էահիւնքն հօր և հոգւո՛ւն, զմիածի՛ն արդիւն. գովեցէ՛ք և բա՛ր։ Ո՛վ իմբռնեալ ըմբռնեալ ըմբռնեալ ը

յաւակնանայցե՛ւ կենցաղոյս ծախեցի.
այլ սուքեզ միայն պատուհիմ բարեբար
փրկիչ խընայեա՛ ի մեղուցել ծառայս:
Օ՜ ցանկ հոգոյ իմոյ քակտեցի և եղէ
անբարձանակ ոգւոյ. այլ առ՝ Աստ՛
քանց եղէս ոգի զարմանելի պատուա
կօրհնս ոգի ձիթենի. այլ անկ շաւղաւ և
անօհակա՛ փրկիչ՝ խընայեա՛ իմոյ:
Ընջուեղ քո աւրծ ընկալցիս և ակ՛
ցո՛: Յօրհնութի՛ն ի նոր օրհնեա
ցո՛ք ըզքեզ քրիստոս փրկիչ մեր
Ի սրբութեան քում բարեբանեալք
ըզքեզ քրիստոս աստուած մեր
Ընդքե՛ զբա՛ն բարեբանեցին մա՛ն
կունք եկեղեցւոյ: Ընդեգական արդա
րաբեր լոյս ճշմարտութե՛ան քո՛ աղբ՛
ըզքե՛": Յարևելից և յարևմտից
ընդհատակ և ի ծովէ. քեզ երկրպա
գեն ամ՛ քո ա՛րարածք և զքե՛":
Օ՜ օրհնեցեա՛ք բանաւոր պտղոց
քեզ ի մեռանել արքեգականըս վեր

ոսկեմբ՝ թիթեղ յատկեանց։ Յամ փոր
ձուէ թէնամին՝ ամենակարող աջովդ
ըզդէմ քո պահպանեա ըզմեզ՝ թագաւո
ր՛ երկնից եւ երկրի քո լերանց՝ օրհնադրե
ցեալ փառաւորեալ՝ զերկրպագիդ՝ Թ։
Պահապան խնդրեմք ի քէն՝ ո՛վ
անուս առներ՝ այլ ընտրեա խնդրո
ղացս իւրեանց զամենայնի զօրուն՝ ըս
խալի քո յօգնութիւն ա՛նձանց մերոց։
Ո՛ւր ոմն տար առանձնութիւն զտար մեր
փրկիչ՝ այլ ամրացո՛ հա՛ստատեա՛ն հա
ւատով յանձինս մեր՝ զոյն զսէր
և զհաւատս մինչև յաւիտեան։
Ո՛ղբերգեսցեն իմոյ ըղձմունքս զո
զմրմունք սուրբ աղօթ խոստովանիցեա՛ք
հա՛ստատիլ ըզերկրպագիդ • զհայր և՛
որդի և ըզսուրբ զհոգիդ յաւիտեան ամէն։
Ուրբ աղօթ հայր ա՛նբասիզեն
• զիսարտի ողորմեաց մարդասէր։
աղօթ հարցեն մերոց։ Ա՛ր աղօթ
որդի մի ածին • մեղաւորացս թո

ղուխ՝ ընտրեցաք մարդասէր՝ ամէն։
Աչք ամէն հոգի՝ ձգտարիս՝ իհասեալ
բարկութէ ամբաստ մարդասէր՝ ամէն։
Ո՞չ ոք օրհնեցիք բարձր արարչէ ընդ
նայ ամէնայն։ Երկնային զօրութեան
լինել հրեշտակին՝ և մանկանցն օրհ
նաբանեալ ասէին՝ բարի՝ Յարուցեալ
ա՛զատիանք բանբասութեան ըզգբօքիա
կան օրհնութիւն երգելով՝ բան։
Որ ինամոս ամէն ա՛սուածոյ՝ ողջ
ամէնայն։ Ընօրհնութէ իմեղս երկնեալ
զնս մայր իմ՝ ազատէմ փրկիչ ողջ։
Ա՛յրարութեալ մեղջ անկանիմ ա՛ն
քեզ փրկիչ՝ մի անտես առներ ողջ
Անբակիղէն ամէն զհայրն ամենա
կալ՝ բարեբանեցիք ընդ զբարթուն
երկնից։ Ո՞ւր իհօրէ ծընեալ զոր
դին միածին՝ բարեբանեցիք հրեշ
տակայնն ձայնիւ։ Եւ զնուրիգօղ նը
զհոգին ձայնիւ զբնծուածոյ՝ բարե
բանեցիք անլռելի ձայնիւ։

Անակնկալն մեծ և թեթև երկնաւոր՝
Հոյակերպիկոս և առաջի՛ն։ Նմա՛ն
Աղերսանք աղաչեր ըզքեզ հայր մե՛ր
Շեա՛ զկո՛ւր տեր։ Նմա՛ն Ընտանի որդին
Հաւատակից իւրոյ ժառանգ եղեալ
Եւ ես գո՛հեմ աղօթեա՛ք ինձ տէր։
Աստուածն Հայոց հանապազորդ խոստմանցն
Ըզ քա՛ւութիւն։ Նմա՛ն ձայնիւն
Ո՛վ անսայն ժողովո՛ւրդք երգով
օրհնո՛ւթեա՛մբ։ և բարձ։
Իսրայէլ ըզամե՛նայն օրհնեցէ՛ք։
Տի՛ւք և գիշե՛ր ըզնո՛ր օրն։
և բազո՛ւմ սրտիւ ըզնա յա՛ւիտեա՛ն։
Գո՛րծ ըզ՛ք տո՛ւ ըզնո՛ր օրհնեցէ՛ք
բո՛ւք արբուց ձայնիւ օրհնեն ըզքեզ։
Քեզ հրեշտա՛կք երկիրպագանեն։ և աւրօ
ընթանալեւոք զերիս մանկտանն։ ասէ
Ո՛ր լինի իմ՛ն հնազան և փրկեցեր մեզ
օրհնեմք ըզքեզ աւրէ՛ն հարցըն մերոց։
զքանչելագործ արարիչ անձանց մերոց
Աստուածդ բարձրեա՛ւ ո՛հատոր։ և

Յովհանէ աղոյ ձեռն ի ձեռն պահէս
հ
հ
հ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍՆԱՒՈՐԻ

Յ՛այսօր ընդ անմարմնոցըն դասս պարծին՝ որք ի սեբաստիա
Հրգնուեցին պատերազմակից՝ յաղթեցին թշնամին՝ . բարեխօսեսցեն
սուրբք ի՛ս խրնայեան խմբիւ: Այ՛ս ը՛ստ
լուսոյ անօրէնն բռնութիւրին ատելի՛ն
արմատք վանեալ . տարերալ ժուժկալ
համբերելի՛ն տանջանացն՝ . բարե
յ՛ձուլել պատուական մարմնոցն իւրոց
ժրնդակ ծոցոյն՝ տապանակալ ի՛ն յ՛լերկին
սասանեցեալ յանասունելի՛ տանջանացն .

Կանոն Մեծոց Հռոմանէսի՝ որ է Ա
Բաստիս հոտելեան:

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍՆԱՒՈՐԻ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍՆԱՒՈՐԻ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍՆԱՒՈՐԻ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍՆԱՒՈՐԻ

Յ. Յաւր տօնելով ի՛ր զ յիշատակ քո՛ղ
մեզ արբոյց քոյ զ ոչ խըմե-
լովդ արեան. որ ոչ փառաւորեալ ի
տարեւանէն. այլ ոչ ինչ ընդ անմաքուրսն ըզ
բաւիսըն, դաւեալով ընդ անմաքուրսն ոչ զը
մաքրել զ ոսկի փորձելոյ իհինար
ի՛ համբարձել զ ի յերկինսըն զինուո-
ջական՝ անցանելոյ ընդ ջու-
ջըն ի բզդոյն՝ անցանելոյ ընդ
մեր յաջոյ զ ոչ խըմեա՛ Յաւր խըմե-
ցուցեր զ ոչ խըմեա՛ որ ինձէր խմիչ
անձամբեալ ձաւշափելիացըն նոր շողիւ զ
նելոյ քաւասանիքըն. որք ի բարձոյց
հատակեալ ի լըճին սատուցելոյ երա
Յաւր անասնելի չարչարանօք նա
ցին աղաչանօք զ ոչ խըմեա՛ ի մեզ
թշնամեացն յաղթեցի՛ն զ քեզ ըզ ոչ
որք ի սեբաստիա պատերազմեալ ը
հակառակ սօնէ ըզ յիշատակ ձգնե-
Յաւր զանչափելիդ մարտիրոսացն
հան զ ոչ խըմեա՛ արբոյց խըմեա՛ իմոյ
նաւէ ի՛ բերկինըս համբարձեալ զ ոչ
զանչափելիդ յիշատակ քո՛ղ խըմեա՛

Ա՛ղաւոր օրհնեցէք Խորհէլ արարչիդ
գեղեցկացեալ դասուն վերայ ոգեղէն ։ ո
քեզ յաւիտեան երջանիկ կոչեցին ազգք
երեսաց արեան ի քոյ սրբոյ անուանդ ։
հերձեցին ըզմոլութիւն անօրէնն կուռ
պաշտօնեացն ։ բարեպաշտութիւն զքեզ
դաւանեալ միանականն սուրբ երրորդ
դիր ։ օրհնեալ ես ով ուխտ հայրենի
լեռնից ։ Ո՛րբ հանդիսացար խոտ
խոտեալով ընդ երկնային զինուորս
թեր՛ցեր ի բարձրեալ ն հոյլսն ։ և մեր
բանիւք յաղիսարիւնն խրատուց ըզ
քեզ վերայ կարդալ ն չօգնութիւն ։ ամէն
նահատակ զօրութիւնդ մեզ շնորհեսցէ
յաւիտեանից ։ օրհ ։ Ո՛ակ բղխեալ ն
յորդաբուղխ սուրբ արեանցն ի ձոր
լեր պատուականն մարմնոցն իւ դիմէր
դահակ ծոցին ։ և վերնայ խնամ տեսչո
թեր՛ ձառագայթաւորեալ փայլմամբ բա
լուրեալ արեամ կրօն յաղնտուցեալ լուսոյն
քեզ յաւիտեանս երջանիկ ն ։ ո
գեղեցկացեալ դասուն վերայ ։ օրհնեցէք
Ա՛ղաւոր օրհնեցէք Խորհէլ արարչիդ

ղամա պահակ ալիսա կին • ոդ։

Ն՚հատակ ու ընկերան
Ն՚հատակ ու ընկերան

Ն՚հատակ ու ընկերան

Ն՚հատակ ու ընկերան

նայատ լըշխնն. վայըն զի պատուէրն
գայթիր՝ տապանայ քարայր ծովըն առ-
Կրնատառաքիր ը երկնաւառ ձայնս
մայրենացի՝ ձշմարտութիւն անձայնց
ծիրն ըզվտանգ. ձրգնըք սիգաստ
ծովվուն զծովածուփ կենցաղոյս ըն-
գեաւ պըսակողն. որք ի սեբաստիա
ըզն տօնելու՝ պայծառացել հաւատով
ան՝ ընդ ալեկոծս. բարեխօսեցէք առ
տէր վասն անձանց մերոց։

Ալբեր և սիրեցեալք ի քրիստոս՝
լուսաւորիչն աշխարհի պարծանքը
եղբ ևկեղեցւոյ՝ . բարեխօսեցէք առ
մարմնոյն տէրն լըցեալք.
կացուցիչք. և աղօթիւք ըզպահապա-
ձածայնեն ըզպատուականն լըսելոյն եղ
վ՝ երջանիկ ձեռագործք՝ որք զօրու-
որս և մեք երդուցաք քի օրհնութ
րուն կենաց ովկեր քաւարանք՝ . ըն
քանզի անաւորք ձեր գրեցան ի դիւա
ոյսօր ցնծան դասք հրեշտակաց.

Ա՛յսօր բացեայ եղէն դրան՝ եւ ոչ
պրանիկս յայնմ ամենայնի լուսոյն. եւ նոյն
ի կորչ սատանայիցն բանալեանին. Հրդ
Ա՛յսօր մեծապէս պանծայցեալ ըլլի
ծայ սիրօն՝ ընդ յաղթօղ ձգնուեբ սըր
քառանիցն. որք հաւատով հանդի
սացան. եւ միաձայնեալ աստ լին՝ ըմ
նեալ ամենասքր թագաւորն սմանչ
Ա՛յսօր կայծակեալ պատուիրէ բըլ
լին յատեանի՝ ի սահմանսն. եւ ըն
դառնուբ սահմանակեացն հաւատով
քաղցրացուցեալին. եւ նոցայ միաձայն
Ա՛յսօր ամբարձեալ զայն իւրեանց
յերկինս՝ կոչելով ըզբեզ տէր ըլոգնու
թի. զոր իվերոյ սեահար բոլորեալ
պրանիկս յայնմ ամենայնց լուսոյն՝ եւ նոյ
ինչ

ցո՛ւք ա՛ռ քե՛զ զ-ի՛ն, չնտրեա՛ մեզ յայմ
ամենայն, Ա՛ ո՛րոյ համեմ պատասխա
օրինակ աղօթել մի՛շտ սո՛ւտ մատուած
հոգո՛ւվ և մրմո՛ք։ Ա՛ր ըզքա՛ն զամ
օրինաց հանապատեցեր զործո՛ւլ մեզ
յաղօթքն ասասի՛ց բնութե՛ մերով
տեսո՛ւլ նմանեալ, պրտա՛մ կրկնիմ ծո՛ւռներ
ի վերայ սըրբոց քառանիւին, և նոյ
ծոյ, և փայլե՛ն ա՛նձառ պըսակքն
յրդանան, լիմամբ որդեգի՛ն աստո
յաղթանակ երկեանն, և նոյ մինա
լո՛յսոյ սերնատիս, եղև երկրորդ
ղքա՛նչանաւնան յանձառ խիմուն և
օրհնեալ, Ա՛ր ըզքեզ ասեմ, ո՛վ սո՛ւրբ
ի՛նչն երբասանէ՛ն։ կոչե՛լով սո՛ւրբ

Ա՛նձն Հինգերորդ Աւետարանին։

ի պատուի՛րան Քրիստոսի
թէ աւա՛նդեցեր եկեղեցւոյ
քո՛յ ք՛ն։ անսահման ժամ
նակա՛ն աղօթել մի՛շտ սո՛ւտ մատուած
հոգո՛ւվ և մրմո՛ք։ Ա՛ր ըզքա՛ն զամ
օրինաց հանապատեցեր զործո՛ւլ մեզ
յաղօթքն ասասի՛ց բնութե՛ մերով
տեսո՛ւլ նմանեալ, պրտա՛մ կրկնիմ ծո՛ւռներ
ի վերայ սըրբոց քառանիւին, և նոյ

ժամ լինիլ քեզ յանդիմանի՛ն, մա՛
քուր աղօթիւք ընատ անմարմնո՛ց
ր յերկին նա։ Աղաչանօք ամառնա՛
ծածնին անապական քո՛ւմ ծընողին
զնմանալի աչեա սրտից մերո՛ց քցցես
ողորմութե՛ հայել ի՛ս յաքո՛ւթ։
Ա՛ատա՛ծր ամբարձութե՛ հատատո՛
ցեր ի՛մեզ ընդ միտո՛ս մեր։ դատել
զհոգի՛ և ընդմարմի՛ն՝ արդարայո՛
դառնամբք ընատ օրինա՛ց քո՛ց։
Ի՛սկ անկրա՛ դատաւորին որ ի՛ քա
ղաք բնո՛ւե՛ մերոյ։ ոչ առնելով զեր
կիւղ քո՛ւ։ և անպատկառ լինդրե
կանե՛ ոչ առնելով դա՛՛տ զերկնեղէն
Աո՛ւր ա՛նմահ տէր փրկանքդ այրի հո
գի՛ իմ պա՛ղատի՝ ուսո՛ զերկաւո՛նեա քո
իմո՛ւմ դատուրի՛ւն։ առնե՛ լինձ դատաս
ան արդա՛ր ընդ ասխարհ մա՛՛ղմոյ իմոյ
Ա՛ստի՛ւծ կոչեա անհրեշտա՛ զանգիւն փո
սից անդ՛՛ուե՛ա՛ զերկաղաչանս ընդ այր
եղեր հոգւո՛ւս։ և՛ միաւորեացն դարձել
սիրով ընդ հեռացեա՛՛լսն ի՛ նմանէ։

ա֊ա֊ՐՏ֊ա֊ՐՏ՝ Աւ֊ՐՏ֊ՅՈՐ ՀՐ ՄԵԾԻՆ
մօտիկ՝ զի երկա֊ր է Աւ֊ՐՏ֊ՅՈՐ ՀՐ ԽՈՒՍԱՓԻ
մաքրեցո֊ր պահօք քառասնօրեայ Հ
տա֊ւն երկա֊ր օրհնեցէք՝ Աւ֊ՐՏ֊ՅՈՐ Հ
Աւ֊ՐՏ֊ՅՈՐ ՀՐ ՄԵՆԱՅՆ գործ֊ըք գ
գոյն ժողովրդեա֊նն քո՛ իւրեքիւրհն՝ օրհ
ջա֊րդ՝ և առա֊ջնորդեցեր ա֊նպով հո
գին մանալի զգլուխ վիշապին խաւարայ
ը֊զծով աշխարհս կան՝ խորտա֊կեալ
կարմիր ծո֊վուն՝ քո֊ժանեցեր խաչիւն
ը֊զնոսս իւրայիւղ՝ օրհ Աւ֊ՐՏ֊ՅՈՐ ՀՐ ԽՈՒՍԱՓԻ
գու֊ գա֊ն այ֊ք կենսարար սրբեամբդ
եւ արեամբ գառինն խորհրդոյ՝ ոչ և
յեգիպտոս՝ ազատեալ զկնի իւրայ
լատեանդ հայս՝ առաքեցեր զմօտիս իւ
հա֊ղցեր ը֊մերոյ՝ Աւ֊ր յօրինակ քո գա
կան ծնընդենէն՝ օրհնեա֊լ ե֊ր ա֊ր֊ծ
րենին անկիզելի՝ ընտանու֊ի կո֊ա֊ա
ատուա֊ծայ֊ն վառեա֊լ բոցով՝ ը֊զմո
կա֊ն և մարգա֊րէի՝ ն մովսէսի գ
Աւ֊ր եակ֊զբէն փրկա֊ե՛ մերոյ օրինա

Հար
Մեզ ևար ողորմութ։ Փեսայ երկնաւոր
Հաւատով արդար ար հաստատեցեր
Հաբեր երկնային անզսպելով բա։
Ա՜ռ կենաց որ զանմահութ պըտուղն
Ինքն ետուր նախնոյ մօրն Եւայի՝ իմա
Ընկ ծագեցեր զըչս սիրեալ ըրկի. բա։
Ա՜ռ արբուքեր բարձրագոյն սերո
Ինչ զանտեսանելիքեանց իջեր կիր
Վասըն մերոյ փըրկո՜ւթեան։
Կրկի զծրուքդ. բարեխօսեա՜ առ Տէր
Բերից՝ բանին բա՜րձող որ զամենայն
Ա՜ստուածածի՜ն գերապայծ քերո
զի յաղթեացուք նովա՜։ ա՜։
ընդ քի՝ պատրաստեալ ընդ թշնամոյն.
մարտուք՝ եղջեր իւրեանոյն փորձուք
գե՜մ։ ա՜։ Յայծր պահօք ձըլ
ուժային ըմբռան արժանասցուք հո
Հղեայր արբեալ պահօք։ զի տեսեան

կենդանական գործիքի բարեցն ընտ-
կենդանացաւ, իւր զմեռեալն ու մեղք,
տար զոր յարութիւնդ ու նմանի թագաւոր,
մէն նոր ադամայ, • վասն այնորհնեաց
կենդանացն անվախճանելոյ ի նորոգու-
ընձեռ իւր մարդն արդարութիւն • յաւե-
վերկիր էր ի հին մարդէն մեր մե-
գիւ իւր խաչին սպաներ • նորոգելով
վասն որոյ զի թէպէտ ի մեզ մարդասէր
թեամբ հաճեցաւ ի խաչն վասն մեր
տուծոյ. խոնարհեցեալ ի հողեղէն բնու-
օր ևս հնգեւոյն, զոր ասաւ ոսկեայ սա
Ա՛ր փոքանչիւն ի հրեշտակացդ ըստ

մեր մարմնոյ։ յանայնժամ։

հոգեւոյս կամաց, հնազանդել ըստ կամ
մեզ զամրոգութիւնդ • ասա՛ր զօրու-
մեզ մահառնեալ մարմնով զո՛ր մեռուցեր
զմեզ մեղս՝ ևս յարուցեր ի
թաւէն ևս յօդեսս հրեղէնս։ խնդ
հրեն զհնձիս մեղօքդ՝ մաքրեա զի
հնձանն զհնձիս մեղօքդ՝ մաքրեա զի
հնձանն զհնձիս մեղօքդ՝ մաքրեա զի

Նայեա՛ մին դերթուքիդ գոլ. և ա՛լը
մեա՛ :

ա՛յ բոլոն մերոյ տըրէ . որ ապ
բեցուածքեր զերիս մանկտնան ի
հնո՛ց ցո՛ն . փա՛ռաւորեալ յա՛
Հաւտան՝ : Ա՛րգելի՛ն մանկտնքն
ինչոցին ասե՛ց լե՛ւ . օրհնեա՛լ ես թագ
ո՛րնամո՛ց . փա՛ռաւո : Ը լիշուցի՛ն
ըզ բոյն հրոյն բարբառե՛ց լոյ . ձայնիւ
քաղցրութ երգո՛ւ ո՛ն . փա՛ռաւո :
Ա՛զատ օրհնեցէ՛ք բարձր արարչ՛ ըզ
նա յաւիտե՛ն . Օ՛ թզուկ՝ երկնքա՛ ու հրեշտա
կայիւն օրհնութ՛ . բարւ՝ : Ա՛ղնայ՛ք ծածա
նանելով ժողովուրդք առա՛ւել բան՝
ծնեալ՝ ի Մարիամ ասա՛ք ըզ ինչ լիր
Նայեա՛ մին դերթուքիդ գոլ . և ա՛լը
մեա՛ :

Ողորմած ըն յաւիտեան Տէրդ. բ։
Տէր ողորմեա՛ ինձ ըստ մեծի ողորմութեանդ։
Տէր ողորմեա՛ ինձ ըստ բազմութեան
գթութեանդ քոյ ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։
Լուա՛ զաղաչանս իմ Տէր. զերծո՛
զիս յորոգայթէ՛ մեղաց՝ և՝ ողորմի՛ր։
Ա՛պրեցո՛ւցէ իմ և փրկի՛չ է՛մ. ապ
րեցո՛ զիս յորոգայթէ՛ մեղաց և՝ ող։
Տէր երկնի՛ և երկրի՛ արքա՛ և՛ այս մեր
Յընկա՛ծ յանձինս մեր քո թշնա՛մի
երկնի՛ և՛ երկրի՛։ Ա՛ղաչեմք զքե՛զ
այգ ա՛րա փրկի՛չ յուսացեալս ի՛ քեզ
Յա՛ղթ ըզքո՛ւ մերմ՛ պատ՝ որ լինե՛ղուն
հեգնո՛ւսք զմեզ. աւա՛ղ՛ և՛ վաւա՛
ւորեա՛լ յա՛ռն։ Յա՛ղթօ՛ղ զօրուն
քո քո՛ ի՛նձ՛ն ընկեցլ պահ՛պին մեզ
կո՛ւռքն՝ ո՛րք գըլո՛ւն զօդնո՛ւի՛ դո
ղո՛ւն օրհնո՛ւե՛։ Ը՛ ի՛ջո՛ւցի՛ն ըզբո՛ց
հրոյն՝ զբա՛պա՛նեալս արհամա՛րհեցին
ըզբա՛նաւորին. ընդ՛ որո՛ւ՛ ըզ հրեշ
տակի՛ն օրհնաբա՛նեցի՛ն։ Ա՛զ՛ ո՛ր օրհ
նեցի՛ք բա՛րձր արարե՛ք ը՛զնա յա՛ռն։
Տի՛ր և գիշե՛ր՝ ա՛ռ՛ ըզ ըզո՛ր օրհնեցի՛
զի՛ք։ բա՛ր։ Ո՛ր ըզո՛ր օրհնեցի՛ք ի՛ր։
Օրհնաբա՛նեցէ՛ն յա՛ւիտե՛նից՝ ։ բ։

Ո՞վ Տէր սաւեանն յաթոռ փա՛ռաց. բար։
եան յատն։ Ահ՝ էր գոլով անմա՛հ. բար։
Ո՛զեր օրհնեցէ՛ք բարձր արարչ՝ ընդ
ա՛ռաւել բարձրեալ ես յաթո՛ռան։
օրհ։ Ո՛ր նախ իմ քեզ ծնօ՛ղէդ գոհել
տեան։ Ընդ ձ հարցն և առ յաւիտեան։
Ո՛վ յաթո՛ռան։ Օ՛րհնել ես յաւի
և քաւիչ ես մեղա՛ւորաց. արար։
աթո։ Ո՛ր ծառաւելոյց աղբիւրդ ես
ցես դարձի՛ իմիոջ ի զցասո՛ւմըն քո։
օրհնեն զքեզ։ Ո՛ր մոլորելոց հովիւդ
քեզ ես՝ ապա՛հինեալ. արդ ձ աւր
Ո՛ր ի բարձո՛ւնըս բնակեա՛ղ ես և
վիա՛յն պաղատիմ. քա։
զիմոդո՛ւն իմոյ յանցա՛նոց զի ա՛ւ քեզ
Բազմագո՛ւթ մարդասէր՝ հնարէա՛ւ
բազմամեղու՛թիւ՝ քա՛ւեա զիս աթո՛ւ։
նոյ ար՛ղեամբ արտա՛սուաց և հպա՛ա
Ի՛ղձամբք արտա՛սուաց և հպա՛ա
սիրի աւրհնեա՛ղդ ողորմեացդ լի՛նել ձ։
նեալ է անձն իմ. Միա՛յնոյ քեզ մարդա
Աւրհնեա՛լ յանցանօք ծանրաբեռ

Գոռ

ըստ[ե]ղ զո՞ փառասիրութիւնդ։ զքե՞զ
խորտակեցեր։ և զյաւուցաբարն ի՛ւր
զքե՞զ։ Ո՛ր ընդոնեայ թագաւորին
լեալն ինքնին պահպանեցուցեր։
ընկե՛ր զոր բարեբանեցիր։ Ո՛ր ընդ բորբոքեալ
մուխին։ զքե՞զ ընդ օրհնաբանելին
և ի բամբից փառաւորեցաւթ երբեակ
ոգի բոլորից ամենայն շնչոյ։ Ո՛ր
ոք իբարձնանաս ես փառասիրեալ։
Ո՞ւրուեր դո՞ւ հանապատ օրհնեմք
ձայնի՞ երգո՞վ զքե՞զ փառաւորեմ։
Ո՛րիքաւոր առաքեալ բանաւորը հօտի՝
գու՞ի՛ ձայն հնչմանէ՞ն զքե՞զ փոքրեցոյ։
Ո՛ բարեխո՞նք երկնից հոգեւոր երը
լոյծն առաղնացուցեր։ քահանայ
Ո՛ր բանիւ հրամանի քո զանդամս
ցեալն ի քեզ բերէր։ քահանայ
Ո՛ր քանիցի հանդերձի՞ քո զմերձեալ
դարձուցեր։ քահանայ զիս ընդմեղաւորս
Ո՛ր մորդանէր՝ որ զմաքսաւորն առ
```
```

Գ

Գ

Ա

Ա

Ա

Գ

Գ

Գ

զոր յանցանաց իմոց՝ մի՛ անտես առ
Նկանի՛մ առաջի՛ք և խնդրե՛մ զթո ա
քեզ Թագաւոր փառաց՝ ըզ քո՛ն
աղմասիւք ևօրհնութե՛ւ՝ գովեմ ըզ
Ո՛րգէին մանկունքն ի մէջ հնոցի՛ն
հուրն հոգմաբեր ցօղելն՝ ըզքո՛ւր
Ո՛ր լեռը ի՛նոցն՝ փրկեցեր զմանկա՛
նան լեռնադաց անօրինաց՝ լեռնացե՛ր ըզ
տուրն Իսրայէլ՝ հանապազ օրհնաբանե՛մք՝
առներ զմեզ՝ ո՛ր ոք՝ Ո՛զգոր Ո՛զգ
ըզ՝ գառամ խնդրե՛մք լքէն՝ մի՛ ա՛նտես
Ո՛տաճա՛ խնա՛յեա՛ ի՛մեզ՝ ո՛ր ոք՝ Ո՛ր
յո՛ն՝ Ո՛ր երկայնամի՛տ ես յայմ՛
Ո՛ր ոք՝ հա՛րցըն մերոց փո՛ւորեաղ
Ո՛ղջմառնա՛կ գոհա՛նամք ըզքէն՝ ո
զօրան ը՛ գո՛ւնէլ աստուա՛ծ փա՛ռք
ո՛ւրբ ևմարդե՛ցը՛ն գառք՝ փառաբա՛նե՛ն
աո՛ւրբ փա՛ռք վե՛րածագաղի՛դ ը՛ղ
ըզա՛ն՝ Ո՛ւ մե՛ք հանդիսակի՛ցք ընդ
նո՛ւմն՝ փոխարկեա՛ք ընդ ը՛վերն

դանիէլ մարգարէ մեծ ու մեծ ապրեր
ու ոչ հոգին մերոց։ Արդարեւ
Տէր ու մեծ մեր, որ հաստատեցեր զերկիր
լոյս և զնոսա որ ինչ զանազանեն. օրհնեսցեն զքեզ
երեսաւորք քո սրբոց։
Հոգիք արդարոց օրհնեսցեն զքեզ
Նեղեալ փրկիչ, որ միայնոյ ես փառաւոր
Հանապազ օրհնեմք զքեզ անհատ
սիրոյն օրհնաբանի՛ չէ տեւուն։
Ողորմեսցի՛ր որ երգեցիք ուն եկն
ձեզնի՛ չէ. որ ողորմիդ է վերինն
Ողորմեսցի՛ր զերկիրս կենդանեաց
ամենայն կոյսուանք. որ տեսանիդ է քա
նաւորն հօտի փառաւորանի՛ չէ ուն։
Ողորմեսցի՛ր զերկիրս ամենայն
հարկաւորութեամբ սպասաւորի՛ չէ ուն։
և աւա՛ղ հրեշտակք՝ որ հոգիդ է
Ողորմեսցի՛ր զերկինըս զօրեղ
սարկուինն վերաւորեցոյ. մի ուն։
պարտեցոյ. և ի զաղտնի նետիդ բան
Յաներեւոյթ թշնամին
նեկին. մի ուն։ Յանդիմանեալ
ղում զարհուրանա՛ս իմ առ քի՛ զո ուն պոռ
Ալէլուիա՛ որպ մաքրասուրն. և հե
Տէր ու մեծ մեր, որ հաստատեցեր զերկիր
լոյս և զնոսա որ ինչ զանազանեն. օրհնեսցեն զքեզ
երեսաւորք քո սրբոց։
Հոգիք արդարոց օրհնեսցեն զքեզ
Նեղեալ փրկիչ, որ միայնոյ ես փառաւոր
Հանապազ օրհնեմք զքեզ անհատ
սիրոյն օրհնաբանի՛ չէ տեւուն։
Ողորմեսցի՛ր որ երգեցիք ուն եկն
ձեզնի՛ չէ. որ ողորմիդ է վերինն
Ողորմեսցի՛ր զերկիրս կենդանեաց
ամենայն կոյսուանք. որ տեսանիդ է քա
նաւորն հօտի փառաւորանի՛ չէ ուն։
Ողորմեսցի՛ր զերկիրս ամենայն
հարկաւորութեամբ սպասաւորի՛ չէ ուն։
և աւա՛ղ հրեշտակք՝ որ հոգիդ է
Ողորմեսցի՛ր զերկինըս զօրեղ
սարկուինն վերաւորեցոյ. մի ուն։
պարտեցոյ. և ի զաղտնի նետիդ բան
Յաներեւոյթ թշնամին
նեկին. մի ուն։

սրտիդ մեծարժէք ի՞ր ի յաւէտ։
ի յամենայն ժամ։ Պահէիր զքեզ
Ո՞րչափ եւ բարեաց հնար ես բազում։
մարթ կարդամ առ քեզ ի՞ր փոր
ձախոյն։ բազ։ Աղաչաւորին հատոյ
առ քեզ փրկի՞ր ձ՞ր քանոնացոյն զգ
բազմամեղս ոգոց մեր։ Ընդակիմ
Ընկանիմ առաջի քո՞ձ տէ՞ր ։ ը
եւ զգեցե՞ն ամեղս ։ ըզձեռ՝
ը՞զ հրաշալի ը՞զձայնն ընդ հրեշտակս
աղօթիւք սբ՞ մանկունքն ի՞ հնոցին։ է՞
ո՞ւրբեալ ը՞զ հուրըն շիջուցին
գիւղերի և յամ ժամու։ ը՞զնա անդա
ձայնի՞ւ սրօքեւիւք և մարդկամբք ի՞
ցանեմք։ Ա՞ր խոռի՞ւ օրհնի՞ անդադար
Ը՞զնա անդադար բարձրացու
ցից զօրհնութիւնս ի՞ձեռաց մերոց
հպեցն մերոյ յաւիտենից։ որ սալոմ
ի՞ն իբաբիլոնի։ Խարձր արդեւք զնոր
ցուցանել զերիս մանկունսն ի՞ հնո

տանաց ծց. որ ամօթուէ համ առաջի
ձայնի աղբատչեայս և ցաւատուին ապա
լսէր ինձ բանսմաեղին։ Ի ուր ան
մեծամեծ. զի կարօտ եմ ես ընդրկ
ազատեայց ինձ զբ աղօտմութիւնդ
եւ աղօտմութիւնդ. ողորմեայց և
ձեր յաւելեալ ըզ զօրութիւն անդ
բնութիւնդ. ըզ քեզ օրհնեմք ամէն
Ա՛ երանաւէտ ուխտին ամե հիման
հղելոյ. փըկիսա ըզմեզ ի յաւիտեանն
հրէշտն. ըզ քեզ օրհ՝ Օ՛ղջ սուրբ հոգ
թոյն յինքեանս զարարօղ և զայրեցող
բնութին անհիմանօղ աստեղ. ըզ քեզ
Ա՛զիզ օրհնեցեք բարեբար այրարիք ըզ
նա յաւիտեան։ Վ՛հիշեք Ք՛ըզ ըզ
օրհնեց՛ցէք. բարեբար արս։ Խարհիկ
ըզնոր օրհնութիւն Օ՛ստաղ՛ասեր
յաւիտե՛նից։ բարեբար։
Ա՛ղորմեայց ինձ քո աղորմութիւնդ
ողորմեայց և ինձ ողորմութիւնդ
ձայնի աղբատչեայս և ցաւատուին ապա
լսէր ինձ բանսմաեղին։ Ի ուր ան

ալէլուիա։ Աչք քեզ սպասեմք ամէն
զիս փրկեա ի փորձու՝ ողորմութիւն
քոյն ակամբ պահեա զիս արդարի. և
Աչք քեզ կարդամք յօգնական. ոչ ան
և աչք հոգւոյն յաւիտեանս ամէն։
փառք ս հօրըն լուսոյ. արդարն միածնիդ
քոյ. և միշտ։ Արդիւք լուսոյ տուիր իշ
դարեց զազգըս մարդկան թեւովըն
ոյն օրհնեալ։ Ողորմեա լուսոյ զար
անուանն որ էն. և միշտ եղիցի անուն
Ամենակալ իշեր օրհնեցէք որոյ
յաւիտեան յարութեան և ձայնիւ. քեզ
ձեռաւք. քեզ վայելէ։ Ա՛ր մեռելոցըն
Ա՛ր մարմնաւորաց ազգի արարող ես
հատուիչ ես բարւոյնի. քեզ վայելէ։
աչք ծ։ Ա՛ր անմարմնոցըն դասուց
Խբարձանց։ Քեզ վայելէ օրհնութ
կիրակն քահանայի. ողոր։
Նա սրտի խոնջ. որ ազաղակեմ որպէ
Ընկալ ուր զաղաչանս իմ և զհաւատայ
իմ արարչաւր վարուք. ողորմեաց և։

Կանոն սբոյն Գրիգորէ Հայոց լուսաւորչի

Ցայսօր զուսմունս կենդանի կամ
զերկին դրախտ ետես անձն
ծաղկել. յորմէ սուրբ մեզ
տունկն անմահութեան որ գրիգորիոս,
և պատուին խոտով հունց ընտիր եղեր
ամէն. Խնդրուածական ողկոյզս զաբեր
բերան որթոյն մըշակեալ հայրական աշ
խատին ալուէն. յորմէ բղխեաց քաւարան
ուրախարար տրամեցելոյ ազինս որով
սրբեալ ընդ մեղեցիջ յուրախութիւն
հոգևոր։ Պատմութեամբեր հընչումն
հարանւոյն հոգոյն, ձայնագոյնեալ
հրով ետձայնն հոգոյն. որոյ հաւեցա
սանելն կատարեալ հիւսիսականի

քահանայապետ անբիծ՝ քարոզող Հրէ-
ից Հաւատոյ Քրիստոսի՝ որ ինքն իւր
արեամբ մտաւ մի անգամ ի սրբութիւնս
եւ գտանելով մեզ ի մեղս մեռելս՝ կեն-
դանացոյց զմեզ ընդ Հոգւոյն սրբոյ՝ եւ
ընդ Հաղորդութեան մարմնոյ եւ արեան
նորա՝ որ ի սեղանի դասուց՝ պարարեցեալ
եւ ըմպեալ զնոյն՝ ի մարմին եւ ի նիւթ
մեր փոխեցաւ՝ եւ ի մեզ բնակեալ՝ ամենայն
մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ
նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տես-
անի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի
ամենայն մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք
ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ
ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի
մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տեսանի՝
եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի ամենայն
մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ
նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տես-
անի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի
ամենայն մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք
ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ
ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի
մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տեսանի՝
եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի ամենայն
մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ
նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տես-
անի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի
ամենայն մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք
ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ
ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի
մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տեսանի՝
եւ մեք ի նմա՝ եւ նա ի մեզ՝ զի ամենայն
մարդ ի մեզ տեսանի՝ եւ մեք ի նմա՝ եւ
նա ի մեզ՝ զի ամենայն մարդ ի մեզ տես-

մարիա աշ բանին՝ ընծայեցեր առն այ
զնոր ժողովրդ մաքրեալ՝ հրաւի
րեալ ի փառս վերնոյն սիոնի։
Ամէն պարծանաց արշալուսնեաց կոյ
մեալ՝ առաքելական վարուք որ գրի
գործոս՝ յօրինեցար բազմագոյն ա
կամբք հանդիսից նահատակուե՝ վայե
լուչ պսակ հիւսեալ ընկերեցոյ։
Յառանգորդ երեր հայրենի սեպհա
կան հօտին՝ վիճակեալ թադէոսի որ
առաքելոյն՝ պարգևական զաւակ կեն
դանի նշխարաց նորին՝ շահաւիզ ընդ
հաց աղօթիւք հայցեաց։ Ի միաբեր
արմատոյ վարդ կարմրերփուեան ծագ
կեալ՝ առաքելաշնորհ որ գրիգորիոս՝
անուշահոտ բուրմամբ լցեր զերկայ
ասան՝ յայտնելով խմբագ լուսոյն
գիտուե։ Ի նահապետական ծաղկի ի
սերկրի ցուցեալ՝ բերիչդ հոգոյ մե
ծաց որ գրիգորիոս՝ քաղցրաշաւիղ ար
մատեան ի տանն այգ տընկեալ՝ պարար
տացեալ պտղովք հետոյ մանկամբք։

ասնեմք՝ ընտասուրիչ Հոգւոյդ մերոց
Այնուհետև մաղթանօք ը՛զ յիշատակս քո
տառելով ը՛զմեզ ի վէմ հաւատոյ։
սրունք սը՛բ բանեակ մարմնոյդ՝ հան
ի կոչեղս ոլորեալ Հոսեալ յարենէ՛
Հոյակապանեալ Հեղինակ ընտրեալ՝
հայր հաւատոյ՝ Հիմնադիր եկեղեցեաց
ըզմեզ յերկիւղն այլ։ Հայաստանեայց
թաթք ոտից դոց ալ զի բևեռեսցեն
բևեռս երկաթիս ընկոյզան երկնագնոց
մարտիրոս յաղթօղ ալ զերկրպագիցեն՝
Աւետարան վեց մուծանի որդւոյն՝
նաս որդիս լուսափայլ բանիւդ։
բեցեր ը՛զմեզ ի յաղտոյ մեղաց՝ և ծը
գորովագութ Հայր պարծանաց ալ զի
Ո՛նոր Հոգևոր ածականն սիրով՝
եկեղեցի ի փառս որդւոյդ սիմնիր։
խոստովանող քո ձեռաբիր վկայ՝
բաղմաչարչար նահատակ ալ զերկրո՛
րիս՝ զպատասխանի չարչարանաց տան
խաչին քո մկրեցեր՝ որով ցընծայ
Հոգեղէն ի փառս Հաւատոյ։

հայր գրիգորիոս · կապիճս երկաթիս
ծանուսնս և դատնակրկիծ կախաղա
նաս ըմնակեալ՝ գետնամածեալ ծըն
բադրութ ծուռնկք մարմնոյ քո սբ՝
Ո՛ երկօք հաւատոյ ընդ ծով շիւ ան
ցեր՝ վշտակիր մարմնով եր գրիգորիոս
տանջեալ չարդեցան աճապարիր բարձք
անդամոց քոց սբ՝ զի զլուծել անպիտ
հոգւոցս հայտնեսցես վերըստին՝
Ո՛ երշմարիտ հոգւոյն հանձարով լե
ցեալ՝ աղբերաբար շնորհիւ եր գրիգո
րիոս՝ · առօրագլուխ եղեր ջրաշարժ
պարապատմամբ և ուռուցմամբ ձգնել՝
զի լուսացես ըզմեզ ի յաղտոց մեղաց։
Ա՛ստրողին սղ համեմիչ հայաստանեայց
եղեր՝ արիաբար հակող հայր գրիգորիոս
աճապարին օրինաց ըՙն բեռնաբարձ ե
ղեր՝ որով կթեցեր ըզճանրութիւ աղին՝
բարձեր ինձ զբեռն մեղաց։
Յեռեալ ընդ ոսկւոյ ակամբք պատ
ուականս մարգարտաշար հիւսեալ՝
զարդարանաց քոց թիւր եր գրիգորիոս

գիւտանօք աւետարանօք չա-
րչարանօք մահուամբ յարութեամբ
եւ գալստեամբ առաքելոցն քերականացդ։
Նահատակ բարւոյ քեզ ընտրեալ՝ սուրբ
քայլին զնաւար տէր գրիգորիոս։
առաքելոցն կարմամբ դառնահոտ
շընչմանն արիւաբար տարար՝ վկայ ուղ
ղեացեր ընդգնացս ոտից մերոց յերկիր նոյն։
Եւ առաւել լուսաւորդ Հանդերձիւն
կենաց՝ յերկրին աւետեաց հետեւող
ետր գրիգորիոս։ մխիթարեալ եղեր քա
ջակ ընկալեալ հոգիաշունչ ընդգամբդ
պարգեւելով ուրախութեամբ մեզ օծումն։
Ա՛սիւնձոյլ գերագոյն պատուականն
գլխոյ համանմանեալ հոգւով հայր
գրիգորիոս՝ կրօփեալ հարուածովք
եղեալ ի մամռուկս ածազարդ գլուխ քո
որով բարձրացան գլուխք կորացեալ
մեղաց։ Ընդհաշարհիկ պարծանք հո
ղեղէն բնութեան՝ չարչարանօք ժուժ
կալեալ ետր գրիգորիոս։ տաւտակիս
տանջեալ քերանօք քերեալ և կապա

բան Հալեալ՝ խանձողէցան նշխարք
քո նաբ ոսկերացդ։ Պարակից հոգի
ղենոց երկնայի՛ն զօրացն՝ սրբափա՛յլ
զգեստիւք նո՛ր գրիգո՛րիոս՝ ի խոր վի
րապին ինձեր ի՛տղմին ի՛մէջ դառնա
շունչ օձին՝ զի փրկեցեր զմեզ ի
չար վիշապէ՛ն։ Ո՛ երամեանդն տօ
թիւք և հնգեւր սիրով՝ վաստակեալ
յոտս նո՛ր գրիգո՛րիոս՝ զանկեալքս
ի յերկինից ի խորս անդընդոց զվիրա
տորեալքս մեղօք՝ վերբերեա ընդ քեզ
յերկնային խորանն։ Ո՛ երամն քաղց
րութեան մեզ ի՛վերուստ հնորհեալ՝
երիւք հնգօք ամօք ի՛վերապրե՛ն ձրգ
նեալ՝ ձեռամբն տեսլեամբն եւեալ բը
ժշկեր զմեզ հարուածեալսն ի դիւա
բանէն սատակին՝ և լուսափա՛յլ բանիւ
բաղխմամբ հանուսեալեցեր ի հաւատս։
Ոսկեալ տեսլեանն ի՛վերուստ յոյժ
նեալ՝ մրգրեալ հոգով տեսանող
եղեր։ բայման խորանին վերնական
յարկին և երկնայի՛ն լուսոյն՝ խառ

նելով մարդկան ըէ հրաբուն զօրացն։
Ա արդապէն արեամբ վըկայից ըն
ան, մաքրեցաւ երկիրս ի յաղտոյ մե
ղաց՝ · որս հինեցիս խորան խորհրդոյ
առաջ ու բուենաւն չինեալ յորմէ
բըղխեաց աղբիւր քաւութե մեղաց։
Տանն ոչ տեսանող բարի արժանացիլ
ընդհին որ գրիգորիոս՝ · կոչծանիչ
բազնեաց քահանայապետ ընտրեալ
թէ խաչին՝ քահանայապետ ընտրեալ
աստուածային յայտնութեամբն։
Ի աբուենոյն հրամանաւն ի վերս սա
կոչեալ յառաքելական աթոռ որ գրի
գորիոս՝ · յորդուածս բանիւ հոգե
ւոր ծնընդեամբ լուսաւորեցեր ըզ
հայաստան աշխարհս՝ ընդ ամ տեղիս
չինեալ խորան փառացն ոչ։
Յանկարծ սրբոբէից անմոռնամեակն
վարուք մաքրափայլ մարմնով որ գրի
գորիոս՝ · յանապատի բնակելոցդ հան
գոյն յօհաննու և եղիայէ ձգնեալ
օրինակիր ածային պատգամաց նո

Ա՛ր առեալ խորհրդով ընդայ
որով ցնծայ ի փառս վերնոյն սիրոյ։
այ հայաստանեայց աբգ եկեղեցւոյ։
կեցաւ աբգն գրիգորիոս՝ սի՛ն լու-
դերասանց լերինն։ քանզի ինձա բնա-
Ծապայծառ փառաւն սեպուհոյ

Երինք ամ ոյսօր ցնծացէք ընդ մե
բնակե ընդմէդ ի մեղաց մերոց։

որդւոյ աբգ հոգւո՛ն մաղթեա զի մաք
հոգւոյն։ աս բոլոհեաւն ինօրհ փակից
հգե՛ն՝ յօրինեալ մարմնով ի մասամբ
տուքն։ Քնար քաղցրահնօս ածայի՛ն
առաւորել զանձինս մեր աստ ածայն գի
սիաձին լո՛յսըն ճշմարիտ հայցեա լու
գո՛րիոս։ աս ծընեաւն ի՛ հօրե որդին
բար բանին՝ կենդանի՛ վկայ որ գրի
փառաւք։ Փրկաւի՛ս մահւան կենա
ռեալ ցնծայ ի՛ փառս վերնոյն սիրոյ։
ոյ հայաստանեայց աբգ եկեղեցւոյ։
կեցաւ աբգն գրիգորիոս՝ սի՛ն լու-
դերասանց լերինն։ քանզի ինձա բնա-
Ծապայծառ փառաւն սեպուհոյ

Երինք ամ ոյսօր ցնծացէք ընդ մե
բնակե ընդմէդ ի մեղաց մերոց։

որդւոյ աբգ հոգւո՛ն մաղթեա զի մաք
հոգւոյն։ աս բոլոհեաւն ինօրհ փակից
հգե՛ն՝ յօրինեալ մարմնով ի մասամբ
տուքն։ Քնար քաղցրահնօս ածայի՛ն
առաւորել զանձինս մեր աստ ածայն գի
սիաձին լո՛յսըն ճշմարիտ հայցեա լու
գո՛րիոս։ աս ծընեաւն ի՛ հօրե որդին
բար բանին՝ կենդանի՛ վկայ որ գրի
փառաւք։ Փրկաւի՛ս մահւան կենա

քան զարարածոյ ՚ի նմին բարձրը մտա
պես՝ · քանզի ինձ՝ հանգեաւ ՚ի նմա
գրիգորիոս՝ տասնից տարեցուցիչ է
իհառնաց մեղաց հայեցաւան ազանց ·
որով փրկիմք ՚ի շատ ՚ի չար հոգւոցն
Վարդապետ լուսով բերկրել զսուր
ձանայ լեառնըն սեպուհոյ հանգոյն
սինայի՝ · յորում եկաց կամարն ամպե
ղէն ՚ի նմա գրիգորիոս՝ դերահրաշ լու
սով զարդարեալ նշմանն մօսիսի · որով
փայլին երիսք ընտրհօք ՚ի հոգւոյն ·
Օ օրթք հրեղինաց պարփակեալ պա
հիւք լեառնըն հանգաւոնան ՚ի նմա գրի
գորի աւետեամբ կարմելոյ՝ · ընդ որս պա
րսպեն կատարըն կենդանի մարգարէիլ
աղօթք ՚ի նմա լսարկին հօրըն հոգևոր ·
զոր ան ՚ի ոտնիմըք միշտ բարեխօս
Համանմանեալ առաքեալն ՚ի սոյնոյ
կոչականմարտուր ՚ի մարգարէին
՚ի գրիգորիոս՝ · վեցթևեան սրօքէից
կիզիչ կենդանեացն էրև տեսանող
հոգւով կենդանին՝ · զոր նդ ընդ ախոր

ը՛զ ձորն երկնից կամար յօրինեաւ։
Ընորհաբաշխ ամէնեն յի պատուհեցաւ
լեառըն սեպուհոյ խոխոջ առնիրայ և
ահեղմանի՝ · յորմէ բղխեաց աղբիւրըն
լուսոյ ջուրըս բարեհամս և վըտակս
յորդաբխողաց հոսանօք՝ · որով ցըն
ծայ երկիրս ի՛ բեղս արմըտեաց։
Ոնը՛նդեմբ սբ կուսին յայրըն բեթ
լհեհեմ յորդորեցան դասեըքն ևայլ
լինիլ կուսութեամբ ի՛մայր քի՛ ·
յորում ծագեցաւ խորհուրդըն պայ
ծառ յերկնանման՛ն լերինն ի՛ յայրըն
մանեայ մաքրական վարըք՝ · որով
սը՛բքիմբք միշտ ի՛ յաղտոյ մեղայ։
Խորհուրդ խաչելոյն գերազանցիչ տե
ղւոյն գողգոթայ՝ ծածկաւոր ի՛ սմի՛ն
լերին տեսանի՝ · զի՛նն աղքայինն սպան
մանըն գործի՛ կենաց աղքայինն ի՛կէ
նաց գործիս նըւիրեալ՝ · որով փրկեա
ցե ը՛զմեզ յաւիտենից մահուանէ։
Ո՛վ խնդրուղք սեպուհոյ սեպհականի
փառացն՝ հոգեւորքըն սբ մարգարէին

ժանուշ՝ · զի՛րև Հարցանէր զԽորհրդն
այ և բզնեաբեն ա՛ն Թէ ո՛վ բնակիցք
զի՛ր և սեռաք առ՝ բրի՛ն գրիգոր կո
տարեաք։ Ի՛նբիծն վարուք՝ արդա՛
բեն հոգով՝ բանի՛ն ճշմարիտ և աբբն
սրահի՛ն ա՛ր գրիգորիոս՝ · որում ցան
կացան զօրքըն սրօբէից՝ բերանք հրե
ղէնք յերկնի՛ց ի՛ յերկիր խոնարհեալ՝
ի՛ տե՛ս մարմնով ձի՛գնողին՝ · որև պա
տի՛ճ տեղւոյն անուանքըն կոչի՛։
Ծովի՛ն հրակողի՝ ճշմարիտ և քա՛ջ
հովի՛ն պատկերի՝ հնձո՛ւքն եղէն
հետեւօդք՝ · զի՛ր ամիսիցին զմարմի՛
նըն մաքուր՝ մերձ ի՛ յոյրըն մանեաց
մեզ դե՛ղ յոխտից մաքրուե՛ն արով սի՛ր
բիմք հոգւով ի՛ թուռնից վիշապի՛ն։

Ա՛ի՛ ի՛ հօրէ՛ առաքեալ աւրհնեալն ա՛՛ղ
ա՛՛ղար · ծագեցեր ընդ ամե՛ զկ
զերս ըզլոյս քո ա՛ռաքելովքն · ըղքե՛զ
բարեբանեմք ա՛՛ծ հա՛՛ղըցն մերոց։
Ա՛ի՛ փոխանակ ա՛ռաքե՛լոյն՝ ա՛ռաքեալ
և քա՛՛րող · ա՛՛ղեցեր հայ՛՛ատանեանցդ
ըզ՛՛ըն գրիգոր՝ · ըզքե՛զ։

տուր ի՛ձեռն աբեղն գրիգորի · բա-
նիւ միածնին՝ ընդել զբաժակն խմել
Ա՛ր կոչեցեր զ՚ինքեանդ լինել
հօղեղն հնարիցդ · բարձր։

պիտ՚ սո՛ւրբ՚ն · բարեբանեցե՛ք զբա՛շ
քահանայութե՛ն՝ ի՛ձեռն աբբ քա՛հանայի
երկնաւո՛ր պատարագին խառնուղ
ըզ ւոյն ի՛ հօրէ՛ն · բարձր տու Ա՛յսօր
աբե լուսաւո՛ւչ՚ն · գո՛վեցէ՛ք
լուսաւորմա՛ք խմամտութե՛ն ի՛ձեռն
բարձր արարէ՛ք ընկնա յաւիտեա՛ն։
Ա՛յսօր նորածնեա՛ք աւազա՛նն
ըմ՚ ւոյն անբաւիղն՝
մարտունէն ի՛ ձեռն աբ՚ն գրիգո՛ր
հայաստա՛նեայց աշակերտա՛ք Հր-
ան՚ն՝ նովնե՛ բարձր արարէ՛ք ըզաղ՚ն
եռալ՝ նովնե՛ բարձր արարէ՛ք ըզաղ՚ն
Ա՛ր ա՛ւետ Ա՛նդ լուսաւորչին լուսա-
ւո՛ր ի՛ձեռն աբեղն գրիգո՛րի · ըզ՚քե՛զ
բանի՛ն արբ՚ն գրիգո՛րի · ըզ՚քե՛զ
սակա՛ն՝ նոցա՝ հալածեցե՛ք լուսաւո՛չ՚
Ա՛ր ըզ խաւա՛րն ա՛նգիտութե՛ն հի՛ւսի

ամառուծոյն

Լուսաւորչին փառք ի բարձունս

Յիշատակի՛ իւրով ընդ հրեշտակս . Ա՛յսօր երգե՛ եկեղեցի որդւովք աշակերտեա՛լք նրա մանկունք . եկ Ա՛յսօր բանին պատմո՛ղն ի՛ հայաստան՝ ՇԽ . նահա՛ջք . եկայք : Ա՛յսօր զաճապարին հո գւոյն պարգեւնն բաշխող որդւոյ Թորգոմայ . յորդիս լուսոյ նոսա ծը ո՛ւեսցուք : Ա՛յսօր զանապակին հո յ՛ԼԱՀԱՐՈՒՄՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍԱՐԿԱՎԱԳԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ա՛յսօր զնմանալի՛ լուսոյն ծագօղն ի խաւարի՛ նըստեալսդ . զերկի դօրիս տէր հայրապե՛տն՝ եկայք վերնապատ ուեսցուք : Ա՛յսօր զանապակին հո գւոյն պարգեւնն բաշխող որդւոյ Թորգոմայ . յորդիս լուսոյ նոսա ծը նահա՛ջք . եկայք : Ա՛յսօր զաճապարին բանին պատմո՛ղն ի՛ հայաստան՝ ՇԽ . աշակերտեա՛լք նրա մանկունք . եկ Ա՛յսօր երգե՛ եկեղեցի որդւովք իւրով ընդ հրեշտակս . Յիշատակի՛ լուսաւորչին փառք ի բարձունս

ամառուծոյն

Ա՛յսօր զնմանալի՛ լուսոյն ծագօղն ի խաւարի՛ նըստեալսդ . զերկի դօրիս տէր հայրապե՛տն՝ եկայք վերնապատ ուեսցուք : Ա՛յսօր զանապակին հո գւոյն պարգեւնն բաշխող որդւոյ Թորգոմայ . յորդիս լուսոյ նոսա ծը նահա՛ջք . եկայք : Ա՛յսօր զաճապարին բանին պատմո՛ղն ի՛ հայաստան՝ ՇԽ . աշակերտեա՛լք նրա մանկունք . եկ Ա՛յսօր երգե՛ եկեղեցի որդւովք իւրով ընդ հրեշտակս . Յիշատակի՛ լուսաւորչին փառք ի բարձունս

ամառուծոյն

Ա՛յսօր զնմանալի՛ լուսոյն ծագօղն ի խաւարի՛ նըստեալսդ . զերկի դօրիս տէր հայրապե՛տն՝ եկայք վերնապատ ուեսցուք : Ա՛յսօր զանապակին հո գւոյն պարգեւնն բաշխող որդւոյ Թորգոմայ . յորդիս լուսոյ նոսա ծը նահա՛ջք . եկայք : Ա՛յսօր զաճապարին բանին պատմո՛ղն ի՛ հայաստան՝ ՇԽ . աշակերտեա՛լք նրա մանկունք . եկ Ա՛յսօր երգե՛ եկեղեցի որդւովք իւրով ընդ հրեշտակս . Յիշատակի՛ լուսաւորչին փառք ի բարձունս

մեր. օրհնեցեք մանկունք զՏէր։

Ի յօթն տանէ եւ իջեալ ուրախու-
թեամբ ընդ յիշատակ սրբոյն գոլ
գոմն. պրոմ լուսաւորեալ պայծա-
ռացեալ վայելչապէս՝ ի հանդերձեալ
կեանսն զարդարեալ եւ պսակա-
ւորեալ. օրհնեցեք մանկունք զՏէր։

Քրիստոսի թագաւորին։

Ի յօթն ցնծան նոքա ծնողքն որդիք
լուսոյ՝ յիշատակաւ սուրբ քաւու-
մըն. պրոմ հրաւիրեցան ի հարսա-
նիքն՝ մանկունք եկեղեցւոյ ի յաւուրս
փեսային երկնաւորի ի յաւուրս
ըմպելոյ լուսեղէնի. օրհնեցեք։

Ի յօթ քահանայք հոգեւոր պա-
տարագին ըստացաւորք՝ վերնակա-
ւորեն զՏէր քաւիչ մարդոյ եւ. պրոմ
երկնայնոց քահանայապետին նո-
ցա՝ ընդ հարցդեալք՝ յոր վերափոխել
սկսան մեռանիլ ի սրբոյն սրբոց
մեր. օրհնեցեք մանկունք զՏէր։

Ո՛ր ըզ խորհուրդ քո գայլա-
տեսանէ՝ յատաջագոյն գու-
շակեցեր՝ մարգարէական ի ս
բոյելն՝ ըզոս ընտրեցեր յետ մօտեալ
որք խօսեցան հոգւովք՝ բազմապա
ւիկ օրինակօք՝ տո՛ւր մեզ փրկիչ ողոր
մութի՝ և ըզ մեղայ ըզ Թողութիւն
Ո՛վերծնող ամաց վերջին՝ զոր տե
սանօղքն ծանուցին՝ ըզ Հասանիլ
մեր փրկողիդ՝ ան ի՛ վախճան ժամանա
կին՝ երևեցար ի՛ մէջ մարդկան՝ զգե
ցեալ ըզ կերպ ծառայական՝ տո՛ւր
Ո՛վեցերորդ աւուր զադամ ստեղծեր
ի՛ տիպ քո տիրական՝ որ ոչ պահեալ ըզ
պատուիրան ըն մերկացաւ ըզ պատմու
չանն՝ իակ նոր ադամդ խնդից դատաւն՝
այդց արարիր կորուսեալին՝ տո՛ւր
Տ՛ձմեր լուսոյ անբաւութիւնն՝ և տա
գաստ անճառ բանին՝ որ ըզ նախնոյ

մօրն Աստի՝ բանէդ զանէծսն տրտմել. հայեա յօրդոյդ ուրացնել՝ հօր հաշտութիւն մինչեւ յդի՝ բանիւնալ մինչ ըզ խոստումն՝ եւ ասէ զուգ զնաստուածն։ Ա՝ ստ աւետաց մարգարէին՝ որ ասէ վերակեալքս արեամբ գառինդ՝ ցնծամք եւ մեք ծառք անուն ի՝ ընդ գաւառս տնկեսդ կրկնակի՝ չնոր հեան մեզ ընդ արդարոցն՝ ընտ իքն տունկեալ ծառոցն՝ ամիժըմ յոտով ը զուսարձանալ՝ եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցնծալ։ Ա՝ յմին նրման ասայ աւետիս զա քարիւսս նոր սիօնի՝ էթէ ուրախ լեր ահա գայ ասէ քեզ խոնարհ եւ հեզ արքայ նստեալ ի յիշ եւ յաւանակ՝ կրկին ապանդ դալ օրինակ՝ նրի աստեղալ յաթոռ քերօ բէ ինչ՝ նի՛սա գրեցուք ի մեր հոգիս։ Օ՝ անհեզ փրկչդոց երեւումն՝ որ լինես ըսդ ե յերկրորդումն՝ ։ Էառես գաւթի յերջանգոյն՝ ծանոյց կանխաւ ազդմամբ հոգւոյն՝ ։ Թէ յայտնապէս ասէ գայիցէ՝ հուր առաջի՝ իւր բորբոքէ՝ ։ յայնժամ յա ի՛մեզ խնայեա՝ գլխովքս և ոտրաձայ

զհիւանդսդամ գալըստեանն քէ զևսոր
տեսլեամբ դանիէլի մարգարէ՛ն։ Ո՛վ
նա յանխտեան։ Ո՛վ յայտնեաց հոգին
Ո՛զոր օրհնեցէք բարձր արարէ՛ք ըզ
խորհուրդ։ զոր անօրինաբար կատարե
ցեր վասն մերոյ փրկուե։ ըզ զեղ
բաբելոն լսեցի հրնոցին։ ըզ։ Ո՛ր բոլո
լուցեր ըզբոց մեղաց։ ան երբեմն ի՝
Ո՛ր խոնարհութե՛ լինեալ յաշխարհ չի
բարեբանեմք աւ՛ր ծ հայրըն մերոյ։
երկրպագեսի փառաբանեսի՛ր։ ըզքեզ
անքննին ծրնունդ և բան։ և իհրեշտակ
Ո՛ր յանձառեցե՛ծոց հօր ծածկեա՛լ
երգել ըզ փառս ը երկնայնոցն։
զոր ըզ ընտրեալսն՝ փրկել ըզմեզ յահեղ բո
լոր ըզնոյն՝ հաւմատասիլ ընդ արդարոցն՝
Ո՛զոր ընտրեցեր ընդ ամենայն ազգս
բազմիս լուսոյ նըման՝ զո միածնի՛դ
յոյժ՝ մարդեցա՛ն։ յոյնժամ մաղթեա՛ ընդ
յերկինս հարան ընծայեալ՝ յորժամ
Ո՛զոր ընծայեցե՛ք ծածկեալ՝ յերկրի

զմեզ հոգով քրիստոսով, և մեղքս թոյլ
Նորոգեցեր ըզհնդեւաբեր. Նորոգեա և
Ո՛ր ողորմիլ քեզ ամենայնի մարդկին՝ և
պատրաստել երից ըզ միութեան. որո-
պիք՝ իշխողքն տգիտեաց՝ ոչ ճանաչեցին
դեմ. որ և ծանուցին կենաց ի մէջ դրախ
սրծոյ. Պատրեաց վասն ծառոյն էն
վէշն զմեր հասեցեր իյերկիր ծաղեալ
ըմն կենաց իքեզ հերձել իյերկինսն ծո
Ո՛մն թեթեւ և լուսաւոր՝ որ զանձրև
և հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք
արօրէին ձայնիւք զքեզ բարեբանեմք
մեզ ծաղեցեր ըզկնի մեծ հերձեալ
Ո՛չ ածին պայծառ քեզ զերկինս. որ ի
ընդ ամպս երկնից եկեալ. քարւ
յաթոռ քերովբէից կայ՞ն. և զերդ
Ո՛ր ընկերս առաքելոցն ածէ՞ն նստել
բարձեալ զօրութիւն ածէ որդին. քար
տասնեակս լեռն յատուկ ածո՞յ. ծանոյց
Ո՛ր ըզբերանդ զազանն սկիզբ զսպող

ժողովեցաք զմեզ ընդ միմեանս։
մի շահեսցուք այլ միայն ոգւոյ։
սէր՝ սրբեաց զմեզ կալ աշխարհի
Որժամ հեծանոցաւ դատաստանէ քոյ
իմ կուգեաք զմեզ ի փառս քո։
Յորժամ դառնաս ընդ ամպս քոմիւք
ես յայրուցանես զմեզ մեռեալսն։
ոչք հայրենի քո ծագիս ի մերկինէդ
հանդերձն յարութեանն։ Որժամ փա
կեսցուք յարութեամբ ի հաստատուն
ցան դէպ մարմնոյ։ և մեռեալք ընդ
անեղականի փայլմամբ։ զարհուրե
Արարչագործ տեսլեամբդ յարուցե քո մեր
կուգեա և զմեզ հոգւով ի կեանս ամենայն։
քո՝ զոչ զարթնուս կուգեցեր իզոյգմանէն։
զմեզ հոգւով քոյիւ։ Ով զսիրելիսդ
ցեր ըզնուագիկս մեր յաւուրն։ յարի և
Ով յարեալ դու ի մեռելոց՝ և յարու
զմեզ հոգւով քոյիւ զի կեցցուք և
գո և զմեզ հոգւով քոյիւ առաջի ամենայն
զեռեալք քոյ դարձուցեր իկեանս։ կե
Ով խաչեալ մեծաւ զաւրութեամբ և

Ա

Ա՛ստուածդ հայրդն մեծիդ սղաղ
մեռա՝ Աբրահամ մանկունքն իմոյ
յերկինս երգեցին. Հայր անբիծիկ
իմ զբաղեալ պարծեսցին անձինքդ մեր
Լիշանէր ամպ ցօղագին և հովանի լի
նէր նոցա՝ ըստ հոգւոյն քաջամարտիդ.
ամէնքն ես ընդ ձեզ եմ յաւիտեան
Աչքեր օրհնեցէք և բարձր արարիչդ
նա յաւետն՝ Օ՛ էակից բանըն հօր
որ երևեցաւ իմեզ հնոցին. օրհնեցէք
ամէն ազգ նք. ևբառ Ընդ զօրըս հրէշ
տակ՝ միաբանին օրհնութիւն բարեբա
նեցէք զ՚ի վերոյ երկրաբնակին
Ընդ երիս մանկունսն՝ զհամաբնակի
ցին հօր անդադար բերեանեցէք քա
հանայք. ժողովրդեք առաւել բար

ծածկելոյս զանդունեացդ աղբեսի խմոյ։ ո
ձեմարտուեցայ ես սիրոյդ։ Ի՛ քննեա՛ զիս
նդրեմ բանիւ լինիմ արդար։ Գուցե այլ ոք
քո։ որ միայնոցդ ես բազմացուր թիւդ
ի՛ զմեզ ի լայ խաւարեան լինելիս ամենեք
Ո՛ նորոգօղ աբ գիմդիկն։ ու բան։
նայ յաւետն։ Ո՛ քեզ տրցեմ զբ ու։ ու։
բարի էն աբր ծ՝։ ու բարձք արարչեդ ըզ
ցուցեր։ օրհ։ Լ՝զաբ օրհնեցէք։ ո՛
Ա՛ր ինդութեն զերիս մանկունեան աղրե՛
Ի՛ մեռանզոր քեզ բ յաւի՛ տեանի՛ց՝։ օրհ։
Ո՛ երկնեալ աբր աբած հայեցար մերոյց։
փառս առ մեծի աբրուե՛ր՛դ։
զաս յանցանսդ մերոց։ Ասա՛ մեզ աբր
Ը նորհեա՛ մեզ աբր զբողութեի՛ բա
յորժամ գան թագաւորու թե՛ր՛դ։
քաս այրքայե՛ր՛դ։ Իշեա՛ զայդ աբր
զակեր մա՛ք՛ե՛դ։ յիշեա՛ և զիս աբր ի
մե՛ր՛ քաս մեզ։ Ասի զաւազակն անա
նիմ զբեզ բաղմութե՛ան պատուիրեսդ
Ո՛ զմեզս ի լայ խաւարեան լինելիս ամե՛ն
քո։ որ միայնոցդ ես բազմացուր թիւդ
ղաղ պաշտ բանիւ լինիմ արդար։ Գուցե այլ ոք
ձեմարտուեցայ ես սիրոյդ։ Ի՛ քննեա՛ զիս
ծածկելոյս զանդունեացդ աղբեսի խմոյ։ ո

և հոգւով ուրուեր՛դ քո հատանեսցէ
զնս՝ ։ և այլ՝ Ա՛զբեղ օրհնեմբք սր
քեզ փառս մատուցանեմք՝ Ա՛զբեղ
սր ամենակալ անձինըք մեր օրհնես
ցնս։ Օրհնեալ ես սր՝ օրհնեմք զ

քեզ գովեմք և փառաւորեմք։
Յարցըն մերոց օրհնեալ ես սր, ուղիղ
են ճանապարհըք քո։ Ա՛ղտար ես դու
սր՝ ուղիղ են ճանապարհըք քո։ Այծ
երկնայնաւոր խընայեա յարցըս քո։
Ա՛ր յաւիտեանից ես առաւել քան զերկիր
աղաղակեմք առաջ երկնայնաւոր խ՛։

Ա՛զ սր օրհնեա զհոգիս իմ և զարար
արարչեդ ընդ նա յաւիտեան։ Տի՛ր և
գիշերըք ընդ սր օրհնեցէք և
սուրբ և երկիր։ Լուսոյ ծո՛ր ամպ
սր օրհնեմբք սգիմ։ Ա՛ստղք
երկնից և արարիչ ամենայ
նի։ Ամ գո՛ղջք օրհնեցէք և բարձրա
ցուա՛ցէք ընդ ընա՛ն յաւիտեան։
Լո՛ւսք յանցանաց զիս ալէկոծեն։ և
մեղք իմ բազո՛ւմ զիս յանդիմանեն։

օրհնեցէք զառաքեալսն Քրիստոսի քարոզ-
ըզնոսա յաւետարանին։ Վասնորոյ ըզձեր
Ընդ ձեր օրհնեցէք զբարիքն պատրիկ-
նեն ձեր ամենայն օրհնեալ։ Ո՛վ թանձրամեծ հնարիս շնորհացդ զօրո-
ւթիւն ա՛յսպիսի, զի ոչ կարեմ բառիւ բա-
ցիկիւ բացայայտել։ Ծանուցանեմ քեզոյ
մանկանցն օրհնեալ ես դու եւ արթ օրհնեալ։
Օրհնեալ ես որ ելիր ի գոմէն երկնից
Օրհնեալ ես որ եկիր ի գոմէն երկնից
որ փառակից ես հօր ամենազօր։
Բարբառով բարձրնեմք զձեզ ի վեր
Ընդ ամպս բերանով անհանգիստ
որ անդադար փառաբանիս ի դաստ
բերիր։ Ոսկեղէնք ըզքեզ սիամէն որդի
որ յայտ ժամ օրհնիս ի դասուց սերոբէ
Օրհնեմք ըզքեզ անբաւիզբոն հայր
ըզքեզ ամենայն հայր։ շնորհեա
Աղաչեմ քեզ քո որդի այ։ Ընդ
որ չեմ առաքելոց յահագին երեսին
Ալդ զինչ արարիր մեղաւոցդ անձամբ

Ինձ ընկեր ծրհնեաց։ Տէր որ իւր
բիլեն անուանքեցեր ընկերութեն արդիւ
եթէ ոչնչեր հընոցին շնջուցեր յո
ընդ մանկամ նոյն։ ընդ նոսին օրհնեալ
ընդ քեզ գոլովմբ և փառաւորութ։
Տէր որ իմ միջ լերենն աղբեր ցայսուցեր
ընդ ձեռն իմ վիճակ։ Տէր ի սրտե իմմէ
հան ինձ արտասուս սպասիսարուե։
Օ՜ի կեցից և ապաշխրեսցե ապրեցայց
ի հանդերձեալ քոց դատաստանաց։
Ա՛ն ածութեի երբորդուե անբաժ
նելե. որ իհրեշտակաց անդադար ծ
հնաբանին։ Ընդմարմնոյ զինուորու
թիւք՝ փառաբանեն ընկ քեզ իշխան
հայր ամեն։ Զորութիւք ծայեան կենդա
նիքեն վայելուչ աղաղակին առ քեզ
իշխանայիկից որդի և բանդ ամեն։
Ի շխանութիւք ամենայն գոլեն ընկ քեզ
ամենաւար հնձի և բազմութիւ ամեն։
Օրհնեալ ես տէր ածհայրեն մերոյ
և օրհնեալ է անուն սբ փառաց քոյ։
սբ տաճ հայրեն մերոյ։ Կանգնի նրա

Հայր · անհնարանելի և փառաւորութ-
թեամբ · Օ՛ Տէր Աստուած · Արարիչ
ամենայնի · որ ի սկզբանէ ստեղծեր
զերկինս և զերկիր · զծով և զամենայն
որ ի նոսա են · զարեգակն և զլուսին
և զաստեղս · զլոյս և զխաւար · զա-
նապատս և զաշխարհս · զամենայն
արարածս · որ ի քեզ յուսան · և քեզ
պաշտեն · զի դու ես միայն ճշմարիտ
Աստուած · որ ոչ ունիս սկիզբն և
վախճան · Դու ես որ ամենայն ինչ
արարեր · և ամենայն ինչ կարգեր ·
Դու ես որ ամենայն ինչ կամիս · և
ամենայն ինչ առնես · Դու ես որ
ամենայն ինչ գիտես · և ոչ ինչ է
քեզ անգիտանալի · Դու ես որ
ամենայն ինչ տեսանես · և ոչ ոք
կարէ զքեզ տեսանել · Դու ես որ
ամենայն ինչ լսես · և ոչ ոք կարէ
լսել զքեզ · Դու ես որ ամենայն
ինչ գիտես · և ոչ ոք կարէ գիտել
զքեզ · Դու ես որ ամենայն ինչ
կարես · և ոչ ոք կարէ զքեզ կարել ·
Դու ես որ ամենայն ինչ ստեղծեր ·
և ոչ ոք ստեղծեր զքեզ · Դու ես
որ ամենայն ինչ կերակրես · և ոչ
ոք կերակրէ զքեզ · Դու ես որ
ամենայն ինչ կենդանացուցանես ·
և ոչ ոք կենդանացուցանէ զքեզ ·
Դու ես որ ամենայն ինչ ի քեզ
յուսան · և ոչ դու ի նոցանէ · Դու
ես որ ամենայն ինչ ի քեզ կարօտին ·
և դու ոչ ի նոցանէ · Դու ես որ
ամենայն ինչ ի քեզ ապրին · և դու
ոչ ի նոցանէ · Դու ես որ ամենայն
ինչ ի քեզ կենդանանան · և դու ոչ
ի նոցանէ · Դու ես որ ամենայն
ինչ ի քեզ կանգնին · և դու ոչ ի
նոցանէ · Դու ես որ ամենայն ինչ
ի քեզ կան · և դու ոչ ի նոցանէ ·
Դու ես որ ամենայն ինչ ի քեզ
կատարին · և դու ոչ ի նոցանէ ·
Դու ես որ ամենայն ինչ ի քեզ
հանգչին · և դու ոչ ի նոցանէ · Դու
ես որ ամենայն ինչ ի քեզ հաստա-
տին · և դու ոչ ի նոցանէ · Դու ես
որ ամենայն ինչ ի քեզ հաստատին ·
և դու ոչ ի նոցանէ · Դու ես որ

յանմարմնոց զինուորքն։ Ոմանք
ըղբեզ տրդի հօր արարչակից բանդ·
նորոգօղ և կեանս ածող մարդկան՝
թէդր յաւիտեանից։ Օ քեզ բրեանն
ամ աղինք · միանձնաւոր անբոտա
աղբիւր սբ հոգիդ ձեմարտաւ
Ա՝ամէն։ Հայր ողորմ մերոյ բարեբա
նեալ եւ յաւիտեան։ Օ՝ի արդար
ես յամենայնի · տէր կեցո՛ զմեզ
Ա՝ռաւօտ վիճաբանութիւն · տէր կե
ա՛զդ օրհնե՛մ բոլո՛ր ճանապարհ
ա՛րդարեւդ ըզնա յաւիտեան։ Տի՛ւք և
գիշեր՝ ըզ՛ր օրհնե՛ցէ՛ք և բարձրա
ա՛ւրհնեալ ե՛ս։ Խորհեցա՛ յո՛ր ըմա՛ղ
ա՛ր օրհնե՛լ[illegible]ա՛ցէ՛ք։ Օ՝ւրատ
րո՛ւած · տէր և արարի՛չ ամենայ
նի՛ · ա՛ր զա՛ղբ օրհնեցէ՛ք և բարձրա
ցո՛ւմ ե՛ցէք ըզ ընա՛ յաւի՛տեան
Ա՝ղաչե՛մ զքե՛զ տէր՝ քաւե՛ա՛ զիս և աղբ
մա՛ն զինքն տէր ։ Ա՝ստ՛ուած ես մեր
հօրն մե՛ր ։ և աւա՛ք զա՛նպէ՛տին հա՛մբ

բարեխօսութիւնդ ծնողին քո. և առա-
ջի քրիստոսի աղօթիս մեր ընկալ տէր
ծուածոյց քոց. և առաքեա իմեզ ա՛յ
Հոգին մխիթարին իւրեանէ սրբոյդ քառամիկ։
աբ քո. և առաքեա իմեզ ա՛յ Հոգին ի ջօ
Ալլելուիա աղօթք իմ ա՛յ ի տաճար
անո՛ւն տէն օրհնեալ. յայսմ
անո՛ւն տէն օրհնեալ. յայսմ վերաւորեալ
տէն օրհնեալ. յայսմ հետ
անո՛ւն տէն օրհնեալ. յայսմ հետ
պահեա՛ և կեցո՛ զմեզ։
ար ար են աչք մեր. ի քեզ յուսացաք
փառաբա մատուցանեմք։ ի ա՛ր քեզ
նաւորի և մարդասիրի. օրհնե՛ալ և
խրնայեա յարարածս քոյ։ Հօրդ երկ
։(յհնեմք զքեզ մարդասէր տէր
րի փրկեա՛ զիս ի վերասանգիս. և ողջ
և առ քեզ աղաղակեմ նաեա՛պետ քա՛
։ողջ ի ծովա՛ն մեղայ ալէկոծել լեր
բոյն խնդրեա՛ զիս ըզ մոլորեալ։

ՈՆՆԵՆ ՔՈ ՅՈՒԽՏԱՒԱՆ։ Օ՜Ր
ՆԱՒՏ ԱՂՔ ՄԸ ՈՒՐԱԽ ՀԱՐՑԸՆ
ՄԵՐՑ։ Ա ԱՆՈՒ ԱԲՐՀՄԱ ԱՒ
ԲԱՂՈՒՔՈ՝ ՄԻՕ ՄԱՐԺԵՔ ԸՂՄԵՂ ԱՒԾ։
Ա՛Ր ԱԱՏՈՒՔ ԲԱՐՔՐՀՆԵՔ ՀԱ ՅՈՒԽԱՒ
ՆԻՑ՝ ԳԱՂԱՒԱ՛Ր ԵՒ ՓԱՌԱՏՈՒՔ՝ ՈՒՂԻՑ։
Գ ԳՈՒՂԵՑԱ ՍԵՒՈՒՆ ԸՂՁՈՒ ՕՐՀՆԵՑՔ։
ԵՒ ԲԱՐՔՐ ԱՐՒՔՔՔ ԸՂՁՈՒ ՅՈՒԽԱՒԱՆ։
Գ ԻՂԵՂԱՔ ԸՂՁՈՒ ՕՐՀՆԵՑՔ։ Օ՜ ՈՒՐԱ
ՂԻՆ ԱՐԱՐԱ Ծ՛ՈՑ ԱՒՒՆԱՅՆ ԱՂՂԻՆՔ։ ՕՐ
ՀՆԵՑՔ ԵՒ ԳԱՂԵՑՔ ՈՆԴԱՏԱ՛Ր ՁԱՅ
ՆԻՒ։ ԵՒ ԲԱՐ։ ԽՈՐԱՅՔ ԸՂՁՈՒ ՕՐՀՆԱՑՔ
Օ ԹԱՒՂՆ ԹԱՂԱՒՈՐՑՑ ԵՒ ԳԱՂԵՂՆ ԱՒ
ԲԱՆՑ՝ ՔԱՀԱՆԱՅՔ ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՔ ՆԱ
ԵՒՒՂԵՑԱ՝ ։ ՕՐՀՆԵՑՔ ԵՒ ԳԱՂԵՑՔ

ՀՈԳԱՒՈՐ ԵՐԳԱՒ։ ԵՒ ԲԱՐՔ։

Օ ՈՒՐՀԱՐԱՒԼ ԴՈՂՈՅԱՆ ԱՒՐ ԱՒ
ՆԱՒՂՆ ՈՆՁՆ ԼԱՒ։ ՅՈՒՂՂ Ա ՔՈՑ ԴԱՒՈ
ԱՒՒՈՅԴ ՅՈՒՆՆԵՐԵԼՒ ԱՒՂՂՈՒՆԱՅՆ։
ՂԱՒՂՔ ԼԱՒՈՒԱ ՄԵՐՁԵՑԱՒ ԼՒՔ
ՂԵՐ ՄԸ ԾԱՒՔԾ՝ ։ ԱՐԴ ԼԱՒ Ա ՀԱՑ
ԼՈՆՁ ՈՆՆԵՐԵԼՒ ԱՒՈՒԱՒՂՈՆ։ 250

Ժամ գայ ինտրագիլ զիմիկիր։

Փրկիչ էմեր փրկեցիր զմեզ. կայ
ցուբ ըզգիզ ասէր։ Վրմի աստղ
ոսպ ուզրմուրթե քսի՜ւմ. զե օրհնու
թիւնս էրկնէր։ Ազրա զմեզ արժանի
օրհնե՜ալ զբեզ աէր ընդ զբսար
խաչին քով. փա՜ռք գալըստեանգ ու՜ր։
Այնիսկա՜ւ էթա իժամ աւետաւո՜ր
աւետիքներ գարթարած էա փրկիչ։
ու հանապատն ամբարձ զեկեղեցի՜
սիշտոնա. մատուցանեմք քեզ մարգա
րէ՜ն Բանդ ի բարձանդ եւ կու՜
Ո՜ւռնօ՜ւռնա զամիքեա և զբանաւոր
փրկեա զիս յամէն գիր՜ն տ՜ըրդն. զե ասը
ասը մի՜հատներ յերկին. զե ասը։ Այ՜
ասթ ես ասպատհարողաց։ Այ՜ զհոգի՜դ
Ալենաւկաւ. քա՜ւեա զմե՜զ ես. զե
ցեաւ՜ր. և օդորմա՜ ինձ բանմամեղս
ի՜բարեբար. խնայեա՜ մես ի մեղս
Ալնդ անկեա՜ր աղաչե՜մ փրկի՜չ

Մի՛ թողուր զնա տէր աստուած իմ։
Որ՝ ոչ իմ իմոյ ժամանակի ծաղրուեր համայ.
Մի՛ թողուր ոչ իմ իմ մեռանիցեմ գա-
լըստեան նըզն. քո՛ մի՛ անտես առնիր զնա։

Աստո Տէրոնէն Պ. պաղտոս։

ՅՈՐԳՈՎ

Հրամանեաւ դ՝ ձայնեակ

բձ

խզ

ա՛ր զաղաւթս և զողորմած-

մամբ • զի՛ժամն պատուհասի՝ ամենեքեան

լուծանք • կենդանիքդ քո կեցո՛ զմեզ։

Ա՛յսօր գոլով Տեառն՝ զքո զաշ

խարհակեցմամբ մեզ տայր՝ եւ

չագո՛յն ծանուցեր անապականքդ կոչ

մամբ զտրնքօրհնեալն Թադեոս • կենդ

Ա՛յսօր գոլով Տեառն՝ երբայրե

ցուց մանկունքն ըզքանչացեալ ասէին •

զմարմի՛ն և զեղբայրսդ Թադեոս յա՛

րուցեալ տրդէին մարիամա • կենդ

Ա՛յն ատեն գոչմամբ ձայնն արկած առ
ղազարոս կոչեցեր ի թաղմանէ՝ . այս

Յայնժամ ձայնէ գոչմանէն սարսե-
ցին դողալով կարծրագոյք դժոխոյն.
և մեռեալքն ելին արտաքս անդամակապն
ակամայ ի դուրս այրէն և ձայնէր
ազդ արարչի բարբառովն ի պըղտմանն
ղազարէ ելէ արտաքս անդամակապն:
Ա՛յնքան ի գերեզմանէն երկնչալի՞ զոր
պատանօքըն մեռեալն . հրամայեակ
լուծանել ի կապանացն չարխոհից:

արտասուեցեր և առաջեր ցնոտա՝ ։
Ալլ յարտասուս մարիամանց գթութիւն
նոյց մեր և մեզ ողորմեա մեզ։
երթալ յանձն առեր ։ աղաչեր կրկ-
դասիրսպակս փրկչիկ ի բեթանիա
փառաբանիս ի բարձունս ։ այսօր մար
Ալլ ի յորդիկերպաւոն կենդանեաց ղ
օրեաւքն ի թաղմանէ ։ օրհ ։
ածաբար կոչեաց զ մեռեալ յորիք
ծեալ զ զօրութիւնն դիմաճոյն ։
լուարարդ ընդ օրհնեացն ։ այս
նեցիր և գովեցիր՝ բարբար արա
յարութիւ ընդ օրհնեացն ։ Ա
փառաւիւց ի բեթանիա եկեր այսօր
Գ իջեր ընդ օրհնեացն Ալլ հօրնէ
բարբրեր արարիր զ զնա յաւիտեան ։
Գ ուրծիր ու ընդ օրհնեցիր եւ ։ գ
անդկան կոչեցեր ի թաղմանէ ։ ար ծ ։
Ո՛ չարիքօրեայ զմեռեալն իշխանու
ունէ ոգիսն բարերար ։ ար ծ ։
Ալլ զարտասուս մարմոս և մարթայիլ

արտաքս անկանէր
զղջալոյ ի Թաղմանէ։ և եկեալ
Քանի՞ քան ասէն ։ կենագործեաց
և մարթոյին անկեալ առ ոտսն տեառն
Քրիստո՞ս մէջ արտասուաց մատնոյ
խափանեաց զզօրութիւն մահու
պարգեւատուն երևեցաւ ի մեռելո՞ց
Յետո՞ւս միածինն անմահութեա
մեռաւն ընդգեցաւ զանմահութի
ցի՞ն դողալով դէպ ժոխք։ և երիզապինդ
Յածային ձայնէն գիշմանէն սարսե
դանացեալ զէորեքօրեայ զմեռեալն
արտասուալից հառաչմամբ ։ զոմն կոչ
ի Թաղմանէ։ Վանխեաւ մարթմանէն
Թանիա ։ կենագործեաց ընդ զազրոտ
Քրիստոս ի Թաղմանէ։ և եկեալ
ընդ զազրոտ անմահութե բղխեաւ ի բե
Ա՞ղբիւր անմահութե
կենագործեաց և մեռելոց աւետ ։ աղ
նէր կոչեցեր զղջացո՞ր զոս ։ ցուցի՞ր
ջագործ ձայնիւն ընդ քո՞ւ ի Թաղմա
լին իմ զղջացար ։ աղ։ Ա՞յժմոյս արար
րա՞ւ եմ դէպ ի՞ս յարուցից ընդ սիրել

Յ. Ի.

ընձ ձայն. մատուցանեմք քեզ թիւեր
Աստի և մեք զյաղթութիւնն օրհնեմ ըն-
բանեալ որ ելիր ի կեցուցանել։

Հանդէս Ա. Ծնունդ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի Աստուծոյ եւ Փրկչին մերոյ։

Յերուսաղէմ։

Ո՛ր վերօրհնիս յաթոռըս քե-
սանակի հայձեցար. բարե-
ծնեալ. ի՛ւ ո՛վ ըսայ նատիլ յա-
եղեալ ի՛ սըրբոյ կուսէն. յարութիւն
եւիր առնել բարեկամին քո՞ւմ ղազա-
րու. փառք քեզ գալստեանդ քո՞ւմ քո՞
թիւնդ անմահ։ Ո՛րմէ դողան դամբ
հրեշտակաց մարդասիրապէս արտա
ուեցեր. ողբակցեալ ընդ մարթոյն
և ընդ մարիամա. փառ։ Ա՛ղբիւր կե
նաց և անմահո՛ւթե. ածոյին ձայնիւ
դողացուցեր ըզմահ. և հորոգեցեր
զերեքօրեայ զմեռեալն. փառք քե։

սուրբ եբրայեցւոց որդի դաւթի փա-
ռաւոր եղբայրն մեր, այսօր ի մեզ
անդադար օրհնաբանիմ։ այսօր ի մեզ
Ա՛ր ի սրօքէն ցընծայ սրբասաց ձայնիւ
քոյ բարեբանեալ ընդ հոգւոյ սրբոյ։
հասար մարմնով նորոգ յաւանակի։ ընդ
տէրը բանդ ասէ՛ց. այսօր խոնարհու-
Ա՛ր ի քրօքէական աթոռ ընկ հօր նոր
յերկինս։ և գոչէին հնչմամբ երգով օրհ-
ութիւնս ամենայնի ի բարձունս ամէն։ Ա՛վ
փառաց ընդ հօր՝ յերկրի երեւեալ
տեառնէ. քրօքէականն ձայնիւն օրհնե-
ցուք. օրհնեալ եկեալ անուամբ տե-
Ա՛յսօր յաւանակ քերօքէ և որդեակ
եբրայեցւոց բարեբանեն. օրհնու-
որդի դաւթի՝ օրհ։ Ա՛յսօր զուարճա-
ութիւնս գալստեամբ ձեր որդւոյն
յերկինս և գոչէին հնչմամբ երգով օրհ։
Ա՛ր ի քրօքէականն աթոռ ընկ հօր նոր
տէրը բանդ ասէ՛ց. այսօր խոնարհու-
հասար մարմնով նորոգ յաւանակի. ընդ
քոյ բարեբանեմք ձեզ հայրցն մերոյ։
Ա՛ր ի սրօքէից ցընծայ սրբասաց ձայնիւ
բարեբանեալ եկեալ անուամբ տեա-
ամէն ամէն ասէ՛ց։
Ա՛վանանայ ի բարձունս ամէն ամէն։
փառս ընդ աղային օրհնաբանեալ։ բա-

դկ

այսօր մրտանէ ի քէզ նըստեայ՝ ի վէր
Կանգնի քո որ էնն ի յաթոռ փառուցդ
ըզգրուանըս քո քաղցրիդ անստուեր
պայծառացիր երուսաղէմ զարդարեայ
Արթնա՛ արթնա՛ ելո՛ր դո՛ւստրը սիովնի.
Տիգուոր երգով բարձր ասաս
թագաւորն ե՛կաւ։ քահանայիդ
ուրախութիւն բարեբանեցէ՛ք զանմահ
Հայօր ընդ ծերսին օրհնաբա՛նեց.
մանկո՛ւնք երբ եկեղեցւոյ՝ բարձր։
Հայօր ընդ ծերսին օրհնաբա՛նեց.
մանկունքն երբայր՝ ձայն՝ զհին աւ
ւրցն եկեալ նոր արքայ խոր՛՛՛ն.
Հայօր ընդ ծերսին օրհնաբա՛նեց.
Հին հեթանոսաց. բարձր։ Հայօր ընդ
երուսա՛՛ղէ՛՛մ. ժողովուրդք ոլոր
փրկչին մե՛՛ռոյ՝ ցրնծութիւ ոճնէ նոր
նմ յաւիտեա՛՛ն։ Հայօր ըզգալստեան
Ըզգեցո՛ր օրհնեցէ՛ք բարձր արարչէ ըզ
գովեցա՛ր ովսաննայ երգով. ըզգեզ
օրհնաբանիս. այսօր ինծերոց եւ իմոցայոց
երգաբանեա՛՛ց հնչմամբ. ի բարձունս
ա՛բանեցար. ըզգ ի՛՛ր իշխանութիւն

Նեղիլ զանձմանէ Թագաւորն։

Ձայ՛ կնկիւր գուէրին երգ նոր. բասբեբա
արմատ ենեօք։ Այ՛ թագաւոր նահա՛ն
ծերքն աստուած ձիթենեօք և աղյիքն
ելեա՛ լարքայկին գանք երբայեցւոց.
նատել ինոր յաւանակի։ Ընդառաջ
ի յանթոռ փառաց. առաքն ի յերկրի
քրիստոս թագաւորն ո՛ր էն
օրհնեալ որ եկիրըդ Թիգր տիեզերաց։
զատրա ծաղկեալըս հաւատով և սան.
և բերկրեաց ժողովուրդ ամէն. մատ
փրկէ և կեցո՛ցանէ։ Ո՛վ երանգացիր
ի յաւանակի նորոյ. արդարև փրկիչ
նէ. ահա թագաւորը քո գայ նստեալ
Խոնդա յոյժ գնաստըր վերն սիո
ցընծա՛ հանդերձ ամենայն սրբովք։
տեան սուրբ միածնին. ուրախ լեր ի
Ալ՛ուրախ լեր եկեղեցի՛ սրբ՝ ի գալըս
նեա՛լ եկեալ անուամբ տե՛ն
գեին։ օրհնութե որդւոյ դաւթի օհ
ոսաիվք ձիթենեօք միաբանութե եր
յաւանակի նորոյ։ Երեք ի տղայք

թեցրն վեր երգ ասաց ՚ի նորին
ծերոյ և ընդ ամենայն օրհնաբանեաց
նեցաւ ի տրտմութենէ։ ասաց
յաւանակի նորոյ նստեալ բարեբա
նիլ ոչ բաւէ ինձ • ի վերայ
Ո՞ր սերոբէից ծածկուսարար լե
նայ օրհնեալ եկեալ ի յանուն
Այլ և առյիգք արմատեսեցք • ովսաննայ
օրհնաբանեալ լիցին, ծերքն սատ
Այլ ընդ հրակերպեան դասուցն
փառաւորեացուք • օրհ։
հրճուեալք երգով քաղցրիւ ձայնիւ
պողքն դասս բազմութեան • ըստ սա
կաւի նոր ժողովուրդք ընդ անմար
երց ևս ի տղայոց փառաւորեցաւ • օրհ։
քառակերպեացն բազմ • այսօր ի ծո
Յառաջ քան զլուսոյս որդին, որ ի վե
արքայ եկեալ անյաղթելի թագաւորն։
յաւանակի նորոյ նստեալ • օրհնեալ
քերօբէից ցնծալի հանդիսի • այսօր ի վերայ
Ո՞ր սերոբէից ծածկուսարար լե

արքայիդ երկնից յերուսաղէմ։ ու[illegible]
Օրհնեալ երկիր անուամբ տեն[illegible]
օրհնեալ ուր գայիցդ հա[illegible]
տեսցեն զ[illegible]ապրիէլն։

ագաւոր գոլով քո՛ յՀա՛ մը
տեր ի քաղաքն երե՛ շմ. նրա
տեալ իվը հոգիդէն նոր յա՛ռանակի
՛ւ. կոչել զՀեթանոսս յերկրպագու
թիւն նորին ոսկով ձի՛ թեներաք և
տղայքն ոսկով արմաւենեա՛ ձք. և է
րամ երամ դաստաքն աղաղակէի՛ ՛ն
ովսաննայ օրհնեալ երկիր ի յանուն
ըն տեն։ Յերնջացա՛ ըաբ սիօն՝ բերկրե
ցան աբ երկեղեցի՛ ձք. և խնդուքե բազ
մաւ երկին ընդ առա՛ ՛ջ. օրհնէին

զգաստա՛ քո փրկիչ յաշխարհ։

Յորժամ երկի՛ն յո՛ երեմ ի քաղաք ձքն
ընդ առա՛ջ երկին ծերքն ոսկով ձիթե
նեա՛ ՛ք. և զանձ որդւոյն փա՛ռաւորելն
Յերեսուն ձի՛ թեներաց ոսկրածանկին
մանկունքն ըզՀ՛նդերձս իւրեանց
Հ՛ ոստս ի ծառոց բերեալ մատուցա

նախ՝ ի՞նչ է ամբ որդւոյն աբեթելի՝
Ալաոլ եւ տերեւաի ձիթենեաց՝ եբ
բայեցոց մանկունքն օրհնելի ծն.
ուբախ լեր երուսաղէմ քաղաքդ՝
և ցընծա՛ ամենայն մայր եկեղեցի՝
Ո դալուստ քո քեզ այսօր լերուսա
ղէմ նոր եկեղեցի՝ ըբ. յաղթական եր
գով բերեալ մեք օրհնեալ եկեալ ան
ուամբ տեառն՝ Ալ՛ ով մերոյ փրկիչ
քեզ յաւանակի նստիլ յանձն առեր՝
ընդ մանկունսըն բարեբանեմք օրհ
նեալ երկնաւոր զեկեղեցի քո ան
շարժ պահեա՝ և զերկրպագուս անուա
նըդ քում պահեա՛ ի խաղաղութեան՝
Ի՛ յարուցեալ յաւուրբ գալստեան փրկ
չին՝ առաքեանքին մանկունքն ըզկան
դեղս՝ և անդադար ձայնիւբ օրհնէին
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն՝
Ալ՛ սոս ի ծառոց բերեալ մատուցանէին
ամբ որդւոյն առ ձանապարհեան՝ և անդա
ի ծերոց բղխեալ օրհնութի՝ և խոստով
փառաբանութի՝ և՝

Ա՛նձն ինչ իւրոյ ծրնեալ որդի՛ յան
հի՛ց գո՛յացոյց զերեսեալ՝
զերկնային և զերկրաւոր
հոգի՛ւ սրտաբուծ՛ք ամ՝ ո՛ւնք փառս սրտի
չին յաւիտեանի՛ց։ Պա՛տկերը անեղութ՛
փրկչին հօր ի՛ պատկերը բարերարութե
իւրոյ՝ ապա՛ր ըզմարդկային բնութի՛ւն։
Ո՛չ ինչ իւրոյ լուսոյ ծագեալ լուսափայլ
զարդարեց զագա՛նձ իմաստին եղեալ
անանձն տունկո՛ւն երկրագործ։ ապա՛ր
Ա՛կայք որդիք մարդկին այսօր ողջա
ցո՛ւք ընչիւրն ըզվերանոց։ որ մերկացա
մեղօք ընկիա՛ռս արարչին։ և զգեցա՛ւ
զթշնամւո՛ւն ծածկոյթ փոխանակ ան
ձա՛ռ լուսոյն։ Վա՛յլեցէ՛ք զարդին այ
սո՛ր ցնծութի՛ւն՝ որդիք ադամայ՝ որ
եկն ի՛ խնդիր կո՛ղեալ պատկերին՝
և գլառեալ նորո՛ւգեց ի՛ փառս սուրբին
պատմո՛ւածին։ Ո՛ր նորոգօղ բնու
թե՛ մերոյ յա՛։ որ ի խորհո՛ւրդ հրնո՛ւե

գոյն ընչահաս յերկրին կենդանեաց։
դէմք իւրովք խնդրեր ըզ բարձրա-
ցանկայր հոգւով ի մարմնով. մայր որ
մարդասէր։ Արուս այսօր փափաքել
խաղաղութե. ըզ քեզ աղաչեմք միայն
Ա՛ւ առնեսեան գլխաւոր քո՝ թիկր
թիկն և զմի ածուէն քո. ք՛։
մեզ զաքանչելի խորհուրդ սէր երկրա-
նոսի. եւ։ Արհնեաց Ո՛ի ծանոյց յոյ
զերծն՝ որ նըման միայնոյ վայելէ օրհ
ընծան յատուկ։ Արհնեցիր Ո՛ թիկրն ի
Ի՛զոր օրհնեցիր ք՛։ւ բարձր արիւնք
զյաւակեանն իքեզ քո՛ տեսչութե. ըզ։
Ա՛ւ ապէնդ ես մերբընչ. և խնամեա
բանաւոր կենդանի մարդ ինդոյ. ըզ։
Ա՛ր թիկրդես թագաւորաց. և շնորհեա
քեզ օրհնութիւն ասէր հայրըն մերոյ։
ծիր զարարածս ամ յոլնչէ. ըզ
Ա՛ր արիւնէ ես յաւիտենից. և ատեղ
մեզաց նորոգեա՝ ի կեանս անմահ։
գուցեր զիրզենին. և ըզմեզ ի՛ հնացել
մարդոյն. զանպըտուղն այսօր չորա

Տէր Աստուած Հայոց, որ ընդ երկնայինսն հիւղեցեր ընդ
մարդկան, եւ ընդ երկրաւորսն հրեշտակս ընդ մեզ ունել
կամեցար, Քրիստոս Աստուած մեր, որ ընդ Հօր եւ ընդ
Հոգւոյն Սուրբ յաւիտեանս յաւիտենից բնակեալ էիր, եւ
ընդ մեզ ի յայսմ ժամանակի ի մարդկութիւն մեր եկեր,
եւ ի մեզ ի մեղաւորս ոչ ինչ պակասեցաւ ի սուրբ էութենէդ
քո, որով կացցուք յայսմ քաւմամբ ի
հանդերձեալ քաւմամբ գալըստեան քո
ՅԻՆՔ զանապատին ՏԵՒՆ։ ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ
իսկ • ամէնամարդասիրութեամբ
ՏՅՈՐ ընդ զօրս երկնից համաձայն
նալ • միաբանական ձայնիւք երգել
ԱՍՏՈՒԱԾ ՀԱՅՈՑ ։ Ընդ երկրաւորսդ
ընդ երկնայինսն՝ հիւղեցեր ընդ
հրեղէն աստեան • միաբան

Տրտօղդ ըզկենս անմահ՝ ամբ քեզ աղա
ղակեմք և միաբան հայցեմք • ընտրեա
և մեզ տէր կալ ի յայմմէ քաւմանէ։
Ընդ զքեզ օրհնեմք որ բարեխօսդ ես բա
րեաց և հայցեմք ոգի ի մարդասիրէ՝
ընդ մօր՝ քո ընտրեալոցն զիմանալի հղ
խարհնեա։ Ո՛վ դու ես տէր՝ յորմէ հայցէր
մայրըն հաւատով հանդերձ որդւովք
սէրբեցեալովք՝ ընդ այմմ քո զվտառս ա
յահեակն • ընդ որս և մեք ամբաչեմք զի
դասեսցես ընդ աջըս քոյ։ Ո՛վ դու
բարձրեալ փրկիչ՝ որ վասըն մեր խո
նարհեցար • արժանի արա զմեզ մե
ալ զբաժակ պատուիրանի կենացդ քոյ
տէր • որով կացցուք յայմմէ քաւմանէ ի
ՅԻՆՔ զանապատին ՏԵՒՆ։ ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ
իսկ • ամէնամարդասիրութեամբ
ՏՅՈՐ ընդ զօրս երկնից համաձայն
նալ • միաբանական ձայնիւք երգել
ԱՍՏՈՒԱԾ ՀԱՅՈՑ ։ Ընդ երկրաւորսդ
ընդ երկնայինսն՝ հիւղեցեր ընդ
հրեղէն աստեան • միաբան

յանըպատ յաւիտեանից։

մանն. որով հանցո՛ք քեզ զօրհնուի՛ր
դասա՛տրեա ը՛զմեզ ի՛փառս յայլակող
ժամ գա՛ս դատել զերկիր. եւ նոսին
ո՛միսանգամ քո գա՛լստեանդըն յոր
ու՛ր ը՛զ բաժակ քո փրկութեա՛ն։
որդիքըն զերեւեցայ. շնորհեա՛ մեզ
ըմպել զբաժակ չարչարանացդ եւ քե՛զ
նախա՛օրըն յանձն առին յօժարութե՛
մեզ յանիծից նո՛ր։ ՚Ա՛ր ըստ պարտեացդ
ցանս նո՛խաստեղծին. փրկեալ ը՛զ
մամբ արեա՛նը՛դ քո բարձեր զյան՞
որ մարմնացար ի՛ նե՛ր կուսէ՛ն. և հեղ
լուա՛յն։ ՚Ո՞յր դու փրկիչ բարե՛րար
ռել՝ մերկացա՛ր ը՛զհնա՛ս անըստուե՛ր
կենդա՛նուերըն մա՛հսուխթ պը՛ղտով մե
դրախտէ՛ն արտաքս անկեա՛ր. ի յաւէժ
ո՛չ պատրանո՛ք բանսա՛րկուէին ի
առանգել նըմա՛ զանպտո՛ւմ ըղկեա՛նան
բա՛ծս խակը՛զանկ. ի՛պատկեր ա՛ծո՛ւե
ը՛դքո ստեղծեր զմա՛րդ ի՛հողոյ. ժա՛

մանասեան կուսանաց քրիստոսի ։ եւ
տեառն իւրոց սպասեցից ։ եւ
ամա՛ չերկնասուր փեսային վառեա՛լ
լապտերդ։ Ահա յիմարացս կուսիցն ու
նայեցեալ իմ իմ՛ւրդին ։ անպատրաստ գտա
ին զառաջնեն փեսային շինեա՛լ լապ
Արդ եմք պատրաստացուք ի
հինգեւորս ։ զի մոցուք ի յառաջա՛ս
անմահ փեսային վառեա՛լ լապ
Յորժամ յերկնիւ փառօք գաս ք
նատիս յաթոռ դատաւորի՛ կան ։ եւ բաժ
նեսս զազգս ամենա՛ցն ։ յայնմ ակողմանէն
քո՛ւմ դասեա զմե՛զ զընդ ոչխարացն
Յորժամ զամպովն պատուիրանին
պահանջեսցես ի ծառայիցն ։ ըստ կըր
նաշունչ քանքարա՛ցն ։ արժանասցո՛ զմե՛զ
մեզ ըն՛ ձերսեա՛ք ։ քո յերկիր նո
Յորժամ կո՛չես զհրեշտակսն ի
կըզբանէ՛ աշխարհի ։ ժառանգե՛լ զ
պատրաստեա՛ ։ շնո՛րհեա մեզ ընդ
հոսին զարքայութի՛ւն քո ։ 268

նուէր. ընդունելիք ոչ գոյ ի դատել
ողորմութիւնք պատրաստեալք աչերի
Ա(ինչս ինչ: Ա(ձուր փառաց քոյ
ծածկի խիստ ահ ոչ լոյս. եւ
ընդ պատուհասի ի հրշեմակաց զեր
ոգեւոց մարդկան. եւ ոչ՝ Աւրհնեցէք
գիշերատեսութիւն զիմբրկութիւն
եւ ոչ բան: Աւրհնեցէք Ա(ր արար
գ ոտ ոգին եւ փրկեաց զնա արարածո
Աւրհնեցէք Ա(թեղերն յաւիտենից
լսարեք ընդ նմա յաւիտեան:
Ա(զ որ օրհնեցէք եւ ոչ բարձր ա
հեա անարատ ընդ փրկեալքս. օրհ
հրով փորձել ի յերկրորդումն. պա
Ա(ր հաստատեցեր ազգն մարդկան
ջրով սուզմամբ յանդունդս. օրհ
հւ ընդ չարսն պատժեալ. գործակից
Ա(ր զհաստատեալն ի քէն պահել
օրհնեալ ես ոգի հարցըն մերոց:
հաւատոյ իմոյ ընկալ երկրի անուն քո սուրբ.
Ա(ր պահեցեալեդ ես ի բարձունսըս սուրբ,

զերկիր։ Ա՛նուանջ վասէ լսպտերըք
հաւատոյ ընդ դմա խմայտուն կա-
ատանացըն. մըտանել ի յաւազատ ընդ
էրկնաւոր փեսայի նո՛ւ փութասյուք
կանխել յարուցչ քան ըզձայն ածային
բարբառոյն. զի մի՛ մնասցուք արտաք

ընտ շնչմա՛ն հինգ կուսանացն։

Ա՛ր նատիս ի՛ քրօբէս ածէ քա՛նդ։
այսօր վասըն մեր խոնարհուբ նը՛ս
տաը ի՛ լերինն ձիթենեաց։ օրհնեա՛ք
ը՛զ քեզ անդա՛դար երգիւք

Ա՛ր հատագոյդ ես խո՛րհրդոցըդ հայ
րենի։ ա՛շակերտաց քոց ծա՛նուցեր
ըզհոգիդ քո՛ զալըստեանդ։ օրհ։
Ա՛ր ամենայնց ես արդիւ և ըստեղծիչ
կենդանո՛ւբ։ այսօր ըզծածկեա՛լ խոր
հուրդ երրորդութե՛ըդ յայտնեցեր

եկեղեցւոյ արքայ քոյ։ օրհ։

Ա՛հաւոր ես թագր քրօբէին ձայնի՛
օրհնեա՛լ ի՛ յերկի՛ն ես ի՛ յերկրի և յամ
ժամանակի՛։ Ա՛հաւոր ես թագր որ նո՛

հրաւիրեցան ի կոչումն արքայութեն
մերոյ. և բազմեցուացե՛ս ըզմեզ ընդ
պայծառասցին լապտերըք հոգւոց
յուք արարքս ոպ զկիմար կուսանն։
քո գալստեանդ. յորժամ ծագիցես ի
Լուսնակեսն զի՛ մի՛ պակասեսցէ
ի՛հասատս՝ ի գիտութենէ ճշմարտուե։

Ընդ
երկնից եկնդրագեա զքո զարարածս։
խնամատեն կուսանացն. և զհոգւոց
մերոյ լապտերըս պայծառացո։
Լուսընկերք ի՛ քէն տո՛ր զարհուրեալ
ի՛ պատասխանոյն. զամէնն ասելով երթ
ոչ գիտեմ ըզձեզ։ Յորժամ դուս փա
ոազ հնչ դատել ըզտիեզերս ամ. կնոր
հեա և մեզ տո՛ր կաղի յայնմ քուսմէ։
Խաղցի՛ մեզ դուռն ողորմութեն երկ
նատոր փեսային. և մտցո՛ւք ի յատա
գաստ ընդ ի՛մատուն կուսանանն։
Ամանեսցուք ըստուգի փեսային և
մտցո՛ւք ի յատագաստ նր. զի մի՛ կնա
յցուք արտաքս ոպ զկիմար կուսանն։
Պայծառասցին լապտերըք հոգւոց
մերոյ. և բազմեցուացե՛ս ըզմեզ ընդ

Ա՛ր յաթոռս փառաց բազմեալ ընդ հօր
անեղակիզբնականիդ բանդ. այսօր
բազմիլ ընդ ողջերկնայն յանձն առեր.
օրհնե՛մք զքեզ կենսատո՛ւ Տէր։
Ա՛ր անձամբ ածուքդ օծեալ զքո ծա
ռայական՝ կերպ. այսօր հաճեցար օծա
նիլ խնդա՛լ խոհեմաբա՛ր. օրհ։ Ա՛ր կենդր
թաւման քո գուշակ կ՝զիւղայն ծանու
ցեր զօծումն՝ այսօր յո՛ւդայի՛ն յայտ
նեցե՛ խորհո՛ւրդ արծաթախրուճն. օր
Ա՛ր խորհրդեամ ձմեռ ընծայ և հոգւոյն
սրտիդ ի՛պատակեր լի՛ր ըզմարդն առա
ջին. այսօր որդիք մարդկան ժո՛ղովեալ
խորհին մանանել ի՛մանհ զորդին այ,
Յո՛ւդա ձեզ սիրոյն աշակերտ՝ վոխանա
կեաց զատե՛լուի առ վարդապետին.
մանանելո՛վ քահանայիցն ընդ երեսս՝ն
արծաթիւ։ Ա՛ր զամենան ձեզն անօրինա
բար կամաս յանձն առեր փրկի՛չ ընդ
մեղաւորացս՝ վա՛ն անձամբ խոնարհե՛
թեր՛դ քո՛ և մեզ ողորմեաց։

զամենայն համբերելով վասն մեր:

Ա՛ղ քեզ ով արարիչդ ես մեծութե՛ամբ
արծաթով վաճառելին՝ · չունձն առեր
քան խորհրդով հինումդ ցուցեր:

Ա՛ղ քեզ որ ընտրեցար ի չարութիւն
որ քանիւր զարա
վաճառի՝ ասէ բանն · Լա՛ բարձր:

Ա՛ղ քեզն խորհեցան ի չարութիւն
հաճեցուցանել բանսարկուին՝ · կամաւ
պես խորհուրդ · քննեցէք հոլանալ
վաճառելին զնած · Լա՛ բար: Ա՛ղ վա՛ մեր

Ա՛ղ քեզ որ օրհնեցեք
մանիքը · ընդքեզ Ա՛ղ որ օրհնեցեք
յիւդաս ա՛րծաթոյ զանհասանելիդ
յեր ընտրեա ծածկելոց յայտնի գո՛լ ·
Ա՛ղ ընտրեա ծածկելոց յայտնի գո՛լ ·
ամենեքին · ընդքեզ Ա՛ղ որ օրհնեցեք
Լա՛ բարձր արարիչ ընծայատուն ·
ծ՝ բնակեալն ի վերին զօրան ծածկայ
պես խորհուրդ · քննեցէք հոլանալ
վաճառելին զնած · Լա՛ բար: Ա՛ղ վա՛ մեր

Ա՛ղ քեզ ով արարիչդ ես մեծութե՛ամբ
արծաթով վաճառելին՝ · չունձն առեր
քան խորհրդով հինումդ ցուցեր:

Ա՛ղ քեզն խորհեցան ի չարութիւն
հաճեցուցանել բանսարկուին՝ · կամաւ
վաճառի՝ ասէ բանն · Լա՛ բարձր:

Ա՛ղ քեզ որ ընտրեցար ես որ ասէիր անմահ ·
ընծայեալ խորհուրդ չարին ապա՛
կանեալ վանեա · ընդքեզ օրհնեմք ասէ
հարցն մերոյ: Ա՛ղ ընդ նախանձն աբեղա
համա զհանդէս խորագոյնըս ծանուս
ցեր աւետեաց որդոյն պատուիրէ · ըզ
Ա՛ղ ընտրեա ծածկելոց յայտնի գո՛լ ·
յիւդաս ա՛րծաթոյ զանհասանելիդ
մանիքը · ընդքեզ Ա՛ղ որ օրհնեցեք
Լա՛ բարձր արարիչ ընծայատուն ·
ծ՝ բնակեալն ի վերին զօրան ծածկայ
պես խորհուրդ · քննեցէք հոլանալ
վաճառելին զնած · Լա՛ բար: Ա՛ղ վա՛ մեր

Ա՛ղ քեզ ով արարիչդ ես մեծութե՛ամբ
արծաթով վաճառելին՝ · չունձն առեր
քան խորհրդով հինումդ ցուցեր:

Ա՛ղ քեզն խորհեցան ի չարութիւն
հաճեցուցանել բանսարկուին՝ · կամաւ
վաճառի՝ ասէ բանն · Լա՛ բարձր:

Ա՛ղ քեզ որ ընտրեցար ես որ ասէիր անմահ ·
ընծայեալ խորհուրդ չարին ապա՛
կանեալ վանեա · ընդքեզ օրհնեմք ասէ
հարցն մերոյ: Ա՛ղ ընդ նախանձն աբեղա
համա զհանդէս խորագոյնըս ծանուս
ցեր աւետեաց որդոյն պատուիրէ · ըզ

Ո՛վ քեզ որ թիւեր թագաւորաց՝
ի ծաւալէ դամասպարտեալ՝ զի ըմբռ
վրկեացես ի յանիծից ադամայ։
Ո՛յսօր եկեալ կամաւ փրկիչն ա
ի մահանիլ յանօրէն ժողովրդէն՝ ու
փրկուեր հէթանոսաց։ Ո՛յսօր մատ
նի բանն ի բանսարկու հօտէ և յատա
նոց դատապարտի յանօրինաց ժողո
վրդէն՝ ուստ։ Ո՛յսօր հոգին ըմբռն
դատապարտի՝ և արծաթոյ վաճառի
արարչին արարածոց՝ ասէ փր
Ո՛ր ըմբանչելիք այսօր տեսանելոք
յաշխարհի իմմէջ հաղելոյնաց՝ ասա
րածք արարչին ըսպանութեան խորհիլ
զխորհուրդ։ Ո՛ր բանիւն խրթիվ զեր
կի՛նս և զերկիրըս հանատառանց յո
չընչէ գոյացուցեալ՝ վաճառի այսօր
դիւրագին ընդ երեսուն արծաթոյ։
Ո՛վ յիշատա արարածելոյ երկնաւոր
վարդապետն սպանութեան խորհիս զնոր
հուրդ՝։ մատնելով անօրինաց զի խա

Կանոն Ա՛ւետեաց Տիեզերաբոլորին։

ա
գ
խը

Երանելոյն Երինէից միանձնական
հօր ո՛չ լուին. Ներգործեալ նմա՛ վա
ւելք քան զկրօնս. ծոյլ
առեալ զկնի սակաւ պատուելն ածու
թիւն։ Կանին զանաքորեցելոցն զոմ
զոմս լուանալ. զի զնոսա՛ հաւասարեսցէ
գո՛լ օթևանն։ Կամիմ զմարմին իւր
ևս զարիւն ընդ՝ոո՛ր ուխտ անուանեալ
և յիշատակ կամաւոր մահուանն. Որ
ձեռնադրեցա՛ւ սրբոյն Թէոդ
Ա՛ղբիւր լուսոյ և ճառագայթ անշէջ
նեղի ընդ՝այս. որ լուսանա՛ց յանձնառու
զոնս աշակերտա՛ց։ մարգարեի՛ մեզ
ըմպեգ խաւարին խորհրդոյ՝ և լուա՛ւ
րեաց զմեզ Ա՛ր մարմնով և արեամբ քո
ցո՛ւցեր ըզքո՛ղուխ մեծ զոյց. որ ըմի՛ա
ւ պարգեւս իմեզ անծախապէ՛ս. մար
Ա՛ւ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յեր
ակայնոյ քոյ. մահացե՛ար ի՛ ձառայիկ

Ո՛ր կողմ իմ յերկինս և իմ երկիր,
այսօր յանձն առեր լքանել զոտս
աշակերտացն, և զնս լքեալ քրիստոս
խոստից իմոց։ Ո՛ր բարեբանեալ յիմ
նալով զնա տարածեցար, հաճեցար մարմ
նով պատարագիլ սրտի և զնս սրբո
նի ածոյին շնորհիդ։ Ո՛րոյ աջոյ
քեզ ծառեն խոնարհանացն բազմեցար,
կենարար բժիշկ ընդ մեզ փրկեցեր
փրկեա և զնս յաւիտենից խրոխտ
ից։ Ո՞ւր արթ որ վա մեր խոնարհեցար
նկատմամբ չարչարանաց, լքեալ զոտս
աշակերտացն այսօր ինքն վերանաս
ւողջմիք փրկի՞չ մեր ամե՛ն։
Ո՛ր կազմեցեր սեղան խորհրդոյն և ար
բուցեր յանմահական բաժակէն սէր
ոյ քոց առ մեզ այսօր ինքն վերա
նաս։ աղաչեմ Ո՛ւսքրեա ընդ մեզ հաղորդեալ
խորհուրդըս զի և մեք հաղորդեցուք
սրբութեան ընդ սրբոյ քոց առա
քեալ։
Ո՛ր վանեն մեր յերկրի երևելագոյն

որդւոյն աստուածոյ. օրհ:

Հաշակելով ըզմարմինն և զարիւն
նորոգեցաք ի յանխտիր նահատակ օրն
թըշնամին. օրհ: Այսօր վերստին
զմեզ աշակերտութեան ի պատարագ
տապէ կոչեաց ըստ. լըսանալ ամէն
զի զաստուածարակերտն սյսօր ձրիսար
պարգեւս եղեալ նախայաւիտեան բանն
օրհնեցէք ըզնոսա հոգեւոր երգովք:
խէ ինչ նայիլ. ա՛յսօր ինծաւայլ կեր
Յորմէ ստացա՛լ սերօրէքդն ո՛չ ի՛շ
ինծայի՛ն խորհըրդոյդ. որդի՛ ա:
քեըան. այսօր հաղորդին հոգեղենից
և զարիւնըդ քո բաշխեցի՛ր յա՛ւետ
րիտ. որ զաշխարհակեցոյց ըզմարմի՛ն
Տա՛ն հօր և քահանայապե՛տ ձըշմա
հաշակելո՛վ ըզմարմի՛ն և զարիւն
նորոգեցաք ի յանխտիր նահատակ օրն
թըշնամին. օրհ: Այսօր վերստին
զմեզ աշակերտութեան ի պատարագ
տապէ կոչեաց ըստ. լըսանալ ամէն
Ալ զաստուածարակերտն այսօր ձրիսար
տապէ կոչեաց ըստ. լըսանալ ամէն
զի զաստուածարակերտն այսօր ձրիսար
պարգեւս եղեալ նախայաւիտեան բանն
օրհնեցէք ըզնոսա հոգեւոր երգովք:
խէ ինչ նայիլ. ա՛յսօր ինծաւայլ կեր
Յորմէ ստացա՛լ սերօրէքդն ո՛չ ի՛շ
ինծայի՛ն խորհըրդոյդ. որդի՛ ա:
քեըան. այսօր հաղորդին հոգեղենից
և զարիւնըդ քո բաշխեցի՛ր յա՛ւետ
րիտ. որ զաշխարհակեցոյց ըզմարմի՛ն
Տա՛ն հօր և քահանայապե՛տ ձըշմա
հաշակելո՛վ ըզմարմի՛ն և զարիւն
նորոգեցաք ի յանխտիր նահատակ օրն
թըշնամին. օրհ: Այսօր վերստին
զմեզ աշակերտութեան ի պատարագ
տապէ կոչեաց ըստ. լըսանալ ամէն

ի յերկինս· ըզ նոյն Աստ բաշխեմ
ըզմարդկայինն ազգն գընացս ուղեց
հուբ ի մաքրութեն ոտից աշակերտացն
հոգւոյն երդուել Աստ անձամբ խոստ
կերպի· ըզ նա առ ազինք օրհնեցէք
ցաւեն այսօր ըզ գնաց Յառաքեալն
պատկեր բարեբարութեն· որ ըզգե
Աստ ի պարտունեց թշնամւոյն· օրհ
նօք ի պարտունեց թշնամւոյն յանցա
բարեբ բաշխեցեր զմարմինդ քո·
Նեռպարանոցե ազբիւր· զկենդանա
զանիծիցն մերկացեալ ի մեղնէ ծած
կոյթ· ըզգեաց Յառաքեալն սփածան· օր
ազբիւր· զի ոչ ունիցեն դատ ըս
ցեն մերոյս· Օ՜ եր օրհնեն դարք ու
ելեալդ ի փրկութիւն մերոյ ազգ
ընտրեալ քո աշակերտացն· օրհնեալ
տարեդ յայտնեցեր այսօր զհարկաւոր
հատածելով զնաւասարդեանց· կենա

զէր՝ն ծառայի՛ • ծածկեալ ընդ մեր
ասծ • այսօր ընձեցար լզգեաս հնդե
Ա՛ր անբակին զեռ կերեդես աստր
ընկալ ընդ մեզ միայն մարդասէր
ցելեն ի ձաշակմանէ • հատո՛ղդս այս
մարմինդ-քո՝ • հոտագեալ ընդ մահ՝
զեցոյ բաշխեցեր աշակերտացն ընդ
Ա՛ր ի խորհուրդս փրկականս էակէ
զնդեսյ լսոյ զհնձանդամբէր հոգ
շատա՛րս նախասօրեայ • բերէր շնորհ
հոգեզենս • բերէր շնորհ սրբոյ ընդ
կաց՝ խոնարհեցար ի լուանալ զաշա
Ա՛րմ երկրպագեն դասք հրեշտա
զեկեալդ ի կամաւոր չարչարանս
տանէր խորհրդոյ • լզգեաս ծառայի
լսէ ձանի՛ լ յանձն առեր • օրհնեցմ
այսօր անձառ խոնարհութեդ ի վերնա
Ա՛րիւդ ընդ լոյս պրակէս զոր թոց՝ •
յերկնից արքայ՛ն ընդ
հենդանարար խորհրդոյ անմահական
ձաշակմանեն • հրաւիրեաց ընդ մեզ

կուբի նախասօրն · օրհնեաւ եկեսդ
իփրկութիւն աշգի մարդկան։
Ո՛ր վեր օրհնիս իհրեղէն քերովբ
ից՝ · այսօր եկիր կամաւ իվերնատու
նըն խորհրդոյ՝ լուսոյեր զաշակերտ
սըն՝ յորինակ վաղըն մեր՝ · օրհնեաւ
Ո՛ր յաթոռ փառաց նըստիս ըն դ
հօր՝ · այսօր բազմիլ ընդ աշակերտաց
յանձն առեր՝ քաշխելով ըզ մարմին
և զարիւնդ որ՝ · օրհնեաւ
Ա՛յսօր կանգնեցար առաջան մկր
տութեանդ ի Յորդանան գեղջ մերոյ։
Ա՛յսօր տերն մեր լուսանցոյր զմտս աշա
կերտացն և պատուիրեր զնոսա առնլով
Ա՛ն ամն իձէնջ եղբարդք մատնելոց է
գիս իմահ՝ և իրոշի յաշակերտացդ։
Օ՛յն լուեալ պետրոսի ամենասիրեր
առ յովհաննէս հարցանել թէ՝ ով
էիցէ։ Ասացեալ զոր սատանայ իտուր
մեցոյց զնուր զաշակերտան և խաւար
ցան ամենեքեան։

Յայսօր ի կատարած ածոյին ընթ-
րեաց Տէր ուխտի հշմարտեալ
քո՝ ի վերնատունն խոր
հրոյդ տարամերժեալ յուդա ի հօ
տէն փոքուռ. ուստի և դուռ գանն այս
տաճարդ՝ դիմեալ կամաւ իմոյ խաչին
առ ի բառնալ ըզմեղս աշխարհի. վա
րուի խնայեա՝ ի մեզ քո կամաւդ ը
զքո չարչարանքդ։ Յայսօր որ ի հրէիցն
զօրաց ձերինից միշտ փառաբանեալ
կրպակին քանդ. աղօթիւր առ հայր
մարմնով ընկալեալ ընդ հօր ըզ քո
ի՛ւր զպատճառանս՝ ուստի կամաւ
կերակուր զերկնաւորացդ հրամայեցիր
հրաժարիլ. ի՛սրտիւ։ Յայսօր յիշ ընդ
կեալ հրամանդն քո կատարիւր յաշա
կերտաց դոնդ. քանզի զհովիւդ քո՝ չ
հարեալ ցրուեցաւ հօտն ըստ մարգա
րէին. որ ի կատարելոյն ա՛նկատելիդ

Ո՛յսօր զոր յերկնային լուսաղբիւրէն
ահիւ պատեաց բան նոյ ամբ. նրան
մտեաց լ դամբ երբայեցոցն՝ զի մանա
լի լոյսդ լ՛գիշերին ջահիւք և աճա
րօք եհեաղ ըմբռնել զանմբռնե
լին՝ վ՛որոյ երկրպագեմք անձա
լի՛ քո խոնարհութեդ։ Ո՛յսօր զոր
սերովբէքն ծածկէին ըզդէմս յահէ
փառաց ո՛ծրեդ։ խակ կորըստեան

կաւ զնեբրնաւ։

գեղա՛ ը՛զամ՛տանոյ՝ ոտ հանդ՛ե՛ցա ար
յինքե՛նէ զնա՛ծայինն ար հոգին։ և ը՛զ
նրշան և՛ աւուիթ մանո՛ւ։ Ա՛երկացա՛
ընան կատարե՛ք։ ով համբո՛յր նենգաւո՛ր
ո՞նդ որո՛ւմ ես համբուրե՛ցից ասէ՝
սո՛ւն արդարոյ հրեշի՛նդն մատնե՛ր։
զնւր ը՛զմեծ ը՛զաւարդապետն ընդ երե
Ա՛ր թաթախուա՛ծ՛ըն մտե՛ալ յո՛ւդա՛։ բձ
ա՛ղբ պիղատոսի ա՛Հերծդէն։ վա՛ւ
և շուրջ եղե՛ն շո՛ւնըք բազումք զին
ե՛ղբայրըք զո։ ա՛ցուլըք գե՛ղք պա՛շ
Է՛ւի եղե՛ն ի՛ք ե՛ն քո՛ օ՛ձուրացո՛ն
Ա՛՝յօր բարեկամք և մերձա՛ւորըք զո՛
պակա՛ցեալ զարմա՛նալին՝ տեսանե՛
Տղա՛ք անմարմնո՛ցն հրաբո՛ւն սեռէ՛ն
անօրէնութի՛ւնդ զո՝ ո՛րդի՛ մատու՛ծոյ։
ա՛նմահի՛դ։ վա՛ւ Ա՛՝յօր ը՛ն գերազո՛ն
նենգա՛ւո՛ր։ նրշանակ ևաւի՛թ մահո
ո՛րդի՛ն յո՛ւդաս՝ ի՛նչմբո՛յր մերձեալ

Լ՚գիշերին յորում մանկունը երկինչ
ըն մեր ի՚մահ խաչին՝ եւ ի՚լեռնըն
ձիթենեաց՝ · աղօթեալ զմիս ասէր
հայր անցո յինէն զբաժակս։
Լ՚ակ անօրէն աշակերտին Թողեալ
ըզգնթ սիրոյ Նորա՛ և փութայր առ
քահանայն՝ · ասէր ինձ զինչ կամիք
առալ՝ զի մանեցից ընդ վարդապետան։
Լ՚սալեաւ հրեշտակ ըն կշռեցին արծ
ծաթ բազում · աւուրս սատան առ
պնդատան սանն ի՚մահ հանն խնայէ զի
հայհոյիչ է՝ օրինաց։

Լ՚գիշեր յերկնիցդ անբանիցըն որդի · ինդ
ղէղէն ի՚քնուէ մարդկանն զարթնչարա
նըս յանձն առեր · ծրհնեալք ընդքո՛ դո
էիր յառաջ քան զամ յաւիտեանս։
Լ՚ը ասացեր բանիւ լինիլ ամ երկրի ·
ի՚յերկրի յատենի կացեալ տէսանէին
սարսածք · ծիկ։ Յորմէ դողան զբա
թունք երկնից · այսօր եկիր կամաւ ի՚
խաչ՝ գեղարդեամբըն խոցեցար · ծիկ։
Լ՚գիշեր օրհնեցեր քարքը արուրէք յա
ւիտեան։ Լ՚ս զինաւորըն գեղար

Թէ ընդ անօրէնսն համարեցար։
յանօրինայ · զի լցայ գինւոյ սրտ սակ
Ընարգաւաբար խաչեցար տէր լմիջ ի
չարի՛ն ցեղ՝ ցաւոյ վերստաւ մինչ խմեցար
խաչ՝ատեցաւ աչքին · և վարագոյր տա
խաչին · Տեսեալ ըզ տէրն ի խաչին՝
թարիւն երկնի և երկրի · այսօր տեսաք
Ալ ըսքանչելի՛ և տեսիլ սքանչելի՛ զա
վա առաջինն ադամայ պարտեացն
Թողութեն՝ · համբե՛։
Ացեա՛լ ի յատենի՛ երկրորդ ադամ·
ասիայ դատապարտեա՛լ · համբե՛րե։
ոգի մահապարտ՝ ի յանկայէ և ի կայէ՛
կեցուցանել։ Պատանեա՛լ պիղատոսի՛
ի ծառայէ՝ յանձն առնու մատնիլ ի՛
դատաստան՝ · համբե՛րեալ վա՛ըզ
Կեա՛լ ի փրկութի՛ ածգի՛ մարդկան ·
զկենդանարար բղխեալ լըճա՛ ցի
կենդանարար՝ բղխեալ լըճա՛ ցի
զհնձեալս ի մեղաց՝ · բար։

վա՛ր թագրդ ես թագաւորացքն ի՛ծա
ռայէ դատապարտել՝ համբերելով վա
մեր • երկայնամտի՛ս տէ՛ր քեզ փառք
Այր պատուհէն խաչիւ՛դ քոքն ևա՛ր
արեանդ՛ քո հեղմամբ կեցուցանել
ըզմեզ կամեցար • երկ։ Այր մարդասի
բաւէս վա՛ տանջն ամի՛ համբերեցեր •
և ի՛մահու ըզմի՛ն կոխեցեր՝ • եր։
Ա՛յ՝կա՛յ ձեր հա՛ւատացեալք էրկրի
պագեացո՛ք նը՛ էրրմրդո՛ւեն • լո՛ւ
ցան որ ընդ հո՛ր է՛ս՛ւթե • ի՛ քո՛յհա
նալոյց դատապարտել ի՛կաս՛ չի՛նա՛յ
եւ լսե՛նել • անբմա՛մբ Թագաւո՛րն։
Օ՛՛ր երկի՛նք ո՛՛յ բա՛ւէ ի՛՛ն տա՛
նել • զնա՛յ ա՛յս պատուհա՛նի՛ ձ՛ասիլ
բարձեալ՝ ևեկաւ ի՛տեղի կատարմբ
մա՛՛ն ի՛կաս՛ էլա՛նել • անբմա՛մբ։
Հի՛ացեալ պե՛՛տրէ՛ն՛կ էրկնից
ը Թագո՛՛ւմն ա՛ն ի՛՛նար գէ՛ըզմանի՛։
քանըզկի՛՛ր որ անմա՛՛ն կ՛ ա՛՛ւթե՛
վա՛ պրատուհ՛ց փրկուե՛՛ ըզմա՛՛՛ն

յոր անձամբ լուսոյն Յագուաին
ի փրկութիւն մեր կանուխուրէն.
խոնարհի ի վերնատունն՝ խոտ
ուէրական ոտնից լըրուին. նախ քան
զնիքրիսըն խորհրդոյ սիրաձաւ ղեն
ջակ արիօղն լուսոյ. և ջուր առեալ ծա
ռայէր զաշակերտացն.
Լուծանին հոր փուռաց լուսոյ՝ սիմաոս
մերձիլ յոտս ոչ ներէր. այնմ ձեռաց
որոյ են գործք՝ երկինիք երկիրք և ծո
բաւորք. որով կուրացոյ աչերք բաբացան՝
խուլք և համրերք արձակեցան՝ . որ վե
րածեաց զինք ի ծովին՝ սատեանց ո՞
լեղն և լըսեցեալն: Զոլիոյն ընտրեալ
հոսին փեթրու՝ սատակեր զխորհուրդն
ոչ գիտելոյ. որով դատեալը և հնազան
դիլ՝ զատն և ըզգլուխս մաքրել մաղ
թեր. գիտայս ասէ չէ ինչ ինձոյ՝ լուա
ցումըն ջոյց զի լըմնացեալ է. ոտիցդէ
պէտք են մաքրուիլ՝ յօդիլ ի գլուխըն
արքուէ: Լուսոյ իւրոց աշակերտաց
զոր նախ բանիւն վարդապետեաց՝
այսօր գործով լըզ ծայրագոյն՝ ևցոյց

յինքեան զԱստուածն՝ · ապաւորեալ
հոլեղինաց՝ այն որ անտեսանէ հրեղ
նաց՝ · տարեալ պաշտօն խաբ ծառեցին՝
այն որ պաշտին խարբէից՝ Ի՞նչ ներ
աստ էից՝ և վարդապետքս բոլորից՝
զաշակերտացդ և զծառայից՝ զորս
լսացէ ի հնոյ աղխէց՝ մի մեանց և դուք
համաբանեսջիք ցուցէք ընդ նոյն խոնար
հութիւն՝ բարձրացեալն ի կործանումն
և անկելոյ բնութեդ կանգնումն։

Օ՞ր մեզ երեցեր յաւազանին՝ մեզուս
ձեռաք զտուրս նոցին՝ և ուսուցեր խոյ
նարհութիւն յաղթօղ լինել չար հրապարտին
և զնիմ լըսա զախոյեանն մեղաց՝ աղաչանօք
սրբ գլխովին՝ և ըզ գլխացս ուղղա
զտուին՝ խոնարհութիւք երկրին։

Օ՛րէն՝ Ի՞նչ ասես Յօհաննու՝ Ի՞նչն ասէն ասես չէզ

Ի՞նչ զօրէ՞ նորն մովսիսի՝ զոր խօս
յաւն ի սինայի՝ էկեր ըզգաւան օրինա
կին՝ և ո՛չ բաղարձն ընդ եղեգին՝
ի՞նչ ներ ի նորըս փոխեալ՝ զբաւերն
ի լոյս ճշմարտելով՝ փոխան գաւխն
ինքն գոլով՝ գաւն ոչ նըւէրելով։
Ո՞նդ բաղարձին՝ հաց անխմոր՝ և

Ոչ ոք կարող է երկու տիրոջ ծառայել, որովհետև կա՛մ մեկին պիտի ատի եւ միւսը սիրէ, կա՛մ մեկին պիտի հնազանդի եւ միւսին անհնազանդ գտնուի։ Չեմ կրնար ըսել ձեզի՝ թէ Աստուծոյ ծառայելու համար մամոնային ծառայութիւնը թողուցէք։ Ասոր համար կ՚ըսեմ ձեզի՝ մի՛ հոգայք ձեր կեանքին համար թէ ինչ պիտի ուտէք կամ ինչ պիտի խմէք, եւ ոչ ալ ձեր մարմնոյն համար թէ ինչ պիտի հագնիք։ Կեանքը կերակուրէն աւելի՞ չէ, եւ մարմինը հագուստէն աւելի՞ չէ։ Նայեցէ՛ք երկնաւոր թռչուններուն, որ չեն սերմաներ, չեն հնձեր եւ չեն ժողվեր ամբարներու մէջ, եւ ձեր երկնաւոր Հայրը կը կերակրէ զանոնք։ Դուք աւելի՞ արժէքաւոր չէք քան զանոնք։ Ձեզմէ ո՞վ կրնայ հոգալով իր հասակին վրայ մէկ կանգուն աւելցնել։ Եւ հագուստի համար ինչո՞ւ կը հոգաք։ Դաշտի հասկերը ուշադրութեամբ նայեցէ՛ք, թէ ինչպէ՛ս կ՚աճին։ Չեն աշխատիր եւ չեն հիւսեր, բայց կ՚ըսեմ ձեզի՝ թէ Սողոմոն իր բոլոր փառքին մէջ անոնցմէ մէկուն պէս չէր զարդարուած։ Եթէ Աստուած դաշտի խոտը, որ այսօր կայ եւ վաղը վառարանը կը նետուի, այսպէս կը զգեցնէ, քանի՞ աւելի՝ ձեզ, ո՛վ քիչ հաւատացեալներ։ Ուրեմն մի՛ հոգայք եւ մի՛ ըսէք՝ թէ ի՞նչ պիտի ուտենք կամ ի՞նչ պիտի խմենք կամ ի՞նչ պիտի հագնինք։ Ասոնց բոլորին համար հեթանոսները կը հոգան։ Ձեր երկնաւոր Հայրը գիտէ, որ ասոնց բոլորին կարիքը ունիք։ Ուրեմն նախ Աստուծոյ արքայութիւնը եւ անոր արդարութիւնը խնդրեցէ՛ք, եւ ասոնք բոլորը ձեզի պիտի աւելցուին։ Վաղուան համար մի՛ հոգայք, որովհետև վաղը իր համար պիտի հոգայ։ Օրուան չարիքը բաւական է օրուան համար։

վասըն դարձի՝ · ու ոմն ի ձէնջ ասէ եղ
բաբեք՝ զիս մատնելոց է առ ի մէնջ · պետ
րոս լըսեալ զայն զարհուրեցաւ՝ եւ ակն
արկեր առ յովհաննէս · հարցանել թէ
ով իցէ՝ դառաձանօղ վարդապետին ։

Ելից։ Աբեթարան ըստ Ղուկասու ։
Այ երէցս ոմն բազում ։

Կնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն՝ ըզ
տրտմութիւն ըն փարատեաց · թագեալ
պատառ տայ յուդայի՝ նըշանակեալ
զգօղըն մատնիչ՝ · զոր առեալ եւ մերկա
ցուա՝ յածեալին հոգւոյն չնորհաց՝ · մատ
նեցաւ նախանձաւորին՝ ընդ մատնութե
վարդապետին ։ Ի պարագոյն լուսոյն
զբնեալ՝ խաւարասէրն արտաքս ելեալ ·
տրըն յայտներ լոյս եղելոցն՝ ըզգայ
թակղելն՝ ի գիշերին · պետրոս խօսեր
խրախուսեալն՝ եւ կշտամբութ հատախօ
սի՝ · զիւրն յաշխարհէ զնոխային ասեր՝
եւ ըզգալոցսա հոգւոյն պատմեր ։
Ալեգրոնեաւն յայնկոյս ձորոյ՝ խվեցնա
տուհան եւ խորհրդոյ՝ · եմուտ պարտէզ
ընդ պարտիզն՝ էմոյծ զաղամ յաղին
դրախտին՝ · մահ ծգեաս եւ զմեզ տեր ընդ
մին՝ ուստի հաներ նախ զառաջինն՝ ·

զի ժառանգէ ըզհայրենին՝ արժանաց
ցուք մեք վերըստին։ Ջոգայը ըզկրի-
ցըն տրամաբար՝ երիւքն եղէ առանձ
նաբար՝ · փրկել զՅա հոգիս յօժար՝
բայց է բնութիւն մարմնոյս տըկար՝ ·
ոչ ումն ուժեղ և զօրաւոր՝ և ումն ան
զօր վըտանգաւոր՝ այլ մի և նոյն գոլ
միասոր՝ կըրկեր ըզկիրսըն կամաւոր։

Ձայնիւ մաղթէր ազօթական՝ վա՛ խմ
առ հայր իւր էական՝ ծունըր դընէր
խոնարհական՝ որպէս կըրկնի ծունը
շաւ · եթէ փրկիլ մարդկան հնար է
առանց մահու իմ որ գրել է · բաժակ
մահուս յինէն անցցէ՝ ոչ իմ կամաւ
այլ քոյդ եացէ։ Ո՛ օդեաւ յերկիւղ
քրտանց հոսման՝ ոլոռնաձև կայլակ
վիժման՝ · ի զօրանալ հրշտակ մերձենալ՝
զօրինական գիրըն լըցեալ՝ զի կատա
րեալ էառ զբնութի՝ ձեռըն բան ըզ
մարդկե՛ · պարտ էր զերկիւղ և զտրտ
մութի՝ յիւրմէնն կրել տնօրէնութիւն։

Օրէնք Նէոտան ըստ Ոսկեղոյ

Նա սաէ ցնաս ցնս

Ա՛ծառագայթ փառց էին՝ որ ըն բնութե
ըս մարդկային՝ · տառնապեցաւ ի գիշե

բին՝ աղօթեցեր ա՛ւ հայր յերկին։ Ա
գեա՛ խնդ զայդ երկնային՝ և փարա
տեա՛ զերկիւղ յարին՝ ։ մասունք հ
գոց մեր և՛ մարմին՝ յերկիւղ քո ա
բևեռեացն՛ն ։ Ա՛երձեալ յուդա
որ մատնելոց՝ հանդերձ դասուն փ
բիսեցւոց՝ ։ անկան ներման ստոր անկե
լոյն՝ որք յետին չէն կանգնելոց՝ ։ յու
դաս նենգա՛ն համբուրելով՝ առի
մահու նշան տալով ։ փոխան սիրոյ զնա
մատնելով՝ չար ի բարոյ վճռարկելո
Յայնժամ առ գո՛ւթ սիրոյն պետրոս՝
բ՛զ ծառային անուն մաղքոս՝ ։ եհա՛
սուսերբ զակա՛նջն աջոյ որ ո՛չ լսե
նէրն խրոյ՝ ։ իսկ նորին մեր արգա
յտնկէն մերձեա՛լ բժիշկապ ։ առ
Յացոյց ա՛ծապէս՝ զոր ո՛չ տեսին կո
րսոյն հանդէ՛ս ։ Ա՛ւր հօտին փոքու
զըրուե՛ալ՝ քանզի յովիւ՛ն քաջ հա
րեալ ։ պետրոս միայն ըզհետ երթեալ՝
ի յայլկանէ վիմին շարժեալ ։ նըշանա
կեա՛լ հաւքն խօսեր՝ առ՝ի պետրոս նո
ան արկէր՝ զբանըն յիշէր դասն ա
տասե՛ր ։ գլուխ նանչն դրձե՛լ կանգնէր
Ե՛նորհեալ վիմին եկեղեցւոյ՝ զոր

պահեցեր ի հասելոյ. և կանգնեցեր ի
գլորելոյ վէմ սրտիւն արտասուելոյ.
կանգնեա և զիս ուր ընդմին՝ ի գլոր
մանէ սայթաքողին. տալով աչացս
յորդ արտասուս՝ և ջուր նմանս ծո՛
վոյ գլխոյս: Ո՞վ կամաւ զանկապե
լին՝ կապեալ ըզ ձեռանն արձակողին.
ի յատակ բանսըն տանէին՝ կայիաթոյ և
անեայլին. ծառայն զերծեան այն ապ
տակէր՝ յորմէ սրօքէն թևապօղէր.
թուք արձակեալ պիղծ բերանով՝
յայն ուր կուբրին լոյս ծագեաց թքո՛վն:

Օրէնս Ա՝ Հեսուեան ըստ Ա՝ ապրէսոէ:

Յայնժամ ասէ ցՆոսա:

Ո՞ւր կապանաց մարդկան լուծիչ՝ ուր
կապեցար ընդ կապելոյն՝. զիս արձա
կեա յինքնակապէս՝ մեղաց կապից զը
ժոխոյնոյն՝. որ ընդ մեղք պարտաւո
րին՝ կացեր անմեղդ ի յատեանին. յորմ
փառք գաս հայրենին՝ մի՛ դատեսցես
զիս ընդ նոսի՛ն: Պնակատանաք հինն
ադամայ՝ որ ձագեցար վասն նոցա՝.
ջընջեա զամեն մեղաց լըրբին՝ որով
զերեաս իմ ծնածկեցին՝. որ ներեցեր
ցար ծառային՝ ածեալ ձեռաք քեզ ապ

առակին՝ · Հայր ուժգնական զդէմս լա
բին՝ որպէս և զնա եհար ուժգին։
Ա՝ սիրելս լուսոյ յառաւօտին՝ ի յոր
բան թուղ հընոյ զառակին՝ · կայր առաջի
դատաստուրին՝ ծառայն նըրատէր ի յա
տենին՝ · ի հարցանել պիղատոսի՝ որն
ոչ առնէր պատասխանի՝ · զի կանխաւոյց
գիրըն լըցցի՝ եղէ ես մարդ որ ոչ խո
սիր։ Ա՝ամիկական դասք զինուորացն՝
արկին հանդերձ նախատանաց՝ այնմ
որոյ զգեստն է լոյս փառաց՝ իբրև զ
թոզ զինքեամբ արկած՝ · ի ծուռնր ի
ջեալ կատակէին՝ զգլուխն եղեգամբ
հարկանէին՝ · պրատակ ի փշոց բոլորեին
ըզ փուշ ՚ի՞ղոցն բարձողին։
Ա՝ոսկալին սերօբէից՝ բառնայր ին
քեամբ ըզփայտ խաչին՝ · մինչ ի տեղի
գողգոթային՝ յորմէ եղեալ մարդն
առաջին՝ · եւտն ըմպել գինի զմըր
սեալ՝ և կերակուր լեղեաւ խառնել
որով զպրտղոյն դառնն ճաշակ՝ փոխեց
մեզ քաղցր և սխորժահ։ Ա՝ երնեկան
քըն զարհուրեալ՝ տեսին ըզ ներ ըն
մերկացեալ՝ · և ըզ հանդերձսն բա
ժանեալ՝ պատմուճանին վի՞ճակ ար

կեալ՝ ը՛զձեռնն և զոտսըն ծակեցին՝
ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին.
ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին՝ զմա-
տունն որ գրեաց՝ ի տախտակին։

Ողբեր Յեսուայ ընդ Պոլիկոպէ։

Ոսկ նոցա ելեալ։

Տաքրաժեալ ձեռք ընդ ձեռաց՝ ոտք
ընդ ոտից ընթանալեաց՝ փայտ ընդ
փայտի դաւրն աղտոյ կեանք ընդ
մահու փոխարկեալով՝ ի մէջ երիցս
անօրինաց՝ կայր մերկացեալ տուընդ օրի
նաց՝ զոր ոչ տեսին ազգքըն կուրաց՝
բաց ի միոյն աւազակաց։ Ոպէ՞ ին
արդեօք՝ ը՛զսիրն արար գիշերանման
զլսատուերըն քօղ արկ մերկութեն՝ զի
մի տեսցէ ակն անարժան՝ ի միջօրեային
նըսեմացաւ՝ յորժամ ադամ մեղաւ մե
ռաւ. ի յիննեըորդն ի լոյս գարձաւ
յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։
Օ՛ղեր արտօսրը ցաւագին՝ մայր ան
որ կայր մերձ աւ խաչին՝ յորժամ լը՛
սեր ը՛զ ծարաւին՝ բարբառելոյ իւր
միածնին՝ եւտուն քացախ խառնեալ
լեղի՝ այնմ որ բանեաց գետ յամպհան.
և՛ի վեմէն վրտակ բուսեալ՝ արբոյց տոհ
մին դաւնացողի։

Ո՛րքա՛ն եղեւ ծանր ու-րբաւնս ցերեկին՝

օրոգծող ոխերգրաց՝ որ զգեցաւ
գեր մեզ լոյս փառաց · արկաւ
ըզ քեւ ի գինուո-րաց՝ զգամիթ
կարմիր նախատանաց · մերկեա՛ զինեալն

Ա՛ստուածն ըմպել քեզ ընձեռին՝ և ըզ
զի սպիք մեղացն չընդեսցի՛ն։

Ողբք Երեմիայ Մարգարէի։

Դէպ ոտ եղև։

Ա՛ռաջին ըզ մեղս Երուսաղէմի՝ ոչ ինչ
արեամբ նեբրկած՝ և ըզգեցո՛ղ զսրա
խալին՝ ըզպատմուճանն իմ զառաջի՛ն։
Ա՛րկնաւո՛ր թէբրիդ՝ իծծանր լինել
խաղ առնէին՝ ծածկեալ ըզ գլուխ
դէ կոփէին՝ և եղե՛գամբ հարկանէին։
Ազիմ անկեա՛լ մինչ՝ իգեսին՝ ինձնագան
դիլ կամոց չարին՝ մի՛ թողուցո՛ս խա
ղալ սուլին՝ այլ կանգնեսցես զիս վե
րստի՛ն։ Ա՛մեալ բոլո՛րդ քո մոր
մին՝ յետ վըճռոյ դատաւորին՝ սատակ
եա՛ զկարեւած գանին՝ վասն գանից
նախատեցո՛ւք զին՝ զիս որ յատիճ մինչև
ցերկուս՝ ցաւոք նեղիմ անհնարին։
աւուրջացո՛ դրձե՛լ կրկին՝ որպէ՛ չնորհօք
յա՛ւազանի՛ն։ Ընբռաւիցալ ըզձնեսու
զարդուն՝ զոր զգեցո՛ցեր ահաւոնին։
փոխան պըտակ ի փշոց եդին՝ մըշակ
այգւոյն խորհրդին՝ ըզ փուշ մեղաց
հանցես լինէին՝ զոր յիս ես հնար իմ թըզ
նամին՝ և աղջացո՛ զնայրածո՛ւած վերին՝
զի սպիք մեղացն չընդեսցի՛ն։

Ողբք Երեմիայ Մարգարէի։

Դէպ ոտ եղև։

Ա՛ռաջին ըմպել քեզ ընձեռին՝ և ըզ

քացախն խծարաւին՝ · արբեր կամաւ
զի քաղցրացին՝ ձաշակք պտղոյն դառ
նագունին՝ · ը՛զդատնուիր թունաւո
րին՝ զոր ի մատունս հնձեցոյս արկին՝
հերքեա՛ իբաց հանդերձ սաւին՝և քալց
բացի սերքո խամ՛ նս Աստղնեալ ծա
ռոյ մսհաբեբին՝այնմ՛ որ բուսաւ իմէջ
դրախտին՝ · փոխան բարձեր ը՛զփայտ
խաչին՝ ի գողգոթայ հնձեր տեղին՝զիմ
աւ՛ ի մեջս անկել զոգի՝ և ծանրաձգոյն
քրձօղ բեռին՝ բարձ՛ ի յուսիդ ըստկա
րին՝ հան՛ ի յերկինս յուխտել տեղ՛ն
՝ի յօրբաթնա ժամ երրորդին՝ բեռ
ուեցար ինր ՛ի խաչին՝ · յուծեր զիա
պանս նախաստեղծին՝ և լամպեցեր ըզ
թշնամին՝ · զնս ամրացո՛ ըստ հովանեաւ
կենդանաբար քո նըշանին՝ · և՛ ի ծա
գելն յարևելից՝ լուսաւորեա՛ լուսով
նորի՛ն՝ Ա՛ րանեաւ աւազակին՝ բա
ցեր ը՛զդուռն ադին դրախտին՝ · ըստ
հաւատոյ սըրտի՛ նորին՝ կատարեցեր
ը՛զխնդրելին՝ · տո՛ւր և ինձ ինր ընդ
նեմին՝ լսել ը՛զնոյն պատասխանին՝ ·
այսօր ընդ իս լեցես յադին՝ ՛ի հայրե
նիս քո աւազի՛ն՝

Օրէն Աբեսալոմ ըստ Մովսէսի
Ի վերայ

Խնդրատեղով գելի էլին՝ հիմունք
երկրի տատանէին. և վարագոյր հին
օրինին՝ վերջաստ ի վայր պատառեին.
արդ ընդ վիմանին որք շարժեին՝ շար
ժեա զանշարժ սիրտս ի բարին՝. ընդ
պճեպիլ վարագուրին՝ զնմ պատառեա՛
ըզ գիր պարտիս. Աբեսալոնն լոյս
քոզ արիւեալ խաւարտանայր միջօրէին.
և գերեզմանքդ բանսային՝ մարմինք
եբգլեն յառնէին՝. ընդ խաւարիլ լու
սատուին՝ մարքեա՛ լինէն զգործ խա
ւարին՝. ընդ մեռելոցն որք յառնէին՝
կանգնեա՛ զմեղո՛ք մեռեալ հոգի՛ս.
Նո՛ր սիրոյ պատո՛խրանին՝ գործով
լըցօղ եղեր բանին՝. աղօթելով սա
հայր յերկինս՝ թողուլ ըմեղս որ ի
խաչին՝. ինձ որ հոգիս հաւատացեր
երկրպագեմ քեզ միածին՝. թող ըզ
լաճատմըն հրամանին՝ մի՛ չքեւսցին
մեղքն առաջի՛ն։ Սպրեցին սանդա
րամետք՝ ի յաւանդեն սո հայր գՀո
գիդ՝. որ ի դըժոխս իջեր նեղըդ ին՝ ի
բանտ մահու և խաւարին՝. կապեալ

զնչհամ՝ նըն մահածին՝ հանեը զՀոգին
որ՝ ի բանտին՝։ և զնս հանցես որ ընդ
նոսին՝ բանտէ մեղայն աղջամըղջի՛ն։

Օրէն։ Աբեսողան ըսա Պօհաոս։

Աբ էբէր այգ եղե՝

Պղեբացն անպիսան՝ որ յեա մահնան
անմահարար՝ բը՛ զնեալ ի՛քէն վըտակ
կրկին՝ ի՛ն՛որոգումըն կողածնին՝։
բայց ը՛զեբան իմ յարբուցումըն զո
արեան կենարարին՝։ լըսա դարձեալ
յաւազանին՝ թէ ոչ ընդհօք այլ ար
տասուօք։ Յանմահիդ մեռանելոյ
զմեռեալ Հոգիս կենդանացո՝։ Թաղ
մամբ ի՛ն՛որ գերեզմանի՝ զԹաղեալս
ի՛մեղըս վերածեա՝։ ի՛գբի նեղբնո՛ն
իմանելով՝ ի՛գբոյ մեղայ վերածելոյ
խաւուեր մահու զո բնակելով՝ լը
սաւրեա և զնս Հոգւով։

Պրա իմ աւ զեզ աղաղակէ բանդ որ
ընդ հօր իսկզբանէ՝ որ կամաւոր վա
մարդկան՝ կրեցեր մարմնով զայս ամ
նիմ լսելի արա ը՛զձայն՝ յարքայեր
զո կոչման՝ ընդ ժողովոց անդ անդրան
կացն՝ օրհնել ըզքեզ միշտ յաւ իսեան

Օրէն։ Պրե՛ ըսա յօհ՛՛։ Աբ նոյա։

Պարգեւատուն ամէն սիրտ
ըի պարգեւս ի պիղատոսէ. եւար
կօղն ըզգոյշ ոչ զօթից հաւա
նի պատիլ ի յօսեփայ։ Աւետանատուն
ամէն սիրտ դէնի ինոր գերեզմանի՝.
Էգանձն անմահութե կիրք մատանեաւ
քրիստոսի ցն։ Ընտրածօց իրիսու քո
սիրտ եղաւ ինորարիսը վի մի. զոր օրհ
նէն զօրք երկնից երգով պահպանի
իզինուորաց։ Աւետանին յաւիտենից
քո սիրտ խնդրի ոչ մեռանել ի պիղա
տոսէ՝. Ամերիսե ծածկոյթն ադա
մայականն առնու պատիլ ի յօսեփայ
Ընտանութեօ տեսօղ քո սիրտ իհնդ
մահու խոնարհեցաւ. և քնահնեսն ի
լոյս անմահութեդ՝ թաղեցաւ մարմնով
ի սիրտ երկրի։ Ընտեղեանն սրդեսրե
քո սիրտ եղաւ իգբի աւետրականն
և փառացն հօր յառագայթի՝ ծածկե
ցաւ վիմով ի մէջ երկրի։

Յարուածին մարմնով քո սիրտ դընի
իկոյս գերեզմանի՝. և լուծին երկանց

դըժխոյց՝ մատանեաւ ինքի ձեռնէն
Ա՛ըթուն բնութէ՛ արարչին ամէն
սպօր ննջէ իմէջ մահացեալ՝ որ պա՛
հէն զնէլ անքրեն՝ պահպանի՛ իւրին
ուրացա՛ Յիսնծուն թի՛ արարածոց քո՛
սպօր արտասուի՛ ոգ մեռեալ ի՛ տըր
մազդեցիչն՝ և բուրմն անմահու
խանի՛ ի զգաստի՛ն իւղաբերից։ Օ
ք՛ զ՛օրհնեմ՛ք թագաւոր յաւի
տեանից անմահ՝ ա՛ լի՛ծ հարցն մերոյ։
Օ՛ր ո՛չ բնու ինք ա՛րարածոյ զնո՛ր
տանիւ՝ մահուա՛մ՛ք սահմանեալ էր
նի ինար գերեզմանի։ Նա՛ ր զիս ընդու
նելով մա՛ծրէ։ գովեմք զ՛գեցն տէր ։
Ո՛ր անփակ գրով հատատել քարակ
ինքի՛ մատանեա՝ անկորուստ պահ
լոյ ը՛գմ՛ զ հա՛ւատով երդուեա՛ծն։
գովեմք զգ։ Ի՛զեր օրհնե՛մ՛ք ամ՛ ցնէ
և բարձր արարչ՝ ք զնա՛ յաւիտեան։
Օ՛րհնեմ՛ք ամ՛ ցնէ։ Օ՛ ք՛ թագաւորն
յիմանալի՛ զօրացն ահեղ պատուեալ
է՛ և բարձր։ Օ՛րհնեմ՛ք ամ՛ ցնէ։
Օ՛ անյաղթելի՛ ը՛գթութեանն՝ որ պահ
իշխնատրաց գանձն անմահութե։ է՛։

զմարդկան՝ կատարելս մահու ելիցէ։
զնախատինսն կենդանացոյց ընդ
լինելն՝ և մատանեա կընքեցաւ։ որ
անկողոպտելի։ Այդպիսի ինաւրինեալ
ոչ զօթից։ որ ըզգեցեալ ըմբռ զըզգեստ
զմարմինեղեն տերունէն զարկիցն ըզլոյս
կողոպտեալ է։ Պատեալ ճշմարիտ կրօտաւք
գեաստուն։ որ տրեաւ բոմի զգանձան
գեր խաչատուէ զհաւրեալից ըզպատ
Յովհ ճ փ ձշմարիտ և արդար՝ հայ
կեցես ի յանցանաց մեղաց մերոց։
անկողոպտելի գանձ՝ զի ըզ մեզ փրկ
զչնայիցըն պատրաստեալ յանձն առեր
անպարագրելի բանդ։ այսօր մատանեա
կեանս անմահ։ Ա՛ր յհուդեաս էր հօր
նուիրեր մեղաց մերոց նորոգեացես ի
սեփհ ի՛գ ըզմանկի տրքնել։ զի զհր
անձառ խոնարհութիւնդ պատեցար ի յով
փրց՝ իբրև զօթից ըզքեզ արկար։ այսօր
գեաս ողորմեա՛ քո։ Ա՛ր զանձառ բզնյո
զառասէ։ զի և մեզ ընդհանցես զպար
ցար խր՝ նդրել խպարգեւի մասին խաչ
տաւ արարածոց քոյ։ այսօր հաճե
Ա՛ր բաշխողդես բանտեց և պարգե

Յ[illegible]ւ քեզ հաւատացեալ սի
ղատոսի սղբոսէր՝ հնորհե՞ւ զնորս
նեաննդ մարմին։ Օ՞ննկան զատ
ուածացել մարմինդ՝ պատեալ նբ կլոտ
օք և ե՞դ ի գերեզմանի։ Ո՞ր սրա
րինդ ես սրատածոց՝ հանգուցեալ ի՞ք
ըմբէս՝ վիմա՞վ կնքեցար յերկրի։

Պաւլէոյ Եկեղեցի և Ա՞ղօթ։

սրեւմա՞ք ըրիստոնեա ի մեռե՞
լոց սլէլուիա։ Ա՛կայք ժո
ղովեցարք՝ երգեցո՞ք
նո՞ր սլէլուիա։ Յարուցեալն ի մե
ռելոց սլէլո՞ւիա։ որ զաշխարհս
լուսաւո՞ր արաց սլէ։

Ա՛րարացուցէք զօրհնո՞ւն յարո՞ւցելոյն
ի մեռելո՞ց։ Ո՞ր նորոգեա՞ցն ըզ սիւ
զերս՝ նո՞ր օրհնութի՞ւն երգեցարք
յարո՞ւցե։ Ա՛կայք նո՞ր ժողովուրդք
նոր օրհնութի՞ւ երգե։

Ա՛յսմա՞ յանձն ա՞ռեք ըզջարչարանս
խա՞չն և համբերութի՞ւն։ սլէլո՞ւիա։
Ա՛ռաքեցար ի՛սի՞ր երկրի երեքօրեայ՝

դանարար քո յաչրուքիդ՝ ընդ երկ։
մահուքիրն մեզ շնորհեցեր կեն
Ա՛ր մահուամբդ ըզմահ լուծեր՝ զան
օրհնութիւք քեզ երգեցուք՝ ալէլուիա։
ընդ երկնայինսն զբանսրթուհանս՝ նոր
պարգևատու քո անմահ թագաւորդ։
Ա՛ր յարեարդ յմեռելոց կենդանութեց
նաւսր փեսային։ երգեա։
Լկայք մանկունք առագաստի երկ
ալէլուիա։ Փրկողին տիրե
զերայ կենարար յարուքն՝ երգեա։
գեացիք ընդ հրեշտակս օրհնութիւն
Յարուցելոյն յմեռելոց քրիստոս։ եր
տեր կարօղ ի պատերազմի։ տո՛ղք։
եաց։ տո՛ղք։ Տէր հզօր զօրութիւք իւրով
մահուամբն իւրով և զհզօրսն կապ
խեռելոցն։ Այ ըզդժոխսն գերեց
Տո՛ղք օրհնութիւն ասն այ յարուցելոյն
կեաց ըզտիրոջ զերս։ ալէ՛։
կրպակեացուք ալելուիա՝ որ փրկ
ալէ՛։ Յարուցելոյն ի մեռելոց եր
ալէլուիա։ և յարեաւր սաքարիա։

Ա՛ր Երկինք նըման համբարձար ելընդ ամ
մէ հօր նըստար յաթոռ փառաց բանդ
ատուր։ ընդ երկ։

Աստն Աբեսաբեր Յարութեան Տէ Դուց

ՅԻՒՐԻՒ (ահ ॥ աճ)

ՅԱՕՐ ՅԱՐԹՆԱՒ

Ի մեռելոց փեսայն ան
մահ ևՔրկնաւոր՝ քեզ աւետիք խըն
դութ՝ հարան ի կերկրէ երկնցին ։
օրհնեա ի՛մայն ցընծութ զալ ի քո
սիօն ։ Այսօր անձամբ լոյսն ի լուսոյ
լուսաւորեաց զմանկիսնեցիս քո ։ լուսաւ
ուրեա՛ երուսաղէմ ի քանզի յարեաւ
լոյս քո քո ։ օրհն ։ Այսօր խաչաւորն
անգիտութե հայածեցաւ երրեակ լու

ինքեան։ աւրհ։

խաչելեանն և յարիցէ զ՚ինքն ընդ
տան զաւետիս մարդկան։ յարեաւ
՚յաւր հրեշտակք երկնից իջեալ
զ՚ի գերեզմանէ յարեալ տեսանել
տեղին ի՚ուր դրեալ էր տէրն։ եւ
՚ւեռեաց յետոյ գոչէն լսելիս դո
աւրհ հայրեն մերոյ։ ՚յաւր ձայն ա
լուսաւոր եղև քեզ յարուցեալդ ի
խաւարեալ ի՚ն ար՚ւեան։ արի որ ննջես
՚յաւր մեծ աւետիք ազատմայ նո
ընդ երկնայնոցն ասելով։ քո յար
եամբ գաւթին անտուճոյ։ պարեցուք
ին կոչեցեալ ի՚ք՚ն։ ազատեա՛ զ՚ի
ցըն քրիստոս ասելով։ քո յար։ ՚յաւր նոյ
րեաց յոյ ընդպատհանման։ և՚ք կանան
լուսափայլ ի յերկնից իջեալ զարհու
րեաւ ի՚մեռելոց։ ՚յաւր հրեշտակն
գեալք ի՚նդուէ մեղաց ապիրով։ քո յա
տե՛ւն ա՛րուսյո՛ւ ք՚ւ ուո՛ն ցնծու՛ք։ նորո
յաւր զաւրի՛կ մեր զենամբ քրիս
յարուցեալն ի՚մեռելոց ջքրի ուռա։ օրհ
ան՛ւն։ և՚քեզ ծա՛գեաւ ց՚լոյս գի՛ տո՛ւ

գանանցըն զենմանց՝ պարգեւեցեր մեզ
գաւանցըն զենմանց՝ պարգեւեցեր մեզ
Յ՚յաւր ը արենցն օրինակի՚ն անբաւն
գաւց զատիկ՚ն՝ նա յարուբ քո քո՚ն՝
լեց խորհրդիւք՝ փոխեցեր ի՚փրկուի՚ն հո
Յ՚յաւր ը՚զ պասէք չարչարանացն ե՚
հաիս յարուե միածնի՚ն մերոյ՚քո՚ . զ
աւր երկնայնոցն ի՚ջեալ տայրն քեզ զա՚
ջի՚ր հարան ի՚երկրէ՚ երկնից . քնզի այ
րեզմանէ՚ն . զքեզ՝ չնձա՚ և զարձա
վերըսաին յարուբ ծընաւ ի՚կոյս գե
Ե՚կոյս . քնզի ծնեաւ՚ն ի՚կուսէդ՝ այսօր
ցուցնէ՚ք՝ ։ Հրամիրեը և բերկրեա մա՚յր
բանն աւր՚ ծ . զբե՚զ ըրեբանեա՚ մեծա
պարագրեալ անձառաբար ծընաւ ըզ
Ձ՚ծած ին տաձա՚ր լուսոյ՝ որ մարմնա՚վ
գեցոյ յերացեա՚ն ի՚մեռելոց քո՚ . օրհ
Յ՚յաւր սիւն լուսոյ ծագեաց աբ եկե
յաղթական երգով՚ օրհնեցէ՚ք և բարո
րեա՚ ի՚կաց՚ք պարեսցո՚ւք ըստ հրաշ՚ կա
նայ՚ բեա՚ն ։ Յ՚յաւր աւրըն մե՚ր յա
Յ՚ջեր օրհնեցէ՚ք ա՚բարձր արարո՚ք ըզ

Յան
ռաւորեմք աղօթ հօրըդն մերոյ։
Ա
ր երկիր ի փրկութիւն տիեզերաց
թագաւոր յաւիտենից քո։ զքեզ փա
միաբան գովեսցուք քո յաւր
մեան արկցուք գի՛ երկիր սիրով։ և
ուսացուք տանիւս։ ընդ հաշտեւեն այ
Ի՛ յաւր և մեք զաւրեսցաւք պայծա
րուցելոյն։ զոր տեսեալ պատմէին՝ ք
հակառակս ընթացեալ ի գերեզման յ
հաւատոյ և յօհաննու սիրելւոյ՝ ընդ
ցնծացեալ սյաւր՝ քան Ի՛ յաւր վի՛մին
ցնծութեաւ պատմել աշակերտացն առելով
բերելոյ աբ կանանցն փողեր ձայնի
ք սյաւր զուարթունն ի վիմին՝ խնկո
ի յերկինից տան զաւետիս նմա։ ցերկնա
րամանաւն ընդ մարդկան։ որք ի՛ մեռելոց
Ի՛ յաւր հրեշտակք ի բարձունս ա
ազատեցեր զզեղեցեան։ պատուական կենդա
ննդեցելոյն և անդրանիկ մեռելոց։
Ի՛ յաւր ընդ անդրանկացն ազատեալ
Ի՛ յաւր և մեք զաւրեսցաւք պայծա
ռաւցուք տանիւս։ ընդ հաշտեւեն այ
միաբան գովեսցուք քո յաւր
Ա
ր երկիր ի փրկութիւն տիեզերաց
թագաւոր յաւիտենից քո։ զքեզ փա
ռաւորեմք աղօթ հօրըդն մերոյ։
Յան

արեամբըդ քո ա՛զատեցեր. տե՛ր։ Եղե-
ռնքի մահու՝ պատուակիւն մարմնով և
հոգւով մահու՝ պատուակիւն մարմնով և
հոգւով մահու՝ պատուակիւն մարմնով և
հոգւով

Ա՛յսօր ցնծան մանկունք աշխատասի
կենդանացան յարուբք քո՛. այլ հա՛ր
քանզի որ յադա՛մ մեռեալքն էին՝
բայց յիմքէն ըղձօրծանո՛ւմն ի՛ւր մահ.
իւրով. աւրհնեալ հարցն մերոյ։ Ա՛յսօր ոչ
մեռեալոց՝ պրսակեաց զքո՛ զ խաչին
յարուբ՛ քո՛. որ յարեա՛ն այսօր ի
Պայծառասացիր եկեղեցի՛ հեթանո՛սաց
Յարութե՛ան յոյն։ Ա՛րարողին Աերակ
Յ՝ՀՀանեա՛ր ես զոս՛ք որ յարեր զ
քեցեր զնա ի փրկութի՛ տիեզերաց։
Ա՛յս ե՛ւս զօրէ ես։ Հանգստեան սա
նր առօտն։
և տրի՛ւեալ ողջոյն կենդանարար. սա
Ա՛ւ հանդիպեա՛լ զոյ սուրբ առաքելոցն
յարեա՛ք ա՛ և խա՛փանեաց զ մահ։
և լըսեա՛լ բարբառ ի հրեշտակէն՝ երթ
վէմըն բարձեալ ի դրաց գերեզմանին՝
զանապակաւ մարմնո՛վն։ Ա՛ւ գտին զ
ցին ի՛ւր նոյքն ի գերեզմանն. ի՛ւանկար
ա Ա՛նդ լո՛ւանան մի՛աշաբաթի՛ն կանխե

Աստուածք փայտին ձաշակեցան ըզմահ
ըզգեցան զանմահութիւն. փա՛ռք յա-
յնմ ի լուսոյն. իսկ յարուցեալ՝ մնա՛ծնի ի
պարտիզ նախաստեղծին մերկացեալք
ի բարձանց փառաց՝ փա՛ռք յարու-
թե՛ւն քո տո՛ր
հեգեր. պատգեստեա՛ ամենեցուն. ով
լոց քե՛ւ տա՛ծ՝ և մեզ կեա՛նս շնոր
ըզ յարուցի՛ն. ով Ա՛ր յարեա՛րդ համեռ
աւետաւո՛ր հրշտակին. որ քարոզեա՛ցին
Ի ըսելն արա՛ ինձ տո՛ր ըզձայն յարու՛ե
Կիրակնայ մի՛ Ողջո՛ւյնդ ինձ տո՛ր ։
եբա՛յք ըզդատկիք մահո՛ւ խածո՛ղ. բա՛
ա՛ւ գե՛ցէք պատուանդանի տախտակ՛ որ
ըզ տո՛ր տա՛ծ մեր գոչէ մրգրէ՛ն. երկրը
կիւնըս սե՛ղանոցի. բա՛ Խարձրեցէ՛ք
ցո՛ւք. ոտնակո՛ք ե՛ւ ընդխո՛ւք մինչև յան
Ի՛ յաջո՛ւ և զոր արա՛ր տո՛ր եկայք ցնծա՛ա
բա՛ ըզքո տպարեա՛ք ըզնա յաւի՛տեան ։
զաղխա՛ր ։ տո՛ր ։ Ի՛ զնոր օրհնեցէ՛ք
զտա՛ւդ և զտրամո՛ւ և լուսա՛տրեաց
քանզի քո՛ւ յարո՛ւցեալ փա՛ռաստեա՛ց

իսկ իմ փոյթ՝ ոչ կենաց նորոգեցեալք
ամենեքեան՝ փա՛ռք յորու։
(Ո՛րչ՝ նեղեաս ա՛ր ասէր Տէ՛ր ցան մերձ
Ո՛ր բարձրացար ի խաչն՝ վա՛ղ ազգի
մարդկան՝ ա՛ռաքեա զքո ղողըմելիդ
խոտանեանցս և յերկրպագո՛ս։ ասէ։
Ո՛ր զամենայնն յանձն առեր վասն
մեր բա՛րե՛բա՛ր՝ խընայեա յարարածդ
քո՛ յորոմէ՛ղ քո՛։ ասէ Տէ՛ր։
Ո՛ զեր օրհնեցէ՛ք բա՛րեր արարչէ՛ զ
նա յա՛ւիտեա՛ն։ Ո՛ր յանապատ ան
նի՛ամն բարեբանեցին ի՛ հրեշտա՛կաց։
խոնարհ չարչարանաց համբեր մա՛
հո՛ւ խաչի՛ մարմնացեալ բանն՝ անդադա՛ր
օրհնեցէ՛ք և գո՛վեցէ՛ք զա՛։ Ո՛ր ի
եաւթ ի գերեզման անձկան մտրճով՝
զի նորոգեսցէ՛ զ հընութի՛ մեռելո
թե՛ մերոյ յորոյ՛ն իւրով՝ անդա։
Ո՛ւրբաթ ՚ի՛ Ո՛ւրբաթ։ Ո՛ւրբա՛թ։
Ո՛նձաւելոյ հօր էակից ի՛ խաչ ելեր
կամաւ հօր ողբացաւ։ Ո՛նմանօրէս ու

Նորոգեցեր ըզ ախտիցըս, ալ՛ւ՛ծ։
Ինձ ի գերբզմանի ևս յարուցեալ
փրկեցեր ըզմեզ, ալ՛ւ՛ծ։ Ոչ ոչեցար
նարհուիթիւք և խաչի հանդերձեալ
բարեբան նեռիդ ըզ քեզ ա՛ւ՛ծ։ Ոչ ոք
հայրն մերոյ։ Ոչ ոք ինձէ ինչ խոս
Ընդ երիս մանկունսն օրհնաբանեան
ա՛մենասքր թագաւորն անմա՛հ։
քանզեւ՛ վնասդ. որ յարեաւրդ ի՛ մեռելոց
բոլոր ցա՛սդ. ըզ քո՛ մինչ զըս
Ընդ նոսին ա՛ւետարան հնչիքդ քա՛
մրկութիւրել ըզհոգիս և լուսաւորել։
մեզ հանդիպեացի յուսով գիտութիւ՛
ասաւածատուրդ կենդանիդ յաւիտենից
քո. ընկալ և ըզմերս փոխանակ ի խըն՛կո
ցըն զօրհնաբա՛նուի՛ս։ Փոխանակ աբե
ուեաւսր զբա՛սրինըն գըլխուի՛ քո
մեզ ըզհոգեսցն յուսով գիտութիւ՛
Ընդ կանա՛յն իւղաբերսն սուքեղ
առաւօտուրդ կենդնիդ յաւիտենից
քո. ընկալ և ըզմերս փոխանակ ի խըն՛կո
ցըն զօրհնաբա՛նուի՛ս։ Փոխանակ աբե
ուեաւսր զբա՛սրինըն գըլխուի՛ քո
մեզ հանդիպեացի յուսով գիտութիւ՛
մրկութիւրել ըզհոգիս և լուսաւորել։
Ընդ նոսին ա՛ւետարան հնչիքդ քա՛
բոլոր ցա՛սդ. ըզ քո՛ մինչ զըս
քանզեւ՛ վնասդ. որ յարեաւրդ ի՛ մեռելոց
ա՛մենասքր թագաւորն անմա՛հ։
Ընդ երիս մանկունսն օրհնաբանեան
հայրն մերոյ։ Ոչ ոք ինձէ ինչ խոս
նարհուիթիւք և խաչի հանդերձեալ
փրկեցեր ըզմեզ, ալ՛ւ՛ծ։ Ոչ ոք
Ինձ ի գերբզմանի ևս յարուցեալ
Նորոգեցեր ըզ ախտիցըս, ալ՛ւ՛ծ։

Ա՛ր էակդ ես ընդ հօր և՛ սէր հոգւոյն ·
Ի հրեշտակաց ծրմնեալ ես տէր ·
վասն մեր · մըշտընջենաւոր օրհնութ
և պարծեր յամենայնի · ամէնայն
ժողովուրդք բարեբանելով բար
Ա՛ր մահուամբդն ըզ մեզ խափանեաց
և յարուԹեամ՛բն իւրով զյարուԹիւն
մեզ պարգեւեաց · բարբ

Ա՛ր ըզհրեշ 70 ։ Ա՛ր ըզհրէշտն ։ Ա՛ր զանո
Ա՛ր խոնարհեցար ի յերկինից և ի՛ջեր
ի յերկիր մի՛ածի՛ն որդի՛ և բան նո
տըդ · ողորմեաւ բանաւոր հօտի ։
Ա՛ր կինգնեցեր ըզևաչ քո իմէջ երկրի
և եղեալ բարձրացար փրկեցեր ըզտիե
զերս · ողբ Թաղեցար ինոր ի գերեզ
մանէ · և յարուցեա՛լ յերրորդաւորդ
ի յերկինըս համբարձար · ողբերբ

Ա՛ր անճառ էս՛ԹիՔ հօրդ էս փառա
կից · չարչարի՛լ մարմնով յանձն առեր
վասն մեր · մըշտընջենաւոր օրհնութ
Ի հրեշտակաց ծրմնեալ ես տէր ։
Ա՛ր էակդ ես ընդ հօր և՛ սէր հոգւոյն ·

խաչեցաւ և թաղեցաւ կամաւ հօր վա-
սըն մեր՝ · մշտնջե։ Ա՛ր միւսանգամ
գալոց ես հայրենի փառօք շնորհելով
աճապէս յարուԹի տիւղերսաց · յամ

արար՞ծոց յաւիտենից օրհ։

Ոյդ որ ի՛հրեղէն աԹոռ բարձրա
ցեալ հանգչիս · երեքսրբեան ձայնիւ
ի՛դասուց հոգեղինաց օրհնաբանի՛ս ·
ալ՛՞ծ հայրըն մերոյ։ Պատկերակից
եղեր հողեղէն բնուԹեա՛ն · մարդա՛ծի
բապէ՛ս գրԹացար՝ կուսական ծնընդ
դեամբդ ազատեցեր ըզմեզ · ալ՛՞ծ ։
Ռանգն մուԹն յանցանօք ամբեա՛ն
մե՛ռաք՝ · այլ ի՛խաչելըն քո՛ջ ամենե
քեան նորո՛գեցաք ի՛փառս · ալ՛՞ծ ։
Ի՛զոր օրհնեցէ՛ք և բա՛՛՛րձ՛ք
ըզնա յաւի՛՛տեան։ Ա՛ր ըզմեզ հանգ
չի՛ յանապրուե՛ստ ի՛յաԹոռ · ըզ մահ
խաչի՛ ի՛յանձն էառ վա՛՛ ազգի մարդ
կան · օրհնե։ Ա՛՛՛ր ի՛կողակո՛՛ն արեա՛ն
աղբերքն նորոգեցան արարած՛ք և
ա՛՛նմահացան՝ · օրհ։

ընդ մեռեալըս զի՞ խնդրէք։
Մենեցա՛ն զոյն և զարթութիւն՝
Ա՛վ կա՛նայք ըզգաստք ա՛ծաեղք՝ զա
ա՛նհաւատ ոչ մեռեալ խընկել խընդ
րելն՝ ։ այլ հրեշտակին ձայնել սաէր՝
զի խնդրէք ըզկենդանին ընդ մեռեալս։
Ա՛յս ընդ թըշնամին կապանց և զդէ
ժա՛խս սաէրեանց յարուցեա՛լ ի՛մեռ
ոց քա՛ն ասէ՝ ։ պարգևէ ազգի մարդ
կա՛ն զմեծ զնչո՛ւմնութիւնն։
Աոսկալո՛ւ սեռիս հրշտակին՝ խիւրբք
գերեզմանին՝ ըզ պա՛հապա՛ն նըսեն զար
հուրեցուցց։ Ի՛մանալո՛ն՝ մարմնակա՛ն
ձայնի՛ բարբառէր ա՛ն ա՛ր կանայն
վարատեցո՛ց զսուգ և զտըրտմութի՛ն։
Ա՛վ կա՛նայք ըզգաստք ա՛ծաեղք՝ զա
մենեցո՛ւն զոյն և զարթութիւն՝
ընդ մեռեալըս զի՞ խնդրէք։

Աստուածայր յաշխարհի Աբ չոխ
ախայաւիտեն բանին պատմող
Աստուածայր յաշխարհի Աբ չոխ

Աստուածայր յաշխարհի Աբ չոխ

Աստուածայր յաշխարհի Աբ չոխ

Ի հանգիստ աղաչեսցուք զՏէր։

Արասպետ աղբայրն երկնից նաբ յով-
հաննէս մկրտիչ. աղաչեա՛ զՔրիստոս
հաշտեցնել մեզ։ Ո՛ր զի հրեշտակացն
անտեսանելի՛ն՝ յարգանդի կուսին
տեսեալ քո և երկրպագեալ. աղաչէ
Ո՛րք հաւատով ընդ ի՛շատակս քո տօ
նեմք. և անդադար ձայնիւ ըզքեզ ու
նիմք բերեալ. աղաչ Ո՛զեր Գովեցէք
ընդ ՚որ քրիստո՛ս միշտ և յաւիտեան։
Օ՛ մեծին Ի՛ծնո՛ւնդըս կանանց՝ զկա
րապետին և մկրտչին յովհաննու
զառաքինութեան ընդ հանդէս առնե
լով այսօր ի՛ ձայն հընչմա՛ն. գովե։
Ա՛ստուածընկալն յորովայնի՛ հոգւով
ի ծնընդեանն քո. որ ի՛ փրկութի՛ն
հո՛ր յանեցյաւ ասէ բա՛նն. գովե։
Ճանապարհ բարբառեալ ձայնի և զմի՛
կըտրչի՛ն յովհաննու զյաղթանակ
մարտի՝ ընդ գլխատմանըն կատարեմք
այսօր ընդ ի՛շատակ. գովե՛։

Ո՛ր ընդ բանն 71։ Ո՛ր երգ։ Ընտրեա՛

Ա՛ր ասպե՛տ աղբայրե՛ երկնից նաբ յով-

զարուսեան եւ զանազան լսատեր-
րեր ը՛զգե՛ս հրդեհին՝ շնջե՛ցանել
հերովդիանդոս՝ պարգեւի մանկին խնդ-
նեալ՝ ոչ ինչ արբուսոն մոլեգնեալ
Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ
զմանապարտ Թագաւորին յաւիտենից։
զոր ելիր աշխարհի՝ ազգ
քարոզ փրկութեան յաւիտենից՝ ազգ
թիւք սուրբ ոտր լսե՛ր մեզ եւ աղօթեա։
Ո՛ր առաւել քան զմարգարէսն մեծ
խնդանդրս կանանց՝ որ ը՛զբեզ մեզ
յայտնեաց ոտծ եւ մարդ յերկրի երեւ
եալ։ ազգ։ Ո՛ւմն բարբառոյ յանպտի
և կատարիչ խորհրդոյ ։ գլխատեալ
այսօր ի՛ հերովդիայ վերափոխեցաւ
Ի՛ղեան անմարմնոց ։ ազգ։

Ա՛ղբինաքաղաքացին յովհաննէս մեծն
խնդանդրս կանանց ։ քրիզեր յանպատ
ոի ազգ արարօղ բարբառոնէն ։ ը՛զ ծա
գումն լուսոյ արդիականն արդարութե՛։
Ո՛ը՛զմարիտ մարգարէ և ձեռնադրօղ
որդւոյն ոտյ ։ յանուանէ ընթացիկ կարապետ
և պատմօղ ոտծայրն օրինանցն։ հրդեհ՛ր
զմանապարտ Թագաւորին յաւիտենից։
Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ
հերովդիանդոս ։ պարգեւի մանկին խնդ-
րեր ը՛զգե՛ս մրդրեին՝ շնջե՛ցանել
զարուսեանն և զանազան լսատեր-

Ողոգեաբ կը ղրկեք առ ես եկեղեցիք հեթանոսաց՝ ի գալ ի լսել զբանից գովմամբ ձայնի տալ ընդհատուս այլ ապատամեցեք գաւանել քրիստոնեից ի մեռեալս։ Այրկնաւոր փեսային հարանացեալ եկեղեցի՝ զարդարեցաւ ի հանդերձս յոսկեհուռն պատակեալ քանզի ահա գայ առաքել քո փեսայ Թագաւորն Լսեսցեալ սրտիւք սիրանի ի Թագաւորըն քո։ տեսանեցէք ցընծութիւն վնասակար հոգւոյ մերոյ՝ նորոգեալք ի հնութենէ։ և ընդ հրեշտակս օրհնեսցուք

զքո փառաց Թագաւորն։

Քանզի ի խորհուրդ անօրէնութիւն քո քո՝ որ ի քէն ի հօրէ ի սէր հարսին եկեղեցւոյ զոր ընտրեցեր՝ սրսկ վարդապետիս քո անմահ Թագաւոր։ Այրեւեցար յարուցիչ եկեղեցի քո հի

Ո՛վ

Ի բարձր արարչէդ ընդունայն յաւիտեան

գ

կոչեցեր մերոյ. օրհնեցեր զերկիր ի սկզբան
զերկրա հրեշտակաց զնաւակատիս փրկի
ծառացեալ վայելչութեբ. ոսկեղեն ընդ
Այ՛ սյսօր մանկունք առաքաստի՝ պայ
րուածոյն քնարեաւն մերոյ՝ օրհ։
որով ցնծայ այսօր եկեղեցի ընդ նո
քո նորոգեցեր զհնամեալքս ճշմարտ։
Այ՛ կենդանարար նոր յարութիւնդ
օրհնեմք ըզգեղեց ալծ հայրսըն մերոց։
յաւազանին վերստին ծնընդեամբն
սիրն քո եկեղեցւոյ. զոր մաքրեցեր

ա

սայդ անմահ ի երկինսաւոր խաչը հար
ասդ անմահ ի երկինսաւոր խաչը հար
Այ՛ խոնարհեցար յանճառ փառց փա

Ե

ռից անճառ ըզպարտեցեալդ՝ որով առաք զերանին
ողջ ոչ տեսեալ հնազատացաք։
Այ՛ երանելի տեառդ մերոյ Յիսուսի
ամենայն սրբոց քոց որ ի ծոցս հարցն
ասաղ զքեզ տեսողացն՝ որոմ ցուցեր
այսօր փափաքողին զվերըն մարմնոյդ։
Սարսեալ թօմայի շշափեր զխոց
ած ոչ գին և զբևեռացն. և դողեալ
վերձայներ որ ևս ած դաւանեալ
ըզյարուցեալդ՝ որով առաք զերանին

ցեալն ի մեռելոց. և բար։

Եր խոստանիդ արեգինն արդարե
նոր օրհնութիւն տացուք. և անդադար
երեսաց նէ տացուք։ Եր տաճարիդ ան
ձառ լուսոյն որ ի հօրէ նոր երգս եր
գեսցուք. և ան։ Օ նոր խաւսնարանդ
հրաշալի նոր խաւսնրմանն բանին և

մարմնոյն հոգևոր երգով բարե։

Եր վերջաւին նորոգեցեր զմեզ ի
հնութէ հինն ագամայ. և զբակրեցեր
տրալին գեղեցկութիւնն նրկաբեցեր
նորաստեղծեալ յոգիս հրաշափառ
պէս։ աղաչեմք զքեզ քու ողորմեա
Եր զարթրագոյն նաւակատեաց խոր
հուրդ հանդերձեալսցն՝ այսօր ծանու
ցեր. կենդանարար է զքո նչելիք քո յա

նեցիք զքո թագաւորն։ ասէ։
որդւոց լուսոյ նոր սիօնի բարեբա
պատմուճան հոգւոյ ձերոյ։ և ընդ
պիտի հագուցանէ զձեզ զքրիստոս
մոյ կատարելով զնաւակատիս վե
տէր եղուսաղէմի։ նորոգեցէք ըզ
նին։ ասէ։ Ա՛յսօր մանկունք հաւա
լեալ յոտոգաւառէ նոր գերեզման
բնութիւն մերոյ գովեցէք զփնտասին
ծընեալք աւազանին շնորհօք յոդիա
քո յարութիւդ։ Ա՛յսօր որդիք սիօնի
և յարեաւ։ անեղով փառաւորեալ է
եանք։ նորոգողին ազգի մարդկան՝
Նայեցէք լուսեղինացն ընդ համակ ձայն
զանգամըս քո ինձն միւռեղ։ ասէ։
Ա՛յսօր նոր ժողովուրդք ընդ երկ
տէր։
յարուցեալ յօտառէ յանմահութիւն զմա
հացեալ քնանեան։ որով նաստար ըստքեզ
հօր գլուխդ եկեղեցւոյ հրաշալիքեալ

Ո՛ր եկիր ի փրկութի՞ւն ազգի մարդկան. ըզքեզ անդադար բարբանե՞ք ամբն հարցն մերոց։ Յանձն առեր ըզչարչարանս և խաչի համբերեցեր. ըզքեզ Արքեցար վի՞ւ յարուցիչդ մեռելոց. ըզքեզ Ո՛վ զեր օրհնեցի՞ք բա՞ր ամարհէք ընդնա՞յ յաւիտեա՞ն։ Ո՛ր անմահքն մարմնով վա՞յրն փրկութե՞ն մերոյ ըզմահ ձաշակեաց. և խափանեաց ըզ մահու թիւրութի՞ւն. բա՞ր Ո՛ր յաւիտ կեն դանութե՞ն առհասատչեաց ըզյարուն ածային մարմնո՞վն պարգևեաց մարդկան. ևհա առաւել բա՞ր

Ա՛ւրըհ ասէ՝ որ վա՞ մեր ըզմահ ձա՞ շակեցեր. և յերրորդ աւուր յարեար ո՞ղորմեա՛։ Ա՛ւրըհ ասէ՝ որ ըզդժոխս ա՞ւերեցեր. և զաւերեա՞լսն փրկեցեր ընմանէ՞ ո՞ղորմ։ Ա՛ւրըհ ասէ՝ որ ի՛յեր կենս համբարձար ընդաջմէ՛ հօր նոս տար ի բարձո՞ւնս՝ ո՞ղորմեա՛։

Ա՛ր
գնեց։ Մտաբան հաւատացեալք՝ օրհ։
և յարձանքն իւրում մեզ կեանս պար
Ա՛ր բանան ընդմէն թաղմանքն իւրում
ի՛ բանիդ արարիչ ընդ նա յաւիտեան։
փրկիչ մեր՝ փրկ։ Ա՛ղ տէր օրհնեցէք
ցեր զանհնարս առաւել գովեալ քո՛
ման՝ և յարուցիր զ՛ոտն քո կենսատուիչ
օրեայ թաղմանդ քո մեռանելոցն ը՛ղ
զաց քո՛ փրկիչ մեր՝ փրկ։ Ա՛ր երկն
լի մարմնով և լուծիր ը՛զկնպատանսն մե
Ա՛խտիճն բեռեւեցար բանդ ըմբռնե
փրկեա զմեզ տէր աշխ հայրցն մերոյց։
կնեց՝ միածին որդի քո՛ փրկիչ մեր
Ա՛ր վանեն մերոյ փրկուե՛ լիցեր ի յեր
յարուցեր զմեզ տէր՝ ։ օրհ։
և ի յերկինսն հանդարձեր՝ փա՛ռք
Ա՛յերրորդ աւուր յարեար ածասկիս
անմահ՝ և ի՛ հօրդ ձ՛ախմեցար՝ օրհ։
Ա՛ղերբեզման լիցեր թշուառ
սբ՛ աշխ։ Ա՛ղերեզման լիցեր թշուառ
կան ազգի մարդկան՝ օրհնեմք զգբեզ
Ա՛ռաքեցար ի՛հօրե բանդ աշխ խիզ

Ո՛ր նստի ընդմէ հօր ծընողէ իւրոյ՝
և մարդասիրապէս խընամէ զարթնելս
քահանայիք հոգևոր երգովք. օրհ։

ա Ո՛հ ես քե՛ ես կեանք և յարուցի ազ
գի՛ մարդկան՝ աղօրմեաւ։ Ո՛հ յարու
ցեալ նորոգեցեր զ'ստիզե՛ալս՝ պղ։
Յոյս յարու՛ն մերոյ. աղբիւր կենաց
և փրկութե՛ան՝ պղօր։

տ Յարուցեալ տէրն ի'գերեզմանէ՛ն միա
ծինն ոգի փայլակն և լոյս փառաց ծա
գեց ՀՇ. և՛ երկիր՝նք և երկիրս ցն
ծայի՛ն։ Ա՛ծ է յարու՛ն ած որդին՝
քանզի դրո՛նք երկնից բացեալ եղեն՝
և հոտ անուշ բո՛ւրեաց ՀՇ. և՛ լե՛ր
ցոյց զարարածս ա՛ր։ Օ՛ օրք երկնից
լիջա՛լ էին և բանակեա՛լ շուրջ ըզգե
րեզմանսն և հոգեղէնն բարբա՛ռովն
երգէին՝ տէր օրհնեա՛լ է քո՛ յարուցի՛դ

Հ Ա՛նըսկիզբըն բանըդ մարմնացար ի
կո՛ւսէ՛ն՝ ա՛ա՛ղ, յաճեձն առեր կա՛մաւ
զկնայն և զչարչարա՛ն՝ ա՛ղ։ Ա՛ծ
հա՛յրըն մերոյ։

լինել ի գերեզմանին հարիւանդ։ Զի
քանզի հրեշտակն տէրն ինձ ասէ
և ի մեռելոց յարեաւ իշխանութիւն
զշխարհս ազատեցեր կարծեալն ես
անապականն՝ ոչ ի մահ լուծիր զ
ազգն մարդկան. և ի գերեզմանն լինիր
կամաւորապէս ասէ՝ և խաչեցար վա
ղիւն հոգւով աղօթեաւ։ Այնուհետև
ցաւ ի նոյն կուսէն. որ անմեղանեղիւս
հանած չէ հոգևոր երգով բարւ
ցէք ի գերեզմանն ի մեռելոց. քա
րբեբանելով բարւ։ Այնուհետև գնալ
ընկալաւ ի հրեշտակէն ի մեռելոց
թիւ ասէ ոչ գիտեմ. ժողովելոյ բա
զիոնքն օրհնեցէք բարձր արարչէ ի
Այսոր օրհնեցէք բարձր արարչէ ի
ելով զնշխարն նորա ի մեռելոց
մեռելոց յաւուր երրորդի ասէ լուծա
լով անապական ասէ։ Յարեաւ ի
ասէ։ Ի գերեզմանն լինիր մինա
Այսուհետև հոգւոյն բան նոր առաջ

ծընանել լսիլ ի աբեղ կռեսէ խոն. օրհ։
վանգաւոր երկնեղնու նոխամօրն.
ըզ ընտիր յաւելուած։ Աւր երկիծ ըզ
Ընչեր օրհնեցէք հաւատքդ արուրէիք ը
տաւեր ետուր ընկալայ քու տեր. և արբու
դեր ընծեզ ի կողտիս աղբերէդ. օրհ։
դամ ի ձաշակմանէ մահաբեր պատ
օրհնեալ ես քո ածիդ հնձրցին մերոյ։
Աւր երկիր ի փրկել ր ընտիսայեն ա
օրհնաբանիմ ի տաստուց քերօբէից.
Աւր յաթոռ փեսայ նըստիս ընդ հօր՝
Խաղաղութիւն ընդ ձեզ։
երեւեալ յո աշակերտացն և ասէ ցնոսա
յարուցեալն ես։ Որոյքն փակ լսիլ
ուրախութ ես յարեսցիս. փառք
Զայն երկիր իհրշակէն՝ բարբառ երկ
և երկեղեն. ի յահէն որպէս մեռեալ։
ղէն պահապանքն զարհուրեցան
փող յարուցեալն ես։ Ի հարիանել իւ

Այսօր տեսեալ առաքեցայն, և բանդ
բաշխել ընկերուհիս այծ սրտուցն
Ո՛ր երեկ ընկիշաբեր անիծատրուհի
բառաքերին. թևեռնելով ի վերայ լսո
ղի դառնութեամբ վասն ազգի մարդկան
և պագանեաց ընդմարմինն և զարիւն
նա զանապակաբեր. օրհ։

Ո՛ր խոնարհեցար յերկինից ի հոյրա
կան ծոցոյ. միածին որդի առաուծոյ
և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն.
վասն մերոյ փրկութեանդ աղաղակեա՛
Ընդ մեզ ուրծ շրջեցար ընդ մեղա՛
բանս. և կոխեցեր ընդ ոտս վիշապին
և շինան խայթոցըդ մահաբերին. և
փրկեցեր ընկ տիեզերս՝ ա՛ղ Նմանա
ցեր ընկ մեզ մեր ի վերայ խաչին՝ և
համբերել մահու ինչ ընդ երեքմանն
կենդանութեի շնորհեցեր նըստել ընդ
ի խաւարին. և զօրութեամբ յարեար՝ ա՛ղ
բաշխել ընկ յարուցեալ այծ սրտուցն

մուխըք հրեշտակացն՝ · երգէին երգ
նոր առլուեալ ձայնիւ։ Զայն ա՛հեղ
գաբրիէլեան փողոյն · ա՛յսօր գոչէր
աւետարանքն ա՛ւետիք են մխիթարի
երգե։ Այս մեծ և ահաւոր · ա՛յսօր
Ծագեաց ա՛ռաջք եկեղեցւոյ յարու
ցեա՛լն ի՛մեռելոց ք՛ս · երգ։

Ընդունելիդ ա՛ծ լինիր յերկնից ի
երկրա՛կանսն · և անձառելի ծագմամբ
ընծայիցն եցար յարգանդի կուսին
արեգա՛կն արդարութե՛ան · օրհնեմք
զքե՛զ աստ՛ծ հա՛յրըն մերոց։

Ընդունելիդ ի՛հօրէ եկիր կամաւ ի
մա՛հ խաչին · և ընդ հարսնեցեալսն պատ
ժեալ ի՛սպանդ վարեցար՝ այլ ի՛ծո
ցոյ հօր ո՛չ բաժանեցար՝ · օրհնեմք։

Ընդհանո՛ւր տէրտէր քո՝ լինիր ի՛հոգ
մաչոյ՝ · կատարեալով զողջո՛ւմըն հոգ
երգո՛ղին՝ եդար ի՛գրկի՛ նեղբնուա՛ն՝ ·
այլ ակնարկելով քո ի՛դժոխս՝ հաներ
զկապեալսըն՝ քաջաբե և ա՛ռ ընդ ի՛ն
իրանայնս՝ · օրհ։

քո մեռուցեր ըզմեզ. և չյարուի պատ-
ճառ օրհնեցուս իմ։ Այ մանչուկ
Հրեշտակ կոչեցաւ քեզ ըզ Հրեշտակ կոչեցաւ քեզ ըզ
Քրիստոս փոխեցեր՝ ։ կեցո։
Ի մեռանելս փոխեցեր՝ ։ կեցո։
րուեցար յերրորդ աւուր՝ զմարդիկ
դերեզմանի կեաց՝ նք աշխարհի՝ ։ և յա
ցեր ի մահուանէ ։ կեցո։ Ի դուռ ի
կան՝ ։ և մերոյս չարչարեալ փըրկե
Աստէ՛ համբերեցեր վատագի մարդ
սէն։ կեցուցիչ և յոյս մեր կեցո՛ ըզմեզ
ած և մարմին զգեցար ի սբ՛ըբոյ կու
Աչիւք ի տեսութի՛ անտեսանելիդ
ըզմեզ յերկնից ծորքայրէն՝ ։ օրհ։
ա
եաց զաղտաբանս ինկեանս ամենայ
նալ և արեմբըն հրաւիրեց
Ա՛ր կենսաբեր յարութեն իւրով ազա
հաց նստեալցն ի խաւարի՝ ։ օրհնե։
լանելով ի տարրինա՝ ազատաւէ հնոր
թաղմամբն եւոյծ զանէծս երկրի՝ ։
ըզընտանի յաւիտեան։ Ա՛ր անպիսին
Ա՛ղիւս օրհնեցէք ամբարձ ամբարձ
գ

արեան կենարարին։ ԺՁ։

Ա Մանկունք հաւատոյ եւ մարմնոյ ամ նորոգութեան զսքանչելիսն ։ ԺՁ։

Արեան ձայն ի վերայ հեթանոսաց եւ լուսազարդեալ պայծառացոյց զերկիր հաւատոյ ։ ԺՁ։ Ձայնս ուրախութեան ։ Գեցաւ արդ զօրութիւն մեռելոցն ։ Յարեաւ ձայն ի մեռելոց ամենեցուն։ Յարեաւ ձայն ի մեռելոց գերեզմանին կենդանոյ ։ Լոյս ծագեցաւ գերեզմանին ։ Եւ տեսին զյարութիւնն ։ Բացաւ դուռն յարութեան ։ Անխեղդին կանայքն իւղաբերքն ի գերեզմանէն ։ Եւ տեսին զյարութիւնն ։ Ա

Ա Մանկունք հաւատոյ եւ մարմնոյ նորոգութեան զսքանչելիսն ։ Ա

Ա Ո՛վ ցուցար մեզ ճանապարհ նորոգման եւ մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանացն ։ Ա

Ա Ո՛վ ցուցար մեզ ճանապարհ նորոգման զոր պատրեցաք թշնամին ։ Եր ։

Ա Ո՛վ ցուցար մեզ ճանապարհ նորոգման եւ մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանացն ։ Եր ։

քո աղաչեաց ինձ ասէ՛ր։ Ո՛վ խաչին բեւեռ
աչեր զարթուածս. անկանի՛մ առաջի
Ջեր յերկինից որդի անստուածոյ ազա
ամ։ Ո՛վ յերկինս համբարձեա՛ սէրդ. ամ։
և ի՛ջեր ըստորդ աւուր յարեա՛ ոճանգս.
շարժեա՛լ. ամ։ Ո՛վ խաղաղութեա՛ խնդ երկիր
րեա՛ց. վերջ պատահել երկնի
ա՛ն որովհետ՛ սրեգա՛կն խաւա
ամ՛ աթարածէք գովելով բարձր ա՛ր
ցաւ. և կենդանիս ընկալա՛ն ընդ
ա՛ր խնայէն բեւեռ
գա՛ և ի գարծոց ձեզ իւրոց ապաւէ
ընձա՛ յա՛ւիտե՛ն։ Ո՛ր խնայէն բեւեռ
Ո՛ զեր օրհնեցէք ընդ բա՛ն ընդ արեգ
ասեա՛լոց զ՛ո՛ յաւա՛ր երրորդի։ զբ
Ո՛ր ի գերեզմանի եդար և յարեար
րիւնդ ի՛ջերով տիեզերաց. զբ
Ո՛ր ի՛ խնայէն բեւեռեցար և հո՛ղեր զա
հնեցա՛ր աթդ հարցն մերոյ։
ա՛ր ի՛ երկինս զբ
ա՛ն ի՛ երկինս զբ

ուեցար ասէր՝ և ըզմարդն ի կապանաց
մահու արձակեցեր. և զիս ով անառակ
առնէր որ մեղքս եմ մեծագոյն։
Ո՛վ ամենայն հոգւոյ անմահական լուսոյն
որ ինձեր ի գերեզման՝ կենդանացուցեր
զարարածդ քո. և զիս ովանառակ առ
ներ՝ քանզի քեզ միայնոյ մեղայ։
Ո՛վ գերեզման քո կանխեցին կանայքն
զնդ զս և զխնկելըս բերբին ի պատիւ
թաղման քո. զի զմեղաւք ըզհողացեալըս
վերածեր ի կեանս։ Ո՛վ համաշնակ իւղոյն
զհնձատաս անբիծ՝ և զաւազանըս մեր
ընդ առաքաւոռեան կանանցն ընկալ. որք
զողջոյն կենաց լուան և այլ ուրախացան
առաւն աւետիս առքեղոյն յարեաւ յա
րուցիչն մեր աւերեցաց ըզգըծիս.
և զքնութիւնն կապեաց ի յանլուծ կա
պանս։

Ողջոյն աշխարհատարած հիւթիկոնս
բիւրապաճուճ քեզ քո՞ որ ինձ
ուրն սրբոյ առաքելոյն ծա
նուցանէ մեզ։ ահ մի՛ երթ հարցն մերոյ։

թանց ընտրեց եւ հաձեցաւ բընակիլ
ի նմին եկեղեցի. քանզի լզքերջ ամրոցն տո-
ւոր Թէքուր եկաւորի ինք էկեղեցի.
Ապրեալ և զուարճացեալ հարսնացելոյ-
նաիկ ի նոյն ընդ ամէն քանզի երկնա-
ւոր հրեշտակաց բանմանէքըն ա-
յսօր հրեշտակաց բանմանէքըն ա-
մինչև յաւիտեանս սերունդ։ Եւ առաւ
զնէ. արարէ ուրախութիւն
երկրորդ Թէքուրն, յեկեղեցին օրհնեցէք
եւ առաւ Աիմէ հաւատացեալ ամ
ամ ազինէ գովեցէք
Թէքուրն՝ որ եկաւորի այսօր ի
Ա՛ղդ անանուանական բանմանէն ըն
եւ առաւել բարձր արդէք ընտանեաւն
բրեանէրով ըզմեր։ Ա՛զար օրհնեցէք
յուր զնաւակատիս ամ եկեղեցւոյ.
ազգ ի հետ անանուանց՝ ցնծութիւն ամենա
մի հաւատոյ. ամէն։ Աիմէ ժէ վեղ
սրեաւ քո. զոր հիմնեցուցեր իմ ի վե
Ա՛ստուած փառաւորել ընդքեզ ի տաճարի

ամենայն աղբերք ի քեզ բղխեսցեն։

Ա՛նուա-
սող • պրսակիմ զքեզ իսպառ
խոր-
խուրդ ամենայն ազգաց ի քեզ
խուռ-
նեսցին • ոչ ոք ի քեզ ոչ ոտն
դնիցէ
ոչ ձի ոչ ջորի ոչ ուղտ ոչ
էշ
ոչ ի հօրէ լուսոյ ծագեսցի • և լու-
սաւորեա՛ց լ՛զմանկունսըք։

Ո՛ղջ արժանաւորեցայք ի կոչմանն
փառաւորութե՛ք ի՛ սէր մերոյ • եկայք
ժողովուրդք երգեցեք տէն երգնոյ •
երգիցեմ՛ք զանո՛ւն նոր Քայնին ցո՛ն
ծուքն յօրհնութի՛ւնսր։ Օ՛ջացեալքս
ի՛ քեզ քո՛ ժողովուրդք հաւատացո՛ղ
լո՛ց • Ճշմարի՛տ խոստովանութե՛ամբ
օրհնեմք զկատարած ածային կենա
բեր տնօրէնութե՛ն քո՛ • փա՛ռաւորե՛
լո՛ղ զսիտաւոր և զբաքանչելի անուն
քո՛ տէ՛ր տէ՛ր ըմե՛ծ լի՛զ ես ամ երկրի։

Ա՛ւրախ լեր եկեղեցի՛ սէր հարսն երկ
նաւոր խորհրդոյն • ի՛ փառս ամենասո
երջրդուհին • որ համագոյ իշխանքն
խրով զարդարեաց ծաղմամբ լոյ
սոյ • պրսակիմ զքեզ իսպառ
խուռ-
նեսցին ազգք ամենայն աղբերք ի քեզ

Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Աստուած, որ ի սկզբան
ստեղծեր զերկինս եւ զերկիր, եւ զամենայն զոր
ինչ ասացեր, եւ եղեւ ամենայն ըստ հրամանի
քում։ Ո՛վ Տէր, որ ի սկզբան ստեղծեր զմարդ
ըստ պատկերի եւ նմանութեան քում, եւ ի
ձեռն մեղաց նորա ի մահ մատնեցաւ, եւ
ապա ի ձեռն Որդւոյդ միածնի Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի փրկեցեր զնա, եւ
զամենայն ազգս մարդկան, որ հաւատան
անուան քում սրբոյ, եւ մկրտին ի ջուր եւ
ի հոգի, եւ ընդունին զՄարմին եւ զԱրիւն
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ
ասաց առ աշակերտս իւր սուրբ առաքեալս
իւր, եւ ասէ. Ա՛ռ եւ կերէք ի սմանէ ամենեքեան,
զի այս է մարմին իմ, որ վասն ձեր
կոտրեցաւ եւ ի թողութիւն մեղաց բաժանեցաւ։
Ա՛ռ եւ արբէք ի սմանէ ամենեքեան, զի այս է
արիւն իմ նորոյ ուխտին, որ վասն ձեր
եւ բազմաց հեղուլ է ի թողութիւն մեղաց։
Արա՛ զայս ընդ միմեանս ի յիշատակ իմ։
Զի որպէս զի ամենայն անգամ որ կերիցէք
զհացս զայս եւ զբաժակս զայս արբուցանիցէք,
զմահ իմ պատմեսջիք, մինչեւ ի գալուստ
իմ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Աստուած,
որ ի սկզբան ստեղծեր զերկինս եւ զերկիր,
եւ զամենայն զոր ինչ ասացեր, եւ եղեւ
ամենայն ըստ հրամանի քում։ Ո՛վ Տէր, որ
ի սկզբան ստեղծեր զմարդ ըստ պատկերի
եւ նմանութեան քում, եւ ի ձեռն մեղաց
նորա ի մահ մատնեցաւ, եւ ապա ի ձեռն
Որդւոյդ միածնի Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի փրկեցեր զնա, եւ զամենայն
զազգս մարդկան, որ հաւատան անուան
քում սրբոյ, եւ մկրտին ի ջուր եւ ի հոգի,
եւ ընդունին զՄարմին եւ զԱրիւն Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ ասաց առ
աշակերտս իւր սուրբ առաքեալս իւր, եւ
ասէ. Ա՛ռ եւ կերէք ի սմանէ ամենեքեան,
զի այս է մարմին իմ, որ վասն ձեր
կոտրեցաւ եւ ի թողութիւն մեղաց բաժանեցաւ։
Ա՛ռ եւ արբէք ի սմանէ ամենեքեան, զի այս է
արիւն իմ նորոյ ուխտին, որ վասն ձեր
եւ բազմաց հեղուլ է ի թողութիւն մեղաց։
Արա՛ զայս ընդ միմեանս ի յիշատակ իմ։
Զի որպէս զի ամենայն անգամ որ կերիցէք
զհացս զայս եւ զբաժակս զայս արբուցանիցէք,
զմահ իմ պատմեսջիք, մինչեւ ի գալուստ
իմ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Աստուած,
որ ի սկզբան ստեղծեր զերկինս եւ զերկիր,
եւ զամենայն զոր ինչ ասացեր, եւ եղեւ
ամենայն ըստ հրամանի քում։ Ո՛վ Տէր, որ
ի սկզբան ստեղծեր զմարդ ըստ պատկերի
եւ նմանութեան քում, եւ ի ձեռն մեղաց
նորա ի մահ մատնեցաւ, եւ ապա ի ձեռն
Որդւոյդ միածնի Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի փրկեցեր զնա, եւ զամենայն
զազգս մարդկան, որ հաւատան անուան
քում սրբոյ, եւ մկրտին ի ջուր եւ ի հոգի,
եւ ընդունին զՄարմին եւ զԱրիւն Տեառն
մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ ասաց առ
աշակերտս իւր սուրբ առաքեալս իւր, եւ
ասէ. Ա՛ռ եւ կերէք ի սմանէ ամենեքեան,
զի այս է մարմին իմ, որ վասն ձեր
կոտրեցաւ եւ ի թողութիւն մեղաց բաժանեցաւ։
Ա՛ռ եւ արբէք ի սմանէ ամենեքեան, զի այս է
արիւն իմ նորոյ ուխտին, որ վասն ձեր
եւ բազմաց հեղուլ է ի թողութիւն մեղաց։
Արա՛ զայս ընդ միմեանս ի յիշատակ իմ։
Զի որպէս զի ամենայն անգամ որ կերիցէք
զհացս զայս եւ զբաժակս զայս արբուցանիցէք,
զմահ իմ պատմեսջիք, մինչեւ ի գալուստ
իմ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

եթէ յարեաւ ք՛ր ի մեռելոց՝ յարութիւնն. պատմէին աշակերտացն՝
սաց։ Ել ընդ ի՛հրեշտակէն զտեսիլ
պակաս մարմնոյն։ Վասն որոյ հրեշ
տակին՝ քաջալերէր ը՛զնոսա առնել.
ցր՛նծացեք ք՛ր յարեաւ ոչ յուսացն ա
ռանձի՛ն այլ՝ տուն՝ առձին ծանօթ
ը՛զնախասաւեղծն մահացեալ. իսկ ո՛ր
դին մեռածին երկն և փրկեաց ը՛զմեզ
Ո՛չ չարչարա՛նս ի յանձն առեալ ը՛զ
խաչն յարո՛ւցիչըդ մեռելոց՝. Քան՛
զեա՛ն զձեռագիրն իմոյ յանցանացն։
Աչեն՛ան ու՛ ի գերեզմանին եդար՝
վա՛ ի՛ հողոյ ստեղծեալ մարդոյն. զո
ղո՛ք մեռեալ զանձն իմ կենդանացո՛։
Ա՛կին ի գերեզմանն առաւօտեան
աբ կանոյքն. յօ՛ծանեալ խնկել զնա
պակա՛ն մարմնո՛ւնն։ Ո՛չ՝ եմ՛ն հրեշ
տակին՝ քաջալերէր ը՛զնա առնել.
ցր՛նծացեք ք՛ր յարեաւ ոչ յուսացն ա
ռանձի՛ն այլ՝ տուն՝ առձին ծանօթ
ը՛զնախասաւեղծն մահացեալ. իսկ ո՛ր
դին մեռածին երկն և փրկեաց ը՛զմեզ
Ո՛չ չարչարա՛նս ի յանձն առեալ ը՛զ
խաչն յարո՛ւցիչըդ մեռելոց՝. Քան՛
զեա՛ն զձեռագիրն իմոյ յանցանացն։
Աչեն՛ան ու՛ ի գերեզմանին եդար՝
վա՛ ի՛ հողոյ ստեղծեալ մարդոյն. զո
ղո՛ք մեռեալ զանձն իմ կենդանացո՛։
Ա՛կին ի գերեզմանն առաւօտեան
աբ կանոյքն. յօ՛ծանեալ խնկել զնա
պակա՛ն մարմնո՛ւնն։ Ո՛չ՝ եմ՛ն հրեշ
տակին՝ քաջալերէր ը՛զնա առնել.
ցր՛նծացեք ք՛ր յարեաւ ոչ յուսացն ա
ռանձի՛ն այլ՝ տուն՝ առձին ծանօթ
ը՛զնախասաւեղծն մահացեալ. իսկ ո՛ր

յԱ

մայէ քո աչք մեռուցեր լ'զմահ. լ'զ-
նէ յաչս յարու[լ]։ Ա՛ր երեքօրեայ թաղ
ձեր լ'զմեզս լզ-քո բարեբանեցիր ամե
նայն իսկ հաւատով խոստովանիմք Ա՛ր
քեզ ցանկալի մեզ, օրհնէ։
կիւր երեսաւոր։ օրհնէ։ յաւր ընդ
առաքեալսն ի վերնատունն ի գե[ա]
ղիլեա՛ն ներկայ էիր ընդ յարեալ
բարի աւրհնէք զ ընտ յաւիտեան
ոյժ աչաց մերոց։ զնա ի ձեռն օրհնեցո
նէին օրհնեցուք։ քանզի իմն նորա
յաւր ընդ կենարարին մեր նա լ'զ
ցան վասն մերոյ փրկութեան։ օրհ
կայեաք։ եւ ի զ'նաւորաց բաժանե
զմա՛ւրթեաց։ այսօր լ'դասչացն մեր
և փառաւորեաց յանմարմնական բա
Ա՛ր սպասաւորեալդ հա լ'սերովբէ ել
նեալ հա ա՛ր աչք հա՛յոցն ըմբռնց։
աւրհնէ չ ամենայն լե'նեալոյն։ օրհ
Ա՛ր թագաւորդ հա յաւիտենից՝ ա

Ո՛ր լուսափայլ յորդութիւք քո՛ տեր կե
նագործեցեր զաշխարհս. ըզ-
Զայն աւետաւոր հրեշտակին զըբ-
արձանացեալ զմահուանէն կանգնեան.
զքեզ պատմելով ըզ յարութիւնն.
Ո՛ր յուսահատիք տըրտմութեանն ցաւ
ծացեալք բերկրեցուցիր. խնկազեանցք
աճապարեցան և փափաքօղք յարութեան:
Փո՛թացարուք իգալիլեա աւետա
րանեցիք աշակերտացն. եթէ յարեա
քրիստոս և խաչեալն ընդմէնջ:
Ո՛յսօր բեւեռեալ քոյ խաչին և
զի նաւ՝ որ ի խոցեալ զանարատ ըզ
կողդ. տո՛ր տո՛ր ծ հա՛ցըն ըմերոյց:
Ո՛ակ բղխումըն աւր աւրհնեաքո՛ լըե՛ալ
ըզ տիեզերըս յանիծիցն ազա՛տ մոյ.
տո՛ր տո՛ր: Պարգեւատո՛ւ բարեա՛ց և
տուօղ ողբմութե՛ան. եզա՛ր իգերեզ
մա՛նկի. տո՛ր. Ո՛ւմ տո՛ր Աղեղնայն գո՛
րծք օրհնեցեալք: Ո՛ր յանէից գոյա՛
ցոյց արարօղըն իւր կերպարանաբ. զատ

հրեշտականաբեան ի՛վ ը վիմին Լանանեցն
վայելեալ մեծասլայծառ ծաղկամբը՝
զարգելեալն ինամ։ Ո՛յսոր լուսաւ
քանզի զերծ ի՛նձ աւերեաց և գերեաց
նայն՝ Հշմարի՛տ յարուցեալ ած որդին՝
Ո՛յսոր զսքարձեցան տիւզելը ամե
ես հմգի՛ւ։ ողջո։

խընամեն զարթարած քս՝ ։ Հրշմարիտ
Ո՛ր նահին ի՛ քրօքն և առեալ թէ
տեառնս որդի։ փառաւիւղ հօ՛ւ՛ր՝ ողջո։
Բանդ ի՛հօրէ որ յառաջ քան զյաւիտ
ընդ՛մէ ողջոյնս քոյոց հաւատացելոց։
ի՛դաստ քէրօքեից՝ ։ ը՛զ քե՛զ աղա
Ա՛յդր անըսկիզբն որ վեր օրհնելոյ ա
և ա՛րեանըն տէն։ ամենայնի։
դրնո՛ւ՛ե՛ ։ զի հաղորդեցո՛ւք մարմնոյ
շակը՛ն քաղցրա՛ ցոյց ձաշակմամբ գա
ցեալ մարդոյն։ ամէն։ Ո՛ր զառաջնաձա
բալ անշընչացեալ մարմնով ը՛զ հոգի
Ո՛ր զառաւելնիւք մահու ե՛լոյծ ի՛ր
ասացե՛լք օրհնաբանի՛չք կղեմա՛ս։ ամէն։

աւետեր ասելով. զի խնդրէք զկնի
դանիէլ ընդ մեռեալս։ Ա՚. յաւր բերի
բեցան ի անմիջն իւղաբերքն աւետեաց
յարուեա՛ ած որդին, դարձան յառա
քեանն ասելով յարեաւ ա՛ր
Ա՚ր գերեցար ի՛ւր ծանկրհան և ի
ջեալ մրկեցեր և բորբոքեալ բոցոյն.
ըզքե՛զ մի՛շտ օրհնեմք ա՛րդ հարցո՛ն
մերոց։ Ա՚ր ոզորմեցար ազգի մարդ
կան և ի ջեալ մարմնացեր ի՛ւր կամեցեր
ըզքե՛զ Ա՚ր երեք օրեայ թաղմամբ
քո ա՛ր շարժեցան հիմունք երկրի.
ըզգերեցեալնս բոցոյ ըզ մեռեալսն
յարուցեր. ըզ Ա՚ցեաւք Ա՚ր պա՛ծա
ւացոյցն ըզ փայտ խաչին՝ տնկեցա
նելով զնո՛ր ղանաքան բանալեան. և
ա՛ռ զկնի յաղթե՛ւ արարածոց կո՛ւրց
ամենայն գո՛՚՚ծք օրհնեցէ՛ք։
Ի՚ ջանալ խաւարին կրկի՛ն երկրի՛ և
դազալով աստանեցան դերեմիա՛. քնզի՛
որ ի՛նձ ա՛րգելեալ՝ն ա՛զատակէ՛ն

Ա՛ր զարդարեալ նորացո՛ւցեր զարտ
ասո՛ւր. ամե՛ն: Ա՛ւ զարգե՛լեալն ի՛
բանա՛լեն մահու ապատեցոյց և՛
լեքսրեաց յարուցի՛ն ի՛ւրով. ամե՛ն:
Ա՛ր խոհեցար և թաղեցար վա՛ս մերոյ
փրկու՛ե և յարեր ի՛մեռելոց. խնայեա՛
ի՛ժողովուրդս քո՛ միայն մարդասի՛ր:
Ա՛ր ը՛զդժոխս աւերեցեր և ը՛զգե
րեա՛լն փրկեցեր. և մեզ կենդա՛նի շնոր
հեցեր. խնայ: Ա՛ր ի՛ւրիմիտս համբար
ձար և ընդ աջմէ՛ հօր նստա՛ր. ի՛միւս
անգա՛մ գա՛լստեանն խնայ:
Ա՛ք անէծքն անե՛րկիւղ է՛կեղ
ի՛ւրեանե՛ր ը՛զգերեզմանն. զի կա՛
տարեա՛լ սէրըն մե՛ռաւ զերկի՛ւղն:
Ակնի՛ւ ի խնկել ըզ տրո՛ւնեանն մարմինն
և տեսի՛ն յարուցեա՛լ ի՛գերեզմանէն.
Եվ երբա՛ն լո՛յսըն ծագեաց յշա՛ւ
Հարուցեա՛ց հրեշտակն ղյարո՛ւթիւն տո՛ն
և բացա՛ն գերեզմանըք ննջեցելոց.
և յարուցի՛ւ տունըն յաղթեա՛ց մահո՛ւ:
Ա՛ր զարդարեալ նորացո՛ւցեր զարտ

լը՝ցու՝ցեր խնդու՝թ՝ . ք՝ս յ՝ցու՝ս
բու՝ցե՝լ յերդոդ աւն՝ր գա՝ղխարհը
ըեղման աւերեցեր ըզդըժնխա . և յա
յարու՝ե՝մերոյ ա՝ղբմեան՝ ՝Ի՝ջեր ի՝գե
ը՝զ կապանըս մեռեալ մերոց . ք՝ս յ՝ցու՝ս
ըն՝ծի՝ . բևեռեցար խխաչին՝ լու՝ծեր
ա՝կիւր ի՝ չարչարանըս՝ չարչարանացըն
նորա՝հրաշ յարու՝ե՝ն իւրով . օրհ՝ս
ազատեա՝ց ի մեղաց ը՝զ ա՝մ՝ե՝նս ա՝մ՝
ռելոց՝ . օրհ՝ս ՝Ի՝ա՝ա՝ա՝ոլչըն՝ ՝Ի՝ա՝ա՝
աբարիկք ը՝զնա յա՝ւիտեա՝ն՝ ՝Ի՝ր է՝ն՝ի
գերե՝զման և աւե՝րեաց ըզ դըժնխա .
մեծ և՝ հըզօր զօրու՝ե՝ և յա՝րեաւ ի՝մ
ե՝ռ՝ . ք՝ս յ՝ցու՝ս ՝Ի՝ զա՝ր օրհնեցիք զա՝ղեցիք և բա՝րե՝ր
ըզ՝ք՝ե՝զ՝ ՝Ի՝ր կամաւո՝ր խո
հրաշափա՝ռ քո յարու՝թ՝ե՝ն՝ . ը՝զ՝ք՝ե՝զ՝
թիս վե՝րաստե՝ղծե՝ր կենդանու՝թ՝
ը՝զ՝ք՝ե՝զ՝ ՝Ի՝ր զմահացու մեր բընո՝
չարչարա՝նս . ի՝ խաչին բևե՝ռե՝ցար՝ .
նարկո՝թ՝ե՝ըդ՝ զո՝ր յանձն առե՝ր ը՝զ
ա՝ղբ՝ր՝ . ք՝ս յ՝ցու՝ս ՝Ի՝ր կամաւո՝ր խո
ա՝ղբ՝ր՝ մերոյ՝ ՝Ի՝ջեր ի՝ գե
ը՝զ կապանըս մեռեալ մերոց . ք՝ս յ՝ցու՝ս
ըն՝ծի՝ . բևեռեցար խխաչին՝ լու՝ծեր
ա՝կիւր ի՝ չարչարանըս՝ չարչարանացըն
նորա՝հրաշ յարու՝ե՝ն իւրով . օրհ՝ս

Ամէն աւուր աշակերտելն քահանէրէն
լսելնուս. և խոստացար լինիլ ընդ մեզ
զամ ամենայն աւուրս մինչ ցկատարած
Այնպէս լաւ կանանցն ըստ աւուրցն
իգերեզմանն. և զահաւոր յարուցեալ զգ
ձայնն իհրեշտակէն լսեսցեն. եթէ յա
րեաւ ասէ: Ահաղեալ ելպատմել
երկանիկ ևնաբ կանանցն. և խնդութիւն մեծ
Թանային պատմել աշակերտացն. եթէ
Յաքանչելին և զհրաշագործ ելչ յա
րուցեալն քրիստոս. առաքեցին ըստուգանալ
տեսանել ըստնմանէ քարոզելին. եթէ:
Ի գերեզմանն յաւիտենից մատուցուք
զօրհնեցուք զերկնաւոր մարմնացեալ
հաստատեաց զերկնս ի հաւատս անսասան
նեալն. փառք նմա այժմ և յաւիտեան:
Որ կամէ համբերել մինչև խաչին ելչ
բանն. և ևհնդ զարիւնն իւր ընդ ի
փրկութիւն տիեզերացն. փառ: Ի ճանաչել
յարուցեալ ի ներսիսին ևվիմէն. լուսա
զարդեցաւ զերկիրեցին իւր ընդ ի փա
և ի գովեսան անունն իւրոյ. փառ:

Ո՛ր յերկնային զինուորութեըդ
միշտ Արխատիս քո Թագաւոր.
ընդ հոր Աստուծոյն. ծրհնեալ հաւատըդ հոգւոյն.
Ո՛ր խոնարհեցար յանձառ փառդ հիել
իշխանութիւն իմաստ խաչին. դրդող եղեր
դիմաց քո յիշխող փառացդ. օրհ:
Ով հրաշափառ քո յաղթութիւդ կենաց
գարնեցեր զիս զմեղաց ըզմեռեալս և
համբարձար փառաւք իյերկինս. օրհ:
Ով զիտեր Ով դքո Թագըն քաղցրաձայն եր
գով օրհնեցեք և բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեան: Ո՛ր պատուականն խա
չելութեամբ հրաշագործեաց ըզ փրկու Թի
յաւիտենից նրինձեցելոցն. քաղցր:
Ո՛ յարուցեալն իշխանութիւ զիւաւակից
հօր և սուրբ հոգւոյն. ընդ վեցթևեանն սրո
բեալ ձենդ դասս. գովեցեք և բարձ:
Ով նեռնա իմ: Ո՛ղորմեան իմ ընդ ամար
սած իմ ազգն բռնեալ: Ո՛ր իյերկնից
իջեր բանդ աշխարհ և վասն մեր մարմնա
ցար իսկեայ կուսէն. ողջ

երևեալ մարմնով խիրխուլ մեզ. օրհ
Հաղ միածնէն ի կուսական որովայնէ
հարցըն մերոց։ Որ ընար ի հօրէ՝ ան
փրկուիլ մեզ. օրհնեցէք զմեզ ամէն
աստուածքեր զմիածինն սրդիդ քո ի
Ա՛ր հնարիցի՞ զեն ասէ ես ամենազօր որ
յարեաւ ասէն ի մեռելոց՝ քո յայ
լիլ մին որ քարոզէր առաքեալն
ամէն. քոյ Պաշտամն ահեղ հրշտակին
ծանուցեր քոյին կամաւոր մահու
րուհիդ աստուածած. որ ըզմահ մահու
կայնամին ասէր Որհնեալ է քո յայ
Պատմութիւն փառաց. ուղիղ
նորոգեցեր զաշխարհս՝ ուղիղ
Ա՛ր ի յերկինն համբարձար ամենա
կարօղ. և ընդ աջմէ՛ հօր նըստար
եղար անապական՝ և յարուցեա՛ր
րիւն քո աբ՛ ուղ Ա՛ր ի գերեզմանի
բազում քո. և վա՛ մե՛ր հիմերը զա
Ա՛ր ի խաչին տարածեցեր զանարատ

Ա՛ր նոտիս լ՛քրօքէս և յանմարմնոց
վէր ծրնծխս քս՝ սր՛բեսաց ձայնիս՝ ։
համբե՛ս լսել՝ ջոլչարանաց ի խաչի՛ն
բանթրացա՛ր խորտակեցե՛ր ը՛զ զօրս՛
թէ մահս՝ ։ օրհ։ Ո՛ զ ո՛ր Ա՛մենայն
ա՛ղե՛ղք զքս գո՛վեցէք ։ զայրուցեա՛ղ
լ՛զ երեզմանէն ա՛ն նախատական մարմնով։
Օ՛ քա՛րոզ հրեշտակին լըսե՛ալ կա՛
նանցն ընթացեա՛լ պատմէին աշակեր
տա՛ցն ասելո՛վ ։ յարեա՛ տ՛ր՛ծ՛ ։ ա՛մե։
Ա՛ւ մե՛ք ընդ նմա՛ին ։ երգակցեա՛լ
հանցո՛ւք զօրհնո՛ւք ։ փրկողին ը՛զմե՛զ
ասելո՛վ յարեա՛ տ՛ր՛ծ ։ ա՛մե։
Ա՛ղէր տ՛ր և մ՛մրմնացա՛ր էիւսէն ։ և
զհոգեղէն բնութի՛ս ազա՛տեցեր լ՛մե
ղաց։ Ա՛ղէր տ՛ր թևեռեցա՛ր խոտէն ։
ը՛զ մեռանի՛լ յանձն առեր կենդա՛նա
տու մե՛ռելոց։ Ա՛դա՛ր տ՛ր հնորհափա՛ր
ի վե՛րն ։ և՛ համառանեա՛ հնքեցա՛ր գան
ձը՛դ կենաց աշխարհի՛։ Յարեար տր
աւ՛ետեցեր ըզդժնեայս ։ լ՛ երկինս հա՛մ
բարձա՛ր և ը՛նդ աջմէ հօր նստար։ 350

նելով զգթգրն անհաչ · միա։

Ղողալով առաքեցին զՅոհք՝ առա-
ջան արարածք՝ · միաբանութ օրհնե-
ցան զարմանալի յարութիւնդ քո Տէր։
և բարձր արարչիդ զնա յաւիտեան։
Ի քաշալի յարութիւնդ փրկչին Աստո-
ղոյ հոգի յոյս կենդանի յերկինս հա-
սեալ յաջմէ Հօր նստաւ · օրհ։ Ի զուր օրհնեմ ցկեանս
ի յերկինս համբարձար ընդ ամպս
Հօր նստաւ · օրհ։ Ի զուր օրհնեմ ցկեանս
զանգիտելի · զանգիտելի · զանգիտելի ·
Թէ զդ քո կանգնեցեր զմահացեալն ·
մահ · օրհ։ Ի փառաւորը յարու-
մամբ երեքօրեայ զգեղեցիկ մանու-
ծեր հոգի միածին որդի · և թագ
ձութիւն հօր միածին որդի · և թագ
ուրբ հարցըն մերոյ։ Ի խաչեցար հա
կան իմոյ բընաւորեալ · օրհնեալ ես տէր
աւեր վանըն մեր · և խոնարհեալ քո
աւեր զծառայի զկերպարանըս յանձն
Ի զ ի զ ի զ

Ա՛ճասէր սբ կանայք փոխանակ ցարտ
ջերմեռանդութեան ի սէր Քրիստոսի։ Ա՛ռաւօտեան սբ կանայք
գնացին ի գերեզման՝ տանելով հոտս պատրաստեալ
զոր խնդրեցին ի Պիղատոսէ։ Ա՛ր ի ձայնէ հրեշտակին
երկնչեցան երկրաշարժութեան տեսլեամ՝ զգեցեալ
զսպիտակին՝ ։ առաւօտեան սբ կանայք
զի խնդրէին ի՛ կենդանին ընդ մեռեալս ։ յարեա՛ւ Քրիստոս
Ա՛ճասէր սբ կանայք փոխանակ ցարտ

Ա՛ռաւօտեան սբ կանայք հանդերձ
զոր իւղօք և խնկօք ։ եկի՛ն իսբ գե
ղեմանն՝ և ո՛չ գտանել խնդրեցին զան
մա՛հ փեշ Քրիստոսին։ Ա՛ր ի ձայնէ
հրեշտակին զըւա՛րձացան տըրտմա՛
զգեցեալքն՝ ։ առաւօտեան սբ կանայք
զի՛ խնդրէիք ի՛ կենդանին ընդ մե
ռեալս՝ ։ յարեա՛ւ Քրիստոս
Ա՛ճասէր սբ կանայք փոխանակ ցարտ

Ա՛ռաւօտեան սբ կանայք հանդերձ
զոր իւղօք և խնկօք ։ եկի՛ն իսբ գե
ղեմանն՝ և ո՛չ գտանել խնդրեցին զան
մա՛հ փեշ Քրիստոսին։ Ա՛ր ի ձայնէ
հրեշտակին զըւա՛րձացան տըրտմա՛
զգեցեալքն՝ ։ առաւօտեան սբ կանայք
զի՛ խնդրէիք ի՛ կենդանին ընդ մե
ռեալս՝ ։ յարեա՛ւ Քրիստոս

անբաժանելի էակ միաւթե՝ խոնար
ա Ա՛ր համագոյդ ես հօր և որ հնգաւոյն
թեր և զաւետօղըն դր ժոխոց. ամե՛ն։
Ո՛վ տէր Յիսուս Քրիստոս որ ասացեր
նիր. ամե՛ն։ Ո՛վ տէր Յիսուս Քրիստոս
երկիր և վերացաւ ի նոր գերեզման
բարձր արարիչդ։ Ո՛վ Խաչեալն իմիջ
գ Ա՛ղաչեմ զքեզ Աստուածդ ողորմեա՛ծ
նագեաց լըս մեղս իմոյ։ ը՛ղ քեզ
բըստիկն նորոգեալ կեցցեցեր ը՛ղ հը
ած զյարութիւնըդ քո՛ ցուցեր. և վե
Ա՛ր երեք օրեայ թաղմամբ փը՛րկիչ
բե՛րե՛ըլ ի՛ջը՛ր ի գերեզման՛ ասե՛ն։ ըզ
յանձն առեր. և խաչի և մահու հան
Ա՛ր ըզկերպարանըս ձեռի ձգմարտապ
քեզ օրհնե՛ալ ասե՛ծ հա՛ ըզըն ամե՛ն
աւեր մարմին ն լ՛՛սաբ կուսէ՛՛ն. ըզ
բա՛՛նդ սատանայ. վն մերոյ փրկուե
Ա՛ր էիր յառաջ քան ը՛զ յաւիտեանս հ
և յո՛՛վհաննու սիրե՛ալոյ. յար։
հետեալ. պատմո՛՛ղ լինիլ պետրոսի

հեցար լբարձանց և առեր մարմին ի
կոհանէն · յաղագս այնկ՚ոյն յանդս
ծիչ կենաց բանաձիւնն խաբեմանք
Ո՛ր գտեր ես ծածկ՚ոց զի՛ տոչ
սյաօր ինդոյ գառապարտել բարձար
իմաչ և լերեա կերկրեցար · յաղագս
անկե՛ոյն ի՛ ճաշակմանէ՛ մահաբեր
պատղոյն · Ո՛ր կենդանութիւ ես առ
նէցուն՝ այսօր ը՛զմահ խաչն ի՛յանձն
առեր · եղար ի՛սերտ երկրի և յերդ
ա՛ռաւ յարեար · չնորհեա մե՛զ վերս
ծիլ ը՛զ՚ոյն նպատուս ի՛ կեանսն ·
Պանխեցին կանայքն ընդ առաւօտն
ի՛գերեզմանն հանդերձ խընկօք ·
Բերելով զնւղս անուշահոտս ի՛ յօծու
մըն կենարար մարմնոյ փրկչին մերոյ ·
Ա՛ւ հրեշտակըն զօրաւորեալ գոչելով
աղաղակէր յաւրեաս քո՛ի ասես ·
Պամեսարուք եկիր ի՛ չարչարանս և
ի ծառոյն սպասի կենցաղ · օրհնեալ ըդ
քեզ պարծ հարցն մերոց · Տ՚ապածեցեր

խաչի՛ քո՛ ո՞ւ հիմնեցո՛ւցեր զկաթո-
ղի
նդ մարհաբեր պղտղին։ Այ՛ւ զօրու-
թե
տեղծին։ կենագործելով իշխանակա-
դուռն դրախտին քա՞ղցեր նախա-
ի՛միջ երկրի։ և սովա՛ւ ը՛զտօթ-
բնու՛թ։ Ա՛ր կանգնեցեր ըզ խաչ քո
աեղի ըստորանկեալ լուա՛ր գՀոդ-
մարմին ի՛ւրՏ։ վերականգնելով ի
խնարհեցա՛ր ի՛նոյրական ծոցոյ ա՛ռեր
Ա՛ր յաթոռ փա՛ռս նստի՛ս քանդ ա՛ւե-
ցեալ վերածեա՛ց ը՛զ նրնջեցեան։ ը՛զ
լով աստանե՛ցան դըժնխոք։ այսօր յարու-
և խաչի՛ յանձն առնու ըղձակ։ ըղնա-
կեալ ինո՛րոգե՛ն եղծեա՛լ մարդոյն։
Ա՛ր էջն խաւարին կողմ երկրի և դողա
ա՛ր ձախաջաղ յօժարութե և
Ա՛զնա հոգևո՛ր երգով բա ըզբ
տարեկ գերեզմանըդն խոցեցար։ ար
յանձն առեր վա՛ս արարածոց։ և խղճնա
ը՛զներ մեռելոցդ ի կենդանութե
ղկ

ղեկէ եկեղեցի՝ բընա՞կարան եր երբոր
դո՞ղեդ · լուսաւորելով ըղհեթանոս
ի սմա՞ կըրկնակի ծնընդեամբ։
Ա՞զ յարուն քի ամե՛նէքեան օրհնես
ցո՛ք · զի՛ նա՛ միայն ա՛րդ փա՛ռաւո
րեալ յա՛իտեան։ Ա՞զ ձառագայթ
յարութե՛ան տեսա՛նելով հրեշտակին ·
նա՛ զօրանայր ի պատմել ը՛զկե՛նաբեր
յարու՛ն։ Զայն ա՛ւետաց լսէին
առաւօտեն ա՛ր կանայքն · ի հրեշտակէն
դառնային ուրախու՛թ յա՛ւաքեանն
Օ տիե՛զերական խնդաւե՛ցան ա՛ւետիս
ե՛րանելի՛ կանանցն ուսեա՛լք ի հրեշ
տակե՛՛ն · աներկիւղ խնդութի՛ւն և
բերկրալից ուրախութի՛ւն ընթանային
պատմե՛լ աշա՛կերտացն ամա՛՛ենքին
Օ՝որ մա՛՛հուն երկիւղին՝ ըն մեռեալս
համարեա՛լ կարծէաք՝ նա՛ ինքն իշխա
նու՛ն յարուցեա՛՛ր · զմահու ելոյծ
զիշխանութի՛ւն և կենդանի՛ պարգեւեա՛ց
ամենից մա՛՛ռելոցն։ Ա՛յլ ի քաց

եղեալ ըզհրէշականն եւ իւիւղն ի զ
խորխ՝ նախաժամանեցին ինդուխ այ
նորի՛ւ կ· որ մահ՛ամբն եղոյծ ըզմահ
և զամամիհուի պարգեւեաց ամ զ
ՀՀ ՀՀ ՀՀ

Լսելիս հօր համաւորութիւն եկիր ի
ջարչարանս. զաշխարհս յանձն
առեր՝ խաչիւ համբերելով իջեր ի
բեզման։ Հաղաքերիցն եկեալ ի
բեզման փրկիչդ. զի ողորմած
նոյնըս քեզնի ի խնկել զանապական
մարմինդ։ Հետիս լեալ ի հրեշ
տակէն որ աչերդ. տիրոջ յարեաւ
իմեռելոց ձեզ կեանըս պարգեւեաց։
Հաղաքեր և աբ կանայքն ողջոյնվ
փութապէս եկին ի գերեզմանն քո
ներ. ի խնկել զանապական մարմինդ։
Հարբամա աւետաւեր հրշտակին՝ որ գո
չէր առ երկանիկ կանայսըն՝ զի խրնդ
րէք զկենդանին ընդ մեռեալս. քնդի
յարեաւ նոր և աւետեաց ընդդիմիսյ
պատմել երանելի կանանցըն զյա
րութիւն նորին աշակերտացն. ուրախացիք
ընթանային պետրոս և յովհաննէս ի
կենաստու գերեզմանն։

Պատասխանի որդի ոչ՝ որ եկիր կամ

իշխէ՛ր ան։ ասը ասը՛ծ հայրն մերոյ։
Տարծեցեր զամենազօր բազո՛ւկըդ
ի վերա՛յ խաչին ։ և երկիրըս
հիացեալ սասանեցաւ և դո՛ղալո՛ւմ եղե
բիւր ի յահէ փառաց քոց՝ ։ ասը ասը՛ծ ։
Եւ սեսեալ արեգականըն զարմացե՛ց
ի վերա՛յ խաչին ։ չհանդուր
ժեալ չարչարանաց աստիճէդ խաւարե
ցոյց ըզպճոյն ի մէջօրէի ։ ի յահէ փա
Ա՛զ ասը օրհնեցէ՛ք բարձր արարչա՛ն զ
յաւիտեան։ Ա՛ւ ղենաւորըն գեղար
դեամբըն յարձակեալ խո՛ցեա՛ց
զկող կենդարարին ։ բարձր։ Ա՛ւսոի
սղբիւր կենդանարար բղխեալ լե՛
ա՛ց զտխեղըս ի մեղաց ։ բար։
Յամենայնի բազո՛ւմ ողորմ ասը՛ծ ։ նայ
եա յիս գթած ։ և խնայեա ։ զի դո
ինչն ես մարդասէր ։ Եւ խաչիդ քո
կենարարիւր պատեա ։ և յարուցեալդ
փրկեա և ապրեցո ։ զի դու ։ Եւ խաչ
անդամ ի գայլատեաց քո՛ ասը ։ վերջ
ասեն զնա հարցուա՛ և ապրեցո ։ զի ։

զվիճ-ըդք եր։

ըեաւ ի զօրուց զըս-աթնոց, եկայք ժո-
ոայ. զբիւսոսա թիւր փառս փառաւո-
դըժոխոց խոնհրդով անօրէնութ իւ-
ընք յաւուրն։ Ո՛ր երկայ ըզ զօրութիւն
Ընդ ո՞ր կ՚երթայ օրհնած բանդր այս
հանան աւերելով ըզմայն. զքեզ օրհ-
իջեր ի դըժոխս վըրկիչդ ըզ-
Ո՛ր է ահի՞ գէտ ես հօր և՞ սբ հոգւոյն.
քրօբէական աթոռ նստիս. էդ-ար ինս
բարեր վիմի՝ անսկան մարմնով. զքեզ
Ո՛ր ամենայն բարութեց ես տր՝ և՛ի
զքեզ օրհնեմք ու՞ր հայրըն մերոյ։
բանս՝ համբերելով խոչէ և մահս.
կենդանութե՛. խնդարհեցար ի չարչա
Ո՛ր յաւիտենից ես ած և տր՝ ամենայն

գևոր հընչմամբ երգով. օ՞ր հն։

Ո՛յոր հրեշտակք ի յերկինըս հո
ուռով սրբելոյն. օ՞ր հնեն զուրծ զն։
Ո՛յոր և ականջ՚քն խոզաբերք աւետիս
ուցեալ. ի մի՛ ուրծ հայր ամենակալ։
Ո՛յոր ես տրուի՛ քէ՛ տանեցէք հաւա
Ո՛ր յաւիտենից ես ած և տր՝ ամենայն
կենդանութե՛. խնդարհեցար ի չարչա
բանս՝ համբերելով խոչէ և մահս.
զքեզ օրհնեմք ու՞ր հայրըն մերոյ։
Ո՛ր ամենայն բարութեց ես տր՝ և՛ի
քրօբէական աթոռ նստիս. էդ-ար ինս
բարեր վիմի՝ անսկան մարմնով. զքեզ
Ո՛ր է ահի՞ գէտ ես հօր և՞ սբ հոգւոյն.
իջեր ի դըժոխս վըրկիչդ ըզ-
Ո՛ր է ուր ի զրգով օրհնութ բանդր այս
հանան աւերելով ըզմայն. զքեզ օրհ-
դըժոխոց խոնհրդով անօրէնութ իւ-
ընք յաւուրն։ Ո՛ր երկայ ըզ զօրութիւն
զուրծ զն։
Ո՛յոր և ականջ՚քն խոզաբերք աւետիս
ուցեալ. ի մի՛ ուրծ հայր ամենակալ։
Ո՛յոր հրեշտակք ի յերկինըս հո
ուռով սրբելոյն. օ՞ր հնեն

կենդանին յաւիտենից քեզ։

Ժեցաւ՝ աստանձեցան դլիմնիք • սակ
դի • վկայ մըք պատառեցան՝ երկիր շար
խաիա ։ Յարեաւ ծո յաւուր երրոր
դայաւհաեանս որդին • սակ թիզըն որ
սակ խակզբանե բանն որ յառաջ քան
Հրշտակն աւետեր կուսին Մարիամա՝ •
երկիր՝ ակ սա որ խափանեց իզմանչ։
ժինք • զօրութ՝ սբ հոգոյն նորոգեցե

Ի խաչանիշ փայտին դերդուեցան դը
և յերրորդ աւուր յարեաւ • ըզ ԴԸ
Ժինա աւերեցեր բանիւ • սղա։
մեղաց՝ սղա Թաղեցան ի մի՛չ երկիր
րեանդ քո փրկեցեր ըզտիեզերս ի
Ի խաչին բևեռեցար և հեղմամբ ա
դաստատարուե՛ մերոց • սղա՛ բռնաց։
րս քո ի խաչին՝ • և լուծեր ըզկնիք
թեաց մահու իշխանուե՛ • եկայք ժո։
զամենայնին վա մեր համբերեալ յաղ
կից բանն ի՛ հօրե քո • և մահկա խաչի

Ա՛ր բանիւ գոյացոյց զարարածս ա

ա Այս Հշմարիտ որ Ըհօրէ ուսաքեցաւ
սուբ մարմին պատուագրել Քհուսէն։

Նորագիւտ ըմպելի զոր բսրեր։

Այսուհետև իմ ընկերք ի չարչարանս սուր
և ի վերջոյ նախատասուեղծին ըզ մեռա
նիլ յանձն ա՞ռեր։ եթէ ոչ թէ հնարքն
մերոյ։ Ընդարտանկանդ մահու ոչ մա
հատարտ դատապարտեալ ի՞ խանչ կո
չեր վանս ազգի մերդկան։ եթէ ոչ
Ընդանդնեց տեսօղ քան աչք։ խգերեզ
մեն ի՞ջեր յատուկ ընդ մեռ լոյ։
ասէ՞ր։ Ընզեր օրհնեակ Քարեր ա
րարչաք զեռզմեռնն ի՞ վերայ խաչին։
Ա՞ր կանգնեաց ըզ քառանկիւն սե
ղան խաչին։ յորդորեալ քառակողմ
խաչին պատարագել։ յորմէ սեղանոյ
բուրեալ անուշահոտ հոգի։ բար
Ա՞ր փոխանակ մեղաւորիս մահացա՞
արդարոյն՝ պարգեւեաց մեզ կեցուկեր
պարտարեր։ Ի՞ կետնոյն յաւիտենից
Նորագիւտ ըմպելի զոր բսրեր։

Աղաւօտեան՝ նը կանանցմը գիտէ՛լ
և գողալո՛վ շարժեցաւ երկիր։
յարիւնախա՛յլ հրեշտակին ի՛մաստն ։
հուրեցանն գինուո՛րացըն դա՛ւ ։ ա՛ջն
Լ՛ձայն ա՛հեղ յարութիւն քո տը գա՛ր ։ ա
պատառեցան՝ քրիստո՛ս որ։
քո տը երկի՛ր շարժեցաւ ։ վէ՛մ մըբ
Ա՛ր յա՛հե՛ղ բարբառոյ յարութիւն
ըսդի՝ քրիստո՛ս որդի՛ն ։ փա՛ռաւ
Ա՛ր յարեա՛ դժ ի՛մեռելոց յաւա՛ր եր
փա՛ռաւորեա՛լ ի՛ քո՛ յարութի՛ն հո՛գ։ ա
բա՛ստ պահերով զարթնո՛ւ բա՛նդ տը։
փրկութե՛ ի՛ դերեզմանի եդաւ՝ անկո՛
կիր հողե՛նացս եղեր ։ վա՛յրն մեր
Ո՛ չարչարանըս յանձն առեր՝ ախտա
յարգանդի կուսին կրեցար՝ բա՛նդ տը
զանց։ զըր երկի՛նք ո՛չ բաւե՛ին տանի՛լ
թարածոյ և քան զնա՛մ մի՛ տըս գե՛ր
տը։ ազգ՝ թա՛ղեաւ ։ Ա՛ր անհնա՛զանդ ես յա
ո՛չ մեկնելո՛վ յանքննին էա՛ք ի՛ բա՛նդ

ը՛զ վհմափար գերե՛զմանն · բերե՛լով
զհեւս անո՛ւս ի յօծա՛ւմըն կենսարար
մարմնո՛յն՝ անպարապի՛ր եւ ականատե՛ս։
Լե՛ւ տեսե՛լ ըզքե՛զօբեն վերանասե՛ալ
խնամին · տարփողե՛լո՛վ սրբուհո՛յն
ասէ դարձի՛ր ողջոյն տա՛ր փո՛ղո՛ցն ·
քանզի՛ յարեա՛ւ որ յառա՛ջն ասաց։

Ե Լ բարի՛ւք արարած՛ոց քո՛ ա՛մա՛յօ՛ր
ի՛ խաչին բեւեռեա՛լ · ե՛՛ր՛՛ զհեռասո՛ղն
գեղարդեամ՛բըն յարձա՛կեա՛լ ըզկո՛՛ղ
քո խոցեա՛ց · որ աւ՛ծ հա՛՛րցըն մերոյ։
Ակնդանի՛դ յաւխաե՛նից քո՛ ա՛մա՛յ
սո՛՛ր ի՛ գերեզմանին ե՛ղար · ե՛՛ր՛՛ պա
հապանքըն պա՛հէին ը՛զգաւղո՛՛ւք ը՛զ
գե՛՛ր եզմանդ քո · որ աւ՛ծ ։ Յարեա՛ր ի
մեռե՛լոց քո՛ ա՛մա՛յօ՛ր ը՛զդժո՛ւխս
աւերեա՛լ · ե՛՛ր՛՛ կենդանութի՛ւն պա՛ր
գեւեցեր ա՛րարած՛ոց քո՛յ՛ո՛վ յարու
թի՛ւդ · որ աւ՛ծ ։ Ո՛՛ւրա՛խ Ո՛՛ղնա՛ օրհնե՛՛
լո՛ւ բարձր ա՛րարչ՛՛ն յաւիտեա՛՛նս։
Ո՛՛ր կարա՛պետըն յովհաննէս՝ մար

լեալ ի ձայն ահեղ յօրուէ այն որդոյն
զարհուրեցոյց. և հրեշտակին ի յերկնից
ի՛րաշալեւ յարուցին զ պահապանսն
զհաստատուն և զմեծ զնեղումն։
կարծ ը ցեր. պարզեաց ի՛ վ աղաւտին
Ա՛յլ յերրորդ աւուր յարեաւ ամենա
դար ի գերեզմանէ. քա՛ ոչ ծա՛ծ մեր։
Ա՛կիւր ի՛ տարտարեղս չարչարանացն
ըշծիչ. խաչեցա՛յ ը Քա՛ղէացւոյ՝ և՛
վանեն ձեր զ մահ ձաշակեցեր։
ի՛կո՛ ձաւէն՝. համբերո՛ ձ զ փրկիչ
Ա՛ջեր յերկնից ի՛ հօրէ՛ և մարմնացեալ
ժոխոց և՛ ըզ զօրուէն մա՛ հնա. ըզ
ձեռաւ է. աւերեց ը՛ վ զդրաններ դը
եկեալ կառարեաց զմարգարէին ըզ
ձոյ որդոյն ի յե՛ ը՛ կինէ՝. ըզ Ա՛րդ
ձեցո՛ց ը՛ ձ յո՛ւսոյ գալստեան
գեւեալքն ի՛ մեղաձէր բանակ՛ն ազա
ը՛ր ը զ գալո՛ւստ արեգականն արդա
քո՛ ձ է. ը զնա՝ Ա՛րուա՛ ապաւէին ար
գաբէնն ի՛ գերժ՛ խա. աւետարանէ՛
```
```

Լինելոք ի փրկութիւն մեզ Թէ՛ր անմահ
կուսին՝ · սուրբ արձ հարցըն մերոյ
ցոյ Աստուծոյ մարմին խորհրդոյ
առաքեցեալ ի Հայրապետէն ծո
Ո՛նձաւելի՛ քեզ Թէ՛ր և բան հօր՝
յաւիտեանս ամէն։

Մատուցանէ պատրիարքն Երկրպագութիւն
ցուցանէ զոհասքանչանալի ամ երկիր։
Լինի՛ երկնի՛ւ և երկրի՛ մատուա
գնէ բարեբանեցէ՛ք ամ երկիր։
Թագաւորն քո՝ օրհնութիւն եր
քին ամենագամ քո գայլատեանն · օրհ
արքունութեան սիմ թ տեսանել լըքեզ
եղեն տեսանել լըքեզ իյարբեր՛քո։
սրբոց քոց աստքեղոյն · ծրք արժանի
Հաղորդս արա՛ ի՛ր լ մե՛զ տէր ընդ
Նոյն յահէն՝ եղէն ի՛րպէս մեռեալ · օր
վերայ վիմի՛ն · հարկանէ՛ ի՛ր փո՛ղ յոր
Ղազարոս ամենայն ամենայնի ·

Ընդ. յառնել փրկչին մերոյ եկիր
Յարեաւ տէր յիմն[ա]ն ի գերեզմանէն։
դրժոխոց փշրեցեր։ և մեզ
զանիմաստիցս կեցուցեր և ի զրկութենէս
նեցեր։ և մեզ կեաս։ Ով քրիստոս քո
պատուական արեամբդ քո կանգ
առ զանկեալն ի նախանձուն ի մեղալ
մեզ կեանս շնորհեցեր՝ ողջ լամա՛
Ա՛ր յարեար ի մեռելոց քո՛ արդ։ և
ընդ սերովբէսն գովեցցէք և առա՛
ի հօրէ ծագեալ որ զհոգին։ քո՛նայք
աթարիք ըղնա յա՛։ Ո՛ անպիտան լոյն
քո՛ արդ։ ժողովուրդք առեալ բարձր
հաւատան։ Ո՛ յարուցեալն ի մեռելոց
ալէլուիա։ Ընդ. յառնել փրկչին մերոյ եկիր
Յարեաւ տէր յիմն[ա]ն ի գերեզմանէն։

ի՛ անպարտականդ մահնե՝ ըզքեզ։
իշխարանո՝ և բարձէ ըզվիայտ խո-
նի՛զ մարդ ճշմարիտ եկիր կամա-
ըզքեզ ծրհնե՛ մը ոչ՝ հարցն մերց։
փաւաղ բարեբանիս ի՛վերին զօրացդ։
հօր և որ՛ հոգւոյն՝ որ միշտ յանձամ
ա՛ռ փրկիչդ տիեզերաց։
հրեշտակն նստէր իվր վիմիՀՀՀՀն։
աւետարանէր կանանցն յարեաՀՀՀ
մինդն աւրհնական։ ո՛ւստափայծաո
ղզջ և խընկօք յօծանեՀՀՀՀ զմար
ի՛ գերեզման փրկչին անուշ հա
րեզմանէն։ Ճասէր կանայքն եկեղ
նէին ըզտէրըն յարեալ ըզգե
լրեա՛ դամբք հրեշտակաց • տեսա
ձաճայինն ըզգերեզմանատունն բո՛ ո
զրան գերեզմանին։
զարհուրեցոյց ընդպահապահՀՀՀնան առ
Ա՛ռաւօտայիթեա՛ լոյն իվր վիմի՛՛՛ն
շարժեցա՛՛՛՛ • վիմըդ պատուհասեցան։

Օրը
սէր. աղաղակելով ՚ի փառս քո զ
Ա՚զ քո յարուցիդ օրհնեմք մարդա
ր՚ի մեռելոց զՔՐԻՍՏՈՍ զքեզ զ
Ա՚ի զերեզմանն անմահ բնութիւն. և յա
կամաւ հօր ևՍՊՀԳՈՅՆ . ՚ի ՚ի
ջն յաւրանս . զք ։ Ա՚խաչին բեւեռեցար
ծին կեղպամբք. և եկիր կամաւ իշիր
բընութ. ի կուսէն ծընանար նախատեցեր
Ա՚ր անեղ ՍԾՈՒՔ և ան՚նփոխ խելք
աղաչեմք ողորմեա քո աղաղակող
նից վասն մերոյ փրկի՚ՉԵ. զբեմ զ
նունդ. որ առաքմամբ հօր ՚ի ՚ի
Ա՚նակիզեն քանդ ա՚նՀաւատիլն ծր
թաղմամբ զդժոխս աւերեանց . բ
Ե՚ակիցդ բանըն հօր՝ որ երեքօրեայ
յանգանակ ը՚զմահ ՀաշակեաՑ . բար
Թաղաւո՚րըն քո՝ որ վասն մեր
ցեմք բարձր արարչ՚՚՚ք զնայուն
աստ՚ե՚րանը՚ստացա . ը՚զ Ա՚զգեր օրհնե

ու բարձր արարչի ըզնա յաւիտեան։ ամէն։

գ

Ո՛վ սիրելի հայր։ Ո՛ւզեր օրհնեցի՛ր Ադա-
մի եւ Եւայի յամուսնութեան ընդ միմեանց ի բնաւ
պարտուցն զարդարութեան։ Մի՛ տանիր
զնոյն յաւերժական քոց ողորմութենէդ
մարմնոյ եւ արեան այս հայր։ Ո՛վ հրա-
ւիրեալ ի հարսանիսն Կանայ Գալիլեացւոց
ուր դրախտին, հրաւիրեցար նիկոդէմո-
սի գիշերային սեղանոյն տէրտունեանն
Լեւեայ։ Ո՛վ հայր բացաւ մեզ արօրեափակ դու
հո՛գ հոգւոյն։ աղբ հայրդն մերոյց։
բան գաւնն այդ՝ ինձ խաչին՝ Քաւիդ հօր
ես հրճուեցայ ի մեղաց։ Ո՛վ ամենայն թագաւորդ
տեցէք ի մեղաց։ Ո՛վ արդ սո՛ւրբ
մեր թաղեցա՛ր։ ես յարութիդ ազա
յարուցէ՛ք զո՛ր։ Ո՛վ խաչեցա՛ր վասն
կաց երգե՛մք։ ես յանեմք փա՛ռք
Ո՛ւռեա՛լ ևմեր զօրհնու՛խս հրեշտա
անհանգի՛ստ բարբառով։ աղաղ

ա

ղաղ։ Ընդա՛ծար բերանով
թօթէն։ աղա։ Ո՛վ օրհնե՛ն սերօբէ՛ն և գովե՛ն զքե
Տո՛ր

տրտմութիւն։ Պահապանքըն այս
կու-

Ո՛վ արտասահմանեցիդ զո՛ չարչարանօք
խաչին՝ ազատեցեր ըզմարդն ի՛ տըրտ
մազեաց փոյտէն՝ և ի՛ մեղսաձաղի
պատճէն. զ՛ո՞ւ ելր և մեզ ողորմեաց։
Ո՛վ մահո՛ւամբ զո՛ կենդանի և մեռ
լո՛ւքըդ յերկրի՝ նորոգեցեր դարձել
զաշխարհս և զհոգւոցեա՛լ բնութիւն։
զ՛ո՞ւ ելր։ Ո՛վ երեքօրեայ յարուցի՛չ զո
և հանգստարձմամբըդ յերկինըն՛ վերա
ծեր ըզմարդն առ կենսայ փոյտըն և
յանմահական ճաշակին. զ՛ո՞ւ

Ե՛կիր փոյտականաձիւ զըսարթնոյն ի
վիմին հնչեցեալ առ խնկազեաց կա
նա՛ն՝ փա՛րատեցո՛յց զերկիւղըդ
ուրտ

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԵՐԵՍԱՓԱՆԱՑ ՅԱԿՈԲԱՅ ԵՒ ՅՈՎՍԷՓԱՅ ԵՒ ՍԱՂՈՄՈՆԻ ԵՒ ՅՈՎՍԷՓԱՅ ԵՒ ՄԱՐԻԱՄԱՅ ԵՒ ՍԱՂՈՄԷ

տուր բանդ ուրծ · ողջ։

Ո՛ր կամաւ հօր ը՛զարմանալոյ յանձն
առեր քան զմեզ մեռանիլ · զի մեք
կեանս յաւիտենից ընկալցուք։ Ո՛ր
զուարճացեալ ի մեզ հոգւով սուրբ
կոխեաց զդժոխս աւերեաց · յարեաց
ի մեռելոց ազատեաց ը՛զմեզ · օրհ։
Ո՛ր կամաւ հօր ը՛զարմանալոյ յանձն
առեր քան զմեզ մեռանիլ · զի մեք
կեանս յաւիտենից ընկալցուք։ Ո՛ր
զուարճացեալ ի մեզ հոգւով սուրբ
կոխեաց զդժոխս աւերեաց · յարեաց
ի մեռելոց ազատեաց ը՛զմեզ · օրհ։

Ո՛ր եկիր կամաւ հօր իջանել
ի մարմին · պահեա։

Ո՛ր մահու խայթ համբերեցեր մինչ
մեր · սանձահարեալ ի հօրէ · թագաւ
Ո՛ր երկրօրեայ թաղմամբ պահեցեր
կենդանի յարուցիլ մեր և կեաս նք · թա
Ո՛ր ոտն օրհնէ ոտից ձեր և բարձր արա
րիս քո ընծայ յաւիտեան։ Ո՛ր իմաստ խա
չին երեզ զարիւն խաչ քո · և փրկեց
զարբարաձս իմ ազգս · օրհ։ Ո՛ր ընդմէն
կոխեաց զդժոխս աւերեաց · յարեաց
ի մեռելոց ազատեաց ը՛զմեզ · օրհ։
Ո՛ր կամաւ հօր ը՛զարմանալոյ յանձն
առեր քան զմեզ մեռանիլ · զի մեք
կեանս յաւիտենից ընկալցուք։ Ո՛ր
զուարճացեալ ի մեզ հոգւով սուրբ
կոխեաց զդժոխս աւերեաց · յարեաց
ի մեռելոց ազատեաց ը՛զմեզ · օրհ։

Դիւրաբեր զքեզ օրհնեցէ՞ք։ Այդպէս
բարձր արարէ՛ք յաւիտեան։
Դուրգեր ուն զ՚քեզ օրհնեցէ՞ք զ
կենդանեայք քո սատիճ՝ ։ օրհ։
Այր նասիր ի վերայ երեքկերպանն
գնահատեցէք ա՛դամայ ։ օրհ։
Նարհեցար յերկնից և առեր մարմին
ես ի գովեան յաւիտեան։ Այր խո
րհրդոյ անմահ թագաւոր ։ օրհնեա՛լ
Այր բարեբանեալ ես ի դասուց քե
յարեր քո յարուցիչդն մեռելոց ։ փա։
հանան նգն աւետարանէ՛ր ասելով։
լինի զարհուրեցոյց առ դրանդն գե
թզմանին ։ փա։ Այ՛ր ընթանալի՛ր նե
իջոյն՝ որ ի գ պահանա՛նան երկի՛
յարու՛ե քո ա՛ր։ Հրեշտակապետին
յարեր յաւե՛ր երրորդի՝ ։ փա՛ռք
մե՛ր խաչեցա՛ր ։ զդ՚ժոխս աւերեա՛ր
փառաբանելի՛ց հօր սրդե՛ւ որ վերն
եաեն վրկեցե՛ր քո յարեր՛ե՛դ ։ ողջ
Այր հաւատոյ նե՛ր հիգւոյն ի՛ գերե

տեառն Յիսուսի փրկ. ըզգաստ ա-
նեաւն ի հրաշեկաց. ըզնա անդադր օրհ:
Ի սրտէ ըզտեր օրհնեսցէ՛ք: Ո՛րք յա-
հէ փրկ ածուքեն՝ դողմամն զբանր
թուհնք երկնից՝ ըզնա անդադար օր:
Ի խաչ ելեր բանդ աշխարհ մարմ
նացեալդ ի կուսէն՝ կամաւ հօր և հո
գւոյն՝ ի փրկու՛թ մեզ մարդկան:
Ի գերեզմանի եդար անապական՝ զի
զմեռելս թեր մեր բարձեր՝ ըզգե
րեալսն փրկեցե՛ր ի ձեռաց մահու:
Ո՛ երկրի աւուր յարեար ածանկէ
ի երկինս համբարձար ընդ աջմէ հօր
նստար՝ խառնաւորեալդ ի հրեշտակաց
և երկրպագեա՛լդ ի սերովբէից:
Այնանոցն կանխեալ ի թմրութեն
կենդանոյն՝ տեսին ըզվէմն ի դրան
իբաց մեր թեան: Այ փուր ըզգերեզ
մանն և ունայն տեսանէին և տրտմու
թեբ լայնն յո՛ւսահատեալ: Այլ խա
չեցեալն զի լսա յուսահատել՝ քանզի
քո փա՛ռք մեծա՛ն յայրեան:

Ո՛ր ի՛քառակերպեան ննջեսիս յանթառ
անլռեալի՛ ձայնիւն օրհնիս ի սպիտակա-
դաւոյց հոգեւոր երգով. ասէ Հարցն
մերոց։ Ո՛ր ի՛ վեցթեւեան սրբեսըդ
հանգչիս և խնամես զքո զաւրքըդ.
նրշանաւ խաչիդ ըզմեզ ապրեցուցեալ.
ասէ։ Ո՛ր նստիս ի յաթոռ փառաց
առաւել բաբձրեալ դովեանց նըշանաւ
խաչի՛քո ըզմեզ ապրեցուցեր. ասէ։

Ը

Ո՛ՂՋՈՅ Ս՛ՈՒՐԲ ՄԵՆԱՅՆ գոր
ծըբ սեամբն ըզ ւո՛ր օրհնե՛ցիք։
Ո՛ՂՋՅՈՅ փըրկիչդն ասբ խաչիւըն
զմարգնացն արարածք. ա՛ՂՋ։
Ո՛ՂՋՅՈՅ մըտեալ ի գերեզմանն ա՛
ւերեաց ըզդժո՛խս. ա՛ՂՋ։
Ո՛ՂՋՅՈՅ ի յերկինս հանգաւրծաւ
ընդ ա՛ջմէ՛ հօր նըստաւ՛ե՛ս. ա՛ՂՋ։

Թ

Ո՛ր ի՛մեզ իմ։ Ո՛ղջմեա՛ մեզ ա՛ըծ։
Ո՛ր ինքերկնից իհօրե ի՛ջեր անըսկիզբն
որդի. նոյն ի՛նքն ըզդըժո՛խս աւե՛րե
ցեր. ո՛ղ։ Ո՛ր ըզհաւատացեալսն ա՛ծուեդ

Երկիրն և յերրորդ աւուր յարեաց
երևեցուցեր փրկիչ զպահպանսն
զարհուրեցուցեր ։ որ։ Ո՛ր ձեռօքըն
թիմայի շրջափեցար փրկիչ ։ աւա աշակե
՚ր տասն մտեր դրօքըն փա՚կեվաւ ։ ո։

Ո՚հագի՛ն ձայնիւ՝ դո՛ք իւերոյ
խաչին դողացուցեր զարարածս ամ։
զերկնային և զերկրաւորն բընաւ՚ ։
Ո՚հագի՛ն երևաւմբն հրեշտակին՝
զարհո՛ւրեցոյց ըզկանայն ասելով ։
զի՝ խնդրէք ըզկենդանի՛ն ընդ մե՛
ռեալս ։ Ո՚ւյահէ զօրութե՛ աճ որ
դէպն զարհուրեցա՛ն կաթուղեօրք
դըժոխոյն ասելով ։ համբարձե՛ք իշ
խանք ըզդրնտըս ձեր իւ վեր։

Յորժամ ի՚խաչին բևեռեցար քո՛ս
ար՛ծ և զազամ նորոգեցեր ինախա
տեղծ բընաւրէն ։ օրհնեա՛լ ե՛ր ար՛ծ հար
ցըն մերոյ ։ Ո՛ր ի՚սպասա՛ւորէն ապտա
կէցար՝ և ի՚զինաւորէն գեղարդեամբ
ըն խոցեցար ։ օրհ։ Ա՚ւազեցար ի՚մէջ
էրկրի՛ և յերրո՛րդ աւո՛ր յարեար

Պարծիք ես ընդ օրհնեցեալ
բարձր արարչիդ ընդ անյաւիտեան։
Պիղծք ընդ օրհնեցեալ ի երի
յերեսէ ի բարձունս և ի հօրէ առաքեա
ցար ի յերկիր. վասն մեր մեղաւորացս
յիշեա՛ զմեզ տէր։ Ո՛վ ընդ օրհ։
Ո՛ր բանիւ քո բարձեալ ունիս զա՛
մենայն արարածս. և ի խաչէ՛ն վասն
մեր բեւեռեցար՝ յիշեա՛ զմեզ տէր։
Ո՛ր նեղակից բանիդ հօր՝ և եղէլոց
պատճառ որ ծընար ի կո՛ւսէն՝ ընդ
քեզ ծանեալք երկ ազգիդ ողբամն
ազգի մա՛րդկան։ Աերօբէից ահա
ւոր և դասուց՝ երկնադասեաց և մե
ռելոց՝ որ ի խաչին բեւեռեցար՝ ընդքեզ
կենդանածնեան աղբիւր և պարգե
ւատու առատ ողբամբ պարտիմք
բեա՛րդ ի մեռելոց՝ ընդքեզ։
Ո՛ր ի վերդ ես քան զ միտս և զխոր
հուրդս՝ համագոյական եղէլոցս արա
րիչ՝ ի հօրէ՛ առաքեցար վասն մեր և
մարմնացար ի սո՛ւրբ ի կո՛ւսէն։

Զ Ի՛զ ինչ օրհնեցեալ բարձր
յուսաւորեցեր նա զնկելոցին՝ օրհ-
՚ռդ՚ անանկան արեամբդ քո
եանն՝ և անպիտան արեամբդ քո
եալ ընակարար ի քո անարատ
հեցեր՝ օրհ՝ Ռանգի կողնոցն վերա
ծդ՝ և ի գինւոյն կենաց փայտ մեզ շնոր
բաւթեր ի վերոյ կենասբեր ո՛ւս
ջարմանաւ՝ և ի զմահաբեր փայտէն
ցեր՝ օրհնեալ ես որ աստուածային հայր
տանօր լուսափայլեալ պայծառացոյց
ման՝ սրբոյ մարգարէիցն ա-
Հ Ա՛նծին որդի աստուածոյ՝ զահեաս

ցեա՛ր նորոգեցեր զաշխարհս։
յանձն առեր զերկրաբուծոյ՝ և յարու-
և խաչի հանգերձեալ ի գիշատչէն
Ա՛ն շատացար մարդ եղանել աւրէն՝ այլ
և վերըսաւ՛ն նորոգել ի փառս։
ցանել զնախնատեղին ծրնունդ՝
ցար յարգանդի կուսին՝ ապրեցու
Ընդ ընծին ի յերեք աւրն անօրինի

մեկին աշակերտանցն ասելով. Այս
Ընթացեալ կանանցըն խնդրեալ պատ
յարուցեալ ե՞ր ի գերեզմանէն։
պետն այսօր աւետիք կանանցն ասելով
Այրուդեալ ես ա՞ր ի գերեզմանէն։ ()
բամեռեալըս նորոգեա՛ և կե՛ցո՛։
իշխանա՛ւք երկիր տէր՝ զի՞ս գիշերք
զերեքօրեայ։ այլ Այս խմեռելոց յարեր
մարդկան։ և զթաղա՛ւմըն յանձն առեր
բամեռեալ ասաւէլ համբերեցեր ալ՛ծ վե
ըզմանէ ձայնակիցեր փրկիչ Հոն։ ողո՛ւ
Այիւը ի փրկուի թագաւոր անմահ։ և
յաստուածածնէն մարմնոյն ինանայն։ ա
հանանէս։ տեսանելիո՛ն ըզգեցեր ըզմանն
Ընթացեալ ի մրիամեն պետրոս և յով
կերտացն եթէ յարեա՛ր տէր։ ամէ
էհուս ալ յայրուեըն պատմէին աշա
Ի ըշեալ կերա՛ նեչի՛ կա՛նանցն զա
նի։ ամ գործք օրհնելով բարձր ա
արեամբ մարմնով գընել ի գերեզման
Ալ ինծեն որդի՛ն ի խաչէ՛ն բանեռել
արքեր ըզ ընաձ յաւհոտեա՛ն։

Ա՛ՏԵ ԱՐԱՅ ԵՒ ՄԵՔ ԸՆԴ ՀՐԵՇՏԱԿԻՆ ԳՈ
ՀԱՏՈՒՑԵՔ ԶՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸՆ ՔՐԻՍՏՈՍ ՈՐ ՓԸՐ
ԿԵԱՑԱՆ ԸԶՄԱՐՔՍ Ի ՅԱՂԹԱՆԱՅ ՄԱՀՈՒՆ։

Համբարձաւ ան՝ երբ մեր երջանկութիւնը կ՚ընէ՝ ասելով աշակերտաց ցն Նստարձք ի քաղաքիդ եկ՚ մ. մինչև զեօ նուցիք զզօրութիւն ի բարձնէ ցն։ Ա՛խաբանեալ սուտ քեալքըն միախոհ և միակրօն միա բան նատէին ելեր վերնատուն՝՝ ին. և ան՝ ընկերին գալըստեն սբ հոգւոյն։ Յանկարծ ամէն կ՚հաս իւնամեուք լոս սոյ փայլմամ ցն. ևմեկեալ բնակեցաւ ելեր աւաքեան՝՝ լան. մինչդեռ նըմատէրն ելեր վերնատունն։ Համբարձաւ ան ըն մեր քրս օրհնուք ընդ ամպս երկ նի ցց. և աւաքեցան երկրպագեալ դարձան կեր՝՝ մ. միաբան նուք վեր աւաքէին զաղօթս։ Ա՛ըտեալ իյերկիր նըս բնաւրնր զօրօք բանզմուք հրեշ

տակ՝ ցոյց տալով ամպակիները և ասէր՝
Ո՞ն օրհնեալ եկեալ յանունն Տեառն։
Նա ասեալ ընդ ամէն ծընողին՝ կատարե-
լով զխոստացեալ պարգեւն մեզի
Քարիւզ նա հոգին գայ առ ձեզ Ո՞ր
աղբերացուցանէ զմեծ զողմանէն։
Զ (Օրհնեսցի ամպակ քաղցրութեան քո
դէ որ պահէցեր զմեզ յերկրի՝ այսօր
համբարձար փառօք յերկինս առ հայր՝
հրեշտակաց դասուք օրհնեալ ար-
ձակ հայրն մերոց։ Հնացան վերինքն
ընդ մարդկային քո կերպ՝ հարցաբա-
նեալք զեասյեան՝ ովք ած դիմեալ
յերկիրս արհամարհաւք օրհ։
Ա՝րգելն հրեշտակքն ընդառաքեան
առաքն առ բերդանըս դրանց երկնից,
առեն համբարձեալ իշխանք ընդդրու-
նըս ձեր բարձր և մեծագոյ արքայ՝ օրհ։
Գ Ո՞ւր ընդ օրհնեցեալ ես՝ բարձր արարեալ
ընդ երկնայաւտն։ Ո՞ր էրն ի կառս իր
և ընկեցեալ զհրեշտակն մահու՝ ծիր։

գայ սո՛ւտ հայր՝ որ կարծի ի պատերազմի
ժնխա ։ և վեր հմայարձեալ փառօք
բեզմանէն յարեաւ և աւերեաց բղեղ
հրոյր զօրսըն իւրով։ Այլ որ խգե
ալացեալ փառօք ։ոյց յերկինքս՝ որ
ոյ ի խաչին ըզ մեղս ըսպան՝ ։ և վերս
փառաց։ Այլ մարմնացեալ բանն որդ
կեր ամբաւալ ասէին՝ ոչ է սա Թէր
տեսանելով զելեալ քո։ ընկեր սուն ըն
Այլ հնչանա՛նք երկնից զմրհտութեան
տեցեր ըզ դա՛ւաճանող վիշապն ։ այս
Այլ երկքօրեայ թաղմամբ քոյ դուռսր
աւետլով զհետ՛ելուն փրկուե ։ այսօր
Այլ եղեր խաւարտիսակ քաւութեն
նըս՝ ա՛ր ծըն ողջմտոյ մեզ աշխ
մոյ ։ այսօր համբարձար փառօք յերկին
և իջեա՛լ փրկեցեր ի յանիծից ադա
Այլ ողջմուխք քոյ հիմնեցեր զեկե
ամ ընաքմ հօր հաւասր նա հոգւոյն ։ օր
ալացա՛ւ սուտ հայր իւերկինս ։ օր Այլ ոն

զի՞ ըզքո հոգեւորս։ Օ՜ հի՛ն մարդըն
քո՛ւյդ երգեցողն եկեղեցիք սբցըն
ուրեմն ըզ մե՛ռյալ հրաշալեաց կերպարանս
մահո՛ւնքս ո՛ւրդի աստուածոյ. արժանս
Այլ ըզքո ընկակից եղբաք նմանե՛ղ
զոր ըմբռնեալ սատանայի մարդկան՝ հանդ
երգէին երգ նո՛ր առեալ սա ինքն
ի թագաւո՛ր փառաց փրկիչ հի և
ոչ հանդերձեալ մեռելոյ ոչ ի դժոխս
զօրութե՛ն. հանդ կաղանակէի՛ն վերնոյ
կան պետու թիւքըն հրաշալի՛ ձայնիւն
ուրախ մեռե՛լ նոցա. ոչ թագաւո՛ր փա
ռաց եկեալ մարմնով և ազատելով
զի՞ ոչ ոք ի դժոխս ի մեռելոց թագաւո՛ր փա՛ռաց։
Ձ՛ոյնպէս վերնական իշխանութիւքըն
և առակիւ՛ ձայնիւ՛ հնչէ՝ աղաղակէի՛ն
առ մի մեա՛նս. ոչ ոք թագաւո՛ր փա
ռաց եկեալ մարմնով և ազատելով
զի՞ ոչ ոք ի դժոխս ի մեռելոց թագաւո՛ր փա՛ռաց։

ԱՄՐ

բանայր ընկողմհոս աղբիւրն՝ ծր։
խաչին. զինաւորքն գերարդեամբքն
ցանացն աւետայ նախատեսիչին՝ իսկ
ամր ամբ հարցն մերոց։ ԱՄր վասն յան
նիւց անբասիկ զբան ահեղ. մարմնացեալ
(ա)ագուսին միածնի որդոյ քո յերկ
զբնչմանպահի և զնմահասուն ընդ քո։
դայ երդովմայ. և յեկղեցոյ քո սուրբ
հարցանչին երթ այս ուխտ որ դնեցեալ
խոնուեց և պետուեց՝ որք հիացեալ
ձայր լուսափայլ ամպոջ. յայտնեցայր իշ
շեց ընդմէնդ ան. իմիջ. և համբարձ
րեան. պարգեալըդ հօր ի հոգի սանհա
տակս ընկալարուք զաւետարանս իմ
ասարեցեր ընդմեզ մարմնացեալ քո
թեըդ քո ածեալին մարդեղութեըդ հա
յր ամր ամբ գթած. և շնորհք արեն քո
մեծաւ կենարար փայփչեն յորմէ
մեղաց ցընչն չնչուցեր. ազատեցեր ըզ
խաչակից քեզ ամրարեր և ընդ հայթող
Ե

Ա՛ր կամաւ հօր և հոգւոյն իւրոյ քառա-
փառութեամբ անձամբ իւրով յարութիւն քո՝
ձեռամբ ըզքեզ ուրախացուցեր ըզաշակերտսն. զա-
մեծաւ ըզքեզ ուրախութեամբ տեսանելոյն. և մեք աղ
մեծի վերայ աւետեր զմարմին. ըզքեզ աղ
Ա՛ր զվաղուանն աւուրբ գասնուդ ես
աչք։ Ա՛ր էիցս էակ փառաւից ընդ հօր
ես արարչակից հոգւոյն. խոնարհեալ ի
ի հրաշազարդ ը յարութե՛ն։ ա՛։

Ա՛ր զքեզ ազատեմք ողորմածդ մարդա-
լանութեացդ լոյսն ազգեսցես ըզգաստիցն
նէ լուա՛յն։ ա՛։ Ա՛յսօր հրաձգեա փայ
պահապանքըն պակուցել ի՛ հրաւիրմա
լոսաց սիրեն գործեալ ի՛հրաւից վի՛մին
ը՛զ գաւրնուքն։ ա՛։ Ա՛յսօր ամպ
մարմրնովքն քաղցրացոյց ը՛զ ձաշակայն
Ա՛յսօր խաչեալն խոր գողէն հանել
գործ ը՛ք սեամբ ան ը՛զտ ը օրհնե՛ցիք
իւրով։ օրհ։ Ա՛զ տ՛ր Ա՛ մեծայն
կենաց պարգեւեաց հրաշալի յարութեն
Ա՛ր ըզմա՛ն կոխեաց քա՛ տ՛ր եւ մեզ

Ղ

Խաչատեցոյց. բարձր արա։

ընծայից. Եւ զ տրամուխ խաւարեր[ի]ցըն
հիացմամբ [ի]զ պահպանարն զարհու-
հօր քարիզեցաւ. բար։ Ա՛ր սուսալէ
[ի]ն ի հրեշտակաց մշտընջենաւորակից
[ի]ր ի գերբնականի երգս ունի մարդ.
[ի]ծառայութէ մահու ազատեցոյց. բար
քո բզմանի կոխեաց. Եւ ընծախոտաւորն
յոտիսեան։ Ա՛ր ի խաչին բևեռովք
[ի]զոր օրհնեցէք բարձր ամբարձ[ի]ք ըզնա
[ի]զոր ողորմութեամբ [ի]խաչափայտն. ուրբ հան։
մին ինքն կուսէն. ուրբ։ Ա՛ր չարչա
հան ի հօրէ առաքեցար և առեր զմար
հաւորն մերոյ։ Ա՛ր յանբակիր զինաւ
փառաւորեալ զանձն քո նոր ուրբ
նագործեաց իւիւնոս անմահ. փառ։
սէր. զմահու գերեալն յաղթեալ կէ
[ի]դըժոխս՝ կանգեաց զիշխանսըն մեղա
[ի]ր անմահ թագաւորն հետաքննեալ
թեւին պատանդեալ գանձն ոչ. փառ։

Ո՞վ ինձ տայ զքեզ ի մանկութեանդ ի տուն մօրդ քում, եւ ի
գիրկս մօրդ քում սնեալ, զի գիտասցես զճշմարիտ Աստուածդ
քո, եւ զհաւատս քո զոր ունիս առ նա, եւ զսէրն զոր ունի
նա առ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, եւ զաղօթս
զոր առնէ նա առ Աստուած վասն քո, եւ զարտասուս զոր
հեղու նա ի վերայ քո, եւ զերկիւղ զոր կրէ նա վասն քո,
զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճու-
թիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա
վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ
զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր
տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի
քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս
զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդի-
պեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ
զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց
հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ
քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչա-
րանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ
նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ
չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր
առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի
մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս
զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո,
զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճու-
թիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա
վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ
զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր
տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի
քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս
զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդի-
պեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ
զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց
հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ
քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչա-
րանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր առնէ
նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի մի՛ ինչ
չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճութիւնս զոր
առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա վասն քո, զի
մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ զուարճու-
թիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր տանի նա
վասն քո, զի մի՛ ինչ չարչարանաց հանդիպեսցի քեզ, եւ
զուարճութիւնս զոր առնէ նա ընդ քեզ, եւ զհոգս զոր

այսօր իմոյ դատն որ ինձ երկիրկնա։ Ա
նիկ ինքն իւրմէ լըսեալ։ եթէ ասաց մեծ է
Հոգւոյ ըմբռնումն իպարշտուա
նդուքս աստ մեզ հասեալ։ զոր
եծարհրաշ այս խորհուրդ սո
յարուցիչ էր ամենեցուն ի ջերմեռանդ
Ալ կակղիցիս ես ընդ հօր զա՞հատար յա
թախիծ ի գերեզմանին՝ սրբատանեալ կա
նայքըն խնդութեաբ քարոզէին։ Յորե
տրն խոստացեալ՝ ևս ըզգօրութիւն դ ժոխոց
խորտակեաց՝ ։ և զարգելանըն ինամո
կօրհնաց ըզբանչելի յարութեն իւրում
գոյն ։ որ վասն ոչ մերոյ մարմնացոյն ի ն
կռանէն ։ թագաւոր փառաց քրիստոս
քեզ փառք ։ Ալ կենդանարար սրբատանեալ կա
մէն մեռուցեր ։ ևս նոսկականն յարու
թիւնդ որ նորոգեցեր զանհնարս ։ թա
Ալ կենդանարար սրբատանեալ կա
սուրերգեր ոչ ըզ կենդանի ։ երգեմք
քեզ ընդ հրեշտակս սանձելով ։ թա

Բանդէ ի յերկնից վերին՝ երկնաւորին
որ ի յերկրէ. ըստ գաւազանացն երկնայնոցն
ծանէր ն ուրախութիւն. ի հրեշտակացն
ակնարկ մինչ ի յաթոռսըն կառաւարեալ
Ի՛սկ ի՛ջերմրդէ՛ն դասէ՝ պաշտաման
եղեալ լուսաւորչին՝ ի դասէն իւր
փութացեալ ուրախութի՛ ծանակցուի.
զի՛ր հարցմամբ ի՛նմանէ տեղեկանայր
մարմնոյ հրեշտակին։ Եւ քանզի մեծ
այս խորհուրդ ի փրկուի՛ բանաւրդ.
հրեշտակաց և մարդկան առ հասարակ
կառաւարեալ. երկոցունց աւուրցն խմա
սի՛ն յարմարուի՛։ Եւ զի շարժեալ
նա խանձանք երիցագոյն զաւակին՝
ի գի՛ւտ մոլորեալ և կորուսեալ ո
նաւակին՝ հրամայէ հայրն վերին
ուրախանալ ի՛ր՛ամբ։ Ա՛յ որոյ ևս
մեք հանդիսացեալք ընդ նմին՝ եր
գեացո՛ւք զօրհնուի հաւատարմաց փրկ
չին՝ որ եբարձ ըզխոտորումն և հաս
տատեաց զխաղաղութի՛ն։

Ա՛յսօր ցընծայ եկեղեցի՝ երկնաւո

րաց և երկրայնոց · քնզի՛ մեկնեաւք ի՛
միմեանց ըստ նախահօրըն յանցանաց ·
միաւորի՛ն վերըստին արարչական խո
նարհութի՛ն ։ Ա՛յսօր զեմքն համայնից
խնամալեաց և ըզգալեց · որ և ըզմարդն
ի՛ պատկերը իւր ստեղծ զանկեալն ի՛
պատրանաց · օրհնեցէ՛ք որդիք մարդոյն
կանգնեալք երկիրըդ արարչութե՛ն ։
Ա՛ր գհանդերձեալըն խորհուրդ հո՛
գւոյն յայտնեաց տեսանողացն · և ե՛
կեա՛լ կատարեաց հօր և հոգւոյ առաք
մամբն՝ · օրհ։ Ա՛ր ի՛ լուսոյն բնըրկից
անճրնեական մեծ խորհրդոյն · առե՛
ցեալն սո՛ւ ի՛ մէնջ փառաք առ հա՛յր
վերհամբարձա՛ւ · օրհ։ Ո՛ր տեսեալ
ամենասածնին · ի՛ հիացմա՛ն ըզվերինս ·
բարերեալն առ միմեանս եթէ այս ո՛վ
եկեալ յերկիրէ՛ · կամըրացեալ հանդեր
ձիւ ի՛ տիգախաւոց բռ՛ղեսեալ կողո՛ն ։
Ա՛սաւ լըռեալ ինամանէ զարժանահաս
պատասխանին՝ · եթէ՝ զգերեսեալ ազգ
մարդկան՝ ի՛գերուղէն արե՛ւմը գնեցի՛ ·
յորմէ օրհնա՛թիք նըմա՛ ի՛ փրկեալսս
արեամբ նո՛ր ։

ցու-ցանե՛մք։ Ա՛մպ թեթեւ լսե՛սու՝ ո՛ր
նու-թեր ըզ-քե՛զ բարե-բանե՛ս մե՛ծ
ծա՛գե՛ցեր ըզ-ցնո՛ւյսըն զե՛րեզման։ օ՛րհ
արգա՛րու-թ՛ան ար՛ևե՛լք։ ար ի՛նձ ա՛ր
Ա՛ծածկին մա՛յր լու՛սոյ արեգակա՛ննն
մա՛ճա՛ղնե՛ա՛լ ար գա՛ղտեցի՛ցն։ օ՛րհ
քրօջ-կ՛ոջն գ-սահ-ցա՛յ-ք։ ընդ նոսի՛ն հա
կա՛ռնանա՛յ-ք ու պաշտօնեությա՛ն ար՛ձա ընդ
որով զանձա՛ծ փառա՛ն ընկալա՛յ-ք։ օ՛րհ
նոսա՛ յ՛ար ը՛ն հրեշտակա՛ց բարբա՛ցաց-ք
ը՛զնո՛ւ յա՛ւետա՛ն։ Ա՛ղաղակե՛ա՛ր-դք հեթա
Ա՛զգե՛ր օ՛րհնեցէ՛ք ը՛զ-Տ՛ե՛ր բարբա՛ր ա՛լրե՛ք
քե՛զ յաւիտե՛ա՛ն հօր հա՛ննգա՛ցե՛ր։ ըզ-քե՛զ
նոսա՛ գե՛ղեցկա՛ն քա՛ղ զա՛ւա՛կնն ընդ
Ա՛յսօր ար զտաղտապե՛ա՛լս ըստ յանգա՛
ցո՛ւցի՛ր փառա՛ք յե՛ղկնո՛ւն։ ը՛զ-ք՛ե՛զ
Ա՛յսօր ար ա՛ղբե՛ղ մեռե՛ա՛լ բնութի՛ւն բարձրա՛
ը՛զ մե՛ղքդ մեռա՛ւ բնութի՛ւն բարձրա՛
Ա՛յսօր կենդա՛նութի՛ւն յաւիտե՛նակ՝ ար
ըզ-ք՛ե՛զ բարե՛պաշտե՛մք ու՛ղի՛ղ Տ՛ե՛րոյն մե՛ծի։
Հրաշ ա՛ր՛ձա՛ք զարդա՛ր՛եցիր զե՛կե՛ղե՛ցի
Ա՛յսօր ա՛րարի՛չդ ա՛ր՛ձա՛ծ ար նորա

ատ՛ր հանդիսակից՝ ձէր տօնուցմանց։

Եւ վերջին անգամ տեսի զքեզ երբ ելար ի
անմահ բլուրէ. բազմահեծեծ քո երթդ
Էակից փառակցեցիր. ողբումեաց մաղ
թանօք սուգ երկրորդ բանաւորեցար։
Ո՛ր անձամբ պարգեւէք քեզ զինչիսեն
լրնուա. Ա՛յնքան նոյ որ իմանալոյ քան
զնա. ողոր։ Ո՛րով ևս մեք վերջացեալ
յայնեանաւամբ քո հնուրնէ. Ձնախանամբ
նոքօք գեր իվերոյ քան զարժանն՝
ողոր։ Ո՛ր ի մեք հանդիսացեալ
ընդ նոսին՝ ոչնեմք ցնծութեան
բակաց զերկուս՝ վայելեալ յանման
խանձ ածոյիւն քո պարգեւանն։

Ո՛չ ինչ այնպիսի ա՛ռաջինք՝ հանդիսատ
անահաս բլուրէ. բազմահեծեծ քո երթդ
Էակից փառակցեցիր. ողբումեաց մաղ
թանօք սուգ երկրորդ բանաւորեցար։
Ո՛ր բանիւք բանիդ հնօր գոյացուցեր
զիմանալեսդ՝ ի պաշտօն փառացդ և
Էակից փառակցեցիր. ողբումեաց մաղ
թանօք սուգ երկրորդ բանաւորեցար։
Ո՛ր անձամբ պարգեւէք քեզ զինչիսեն
լրնուա. Ա՛յնքան նոյ որ իմանալոյ քան
զնա. ողոր։ Ո՛րով ևս մեք վերջացեալ
յայնեանաւամբ քո հնուրնէ. Ձնախանամբ
նոքօք գեր իվերոյ քան զարժանն՝
ողոր։ Ո՛ր ի մեք հանդիսացեալ
ընդ նոսին՝ ոչնեմք ցնծութեան զհասա
ղէն կենաց ի ցամաքեալ բնութիւն ցօ
ղէր օրհ։ Ա՛երօքէ հոգեղէն՝ և մարմնա
հր քերօքէ. որ զանաչեան ի նոցունց
յոյժ վայելք քոյ կրեցեր. օրհ։

Տէրութիւնք վերինք՝ և զօրութիւնք
հրեշտակին՝ խլանութիւնք վհատիչք
և քահանայապետք երկրորդք՝ բար-
շրջակապետք երկնաւորք և հրեշտա-
կօք զինեօրեալք՝ պետութիւնք բարձրա-
կեալք ի քահանայապետութեան երրորդ՝ ը-
ստ որում յայտնութեան՝ անբան հօտիցն
հովուացեալ երգակիցս իւրոց երգեին՝ ընդ
նոսին համաձայնեաւք երգեմք և մեք

զհոտս իւրաբանեանս։

Ո՛վ զամենազօր զօրութիւդ քո ցոյց
ցեր ի բաբելոն՝ փրկեալ զերիս
մանկունսն ի՛ հնոցի՝ ընդ զքեզ
օրհնեմք աստուա՛ծ հայրոյն մերոյ։
Ո՛վ ընդ ածմամպէղ ներողութիւդ քո
ցուցեր զօրեալ երկնաւորաց՝ ապրած-
ուլ զաւազակն քո ի խաչին՝ ընդ զքեզ
Ո՛վ ընդ բազմագութ ողորմութիւդ քո
ցուցեր սուրբ ապրեալ մարդկին՝ թաղել ընդ
ի սիրտ երկրի՝ զի՛ զմահու բարձցես

Յայնժամ հրշեղն աւետաբանէր յա՛
իխնկել զանապատական մարմինն։
զբեր կանացն։ Ե՛ բերին ըզխո՛նկան
Յո՛րժամ եկին ի գերեզմանն ի՛ա ա
պատա՛կան արեամբըդ քո՛վ աբ՛ւ
կա՛ զժոզովուրդս քո՝ զոր լստացար
փրկո՛ղդ և մեռանիդ անմահն։ փրը
րո՛թիւդ քո փա՛ռաւորեմք։ փա՛ռք
անմահի՝ ։ երկիր պագանե՛մք և գյա
փրկիչ ո՛ղորմեա՛։ Ո՛հգ քի՛ թագուհ ո
Յարեա՛ր երեւեցար առաքելոյն՝ և մեզ
մանն կենսատո՛ւին։ աւետե՛ր առ՛ր
Իսկ հրեշտակապետն ի՛ձեալ իգերեզ
ւա՛ւր լոյս ծագեա՛ց տիեզերաց։ բա
աւր մարմնով։ յարուցեա՛լ յերբո՛ր
բար։ Ա՛յս ի՛ձեա՛լ իգերեզման անպիան
ի՛ւրեղեն գոյացու՛ած՝։ համբե՛րեալ
իւղեղէն գոյացու՛ած՝։ համբե՛րեալ
ղբեր կանացքն։ և՛ բերին ըզխո՛նկան
ի՛ւրեղեն գոյացու՛ած՝։ համբե՛րեալ
իւղեղէն գոյացու՛ած՝։ համբե՛րեալ

ոսկի՝ յանձն առեր. համբերեալ էր
խոհ։ Ո՛ր իւրոյ նախաստեղծին ըզմե
զադի մարդկան՝ յանձն առեր պատճ
քան էակից հօր. և եկիր կամաւ ի
ուրոյ զԹողուբ մեզ շընորհեաց. քան
կեաց զտիեզերս. և հեղմամբ արեան
յաւէտ։ Ո՛ր չարչարանաւք խաչին փրկ
ՀԶորս օրհնեցիք բարձր արարչէ ընկա
տաւերանքն զկարծեաց անդր. ասէ
ո՛ր հրշտակապետ Գաբրիէլ զոր ա
րեաւ զկարծեաց անդր. ասէ
Ո՛յսօր նորոգեցաւ տիեզերք ամ
րեաւ զոր ասէ. ասէ Ո՛յսօր հրճուեսցի
Ո՛յսօր ցնծա՛ն երկինք և երկիր յա
շակերտացըն զայհպետեան
վս ասացին տեսլեանն. պա՛տմեին
զկարծեալն ընդ
րեաւ՝ ա պատմեցէք աշակերտացըն

ըստ ածելս քո քաղցրութեանդ. փառս
ընդ ամենայն բնութիւնս կեաց եւ. ի հայրս յա
ռաջ քան զամենայն մեռանիցի։ Ո՛ր իբրեւ
զարեգակն ծագեաց ի վերայ երկրի. եւ
վերջանայր լոյսն ծագեալ ի հօրէ։
եւ ասէր ցնոսա. եւ ես ի հոգւոյ սրբոյ
մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչն մեր յա
ռաջ քան զամենայն ստեղծեալս ամենայն
ականց ի հաւատս ընդ առաքեալսն
գոյակից հօր. եւ ինքեր ի գերեզման՝
լուծեր զեղեամանսն՝ որպէս եւ ինքն
բանեաքն ինամանէ քան զնոսա փառակից
հօր. եւ նոքօտար ընդ ամենայն հօր։
Ա՛ն ի հրեշտակն յերկնից՝ աւետաւոր ա
երջանիկ և աբ՝ կանանցն քարոզեր
ա՛ակրիլ. ի ձեմ՛ զ վերատին լոյսն ծա
գեա՛լ ի յարևելս։ Ա՛յսօր տեսիլ ահե
ղակերպ հրեշտակապետին՝ մերձեալ
ի գո՛ճնդ զինուորացն. այսօր սրտաբե
կեա՛լ պահապանացըն զարհո՛ւրեալ մե
ռանելին. ի ձեմ։ Ա՛յսօր ցընծա՛յ երու
սաղէմըն վերին՝. այսօր ցնծայ սիօ՛ն
մայր եկեղեցի. քանզի փրկիչըն մեր յա
րեա՛ւ և աւերեց բ՛զդ՛ժ՛ոխս. և՛ մեզ զ
վերջանին լոյսն ծագեա՛լ ի՛ հօրէ։
Փառաւորեա՛լ է անո՛ւն քո՛ սբ. ա
ղո՛ր ասէր հա՛յրըն մերոյ։ Ո՛ր իբար
ձո՛ւնըս քո՛ քաղցրութի՛ւն. փառս

Ո՛ր ի յերկիրն երեւեցար և ըստ մարդկան
շրջեցար Թագաւոր յաւիտենից. փա-
Ը ղըմր Ընդունայն արարածք օրհնե՛ս
ցէք. և բարձր արա՛ծ զնա կեալըն ի
փրկուն մարդկան: Ո՛ր էակից ես
հօր և աբր հոգւոյն, ի յերկիրն ե՛րեւ-
ցար. ամենայն:
Ո՛ր հրեշտակացն ան
տեսանելի՛նդ իւր խաչին տեսանե-
ամբ: Ո՛ր սրօքն երկնից անհասանելի՛նդ
ի՛ գերեզմանին եդար. ամենայնի:
Ո՛ր զ ըմբէրն անհամանալի՛նդ. ի յեր-
րորդ աւուրն յարեար. ամե՛ն:
Ո՛ղ ի՛ ղ ի՛ ղ ի՛

ինձմա կ՚երթամ ի կեանս։ մի՛ ։Ո՛ր վի
նդս դիմ ժոմնց փղրեաց և զմրգելեան
դանին յանի՛ս ես նիչ։ մի՛ ։Ո՛ր ըզդրս
ոյ յարուցեն իմ մեռելոց քո և զկեն
բայ ըձր ամարիք ըզնա յանի՛ս ես ։Ո՛վ
թէ օրհնե՞ցէք ձեզ ես առա՛ջ ։Ո՛ր
ՐՀ ՀԱՐ ՔՈ։ ՀԱՐ Ի՛ԶՀԵՐ Ա՛ ԽՈՔԱՆԵՒ
րէն վէրադրէանց։ Հմգի երեսանց ըմբ
Ի՛ ԸՆԴՀԱՏԱՐԵԼ ԱՆՆՈՒՆԴՔ ՔՈ՛ ՄԱՐԳԱ
ՒԱՆԴԵՑԵՐ ԶՔՈ՛ ՈՐ ԶՀՈ՛ԳԻԴ։ ՈՐ՝
Ա՛ՈՒՐՀՆԱՒ ԱՆՆՇԱՑՔ ԵՒ ԼԱՆՔ Հ
ՋԵ՛ՏՔԱՐ։ ԱՍՏՂԱ՛Տ ՀԱՐՑԸՆ ՄԵՐՑ։
ԵՐԿԻՐ ԵՐԵՒԵՑԱՐ։ ԵՒ ԸՆԴ ՄԱՐԴԿԱՆ ՀՐ
Ա՛ՐԵ ՀԱՐԱՒԱՆՔ ԶԱՐԵ ԱՆՈ՛ՒՆ ՔՈ Ի՛
ՊԱՐԴԵՒԵՑՔ ՈՀԼԱՐՀԻ։
ԵՐԿՈՒՆՔԸ ՄԱՀՈՒ ԵԼՑԷ ԵՒ ԿԵԱՆՔԸ
սէն պատմէր։ Աճեալ էին յաւուրս։
կոյսն ՈՐ՝ և ընթացեալ առ աշակերտ
ուածն։ Հրեշտակին Ձայնին ցընծայր
կիր վայրաբերեալ Ի սպաս որդւոյն աս
Հրեշտակն ասէ ցնոսա մի՛ երկնչիք

սաւուրն ապաւինեա՛ւ. եւ զինաւորըն
անքննի՞ նդ ես կ՚ուրեա՛մ՚ն բայս
ա՛ն՚ն՚ն՚

նեցեր յանապին անհիւթին. ասէ։
կատարեցեր զամենայն. և օրհնէ զհ
ծառայ քո մեզ. Աչխմ տառապես մա
յաւիտեան մեզ։ ասէ։ Ա՛ր ամենա
ցան՝ որ ի յերկինս՝ և երկրի կո՛չեն
ցա՛ր ի յերկինս՝ և երկրի։ ասէ։ Ա՛ր
իմ ամենեցուն։ ասէ։
ի կորուստ. և՛ զ փրկականն արիւնն Ք
և՛ զխոցո՛ւմքն զքո՛ւրդեանն առեալ
Ա՛նարատ գառնն աշխ պատարագեալ
նուէր ձաշակեալ վանքն մեր. ասա՛ւ
խմէջ ի յանօրինաց. և՛ զ լերդ դո՛ռ
Ո՛ղջոյն ի՛ Քրիստոս Յիսուս Տ՛ն մեր։
բարձր ա՛րարչէ՛ զ ըզնա յաւիտեան։
Ա՛ղաւ՝ օրհնեցէ՛ք Աշխարհակալ Տ
վա՛ւ արա՛րածոց քո՛ց փրկութե՛ն. ասէ։
առեր. և՛ զպատուակա՛ն և՛ բերքօրեայ.
դէս անանց՛ի՛ն զհոգեւանին յանձն
ժառայ մեզ։ Աչխմ տառապես մեր
ցա՛ր ի յերկինս՝ և երկրի կո՛չեն
մարմնացար ածւա՛ծ բո՛նդ. ո՛ղջ
ընդ ի՛մ ամենայն։ ասէ։
ի՛վը ամ տիեզերաց՝ ամե՛ն։

Բրիստոս որդի աստուծոյ ի մեռե-
լոց յարուցեալ. և ի յաջմէ հայրն
համբարձաւ. ընծաւոյծ։

Վասն զի յարձեալ թեւոն քո՝ տէր
Լայնել ի յանձն առեր զբաժան՝
և ըզմահ ձեռնկեցեր. զանճեռեան
յարուցեցեր զհաստատուցեալսն ի քէզ
որք անդադար կէին ասելով. փառք։
Ի քէնէ պատուհասն իսպառ լինի՝
քոյ տէր. և գերեզմանք բացան. զը
ժոխք զաւրութեցան. և մեռեալքն
յարուցեալ անդադար կէին ասե։
Յարուցեալ էր տէրն ի գերեզմանէն ա
հեղակեղծ փայլմամբ. պատուհասն
վասն և ուերկիր առաւնեցան։ ի
յարհեղ բարբառոյ մեծ կարապետին
Ջի հրեշտակին ի գերեզմանի
նըստեր էին. հնչէցուցանէր ըզ ընձայն
ահեղ գոչման փողն ի վերայ գե
րեզմանին։ Ոչ եկեալ էր ի կանանցն
ի բնակել զմեռելն ընդ էն. և լըսեալ

արդեւ իմ սիրելի՛ բար։

Ի լուսեղէն ամպոյն. ձայն եղեւ ցա՛ծ
Այ՛ ձե՛զ հա՛մ որ ի՛նչ ուրուանա՛ւ
ինձ ասա թագաւոր փառաց. բարձր։
նե՛ւ զօրք երկնից երգէ՛ք ի՛մ՛ոյն.
նե՛ւ յաւիտեա՛ն։ Զմարգարէսն ա՛ծ օրհ
Ա՛ղաչե՛ օրհնեցէ՛ք բարձր արարչէ՛ր ըզ
բարձա՛ր ի՛ հայէ վանե՛ն մեր. ըզ քե՛զ։
ի՛ զբոյսեցուց զբ՛պարա՛ց և փարախեցոյց
կից՛ հօր և սո՛ր հո՛գեյն. և ի՛ զատա՛ց
և աւելի մտանո՛ւթե. ըզ քե՛զ բա՛ւ։
Ա՛ր ի բարձրութի՛ն երկնից երգ՛ը ի՛ սկա
բուե՛ մերձաւո՛ր ի՛ համբոյր՝ նրշանա՛կ
քո՛յ քրի՛ստոս. ի՛սկ յո՛ւդայի՛ լո՛ր
լո՛վ ըզ զքե՛մ յարփիսհրա՛շ փառաց
Ա՛ստո՛ւած աբրահա՛մ ի՛ հանա՛ր ունե
բարեբանե՛ա՛ք ա՛ծ հա՛ր ըզ քե՛զ
նով վա՛տն մերոյ փրկի՛ւ. ըզ քե՛զ
ի՛ հ՛օր ես յե՛ւ. խոնարհեցա՛ր յե՛րկ
Ա՛ր յաղթակե՛ր ըզա՛ծ ա՛ծու նը՛ա՛ն և
ուեր՛ոյ կ՛ենդանի՛ն յա՛ւիտեան։
ի՛ հրեշտա՛ւակ՛ն ի՛ն ի՛ծե յարեա՛ւ ի՛ մե՛

նայն էղեալ փառաւանգործեալ. փոխելոյ։
տին նորոգմամբ յաւիտենական կեաց
ցեալ ի կանգնեցից նախատօրն. և վերըս
էջեր ասելով. փառս։ Ի յաւր արձակել
կերպ փայլմամբ ի վերոյ վիճին գո
տեսանելով զ հրեշտակն արեգակնա
բոլմամբ ընթանային՝ ած կանանչ
ասելով. փառս։ Ի յաւր անուշահոտ
բէնքն հնգհարսնական հնչմամբ երգէն
գէն քերովբէքն. և վեց թեւեանն սեր
Վհ ամենազօր յարութեանն եթելերպ
փառք քո ամենազօր յարութեանդ
մեղօք, զնչգիս իմ նուիրեցից ողջ։
խաստեղծին՝ զաստուածպարտեաց լե
մեղօք, զի ձեռն իմ մերկի թարեաց ողջ։
զգեցեալ զմարմին. զվերածուրեաց լե
զդատաւորիդ մահու լուծեր զնա
Ո՞ր ըստ հոգեղէն բնութեան մարդկան
մեղօք, զի ձեռն իմ մերկի թարեաց ողջ։
խի ձեռն փրկիչ ողորմութեաց լե կեցոյ։
Ո՞ր ըստ հոգեղէն բնութեան մարդկան
հեցար՝ նորոգել զստեղծուածս. օգնեա և
Ո՞ր վասըն մեր յերկինի ած խոնարհեր

ընդեղեալ փառաց թագաւորի՝ ։ օ՜ երկ-
նիս յանմահից։ եւ խոնարհեալ մարմնոյն
Այր վիճակաւորեալ ընդ հօր միոյ օրհ-
նեալ ։ օ՜ երկնաբանեալք ըզ քէզ։
Այր ամենատես յաղթօղ զօրութեամբ
թագաւոր ես երկնից եւ երկրի՝ քո
ահ ։ օ՜ երկնաբանեալք ըզ քէզ։
Այր ամենատես յաղթօղ զօրութեամբ
կատուցեր ։ այլ քարոզ հրեշտակապետ
հանդիսապետ վարշամկին եւ սուրբ
նէս իմաստուր գեղբեզմանն ։ ԵՒ՜ ՚ի
Աղթաւորեալ պետրոս եւ յովհան
սիր ոչ որ գոյեր սուրբ կանայան ։ ո՜ր ՚ի
ընդեղեալ փառաց թագաւոր ։ օ՜ երկ-
նիս յանմահից։ եւ խոնարհեալ մարմնոյն
Այր վիճակաւորեալ ընդ հօր միոյ օրհ-
նեալ ։ օ՜ երկնաբանեալք ըզ քէզ։
Այր ամենատես յաղթօղ զօրութեամբ
թագաւոր ես երկնից եւ երկրի՝ քո
ահ ։ օ՜ երկնաբանեալք ըզ քէզ։
Այր ամենատես յաղթօղ զօրութեամբ
կատուցեր ։ այլ քարոզ հրեշտակապետ
հանդիսապետ վարշամկին եւ սուրբ
նէս իմաստուր գեղբեզմանն ։ ԵՒ՜ ՚ի
Աղթաւորեալ պետրոս եւ յովհան
սիր ոչ որ գոյեր սուրբ կանայան ։ ո՜ր ՚ի

Որ կարողացեալ ընդմիշտ կոխեցեալ և յարուցեալ լուսաւորեցեալ սուրբք զնա կեղեցի անմահ Քրիստի. ՚ՐՀ։

Աստուածածնի Պետերազմեան

(տՀ ՝ դՁ)

Ծառայն հնչմամբ ի բառ
աղաւնոյ՝ լիանալով մե
ձաձնոց։ ինամանութեն լուսոյ վայելման
հրաշինեաց անկիզելի զաշակերտ
լուսո։ ինչդեռ նր՝ատեին ի՝ բե վեր
նատա՝նն։ Ա՝ննիւթական աղաւնի՝
անբընանելի որ քննէ ըղհօրս ա՝ջ։
զոր առեալ ի հօրէ՝ պատմէ զհաւատր
և ըզմիաւանդամ գալոյ՝ Բանին։ զոր
քարոզեցին համազոյական։ (Հրհնոս
գոյն աբ ։ որով աստաբեալքն ամբե
409 գոյն

ՀԱՅՈՑ

Ա՛ր ի խորհուրդս փրկական՝ Հոգի՛ քեռեան ճշմարիտ՝ եւ հանգիստ յաւետ յերկինս ա՛յսօր եւ հանգեաւ յաւետ։ Նոյնպէս ողբան զքեզ ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։

Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։

Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։

Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։

Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։ Ա՛յսօր ամենայն ազգք երկրի՝ եւ ամենայն զօրք հրեշտակաց՝ եւ ամենայն հոգիք արդարոց՝ որ ընդ քեզ հանգուցեալ են։

թեամբ իշխեսցէ հնձգոյն սրբոյն։ մե-
ծաց ցնծութեամբ զի լսցեն ի հոգիս իմ։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։
Լաւ է ինձ զի խոնարհեցուցեր զիս։ զի
ուսարասցեմ զարդարութիւնս քո։ գիտեմ
զի արդարութիւն դատաստանք քո։ եւ
ճշմարտութեամբ տկարացուցեր զիս։

տեր զառաքեալսըն՝ հաւա-
րեալ ընդ միմեանս. լսեալ
զայս խընդուքն
հաստատ ի վերնատունն։ Եւ
ասէ Տոգին ցնոսա՝ ասելով
ցսոսա զոր ինքն ասացեալ
էր ցնոսա յառաջագոյն։ Եւ
ասէ Տոգին ցնոսա՝ ասելով
ցսոսա զոր ինքն ասացեալ
էր ցնոսա յառաջագոյն։ Եւ
ասէ Տոգին ցնոսա՝ ասելով
ցսոսա զոր ինքն ասացեալ
էր ցնոսա յառաջագոյն։ Եւ
ասէ Տոգին ցնոսա՝ ասելով
ցսոսա զոր ինքն ասացեալ
էր ցնոսա յառաջագոյն։ Եւ
ասէ Տոգին ցնոսա՝ ասելով
ցսոսա զոր ինքն ասացեալ
էր ցնոսա յառաջագոյն։ Եւ

յերուսաղէմ. ըզ զ ընակ։
զաչգ ա՝ ես մ. ջրոյ կենդանւոյ բղխեալ
ուրբ հոգին այսօ ը. վերա ծնեալ
ի հօրէ ես յոհաննէս բդ. ի հնաւանակին
գ դիմացն զնաթաւտ ես. այն անձը բաւական
ես ի վերայ չուրցըն գոհանալ ընդ
ժանմամբ ակն ակն շընորհաց. ըզ զ։
լոյս աշխատ զազգդ ս մարդիա՛ն բա՛
բաժանեա՛ր լեզուս քարոզիցն. ի
արքեակից եր հոգին այսօ ը. հրոյ
ա՛նորիչ բաժանմամբ ի՛ յոհաննէ բդ։
կէհաճ ես. նոյնահաւոյ բերնոթիչ
լսի՛ր ես ի յանդակի զբն ես իմիշտ ի
ընա՛ր օրհնեցա՛ր եր իրէ բանգե
առաքեալցըն լեցուցիչ բարեբերգ. ըզ
կերկրէ՛ն ա՛ստուծ հե՛ղեա՛ ի դաստ
դուց ախոռ պիտ ուր հոգին այսօ ը. ի
ռաջ բղխեա՛ ան հատաբար ի յոհաննէ
ա՛ր ինձ բարեշնորհ ի յաղբե՛թն յա
ձրե ա՛րբ ի՛ նըն կենդանացո՛ ս։
ընթացա՛ր ի՛ աչբուց ն ա՛իրեզբայց.
ա՛ր ա՛րբ ի՛ նըն իջո՛ր ըն կենդանի. ի

Ողբ Երուսաղէմի

Ողբ եւ նշմարան հօր եւ մօրեղբօր՝ Տա-
ւիթ անեղ եւ համագոյ. բնակու-
մըն հօր անքննաբար՝ առօղ յոր
դւոյ անճառաբար. ի վերնատունն
այսօր ի Հոգի՝ ընդհանց քոց ար
քուներ. ա՛ւրբօ եւ մեզ ողորմութիւ
ի բաժակէդ խմնատուէր։

Ո՛վ սաեղծօղ արարածոց՝ որ չէր
չէիր ի վէր ջոց. նոյն եւ ի չէրան ա
ւանին՝ իշնարհել մեզ քոմ էակին
գի գոնեա սիրով ազատնայիցեր՝ զմար
դիկ ծնանիս ապականելոյ. ա՛ւ
ա՛բաւն վերնոյն խմնալիդ՝ եւ ըստ
ոյն այսր ըզգալեաց. որ մարգարէս
տաս ի հովուիսց՝ եւ առաքեալս ի ձկի
նորսաց. աւետաւոր ըզ մկրտաւորս
քարոզ բանի՝ քոմ գնալոյդ օրս. ա՛ւ
ա՛բաստիւ լի հոգմոյ նըմնան՝ ահեղ
գոչ աստուածկ հնչմամբ. երեւեցար իւրեր
նատանն՝ հոգի՛դ գաւոնն երկուասան
սրբ առ ի քէն մըկրտեցան՝ ուղ զոսկի
հրով մաքրեցան. մանաւանդ իմ հնդ
մէգ մեղաց՝ եւ ըզգեցո՛ն ըզոյս փառաց

կը տեսնէ եւ դատաստանէն հանգոյց
քեզ ծածկաբար նկնի եկեղեցւոյ. յոր մը
տէր ամենայնի ողորմեսցի ընդ
ոգւոյ մի՛շտ երկրպագեալ յարիւծոց
հնգից ամաւորաց. օրհ: Ո՛ր հանապատ
մի՛ օր ա՛նոյն բնակեալ. որով ընդ հօր եւ ընդ
անձնաւորութիւնէ յերից կատարելոց
աշխ հանրցն մերոյ: Ո՛ր կատարեալ
կից որդւոյն միածնի. օրհնեալ ընդ
նաբար բոլոսեան լինօքն. եւ հանգոյն
ամէն. ողորմեա տէր: Ո՛ր անխմանալիդ ես յերե ես անդա
զարդարեաց՝ . մա՛ք:
զառաքեալն՝ եօթնեակ ընտրեալ քո
քո հաստատեաց՝ . տրնտես լինիմ եղ
կեղեցի իւր ըստ շինեաց՝ եօթըն սեմբ
քեզ զանդամն իւր քո յօդեաց՝ . չե
փ՛ր հօր ես որդւոյ քարոզեցին ըզ
ես հանապատ

Ալ երկնային զօրս ամէնամբոխեան
խառն ի յայգեացն երեմեայ. աղա-
ղակ որդւոյ մարդոյ ի զբաժակն ուր-
քեն. որք արբուցին սրտմտեալ
խմաստութեանն զկնդիւս աբգ քոյ տա-
ալ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն
գեառ ի դամս առաքելոցն. աղա-
ի երեկս հոտմոյ նրման ած յաստանապէս. և
ալ ոչխեր ախոռաւոր յերկինից առաւիկ
առաքելոցն. ապաշեմք զգիշերոյ ամա-
քրեցին. լինիլ մերկութիւն ի
հանգից գոյ. աղաչեմք անօրինաբար
ալ առաքեցար ի հօրէ հնձիւդ անեղ
ի քէն օծմամբ սբ հոգւոյն. բայ
ադարհանայուն վերնատեղ
աւազանին ի հոգւոյն սրբեցէք. բայ
նոր արարած ի քէ նորոգեսցի
ընէ զբաշխօղն շնորհաց. Ալիլուիա
ալ զաւր օրհնեցէք բայ ամէն
երկրորդութիւն անբաժան հնչել. օրհ

վերնատունն. որով նորոգեցա՞ն դասք
քառասն նորոգչին էից հոգին կշ ի՞նք
ընդ երկրաւուցս նորոգումն

Ա՛յսօր երկնայինքն ուրախացան

Ասած Աստուածածնին.

ՈՒրախ լեր Աստուածածին կոյս, ընդ նոյն
նիցն. առաքելոցն առաջ առէք հոգի սբ
ըստ առաւելին փչմանն ըզքեզ մեծարեմ
տունն դր՛քն փա կերպիւք ընդունելով
րաւե՛ք զհա՛մ էակին. մրտեա՛լ իվերնա
ս՛ո՛ւնն դր՛ քն փա կերպիւք ընդունելով
Ա՛ր յերկրորդի լինելութեա յետ յա
յար օրինաք ևմարգարէիւք. ընդ նոյ
և ընդ ծնեալն առ ինմանէ՝ խօսե
մամբ ընդունայ քոյ կենդա՛նարար.
խո՛րհրդա կցո՛ւթիք՝ զարդարեցեր փրկ
ածային առեղծեալ երրորդութեդ
զերրեակ մի՛ութիդ: Ա՛ր զկերպարանն
ընդ երկրաւուցս նորոգեցեր զմարդ
քառասն նորոգչին էից հոգին կշ ի՞նք
վերնատունն. որով նորոգեցա՞ն դասք

դիւ խորհ՝ նը՛ երրորդութեն՝ ։ ամէն
ա՛ր

տարաբեր խորանին՝ ։ այսօր շինէ զմեր
ա՛ր երկոտասան տարի՝ ։ ամէն հո-
գին տան ըզբեռ տէրունի՝ ։ այսօր
երկոտասան տառաքելոցն տուին՝ ։ այսօր
տառաջնորդէ ի յաւետարանն՝ ։ ամէն հո-
գին տան ա՛ր ի տառաջնորդեաց
երկոտասան ցեղից ի՛նչ ի յանապա
քանզի որ եբրայ հոգին իմարդկանէ
զմարգին հեղեղաց՝ դրձել վերընտիրն ըզ
նոյն պարգեւէ ։ այսօր մանկունք ե
կեղեցւոյ տօնեն ցնծութ զգալուստ
եբ հոգւոյն ։ որով զարդարեցան իզեռ
տրնա լուսափայլն ևմ գերապայծառ ։
երգեն ըզ արծբէնն զերկքորբենին ։ ա՛ր
զմիաբանեալսն յաշտարակին բա
ժանմամբ լեզուացըն քակեց ։ այսօր
ըզբաժանեալ լեզուս միզգաց միաբա
նեաց դարձեալ ի՛նբ վերնատունն ։
ամ հոգիք օրհնեցէ՛ք զհոգին սէր ։
ա՛ր ի՛ն հոգին տան և առաջնորդեաց
երկոտասան ցեղից ի՛նչ ի յանապա
տին ։ այսօր երկոտասան առաքելոցն
առաջնորդէ ի յաւետարանն ։ ամ հո
գին տան ա՛ր երբ հոգին իմարդկանէ
զմարգին հեղեղաց՝ դրձել վերընտիրն ըզ
նոյն պարգեւէ ։ այսօր մանկունք ե
կեղեցւոյ տօնեն ցնծութ զգալուստ
եբ հոգւոյն ։ որով զարդարեցան իզեռ
տրնա լուսափայլն ևմ գերապայծառ ։
երգեն ըզ արծբէնն զերկքորբենին ։ ա՛ր
զմիաբանեալսն յաշտարակին բա
ժանմամբ լեզուացըն քակեց ։ այսօր
ըզբաժանեալ լեզուս միզգաց միաբա
նեաց դարձեալ ի՛նբ վերնատունն ։
ամ հոգիք օրհնեցէ՛ք զհոգին սէր ։

անկիսելի։ Բ զետր։

տեաց զգ զամա առաքելոցն ի Տ՛ն մերում Յ
մամբ ի՛ջեալ ի՛ վերնատունն մկրտե
չող և արդեօ հոգին՝ հրաւիրայ ծագ
յատեան։ Ա՛յսօր համագումարիցն
վերայ մարմնացեալ բանին՝։ օրհ։
վերայ կայնեցեալ աղաւնակերպ ձիմամբ ի
լատաքրամ էին կային։ Հ՛ի յորդան նահ
շակեցեալ Տ՛ն հոգիդ յատաջագոյն զգա
սրբեալ։ օրհ։ Ա՛ր մարգարէութեանն գոս
նար մարմնով անձամուսնաբար ի՛ հոգւոյն
հոգին բերկրեաւ կուսին։ յորմէ ծր
գոյ ի՛ջեր աւետեաց գաբրիէլ՝ որ ըզ
կից բան ամարեաց ի՛ հայրն կան ծն
Ա՛ր կամաւ հօր և նոր հոգւոյն անեղ
նեաւ ա՛ր աշ ծ հա՛ րցեր ը՛մբրց։
գուց բարձեալ ա՛նգր ննաբան։ օրհ
ձան անժամանակ ծննդեամբ և հո
պատանիւ՝ և արուց պատանուս։ Տայր
անձի՛ն և ա՛ներակիզեն։ որդւոյ պատ
Ա՛ր բանիցն ես պատասխ՝ էից ան

Ա՛յսօր արարչակիցըն հօր և հոգւոյ
հոգին՝ բը՛ղխեալ անհիւթական ջուր
կենդանի յերուսաղէմ. խմասուքեք
և մի՛քրուքեք մեղաց. ը՛զ տուր։

Ա՛ր իվերայ բը՛ղխեալ գաւազանին
յեսսեան հանգեալ աւծանարփեան
ընտրեալք. հոգի սաստիկ և խրտչելը
դէպ. հոգի հեզութ և զգրուխ. հոգի
խմասուք և գիտուք. հոգի երկիւղի
աճ պահուրեք. ա՛շակէրտք ընտրեալ և
մեզ ողբմուք՝ իբ քոց պարգեւացդ։
Ա՛ր զգուշակեալքն քո եսայեաս էլիոյ
օծեալն իքէն մարգեալ. ասէ հոգի
տէն իվերայ իմ. զոր ի՛անօքհնութեն
խոնարհուք ընթերցեալ որ վանն իր
զբանն մարգարէին. ա՛ղաւ Ա՛ր զառա
քե՛ալն առ ի՛հօրէ և ի՛հոգւոյդ բա
նէն յարհասթ մարգարէ ի՛բէն ծա
նո՛ցեր. զոր ի՛դիմաց մարգարեցոյն
բարբառիւր առ մարդկուէին՝ ա՛ր որ
առաքեալ զնա և հոգի հորա. ա՛ղաւ

ծին բանին որ ՚ի յերկինս. ամէնեցուն
հարկաւորութիւն է. Տէր ողորմեա։ Որ
երեսաց պատանեմք հօր հոգւոյ եւ
հրշմարտութիւն։ Որ փրկանաւ ծո-
ցոյ հօր եւ հոգւոյն. վասն որոյ եւ մեք
զի յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ըն-
դ այրերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ըն-
ծա մանկու եւ յարուեր՝ համբարձաւ
ան հայր յոյժ ծագեաց. որ երկրպա-
խեսարն անդէս առեալ, և
գեաւ յաշխարհ հայեցաւ ըզ
երեգայն արդարութիւնք ծա

Կանոն Աղաւդեայ Աշուն։

Ձեզ ընծաւեմ ամենայն հոգիք սու
ցուք զմեզ նորոգողին ըզվանաս. փա։
Ձայն ցնծութեան ամենայն հոգիք սու
նորոգ. եբգեցէք Ձայնիւ վերնոյն. փ։
Աստանօր վերնատունն սիօնի որդիք
Ձաղեալք վերապրեմք հոգւով. փա։
Ընդ աստաբելոց խմբիցն այսօր զուար
ռանորեաք է գաղտաստ հոգւոյն սբ։
Ընդ երկնայնոց հոգեղենաց դասուցն
հոգւոյն աստեղծողին երգեմք. փա։

ա՛ւետիքըն հօր ի՛ բարձանց հո՛գին
ձըր շմարտուե՛ց. մըխիթարե՛լ զմօրս յադա-
մայ տրտմեցե՛լոց և հրեղինե՛լ զընտրե՛լ
զդա՛սս առաքելոցն. վա՛ռ։ Ո՛վ յօր սըր-
մակա՛ն և գիշերային լուծո՛ւն եր
կո՛ւնք ծնո՛ղ Եւան նախամօրն. քանզի
զծընեալսըն մարմնով ի մահ ա՛յսպա՛
կան նո՛ւթէ. վերըստին ծնանի՛լ հոգին
յորդի՛ս լուսոյ հօրն երկնաւո՛րի. վա՛ռ
Ո՛ր հա՛մագոյդ հօր և որդւոյ՝ անձա՛
ռաբա՛ր բղխո՛ւմն ի՛ միշտ էէն. ա՛յօր
բղխեցի՛ր Հոգի կենդանի՛ յե՛ղէմ. հո՛
գի՛ ս՛ուրբ ողջո՛ւրմեա՛ւ Ո՛ր սքանչելակից
ե՛ս հօր և որդւոյ. որո՛վ կենդանանա՛ծ ե՛լ
լիցո՛ւ երկրս աբրահա՛մ. ա՛յսօր որդիս սուրբ
ծնանիս ի՛ Հոգւո՛ւյ. հո՛։ Ո՛ր փառակից
ե՛ս հօր և որդւոյ. և քննե՛ս ը՛զհոգ՛ իսա՛
ուա՛ծոյ. ա՛յսօր խաղաղե՛ւս խմաստից
զկնիմա՛րս աշխարհի տարա՛ծ ըստ. հոգի՛։
Ո՛ր անքննելի՛ դե՛ս յե՛ղե՛ր համագոյ
երրորդութի՛ւն. երկրպագեա՛ն մի՛ աերութի՛

Ո՛ղբիւր կենաց բաշխող հնարհաց կո՛ւ
գիւղ լիճեալ ներարձանց. զանկիսն պար
Ո՛ր հակիցդ ես հօր ծրդի լոյս ի լու-
սոյ ծագումն անհաս. անեղականց աք
հոգի՝ հօր եւ որդւոյ հաւասար. ընդ
Ո՛զեր օրհնեցէք բարձր արարէք զբեղ
խաւարն լո՛յսոր։ Ո՛յսոր ձեզ հոգիք բա
նաւորաց՝ որ զհոգին ճշմարտութեան.
որ բացատիպ լեզուաք ահեղագոչ սուս
սիկ հողմոյ հնչմամբ լիջեալ ի յե՛ր
լինի՛ց. օրհնեցէք ի՛ձայն գոհութեան
բարձր արարէք ընդնա յաւիտեան։
Ո՛յսոր քահանայք եկեղեցւոյ՝ աք
զհոգին կենդանարար որ բաշխէ ա
ռաւապէս զբազմապատիկ պարգե՛ւ
յեկեղեցիս արդարո՛ց. գո՛վեցէք
հոգեւոր երգով բարձր արարէք ընդ։

ՈՒրբսկըզբնաբար բղխումն իմ
րիմ Հոգին Ճշմարիտ, որ Հնչ
մամբ Ձայնի էջ ի վերնատունն
այսօր

Թէն երգիմք ըզփառս իւրարձեալս։
Ա՛յր և մեք երրեակ ևս ածու
ղեցի։ Ա՛յլ ևս մեք երրեակ ևս ածու
ցիւք՝ ընծայ քաղաքն այլ սիօն մայր եկե
խէր ծարաւեաց։ Վաւոյց այս գնա
անմահական բաժակաւն՝ այսօր բաշ
իր Հոգին։ Ա՛յմըն հաւատոյ զմայլեալ
բնութիւն վերակ իմանալոյ իմիզ Հղեալ
Տեսանօղն յոլ ներշանակեր զառաջս
մեզ ըզգալըւոյս Հոգին ապստուծոյ։
Ա՛ոգիք հրեղինացն այսօր ծանեան ը
պարգեօ՛ք փայլին մանկունըք սր։
քո զնկեղեցի՝ պէս պէս շնորհաց քոց
Ա՛յր զայրդարեալ նորոգես սիրտ ըմնոր
նէիր զարարածս։ իջեալ իյուրս ա
ազանին՝ ծնանիմ որդիս ես։
Ա՛յր Ի՛վերայ Ջուրցըն գոլով սահեցա
գէ՛ըս քո՛ բաժանեցեր յամաքեամն։

այսօր ՆԸՄԱՆ աստուածկ հոգւոյ՝ · զի
փառաւորեմք հոգեւոր երգովք։
Ո. Համագոյակիցըն հօր և արդեամբ
զաշխարհն ընդունեցաք · որ ի հրեղէն լե
զուս բաժանել զեանն ընտրեաց լեզ
ուաց ընծայեցաք աբ առաքելոցն · զոր
Ո. աղբիւրն խմաստութե ըզկատարեալն
անձնաւորութե · որ խօսեցաւ յօրէնս
և ի մարգարէս և յաւետարանս · զոր
Ո. յօր ցընծան դասք առաքելոցն
գալստեամբ հոգւոյն սուրբ · զորս մըխիթ
թարեաց փոխանակ բանիւն մարգարէից
լոյ եղեալ ընդ նա · փառք սուրբ
նըմանի սրբասաց ձայնիւք։ Ո. յօր բըզ
խեաց Քրիստոս կենդանի յերկիր յօրմէ չը
ցան գետք ածոյինք · և ընդ ամենայն
աշխարհս ուխտեցաւ գբանաւորսն ի
աղբիւրն եղեմայ · փառ։ Ո. յօր ցօղել
իմանալեաւ յամպոյ հոգւոյն զնէտր
թագն բոյսք եկեղեցոյ · պարտաւորացն
դասուք արդարոք թէ և գերկիցեայսն
անապատք մանկունք կուսութե · փառ։

Ա՛ղեղանեցիր ինձ և եղիր ինձ էակ.
որ առաքեցեր յաշխարհ զանեղակից քո
զՀոգիդ խիստըս միածնի սրտիցդ.
օրհնեա՛լ ես դու ամենայն հարցըն մերոյ.
Ա՛ստուածն Ի՛սրայէլ՝ անձամբ ծընիլ
դեամբ. որ եառեր միսիթարիչ առաքե
լոցդ սրբոյ զՀոգիդ քո տիրակից
գոլով օրհ։ Հո՛գի դու ան՚ճղ էու՛թ.
կատարեա՛լ անձնաւո՛րութիւն և կատա
րիչ բոլորի՛ց. ընդ հօր և ընդ որդ
միաւո՛րեալ բնութի՛ւն. օրհ։ Ա՛զգըդ Ա՛մե
նայն հոգի՛ք զՀոգին սո՛ք գո՛վեցէք.
զեակի՛ցն ընդ հօր և որդո՛ւն երկ
րպագեան ձայնի՛ւ։ Ա՛զ հո՛ւրն երկ
նային՝ զարկուա՛ծ բանին յերկիր բա
նաո՛ր. որ մկրտըեաւ այսօր զառա
քեալն ի նո՛ր վերնատունն. ամենայն
բնութիւն խնդա՛ տաքուղխ աղ
ջիկըն խնամախ՚ց. որ խօսեցա՛ն ըզ
հին և զնո՛ր օրէնս ա՛յլ. ամեն։

Ա՛ջեր ա՛ր ողջմուխ քով յե՛ս. և ըզ

ընդ հրեշտակս երգեմք ըզ փառս ի
գալստեանն երկնայնոյն. Ո՛ պարելով
Ո՛՛յաւր ցնծամք երկրաւորքս ընդ
ցեկ զերեքտերեքեանն երգելով
ընդ հօր ո՛ւրդւոյ. հոգիք ա՛մ օրհնէ
Ո՛՛յաւր ի՛ ձայն գոհութեան զհոգի՛ն
թգել յորդի՛ս լուսոյ ո՛ւսո՛ւցանէ։
Ո՛՛յաւր խնդայ նոր սիօն՝ երգովք նո
ւիք զոր ծընաւ. օծմամբ հոգւոյն նո
դամոյ գաւնաց յեդեմ վերստին։
Ո՛՛յաւր ի՛ բարձանց՝ ոտ ահեղիս ա
զիքն ի՛ բարձանց՝ ոտ ահեղիս ա
Ո՛՛յաւր աղբիւր գիտուե բըղխեալ
ի՛ նը վերնատունն. յորմէ լըցան ոխ
զերք գնացի՛ք գետոցն մոռմամբ։
Ո՛՛յաւր ի՛ջեալ ի՛ յերկիր հօր ան
ւիքն ի՛ բարձանց՝ ոտ ահեղիս ա
Ո՛՛յաւր ցնծամք երկրաւորքս ընդ
գալստեանն երկնայնոյն. Ո՛ պարելով
ընդ հրեշտակս երգեմք ըզ փառս ի

Ողանամարդոյ բաժակ հեղեալ ի
յերկինս ընդ հոգի. զորս որ
բին ի վերնատանսն դասք
ընդ առաքելոցն. օրհնեալ ես դու
հոգի դ՚երկնաւոր։ Ո՛վ աստուածային ծա
ռաթեալ լեզուդ հուրընկէզ. քանզի արբեալք առաքելոցն և արբու
ցին ոմն երգեցողաց. օրհ։ Ո՛վ յաւր մեծա
պէս ցընծան էակեղեցիք հեթանո
սաց. ըզմոլեալսն ուրախասէր ի քէն
կենդանի նարդոս բաժակ՝. օրհ։

Ընկալիցեն առաքեալք զնոր հոգի
զմարգարէսն ընդ հոգի նախագիտութեան
արտաքինեալ լսեսցուք զերգեցողսն առա
տակիս հեղեալ յառաքեալսն։

Ոչ ժամանակ որդւոյ մինչ ծնին. ըզհոս
տացեալ պարգեւս ածեսցեն ի վեր
նատունն աւետարանիչ լըցեալ. առաս
Ո՛վ մեծակիր հայր երկնաւոր զանբա
ժանելի լուսոյդ ընծայգործութեան հոգ
ևնացիս շնորհեցեր. առաս։

ցեղ լըցեր զամաքեանըն • աղաչո-
զայթարձակ լուսով ըն զուարճացու-
բըղխեալ աղբիւր լուսոյ • և ձառա-
Ա՛ր ի հայրական խոհութենէն յառաջ
կենդանի բըղխեալ ի նոսա • բայց
յայտնեաց նոցա • իմաստուն աղբիւր
ձառելի խորհուրդ երրորդութենըն
պրակ եդեալ ի նոսա • բայց Ա՛ր զան-
յառաքեալն • պանծալի արփիափայլ
Ա՛ր անձառ խոնարհութիւնէ հանդեաս
բարձր արարչէ զոդին ճրշմարիտ
հանգեաստ յառաքեալն Ա՛զ որ օրհնեցէք
Ա՛նըսպառ աղբիւր լուսոյ ոչ կըզգի
այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ
հօր միաւոր • այսօր հրեղէն թեւովն
խոնարհեաց հանգեր յառաքեալն • որ
Ա՛նընկնելի խորհուրդ այ քրիստոս ընդ
ուաքեալն • ոչ ծ հարցըն մերոյն
խորհրդոյ խոնարհեաց հանգեաստ յո
ճրշմարիտ • այսօր ի վերնատունըն
Ա՛նձառելի բանիւս ի հօրէ հոգւոյ

Նոյնպէս ամբարիշտ մարդիկ ամենայն ինչ
հրեղինաց հետամտեալ ցուցեալ են. նոյն
ինքն խնամակալ Աստուածն լուսոյն
զուարճացուցեալ լուցեալ վառեալ
Ա՛ր զաշխարհատածն խաւարն իսկզբ
բան իւրոյ փոխեցեալ. այսօր հրա
շալի Աստուածն լուսոյն զեարձացու
Ա՛ր հրաբորբոք Հաւատովամբ յաղագ
խաղացեալ հնգիւղ ճրագամարիս. և հրա
Հրամն Աստուածն լուսոյն զուարձա
Ա՛ր ի հրացայտ սաւառնաթևիցդ
վերայ ընդատս՝. այսօր ի դաշտս հոգ
ղինադ անպատմելի սիրով հեղեալ ի
յերկինից՝. ծրհնեալ ես նոր հոգի Աստ
Ա՛ր իհրեղէն լեզուացն եռահիւսեալ
արբբաւանիս՝. այսօր ի շրթունսդ հո
ղեղինացն հրամարան հեղեալ ի
յերկինից՝. ծրհնեալ Ա՛ր հրակերպին
սոսկալեալ բոցով սիրտ երկիւղ՝. այ
սօր հոգեղինացն հրաձուլակ բաժակ
հեղեալ յերկինից՝. ծրհ

Կանոն Հանդիսարկուի Պատարագին։

Հարաշխարհ այլբերին՝ անհատատ
հոսրդ վըտակ • կենդանարար աղբիւր
հոգի • օրհնել ես լոյս ճշմարիտ։
Հայօր ի՛նք վերնատունն եկեալ
աջ ճշմարիտ • հրաշազարդեալ զա՛
ռաքեալն ի լոյս փառաց քոց հոգի։
Հերձուածողական խըն դութէ պահեր
տացըն լըցեալ • փառաւորեալ երգէին
օրհնեա՛լ ես լոյս գերագանց։
Ա՛ հաստատեալ բանին յերկինս՝ և
ինըսա՛ր ընդ աջմէ հօր • զուարճացել
առաքեալըն երկրպագէին • օրհնե
լով զ՚Հոգին զառաքօղ բանին։
Չմոռանա՛ք գուն զըք սըրբոցն
իվերնատունն խորհրդոյ • համբարձ
մամբ աչաց սպասէին հոգւոյն • օրհ։
Յանկարծահաս հընչմամբ հեղեալ
կենդանարար աղբիւր լուսոյ • անմա
հական կենաց լուսո՛վ զարդարեալ։
Ո՛ղջ օրհնէին ըզհայր զառաքօղ հեղ։

ողջ բրմեան։ Ա՛ր առաքեցար ի՛ հօրէ
զատարտուղ՝ քո՛ց նոքա՛ վերնատանն ։
լեցեր ։ աղբատացանէլով աշակերտացն
Հրամանեալն քո զառաջինն դաւթեան
Ո՛ւրի՞ գՀմարիա՝ որ գնածային ըմ
ցաղթ հրապիներաց՝ ըզնոքա՛ զառքելն։ բ
սին հերետիկոսքն՝ նոքա՛ վերնատանն ։ որ ա՛ծա
Հօրէն ։ որ հրաշազարդեա՛ց ըզնոքա զա
առքեանն ։ բար։ Ո՛ երկնային ծորան
գին Հերետիկոսքն՝ նոքա՛ վերնատանն ։
Ո՛ զոր օրհնեցէք բարձր արարչէ զո
Ո՛ յաօր մարդապիրատիպ ածաւա՛ր էջ
եաւ նոքա՛ վերնատանն ։ և ըզ հրեղէն
լեզուս բաժնեա՛ Հանգչէլով էին ։ ան
Ո՛ յաօր մարդապիրատիպ ածաւա՛ր էջ
օրհնի՛ս ի հրեղէն լեզուացն ։ անհա
ըմբռնելոյ Հանգչէիս ։ և աղօթաբանել
ծին բանին ։ անհասանելի՛ աղօթ Տա՛ր
Հօր փառակից ։ և հաւիտ գո՛լ ի ծոցս
Հա՛ր ողջ մերոց ։ Ո՛ր Հաւատակերպեն աթո

եւ միշտ օրհնեալ է լյուսոյ
եւ հօր եւ ընդ որդւոյ կարգեալ եւ թէ
սկսեալ եւ ոչ դադարեցոյց. այլ միշտ
ոգին սբ՝ էր միշտ եւ է եւ ի՛ղկզի. ոչ
արբուցանէ բաղխեցոյր յորդիս. հոս
հոլմաճայն հնչմամբ՝ . եւ զտուաքեամբն
տեսչութեաբ ի՛ վերնատունն հընչեաց
հայիս յորդիս. հոս՝ ՚ յօր ասծոյին
միշտ փառաբանիս՝ . ե՛ քաղցրութեաբ
հրաշալի ձայնիւ ըն հօր և որդւոյ
յորդոյց քոյց ՚ր աքանչելապայծառ
ծըն. հոգի՛ սո՛ւրբ օրհնեալ ես
նըստեալ աեպչութեաբ խնամեա զարարա
նեալ ե՛ հրացայտըդ սերօբէից. վերա
՚ր ի թեւըս թեթեւս անկութեաբ սուսա
լըստեան քո ի՛ բաբ՝ վերնատանն. ոգւ
ցա. որք ըսպասեալ մընային մեծի գա
րեցեր ը՛զհաւատագ ցանկութեաբ սրտից նո
զաղխըս փակիւսե՛ . ոգւ ՚ր կատա
արբուցանել՝ նոքօք որդոյ սիօնի
հանդանարար վըտակ ե՛ ըզյս ճշմարիտ.

Եւ միշտ ընդունող սրբոց. և լցու-
ցիչ ածայուցչին Ջ. և միշտ ընդ Հօր և
ընդ որդոյ կարգեալ և թլուեալ Ա. Հ.
և միշտ օրհ։ Աշտարակաւոր ի քնարաձայն
ինքնիշխան ինքնատէր ամենատէր Ջ.
վասըն զի շնչէ ու կասի՝ որպէն ամենակալ
յորժամ և որքա՞ն Ա. և միշտ օրհ։
Ինքը՞ն յինքեան՝ նոյն միշտ ընդ որս
դատեցաւ անեղութեան անժամանակ.
անայլայլելի անփոխելի Ա. և միշ-
Ա՞ւանդ որքան՞ուն ասուանց սրբեաւ Ջ
ասուանց սեռաւ անշջնարելի Ա. և։
Տէր ասաքիէ սրտիկէ՝ աշէր ասնէ ինքն
ինքեան Ջն. ասուածնորդէ զօրացուցանէ
ուղ և կասի բաժանէ լոգնո՞ւ Ա. և։
Աղենք և կենդանատուր լոյս և գոյացու-
ցիչ լուսոյ Ջ. ինքըն բարի ալքիւր բա
րեաւ՝ հոգի ուղիղ ասՋնորդական՝ ն. և
Հոգի զօրաւէ և ճշմարիտ՝ սրտով հայր
ճանաչէ և որդի փառաւորի Ջ. սրոց
մի կայդ մի՛ պատիւ՝ մի երկրպագու-
կատարելոյն սրբոյն Ա՞Ն. և միշ-

Ստուգ Ներսէս Հայոց Կաթողիկոս

Ներսէս ի ծնողաց իւրոց ի Տրդատայ թագաւորէ եւ ի Խոսրովիդուխտ թագուհւոյ ի Հայոց աշխարհի ի Վանանդ գաւառի ի գեղջ որ կոչի Ակն, եւ ի մանկութենէ իւրմէ ի դպրութիւն մատեալ, եւ ի հասակ պատանեկութեան հասեալ, ի Կեսարիա Կապադովկացւոց ի դպրոցն Հռիփսիմեանց ուսանէր, եւ ի վարս սրբոյ Գրիգորի Լուսաւորչին ընթերցանութեան ի մանկութենէ իւրմէ ուսեալ, եւ ի սէր նորա ի սրտի իւրում ընկալեալ, եւ ի հետ նորա ի Հայս դարձեալ, եւ ի հետ նորա ի Հռոմ գնացեալ, եւ ի հետ նորա ի Հայս դարձեալ, եւ ի հետ նորա ի Կեսարիա

լսութեե ընդ մարգարէսն էին . և նախա
Յաւուրսն յայնոսիկ էին օրինացն արդա
բերանով մօրքո օրհնաբանէր իւր . աս
տատուր բանիւ հրեշտակին . ա
ղեսանակ ծը ընդունեաներն քո . սակա
պատժիւր պատանձեաղ լեզուաւ . աս
ը զկնի ձայնիդ . ուստի գաբրիէլ
լոեալ յղացեալն ը զքեզ կոչեսցին . աս
ձայնդ ընդ այսաչք բանին սատուծոյ
գանտի կուսին . զոր ծառայդ հաս
Ա ձեզըն բոլորից պարտաճաճկեալ յար
տարիմ առեաղ հոգեւովը ն սրբով և
Ա ձեզ ասեմ ոչ ըմպեցից ոչ գինի և սի
Ա ձեզ ասեմ ոչ ուտեմ զայս զատկա
Ա ձեզ ասեմ ոչ ուտեմ զայս զատկա

շահիլ հետևողաց անձին ճանապարհ
հին նոր օրինացս ընդառաջելոցն. ա
լ յանապատի հրեշտակական վարուք
բնակեցարը ըստ եղիայի. կերակրելով
մարախ և մեղր վայրենի՝ հին և նոր
պատուիրանաց օրինակաւ. սո՛ւրբ քա
ռասապածոն ընտրհոգ հովիւն զար
դարելով ըստ նեղբին մարդոյն. իակ
արտաքուստ անմահ բանի՛ն տեառնէր
ծածկեալ ըստ տրխարգոյն զգեստու
նահատօրն. սո՛ւրբ Յովհրդովք մաքրա
գունիւք պրդտարատիս պսակեցեալ. ի յո
րինակ մեռելոցն գօտի մաշկեղէնն
ընդ մէջ ածեալ քոյ երկնեցար. սո՛ւրբ
Յովնընդեանն հոգոյն նոյ զարս յատ
մայ յորդիս անաւածոյ. ի քէն սկիզբն
և օրինակ եղեալ ի յորդանան մկրտը
տուեցեալն յայտնաշխարհիկ. սո՛ւրբ քա
ռասնեա թգերին երկնատուրն սո՛ւրբ
քոյդ. պատրաստել զ՚զ Քրիստոսիս
նորա յոգիս մարդկան ըստ եսայեայ

քարոզելոյն։ ամե։ Չուր կիսամօղ զա
ղբս մարդկան գործակեցեր զաւասիկն
գամբասելն ասն։ իսկ դատողական հե
ծանոցաս մանրել ըզկամ աշխարհի ըզ
միաստանգամ գալըստեան խորհրդ։ ա։
Այլն բարբառոյ յանապատէ զքեզ
անուն անեանց եսայի։ ա։ և հրեշտակ ան
աւետիք աւետիքել ծանոյց հոգեմ
ըն մարդիկ։ ամե։ Ա Հատիկն քա
հանայութեն յաչխարհէ իքեզ կատա
րեալ. և ճշմարիտ քահանայութեն
որ ի քրիստոսէ ինքեն ըսկիզբն հա
ստատեաց։ ամե։ Ա՛րաց օրինացըն մօսի
սի լուսաւորս աստեղս իսրայէլի։ և կամ
նալի արեգակինըն յաւուրն ընթաց ամե
ի՛յերկիր ծագմանն իւրոյն։ ամե։
Ա՛ընդրեալ ըզգործոցն ածն ամբեզ
հաւատ հրամարեալ իր։ առասանելով զգե
բասպիծամե ըսյս աշխարհն ընդ հոգե
ղէն բնութեըն պատրաստակամ։ ամե։
Յերթամ ես ի յորդանան հուսկ ածե

նադրեր զգաստ օրի նայիլն. խակ դու
ընդ
ա։ Պատգամ մարգարէին ծրի
ղգլուխ վիշապի՝ ի նմա խորտակեց.
ընդ յորդանանոյ՝ մկրտուեալն իքէն
կան մեռոյց ծովէս. հալածեցաւ Ջուրդ
Ձար իշխանին խաւարին յայնհարկա
թիքըն զահի Տարեալ զամմանայի՝ ի
նուահրոյ առելեանքն. ա։ Այր էհ
լիսա նախ գալստեանն քարոզ ըստ
հընոյն որ ի յերկրորդին. արժանի ի
ղեր լսելոյ հայրական ձայնին ըզմի
ածնէն՝ դուէ որդի իմ սիրելի. ա։
Ո նորհատանն ապաւածոց որ ի հօրէ
հոգին Ջրշմարիտ. ազաւնակերպ տես
լեամբ քէզ երևեցաւ զնածութեի իւր
էակցի՝ ի յայտնեալ աշխարհի՝. ա։
Ա՛ր ըզ խրատս անձառելի անօրէնու
թերն քի՝ ոչ լուծանէք իր. զհամագոյ
երրորդութե՛ն անձնաւորութե տես
նել էյորդանան ապրժանի էղեր. ա։

ՈՐ

ողորմացու շնորհել զքաւութիւն. ամէն:

Մատո զայրուտանան երգաբանիս եւ պատրաստեալ. քէնայդ ինքնանուէրն ի Հանդուցեալսն քէ որ ի խաչին ու մատրգեալ եւ կարապետ ամէն էր մ'կրնը տէր չարդուցն ասուածոյ. ամէն:

Փութացէք մեզ յօգնութիւն առ Քրիստոս սուրբ յօհաննէս. առաքեալ եւ մարգարէ եւ կարապետ ամէն:

Ամեալ խընձոյս արբեցուե յանուր ծնընդեան մանկաբերին. զքեզ որ խոյտալով ծընաւ տատրակդ անհատ պատի՝ կոքաւելով խնդրեաց ի մահ դուստր հերովդիադայ. ամէն: Յինծուե աւետաբեր երեր հոգւոյն սրբոյ ի դէմ ժոխս. կարապետ կերակին ի մանուկն ու խաւարին կոչնն երկրի՝ որով լուծանն երկունքդ մանուկ. ամէն: Ի խաթոլիկան մարմնով յերկրի յաշակերտաց քոց պարտ ծանծկեալ. և աննիւթական հոգով ընդ քրիստոսի՝ յարքայութին երկնից վերափոխեցար. ամէն:

ծին ուրեմն՝ իշամարդոյն հայցէր մաք
նապէտ. զի Ա՛ր արբունեաց տէր կոչա
տուան բանին՝ առաքեցաւ ձայնն յա
նան յաւետս. Ա՛ր աւետաբեր գալոյ
Ա՛զգեր օրհնեցէք բանբեր սրտարիք զի
մարմնոյ իջեալ բնութիւն մերկասուաց չ՛գթել
գիրկ բնութիւն մերկասուաց չ՛գթել
աստուածութեան. սա հնչական նշանակ
քրօքեցին ոչ իշխեին հնչել ի փոխ
փեսային. այլ Ա՛ր բացելոյն հոյլ
առաջ գիկերոյն հարսին մարգարէ
ձայն բարբառոյ յանապատ որ պատրաս
կոհանին. զոր ևս այլոյն վերստիպելոյ
կրօնապատուոյ քեզ յորովայն սրբոյ
կեցո զմեզ տէր ողջ հայ ցեղն քրիստոս
պետն ես քո յօհնեմս. այդպէս ևր
հեռաք ծրինեան յառաջընթաց կարս
լեր եւ. աւետարանել զարքայութիւն գա
առաքեցեր զերկրաւակաւորն գոր
Ա՛ր աւետաբեր գալոյ

մեղեսիս հողանիւթ հրեշտակներն։

Այսօր ցնծան հրեշտակք երկնից՝ ա
և ուրախանան հոգիք արդարոց՝
ասելով. Փրկիչ ծնաւ մեզ Քրիստոս
Տէր, որ է օրհնեալ յաւիտեանս։ Ամէն։

Ո՛վ սիրելիք Քրիստոսի, ահա ծնաւ մեզ
Փրկիչ մեր Յիսուս Քրիստոս, որ ինքն
էր Աստուած յաւիտենից, եւ Որդի
Հօրն երկնաւորի, որ ինքն էր Բանն
Աստուծոյ, որ ամենայն ինչ արար
եւ առանց նորա ոչինչ եղեւ։ Եւ
ինքն էր լոյս ճշմարիտ, որ լուսաւորէ
զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհս։
Եւ ինքն էր կեանք յաւիտենական,
որ տայ զկեանս հոգւոյ եւ մարմնոյ
մարդկան։ Եւ ինքն էր Աստուած
զօրութեան, որ ամենայն ինչ կարէ
առնել։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենակալ, որ ամենայն ինչ կայ
ի ձեռն նորա։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի տէր է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի թագաւոր է։ Եւ ինքն
էր Աստուած ամենայնի, որ ամենայնի
դատաւոր է։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի փրկիչ է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի ողորմած է։ Եւ ինքն
էր Աստուած ամենայնի, որ ամենայնի
հոգածու է։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի պահապան է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի հովիւ է։ Եւ ինքն
էր Աստուած ամենայնի, որ ամենայնի
հայր է։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի որդի է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի հոգի է։ Եւ ինքն
էր Աստուած ամենայնի, որ ամենայնի
սուրբ է։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի անմահ է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի անմեռ է։ Եւ ինքն
էր Աստուած ամենայնի, որ ամենայնի
անանց է։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի անճառ է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի անհասանելի է։ Եւ ինքն
էր Աստուած ամենայնի, որ ամենայնի
անքննելի է։ Եւ ինքն էր Աստուած
ամենայնի, որ ամենայնի անհասկանալի է։
Եւ ինքն էր Աստուած ամենայնի,
որ ամենայնի անհասկանալի է։

որք համարձակեալք ձայնին բարբա-
ռո՛ց։ երգեն զծընդեանն հոգիք
բարձեալ։ յաւր ցընծան հոգիք
արդարոց։ նահատակաց և մարդարէից։
ձայնակից լինիլ մեծին ի ծնունդս
կանա՛նց։ երգեն զծընդեանն որ
դուքն մրածնի։ յաւր ցնծան դասք
առաքելոցն։ ոչ նախանձեալ զմիմեանս
մեծի մկրտչին։ որ առաքեցաւ
սկիզբն և մարգարէից լերո՛ւմն։
ընդ նոսին և մեք բազմեսցուք ի հօրէ
երգեմք ի զ փառս ի բարձունս։

Արգարէից գերազոյն և մեծ ի
ծնունդս կանանց։ որ ի զանձնէ
թէ ոչ որդոյն ի յարգանդէ ծանեար
հոգեւոյն։ աղաչեա զերծ վասն մեզ
կանոյց եկեղեցւոյ։ Յորովայնի յորո-
վայն երկրպագող քեզ։ որ ի զ հաւրն
ոչ ծերով բնութիւք մկրտեցեր ի
յորդանան։ այլ Աստուածութեամբն ծրինաց
և նախատակիցդ հնարհաց։ որ հղ-
գեաւն ի դժոխս քարոզեցեր ըզմեր
կոտրիւն գալստեանդ քո։ աղ

կնքելոյն քարոզեաց. յօրն։

Ո՛ր ցանապատ բընակիչ և շնորհա-
ցը ն քարոզող, որ և իդեպ եղիցի
Ո՞յանապատ բընակիչ և շնորհա-
ցը ն քարոզող. յօրն։ զբա յառաջ գուշակեաց. յօրհնու-
ւմնագրեաց։ Ո՞յ մահճին կարապետ-
ւմնագրեաց։ Ո՞յ մահճին կարապետ-
ւմնագրեաց։ Ո՞յ մահճին կարապետ

Ա՛ր յորովայնէ ընտրեցար յաստուածմ՛ե
ծոյ. քաղցրագո՛ղ ճշմարիտ որդո՛ւյն աշ
ա՛ր յօհաննէս. անդադա՛ր բարեխօ
սեա՛ վա՛ս անձինց մե՛ր։ Ա՛ր յանապատ
կոչեցար ի՛ տուաջմ՛ունէ. մկրտողե՛ զե
բոլորի՛ս բարձո՛ղն մեղաց. տա՛ր յօս։
Ա՛ր զմարգարէ՛ից ընկալա՛ր ըզպայծմ՛
ախ. և ը՛զնո՛ր հրա՛ն ճշմարիտ ա՛ր ա՛ռա
քեա՛լն. տա՛ր յօս։ Ա՛ր մարգարէ՛ն
հերովդէսի ընկալա՛ր ը՛զ վայծմ՛խման.
և ի՛ դա՛սս հրեշտակա՛ց վերակարգե
ցա՛ր. տա՛ր յօս։ Ա՛ր մարգարէ՛ն ին
չա՛ր ի՛ դէմ յմ՛ժոխս. աւետարանեցե՛ր
ը՛զգալիլեա՛ս որդո՛ւյն աշ. տա՛ր յօս։

Ո՛ւսարձանաց այսօր ևկեղեցի քո՛
քա՛ւ. ի՛ սանձախմբե՛ալ ղօր յիշատակի
կատարեալոյն քրիստ յօհաննու. առա՛ւ
ը՛զքեզ սիրշա օրհնո՛ւմք ասե՛ց հարցն
մերոյ։ Ա՛ր մեծ ի՛ծնեաղբա հիանանց
ի՛ քէն վերակո՛չեցա՛ր. ի յորովայնէ՛ յա՛
ռա՛ջ գուշակեաց զանձնո՛ւր զմարգէ
լեա՛ն. առա՛ւ

կանդ արդարոցե՛ ա՛ղջ
գիտալ ի յերկրի. երկիւ կարծես սրբեցա
զերծայ. ա՛ղջ։ Այլ զարուսեւակըն ծա
և ձայն բարբառոյ ազդ արարօղ ամէն
Աստգային և առաքեալ ուրդ ոտդոյդ.
թիւք սր ևար լ՚՚ար մեզ և սղոցմանց։
մըկըրտիչ որ ծագէցաւ ի յերկրի. ա՛ղջ
Լրաց հրեշտակապետքն ևս յօհաննէս
զէր շամարիտ ևս հոգի՛ն՝ օրհ։

տա՛ւոր արքայո՛ւ՚ն՝ ընդ նոյմի՛ն
Յանապա՛տի բարբառոյ ձայն՝ և ասէ
ձայնի՛ւ զքո թագաւորին. օրհնե՛՚ս
մեծարելով ը՚զ ծնօնս՝ հնգևորակա՛ն
անդադար ձայնիւ զայծ հայր օրհնե՛՚ս
կէք և բան։ Ո՛ երանեա՛լ մկրտչին
յօհաննու կատարելով ը՚զ յիշա՛տակս
ը՚զնա յաւիտեան։ Ո՛ կարապե՛տին
Լ՚զնո՛ր օրհնե՛՚կ՚ք և բարձր սրտիւք

Յոր վեց թևեան սրօթէքն ոչ լիակերին
հայիլ ի փառ՚ս քո՛ւ՚ր՝ ա՛ստ ա՛րժանա
պա՛՚ս ձեռնադրեա՛ց ը՚զ քեզ ի յոր
ձանսըն յորդանանու. սուրբ։

ունիմք բերեսո ամբ՞ն վե՞ն անձանց
Ի՛վ երանելի՛ տէր՝ որ գրի՛գր զգեզ
յանցանաց իւ՛քո՛ն աշակերտեա՛ցս։
Անխեա՛ հնդե՛ր ե՛ւ զ թողո՛ւթի՛ւն
ա՛ղաչո՛ղ վանքն քո՛ ուխտաւո՛րացս։
ունիմք բարեխո՛ս առ յա՛ս միածինն։
նորո՛գ բանա՛ւոր հօտի՛ւ Լ՛զգեզ
վ՛ երանելի՛ տէր՝ որ գրի՛գր սրբ
բա՛ւեցըն պաշտօնեայ՝ Լ՛ առաջ

Կանոն ա՛ջն Գրէգո՛ր Լ՛ուսաւո՛րչին։

Նո՛ր ե՛ւ զ մեզ աշխարհի։
ա՛ւանէ՝ ա՛ՀՀ գառն ա՛յ որ ե՛կն լ՛բառ
յեսո՛ւա զն գա՛յր առ նա՝ աղաղակեա՛ց
ք՛ո՛ ա՛ղբա՛յն երկնի՛ց։ Տեսանի՛ր զ
Նո՛ր՝ և հարսին եկեղեցո՛յ փեսայ
չմա՛ռ քո՛ն՝ այլ առաքեա՛լ եմ առա՛ջի
յաւիտեանի՛ց։ Ա՛ ընկալեա՛ց ե՛ւ առ՝
պատրաստե՛ր Ճանապարհս Թագաւո՛րին
լ՛մարգարէ՛ս մկրտիչն յօհաննէս։
ունիմք բարեխո՛ս առ յա՛ս միածին։
Ա՛ղաչո՛ղ վանքն քո՛ ուխտաւո՛րացս։

ած գրիչ։ Ահա պայծառացան երկունք
ի լուսեղէն երկնային խոսքանան. ած
նախէր ձգնաժամ՝ քեզ. վերաբերեալ
վս անճառ մերոց։ Ա՛ր քոյին առաքի
Ա՛ր իմոյ ձեռն բանաձորին ոչ զանգիր
ածից։ Ըզ քեզ։ Ա՛ր ըզ անմարմնոցըն
դասս վերակարգեցար. Ըզ քեզ։

Ա՛րմատ ճշմարիտ ածային օրհնեալ
նային. և հաստատուն հաւատոյ անգի
մարդկան ած բարբ գրիչ. ի մտիւթեան
կան աղօթս քո՝ հայցեալ վասն մեր
ի քրիստոսէ։ Ընտրեալ յայ քահա
նայապետ ճշմարիտ. և հմուտ հո
գևոր բանաձոր հօտի ած բարբ գրիչ
իմոյ։ Ա՛ջակ վայելեալ եկեղեցւոյ
քրիստոսի՝ և առաջնորդ կենացըն
յաւիտենից ած բարբ գրիչ. ի մէջ։
Ա՛ր քաւոնէր կոչմամբըն ծագեցար
այլ զարմանալի. և լուսաւորեցեր
լըհայաստան աշխարհս ածգիտութ
ած բարբ գրիչ. անդադար բրիստոսի
վս անճառ մերոց։ Ա՛ր քոյին առաքի
նախէր ճգնաժամ՝ քեզ. վերաբերեալ
ի լուսեղէն երկնային խոսքանան. ած

դկ

Հայրապետին մերոյ . և ընդ նմին
Յիշխանութեաւք ոճնէասյաւք ըղմէշատակ
բարձր արարեալ զնոյն ամենեցունս
գրուի սրբոյն գրիգորի . օրհնեցեալ է
ստացեալք և կոչեցեալք յորդի՝
ըզնա յաւիտեան : Այդր եկայք հա
ըզ՚զոր օրհնեցեալ է բարձր արարեալ
աշխարհէն . և արարեր երկրորդածս
ամենասրբոյ երրորդութեդ՝ . ըզքեզ
ձեր զեռաւոր կուսապաշտեալ ի հայաստան
ըզքեզ ։ Ա՛ր նորին սրբոյ աղօթիւք բար
լուսաւորեցեր ըզ հայաստան տո՛ .
բերել անտանելի չարչարանաց սըր
բոյն գրիգորի . և նորին ժա՛ժկալութեն
աւրն հարցըն մերոց ։ Ա՛ր եռաւր համ
ի՛ձեալն նորա լուսաւորեցեր ըզհայոց
բիմ քո պաշտօնեին ըզքեզ գրիգոր . և
զհաւատս ։ Ա՛ր առաքեցեր ըզսլարելի և
Նախա՛ն սրբ զերդրդաւի՛ն . ա՛ր
ցիկ քա՛ւ՛ի՝ . փառաւո՛րեալ ըզմիա

այլեւ օրինաց տէր եւ գործ։ եկայք
Քահանայապետ մեր եւ պատմող մեծ
գործ։ եկայք լուսաւորեսցէ ի՛ձեզ։
յանձն առնող վասն մեր տէր եւ գործ
վանօղն քրիստոսի ի՛ զբաղարարութեան
ցրիւք մեր գոհութիւն։ Ա՛ծծ խոստո
եկայք հաւատացէք ի՛ձեռն նոր հան
անձանց մերոց տէր սիրեալ գործ։
Ա՛ռաջնորդ հաւատոյ եւ լուսաւորիչ
եւ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։
որով ուսաք ճանապարհ կենաց։ զա
եւ քահանայապետ մեր։ Արդեն աղօթիւք
զմեզ բանալ ողորմ Ա՛ղաչանօք սուրբ
նորայեաին գոյ եւ վերկային։ կեցո
Ա՛մէն։ Բարեխօսեալ քահանայ
արարչէ տէր զհոգին ձգմարտու։
ընդ սրբոյդ հայրապետին։ եւ բարձր
նեայք հոգեւորին հնչմամբ գոհեցէք
տէր մեր։ Բանականք եւ պաշտօ
գովեցէք եւ բարձր արարչէ զմատա

աշակերտեալք ընդ նմանէ երգեսցուք
փառք ի բարձունս ամէն։

Իրաշափառ եղեալ և միշտ բարեխնամ
մեզ. որ յանուանէ զիմաստութիւն կոչիս
հոյակատարեալ ըսկիզբնաւորութիւն. ի
պարզեւական մեզ ողորմութեան ազգին լու
սաւորիչ մեզ հնարեցեր. վասն որոյ բա
րեխօսութիւք սորա փրկիչ հոգւոց լերմիզ
այժմ և ի քոյ անհատ գալստեանն
Իրաշալի զարմանացմամբ երանելին
նոր գրիչ. զանատանելի ըզաստուածան
իւրանձն հնա. և երկիւղ հնգից ամօք ի
մէջ թուանաւորացն բնակիւր ան[ո]ղեն
գոյն ոտանաւորացն խիւրասպիղն. վայ
Իրաշագործ քո բանիւդ և մեծ սուր
մուքիդ. եկեալ բերէ բերկրիս ըզհայր
ութեան ի դիւանատուէս աստուծոյն.
երկիւղ ըսպասուս առնելով զամենեսեան
նոր երրորդութեդ. վասն որոյ։

Ի ովքի ի քոյ բանաւոր հօտի սուրբ նո
րիգ. հաստատուեցեր զհիմունս եկե
ղեցւոյ ի հայոցատան երկրի

լինելոյ կենացըն յաւիտենից։ վա՛յ
իմ ամօթըդ ըզմեզ ժառանգիլդ
զանձինս։ վա՛յ ամէն ժո՛ղ Ա՛ր մերկութեան
իւրեանց բանից Ա՛ր զդեստըն լուսոյ
հագնիլն ձանձրացան։ ե՛ արժանաւո
րին ասէ զիրսն։ Ա՛ր ամենայն
կանխաւ ընկնարհեալս։ եւ նորափեսայ
սուրբ քեզ ժողովուրդ անպիտ
քաւեսցի։ Ա՛ր համբերութեանդ քոյ
դեռեւս քո՝ հայցեա՛ւ իւրեանց ըզ
քաւեսցին։ Ա՛ր հանդերձից քոց
դրիգոր։ և եղեր վերակացու ՚ի ձեռն
քեզ ա՛յդ մերոյ։ վա՛յ ամէն ժողովրդ
երկնաւորին ՚ի երանելին ասէր ամէն
Ա՛ր կուսեցարդ յորդորութեանդ հօրն
ես
ես
ես

Աստուածային Արտոյ և Խոստանց սէնչ Գ-էւէդէր
Ի Աստուածընկեր։

Զ՝Ար զՔեզ լայս ասծային քո գիտուե
հիւսիսական ն ազանց ծագեցեր
և ի խաւարէ կուապաշտեե վերս
ծեր ըզմեզ լինելոյն ար լուսաւորչին
օրհնեմք ըզքեզ արծ հայրդըն մերոց։
Ո՛ր վերստին զարդարեցեր զեկեղե
ցի՛ս հայաստան աշխարհի, արփիափայլ ճա
ռագայթիւք լուսաշարժեալ շնորհի
ղօք սրբոյն գրիգորի. օրհ։ Ո՛ր ըզբազ
քո հրամանի քարոզեցի՛ն հանապատից
լոյս. յանդիմանելով զբռնաւորի թա
գաւորաց. և իւէր ասծային քո օրինաց
նահատակեցին. օրհ։ Ո՛զՔեր օրհնեմք
ևբաւրեր արուրէք զբնաւ յաւիտեան
Ո՛ր գերազոյն հնոյ օրինաց ջնջողս
թէ զնորս զարդարեաց. եկեղեցիք
հե թանոնաց ըզնորոգող բնաւթե
ր՝ ս. օրհ։ Ո՛ ջնջողն ձմարիտ
ըստ կարգի՛ն մելքիսեդեկի. Ի յիշա

Հայրն երկնաւոր։ Յ. Յայր արդարդ թող
լուսոյ երբեմն գործս։ օրհնեցէք զՏէր
ժողովուրդք հայցատուն եղէք։ տանն լսի
ընդհատակ ի ձեր հայրապետութ շնոր
ձայն։ և կոչեցեր արքայութեան ժա
յերդեցութեան հօրդ արդի առաջ
Ա՛ր հրաւիրեցեր զարդիս մարդկան
ամենայնի քահանայապետութ առաջ
նոյնքահանայք հնձեալ երգով։ օրհ։

քահանայապետ վրկայ քե

գոմայ ծընեալ ա՛ստուածն իւրոյ
սիրելի. ի յիշատակի հարցըն սրբոյ
պրոց մեծի լուսաւորչին. գալեցիք
զարդին միածին ։ Յ՚յօթ երկուարր
քահանայութեն հաղիւիւ քահանայ
ա՛ր եւկեղեցւոյ. ընդ քահանայապետ
ատուածային օրինաց պատուհասըն
բարեբանեցէք զՏ՚դին ձըշմարիտ՝
երգելով ըզ փառս իբաց ընծանել
Ա՚ծայնըն հաւատոյ հարցըն սբց դա
ւանձ՚նուածն. ծագեցա՛ք քե ընդ հա
կէս. անդ՚ադարձ բարեխօսեա՛ն վա՛ն
ձայնց մե՛ղաց։ Բանաւոր հօտին քե
ընտրել հովիտ՚ քաջ. իհօրէն լուսոյ
բղխեալ շաւա՛խով բարի ա՛ր վերթա
նէս. անդ։ Պ՚ա՛ծեալք ի վերայն հօրէն
մեծի համա՛ծնման. քաջութ՚ զանօրի
նաց խորհրդակատար զգաստակեցն ա՛ր ա՛ր
յաւիտ. անդ։ Պ՚ատանեցեալ անմար
մնոյն մաքո՛ր կուսածն՚ն. ձշմարիտ
քահանայապետ վրկայ քե

դաստանեալ ամբ զՀոգին Աշրշմանիա ը
• ոչ ՚ի ոչ ոք ազատ ընբրեք ՚ի
բանաբեամբ զբանն ժողովեց • զերագոյն փա
ռօք պատուեցաւ ընբրն Նէրսէս
Ա՚ր յերջանիկ և ը Նարեկաց սրբոյ Հայ
աղանօք խնայեաւ ի ՚՚մեզ • զրկաւոյս
գաւառեալ բարեպաշտութ ՚՚ն • այլոյն
տուեալն զարդարեաց զեկեղեցի՝ ինա
՚՚ր երանեալն • Ա՚ր օրինօք Աշրշմա
վճռակ Հայրենի ՚՚ն • Հովիւ ամրդարձ
Հոգով սբ ընտրեցեր յորմէ ամենքն
Ա՚ր ընտրեցեր յորմէ ամենքն
Հայր երկնաւոր գրեթ ի մեղուց ձեռ
ՀՀ Յ հայեաստանեայց • գերեաց
այրն քո գիտեաց • ծագեցեր
Յո

Աստուածային Հայրապետական

անուանն տէրն աբ դանիէլ • անդա
մանելով ՚զ զեղբերն կատարեցար վա
յերկրի Հալածող ձգնաժ ՚՚ք • յանդի
ՀՀ ՚՚ք դրիգորիս • ան ՚՚ւ ՚զկնայնոցն ի

զանխնամ նոր շինուած սբ. Նշան Ներսէսի. աղ-
զանմանութեամբ վարուք մասն բերին ըստ-
մամբ. հնարէիցեր մեզ դէպ կենաց
ի հրեղինայ անլռելի ձայնիւ հրկզ
սոյ սբ. լուսաւորչին. աղ: Ո՛ր օրհնի-
ռաւիղ անմահ տընկոյն պրտուղ լու-
ըն նորոգիս սիւն հոյակատարեալ շա-
վերծանեալ ծաղիկ հաւատոյ. սբ.
ցին ի մերոց: Ո՛ր յարմատոյն ազգիդ
ջանօք սր կեցո զմեզ սէր ուղիղ հա՛յ
բեալ ի գլուխս հօտին քրիստոսի. ապա
աւետարչի արի և քաջ հովուապետի ընտ
սբ. Նշան Ներսէսի. հայրապետական ձեռամբ լու-
Ո՛յսոր ոսկեղէնի ըզգեշատակ
կերակնա ի լուսաղբէն աւազանան:
լաւ ի թագաւորէն. և փոխեցաւ ի
երինաւորի. ըզգաւժակ մահու ընկալ
Ո՛ր իմէրայ պատառիք բանասց թէրմն
աղաչանօք խնայեա ի մեզ քրիստոս
յայտնեցեր սբ. Նշան Ներսէսի. սորին
խորհրդոյդ ապաւոյէ ժամանակաց.
Ո՛ր ընդ ծածկեալ
հօ՛ր և հրեշտ:

Ա՛ստո՛ւծ օրհնեցէք երբէք արտրէք ի զնա
յաւիտեան։ Ա՛ր յայտնեցին այսօր զգանձն
աճապարին՝ հայաստանեայց աբգ եկեղեցի
գնայրն երկնաւոր օրհ։ Ա՛ր ծագեաւցին
այսօր լոյս խաւարելոց ի յարդոց հո
ըն լուսոյ · զորդին միածին գովե
ցէք · բան։ Ակայք մանկունք աբգ եկեղե
ցոյ · զարդարեալք ի շնորհաց հոգւոյն
գհոգին ճշմարիտ բանբերանեցէք՝ · բ։
Ա՛ր անցեր ազգս մեր ընկել զնա ի ս
կը զբաղանէ՝ · աղօթիւքով սրդւոց աբր
մոյ՝ եաւր յաղագն արշակունեաց հո
վիւ ընտրեալ զսիւրբն ներբեր։ ա՛
զօթիւք ար աղօթեաւ մեզ ամէնս ։
Ա՛ր խոստանալոյ Քրիստոս ածոյ ն
քո օրինաց · ընդպատուհաս բարկու
թիւն հոգոյ յաւուրս ժամանակաց յոյս
հաւատ ցուցեր սբգն ներսէսի՝ · աղօ
Ա՛ր պատուին արեմբղդ ազատեցեր
զնա յանկ ծից՝ · վրկեաւ՝ ընդմէ ի
նեղութենէ մերոյ և ազատեաւ յանօրինաց
բրիստոսաբ սբգն ներսէսի · աղ։

Ա. Յաւուր ցուցարձակութեան տօնին Երկնայի
իւրոցն ընդ միմեանս։ պատրաստիլ եղեալ
փրկչին մերոյ. քանզի յայտնեցաւ մեզ
Տիրամայրն աստուածային արեգական
արեգակունն ճառագայթելի աբեղն ներսիս
բերխաւոյ սրտիս մերոյ պարգեւեալ զնա
ղաղտից հոգեսպանութեան սրբեսցուք։

Ա. Յաւուր վերստին նորոգեցաւ ձկնկոյս
կայնն դաւաղանն՝ գետեղեցեալ ծառ
կեաց պայծառոտութեան. քանզի շնորհեցաւ
հովիւնըն քո՛ զ բանաւոր հօտն. յար
մատոյ լուսաւորչին բողբոջ բուսեալ
աբեղն ներսիս. բարեխօսութեամբ սորա
ուխտիս հաստատեսցի զիշխանութիւն
հայրապետականին աթոռոյ։

Ա. Յաւուր գուսանեցան հրեշտակք ի
մեծապէս փառաց ցնծալոյ թագուհիին
զուարճանալն ընդ հաւատով ինքնայն
ծնանելոյ որդւոյ աբեղ հայ
ոց ազգիս. քանզի նոքա իմացան
օրհնաբանութեան դասուն աբեղն ներսիս
զնորոգութիւն ուխտիս թագուհուդ։

տակըս գո՛ւռ տո՛ր տը՛ր ներսէն։ ոը իհոդ՝ոյն
ցըն գանակեցու՛ր տա՛նելը Ա՛վ գլխիշ
գ.կ Յաօր ցնծայ եկեղեցի՝ եւ անմտութիւն
վերակացուքեցար։ վա՛յ սրտին։

մահո՛ տրբեալ ըն անմահիցըն գաղա
ի վերայ պատուիրանաց ըղբաժակ
նու՛ ով երա՛նելի՝ տո՛ր տը՛ր ներսէն։ ո՛
գաւառն հանգամի՛ն մեծին յօհան՝
վա՛յ սրտին։ Ա՛ր յանդիմանելով ըզիմ
նեացդ ընտ սրբոյդ հօր լուսաւո՛ր
իմանասիրեալ զեկեղեցիս հայաստա
լո՛ տո՛ր տը՛ր ներսէն։ լու՛սաւորեցո՛ր
ծանրի՛կ սո՛ւրբ հաւատոյ ով երա՛նե
Ա՛ր յարմատոյ բըղխեալ քաղցրեաց
խընդրեա՛ ի՛ քրիստոսէ ըղձի՛ղըն՛ի։
դա՛նան։ վա՛յ սրտին ժողովել ըզհա՛ն
գո՛ղն ազա՛նաւակերով ի՛ջմամբ ոտ յոր
ներքսէն։ արժանաւո՛ր ծ՛ժման տը՛ր հո
բանաւո՛ր հօտի՛ով երա՛նելի՛ տո՛ր տը՛ր
Ա՛ր ընտրեցեալ յանատնձոյ հովիւն՛ի՛ւ

Ո՛վ որ ընկալ ըզ տօնադրացս աղաչանս։
Ո՛վ որ զմանդերձեալ խրճիթդ քո տայր
առ ի մեզ սքանչ ծանուցեր • յիշեալ
Ո՛վ որ յամրատոմց հարցըն սրբոց մեզ
գառազան բղխեցեր • ըզ խաչակ նոր
հայրապետիս գնուիլ ըզ հօտ քո՛։
Ո՛վ ընտրեալդ անգիտուեր հայոցս
նեայցըս լուծեր • զիմաստուէ ծագել
ըզ լոյս սուրբ որդւոյդ Թորգոմայ։
Ո՛վ զմանդերձեալ խրճիթդ քո տայր
առ ի մեզ սքանչ ծանուցեր • յիշեալ
որ ընկալ ըզ տօնադրացս աղաչանս։

Ի ծրտիան Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի Հայոց Հայրապետի։

Ա՛ղուդ աղաչեմք ըզքեզ լուսաւորիչ
հոգւոյ մերոյ նըմանեա՛ զմովսէսի
նախամարգրէին մեծի • լուսաստեղեա՛ղ
դիմագ ետծամհրաշ տեսլեանդ • բարե-

Կ

Կ

ՀՂԿ ԱՀ

Ղանձինք ընդ իրեարս ի սիրոյն
քրիստոսէ երկնաւորէ նշխարիք
և կուսանիք խմաստունք.
ի պարծանս ընտ ձեր բարձրացեալ աստ
նէ՝ մայր սիրոն դըստերըքն իւրովք։
Բարբառեալ երկնաւորըք լըցի՛ն զձեր
կիս։ քնեալ հո՛ս անուշիկ բուրեցայիք ի
քո։ ողջակիզիք բանաւորըք ևս ընդ փր
կուե և որոջք անարատաք ընծայեալք
աստ։ Գնեցեալ մարմնաւոր պայ
ծառութե ձերոյ յիմարեցոյց զիմաստա
սէրն։ և պակասեալ հեթանոսք ի գեղ
ըսքանչելի ածատուր կուսանացն։
տարփայեալ ըզբարութենէն ընդ մարդ
կան ոճնեցի՛ն։ Դա՛րձեալ վերըստին
արարչագործ զօրութե։ և դարմանե՛լ
եղեմ ածատունկ զարդարի։ քանզի
ծառըն կենաց անկեցա՛ւ ի դրախտին
բերելո՛վ մեզ պըտուղ զերանելո՛ն

Եւ իսկոյնըեք մահաբերք անիծիչքն
լուծանեն. և ապա՛մ վէրքսատին ածականքով
ձախանձոյ. փոխանակ եւայլ դէմսաերք
ըեք նէ՝ մարտիրոսք եկուսանիք ընծայ
եալք ահ՛ք ա՛յս։ Օ՛ ծնողք հրեշտակաց ընդ
մարդկան տանեցին՝ և կանանչք իւեր
կի՛նըս գրեցան զինաւորք. կուսաբ
ընդ մահու պատերազմեալք յաղթե
ցին՝. խաչակից լինելով կուսածին
սրարշի՛նն։ Ո՛վ զարմացուա՛ն և ի՛
վէր քան ըզհրաշս. խորհրդոյ և բա
նից հրեշտակաց և մարդկան՝ քանզի
էնն ա՛ծ ամենազօր զօրութեն. խոնար
հեա՛լ տեսանէր ըզհանդէս կուսա
նացն։ Ընկերըք միաւորք մարմնական
կենցաղոյս. նահատակք հա՛ւատարք և
հոգւով միաձելք. միաբան ընթացեալք
ի տեղի՛ ճախաւոր. զինեցան հա՛ւա
տով և կապի՛ն յանդիմանն։ Ասուածայն
խորհիք հաստատի՛ գ աղեղանց. և սր
կի՛ր կանոյքըն վաստեցան զինեալ.

Թագաւորին պերճացեալ զօրութիւն և
փառաք. իմանալ իւրաքանչիւրն պարտեալ
ամենեցուն յողովեալ բազմութիւն ազ
գաց և ազանց. ոչ զօրեցին առ միմեանս
հաստակ. քանզի հասեալ էր թիկունս
աներևոյթ օգնութիւնն՝ խորտակեալ զ
յայտնապէս ըզգալոյնն պատերազմին
Ի վերայ միոյ պատուականն մրգրտի.
խաղացին ցնծալով ամենայն հեթա
նոսք. արևմտեցիք յարևելս ընթա
ցեալք հանին. քարոզել յայտնապէս
ըզ էքնաղ տեսութիւն։ Ըստ նմին Թագա
ւորք և լըծայն խնդութիւն. որոյ յանձն
առին ըզգալանքն մեծութիւն. պարգև
ել իւրեանց խոստանային բանիւք. և ծա
ծաւկ հընարէին գողանալ իմիմեանց
Ի սրտին հոգւոյն յըղուէ ցըն յայտ
նիւր. և երկունըք փըրկուէ աշխար
հի ձեռակերն. քանզի կամըք վերին
հրամանին քաղցրացեալք. ի շուրջին
Ի վերուստ ըզ պարգեւս փըրկուէ։

տօնք սրտացեալք. ընդ երկայն առտս
ու՛ր. Թեթեւասբեղն մարմնով ի մէ
Վ երկամորըք ձարտարք հոգւոյ հըմ
ելանել աներեւոյն մարդոյ առ ած՝
ձերով մեզ ձա՛նապարհ հոգեցի՛ք.
բուր՛ և սիրտն ք՛ն. զի՛ մահուամբ
թոմի՛ն աս՛ հնգիք. մեռցեալը ք՛ր
արանց արդարոց: Ո՛ՀԶ ներմանի՛լ կա
սրբու՛ կուսանաց. վարդապետու՛
սա՛ ընդ հրեշտակս. Էղեր օրինակ
ցանկալի. ընտրեա՛լ ի յերկրի և գա
Երկնաւոր մեծ խորհուրդ և անճն
երկնքին փրկիչ նք անճանօթ միհատին
զանձինըս գրա՛ւականըս բազմաց. և
ամառք անյայտ մա՛րգարէին. Էդին
քաղաքա՛ և ազգաւ՛. վաճառականն
ցեա՛լք ի՛քն: Կանայք պատուականք
և պահող. աձեցի՛ն հաւատով զարգա
ծերոյց. ի զիւրկըս սրբեաւ՛ ազօթի՛ց
Ե՛ մա՛րըք մանկունք ըզկրթպարակըս
ընա՛ն կուսանա՛ք ազգըս բազում՝.

թերթքըն հետևելք մտին ի քրիստոս
նոս սուսերոյն Հոգւոյ. և անկէջ լսող
արեամբ և հրով. մանաւանդ զանձն
զառագաստ կուսութե. նոր հարսնեցեալ
զաւազանաստ ի ձեռին. ախանձէլի յօրինեցեալ ն
ալտակաւ ընդ ոտիւք. ախանձէլի յօրինեցեալ ն
և եղեալք ժառանգորդք անթառամ
ը փրկութե ի և պէս պէս լլկանաց.
սիլ զամ ժամանակս. ժուժկալեալ
աղօթից և պահոց. վանատակեալ ք յո
խմացան եթէ անոտի է անցաւոր մե
ծութիւն: Յանդամատանըս հոգևորս
ի գրգռանըս փափկութե.
ո՞չ հեշտացան ի գործս չարիս. եթէ
մարմնական կենցաղոյս. զի ծանեան
բաժակահան: Երբ եցին ըզ կարի
ձեր. զի ուրախ լինիջիք անմահական
կեն. կոխեցուք ճգնութե ի հընձան նըս
ղիոյդ ք չմեռանք երկնաւոր մի շա
ոզիոյզ ք. Ա՛շմարիտ որթոյն քի շառաւիղք. և
նա նաեցիք և հասիք առքն:

Ը ինուածք երկնաւորք ի յերկրի
հաստատեալ. և արձանաւք լուսեղէնք
ի յերկինն ըստ կանգնեալք. ինքեանք
ելին ի այլոց ցուցին. ըստ ձանձրոյն
ցանկալի զվերինն եդեալ։ Ա՛վ ըզգա-
տուք իմաստուն կուսանացն. որոց
ոչ յանկեաց հեղգուկ ճաքուն. այլ
արթնութիւնք և պատրաստութիւք մընալով
երկնաւոր հարսանեացն. զի մտցեն
ի յամուսնացաւս անմահ փեսային։
Ոչ ունի ոք ինոսա անհուն չարութ.
և ոչ նախատէ նոցս յիմար կոչելոյ.
քանզի մինչ պնտուքն ծախեալ տրուէ.
մինչեւ քաջացան առ հասարակ ցկին
ծուացեն։ Պարակեցաւք քաջացէք
բռնութ. ի յերկրէ ի յերկինս տարա
դիմ գընացին փախստեայք. ինք
եանք ելին ի մեզ ուսուցին. քաջու-
նեղութիւն մտանել յայն հանգիստ
ար ։ Հայցեցէք ըզ հնոսոցս փրը
կու

ընդդէմ ընկերոջ հոգւոյ և մարմնոյ՝ ։
Տանեացն քաջ ուսուցանել ի հրնազանս
նոցա՝ զի արբեալքն լեցուք անմա
հական բաժակաւն ։ քանզի բաշխեն
ցան ի գուռնդրս զինուորացք ի միմ
եանց ի գուռնդրս հեղան ։ և մարդի կք խաւնե
ին ի յերկիր հեղան ։ զմարդի կք անմարմին զբարձեցին ։ ի յերկինից
երանեալ նահատակք ։ զօրք հրշտակաց
ազք խոտորձանըս խաչին ։ Ա տըն ձեր
թողիկէ եկեղեցի ։ բարձրացեալ փառ
գաբէն ։ ի նոյն ի նախնեաց չինեցեր կա
նը աստըջք հիմնեցեալք ի յերկիրն ։
զոր կանխաւ տեսեալ գուշակեցաք մար
անմարմին հրշտիկացեալ ։ Ոտքն են քարի
վարուք ։ եւ անկեալ իջանեն երկնաւորա
յին ։ անբասելիւթ հոգեւորականն
նեցին օրդւոց մարդկան ։ վերանալ
Ահաչեալ յորվա առաքինութեան ։ յայտ
լըք լուսոյն որ ի հօրէ ծագեցաւ ։
պալատ մըտրուեցյ ։ պայծառացեալ
կուք ։ բանեսրկիլ ընկ խաւարը դիւա

անթառամ պսակիւ զայն վարձատրեսցէ։ Ո՛չ
ոք ինձ թերացուցանէ զկամս իմ, զի ես
ինքնակամ դնեմ զանձն իմ։ Իշխանութիւն
ունիմ դնել զանձն իմ, եւ իշխանութիւն
ունիմ առնել զայն։ Զայս պատուէր ընդ-
ունայ ի Հօրէ իմմէ։ Ես զանձն իմ դնեմ
վասն ոչխարացն։ Եւ ոչ միայն վասն
նոցա, այլ եւ վասն այլ ոչխարաց, որ ոչ
են ի գաւթէս այսմիկ, զորս ինձ պարտ է
բերել, եւ ձայնի իմում լսել, եւ լինի մի
հօտ եւ մի հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս
Հայրն սիրէ, զի ես զանձն իմ դնեմ, զի
կրկին առցէ զայն։ Ոչ ոք առնու զանձն
իմ ինձանէ, այլ ես ինքնակամ դնեմ զայն։
Իշխանութիւն ունիմ դնել զայն, եւ իշ-
խանութիւն ունիմ կրկին առնել զայն։
Զայս պատուէր ընդունայ ի Հօրէ իմմէ։
Եւ ասէ ցնոսա. Ես եմ հովիւ բարի։ Հո-
վիւ բարի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարաց։
Եւ ոչ միայն վասն ոչխարացն, այլ եւ
վասն այլ ոչխարաց, որ ոչ են ի գաւթէս
այսմիկ, զորս ինձ պարտ է բերել, եւ
ձայնի իմում լսել, եւ լինի մի հօտ եւ մի
հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս Հայրն սիրէ,
զի ես զանձն իմ դնեմ, զի կրկին առցէ
զայն։ Ոչ ոք առնու զանձն իմ ինձանէ,
այլ ես ինքնակամ դնեմ զայն։ Իշխանու-
թիւն ունիմ դնել զայն, եւ իշխանութիւն
ունիմ կրկին առնել զայն։ Զայս պատուէր
ընդունայ ի Հօրէ իմմէ։ Ես զանձն իմ
դնեմ վասն ոչխարացն։ Եւ ոչ միայն վասն
նոցա, այլ եւ վասն այլ ոչխարաց, որ ոչ
են ի գաւթէս այսմիկ, զորս ինձ պարտ է
բերել, եւ ձայնի իմում լսել, եւ լինի մի
հօտ եւ մի հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս
Հայրն սիրէ, զի ես զանձն իմ դնեմ, զի
կրկին առցէ զայն։ Ոչ ոք առնու զանձն
իմ ինձանէ, այլ ես ինքնակամ դնեմ զայն։
Իշխանութիւն ունիմ դնել զայն, եւ իշ-
խանութիւն ունիմ կրկին առնել զայն։
Զայս պատուէր ընդունայ ի Հօրէ իմմէ։

փոքր բանտիկ գերարանայ և կապանաց՝
քոյ քան զ'զենուիս. ժամ-ժամ կալեալ զ'ի
թոպեցան յերկինս գանից՝ գերեալ
Թագաւորութեան քոյ զանձուածս՝ զոր
ամենայն ազգ մարդոց. քաղցրացոյց
սրբոցն՝ . զնորհելով զքոյդ մեր
բազում յանգանգիցն։

Ո՛նակի զբան բանն ած որ վս մեր
համբեր մահու. բառնալով զդատաստակ
նիւթ անիծիցն առ իմէնջ. գերապահ
մաքրութեամբ զ'զմարդիկ վերադրեաց՝
խաչելից իւր և վերայք՝ կնքով մահ
ուամբն իւրեանց։ Ո՛րմանիրա գո
լով աբգն՝ ընդ կամապարհ պաշտա
մունն. երջանիկ հակատամարտք յայտ
նեցան անպարտելիք՝ զի զիա բոլո
բին տերաբար պրեցին. հակցին հօր
հերառեալ սատանայն լզվիատգն պարծա
նաց։ Ո՛նիադրեալ զմահու խորհ
ուածն ընդ դեմ մեղայցն վառեցան.
Թոպեցան յերկինս գանից՝ գերեալ
բոյ քան զ'զենուիս. ժամ-ժամ կալեալ զ'ի
փոքր բանտիկ գերարանայ և կապանաց՝

և ի՛ քո արձանացեալդ։ Հարաւային ջար
գի՛ւան։ Որշեալ ի՛ կրից կարեաց
կատարելոյ զանձանց սրոյ և հրոյ
մեռանմարտեալք։ Ոլիանձք և քերա
նաք զարեան վերակալն հոսեցին։ խոր
հրդոց ոչ խոտորումն և ոչ փոխադրու
թիւ բարուց։ Ծաղիկք նիւթեղէնք
յանհնից Ծաղկին յօդեցան։ կատա
րեալք քաջքն զարին մուրհակն
կապտեցին։ Հրով հոգւոյն վնաս
վառեալք ըղհալածիչսն վանեցին։
Ճօճեցան զենմամբք սրոյ խքանաւոր ոդ
Ջակիզուածն։ զամբարմամբք լուսոյ կենաց
զհատաւոր մեղաց փարատեցին։ Ճախաբար
հետևէցան լուսաշուխիղ ընթացուցին
Ա՛ընթեցին կործանեցին ըզմահա
հոտ ընդհակենայն։ յաղթեցին կռթեց
մարմնոյ և հեշտուլի զրգռանաց։ Նաւար
կեալք հրմոմբաւոր ընդ զրահեզեղ
կառապաշտուհին։ շնորհազարդ փայլ
մամբ փայլէք ի յերկինսյին Նաւակն
գիտան։ Որշեալք ի կրից կարեաց
և ի՛ քո արձանացեալդ։ Հարաւային ջար

չարանաք զերկրին մուրհակսըն կապած
ցին՝ · պատրանաւոքեալք չարադիւթիւն
հրեղէն գեւոցն ըզկիզմանա՝ · զորոյ
կենաց գեւամերժեալ բղխեցին մեզ
յորբուրմն։ Ոչ՝ գործեալք ի
լուսաճեմ յայծակերա ի խորանա · սըր
բութիւլ զգեստուք պայծառեալք ըզ զար
դու նոր սիոնի · վերս առեալ վկայօրէն
ըզ մրիկիսըն հաւատոյ · տեղեացեալ
անձանձ լուսոյն՝ վերատեսացան լինելոն
անմահ։ Ի՞բռնանեցցեն հրաշալեաց
գործոք և մեք աշակերտեալք ցօղե
ցին մեր ուրատասուք՝ ըզ ցօղ աւրեան նա
հատակացն · ի սուսերացին թեզ՛ք հնձոց
ընդ հնոցիդ պըսակելոցն · փայլեսցին
գործք քարեաց՝ ընդ լուսաթռիչ
մարտիրոսան։ Ո՞վ պըսակողին զաղօ
թանութիւր ըզմարդեանս՝ · զերանեալ
նահատակացն մատուսցուք ի յերկն
ծայուն՝ · զի հաճութիւ խոնարհեալ
ընկալցի վասըն մեր՝ · Թողութի հնար
հեացէ մեր բազում յանցանացն։

ա. Կ՚ըսե Աբէլ թացեր ը՛զդ՚ուբեն հատ՚ոյ
Եանկն՝ Նորոգեա՛ զաշակերտեան
Մ՚րոյ վարդագոյն հեղմամբ Աբե ար
նէ. օրհնեցէ՛ք ընկնե՛ Նո՛ր երգո՛վ օրն։
հւեայ ը՛զ Աբէլ հոխոխմէ և զգա՛յեա
Ա՚ր պա՛յ տատազեց վայելչօ՛ւբէ պրտա
ը՛զնա՛ Նո՛ր երգո՛վ օ՛րհնութեամբ։
Ը՛զեր Ը՛զ զբ՛ թագաւորն օրհնեցէ՛ք
պէց փո՛ւռորել Աբ զերրորդաբեն. ըզ
ա՛մէն. և հիւսիսականաց տօնողաց ու
ի կամարըս լուսաճղնըս Աբէլն հոխ
թիքն. ը՛զ Ը՛յսօր պայծառացո՛ւ
բ՛ընտանւորին՝ խնամուվանեը՛վ ը՛զ զբ
ապա՛ր ընդդիմամարտո՛ւ յաղթեաց
ապրիլն Աբէլն հոխոխմէ. և ար
մերց։ Ը՛յսօր հրաւիրե՛ց յերկնից
զնուրբ Հայրն. ը՛զ Աբէլ և ար
ձի. բարե՛բանելով ընդ անմա՛քաւական
մեայ ը՛զմիշատակըս տօնե՛ Աբ եկեղե
Ը՛յսօր զանչափելի՛ Աբէլն հոխոխ

ա

ե

ի՛ձեռնն Աբէլն զրիգորի՛ օ՛րն։

ասցի հրեշտ կենացդ • և օրհնութ-
եիւք հատատացեալք ընդ ձգնուիր-
Յեշատակ քրիստոսի սբց վկային
հրեշտակաց դասքն վերինն եկն մի-
մէջ սատեզաց • փայլուն ի դասն
Ուռուեցաւ քան զլուսատուս ի
հիմն ատոքեսց և մարգարէից
որդւոյն աց • շինեաց իւր ի վերայ
Նորոգեցաւ սաչմբ սբոցն քրիստո-
ընկալան զանապականն ընդ պրսակին
ամմանցն • երեսն սիրովք քո
Պարկեշտացաւ կանայքն սբոյն հոգի
դէգրուն ի դպրութ կենաց
մեանցն • ընկալ և զմեզ փրկիչ յոր
ցեմք բարեխօսութք սբոցդ հոգիոյ
զքո թգուրն • Յովսէփեայ հայ

երինից. վասըն մեր ան տալ թ՛ա
այօր դասակցեալ ընդ զերծարքունս
Աշ ծայնին փութոքըն գ՛երդասելոյ.
Ա՛ր զտիկնուեր ըլնա զբ թողէր զգլուխս
եղեալ՛ ի վերանալ առ հայր:
հեթանոսական պաշտօնան՝. արժանի
հանատաեցար. ոչ խաղնականէ ընդ
ըզ՛ոսի՝. և ի՛ հաւատս ձի՛շմարիտս
եր: Աշակերտեցար առաքելոյն Թա
քրիստոսէ՛ն հետ՛ զերծ գալ ի՛ւն զ
ընակն ընդ թողէր գպաշտօն. վասըն
վի՛կայու հի՛ ընդ առնդ խաղ. որ ըզհոյ
Ա՛ և պարծի այօր ընդ էկեղեցի. ով
գեաց վայելչու՛թ տօնե՛ն այսօր. եկ:

Ընդ Պաւլոս Արեւտեսն Անդեսոս:

Ա՛ր ըզտիկնուեր ընդ թողէր ըզգլուխս
Ա՛ծային փութոքըն զ՛երդասելոյ.
ոյօր դասակցեալ ընդ զերծարքունս
երինից. վասըն մեր ան տալ թ՛ա

ոսոսրեցիլ ՝ ըե զերբրդ՝ ՝ ՝

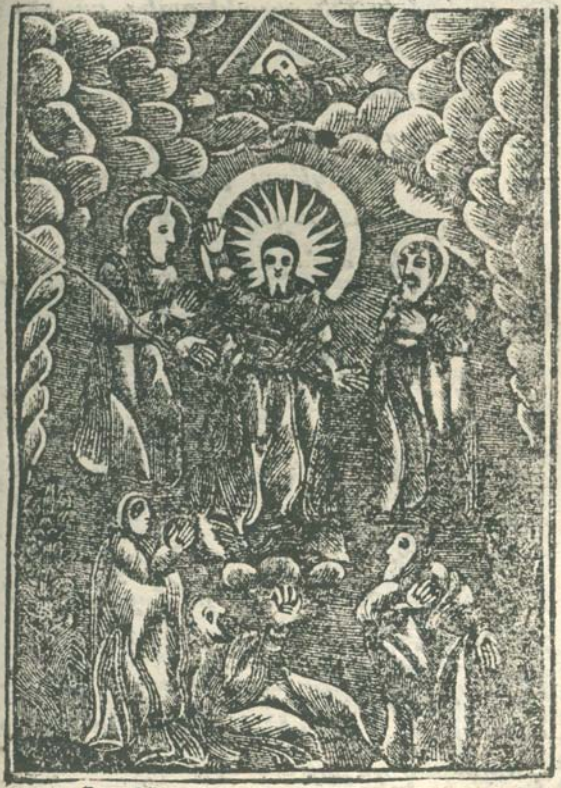
Տեղի ապաւինի և ժողովարան քա-
նաւոր հօտի · բընակարան հրեշտա-
կաց · նաւահանգիստ արդարոց՝ և մե-
ղաւորաց քաւարան · զարդարեալ
առաքելովք և մարգարէիւք ·
Բանն ած և ծածկեալ խորհուրդն
յաւիտենից · ի ջեալ ի յերկինից մարմ
նացեալ ի կուսէն՝ խաչեալ յերկրի և
թաղեալ ի նոր ի գերեզմանի՝ · և յա
րուցեալ յերրորդ աւուր ըստ գրոց
րեւից ըզտառսըն կատարեցեալ։

Ո՛յսօր ցնծան դասք հրեշտակաց ի
նաւակատիս քո նոր եկեղեցւոյ · քերեա
նելով ըզ տիմր աշխ հայրցըն մերոց։
Ո՛յսօր ուրախ դասք առաքելոցն
ըզ ոճն քերինն եղեմի · յիմանալի
տաճարին մատուցանեն զերգըս հո
գևոր երգով · տիմր Ո՛յսօր երգս
առեալ գոչեն դասք հաւատացելոց
միաբանութեամբ արժանի ատա ըզմեզ ի
տաճարի քոմ արբուն փառորել զա
մենայնի զերրորդութիւդ · ըզամէն։

ր՚ զտ՚ ՚նաւ։ Ա՚յոյր և մէք ցընծա՚մք
ձայնիւ օրհնու՚ք զարդարեացն՚ք ու՚
փառաբանեն զըս՚րծնող ։ և մէք
հաստատե՚լով զերկիր՚ ։ պարըզ ու՚ղիղ
Ա՚յոյր ու՚ծուին զուարճանայ ու՚ր
դր՚չիայ դուստրը սիօնի ։
զաստըա՚ծ քո՝ ։ ընդ՚ր ժողո՚վուրդ
Վա՚ւեա՚ երուսաղէ՚մ ըզքեզ՝ և օրհնեա՚
մատու՚ցին աղո՚թըք յերու՚սաղէմ։
լէ՚ ա՚ծ օրհնու՚ի ա՚նո՚ն տ՚ն։ ե՚ք եմ՚ զ
Ո՚րհնեցո՚ւք սա՚ղմոսո՚ւք զեզ վա՚յր
փա՚ռ՚ք տա՚ն՚ն ի՚ վ՚ր ծա՚գեացի՚։
լա՚յ քո՝ զարդա՚րեա զամուրձ՚ս քո՝ և
Ո՚ստատուրեաց եղի՚ մ զի հասեալ ի՚
րին զօրացո՝ քի՚նք օրհնեցէ՚ք և առա՚
զմանկա՚ն՚նս ա՚ր ե՚կե՚ղեցոյ ի դաստ զի
ցէ՚ք և ա՚ճե՚ալ բար։ Ա՚ր բարձրա՚ցոյց
ա՚ծ այնի՚ լուսանա՚ ։ ա՚մ ազնըը՚ք գով
րեաց զկա՚թո՚ղիկէ մայր ա՚ր ե՚կե՚ղեցի
ա՚մարե՚ք լ՚զ նա յա՚տնի՝ ։ Ա՚ր լուսաւո՚
Լ՚զա՚ր օրհնե՚ցէ՚ք և առա՚ւել բարձր

մամբն յորդանանու ծրինաց կեցեր՝ ։
կեանս վերադարձի բնութեան՝ զարգ
եղեր տէրն հանգիստուն։ Ա՛ր ի
նոց բանիդ աստուծոյ. փառաց ան
պանակին աշխարհն ուխտի կատարու
արբուց կուսէն՝ . արպատուրելով առ
անապական անօրհնութեանդ քոյ ի
փառաքն աստուծոյ։ Ա՛ր ըզխորհուրդ
գոյն իմանալ լերինն՝ . լուսաւորելով
կեա՛ց մօտիս խորանաւն երկնահան
զոր նախանշակեր տեսութեանդ նըշանա
աւետեր զնկեղեցի հօր համատութեն.
ա՛ր իսկզբանէ իմաստութեանդ հաստա
մեսանելիք զօծեալին ըզքրիստոս. զո
լիով աստ քեզ լոյսըն հեթանոսաց։

Ա՛ր ի

Ա՛ր իմ ելբրինն այլակերպել ցո՛ւցեր
զաճ՛ այինքո՛ զօրութիդ՝ զքե՛զ
փառաւո՛րեմ՛ք իմանալի՛ լո՛յս։
Ա՛ր ըզ Հառատայթ փա՛ռաց քոց ցո՛ւ
ցեր արեգականակերպ փայլմամբ զարա
բաճ՛ըս լուսաւորեցեր՝ զքե՛զ փառ։
Ա՛ր ահագին տե՛սլեմ՛ք զարհուրեցու
ցեր զքո՛ զաշակերտան՝ Թիմրոթէ՛ հրա
շեցան խո՛ր ճաճ՛այինն փառաց՛դ՛ոց՝ զքե՛զ
Աբրև ե՛րբեմն աշակերտացըն հրաշ
շալի տեսլեամ՛ք՝ պայծառացեա՛լ Թիմ
բոր լերի՛նն։ Այ՛ս զերբեակ միութե
զանաանելի՛ ը՛զ լոյսն տե՛սանելով
կենդանո՛ւն մահացա՛ն։ Հանդիպեա՛լ
նախ՛ահրեղն տեսո՛ւթե՛ն հոյցեկի՛ն ի՛
ո՛նէ՝ ասեն բառո՛ւք ե՛ մեզ ա՛սա լինի՛լ։
Ա՛րասցո՛ւք ա՛րիս տալո՛ւարըս՝ ո՛ն և
մօտեա՛լ և ե՛ղեսյն՝ և փո՛ւրթացուք
հա՛նապատ զերբեակ միութի՛ն։ 481

ղջիւր ու ծոցերն մարիամ մայր եւ՛ տ
ղյն · այլ ի քեզ բովանդակ կրեցեր
լոսոյն զարհուրելոյն դաւոյ աստ
քեզ մեծապէս ։ Ո՛վ մանուսար
նիմ մարիամ մայր եւ կոյս · ծընող
տընօրինաբար կրկներ ի քո՛մ որվայ
ո՛ անճառելի ղեղյս աստուած ծոցեն
ուսըն աշակերտացն յայտնեալ · եւ
ևբ։ Խարեբանեցէ՛ք զնծուցեն երև
կան ըղձյան երևեալ ի թաղաւոր լերլինն ·
ընձեայ յանիտեան ։ Վաւերեցէ՛ք զարմիա
Ի՛զ ինր օրհնե՛ցէք ևբարձր արարե՛ք զ
ասե՝ դա՛ է որդի իմ սիրե՛լի · ընդ
պոյն · և ձայն իյերկնից հայրական որ
Հովանացեալ ի վերայ լուսեղէն ամ
քո ինր · այսօր ես սեաւ առաքելոցն
յօրինեալ ևքե՛զ տաղաւար · ընդ
Աստուածն հիւսացմամբ զայլակերպու
կերպաց քոց ինր · ընդ հանրցեալ մերոց
թեղ՝ այսօր իլերլինն երևեցուցեր աշա
ո՛ անճառելի խորհուրդ ընդ երկրորդ

թեայ։ արժանաւորին Հ քո՞մ ասծային
ընդ պետրոսի և ընդ որդոցըն զերբ
դահ որդի իմ սիրելի։ ընդ որս
Քրիստոս աշխատ մեր՝ ընդ որս
տայցուք նըմա լըսեալ ըզ ձայն ։ եթէ
Հովանալ ամպ լուսեղէն և ըզ
տեսանել յօրինէին քեզ տաղաւար ։ ընդ
զայլակերպութիւն քո ։ առաքելոցըն
բարերար ։ ընդ Աստուածային հիացմամբ
ըդ՝ զոց սէր առաքելոցըն ծանուցեր
Հանդերձ մեծ խորհուրդ զերծուածոյ
տագնապիլ սրտի՝ ի Լերեանդ ։ ընդ որս
ացել բարբառէին ընդ քո Տէրդ ի
մեռոյ մեզ մարդկէր։ Աշակերտք հի
և մեք ցընծութ երգեմբք քեզ ողոր
բնութիւն անասանելի գոյացուածք ։ ըստ որս
Թաբոր լերինն ձևացուցեր ըզքո
ո

տեսլեան Նդ։ 485

Աստուածային հրաշալեաց ամպ լոյս
սերէն ։ գերագոյն քեզ հոգին սէր
թոյ՝ և զօրութիւն բարձրելոյն հովանա
որեալ նոքա ի ծածկին ։ ծրկ։

ընթարձանե՛մք ընդ[ի]թաբօր լե՛րն՛ն։
երկնայի՛ն՛ն և՛ երկրածինքս ընդ քե՛ր
դարեալ ըզբե՛զ հրաշակի՛ ձայնի՛ւ։ Ը-
վան որոց ա՛ստուածային ընտանի՛ն զմր
մեծանա՛մք գո՛չակով յոմ զգաստա՛ն։
եր։ որ երեւեցար ի՛ վա՛ռս աշ՛խ հօր։ մ
երինքդ ցընծա՛ցե՛ն առաքի՛քդ
եթե դահ որդի՛ իմ սիրե՛լի՛։

ընդ[ի]ւ և լըսե՛լ ըզհայրակա՛ն ընդձայնն
ընդա՛յ՛տնա՛ն։ և՛ հնարէա տեսանե՛լ
Արբեա՛ տ՛ր զմեղուցե՛լ զոդ ծո՛ւլի՛ցս
կայեա՛լ։ քե՛զ երեւեցան մօսէս և՛ եղիա
փրկականդս վա՛ ազատրի՛լ ըզմա՛հ վը
ցի՛ր զ՛ա՛ի՛թաբօր լերի՛նն։ Յ՛յաղ ըզ
զալատեենն։ աշակերտաց զոց յայտնե
ա՛ յաղ ը՛զ խորհո՛ւրդ զո կրկնակի՛
ոյն միայնոյ մարդա՛սիրի և փրկիչի։

թեցու՛ք քե՛զ հնգեւորակա՛ն տաղա՛ւար
Ա՛յ և մե՛ք ը՛զ քակտե՛լի՛ս մեր յա՛րմա
յերկնաբնա՛ծ ըզ և յիմանակա՛ն խորանդ։
քն ըզգա՛լի զթաբօրակա՛ն ըզլեառնն
Չմբարձցես ը՛զ մե՛զ ա՛ր առաւե՛լ

ընտրելոյ զոց ի փուռոյ զաց սրդւմ
Ա՚յոթ ի լերկնէն թաբօթ ցուցեր
զսրդւմ ա՚ր նայ ասա՚ծ հնաւանդ. նը
հնաւ՚ս՚ս . ե՚ր ըհոյր յայմ մարդոյն զբո
Ա՚սայիա ըզ քէզ թէ թեզ՚ա՚ ա՚մէն
թաբօթ՚ա՚ր ես՚ր հեթ բմն՚ն . նըմա
խա՚ա ապաւեն յանո՚ն նո՚ր . զբ նճա՚ն
նըս մեր : Ա՚յնմա՚ մօ՚ւկս ե՚հեթ՚ղի՚
մարէչ յա՚նձն ա՚րա՚ս զա՚մ՚հանէլ
զ՚ա՚հ ի փա՚ղեա՚ց զվա՚ա . նըմա յա
բա՚մա՚յր սիյօր սրդւ՚ն զբ՚ զա՚մ՚ս
Ա՚երախացիր պըտակ կո՚ւսի՚ց սխ
Ա՚ երկնածին սրդւմ . վասն սրոյ
Ե՚մ սիրելի ի՚հօրէ վը՚կայեալ ճշմարիտ
զսրդւմ՚ն . սիմօնի վի՚մ՚ ծանո՚ւցեր .
եօրան կէ առաւա՚ա՚ցքն յօրինմամբ .
դո՚ւեղ՚ . սիմօնի վի՚մ՚ ծանո՚ւցեր .
Ա՚ր զանձառելի խորհո՚ւրդ սբ երկնր
իցըն պա՚կա՚ցե՚լ ը զա՚ր՚հա՚ր՚ցան վ՚ա՚
սա՚յն ծա՚ա՚լո՚ւն . յայլա՚կերպ՚ելն զոբ՚ ա՚
սրդւմ՚ ա՚ասո՚ա՚ծ՚ն . ա՚ա՚ա՚քելո՚ց ա՚մ՚ր՚ձրե
Ո՚՞ր ա՚ե՚ա՚ե՚լ ա՚ա՚կա՚լն զանձկա՚ն լո՚
```
```

զաւակն առաջին. որ Հաշտակմտաց պըտ-
ղոյն է. այլ Հոգւոյն սրբոյ. զոր ընկալան
առաքեալքն ի վերնատունն Սիովնի. ի
խնամարկեալ լսոյդ արիւնական. այս-
պէս ի վերջոյն փառաց պայծառացեալ
ի ծայրագոյն կատարի երկնից. ընդոյժ
անընտել. այս է Ա՛ր հրեղինացն անմեր
ձեռնալի հնար ետես. ի հողեղինէս
ոչ ոք ետես զայս. որ ես տեսի. ի հոգեկիս
աչս իմ. այս է Ա՛ր հրեղինացն անմեր
ձեռնալի հնար ետես. ի հողեղինէս

ղոյն մերկացաւ ի զհատս անպատմ. այսօր վերջաւորն փառաք զմարդարեից Ո՛ր ինձանէնն երևեալ մովսէս առ պովք խոնա. այսօր լուսիոյլ ամպովք ի թաբոր յայտնեալ վերկայեց. դա՛ն իմ որդի՛ դերմա լըսարուք. Ո՛ր ի՛երկինս վերացոյց հրեղէն կառաք զհեղնա. այսօր վայրաբերեալ ի թաբոր հանդերձ մօսէսի՛. խօսէին զերկի՛ն որ չէ՛մ։

Ո՛յսօր ի զհոգիս ուրդ անձառե՛լի ընծ ուե՛րդ քո քրիստոս. ի զ ծա՛ծկեալն ի սկիզբ զան չէ յայտնեցեր աշա կե՛րտոյն ի թաբոր լերինն. օրհնեալ ե՛ր ընդ ծնա՛ցեալն ի մերոյ։ Ո՛յսօր զաւազքն մեր մրելի՛ն ի քէն ծանուցեր ա՛ռա քե ընդն ի զ մօ՛ռս և զհե՛ղնա ընծա բար կո՛չմամբ ի թաբոր լե՛րինն. օրհ։

Ո՛յսօր անուսն կե՛ուե՛ հայր ի բար ձանդ երև՛ելով. ի զ ընե՛ալդ ի սրբոյ կո՛ւսէն դաւանեաց սրդի՛ ևր սիրե՛լի. օրհ։ Ո՛զեր օրհնեցէք բարձր արա րի՛չ ի զ ընդ յա՛ւիտեան։

Ո՞վ ինձ դուռն երկնից բնաւ
բարձրացեալ գերեզմանդ սիրեաց։ Ո՞վ։
Ո՞վ ինձ պէս ամենայն ինչ
ուրախութեամբ զոհ

Ծառայեալն ի յմէկ խորհուրդ յայտնեց
ընտանեաց իւրոց զհասանելիսն. եւ
յայսմ որ էն իւրեքինա բան՝ ու
պատմէ Աստուածաբան։

Ո՜վ ամենայն ազգք մարդկան՝ որ
դիմէք ճշմարիտ՝ եւ լուսաւորիլ ամպոք
Հոգւոյն Սրբոյ՝ որ լուսաւորեալ ամպոք
ձեզ մարմնով զայս ահաւոր ի՛ նշան
ընդ ամենայն երկիր՝ զոր փայ
լեցոյց զարդիւն միածինն։ Որ
իթ՛ բոլոր լերինն։ Վայելեցէք ընդ
ցեալ բանին վերկայեաց յերկնից այսօր
նոցին ընկերին երկնաւոր։ որ մարմնա
Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայ
զարդարեալ լուսով հայրական փառօք։
աեւանեալ զերկինսաւար փեսայ՝ յն։
բին սիոն հարանաւան անմահ արքայ՝ ն
Եւ մրգերկիր։ Ննջեաց այսօր լերան վե
նային լերան՝ ն։ դանք առաքելոց
եղեալ ընդ առաջ։ պարակիցն յուխտե
Ննջեաց այսօր լերինք այ՝ ։ արտարողին
Հակին հովանացեալ այսօր ի թա՛
դին ճշմարիտ՝ ։ որ լուսաւորեալ ամպոք
Խաչեցարուք ընդ քեզ օրհնեան զկո
լեց մարմնով զայս ահաւոր ի՛ նշան
սեր օրհնեան զարդին միածին։ որ փայ
ի թա՛ բոլոր լերին։ Վայելեցէք ընդ
ցեալ բանին վերկայեաց յերկնից այսօր
նոցին ընկերին երկնաւոր։ որ մարմնա
Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկինսայ
զարդարեալ լուսով հայրական փառօք։
աեւանեալ զերկինսաւար փեսայ՝ յն։
բին սիոն հարանաւան անմահ արքայ՝ ն
Եւ մրգերկիր։ Ննջեաց այսօր լերան վե
նային լերան՝ ն։ դանք առաքելոց
եղեալ ընդ առաջ։ պարակիցն յուխտե
Ննջեաց այսօր լերինք այ՝ ։ արտարողին
Հակին հովանացեալ այսօր ի թա՛
դին ճշմարիտ՝ ։ որ լուսաւորեալ ամպոք

սուց առաքելոյն. երրորդի խորհրդով
Յերրորդ ահի՛ւ զարհուրել ընտրել դա-
տացն ի՛ւ զարհուրանաց. ծոյլ ի՛ւ զկերպարանէն
ծածկեալ աշխատիչն։ Ա՛յսօր հրն
ջուց յանապատեալսն հայրապետն բարբառո-
յերկնից. անկ դա՛ւ արդի իմ սիրելի
ընդ որ հաճեցայ. որ ըղբնութեն աշխ-
արին՝ կերպիւ ծածկեաց ծուլական։
Ա՛յսօր վնա՛ս հա՛ւատոյ յայտնեաւ
զնարհատուդ երրորդութեն. երրակի՛ յո
րինմամբ տապաստարացըն խորհրդոյ.
որում ըզմիոյ մաք ընծայես լինիլ տաճար
երրորդութե՛ւդ։ Ի՛ր յանդրէնեան ի՛ւ
յոթոտ բանզեաւ ընդ հօր և ընծայեն.
անակի՛ զբնն աշխ բանդ ի՛ւ հօրէ առա՛
քեցար. ծառայի՛ զգեցար ի՛ւ կերպա
րանն ծածկեալ զնծութի՛դ։ Ա՛յսօր
ցնա՛ցեր ի՛ թաբոր զանապանելի լուսոյդ
փայլումն. ծածկեցար աշխարհի արդա
րութի՛ արե՛գակն. յայտնելով աշակերտ
ացն ըզպատարագեալ աշխութի՛ւնդ։
Յերրակ ահի՛ւ զարհուրել ընտրել դա

Թե

ծընեալ՝ Եւ արօրէնսիւանըն ծածկէ՛ իր
վը՛կայեալ մահածնի՛ն՝ քէնկայք բառ
ցըն հայր՝ որ երևեցաւն այսօր լերկնից
նեցաւ ի՛թաբօր՝ ժողո՛վ կատարեսի՛
որ ինմանուէլ լուսափայլ սմպղոյ յայո
զմեզ՛ բառ՝ ՚ամենասքՙ հոգին
ծագեալ այսօր լիլերի՛նըն թաբօր՝ ժո
ը՛զնայ լաւն՝ ՚ւյայս փա՛ռացըն հօր
՚ը՛զիսր օրհնեցէ՛ք ևմբարձր արարէ՛ք
մայրոյց զգաստ սուտքերկոյն՝ ասըՙ ծ՝
բուրեաց ի՛թաբօր՝ թըմրեալ ընդար
ասըՙ ծ՝ ՚ւյօր անմահո՛ւ հոտ անոյշ
ծաղկեցաւ լսեալ ի՛թաբօր լերկինն՝
հաւրըն մերոյ՝ ՚ւյօր բղխեաւն մար
նեցեր փա՛ռօք ի՛թաբօր լերկինն՝ ասըՙ ծ
կեաւն յաւիտեա՛նց ևմայգաց՝ յայ
՚ւյօր զհարհո՛ւրդն ա՛նձաւռ զծած
արբեսցես լինել տաճար քեզ հոգևոր
յօրինէ՛ին քեզ տա՛ղաւար՝ որով ըզմեզ

թևձք։ այսօր ը՛զ պարագրեա՛ն մարմ
նով ցո՛ւցեր զանձո՛ւնք քո զիմաւս աշա
կերտաց քոց ասե՛ր։ քա՛ւ ամենասպա՛ծառ
ծա՛գմամբդ՝ ազգմեաց մե՛զ արա՛ր։
Ա՛ր զաստուերական օրէնս մովսիսեան
տառիցն՝ լսելիս ականըն խօսէիր երբեմն
այսօր ըզմօսէս և զհեղեալս ածել լի՛ մե
ռելոց և կենդանեաց ի՛ տեսիլ փա՛ռաց
քոց։ քա՛։ Ա՛ր զօրինակ մեծի գալո՛ս
տեն քո ասեր՝ ի թաբօրինըն ծառո՛ւցեր
երբեմն։ քանզի տեսի՛ն դասք առքելոցն
ընտրեալ հաւատո՛ք խօսիլն
զերկնից յերկիր զաստուածդ։ քա՛։
Ա՛յսօր ընդ հրեշտա՛կս ի բարձունս ա
ղաչեցարո՛ւք առ՝՝նի՛ւս ։ ի՛ծագիլ
համանալի՛ լուսոյ անստուածո՛ւ՛ երե՛ք՝
օրհնե՛՛մք զքեզ էա՛կիցըդ հօ՛՛ր ։ որ
եկի՛՛ր ի փրկել ըզամենեսեան։ Ա՛՛յսօր
յայտնեցե՛ր ի թաբօր ընտրելոց դա՛՛
ւա՛ւն ։ առաքելոցդ և մրգրէից՝ զանձ
ինքդ զիմաս անձառե՛՛ր լիս ։ օրհ։

ընտրեալ քոց աւուրքն ելցեն։ ընդ որս
ոմն իւրեանց փառաց քոց կամեցեալ ընդ
արարիչ։ զմի՛ միայնակս ո՛չ զհեղի
զքի՛չ կենդանեաց և մեռելոց տէր
զեղն։ ընդ որս ոմն ի՛ր ցուցեալ իւրեանց
քան զիս ընդ որս ոմն ի՛ր ցուցեալ իւրեանց
մեր լուսոյ քո տէր ։ զո՛չ միաբեր թոյ
նելով մարգարէին զասասանօր ծագումն
րուն ըզ ըղձոյդ։ Ա՛ր յամենայն աւուրս
մարգարէից և մարգարէից ։ ընդ որս ես
ասաքելոց և մարգարէից ։ ընդ որս ես
ընդ ելանել քո տէր իւրեանց ։ յո՛չ
ընդ որս ոմն իւրեանց

Ուրախ լեր ամբ եկեղեցի, քանզի քո ամբայն երկնից այսօր պսակս առեալ ընդ քրիստ խաչիւն իւրում. և զարդարեալ զամն երիս քոյ աքանչելի փառօքն իւրովք։ Ասըն դա յոյժ դուռանդ սիոնի, քանզի երկիր ըս երկինք կինք եղեն այսօր վիշրուսին քո նոյ բոգմամբ, և թագաւորն երկնաւորի հայձեցաւ բնակիլ ի քեզ։

Ընդ դաս երկնաւոր զօրացըն վեր առեալ ոճնեմբք քեզ այսօր զանդա դար փառաւորեալ ուրախ լեր հարան անարատ անքննելին քո խորհրդով։

Սիրան արքաւ կանգնեցաւ ամբ ի կեղեցի. ևչ՝ թագըն իսամ պատարա գեալ. ի կայք հաւատոցք երգեսցուք քի երգ նոր։ Ասաք հրեշտակապետն վայր իջեալ յերկնից երգէր ասելով. հրաշալի ձայնիւն եղանակեալ. եր գեն զերգս օրհնութե՛ երրեակ սրբո

քո՝ քրջ իվը աստքեսական վիմի։
Ա՛ր հատատե՛ցե՛ր բանիւ զնկեղեցի
որդեա՛ց մարդկան։ երդո՛վ ը՛զնոր
սբ աւազանին։ լուսաւո՛րեաց զոգի
ով։ ը՛զ։ Ա՛ր վերբ՛սին ծնունդեամբ
սբ զե՛կեղեցի։ նը՛շանաւ խաչիւն իւ
նա՛ յաւիտեա՛ն։ Ա՛ր պրսակեցին այսօր
Ա՛զոր օրհնե՛ցեք բանքը արարե՛ք ըզ
ամէն։ Ա՛ր ընդ ամենայն ժամ։ ի
սիո՛ն մայր էկեղեցի։ քանզի նքե՛զ շող
ծեղէ՛ն իհօրե լուսոյ ծագեց։ տէր
գայ ատե՛ն։ տէր ա՛ստ։ Ա՛րաքե՛ր ը
րինդ եէմ։ քանզի քո արքայն երկնից
նայ ատե՛ն։ Ա՛րաքե՛ր ըզքոյն երկնից
քանզի ի՛քե՛զ հաճեցաւ բընակիլ տէր
ստո՛ղաց ը՛զատո՛ն քոյ դուստրը սիոնի։
Ա՛րաքե՛ր այսօ՛ր սբ եկե՛ղեցի։ Ա՛ր
ըզաշ լուսոյ ի՛քե՛զ մայր եկե՛ղեցի։
նըս քո յօրհնաբա՛նուե՛ն։ ծագողին ը՛զ
սբ ե՛կե՛ղեցի։ պայծառացո՛ զմանկո՛ւ
Ա՛րաքե՛ր ըզերկրեցոյ հարսնացեալ

ընդ նըմա. Ձա՞յնք հնչեցին Թ՚ն սանդա-
ղ՚ Ա՚Յմիածի՚ն ի՚ հօրէ ևէ՚ր՚յս փառա՚ց
թէ լը՚ցոյց ը՚զքե՚զ ք՚ո՚ թէ՚ւ՚ր՚ն։
ոգի զարէգակըն. զի անձա՚ծ՚ռ խնդու-
եկեղեցի՚. փայլեցո՚ զմանկա՚՚ն՚ըս քո
ւծք։ Ա՚յսօր ցընծա՚ սբ սիօն մայր
հը՚ք սբ հոգո՚՚ն՚ն մեծապէս պա՚րգե՚
գանն ք՚ո՚ և սփռեցան ը՚զքև շընոր
խոյ դուստր՚ը սիօնի. ա՚րդարու՚թ՚ արե՚
իւրովք։ Ա՚յսօր ծագեաց քեզ դըր
հելոյ պըսակեա՚ծ՚ց պատչէլի փա՚ռօքն
փեսայն երկնաւո՚ր. փրկու՚թ՚քեզ շնոր
մո՚ըրս քո. քանզի մերձեցաւ առ քեզ
ա՚ռաւո՚րեա՚ եկ՚ զարդարեա՚ զա՚ ա
ընեն տ՚ն լ՚բժշկու՚թ՚ հո՚գւոց մերոց
նակերպ երևմա՚ծմբ. իւր մարմնոյ և ա՚
մեղա՚ց մերոց։ Լ՚ցե՚լ հ՚գ՚ն սբ աղաւ
խանե՚ց մեզ նո՚րոգու՚թ՚ լ՚ թողու՚թ՚
խ՚ զմարմին իւր և զարի՚ծ՚ն. և տայ
Կանգնել իսա՚ սեղան սբ՚ըբու՚թ՚ բա՚՚
երգել իսա՚ծ՚ զերգ՚ս հոգևո՚րս։

Տէրամայր հոյակ աշտար փոխեալ.
Յերկինս ելեալն հոգւոյն ընծայեալ։

Կանոն Ա երափոխան Յիսնկին։

Յ՚յոյր ժողովեալ սրբոյն ի
միմին։ երանելի սուտա
քեաւ՚ն եւ՚՚ր՚ կո
սանքն։ զհաղթեաւտուք պայծառացեալ
լուցանէին ընդլապտերս իւրեանց։
եւ միմեանս եւ՚՚ր՚ սակս ինչ օ՚՚ր՚նեալ
էս ամէն օրհնեալդ Յիսանայս։
Յ՚յոյր դնեալ ընդոք կոյսն սուրբ
նէն գերեզմանին։ սպասէին եւ ակն
անէին տեառնն՝ իսկ իւնքնին գալոյ
գէր ի վերոյ տեսեալ զարերիչն եկեալ
բազում հրեշտակօք՝։ ընդ որ միմեանս
Յ՚յոյր տեսեալ ընդոք կոյսն թուու
ցեալ յօդս։ եւ ամպեղէն կառսքն

Ի՛ վեր՛ր համբարձեալ յերկինս՝ · մըտանել՛ յերկնային խորանն ընդ հրամանատուն կուսանան՝ · ևնոցա միաւ։

Այ՛սօր ընդ բազմաձեայ զբօսիսն եւ ընդ վեցթեւեան սրբիցն մըտանեմ յոյժ յուզեն ամաւղեան խորանն՝ · տեսանելո՛վ զզանազան ամենասքն զոր պատրաստեալ է քեզ տէր ընդ երկնիցդ երկիր եւ միջ անել օ՛՞ր ։

Այ՛սօր զազատիչն յանցանաց նախամօրն ընկուսաբեթեա՛՞նց մոյրն · փո՛ խանդրեաց բանն աստուած յերկինսյինսն դասեալ յաճախէրտ խորանն եւ յայնպատո՛՞ւմ ի՛ կեանս · վանն որոյ հիւրընկալական ձայնի՛ քեզ երգէ եկեղեցի՛՞ն՝ ըզ ընդ ըզ զբոհնաբանութի՛՞ւն ։

Այ՛սօր տիրամայրն սրբածնի՛՞ կոյսն · աւանդեա՛լ ըզ սրբասանեա՛լ հոգին ի՛՞ ձեռըն հրեշտակ կանն դասուցն · որ պէս գերարեմ՛՞ վանքեան ահեղիցըն նըմանեա՛լ հրեղինաց դասուցն · վա՛ ։

քոյին Ծընօղըն. զոր՝ Ա՛ր յայսմ ես լը
դասեցեր յերկնային խորանն ը՛ղ
բարերար կուսին. այսօր փո խադրեա՛լ
հոգւոյն. մարմնանալ ի յանձն առա՛ր
ը՛ մերոյ։ Ա՛ր ճակիցդ ես հօր և՛ սը
բարեխօս առ քեզ տա՛ր սուրբ հա՛ւրըն
ծին Ծընո՛ւնդըն. զոր միշտ ուռնիմ՛ք
մա՛ր բանով Ծը՛նա՛. այսօր առ ի՛ մե՛նջ
խնբերն զօրքըն փո՛խեցեր զնախասահեղ
կան՝ն եբարձ. և զորդիդ քո մեծի՛ն
աղախնոյ և՛ մո՛՛ր քոյ. վա՛յն։

Ա՛ր ը՛զ նախասնօրըն զայնցա՛նս ե՛ր հ
ո՛ւրեղ՛՛նքս ը՛նդ հրաբո՛ւն սեռիցն.
ա՛ծ նահ՛ատ՛մբե՛լով զմիշատակ կոտո՛ր
ա՛ծ նահ՛ատ՛մբե՛լով զմիշատակ կոտո՛ր
հո՛ւրեղ՛՛նքս ը՛նդ հրաբո՛ւն սեռիցն.
աղախնոյ և՛ մո՛՛ր քոյ. վա՛յն։

Ա՛յսօր յոտնապատա՛ր խնդութ՛ե և յա՛յ
ե՛ժտա՛բար հրնչմամբ. նըւագե՛մք քեզ
ա՛ծ նահ՛ատ՛մբե՛լով զմիշատակ կոտո՛ր
ա՛ծ նահ՛ատ՛մբե՛լով զմիշատակ կոտո՛ր
ա՛ն՝ձառի՛ցն ա՛ռնե՛լ հայնըւդս. վա՛յն։
բակոյ՛ցն՝. յերևե՛լն ը՛զ գոյութ՛ե՛ցս
զը՛ւարթնո՛ցն ամփոփե՛լ ի՛ տե՛ղի գե
մարմնի՛ն ա՛ծատո՛ր կո՛ւսի. ա՛ն՝մա՛րմի՛ն
Լ՛՛յսօր վե՛ր ամբարձե՛լ ը՛զմա՛ք բակա՛ն

ր

ր

ր

ըմբշամարտութեանէ։
Ղազարոս երկնից՝ ըզ ծագումն անձա-
ռելի անապականն որ ի հօրէ առաքե-
ցեալ. ի գերեզմանս քո բարձեալ կրեցեր
դիեցուցանելովդ մարմնացելոյդ Բանին
ըզկնաւսականն քո ի ձեր ըզկաթն. անդ-
Տէր ըստիպեալ ըզքեզ հիւանդական ի
կառըս քերթողականս առաքեալ ձայնիցդ
սպանաւորեալդ Խաբօքէից. և երկիր
պագեալդ յանմարմնականն զօրից. ան-
Ո՛ր աշխոյս իշխանութիւն մահու և կե- ո
նաց քրիստոս թագաւորէր փառաց.
սիրեցեա մեզ ուրծ։ Տօնելով ըզյի-
շատակ կուսի ձեր որդւոյ մօր՝ հրով-
ուիկն հրեշտակք ի յերկինս և ցըն-
ծան դասք առաքելոց և մարգարէից
ընդ կուսականսն ոտն. սիրեցեա
Կնճռ մեռանիլ մօր և կուսի՝ մանկիկ
մըք հայցեալ ի քէն. բարեխօսեա՛ ան
դադարք առ որդիդ քո և ամուրհամ
մեր՝ փրկել ըզմեզ ի փորձուէ և յա
մենայն վըտանգից մերոց։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

Ա յսօր զանձառելի ծնընդեանդ քո ուր ըղ-
դիմ ի հոգւոյն ի գոյացութեան Աստուծոյ
եւ հայր անըմկիզբն աստուածային։
Ա ստգաստատեսիլ և ծիրանազգեցեալ
հրաշափառագոյն կոյս • զոր առեալ
արդ՝ վերափոխեալ դասուց յանապա-
տում ի կեանս • վասն որոյ գոհելով ա-
նեմք օրհնել եւ որդի միածին ասել։
Ա ղերսանելի հոգւոյն զօրութեան՝ որով
փարեալ համատարած լոյսն ի գիւտ
կան անձամբն • վերափոխելով յանապատ
մերն և յանհնամանելի և յանհաց լոյսն
վասն որոյ բարեբանելով առեմք օրհ
նեալ եւ հոգիդ Աչմարիա աւրհ։

ընդ վերս՝ ի զբաղութեանն հասանել
զուարճացան դասք առաքելոցն. և
ի տեսիլ հրաշից փառաց միածնին՝
քեզ հրակերտ կամօք ի լոյսն ան-
ցեալ մարմամբ. այսօր եկեալ բաժա-
կից մարմնոյ. և ի գիրկս քո բարձեալ կրե
թէ զօրօք հրաշառակացն՝ վերանայիր ըզ
ծառայանա՞ց գերակայիցդ՝ն կայանս։
Այ՛սօր զանապական կոյս՝ որ ըզ
քեզ մանկունս կաթամբ կերակրեցեր.
ի զգայական փոխեալ բնութեա՞նց
յիմանալեացդ՝ն խորհուրդս։

Այն անքննին ծածկեալ ի ծոց
հօր. որ ծագեցաւ ի քէն մայր և կոյս.
այսօր ի քեզ՝ անմարմնական դասուք
հրեղինացն. փոխադրեաց ըզ քեզ
լուսափայլ ամպօք ի լոյսն անեղա-
ւորն։ Բանն անմարմին որ ի քէն մար
մնացաւ. և ի գիրկս քո բարձեալ կրե
ցաւ մարիամ. այսօր եկեալ՝ բաժա-
կից մարմնոյ քեզ հրաշակացն՝ վերանայիր ըզ
քեզ հրակերտ կամօք ի լոյսն ան-
տեսիլ հրաշից փառաց միածնին՝
զուարճացան դասք առաքելոցն. և
ընդ վերս՝ ի զբաղութեանն հասանել

որք պարակեցեալ շուրջ ի գերեզ-
ման յոյժ ընդ դաւաճաց սերոբէից
օրհնեցէք զ՚ի հայրն երկնաւոր. բար-
ձր ի՛ խոհանն ածամօրն երգիւ ի՛ շուն
նից. որք վայր իջեալ ընդ միածնին
յոյժ ընդ վերին զոհարթնաց եր-
կիր լո՛վ բարձր արարէք ընդ յաւիտե-
ան. զմայրն աւին օրհնեալ մարիամ. գովե
ա՛ զտէր ա՛նդ որդւոյն միածնի՛
հանգուցեալ ի լո՛յս անմահութեան. ընդ
ձայր՝ զաւր լո՛քն հովանաց՝ն. այսօր
ա՛ր զիսաւակեալ հօր հոգւոյդ ընդ
խեղճեր ի՛ւեանա անպատում. ընդ
որ մարմնով ծընաւ ընդ. այսօր փո
բարեբանեալք աւրհ հայրդն մերոյ.
ա՛ր զ՚ի ծոցոյ հօր լուսոյդ ընծայեցաւն
դարձեալ ի փառս առաքին. ընդ
զնախանձոն երկնից բարձրն. այսօր
ա՛ր զմիածնի՛ արդարոյ զընակարան
կենդանի օրհնեալդ ի կանայս
ձայնեալք. նոր օրհնութի՛ քեզ երանա

քո տէր. միացար մարմնով յարգանդի
Ա՛ր անմահութիւն բնութիւն մահաւաճառե
խաղեցար ի լուսաձեմ խորանն. անդ
առցան օրէնք. հրաբուխն սեռիցըն փո
մանաւ սրբոյ կուսին Եղիսաբէ՞ ի՞ ո՞ւմէ
գո՛վեցէք զմրդին միածին. բարձր
Լ՛յսոր ընհրեղէն քերովբէի՛ն. որք
ըզբերովբէն հողեղէն վեր համբարձին
ձայնիւ փողոյ ի՛ յե՛րկին՞ ահա. բարե
բանեցէք զՀոգին Աչմարիա՝ բար
Ա՛՛ծածին ամպ լո՛ւսաւո՛ր որ ըզ
ցո՛ղըն կենաց հեղեր յերկիր բանաստեր
և՛ գնախամօրըն շինուցեր պարտեզն
ըզհնա՛ւ. անդադար ձայնիւ զբեզ բա
րեբանեմք և՛ հոգևոր երգիւք մեծա
ցո՛ւցանեմք։ Տ՛էղի՛ անտանելի՛ բա
նին՝. և երկիր վայրապիակ յորում
լոյսն ազանիցի՛. և՛ արևեմք արեգա
կանն արդարոյ. անդադ՛ ՚Ո՛՛քեզ կա
տարմամբն մարգարէից. կուսականն
քո ծննդեամբ որով բնութիւն քակ
տեցան օրէնք. հրաբուխն սեռիցըն փո
խադրեալ ի լուսաձեմ խորանն. անդ
Ա՛ր անմահութիւն բնութիւ՛ն սաստաճառե

բան նոց խոնարհեալ յատենդ-ծանն սուբ
սուրբ ոգին՝ • տեսանելով զնոսա ան
ա՝ Յաւր ընծայման դասաց
ան ամահարձ։ Յաւր ընծայման հրեշտակք ի
երկրին՝ • ընդունելով յերկուից
զմայր բանին ու յիմնանալ խորհրդոյն
ի նմա հնչեն

ալիքն փոխադրեսցէ յերկինս՝ մրուտ
հոգւոյն սրբոյ վերնական հրաբուխ սէ
նոցին ի քրտունս։ եւ Ո՛յսօր ըզբնակիցն
շարժի փառօք։ գերապայծառ մարգարէ
զորդւոյն մի՛ ծին արդիւնաւորն հրա
կերպ դասուք վայր իջեալ յերկինից
սրբեցուհին։ Ո՛յսօր տեսեալ հրա
ծնունդն։ օ՜ երկնից զամէն օրհնեա՛լ
տաճարին՝ և համաձայնեա՛լ անմար
տուեալ ի յերկնային փոխառնն սուտ
կուսանացն։ պայծառացեա՛լ խմոր
ուսքերեցն ևխմասատ՝ ենդ
գոյն ժողովեալ սրբոցդ ա՛ յ
Ո՛յսօր հրաշափառ կոչմամբ հո դ
ձեղ

Աստուածածնի Ննջումն։

կուսին յեկ՛ մ քաղաքն վերին։
ըսխուքը ոծնեն յերկրի ըզբիսխոմն
Ո՛յսօր և մանկունք եկեղե՛ցւոյ ու
նասուրբ հոգւոյ ըմօր և՛ կուսին։

սիր անաուռնա ծանօրէն՝ · վանան։

Ա՛ր ըզդատաւորիդ երկանց անհնարին

ընդ ամենայնի անմոռաց անսրտատ կամ-
ըզմիշտաւոյ անմոռացութեան անսրտութեան
եւ անհոգութեան ընդ երկրպագուսն քո։ Եւ
ոչ ինչ ուրախութեամբ զանձինս ընդ
հարանցես մայրն, մի՛ աճիւնն իւր
եաւ փառաբք՝ փոխադրեաց յիմանալի
և յանապատս գերապարծն բնութեն ·
վանն որ՝ սրբոյ սրբուհեացն ձայնիւ քեզ
երգեմք սրբուհի՛ նոր՝ ըզ ըմբ շտ
փառաբանութեամբ։ Ա՛յսօր ըզ հոգի
ջին բնութեան առաքեալ հրեղինացն
առեալ դասք · մարմին հրանիւթ
կառոյց յանմարմնոց վերաբերեալ ի
երկնային և յանմահոյց լուսեղէն
խորանս · վանն որ՝ Ա՛յսօր առնա
կից հոգեղինացն գոլով հարանացեալ
եկեղեցի՛ նոր · որ՝ նէ ուրախութեամբ
ըզմիշտաւոյ անմոռացութեան անսրտատ կամ-
սիր անաուռնա ծանօրէն՝ · վանան։

Ա՛ր ըզդատաւորիդ երկանց անհնարին

նախամօրն մերոյ Հաւային որդւոյքս
ծնընդեան մեր կոչեն մարիամ. այսօր
յառաջնին յանապատում փառսըն պար
ձուցեր սուրբ ի նախատուիցն ։
զոր միշտ ունիմք բարեխօս՝ առ քեզ
տէր աշխարհս կայցէ ի միջոցի։

Ո՛ր ի հօրէ անմարմնաբար ծընեալ՝ որ
դի նախ քան զյաւիտեանս. և մարմնով
ծընար ի սրբոյ կուսէն. այսօր էած
նահատակ յերկնայինն փոխեցեր զանձս
ընտուեր քո զբանակատանջն. զոր միշտ
Օ՛ր մաքրեցեր ի բնակութիւն քում
կանկոչն Հոգիդ Ճրշմարիտ. և լըցեր
անճառելի՛ ճօճին արփեանն ընծայօք՝
այսօր գերագոյն հրեղինացըն գաս
ցեր ի զհոսղելէն բնութիւն. զոր միշտ
Ի՛զոր օրհնեցեք Խարճք սրտիկ՛ ըզ
ծագող իմանալի լուսոյն ըզմի՛շտ կոյս
Ո՛ր յանմարմնոց զինուորեցեր և ի՛ դա
սից հոգեղինաց վիճակաւորեցեր այ
սօր աստուածամայրն. ուստի և գոյաք
հոգեղինացըս փառաբանե՛մք. ըզծա

մին
լեր ի հօրէ որդի աշխ. և առեր մար-
11 ի խոնարհեցար յերկնից անձեռնա-
սին
ընդ ոտս աշակերտացն՝ սիրաձգեալ գովէ
տր ևդասք առաքելոցն և խնասուն-
բանան այսօր որդի ինձ սիրածին. ու-
11 ի ջրասիրեալ ըզքեզ ի յերկնային խո-
անխախտելի մնալով կատարեցեր. հու
բանն անմրմին որ ի հօրէ ևել մարմնով
ըսաս. ընդ որ եմեսա ան ոտեան չէիր
եղեկիէլ յանձագոյն ծանոյց կոյս ան նա
ցուցանեմք։ Ասուրն փակեալ զքեզ
հոգևոր երգով ըզքեզ ըսիրեալ մեծա
տանելին պարտիզբեր ի քրիստոսէրկայնի
գեալ լոյսն ի հօրէ՝ բնութեց էից ան
ցար խորհուրդն ահաւադատաստ. քանզի ծա
ձագին գերագոյն երկնից ցան-
Ա՛ծածին
ձայնեալ բարեբանեմք. ըզծա
տուածածինն՝ ընդորս համբ համան
չեայ քօրէից փառաբանիս երգով ա
11՛ի իվեցթևեան սրօբէից ամի բազմա

Աբրահամ լեր հարան երկնայինն կոյս
անպիտան։ քանզի երկնայնոյն ըզքեզ
ըզքեզ ծըզ պատնէլի փառօք։
Աբրահամ լեր երկնայինն կոյս
վայր իջեա՛ւ յերկինս այսօր վերածեց
որ ի՛քեն ծընաւ արդեւն միածինն
արտա մայր անհարսնացեա՛լ. քանզի
լնւսոյն իւրով։ Աբրահամ լեր կոյս ան
տուեալ փարատեա՛ծ ա՛նըստուեր
մեզ լոյս ի՛լուսոյ. և զհաւատն անզի
ասածին. քանզի առ ի՛քէն ծագեաց
Աբրահամ լեր մայր անձառ լուսոյ պա
րե խօսեա՛ց վա՛ն անձա՛նց մերոց։
միածին որդի՛ն։ առնա մի շա բա
ըզքեզ մայր ա՛ծ. անձառելի՛ փառօք
Աբրահամ լեր կոյս խորանսըդ բա՛ղձացեալ
ի՛փոխա՛մըն մարքո՛ և կուսի՛։ հայց
կի՛ծնա. այսօր երկնաւո՛ր զօրք լիներ
յարուցեալ համբարձա՛ր առ հայր ի՛ յեր
Աբր մահա՛մբքով կեցո՛ւցիչ ըզմեզ և
ծագողի՛ն լո՛ւսոյ և մեզ ողորմեաց։
մին ի՛ սրբոյ կուսէ՛՛ն. հայցմամբ

այսօր ընկալեալ տօնէին ուրախութիւն
ընդ որս և մեզ երգեսցուք քեզ
օրհնութիւն մայր տէրունի

Աման Աստուածածնայ ի խաչէն։

ՎԱՐՈՒՑ ՎԻՄԱ

Տէր Աստուած հիւրընկերը լուզ քո
Եւ զեկեղեցի՝ լուսաւորեա պահեա
Ի խափարումէ։ Ո՛ր հիւրհեցեր ողորմեալ
մուխ ի քնաւ կարանիս հրշտակաց եմարդ
կան քաւարան՝ տուր սրտմտութիւն
քո վանատուն։ Ի տաճարի փառաց
սրբութիւնդ քո՝ քեզ երգեն մանկունք
տուր առցա զառատ քո ողորմութիւն։
Ի յայդ ժողովուրդդ ի տաճարի փառաց
քո հաստատի՝ տուր ամենեցուն օրհնի
ի բարձունս։ Քանզի թագաւորն ք՚ս
պատուեաց լուզ սա սքանչելի փառաւքն

գալստեամբդ քո քո։

Խորանիքո՛վ սրբեաց զիր ընտրեցեր
և ընդ նոսին թագաւորեացիր։ բա-
նիցին։ բեւեռեալ ընդ նոսին խա-
քեան՝ երկրպագեցա՛ք աճապարին սբ
լոյս։ բա՛ց Այ՛սպէս ժողովո՛ւրդդ
կեալ ընդ խաչիւն։ և յայլ և յայնկ
ղէցի՛կ։ երկնաւո՛ր փեսային պա՛տա
Վանդի քէ՛ հարանցեա՛լ սբ եկե
բա՛ղդ արմա՛ւկդ ընդնա յաբե՛տեան։
ծանե՛մք ուրախութի՛ւն նոյնանա խաչի
քո։ ամա՛ե։ Այ՛զ ո՛ր օրհնեցե՛ք
մը՛կրտութե՛ սբ աւազանին՝ այսօր
նաև խաչի՛ քո։ ամա՛ե։ Այ՛ նորածնեալ
ղէցի՛կ։ յոսկէ՛ հո՛ւռն պրսակեալ նոյն
մերմ։ Այ դշխո՛յ ընդ այ՛ծմ սբ եկե
ցու՛ցա խաչ քո՛ որ։ սբ՛ծ հա՛յրըն
սա՛ղմ։ պայծառացեա՛ց վայելչութի՛ւ
Ա՛նարհեալ նա՛ւակատիւնն որ յերու
տակաց դա՛սատե՛ղեալ տո՛նեն տն։ տա
Ա՛նարհեալ նա՛ւակատիւնն որ յերու
ցու՛ցա խաչ քո՛ որ։ սբ՛ծ հա՛յրըն
սա՛ղմ։ պայծառացեա՛ց վայելչութի՛ւ
տակաց դա՛սատե՛ղեալ տո՛նեն տն։ տա
Ա՛նարհեալ նա՛ւակատիւնն որ յերու
ցու՛ցա խաչ քո՛ որ։ սբ՛ծ հա՛յրըն
սա՛ղմ։ պայծառացեա՛ց վայելչութի՛ւ
տակաց դա՛սատե՛ղեալ տո՛նեն տն։ տա
Ա՛նարհեալ նա՛ւակատիւնն որ յերու
ցու՛ցա խաչ քո՛ որ։ սբ՛ծ հա՛յրըն
սա՛ղմ։ պայծառացեա՛ց վայելչութի՛ւ
տակաց դա՛սատե՛ղեալ տո՛նեն տն։ տա
Ա՛նարհեալ նա՛ւակատիւնն որ յերու
ցու՛ցա խաչ քո՛ որ։ սբ՛ծ հա՛յրըն
սա՛ղմ։ պայծառացեա՛ց վայելչութի՛ւ
տակաց դա՛սատե՛ղեալ տո՛նեն տն։ տա
Ա՛նարհեալ նա՛ւակատիւնն որ յերու
ցու՛ցա խաչ քո՛ որ։ սբ՛ծ հա՛յրըն
սա՛ղմ։ պայծառացեա՛ց վայելչութի՛ւ
տակաց դա՛սատե՛ղեալ տո՛նեն տն։ տա

պետրոս և զեներմե անպիկան։ եկ։ Ամա՛ մատուցա՛ր Հշմարիտ
այսօր։ եկ։ Ամա՛ մատուցա՛ր Հշմարիտ
պատարագ իխորանի քոմ՛ հինեցուս
ժողովո՛ւրդք երկրպագեսցե՛ք։ Ի՛մ
կանգնեցա՛ւ իխորանի՛ քո՛մ՛ եկա՛յք
Եղան քո ա՛ր զօրութե՛ց Հատա՛ւոյ
պահեա՛ անխըռով ի խա՛ղաղութե՛։
և զնպաւո՛ր նեա՛րս իխորա՛ն փառա՛ց քոց
տացե՛ ժողովո՛ւրդս սո՛ւրբ երկրորդո՛ւթե՛ դ
աղաչանո՛ք խընա՛յեա՛ իմե՛ց։ Ո՛ Հատա
ուրն քՀնչյապետին քո և վերակա՛լ։ Նորին
կանա՛ աճ զիտա՛ւթե՛։ Հնո՛րհեցե՛ր մեզ ի ձե՛
բանեսցո՛ւք։ Ի՛ր ըզխորհո՛ւրդըս վրիա
տամբ։ Ի՛մա՛ ըզքե՛զ անդադա՛ր բարե՛
ի՛ երկինից լուա՛ երեցե՛ր աճ՛այնն ծա՛ղ
պատա՛ւ քո սո՛ւրբ եկեղեցւո՛յ։ Ի՛
Ա՛տաճարի սրբութե՛ փա՛ռց քոց ք՛ա՛ղձո՛ր
պատա՛ւ քո սո՛ւրբ եկեղեցւո՛յ։ Ի՛
Հայոր և Հրշտի՛կ ա՛ւրհնութիւն ընդ
րեցե՛ր զքո՛ սո՛ւրբ զեկեղեցի։ Ի՛մա՛
պայծա՛ւ քան զարեգա՛կըն լուսաւո՛ր
Ակեցո՛ ըզմեզ։ Ո՛ Ձայրն և լուսով քո՛վ
ո՛ղջո՛ւյն ընկալ՛ ընծայ՛ս ձեռն՛ադրութե՛ս
ի՛մ՛ սիրա՛ձայնեա՛լ աղաչե՛մք ըզքե՛զ։

Ողբ Երեմիայ Մարգարէի։

Ո՛ր զանազատ բանդուկըս քո՛ իմ
խաչին տարածեցեր քո՛ տէր Ա.
և նըշանս յաղթուե՛ ետուր մեզ. սիւա-
ր՛ զկեանըս մեր պա՛հեա։ Ո՛ր զաշխար
հակեցոյց բազկատարած-թի՛ խաչի
քո՛ զբի՛ տուռս տէր Ա. զաս-ազան զօրու-
թե՛ ետուր մեզ. սուր։ Ո՛ր ր՛զմեռեա՛ն
իջանելովդ փայտի՛ն յանցանաց. կե
նաց փայտի՛ն կենդանարար եցեր. սու
Ո՛վ խաչն օծեալ՝ն հաւատացեալ՛ց
կանգնեցա՛ւ ի յերկիրի յաղթօղ թշնա
մեան. եկայք ժողովուրդք երկրպագե
ցո՛ւք։ Ո՛րարիչն տէր Ա. բարձրացա՛ւ ի
խաչի՛ն և զմեռեալըս մեզ՝ փայտի՛ն
շուշակմամբ. ի՛ամէն նորոգեա՛լ կենդա
նացոյց։ Ա՛խ-ասնգա՛մ գալըստեան տէր Ա.
ի՛ դի՛ն տէր խաչին երևի՛ և լուսաւո
բե՛, զի նա՛և չկա՛ հաւատացելո՛ց։
Ո՛յ օրը պատուական խաչի՛ն քո՛վ
ըեցուցեր ը՛զ ժողովուրդըս քո՛ն. սրկ

Ահ բացաւ մեզ Հանդերձ ծառայն իւր
ըստ ասացեալ պահեաւ զոհ խաւս հանապազորդ։
պատրաստեցեր • պա գձ
պատրաստեցեր զձեզ ո՞ վասն մահացու
փոյթ կենացդ որ մոռանայք մահացու
Ա՛յր և կա՛յր։ 76 Ա՛ստուած։ Ահ հա՛ւ ի
կու՛ մ՛ի՛կեանսըն յա՛ւիտեանից։ ասէ։
Ա՛նդէն յաղթեաց մանկա՛ն Տի՛ջոր զօ
րո՛ւթե՛։ և կոչեաց ը՛զանէզերա ի՛ փո՛ր
Ա՛նդէն ժամանակ մանկացա՛ն
ամենայն ազգ մարդկա՛ն սո՛ւտ քեզ տէր։ ասէ։
Ընդ՛ որ օրհնեցէ՛ք Ա՛ստուե՛ր բարձր
արարի՛ք ընդնա յաւիտեա՛ն։ Ա՛յսօր
որդին միածին զանա՛րատ բանդա՛կս
իւր՝ սո՛րացեց իմ՛ը՛ սո՛ւրբ խաչի՛ն։ սո։
Ա՛նդէն յաղթեաց մանկա՛ն Տի՛ջոր զօ
րո՛ւթե՛։ և կոչեաց ը՛զանէզերա ի՛ փո՛ր
կու՛ մ՛ի՛կեանսըն յա՛ւիտեանից։ ասէ։
Ա՛յր և կա՛յր։ 76 Ա՛ստուե՛ր։ Ահ հա՛ւ
փոյթ կենացդ որ մոռանայք մահացու
պատրաստեցեր զձեզ ո՞ վասն մահացու
ըստ ասացեալ պահեաւ զոհ խաւս հանապազորդ։
Ահ բացաւ մեզ Հանդերձ ծառայն իւր

չինն. նրմա՛ ըզ փառս երգեացո՛ք։
զեկե՛ղեցի՝. և պըր՛՛՛ամեաց նը խո՛
րին քե հաւատացեալ ժո՛ղովո՛ըդ։
բարձունս երգեացո՛ք. թագա՛՛՛ւո՛
Յաղթօղ և՛ զնոր օրհնո՛ւթի միշտ ի
կոյի՛ն երկրածինքս սրդիք մարդիկն
անձկացեալ ձանապարհին. որո՛մ ցան
քո՛։ զի սովո՛ւ մեզ ընդնեղ դո՛՛ւն
Այո՛ւր մեզ նըշա՛ն յաղթօղ նը զնա՛յ
նորդ եղև մեզ լի՛կա՛՛նըն յա՛խտեն՛ից
մա՛ըդկա՛՛ն և՛ յոյս հաստա՛տուե։ առա՛ջ
կենա՛տու գա՛՛ւա՛՛զան զօրու՛ե կենաց
ը՛զ նախահայրն։ Ո՛ակ փոյտ խա՛չի քո
րով յանցեա՛ւս մայրն եւա՛ և պարտեց
խնձորըն հանեա՛՛ւ ա՛րտաքսեցոյց՝. ը
Ո՛նուանեալ փոյտ գի՛տուե՝ ը՛զմեզ
պագե՛ն ա՛մենայն հա՛՛ւատացեալք։ պա՛
ի՛ ձաշակմա՛նէ պըտղոյն. և՛ քե՛զ երկրը
պարըս։ Ո՛ւ ա՛զատե՛ցա՛՛ւ նախահայրն
նաց։ ի՛ սրօքե՛ւսկ պահպանո՛՛ւթե՛ւնէ՛ն

ա՛ր ա՛յ պատեաց ըզմեզ չա՛ար փորձուէ՛ն
դէ
կանգնեցե՛ր ի՛ վերուկ տո՛ւր.
տ
օրհնեա՛ր զքեզ ամե՛ն։

Կանոն Աւետեաց Ս. Շաբաթին

խաչիդ սո՛ւրբ ա՛յժմ. նիզակ ամէն փա՛ռք սո՛ւրբ
խաչիդ։ փա՛ռք ե՛ր. արքայ հոգ.
տից մերոց։ Ո՛պատոյ ցոյ։ փա՛ռք ն՛ր
սիրելի լսո՛ւ։ Աշխատեցա՛ւ.
փա՛ռք սո՛ր խաչիդ սիրելոյ. սո՛ր յարու-
թեդ սիրելոյ. սո՛ր խաչիդ սիրելոյ։
իւրոյ շնորհեա՛ց պարգեւս սիրելոյ։
մերոյ. վասն զի ե՛ւ ինձ ընտրեաց խաչն
այդ հաւատացէ՛ք երկրպագեցո՛ւք քրիս-
սո՛ր գլուխքըն փառաւո՛րեմք. եւ
ըզքաղաքո՛ւմըն զո մեծացո՛ւցանեմք
ա
խաչն քո՛ ք՛ե երկիր պագանեմք. եւ
յաչն քո՛ ք՛ե երկիր պագանեմք։
ցուք փառք ի՛ պատիւ յա՛յտնեաց։
ահա՛ ո՛ր խաչին. և փո՛ր ա՛րկղին մատո՛ւ
Ո՛յսօր և մեք ծանեա՛ցաք զնաւա՛կա

ՀՂ

ՂԶ

Նշանն աւրուն ական խաչին. բացայ[ն]ի շ
Յաօր ը ամսոյս լուսաւորս երևե[ա]լ
գրեաց յորդէգրութե շնորհս։
հզօրին կարողութ[ե]ն և ը զմեզ վերա
եալ ի չերկիր պայծառացոյն արքե[ա]ք
համագոյ որ ը հօր և սնաբ հոգին. երև
պէպան անձանց մերոց։ Կանոն անհղ
ղէն փոյտակերտին. սբ քառաթևին
վերա՛ն. բարձրանայր ի դէտի՛ն տարրե
տին ընծայեցին ը զ փոյտ խաչի՛ն. և
մայրաքաղաքն եչ՛ն։ Գրեեք նդրտխ
կեալ ի պետդոյն. և եթէ վայրաբնակիլ
թեան՛ն. օձալիսք պատրանօքըն Հայոց
պատրանօք փոյտին ծառոյն գիտու
ի կենագործ ի դրախտի՛ն. խաբեմամբ
Տէր։ ամէն։ Ո՛ստոհգանեըն ապամոյ
գաղտստեղծ նըշանաւ խաչի քո ցուցեր
նըդ։ ամէն։ Ա՛ն զքեզ միւսանգամ ը զ
Հանգիր ի՛ամա բարձրայայր սբ ծ. և
խամն հեղեր ը զպատուական սբ գործ
հզօրին կարողութ[ե]ն և ը զմեզ վերա
եալ ի չերկիր պայծառացոյն արքե[ա]ք
համագոյ որ ը հօր և սնաբ հոգին. երև
պէպան անձանց մերոց։ Կանոն անհղ
ղէն փոյտակերտին. սբ քառաթևին
վերա՛ն. բարձրանայր ի դէտի՛ն տարրե
տին ընծայեցին ը զ փոյտ խաչի՛ն. և
մայրաքաղաքն եչ՛ն։ Գրեեք նդրտխ
կեալ ի պետդոյն. և եթէ վայրաբնակիլ
թեան՛ն. օձալիսք պատրանօքըն Հայոց
պատրանօք փոյտին ծառոյն գիտու
ի կենագործ ի դրախտի՛ն. խաբեմամբ
Տէր։ ամէն։ Ո՛ստոհգանեըն ապամոյ
գաղտստեղծ նըշանաւ խաչի քո ցուցեր
նըդ։ ամէն։ Ա՛ն զքեզ միւսանգամ ը զ

ղովրդն տեսանէին ա՛յր օ՛ր. որ էր
լոյն պղտմուե՛ւ։ Այ՛ս- բազմութ իւ ժո
ա՛յր օ՛ր . հեթանոսաց ծա՛գեաց
Այերկնից երեւեալ նըշանն յաղթութ
քան՝ նայ՛ք երդո՛վ ըզ՛սր օ՛րն։
երեւ՛ւր տեսիլ ահաւոր ժողովրդեան .
Այ՛սօր ի՛նբ՛ գողգոթայ ցղւսցեա՛լ
ղո՛վրդք . մի՛թբանո՛ւթ ըզ՛սր օրն։
չին իւ՛երկնից երեւեալ եւսյ՛ք նոր ժո
նա՝ յաւիտեան։ Այ՛սօր նըշան նբ խա
Այ՛զոր օ՛րհնեցէ՛ք բարձր արարչ՛ք ըզ
ընկալեա՛ք իւ՛յանձին նըւս մեր . ըզ՛նըշ
ըն թշնամեացն . կնիք հաստատութ
ջեկան . զի յաղթեացի՛ք նո՛վաւ անո
Այ՛պա՛ն ցուցա՛ մեզ նբ խաչըն փրկ
տեսանի՛ր իւ՛երրորդ ժամու . նըշան։
գաւնակե՛րպ ձառագայթի՛ք մի՛բան
փայլեա՛ց ձո՛ւագայի՛ նբ խաչին . արե
նբ ի՛ հա՛յրըն ը՛մերոյ։ Յարեւելից
քաղաքըն պատմէին . զ՛նըշանն զո՛ նբ
փա՛ռ յամենբ տեսողացն ընթացեա՛լ ի

ասի պարծանքից հատատացէ՛ք։ և։
յաւէտ գալստեան փրկչին։ և այլ
գոյն ասի։ և աւել։ Այն է կարուածո
բուէ և իմաստ է պատմութիւն քո
պրդիկն ասի։ և աւել։ Այն է սեղանն սրբ
տէրունեան և իմաստ է բազմեալ քո
պրդոյն ասի։ և աւել։ Այն է ամենա
Այն է զկեն յաղթուե՛ արեամբ
գին անօրէնն թրիշնամանին։

բազմեալ զօրութիւք քրիստ

Վաւաշգին զօրութեան ընծեայ քո
եսուր մեզ զ՛ն։ և աւելա յաղթող
նութիւն ընդդիմ թշնամոյն։ պատե
թիւ խաչի քո քո սր յուցաւ ի յօղ
թիւ ժողովոյն։ Անեայալեք զօրու
ութիւք տեսանի՛ր բազմո
լուսոյ աճեալին նոր՛շանի՛ քո՛յ։ ձայ
պանձացա՛ւ յոյժ։ Այ՛ն ծագե՛մեալն
չի՛ զո քո ա՛յ յոյ՛ր։ եկէ՛ մեծապէ՛ծ
դարեա՛ւ։ Ինդ երևե՛ալեն սրբոյ խա
խաչեալն լուսոյ ճառագայթիւք զար

Տէր ողորմեա՛ տասն անգամ։

Ամենասուրբ Երրորդութեան՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, միաբնակ եւ միասնական, միշտ եւ ամենայն ժամ, յերկինս եւ յերկրի, ի ստորերկրեայս եւ ի վերնայս, ի ծովս եւ ի ցամաքս, ի տաճարս եւ ի տունս, ի ճանապարհս եւ ի ճամբայս, ի ծերութիւն եւ ի մանկութիւն, ի ժամ ուրախութեան եւ ի ժամ տրտմութեան, ի ժամ ամենայն ստեղծուածոց, ի ժամ ամենայն ստեղծուածոց, ի ժամ ամենայն ստեղծուածոց

հրաշալեաց խաչանիշ համբարձմամբ ձե-
կեաւ վե՞ր մի՝ ասեն։ Երթալոյ ես զի
կուտայր ջնջոյն ի կարծրատիւ փոխա-
դեաւն ի սրտիկելի՝ գաւազանասաստ
ցաւ սիւնասեաւ վայրմամբ ժողովեր
ըզմեզ՝ ասեաց Աստուածն ըզկողածնի՛ն ջընջեաց
կան արեանն ըզկողածնի՛ն ջընջեաց
ցաւ իմոյն։ Եւ կողակիս շիթք անապա
քանզի արարիչն արարածոց բարձրա
գոլեաց զերահրաշ ի՞մանասուէնն ։
փայտ կենա՛ց ըզսուտ հոգեւորն վերա
զօրացոյ զՀՂք և ըզԼք սրտիւրեան՝ ասեաց
ըզքանչելեացն յա՛ր կօճակ՝ ։ Երկնաւոր
տին՝ ։ քանզի խորհրդեամբ ցուցաւ
մարդկան ընդ դուռնէն կենաց մը
նալոյ ։ Ճանապարհ առնելով որդւոյ
Նոյ ։ Ա՛րկնաչա՛փ ցուցաւ սանդուղ իմա
ծալի՛ և վայելչաչէն դրա՛ խաչին ։ ասեաց
հրանշա՛ւթ պարճանակեր ։ Լմնչ պան
նիշանն՝ ։ քանզի սերօքէն բոցեղէն

զյաղիանան՝ ի՛կ սբ Նշխանն՝ ասէ։ Եւ
շատ հրաշիւք՝ կանգնեցին առնելով
սուբ ընկալ սո՛ր ը՛զմայրն ձեր։
յորժամ յարևելից կոստանդնո՛պ սկսն
ամենայն ջո՛կք անհաւատից՝ ասէ։
Սըրբուհո՛յ աճապանին բարեխո
գաւառիւք գողանայ յերկնից գե՛
րահռչակ Նշխանն՝ և հեծեալ կոճի՛ն
ցեա՛լ հանանէ։ Ե՛ս ահեղահրաշ հա
լըճանէ ժայռվեայ գիւղ ըզկարծե
Ա՛ր ը՛վերջինն՝ ամն աւուրք հանուրսի
ամեն նայնպէս սբ Նշխանաւդ՝ ասէ։
նաց խաչակից անձնեղով պըրսակեցեր
ը՛զմարդըն յանցա՛նօք փայտի՛ն կեր
կո՛վ խաւարն՝ քանզի զմեղուցեալ
տը սարսեալ հալածեցաւ աշխարհս
լադրշմըն՛ն ձուկ՛ըք ենթադրեալ
կո՛ղզեր՝ ասէ Նշխանա՛ւ խաչի՛ք
լմարտի պարտէր ըզգեցեալ։ Ահա
ռացըն մովսիսի ընդդէմ պատ՛ղկոյ

Պատուեա՛ զհայր քո եւ զմայր քո, զի երկայնակեա՛ց լիցիս ի վերայ երկրի, զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ։ Ո՛չ սպանանե՛ս։ Ո՛չ շնանա՛ս։ Ո՛չ գողանա՛ս։ Ո՛չ ստեա՛ս ընդ ընկերի քում վկայութիւն սուտ։ Ո՛չ ցանկանա՛ս զկին ընկերի քոյ, ո՛չ զտուն նորա, ո՛չ զագարակ նորա, ո՛չ զծառայ նորա, ո՛չ զսպասս նորա, ո՛չ զամենայն որ ընկերի քում է։

Եւ ամենայն ժողովուրդն տեսանէր զձայնս եւ զլուսինսն, եւ զձայն փողոյն, եւ զլերինսն ծխացեալս. եւ երկեան ամենայն ժողովուրդն եւ կացին հեռի։ Եւ ասեն ցՄովսէս. Խօսեա՛ դու ընդ մեզ, եւ լուիցուք. մի՛ խօսեսցի ընդ մեզ Աստուած, զի մի՛ մեռանիցուք։ Եւ ասէ Մովսէս ցժողովուրդն. Մի՛ երկնչիք, զի ի փորձել եկն Աստուած զձեզ, եւ զի երկիւղ նորա եղիցի ի ձեզ, զի մի՛ մեղանչիցէք։ Եւ կացին ամենայն ժողովուրդն հեռի, եւ Մովսէս մերձեցաւ ի մէգն, ուր էր Աստուած։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս. Այսպէս ասասցես որդւոցն Իսրայէլի. Դո՛ւք տեսէք, զի ես ընդ երկինս խօսեցայ ընդ ձեզ։ Մի՛ արասջիք ինձ աստուածս արծաթեայս, եւ աստուածս ոսկեայս մի՛ արասջիք ինձ։ Սեղան հողեայ արասցես ինձ, եւ մատուսցես ի վերայ նորա զողջակէզս քո եւ զխաղաղութիւնս քո, զոչխարս քո եւ զարջառս քո։ Յամենայն տեղիս, յորում յիշեցուցանիցեմ անուն իմ, եկեսցե՛ս առ քեզ եւ օրհնեցե՛մ զքեզ։ Եւ եթէ սեղան քարեայ արասցես ինձ, մի՛ շինեսցես զնա տաշեալ, զի եթէ սրով քո տաշեսցես զնա, պղծեցե՛ս զնա։ Եւ մի՛ ելանիցես ի սանդուխս սեղանոյ իմոյ, զի մի՛ յայտնեսցի ամօթ մերկութեան քո ի վերայ նորա։

ապարանջանք օրհնեցէք։ Ո՛ր ինքնագոյ
հրեշտակաց • ըմ ընտրեալ ամենայն
բնակարան կարգեց խորան դասուց
ուրք ոչ եբ զնկնլոցին • Ո՛ր լուսաւորմ
Ո՛ր զարդարեաց մեծ ծովապատ փա
վերջին նըմա քան ըզ սուրբ հինն։
ըզ փառս տանեա աշխ։ ՀԱՅԻՒՍ՝ ։
փայլեցեր • ըզպանծալի և ըզնեայլեալ
ցեր • քանզ չարի բնակցեալ ըս հիմունս
Ո՛ր ըզ վերջինըս զայս հրաշալագործ
եդին ըզ վիմըն հաստատութեամբ։ ՀԱՅ։
մայ գանձերըն վերապատուհցեր • ու
Կեցո զմարդի ծառայի՛ քո զոր ինդո
ՀԱՅ՝ ղէ կիմանն աբ՝ ակնդեցուցէ։
բերելով ըզբաղնիսից ըզ վերբերօք։
դանագին ը քո ծառայական կերպի
Ո՛ր շնորհեա մեզ կենաց տիւօղ զկեն
ՀԱՅ՝ ղէ կիմանն աբ՝ ակնդեցուցէ։
ընտրգեաւթ իմ մեզ ընդ տաճարսն ։ ՀԱ
ծեր • նորոգեալ զվ քեզ տաճարաւ ցուցիր

տանեաւ ի նոյն մարդկան՝ փա՛ռս ըն-
և զմա՛ւռս հրեշտակաց ծառայեալ
երկնաւոր եկաւորի ի՛ սե՛ր եկե՛ղեցի
մե՛զ ի՛ բարւոյն. քանզի թագաւորն
Ա՛յսօր սիրեն լուսոյ հովանի եղիր
փա՛ռս ըստ գալստեան քո՛ տո՛ր։
տել զկաթո՛ղիկէ՝ սե՛ր զեկե՛ղեցի.
քահանայապե՛տ յաւի՛տեանից. ի՛ լուսա-
եկե՛ղեցւոյ. քանզի շնորհեցաւ մեզ
նի՛ց բանմո՛ւէքեն. ի՛ նաւակատի՛ս սե՛ր
Ա՛յսօր ուրախացեա՛լ ցընծան երկիր
սակս յայնմ՝ոյց լուսոյն. ըզ ըս-
պայծա՛ռ ա՛ռնն զարդս. և բոլորեա՛լ զա
գեւեաց շնորհս անապական ընդգե՛ստս
տակէ՛ս ընդ մարդկան. և պար
ձառե՛լ ծանգամբ՝. ա՛ծ ապէ՛ս առա
Ա՛ր աճենապարծ զօրուքեն իւրով ան
լոմա. երդեւոց մարդկան վերադասիլ
ընդ վերի՛ն զբա՛ւրթնեանն. ըզ ընտ
հրաշի՛նքըն հիմնեցոյց իւրոյ հիմա՛ն սե՛ր
ան՛ա՛ծքե՛ր ոյն. և շնորհեաց քա՛ւե՛ւ

ցար. ողբ իքեն աչխու ատրսեբ գողցան
իւ յատարկու ապրատամբին երեւ
րուն ընծեատան ովսեր քաւաթեն
Ա՞յտղեթ՛լի նրշան անպարտելի զօ
նու մեզ ժամանեա կելս ևիմատս
ուեահ՛իսւ. քեզ երկրպագե՛մք յօղ
սրբիկից անտեսաբար աչխիս պատ
իւ սաւառնաթևից յարաթռելոց
Կնպատուսիրն կատք անքընեելի
խորհրդոյն ընդունարան
Ա՛ոանն Ա էչեղուեե Աչսոն։
աս մեր չ ընդ երկայն աւուրս։
Հայցեցէք ի քէն զի շնորհեսցէ ըզ
րուք փրկեալքն ի նմ՛ր ժողովուրդք
զարհանըն տան։ մաքրապէս մերձեցա
պէս պատրգեալ բաշխէ զմարմին և
քառանկիւն սեղանն խաչին։ արժանա
օրինօ՛քըն պատուհասել։ կանգնէ ըզ
Ա՛յսօր քեզնյպատե ճշմարիտ ածոյին

լիս անձամբ լուսով լուսաւորե՞ս զմի-
ծո՛ւխ։ քեզ (Խորհիմ յարեւելից փայ-
գաւոյ ուրուք աստուածային լուսոյ
հանդերձեալ ի հոգւոյն) եւ ի հոգիդ
քո տարածեալ անմահութիւն գոյին
գիւղացեալ ի մէջ բնութեան։ Ա՛ղաչեմ
բանս կողնիս մնքրեալ զանդեղանի
ա՛՛՛զգի մարդկայինն։ քեզ

Ընդ երեսունեքն քո ի թագաւորէ ոմն
նոր ժամանակ։ ի՛՛՛ յայնմ քումմէ
կորեան գոնդերք զօրաց բանասիրաց
եւ ընդ յառնել պատանիդն զբազ-
ձայն հանապատացեալ ի՛՛՛ լեր։ քեզ եր
ի յերկրի երկինք և ի յերկինս մեզ
անբարբառ բարեխօս ովնոր ի՛՛՛ քա-
ռանել։ ի՛՛՛ յանհաւատս և ի հրացայտ
փայլմանէն կարապետ գոլով և նախա
գուշակ գալստեան արդարոյն աստու-
ծոյ։ քեզ (Խորհիմ յարեւելից փայ-

կրսաւե. յարգանդ մօր հոգեւոյն
Աստուծոյ նորոգելոյ մեզ սուրբ
բազմածին սիրտ փեսային գայ առ
փեսային. ուրախ լինի՛մ ամէն
դէպք փառաց և ելիր առաջ երկնաւոր
արեւոյ վայելչայի՛ն. զարդարեա՛ հանդ
պատուական հոգւոյն մեր և յոյս։
Օ՛ւրախանայիր հարսն անսպառ բարձր
լե՛ցեալ ընդ հանաստիլ քո ի յերկիրն. ո՛ւրախ
լինի՛մ ուրախ լինի՛մ վէ՛մ
Ո՛յսօր ցընծա՛ն դա՛ռք հրեշտակաց
Տէրն՝ ՀՅ պանալին աստ է-ք ասէ 478։
Ո՛ր համագոյդ։ 353 Ո՛ր դաս։ Ո՛ր կեն։
Ա՛ստուածոյ նորոգելոյ մեզ սուրբ
բազմածին սիրտ փեսային գայ առ
փեսային. ուրախ լինի՛մ ամէն
դէպք փառաց և ելիր առաջ երկնաւոր
արեւոյ վայելչայի՛ն. զարդարեա՛ հանդ
պատուական հոգւոյն մեր և յոյս։
Օ՛ւրախանայիր հարսն անսպառ բարձր
լե՛ցեալ ընդ հանաստիլ քո ի յերկիրն. ո՛ւրախ
լինի՛մ ուրախ լինի՛մ վէ՛մ
Ո՛յսօր ցընծա՛ն դա՛ռք հրեշտակաց
Տէրն՝ ՀՅ պանալին աստ է-ք ասէ 478։
Ո՛ր համագոյդ։ 353 Ո՛ր դաս։ Ո՛ր կեն։

պահքով զ՚ը ժողովուրդն յանդման
իւր սբ. ամոց դրանց նոցա. առերկիր
որ ձեւ՝ Վ.ամիշ ըզգայուե օրհնակեալ
ը՚զգաստացնէր դիւթական ոգ՚ւոյ.
զօրութ՚ սբ՚ց խաչին՝. յափշտակելով
եգիպտական ազգին. ցուցանելով ըզ
անկեալ լ՚յատենէ ի կենդանեաւ ոգ՚ւոյն.
որ ձեւս՝ Վ.ամբ ազանաձև երևեալ
նոսատի յատենին Հաշակմանէն արտաքս
քարուբ տր՚եաւ Հոլածիչն մերոցն
շինն դրան խոհին սրնս՝ Կանգնելի սր
ամվաւ մրտանել ընդ գաւառն անճղա
ձիաւոր դրան խոհին սրնս՝ Կանգնելի սր
աւազակին և չօրինեաց մեզ
նաստակաւ՝ որ ընկալանչն օրհնեա
ցուք. սր եղիւ առաջնորդ
ամենայնի՝ Ամէն՝

խոհ՝այրը՝ն մահացու։ ը՝զիրկամանը՝զ
գիտուե՛ փայտի՝ն մահու։ ուրախ՝նա
ր՝ծ հա՛յրցին ը մերոց։ ՚՚յաօր ընդ
ի՛ն՝դ ի փո՛ր ակու՛ե։ ծո՛ր՝նեա՛ր ա՛ր տը՛ր
վ՛ր խաչին պատա՛ր՝ագե՛ա՛լ հերե՛ր զա՛
վարո՛ն յա՛ն՝գա՛ն՝ած՝նա՛ն խա՛ստե՛ղծի՛ն ի
՚՚յաօր զե՛նա՛ր գա՛ռն աստո՛ւած՝ոյ։
փրկեա՛ յամե՛նայն փո՛՚՚րձա՛ն՝թենէ։
խո՛ր՝հեցա՛ւ՝ն։ մի՛ ա՛՚՚յն բա՛ր՝գո՛ւ՝թ։ ւ՛
թը՛ր՝նա՛մ՝ա՛յն։ Ա՛՚՚ա՛ւ ը՛զկե՛ա՛նը՛՚՚ս մե՛ր
ա՛ու՛ր՝ձ։ վա՛՚՚ն՝ե՛ր զը՛ծո՛ւ՝թի՛՚՚ն՝ը՛՚՚ս։
ցե՛ր մե՛զ յա՛ղթա՛ն՝ա՛կ ը՛ն՝դ՝դի՛՚՚մա՛ն՝ը
թի՛՚՚ ա՛՚՚զգ՝ մա՛ր՝դկա՛ն։ Ա՛՚՚ր ը՛ն՝ո՛ւ՝հ
ք՝րիստո՛՚՚ս։ բա՛՚՚ ը՛զե՛ր զը՛ա՛տա՛ւ՝ա՛ր՝տո՛ւ՝
Ա՛՚՚ր ն՝ը՛ր՝ձա՛ն՝ա՛ւ ա՛մե՛նա՛յ՝ն՝ը՛ղ խա՛չի՛՚՚ ք՛ո՛յ
ա՛ն՝մե՛ռ՝ե՛լ՝ի՛ հա՛՚՚ա՛ւ։ որ ձև։
ղո՛վ՝ը՛դ՝ե՛ան՝ը՛ն սե՛ա՛մբ ա՛մպո՛յ ը՛ւ՝ը՛յ՝ան
ը՛զ՝ծո՛վ՝ը՛ն կարմի՛ր։ առ՝աջ՝նո՛ր՝դե՛լո՛վ՝ ժո
ո՛ւա՛կա՛ն յ՛ձև՛ խա՛չին՝ ։ հե՛ր՝ձա՛ն՝ե՛լո՛վ
յ՛ր՝ե՛ւա՛ր՝ ա՛ղե՛ւա՛ն՝ը՛ր՝մա՛ն՝ ա՛կը՛ն պատ
խո՛ր՝հ՝ա՛ր՝ա՛ն՝ ։ ո՛ր ձև։

թագաւորած սո՛ւրբ երէց էն։ Յաւուրս
նորին կատուցող կենացն ամենից. Մի՛շտ
Ա՛վ քաւարար Լո՛ւսաւորին գերապանծ
զկ ղր ամբոյց սի՛ւնհ զերծաց՝ . բար։

կօձն ի՛ տիգափաղց կողէն բը՛ղխեալ
կողաշծնին լը՛ւսոյ . հրաշնոյս վըտա
մարդկան՝ . բ։ Ա՛ր ը՛զգիր պարտեա՛ց
կենդանի պըտուղն որ ի՛ վերայ քաւա
կենաց պը՛տուղն մահաբեր ծառոյն
խանակ պըտղո՛ւն մահաբեր ծառոյն
կենդանար խաչին էն իբր՛ւ բան։ Ա՛ր փո
եւան եւ զԹշնամին անլոյծ կապեաց
ի խաչին զբո՛ւստոս . Էլոյծ ըզկապ
ընտաձյա՛ւխտեան։ Ա՛ր բեւեռեալ՛՛վ
Ա՛զտր օրհնեցէք բարձր արարէ՛ք ըզ
ձեռն բացեր ո՛րդւոց մարդոյ՝ . օրհ։

շո՛ւք . սովա՛ւ ը՛զբոցեղէն սուրըն բար
բէ՛ւ պարտէ՛նահեան պահէին ըզդու
Նապարհ ծառոյն կե՛նաց . զոր ևՔ բո՛
մեղ շնորհեցեր . օրհ։ Ա՛յսօր ը՛զձա
քո՛ նը՛շան փոխանակեա՛ւ կենաց փայտ

պարհապ ամբոխեալ հաւատացեալ քոց
գաւառը յանբժուելից . ևեթ ասաւր
նշան յաղթեա՛ք խաչի՛ քո թա՛գ
Ո՛ր ծագեցեր մեզ լոյս մեծ ը՛ղ

Կանոն Աստուածածնին։

կոսի ամպանց հովանի և պահպանի ը՛ղ
յերկս և իմաստս . փրկութե՛ն ի՛յոյսդ ա՛ղ
պարհապ ամբոխեա՛ք ։ Ո՛րպիսի ըզգայնե՛ք
ևկնի՛ք խղճմտ ամենից . դու՛ և յաճախ
ինարն հատարիս խնդրի՛ւրդ . յորմէ
արեգականայի՛ն փայլեին ճառագայթք ։
Ա՛վա՛ղ պատ ար ծագեցար յերեմայ .
նշան յաղթեա՛ք ընդդէմ աներևոյթ
թըշնամւոյն ։ Ո՛ւր փախչիցի դրախ
տին բացօղ և սուսերնորդ աւազակին
որ զբոյրեղէն սուրըն կտրատեա՛ց
ան՝ներելին հրամանաւ ։ Ո՛վ ցընծա՛ն
բաստրնայինքս ամ՛ ի՛մ՛ասանգամ քո
գայըստեան . և յաւէ՛ժ ը՛զուարճա՛
նա՛՝ն դա՛ւաք ան՝մարմնոցն ա՛և էիցս ։

աշտարակ հրոզոր յերեսաց թշնամւոյ
մերոյն . ապաչեմք զքեզ տէր պահ
պանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի
քո սուրբ : Այս պրեակ զարդարեալ
ի հնուհաց իմանալի ըստ սահմն . և
դեալ ի գլուխ մեղաց ելիցէն . վայելուչ
երանգաւք ներկեալ արեամբ և ջրով .
ի տիգախոց կողեդ տեր ի վենաւորէն
ընկալար . պղատ ։ Որ զանդունդս մե
ղաց ծովուն անվաս բաժանեցեր .
և զերկրանատրն ծածկեցեր խորհրդեն
յաւիտեան անպատ հրոյն . հաներ ի զ
ժողովրդեա քո ի բանակութեան երկ
նից անհատ զօրացն . ած ։ Ողաբարձ
նըպատակ օրինակեալ քառաթեւ աբ
խաչին . ձեւացուցաներ մովսէս խորոյ
հրեան բանակին զօձն ի սրդիճի .
ապրեցուցանել զվիրաւորեալն ի կա
ծանող սիղնոց թունից . պատչ
Ո՞վ երանելի գիր անարատ ծննդով
քո արիանեմք առաջի անեսական տեր

վիսն որոյ ընդքեզ բա թերեանիմք ամէնք
ցուցեր զերկրաւորսդ երբեմն գողգոթայ .
բրէիչն ըզկնըշա՛նդ յաղթօղ հրաշիւ
Վ րիստոս ասէ ինձ որ առաւել քան զա՛յ
նըշանըն աւրհնեա կա՛ն . ժողո
ղուրդ ցաս ասեաց զաղթեա
ցու լսա ցեա՛ . սէիղ հնդուսքունէ հրա
լից յայտնեաց . ժո ։ Կրերկնին մ ց
փառ ։ ո՛վնայն կ ը լսեսնէ . յ յարու՛ե
ամենակալութիւն փայլատ մերն ը ըզքո
ձեզ ուրախութիւ ։ Կա՛նգնի նըշա՛ն
բանեւըմ ըզգբխաստն տօնձ ։ ՀԱՀԻՆ
որ յերուսաղէմ . ժողովուրդք բարե
մերոյ փա՛ռք ։ ՅԼեա՛լ . ինաւա՛կատիմն
գառա՛ն յԹի . նըշա՛նիկ սուն աստուածոյ
Վ այսօր երևումն ա՛ն մեծիւ շնո՛ւա
Թէ մօր քոյ ևչ կուտայ . ա՛ղաւ
ներուա յանցանաց մերոց բարեխօսու
հօր դասուլ ըղթշնամին ի խաչելի՛քո .
ուրթ ը՛ն ըդքո . յորժա՛մ գաս փառօք

խմէջ տիեզերքի՝ յոյս Հաւատքն ազգի
թերչնաւորչին։ Վայր կենաց կանգնել
ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց
Քրիստոսէ։ Յայր երկնից եւ յերկիր
ոչ ոք յանդգնեաւ երբեք ըզնաւ քո
զիս ցոլացեալ երեւիլ երկնաւորիդ։
վանն որոյ։ Ես բոցաճառագանձ վիմիլ
մամբ սրբազանիդ ըզմեզ յաղթէր ձա
ուածայրիդ՝ ։ Ահ ի յոյսն երկնակ
Հաւկնք հետեւեալ ի քաւարանն ի
մոլեցանս՝ ։ վանն։ Ի զոր օրհնեցիր
Հոգ բարձր արարիչ ըզնա յաւուն։
Ո՛ր զահաւոր խորհուրդ միաւանգամ
գալստենն իւրոյ քո ։ արդարութեան
այսօր փայլմամբ սուրբ խաչին՝ սրով եր
կիրս պանծացաւ ։ Եհ։ Ո՛ր ահաւոր
ձեռով կոչեցեալ ընծայեցեր Հ։ Հզօրիս
րեալ դողային դասք սանդարամետից ։
Այսօր նոր շան յաղթող երեւեալ ի
երկրի՝ պայծառացոյց զսիեզերս։
զմեզ յանդգնեալ եռաւոր ըզնա քո
ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց
թերչնաւորչին։ Վայր կենաց կանգնել
խմէջ տիեզերքի՝ յոյս Հաւատքն ազգի

հոյլքըն բացելն սրտբեկ հաց • այսօր
ծաւսյն կեանց • քրտբեակ[illegible]ն
շէն դրախտիս[illegible]ն ըզ ճանապարհս
պահեցին յանեզուս
զառաջ ըզմեզ ի պատրաս
լեալքն ի մեղսասէր բանտին • որ ա
րարածք ամ • սամ ապաւէն արգե
փայտիսն • ապ Սիվաս լուսաւորեցան
վե ըզ հեռացեալսըն կենսաբեր
որ փառաւորեալդ ես ընդ հօր • ժողո
Նամս բարձրացար բարձողդ անիծից
ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրաս
սա եղեցի մեզ պահապան յաղթող •
շմ որ ի փրկուէ մեզ կանգնեցաւ •
Նայէ զո քո երկրպագեն արարածք
յանցանաց մերոց • ապրե
ևլուծե ըզկնիք դատապարտուե
որ տարածեցեր ըզձեռըս քո խնամ •
րուէ խաչի քո պահեա ըզմեզ քո ած
վերանգիս մերոց • ապր Յաղթող զո
մարդկան • սա պահեսցե ըզմեզ յաշ

խաչին. ոչ դի փրկեսցես զմեզ յայնմ
ի քեզ ապաւինիմք քոյ. որ գալստդուս
երկրպագեմք քե՛զ քրիստոս եւ հոգւոյն։
պատեա՛ զմեզ զքո զերդս քո՛ւք. որով
պարտեցա՛ր թշնամին։ Ով՛ս պատ
ղեցո՛յ քո՛ւմ սէր. որով դատապարտեա՛ր
Ո՛րբ զիա՛ր քո ընորհեցե՛ր զհեն եակ
ղաճանչն ջըննեաց ըզմեղս. զքե՛զ
ղեա՛ր հինգ անապականն արեանն՝ ըզկո
մարմին զա՛զանէն. ա՛ի վերայ քո հե
քեմո՛ր ապրեցա՛ք իսա՛ծանօղ և յան
բանին տեղ՝ և զինա՛րան՝ . քանզի
ղեա՛ն. զա՛ստանեա՛ր ըզքեզ աճապին
ըզմեզ՝ մեր՝ . զքե՛զ։ Պա՛րծանըք պո
արար . ի հաշտու՛թի հօր և ի բա՛նական
պա՛ր ի վերայ՝ քո զեհատ զահն ան
յորջանակե՛ալ զ փոխանա՛կ ի պա՛հ կոյ
Աա՛բեկա՛յ ծա՛ռայն վերապերեա՛լ խոյ
օրհնեն մանկո՛վ՝ հընչեք ե՛կեղե՛ցի՛։
զարդ փայտ կենա՛ց և՛ փրկուե՛. զքե՛զ
արտա՛փայլեա՛լ ցուցա՛ր յերկրի պաճա

Ա՛ստծո Ա՛րարչոյ ոչ Հաւէնո։

Ըշխանա՛ւ ամէնայնի՛ւ ղԹ Հայկ
Ը՛ղ քո՛վ քո՛ւ պահպանեա՛ զմեզ
մարգա՛սէր յաներևոյ՛թ Թշնամւոյն.
զի դո՛ւ միայն ես Թագաւոր փառաց
օրհնեա՛լ յաւիտեա՛նս։ Ա՛ր ի՛վ սուրբ
տարածե՛ցե՛ր զանարատ բազուկըս քո՛
և՛ հեղեր զարիւնդ ի՛ փրկուԹի տիեզե
րաց. զի դո՛ւ միայն Ա՛մէն։ Ա՛մէն անգամ քո
գալստեանդն յերևիլ աՀ նըշանիս.
արժանի՛ արա ըզծառայս քո՛ վերըս
ա՛ր՛ն նորոգմա՛ն. զի դո՛ւ։

Ա՛յժ քո եղեցի մեզ ապաւէ՛ն բոցա
նիւ փայլմամբն իւրով. խորհրդակեաց
ըզթշնամի՛ն և ելոյծ ըզդատակնիք.
անանեալ փայտըն կենաց ի փրկուԹի
տիեզերաց։ Ա՛ր աւետ ցնծան էր
կի՛նք և երկիրս ա՛ւրախանայ. ընդ յոյս
նիւ տըջ խա՛չին սեռակնածն քո՛ւս
Թևին որ զաշխարՀս լուսաւո՛րեա՛ց

Ո՛վ յոյսն անհաս այսօր զվերջին
սուվ պայծառ քան զարեգակն. ը՛զՏր
այսօր ը՛զՆը՛շան խաչին երկնային լու-
սաւ Ո՛վ զարդ սրբոց եւ պսակ հաւատացելոց.
տացեալս անսահման ը՛դ-քո՛ւմ սիրոյդ. ո՛վ
նա յաւիտեան: Ո՛վ զարդ սրբոց եւ պսակ հաւատացելոց.
Երկիւղածաց եւ զէն ընդ դէմ թըշ-
նամին. պահպանեա՛ սիրեա՛ ը՛զհաւա-
տարիմ ծառայս քո՛ զոր ընտրեցեր ի
լոյսդ աներեւոյթ. ծանո՛ւցեր այ-
սօր նը՛շանա՛ խաչի քո ճառագայթիւ
լոյս յերկրի. ո՛րոյ: Ո՛վ հատո՛ր նը՛շան
զհարուածս ամենայն չարաչար. ո՛վ
ամենաշէն ի՛ւղեւոյն պայծառացան:
քնզի տեսին զյաղթող նըշանն. արդ ծ
Ո՛վ ը՛զ լոյս անձառելի՝ ա՛ծուեր ը՛դ
քո՛ քրիստոնեա. իւղեցար խո՛հին ծագե
ցեր այսօր իւ՛ւեաւը՛ն վարագոյ. ո՛րոյ
նեա՛ւ ո՛ւ ա՛ւր ս՛ծ հա՛ւցըն ը մերոյց:
Ո՛վ զահաւո՛ր և զմիւսանգամ քո՛ գա
լստեա՛ւնն երեւումն. ծանո՛ւցեր այ
սօր նը՛շանա՛ խաչի քո ճառագայթիւ
լոյս յերկրի. ո՛րոյ: Ո՛վ հատո՛ր նը՛շան
Երկիւղածաց եւ զէն ընդ դէմ թըշ
նամին. պահպանեա՛ սիրեա՛ ը՛զհաւա
տարիմ ծառայս քո՛ զոր ընտրեցեր ի
Ո՛ղջո՛ր սրտնեղեալք բարձր ա՛ղաղակ ը՛զ
նա յաւիտեան: Ո՛վ զարդ սրբոց եւ պսակ հաւատացելոց.
այսօր ը՛զնը՛շան խաչին երկնայի՛ն լու-
սաւ Ո՛վ յոյսն անհաս այսօր զվերջին

զօրհնեցուք մի՛շտ ի բարձունս։

Ա՛ր զնշանն Տեառն իմոյ ի վերայ ինձ ի լուսոյ երեսացդ քոց Տէր։ Ա՛ր ետուր ուրախութիւն ի սիրտ իմ։ յորժամ պտղոյ ցորենոյ նոցա եւ գինւոյ նոցա եւ իւղոյ նոցա առատացան։ Ա՛ր ի խաղաղութեան ի նմին հանգեայց եւ հանգիր։ Ա՛ր դու Տէր յոյս ինձ ես։ Ա՛ր ի քեզ յուսացեալ էր հայրն մեր։ յուսացեալ էր եւ փրկեցեր զնոսա։ Ա՛ր ի քեզ կարդացին եւ ազատեցան։ Ա՛ր ի քեզ յուսացեալ էր Դաւիթ եւ ազատեցաւ ի մահուանէ։ զոր ինձ զենեալն անմահ անմահութեամբ։ Ա՛ր դու ես ամենայն յուսոյ եւ ամենայն ապաւինի

Այ կամաւքն ք՝ և թեւօք սահնամզօր
ոբ հոգւոյն . և զայսուբք հրճշտակաց
թառուցեալ ի կաւորի . ի ճեմսըն վարա
զայ բընակիլ ինամ : Այ կայք ժողո
վուրդք ե՛կեղեցւոյ ոբ ընչանիս՝ . համբարձէ՛ք միաբան
ը՛զ ձե՛ռս ձեր ի՛սր ըբուն . և ը՛զբնա
կեալն խամս մի՞շտ փա՛ռորեացուք :

Բարձր փառ տե՛ուն ի՛ կաթուղիկէ
եկեղեցւո՛ջ տէ՛ուանի՛ . գո՛րծարան մա
հու մահո՛ւմբ առի՛ն գո՛ղ կենաց .
և մահացո՛ւցիչ նախատուղծին՝ մահ
ո՛ւմբ գո՛ղ հնարքո՛ղ յարուցեա՛ն :
Պա՛րգև գե՛րագոյն պարգևի՛ այսօր
հաւատացեալց . և մանչո՛ւկն իկենաց
առնո՛ւ իւր զօրըս վերելեակս . և թառու
ցեա՛լ վերագոյն բընակի՛ւ ի՛ տեղւոջն
սրբուե՛ : Այ կայք ժողովուրդք ընդ
հոգեղինացն սպասաւո՛րեացուք . եր
կրպագեցուք ոբ ընչանիս . փառաւորեացուք ը՛զհրաշագո՛րծ պար

ՀԱՅՐ

ՄԵՐ

ՈՐ

ՀԱՆԱՆ

ՊԱՏՄԵ

ՈՐ

ԱՍԱՑԻՆ

Ա՛ր ը՛զնախանձն ամբիծ մահո փոյտ
կենաց շնորհեցեր ը՛. և ետուր յաղթե՛ր
մահուդնե բընութեա. ի՛սմա բանիդ հօր
Հրկրպագեսցուք։ Ա՛ր զանձաւ լո՛ւ
սոյդ բարձօղըն ծածկեալ հրբէից
ի՛ յերկիրդ ծագեցեր զերկնայի՛ն ձա
ւագանի՛ն. իսմա՛ն Ա՛ր ահաւոր հրաշիւք
ցո՛ւցեր ըզնըշանն խաչի՛դ. յայտնելով
Հի՛ յարու՛ն պատանութի՛ն. ի՛սմա՛ն
Ա՛ր փափագելի տեղեմամբ եկեա՛ղ ևքա
ղաքն ևեմ ա՛ծաւոր դըշխոյն. խընդ
րե՛ր ը՛զնոյա խաչին. որ բարձեա՛ղ մար
մնով յինքեան զա՛ըծ հարցըն մերոյ.
Յո՛րմէ զարհուրել դողայինդ դոյզ բազ
մութի՛ն հրէից ի՛յահէ թագուհոյն.
ա՛զգամոբ ա՛ր հո՛գոյն ցո՛ւցաբ պատա
կան փոյտ խաչին. ո՛ր Ա՛ստուած բուրե
լով խնկոյ անուշահոտութի՛ն խառնելըն
սրբուե՛ր. գնծացաբ ևեմ ընդ յայտնիլ
Տըր խաչին խառնելըն գողգոթայ. որ
Ը՛զ ո՛ր օրհնեա՛ց ցեղ ևբանակր աւրհնէ

ա՛ծ տաէր դլխոյին ։

ջին աւանդելն ի գողգոթայ՝ ի ձէնն բա
ա

Ա՛յսօր հանդերձ պատուական փայտ խա
ո

գեացիք տածայինն աբ՛ նրշանիս ։ մե
հ՛հաւատ՛ վ գոչէր երկայք երկրպա
ր՛զ տեղւոյն տմգուն աբ ր՛զհասն ։
ըզձայնն յուդա՛յի՝ հանդերձել ինէ
բանն աւր՛ծ ։ մեծ ։ Ա՛ւ համբարձեալ
ղին գողգոթայ հա՛ւատալ ։ և՛ քարս
ղէ՛ր նոցա զդ՛ուռն ընդ որ ե՛մո՛ւտ
խոտովանի՛ր յա՛ւգտ ։ էկեալ ի՛տե
Ա՛ւ խոշտանկեա՛լ ըզդ՛ատաս հրէ՛ շ՛ին՝
ցանեցի՛վ ր՛զ ծրնեա՛ղն իւ՛կո՛ւսէն ։
ներն վա՛ւեալ ա՛ր ոչ այրեա՛ր ։ մեծացու
փա՛ ա՛լմա՛ն ։ և՛ քարողէ՛ր նոցա զմարե
րեր ր՛զ վերկայն ծա՛գումն մեծ ի
եկեա՛լ ի՛քաղաքն երու՛սաղէ՛մ ։ խընդ
Ա՛րանելի՛ տա՛տաէր աբ դր՛ջհին ։ մ
պատա՛ղի՛ յո՛ւդա՛յ մեզ ։ ծր ։
Ա՛յսօր ընդդէմ թր՛շնամին զէն ան
խոլին էլեա՛ց՛ երկի՛ր երեսե՛ւեալ ։ ծր ։
ըզբնակ յաբ՛հտեա՛ն Ա՛յսօր նրշանի՛ն աբ

էկաղք հաւատացեալք երկրպագեա
ցուք այծային սրբոյ նշանին։
Ի յօր ընծայի գողգոթայ ըզծած
կեալն ի երկրի. վերաբերեալ անու
շահոտ խնկովք ի ձեռն երանելոյն
յոհաննու. եկն Ի յօր ի ձեռն փրը
կչական աբեղ խաչին կենդանարար պատա
նին մեռեալ. և ողբայ սկսեալ ըզկործա
նումն իւր. իսկ մեք քրիստոսասէրք երդ
պաշտելոյք ի խաչ քո արարիչ յաւի
տենից. որ եռուր մեզ պշկան յաղթող
ըզդէմ թշնամւոյն. աղաչեմք սովաս
փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։
Խնդրեսցէ Թագաւոր որ վասն մեր
եղեր ի խաչ. և քարձէր սովաս զյան
ցանս նախաստաղծին ադամայ. ազա
գաս Դաւիթ աբեղ հետոյ և փոյթ կենայ մարդ
կան յայտնեալ. զոր տեսեալ այսոյն պրղ
ծոյ կործանեցաւ անկանդնելի. աղ
աղացաւ թշնամին ընդ յայտնիլ աբեղ
խաչին. և ի յայնչէ փառաց ներ կործանե
ցաւ յանդունդս երկրի. աղ

Կանոն Աբէթարէից

Ո՛ր զձեռայն զօրութիւնդ քո ինչպէս
նոյնիսկ հնգիւղ հրշեմարիտ. բաշ
խելով իշխանաբար իւր պարգեւքն քո
առանուագ մրդեւին ի սակր զբանէ.
բարեխօսեալ սոցա խընայեա ի մեզ
Ո՛ր մաքրեցեր բնակարան ածելոյդ
քո սբ ի զմարգարէն. եւ աղբեւրաբար
հեղեր յանձինըս նոցա. զանպակաս և
ղերկնայինն շնորհացդ քոց բերկեսուն. և
Ո՛ր յայտնեցեր ըզծածկեալ խորհուրդ
քոյոց սրբոցդ. եւ առաքեալ լեցոյն ապա
գայիցդ պատմօղս արարեր տնօրէնութե
քոմէ էակիդ բանիդ աստուածոյ. և
Ո՛ր առաքեցեր նախընթացդ քոմէ գա
լըստեան նդ սբ ըզմարգարէն. աւետա

խանայր. քանզի փըրկիչ ցուցաւ սբ
Յրկինըք ընծայելն և երկիրս ուրա
խանայր. և լճաստատ սէրեղբարց աղե

լու իբրև զեղեամ տեառն ՚ի նմա. յաւել
զնեբ. օրհ։ Ո՛ր զանազ գոյիդ լինի
կօք զանձառելի խորհուրդ քո մարդ
տեղ յաւուրս գոյն բազմապատիկ օրինա
զերկունըն մանկու. լինելոյն ի դժո
ո՛ր լուծեր կնդատար մանչամբ քո ու
խըս վերածեր ըզ քեզ զհնգից արդա
ո՛ր ընդ հողեղէն բնութե՛ մերոյ խառ
զօրութի՛ ըստեղծանելոյ զանձոյին և զի
գեաթր ըզընչրկս ինքեան ի վերին տա
ո՛րհնեալ ա՛ր ասէր ս հա՛ր ըզքեզ ի մերոց
ո՛ր ընտրեցեր մարգա՛ր հոգոյն ի՛ւր
զհնգից մարգարէ՛ից՝ . արիւ ձա՛նո
ցեր յառաջա գոյն բազմապատիկ օրինա
զնեբ. օրհ։ Ո՛ր զանազ գոյիդ լինի
լու իբրև զեղեամ տեառն ՚ի նմա. յաւել

զոր չինեցեր չնոջդ Եվից Իվը վնմի. փեսային. բաւ Ա՛ր ըզխնդրս տաճարիս
ղեկի հեթանոց. հնարսն սիրելի անմահ
ղմուրդ. Ա՛ր ըզդուստրը սիճնի զեկե
արդարեմ մեզ Ա՛ր կուգեր մրգերիւք
գարնից. բարեխօսութ այգ քրիստո՛ս
զթերին լցցեր Իգիպտս ծրինաց Ա՛մար
Ահ կեաղ խանձարհնութիք նոր օրինաք
ուսքեցեր յաշխարհ ըզնբ մարգարեան
Ա՛ր աւետաւոր քուռ գալըստենդ ա՛ն
նորոյ ուխտիս բապտաւորք. ըզնբ
մրգրելոյ հինն Իսրայէլ. քահանայք
զարով ըզնբ օրհնել Ա՛նդ տեառնողաց
Տաճարիդ փրկուճե մերոյ. Ծափս
յաւաջագոյն հեթանոսաց. ասլա
նա յաւիտեան Ա՛նդ աւետաւորան
Ա՛զնր օրհնեցեք բարձր ամարեք ըզ
հրաշեք ի վերս քան ըզ բան. օրհ
Հոգիդ ըզկերպարան իրին գերագոյն
նորդ կան մի ոնցա տըպաւորեալ

նահապետին և հօրըն հաւատոյ աբրհմայ-
հեթանոսաց • ասենլով զմիշտ մեծ-
Յաւր ցնծայ զուարճանայ եկեղեցի
ի մեր ը՛զ փառս ի բարձունս։

դեւ՛ ՚իմ ըս • ի միշտաւակի սէր երկիմք
մարգարէի ծց • երդէն ոյ զերդ՛ս հո
համայ ձայնել ը • դասք նահապետաց և
նա՛ն ինձ։ Յաւր վերին զօրացըն
ցիս արբ՛ ՚ց • օրհնեցեք ը՛զր յաւր
հոգւոյն ի յաղեղութեն լեզւի յեկեղե
պէք և ըմպէք զառաւաբա՛ւլս վերակ
հիման առաքելոյ և մարգարէի ծց •
դիք դասեր վերին սիօնի • շինել ի լեռ
յերկիր նս ը երկնաւորացն։ Յաւր ո
յերկիր՛պագա՛ ՚ս։ ծրհնեցեք ը՛զր
սեր ծա՛ գա՛ս առ ածն աբրհամո
աաց • հրա՛խրել յանուանէ մորթա

Յաւր ժողովուրդք ունք ի հեթա՛նո
նա՛ն ի մատուռ՛ս հոգւոյն • բար
զարդ վայելչութե՛ առաքելոցն ծա
բարձրագոյն քան զանուանիկնն • և գերա

սիրելիսըն քո Երկնային խորանն։ Ի՛շ
գեօք ոբ հոգիդ վերաբերեցեր ըզ-
թիզդ ոո նաբ կուտէն. Համր Ո՛ր պար
ուեաճրանել ըզկենաբեր անօրէնու-
հիտեան։ Ո՛ր չնորհեցեր մարգրէիցն
նիս. Հարցըն մերոց ելծ օրհնել էս յա-
ր Երկնային զենուորքեցդ Հ
անդադար ձայնիւ. երէք սրբ աձ
բեան օրհնէրգուք փառաբա ղը
Աշն հուր Աէոյ Աոէպէէց։
անձրեաք. բարեբանեա զպղբիւրըն
կենաց զարբուցանօղըն ծարաւեացն։
պոց հոգին ածաբուղս առաքանգն
հաստատեալ. որ և յաւէտ ուռոգիս յամ
անկեան երկնից որմոց յարմարուեր։
Աշյաօր Ի գլուխըս լերանց տնձն աղ
իլիս ն առաջնոյ. գովերնվ ը գլուխ
նեաւ գնծուքե ըզաօն հովանգն խոտոյ
կոչեցեալ մարգարէիքն առ ածծ. տօ
լատոյ աննըմեռնի։ Աշյաօր նոր լինել
օրհնեցէք ժանկունք սիօնի զհայրն

Ո՛չ ոք օրհնեցէք և բարձր սրբեցէք
ընդ նա յաւիտեան։ Ակեղցիք հո՛
թանոսաց խոչեցեա՛ք ի՛ւ յաղեբ
րանն ինքն. օրհնեցէք ընդ նոր և բար։
Ո՛հնեա՛ք և պաշտօնեա՛ք. ընդ վերին
զբաստիանսն հոգեւոր հնձեա՛ք եր
գով գովեցէ՛ք ընդ նոր և բար։

Ո՛ր ըզծածկեաւ խորհուրդ կենաց
անօրինութե՛ր գո՛ւք ։ ընդ հանա՛ր
ազգի մարդկան յայտնեցեր մրգրկի՛ւք
ընդծագմանն լուսոյ արեգականդ սո
դա՛ռութե՛ւ։ Ո՛ր ուսուցին ինձ ի երկար
պագել քո՛մ տառութե՛ւդ. և յայտնի՛ գա
ղտեցին ընդ փըրկութի՛ն հեթանոսա՛ց.
ե՛թէ գայ մեսիայ թէ՛ւոր ի՛ սրսկիլն։
Ո՛ր տաճարի՛ն նըմանութե՛ ցուցին զար
գանդ նո՛ր կուսին. ուստի ուրեա՛ք ինձ
մեզ հայց կենաց անմահութե. զորօրհնե՛ն
անդադա՛ր երինայքն զինուո՛ռութի՛ն։
Արդա՛ս առեալ մարգարէին հրաշա
լի՛ ձայնի՛ն անդադա՛ր օրհնաբանեն
ըզմարմնացեալն ի՛նք կո՛ւսէն. որ երևե
ցա՛ւ մեզ ի՛մըրկութի՛ւ։

մանելն անօրհնութիւն. սրբոյն Շընորհեա
տարանել զքո զուարճասէր անթարգ
ցեր յաշխարհս այս զմարգարէին. աւե
լի ի մարդկանէ զվայելչագոյն ընտրեալն աւուրս
զտիեզերս ուրախ ածային անօրհնութիւն։
Հանագոյ հօր և հզօին. լաստաւորելով
ղութ. զոր քրիստոս մեզ հրաւիրօղքն
Աւրեցաւ յերի զրշմարիտ մարդե
ալծ եօթնարփեան ձառագիթիւք. լիչ
շնորհօք այս հոգին. յոր եմուտ բանն
Աստ ըզամաձեր հետոյ հիմնեցուցին
զնորհ ի սուրբսն ածային անօրհնութիւն։
Ա՛ռաւագալթ այնքան լուսոյ անկ
նել ուրեք. յաւուրսդոյն հրաշացու
ցեր զտեսողսի մարգարէին. լիչանա
խարհի ըզհշմարիտ մարդեղութիւն մար
երևիլ։ Անդրկիւղ քարոզեցին յայ
համբերեցին վա անուանչին ոմն. որ
առին կամաւորապէս. ժուժկալեալ
Ա՛նդրկիւղ քարոզեցին յայ
համբերեցին վա անուանչին ոմն. որ
առին կամաւորապէս. ժուժկալեալ

Հաստատութեն եկեղեցի քրիստոսբոյս։
Ա՛րուց Տուր իշխանուն բացատրել
զնշումն քո յաշխարհ։ աստանօր կատա
րեցեր զմրդ՛ըեկեցն ընտեսուն ։ սո։
Ա՛ր ըզմահ գերի աւետ մահուամբ ըզ
մահ կոխեցեր ։ արձակելով զբանտիս
մարգարէիցն յանբաստութեր քո հան
գիստ։ սո։

Աստ Աւետ Ամարտիանէին։

Ա՛րք զարդարեցի՛ն անօրինաբար
զնմաստս անեղին ։ հաստատեալ
յերկիրի ըզգիր կենդանի հոգ
եւ ըզօծանոր խորհրդին ։ երգով քաղց
րութե տր՛նչմամբ զայծ օրհնե՛սցուք։
Ա՛րք զերկրատեր մեծուն փառաց խա
տար կոչեցին ։ ապաւինեալ իւրմ՛ա՛ն
մահ փո՛սացին՝ անճառ բանի՛ն արժա
նի՛ եղեն ։ երգով։ Ա՛րք զօրութիւ
հօր խմաստութե՛ էին անեղին ։ հաս
տատեցին զաթոռ սրբոյն գրի գործի
թարգմանութե՛ նո՛ր շանագրութե։ երգ։

Ո՛ր ողորմութեամբ քո ի մեզ ծագեցուցեր զլոյս ճշմարտութեան քո, զի ոչ իբրեւ զանհաւատս ընդ մեզ վարեցար, այլ իբրեւ զսիրելիս քո ընդունեցար զմեզ, եւ ի ծնունդս սրբոյ Աւազանին զմեզ վերստին ծնուցեր, եւ ի հոգեւոր ընտրեալ զաստուածս վիճակին անմահութեան լուացեր եւ կերակրեցեր զմեզ սիրով։ Ո՛ր խորհրդեամբ ձրիմամբ բոլոր լուսով փառաց անեղին, նկարեցեր զերեսս մեզ գիր կենդանի յարդանդ մանկունս մեծին մեսրոպայ, անմատոյց։ Ո՛ր զծածկեալ խորհուրդ ասծ գիտուն՝ անօրինաբար յայտնեալ ծանեան զին հանգոյն սրբոյ մեծին մովսէսի, ան Ո՛ր յօրինակ ճշմարիտ սիրոյ սբ առաքելոցն, տաղերս բաբեր ի ձեռ ճգնաւոր գիր ընտրեցեր բբ վերուն ան նկուսուս, ան Ո՛ր երիցս մեք սբ լուսաւորչիք ասա նըն թարգմանչ՝ հանատաւեցեր զեկեղեցիս հայաստանեայց զլոյս խոստովանութեան ի մեզ ծագեցուցեր։ մտածեսցուք այ՛ք ո՞

յուք օրինակ ձգնուե՛ զերանելին։
Ընդ եկայք առնեցեն միաբան։ առ
փոխեցար ի՛ հանգիստն յաւիտենից։
Ընդ սրտի՛ զոր ունէիր առ Քրիստոս։
գոյն։ և ապրեցար ինչուքից հրապոյ
Ասացող էիր պատուիրանաց նո՛ր կի
դար երանելի՛ նաբ վարդապետ։ որ ըն
հոյ բեղուանակ օրհնեա զմեզ յաւիտեան։
հատոյական։ յիշեսջի՛ր ընդ մեզ անդա
երևեցար ինկերակիր ևվարս ունէիր նոյ
սրտիւք գովեցեալ։ և առաքեալ բարձր
բարեաց օրհնեցեալ։ արք և կանայք ընդ
Ընդ՛ որ։ Ամենայն գործք նոյ և ամա
սիրելն քրեխօսութեք պահեա ըզմեզ։ ծիր
Ո՛ր սովաւ լուսաւորեցեր ըզպահեզըս՝
րեր ողորմութի՛ ազգի մարդկան։ ծիր։
Ո՛ր ինձեան երանելի վարդապետին արա
նեալք ըզգեզուեր աբեր հարցըն մերոց։
զըգաթանելիս քո ազգի մարդկան։ ծիր
Քանելապարծ ա՛բեր։ որ ցուցեր

իջեալն սորին բարեխօսեաւ նոր։ Կրկ
թեան։ ևի ի նոյն հոգեւոյն ե պրսակեալ։
Վանասորեալ ըն անմարմնին բազմու
մեր հաւատով։ բերխօսութ սր նոր։ կե
նոյ վերպատի ն ընկալցուք ի սիրտս
կեցո զանձինս մեր։ Այլ ըզգնու ի
կի նոր վոդպատին։ խնդրեմք լքէն տ ր
նաւասեալ ընորհօք լըցեալք ի յիշատա
սրբոյն Թարգմանչացն։ աղա
յեկեղեցիս հայաստանեայց ի՛ձեռն
զի նմանեսցուք վարուց նորա։ և փոխ
ցուք ի կեանսըն յաւիտենից։
զի նմանեցուք վարուց նորա։ և փոխ
ցուք ի կեանսըն յաւիտենից։

բերեսո աս հայր յերկինս վասըն մեր:

Ա՛ս

Մատ հանդիսի, ըզ քեզ զուսիմք
Տէր, զի քեզ պատճառեսցուք ընդդէմս
չին պատճառանաց ընդդիմամ-
ղաց մերոց վասն, բարձցի խոչ
ընդ Հայրապետին:

Ամէն Սէրոյն Յակոբոյ՝ Ա՛ըծ

Կնոյ Հայրապետին:

Ա՛ղթեցէ՛ք սո՛ւրբ Եկեղեցւոյ:

քանզի քեմէ՛ն լուսաւորեցան մանկունք հայոց յերկինսդ վասն քո՛ւ աջնոյնացս ու՛ր վասն ըզսուտեան • բարեխօսեա՛ աս ա՛ղ ըզմեզ ամենեսեան ընդ քեզ ի լուսաւորեցան աջդ սրդո՛ց քոյոց ի խոյանիկն • սրբ ա՛ր՛ վասն ըզսուտեան • և ընկալ զամենայն ա՛ղաչանս մեր ի լուսաւորեցան աջդ սրդո՛ց քոյոց ի խոյանիկն • սրբ ա՛ր՛ վասն ըզսուտեան • և ընկալ զամենայն ա՛ղաչանս մեր ի

բարեբանեա՛ զ ի վերին զօրից և ի
սբ՚ց՚ից ։ տէ՛ր որ ամէն հայրըն մերոյ։

Այ՚ես որ և ինքըս հանգուցեալ ։
զնոյա փրկուեր աշխարհի ։ ը՚զ։
Ասան տապանին ։ իհրեշտակէն ընկալար
Յանձն առեր զարտչարնս վասրն նոց
քի՚ սբ հայրապետը՚դ յակոբ ։ ը՚զ։
զբօ սբ զսրբուհիս ։ պատուեցար վը՚կայ
Ո՞ւր մնաք ձայնիւ ցընծուք ասնեմք
մի՚ կենագործողին զաջարու ։ ը՚զ։
Բը՚ղխամբք քո սբ արտասուաց կենա
գործէր ը՚զմեռեալս ։ նոյն փրկչեն
ցար նոյն վերին զբաւթնոյն ։ ը՚զ։
մեծի ձը՚գնուեր ։ որ ի մարմնի կառոյ
Ա՛ւրհնեցան զօրք երկնից ընդ քոյ
նոյն մեծին պետրոսի հովիւ ընտր
հետ յայ ընտրեցար հօտին քի ։ ը՚զ։
զօրութ վարդա նագործ նըշանիւք ։
ընդ վերնոյն ։ ը՚զ քեզ Կարդ եղեր
մեծին յովհաննու ։ երգա կցելով
կրեցար ատեր պատիւ մեծ՚ութե նը
Աղաչեմեր սբ տ՚ըդ յանապատէ

Ի՛ջ
խարհի՝ և բարեխօսս վասըն մեր։
ոճական վերկայնի՝ որ ի՛ պարծանք ու
նշխարաց ։ Ճր՛գնա՛ւորին քե և պատ
Ա՛ր ըրկր բպագե՛մք առաջի տեառղական
ախտացելո՛ց անձանց՝ ։ զքա։
ըն՛քա՛ջ բանաւոր հօտի՝ և բրժի՛շկ
զարհո՛ւրեցոյց ը՛զթածաւորն ։ հովին
Ա՛ր ի՛ տրանի՛ւթիցըն ապաւաւորելով
խեաղ ի՛հայաստանեայ աշխարհի ։ զքա թա
թե ։ և ա՛ղբի՛ւր բր՛ժ՛շկուե բր՛զ
հայցմամբ խր՛նդրելո՛վ ի՛ուհ զաղ՛ղմու
ղեցո՛յ ։ զքա թա։ Ա՛ր բազկաստարած
ի՛ լուսաւո՛րե՛ և զմանկո՛ւնըս ա՛ր եկե
Ա՛ր ը՛նտրեց զերանելի ըզհայրապետն
շնկի՛ ա՛ր բարձր արարչէ յաւիտեա՛նս։
Ի՛զուր ծրնեցե՛ք ։ ո՛ք թիւորն յի
ամենատ եղրո՛ղութե ։ ծգնեա՛ մե՛զ
բայ ։ տէ՛ր ։ Ի՛քէն հայցեմք զօգնութի
բարեխօսութե և աղօթի՛ւք ա՛բ յիսկո
մանկ քո՛ւմ հրամանի՛ ։ բարձ ի՛ մե՛նչ
Ա՛ր ըրկր բպագե՛մք առաջի տեառղական
ըն՛քա՛ջ բանաւոր հօտի՝ և բրժի՛շկ

Հովիւը հոգեւոր բանաւոր հօտի. լու-
րընթացս վարդն մեր քո տօնողացս:
պարծանք ազգի մարդկան. առ քո բա-
յորվայնէ. աքանչելագործ վերկայ և
Յայրնի՝ որ ի անբիծ՝ և ընտրեալ
նաց և պարծանք եկեղեցւոյ. յատ-
որ վայրն մեր. բարեբանող բանին կե
Հողանիւթ բարուեսակ և քերեխօս տա
նեալ ի մէջ հայոյասանեաց. յառաք
ուեզերից. սիրեալ լուսոյ արբուրթե կանգ
Աարգարիւտ լուսաւորիչ. եկուսաւորիչ
աթոռ նահատ՝ երանելի՝ որ հայրապետ
նատոր հօտսպահումն՝. յատաքելական
եկեղեցւոյ. և հովիւ քաջընթաց եկել
Լուսաւորչ հատատոյ և պարծանիդ որ
լի փառս ամբնազօր տորուեն. որ և
կըս ներ. հայաստատել ժողովուրդք
Ցնորհս տնօրենացուք ընդ հրշտա
հրաշագործեա յերկիրի ընդ բժշկիչ
կուն հիւանդաց. որ ի պարծանաց
Նիմք բարեխօս. եւ ի ղաչիմիդ տուիս
Ի զերդնուիրեալս տուր՝ առ քեզ ի

յաւիտեան։

եկեղեցւոյ։ միշտ անշարժ պահել

մարի։ մաղթանօք հայցեա առ նմ վասն

ըզքեզ հայրերդ գրեցին եւ նմանիլ բա-

ցուցեր զարարածս։ Ո՛րդի աղաչեմք

մացուցեր ըզ զօրըս վերին՝ նս հիա-

ի լոյսըն մեքնէր ոգի զանմարմինն։ զար

պատանւոյն։ Ո՛ր միացեր սրբբութիւն

վառեալ զօրութիւն յաւնել ի՛հրաշ

նոր արդիական։ պայծառ քան զարփին

տեսիլ մաւանէ նոյեան տապանի նս

բացուցեր զերկինս սիանին՝ ձրշմար-

կան աթոռ բանին՝ նբ յաւիտեան։ բարձ

Ո՛ր յանապատ կոչեցար յաւոգելու-

խարաց՝ փառաւորութիւնք զօր յիշատակի

քում սրբուհե երկրպագեմք քոց նղ

պայծառ քարոզ տիեզերաց եւ պարծանք

ազգի մարդկան՝ առ քս Ո՛տաճարի

հաւատոյ պրսակ իգլուխ եկեղեցւոյ։

նել իմիջ եկեղեցւոյ։ առ։ Հաստատե՛

տաւորի՛ տիեզերաց։ սիան լուսոյ կանգ

Այսօր անմեղ սէր մանկունքն իմ
տղայկան հնազանդութեամբ
վախճան չարչարանաց վերջ
կայք եղեն քո մարդեղութեդ. ու
հայ ըզգան ը մերոյ։ Դեռատ
նոր աղաղակ իմ հնազանդ
կեաղք խաչատեղանին. և ընկալան ընդ
չարչարանս. ու քո համբերեալ ու
Ընդ բարեխօս առ քեզ ուն
րանելն սէր նահատակն. որք վասն
քո չարչարեցան՝ լքեալ ընկերս նահատ
ակեալք. վասն քո համբերեալ։
Ընդ որ օրհնեցեալ Յովհաննէս սէր
միաւորեալ սէր բարձր արարչի ընդ
յաւիտեան։ Աստուածանկ նահատ
ակք իմ տղայկանն երամով. որ
խոշնոր եղեալ իմ կրկնա մարգոյն
կառարեցան. ժողովուրդ Քանաւոր գառինք
իմանկանն երամեցայ. որք մատուցան
ընծայիս պատարագ իշխերովդէ՝ ոսկի զաբդիլ
իկայծնէ՝ ժողովուրդ

Յ՛յաւր տէ՛ղւոյք բատընդեա՛ցք կատա՛
րեալք իհերովդէ՛ սյ. եղէ՛ն ձմարիտ
վէ՛կայք ծընընդեա՛ն քո տէր՝. բարեխօ
սեա՛ թէ սոցա՝ փրկիչ մե՛ր քրիստո՛ս։
Յ՛յաւր կատարեա՛ր բան մարգա՛րէին
որ ա՛սէր. ձայն գո՛ժութեա՛ լսեա՛ցաւ
լաո՛ւն ողբոո՛ն եա՛շխարհա՛ն. բար։
Ա՛ղկեցա՛ր բէթղէհէմ հեղմամբ ար
եան ա՛ր տէ՛ղւոյն. բէ՛րկրեցա՛ր ե՛ռա
քէլ անո՛ւշահոտ պատարա՛գք. բ։
Յ՛յաւր ընդ դա՛սս հոգէ՛ղինաց երկնա
ւոր զօրացն. վերատեա՛ւ ասղնեա՛մբ զյի
շատակըս ա՛բեց մանկանցն. ողբ կատարե
ցան իբէթղէհէմ. և դա՛սեցան խո՛ւռա
վերին զբ՛ւարթնոցն։ Ա՛ր համարատա՛ւ
հերովդէս ցասմամբ մեծաւ և ասպա
նալեօք. քա՛նզի ձայն լսեա՛ւ զա՛րար
չէն ի բէթղէհէմ հրէաստանի. զաւրհո
րեա՛լ դողացաւ ինքնածին թագաւն։
Ա՛ւ բարեխո՛ւթեք զա՛յրացեա՛ւ ա՛ուաքեր
իբէթղէհէմ. և զանօրէն ըզհրամանն
պատուիրեր զօրաց իւրոյ. կատարեցե՛ք

Այլ հոգիք որ յաւր մանկանցն որպէս
տէր։ և անկեալ ի յաւր բերելէին
ըզծնողիսն ընծանեներուց հարեալ իւրով
զիմաստ։ փոխանակ որդոյն տ՛ր։
Այլ դիակունք յաւր մանկանցն ոչ
նահատակք եսուն զանձինս իւրեանց
յիմաստ։ և զանձինս իւրեանց եհնեցան
դրեաց ի գիշեր աբրահամ։
Այլ բանեալ ոչ յաւր մանկունքն ոչ քաջք
անժամանակն աւրէն։ ի վերայ հերովդէս
ցաւք ինքն։ Ասէ արդ ն միածին՝
մեռանէք ընդ զբաւրթուանսըն պէսակ
փոխադրեցին փրկչին աբեն։ վերայն
տէց։ զի զվարդագոյն արիւնս իւրեանց
աբ մանկունքն ոչ գաւխնս իմեջ հօ
ընդ արեան մանկանցն։ Այսպայմն ն
խոնարհ։ խառնեալ ըզկաթիլն ատեանցն
անողորմ կատորեցին յերկնէ մեծնէ և ի
կեցան ի բերելէն։ և շուրջ պատեալ
Այլ փութացեալ զինուորացն յարձակ
աչ անողորմ ըզնորահաս մանկունսն։

զերամն ածաւնեաց թուրքք ինքիկի
ւ՛ինս. և դասեալք ընդ զբաթնեան

երկնից։

Կանոն սբոյ Հրեշտակապետացն Միխայէլի
և Գաբրիէլի՝ և այլ երկնային զօրացն։

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած մեր որ ետուր
բեւեռն ձայնիւ փոթորկողք ալք երկրի
ահ հոյլ հոգեղինաց։ ը։ Ի բերանոյ
հնչմամբ բարեբանողք հոգւոյն Հզնար
երկուղ գՀիւանդողք սրտիւն ամենի
երթուք ընդ ճեղաւորացս։ Ամպրձիւն
երկուք ընդ ճեղաւորացս։ Ամպրձիւն
դասուք հրեղինաց։ բարեբանեցէք
ամ հոյլ հոգեղինաց։ ը։ Ի բերանոյ
հնչմամբ բարեբանողք հոգւոյն Հզնար
երկուղ գՀիւանդողք սրտիւն ամենի
երթուք ընդ ճեղաւորացս։ Ամպրձիւն
երկուք ընդ ճեղաւորացս։ Ամպրձիւն
դասուք հրեղինաց։ բարեբանեցէք

Ո՛րք յանէից ստեղծեր զ պաշտօն
նոցա քո ինչպէս կիրեւէյ հոգիք
անեղական։ ընդ նոսին օրհնեմք
զքեզ ամենք հողեղինքս։ Ո՛ր բանիւ
գոյացուցեր զերնեաւոյ դասուցն հրեղինաց
բանդ ինչպէս է։ ընդ նոսին գոլեմք
զքեզ ամենք հող։ Ո՛ր արարեր յոգիս
խնամալով ըզհրեշտակսն քո հոգի ես՝
ընդ նոսին բարեբանեմք զքեզ ամենք։
Ո՛նդէր յերկինս օրհնաբանող հօրն
երկնաւորի զօրք լուսեղինաց. երիսոս
լերուք ընդ ճեղաւորացս։ Ամպրձիւն
երգով գՀիւանդողք սրտիւն ամենի
դասուք հրեղինաց։ բարեբանեցէք
հնչմամբ բարեբանողք հոգւոյն Հզնար
ամ հոյլ հոգեղինաց։ ը։ Ի բերանոյ
բեւեռն ձայնիւ փոթորկողք ալք երկրի
դասէ՛ն դասունք սերովբէից։ ը։ 57

բանիցս ասացեալ. արդ՝ վկայեմ ձեզ
Ա՛ր ի՝ հրեղէն զօրաց երկնից փառա-
արմատ՝ ՚ի՝ մեզ զհոգին հաստատեաց։
քերօքէք. ասէտաք անեղն ի բարձր
Ա՛ եցեթևա՛ն սերօբէք՝ քաւէրարուստ
բարձր արմատ՝ ՚ի՝ մեզ զբո թիգևորն։
նուէիք զօրուէիք. անանց շարութ՚ին
Նաւար։ Ա՛նմարմնոց բանմուէիք՝ իշխա-
բարձր արմատ՝ ՚ի՝ մեզ զհայրն երկ
հրեշտակապետաք. վերին պետութի՚ն
Ա՛րկանալո՛ն զբարութունք հրշտիկ ա՛
բարձր արմատ՝ ՚ի՝ մեզ զնա յաւիտան։
դասս. ըզ քեզ։ Ա՛ղ որ օրհնեցի՚ն
ի յմեզիս կամարեալ զհոգեղինացն
որդւոյ հոգիդ անեղ. որ բառնէիր
ըզքեզ։ Ա՛հօրէ բղխեալ փառակից
խաչատօն փեսայ քոյ զհրեղինացն զօրս
Ի՛ լուսոյ լոյս ծագումն որդի. որ արարեր
Ա՛ծածխ հարցըն մերոց։ Ա՛ակի ցերդ հօր
զիմանալեաց գոյական. ըզքեզ օրհնե՛մք
Ա՛ակի զբըն հայր ածաղկեն լոյս ան

ա

Աղեղնաձիգ Հայկ Նահապետ

Հայկ Նահապետ

Աղեղնաձիգ Հայկ Նահապետ

Հայկ Նահապետ

զինուորութիւնք։ երբորդի յերկիւղ եղեալ
քանանացւոցն՝ ասէ. ձեզ չամաչ ձայնել զ
երգն՝ եթէ զ չուառս իբարձանս։
Այրինաւորի ոչ հօտ ընտրեալ զոր հո
վիւն քաջ թողեալ յերկիւղ։ եւ ակն ի
խնդիր մեզ մատչելոցս զրոյ զբոլ
գեալ զթիւր հարկս ցդ. արար ուրա
խութիւն յերկիւղ եղելոցդ. աղա
չեմք զգեղ զ բարեխօս լերուք առ տէր
վասն քաւութեան մեղաց մերոց։
Տէրանօղ եղ անտէսին՝ խորհրդա
ծուք խորհին ամաւթածոյ. ոգի լիցեալ
ընդ միածնին՝ ապաստարեալ տնօրէն
նէն՝ լծնդնդեանն աւետարերք
հովուացին՝ և կանանցն խաղաքերոց
կենաց քարոզք ընդ կերդանոյն՝ աղ
Պահապանեալք աշխարհի՝ բանակիք
տէն շուրջ զերկիւղ տպածովք՝ քերուամբ
ազգի մարդկան՝ միջնորդք մօտ և
յարձէ՝ միքայէլ և գաբրիէլ մեծ
ոգիք կայք միշտ առաջի ամենատէրը
երկրպագեն՝ աղաւ

մարտուց դատաստանեցին նա հայրապետն
էակից հոգին։ Ո՛յսօր գհոգին Ներ
արարիչ գոլով յատեառնից ընդ հօր
զյաւիտեանս ի հօրէ ծընեալ անձա-
զերկին նա հայրապետէն ։ յաւուր քան
հիման առաքելոց և մարգարէից։
Ո՛յսօր ընդբանն խակը զբանէ քարո
տատուիքէ ընդհիմունըս հաստատ լեր
վեալք իմ ասեն ։ Եղիր հան
Ա՛նձն Աբգ Հայրապետացն։

յսօր նոր հայրապետացըն ժողո
ներս յանմահ փեսայի՛ն առագաստ ։ որ
լե՛ն ընդ մարդիկն ։ զերգըս հոգե՛
դասք անմարմնոցն երգս առեալ պա
դեալք անմարմնոցն ։ զերգըս հոգե՛
կայ վերի՛ն սիօնի ։ սրբոյ ։ Ո՛յսօր
ձայնեալք որդիք սիօնի՛ երկնայնոց ։
ռաւորե՛լով ըզքո՛ ։ Ո՛յսօր համան
երա՛ւանդեալ ։ սրբոյ հոգւոյ ձայնիւ փա
քի՛ ։ ոչնչ խըմդա՛ք զոտն վերինն
զերկնաւոր ։ Ո՛յսօր ու ըրախացեա՛լ ըլե՛ք

ծանձ՛ումն առ ի՛ հօրէ յառաջ քան զլսել
անհատաբար. ընդ նմին՛ն յա՛ւէտ մըշ
տո՛ղևնաւո՛ր փառաւիղ որդւոյ։

Վո՛ղջո՛վեալ նը՛ Հայրապետութիւն հրա՛ն
իմանդ հո՛գւոյն նը՛յ. վերստին հաս
ատեցի՛ն զառաքե՛լական քարո՛զուին
ի՛վը՛ վիմի՛ հաւատոյ հիմանն նը՛ եկե
ղեցւոյ։ Ո՛ւր զինու հոգւո՛յն սրբոյ
սրի՛նաբար պատերազմե՛լը. վանեցին
ղընդ դիմամարտ մո՛ւթի՛ հերձո՛ա
ծոլանցն. ոտ հովի՛ւըդ քա՛ջը հերքե՛
ցին ը՛զգայլսն ի՛նօտե գառա՛նց։

Ո՛ւ՛ զհաւատոյս ձի՛շմարիտըս նը՛ եր
ըրդութի՛ն՝ ընդ հանո՛ւր քարոզեցին
յեկեղեցիս ուղափառաց. հաւատամ
ի՛նչը և՛ յորդի և՛ յամենասրբ հոգի՛ն։

Ո՛ր էի՛ր յառաջ քան զյա՛ւիտեա՛նս
անբաւիղըն որդի՛. ի՛ յերկինէ՛ կամաւ
հո՛ր ի՛ջեր ի՛ փրկութի՛ն աշխարհի՛.
ծրնեա՛լ էս տէր ուր ծ՛ն հա՛ւրցըն մերոյ։
Ո՛ր զանձնո՛ւեալ ծածկեա՛լ խորհուրդ
անպարագի՛ր ա՛ծուեդ. հա՛յտնին եկեղե
ցի՛ յօ՛ւցեր լեզուըն նը՛ հայրապա՛նն. ո՛

տիեզերս ի ձեռըն որ հայրապետացն.
Ծագեցար. և լուսաւորեր զաչեսն ի
Ա՛յն ծայրն ճառագայթն որ ի հօրէ մեզ
տարեր. զի ըստ զհոգին ճշմարտութե-
ան և պաշտօնեայք օրհնեցեք զ՚Քրիստ
հաստատեցին զեկեղեցի. քահանայք
ձեռնադրեցին. և ուրիշ հաւատոյ հիմամբ
բառեցին. և ուրիշ հաւատոյ հիմամբ
ըզհաւատացեալն անգիտութե՛ յաշխարհէ փա
Ա՛րք հրաշալիք զօրութե՛ Հոգւոյն որ
օրհնեցեք զ՚Քրիստ արարածոց
տիեզերքիս անհա՛ս գործով արարածոց.
գործեալ բանին յաշխարհ. Ծանուցին
Ա՛րք զանհաս՛ներելի տնօրինութի՛ ներ
ւ՚ Քրիստ արարիչ ըզհնաւոր:
բանի երանելի հայրապետացն. օրհնեցեք
ա՛փոյլ բոլոմանց յ՚որդւոյն վերոյիշեալ
ժողովուրդք հեթանոց. ի ձեռըն լու-
նա յաւետ՛ն Ա՛կայք լուսաւորեցէք
Ա՛զգեր օրհնեցեք ւ՚ քարգր արիւք ի
տիեզերս հաւատով երրորդութե՛ն:
շնորհայ Հոգւոյդ լո՛ցեալք. լո՛ցին ըզ
Ա՛յր ծայրն ճառագայթ որ ի հօրէ մեզ
տարեր զի՛ ըզ հոգին ճշմարտութե՛
և պաշտօնեայք օրհնեցեք ւ՚ քարգր ա
հաստատեցին զեկեղեցի. քահանայք
բառեցին. և ուրիշ հաւատոյ հիմամբ
ըզհաւատացեալն անգիտութե՛ յաշխարհէ փա
Ա՛րք հրաշալիք զօրութե՛ Հոգւոյն որ
օրհնեցեք ւ՚ քարգր արիւք զքո Քրիստ
տիեզերքիս անհա՛ս գործով արարածոց.
գործեալ բանին յաշխարհ. Ծանուցին
Ա՛րք զանհաս՛ներելի տնօրինութի՛ ներ
ւ՚ Քրիստ արարիչ ըզհնաւոր:
բանի երանելի հայրապետացն. օրհնեցեք
ա՛փոյլ բոլոմանց յ՚որդւոյն վերոյիշեալ
ժողովուրդք հեթանոց. ի ձեռըն լու-
նա յաւետ՛ն Ա՛կայք լուսաւորեցէք
Ա՛զգեր օրհնեցեք ւ՚ քարգր արիւք ի
տիեզերս հաւատով երրորդութե՛ն:
շնորհայ Հոգւոյդ լո՛ցեալք. լո՛ցին ըզ

դաւանեցին. Ա՛ն նոյնպէս բնութիւն հօր բանիւ եղեցուցին իւրաքանչիւր հոգեւոր մարդ ըստ ինքեան. Ա՛ր ամենայն զէութիւն պարզ է. ոչ ունի ինչ մասն կամ բաժանումն

ՀԱՆ

ընդ նոսին ի վերուստ յայտնութիւն։
Երգեն երկնային շնորհս Աստուծոյ, երգեն
սուրբք զարմացեալ, վերապատուիրեն զմիշտակեցութիւն
Յօր անպատմելի դերազարմացեալ
ժանմանէ հմայագործ մի՛ լքանիր, օրհնեալ
և արդարոյ հանապատնակեալ. անարիշ բա-
րձրագործին հնչմամբ աստուածանչից
վասաւք պայծառացեալ սրբոյ եկեղեցի
Յօր անպատմելի դերազարմացեալ
զմանկունս երկնաւոր վճռական. օրհ-
նեալ երկնայինքն ընդ մեզ առնեն
ըմբերանիւ զմիշտակ սրբութիւն։ Յօր
խմբերով զմիշտակ սրբութիւն։ Յօր
սուրբք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկունս
և ընդ հրեշտակացն զոհս
Յօր աստուածայ
վերակարգեցար։ Յօր աստուածայ
և մարգարէիցն զանք. ոսկեսակից զո-
լով դասեր վերին սիօնիս. ի միշտակի
նոր վարդապետ Յիսուսի զնորհս ոգո-
յին խորհուրդ յայտնեցին զնորհս
Յօր քահանայից ի ապաշխարութեամբ
ցին խորհուրդ յայտնեցին զնորհս
նոր վարդապետ Յիսուսի զնորհս ոգո-
լով դասեր վերին սիօնիս. ի միշտակի
և մարգարէիցն զանք. ոսկեսակից զո-
վերակարգեցար։ Յօր աստուածայ
սրբք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկունս
խմբերով զմիշտակ սրբութիւն։ Յօր
զմանկունս երկնաւոր վճռական. օրհ-
նեալ երկնայինքն ընդ մեզ առնեն
բարձրագործին հնչմամբ աստուածանչից
վասաւք պայծառացեալ սրբոյ եկեղեցի
Յօր անպատմելի դերազարմացեալ
ժանմանէ հմայագործ մի՛ լքանիր, օրհնեալ
և արդարոյ հանապատնակեալ. անարիշ բա-
ցին խորհուրդ յայտնեցին զնորհս
Յօր քահանայից ի ապաշխարութեամբ
նոր վարդապետ Յիսուսի զնորհս ոգո-
լով դասեր վերին սիօնիս. ի միշտակի
և մարգարէիցն զանք. ոսկեսակից զո-
վերակարգեցար։ Յօր աստուածայ
սրբք լուսաւորեցին զհաւատոյ մանկունս
խմբերով զմիշտակ սրբութիւն։ Յօր
զմանկունս երկնաւոր վճռական. օրհ-
նեալ երկնայինքն ընդ մեզ առնեն
բարձրագործին հնչմամբ աստուածանչից
վասաւք պայծառացեալ սրբոյ եկեղեցի
Յօր անպատմելի դերազարմացեալ
ժանմանէ հմայագործ մի՛ լքանիր, օրհնեալ
և արդարոյ հանապատնակեալ. անարիշ բա-

ԱՒՀ հրաշալի նախահայրը մինչ յատ-
թօղք իմասին. որպէս գուշակեցաւ ի
նիկիոյ գումարեալ. զի ոչ երկնիկ ու-
ուղղեցաւ եզաբանից. որպէս մինչ բեցիք
զերծին ասիկանի՝՚՚՚

Լանըն Թան նձրանայ խմարմնի՝ մարմնոյ
նոյ անմարմինն. միանալով բնութ֊ի ի
կ֊ոչիւց. ա՛՛ի խաւսակցել ի վերայ
քառանթև խաչին. և՝ վիճառանալ ի թոյլ
մանէ անապակա՛՛ն. նըշ֊ուվեցին
ը֊նեաստ֊ը և՝ զաղանդն իւր պիղծ։
Տեսի ես յայնմ առեն՝ յերկնախառն
ժողովին. երկաբնակն էակէ զերկուս ա֊
խատ֊ուց. զա՛՛ռաքելոց սրբոց֊ և՝
զմրգերէից. ըմբռեցան դուինքն ծր առեալ
բըն քո եղա՛՛ն. և բարձան առ֊ը
կանանականք համա՛՛ն ազա՛՛նց։
Աստ՛՛ուծ անտա՛՛նելի սուգ հանե՛՛լ
ա֊ը ուխտին հաւատոյ. հնըր եռանդն ան
շէջ առ֊ելու իւր֊ըկիր՝ հը՛՛ղ֊ըդ֊ե հետ
փ֊ըլոյց զհա՛՛ստոյ շինուած֊ս. և խրատս
տուց զբաբելական կանա՛՛նան. սրբոց
միանգամ ուրացան ը֊ստ֊ըն ի֊քա՛՛նկեցան։
Վերեցիկ շաւաւիղ յարմատոյ ա֊ը
հաստ֊ուց վերադառնալ ծա՛՛ղիկ հաւա՛՛տոյ
մե՛՛ծ վկայն քրիստ֊ըն դիսակորս֊ս.
ո՛չ հաւանեալ անօրէնն ժողովո՛՛ցն. նըշ֊ո
վեցաց ըզլուծն և զծառայն իւր պիղծ։

բանին զեկեղեցի՛ սբ. մանկիկ՝ վերս
յօհան. եւ լծատուրեցեր ր ա՛ծ-այն
հոգի զիտեր. ոմ երանելի՛ ա՛ստ սբ
Ի ա՛րեան Յօհաննու Ալէքսանդրեցւոյ։

Ա՛ր յանբակիծ քն ի՛օհրւ ընկալար զՂ դ
ժանեծք հայց սբ զՔրստս առաջ ծոյ։ ա
լեան առաջ այլին. զազնաց մանրել
բել երանելի՛ն ի գնահատ ու. որպէս ցո
Ա՛ր ըզբՔին անմահնե սիրոյ քո ար
գիր կիրս յորդ ածմամբ. ա՛մէն։
հաձեցար լո նորհնդիք բառնալ ի՛
ներառել հանգչիր որդի աստ ծոյ
Ա՛ր յաքնարս քերթ ողական վերս
կեցո ըզմի զ փառաց թագաւոր։
զաստ ուածազեան. ա՛ղաչանօք սր
խօսե ընդ բազմերկն յաստ ուածա՛ստի՛ն
աս նիւն ա նապատ կան. կոչեցի՛ւ յաբրա
րեալն ի մարզ զեան՝ ա՛շխարհի. ի՛ հար
Ա՛ր հրաշ խրեցեր զյաստ ուածգոյն ընտ Զ դ
Ի ա՛րեան Իգնատիոսէ Հայրապետէ։

Ա՛ր յանբակիծ քն ի՛օհրւ ընկալար զՂ դ
հոգի զիտեր. ոմ երանելի՛ ա՛ստ սբ
յօհան. եւ լծատուրեցեր ր ա՛ծ-այն
բանին զեկեղեցի՛ սբ. մանկիկ՝ վերս
կոչն զՔրիստոս ՄՂՄՑ մերոյ։ 185

Ո՛ր անապական բանին քարոզ կայ
Երկար բերան ոակի. յորմէ պղխուր կե
նա՛ց հոտեալ. պարբուցանելով զքաւա
վոտակ բղխմամբ զընդհանուր տիե
զերս. մաղձ Ո՛ր յանձառելին մերձենալ
իւրա հուպ երթրդուեն. ոչ երանելի
ուր՝ վարդապա՛. այսօր ասէ՛ եկեղեցի
բզհանգատեան քո ուր զմիշտասուն. մ

Ի պահան Խոսրէ Հայրապետին

Ի ներսայ՛ժամա՛ւ ի մատուռ. լոյս
եղելոց այնմարհի՝ հանգիծանգօղ գո
լով. լո՛ւ ասաւորեաց զեկեղեցի՝
ածոյին բանիւ երանելին բանիւ ոս
մղիանոզ սրբա՛ւ՛ մա՛ր խըղճա
յա՛ւք զթողութիւն մեղաց։
Ի բերնատուցմամբ զինուորաց. հա՛
մախմբօղ ի՛հոգեւո՛ր պատերազմին.
ա՛ւ՛՛՛ն հաւատոյ հաստատութե՛
և առաքինեաց մարդկա՛ն ի՛կեանն՝
երանելի՛ն բանիւ՛ն. մա՛ղթա՛։
Ո՛ր բոլո անմա՛բմնոմա՛ն ի՛ մա՛րմնի՛.

քաղաքավարեաց առաքինութեամբ
ի մանկութենէ. ամէն յաջր վերայ
փախեալ ի յերկինսն խորանան երա
նելի՛ն քանիցի՛սս. մնդեփ։

Հ արական Դաւիթ Աղճաբանին։

Ա՛ր լուսով ճաճանչին քանիւն զարդա
րեցե՛ր զերկիր. և զխաւարն անգի
տութե՛ հալածեցեր յաչս մարդկին.
ով ե՛ր աբ գրիգոր՝ բարեխօս լեր վա
րին մեր առ միածի՛ն քանիցն հօր։
Ա՛ր զհամագոյ բընո՛ւթե միաանականն
երրորդո՛ւթեըն. յայտնեցե՛ր եկեղե
ց՛ոյ խոստովանի՛լ միութե. ով ե՛ր։
Ա՛ր փիլիպիան անօրէնո՛ւ մարդասէ
լոյն վա՛րն մեր. ոստոյգեր մի յերկու
նոր խառնուա՛ն ընգանչելի. ով ե՛ր։
Հ արական Աւետիսեան Հայրապետին։

Խ՛ոյանի՛ն ա՛նմահ ծիլիկն՝ ան՛ասնե լոյ
սի
ներանե՛լի՛ն նի՛կողայոս. ա՛ր ի մեր
ան
մի՛ վարել ըստացե՛լ անհամեմա՛տ մեր
ձնո՛ւթեանդ. ալե՛թի՛ւք ա՛յրա՛ժ ժո՛ղո
վուրդ։ 58 Հայցե՛ցէ՛ք զ միածնի՛ն մեղաց։

քաղաքավարեալ առաքինութեամբ
իմանիցէ՞ն. այլ՝ յաճը վէրս
փախեալ ի յերկնայինն խորանն եթա
նելի՞ն բանիլո՞ս. մտիցէ՞ն։

Ի պատան Գրիգորէ Նիւսացւոյն։

Այր լուսով ածոյին բանին զարդուն
թեամբ ի վեհերեցի. և զխաւարն անգի
տութեամբ՝ հալածեցեր յաչուոյ մարդկին.
ով՜ր աբ գրիգոր՝ բարեխօս լեր վա
սին մեր առ միածինն բանին Հօր։

Այր գհամագոյ բընութեամբ միանականին
երկրորդութեանն. յայտնեցեր եկեղեց
ւոյ խոստովանիլ միութեամբ. ով՜ր աբ
Այր գերիւսաղէմ անօրինեալ մարդասի
ցին վանին մերոյ. ոչնչացեր ի կերակ
նոր խառնուածն ընկալեալ. ով՜ր աբ

Ի պատան Նիկոլայոսի Հայրապետին։

Հրաշալի՜ն անձամբ ինքն՝ առ ոտանէ լով
պերանելի՞ն նիկողայոս. այ՜ր ի մեր
մեղ վարդս ըստացեալ անհամեմատ մեր
ձեռնադնգ. ալեթիւ՜ք այլ՜ս՜ վայ
հայցեցէ՜ք զքաղցրի՜ մեղսից։

զի ոչ եւս երբեմն մատ առնէր երբեմն խօսեար
կենաց իւրեանց ընդ փրկչին, ոչ երանե
դիւց զանուշահոտութիւնն ի քո տեառնէ
նեալ. ի փշաբեր ոստոց՝ ծաղիկ վար
կեցար հրեշտակակից ն վերոյ ճշդ
յօհաննէս մկրտչին, յանապատ բնա
Ո՛ր չիմանամ՝ ն մեծին եղիայի և

ա

ակաւ վասն քո ասացեալ մեզ ց մեծոց՝
քաղցեալ բնութեամբ, առնա միշտ բերող
վերուստ զհացն կենաց պարգեւեցեր
առաքեալսն կուսկարանաց. ոչ ոք զի
Աբրահամի մարի սա փոր ոսկի և
մերոց աղաչանօք ընկալցի՝. աղօ
դուքեր, զի ոչ ներեցեր մեղաց
հայցեմք ի քէն ամենասուրբ երրոր
աղօթից մերոց ընկալցիս՝ զի ոչ
թեզ մարմնով երանելին հիւանդացաւ.
զի ոչ ոք անմարմին բէլզեբուլ, յաղ
բեա զձեզ զաւազանաւդ անճառապէս
Աբրահամի ոչ մոլր սիօն և զարդա

ի Նա եւ փրկեաց մատ առ քո ելուխաստան
կենաց ի կեանս նոյն փրկակենցաղ եւ երանե
դից զանուշահոտութիւն քո բուրեալ
նեաւ ի փշաբեր ոստոց ծաղիկ վար
կեցար հրեշտակական վարք ձգե
յօհաննէս մկրտչին ։ յանապատ բնա
Ո՛ր չամանամ ն մեծին եղեալ և
գձ

Ա տրան Լ դիւրի Ա պրպոնն ։

սեա վասն քաւչէ մեռց ։ մեռց
քաղցեալ բնութեա ։ առնա միշտ բերեալ
վերնատ զհացն կենաց պարգեւեցեր
տապանակ կուսութեանց ։ ուրո զ ի
Ելբեւհի մարի ամ սափոր ոսկի և
մերոց պաղատանօք ընկալցյաւի ։ արդ
դութիւն ։ զի միայն ներեսցես մեղաց
հայցեմք ի քէն ամենասուրբ երկրի
Ա ղթանօք մերովբեանս ։
թեց մարմնով երանելին նիկողայոս ։
զին միայն անմարմին բեկլարայ ։ յաղ
բեա զքո զաւազանաւդ անձառութիւնն
Ա երախացի միայր մեծն և զարդա

Ո՛ր լերկնային՝ ն վըտակաց հոգւոյն
արբեր ըզ հոսանըն՝ ջնորհաց. պրպտս
լ՛վերնատանըն դասք առաքելոցն լ՛
հրեղէն լեզուսն՝ զոր առատապէս
մատուցանեալ Տաւղեցեր ընտ ոխե
զերս յարբուն ազոց Տարսեց՝ ով:
Ո՛ր ՚ծառո՛ւնկ խմանալի Տառոյն
կենաց ողկոյզն՝ լ՛քէն պըտղաբերի
ցաւ՝ պրով կերակրեցեր և կերակրես
միշտ ըզ մանկունս ե՛կեղեցւոյ. ար
քայութեն երկնից դըպիր՝ և վարդապետ
հին և նոր կտակարանաց՝ ով երա
նելի՝ կոչեալ լուսաւորեա՛լ մանկունք
առագաստի՝ աշակերտեա՛լ սուրբ
բանին Քրիստոս տուեալ կա
տարեացդ՝ ըզ հիշատակ վարդապետին
եկեղեցւոյ՝ որ զընթացս իւր կատարեալ
այսօր վերափոխեցա՛ւ յՏիմական խո
րանն՝ ի յանդրանկաց հիւպատեալ դա
վանն մեր առ ոչՀՀ՚ր միշտ բարե
խօսել՝ տալ ըզ քաւութի՛ւն յանցանաց:

Ա՛ր ընչայս փառասէր քո՛յդ քա՛ն ծաւալե
խնդա՛ք ընդ քեզ մի՛կիր բանի՛ւով. բար։
տիղա. ըղքաժանին տրէն տրբեաղ ու՛րա
փախածեցոյ հոգւով երանելի՛ն ձ՛քահն
ըղյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ

Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
մա՛ւր. բարեխօսու՛ք սուրբ շնորհեա
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
մա՛ւր. բարեխօսու՛ք սուրբ շնորհեա
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
մա՛ւր. բարեխօսու՛ք սուրբ շնորհեա
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
մա՛ւր. բարեխօսու՛ք սուրբ շնորհեա
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
մա՛ւր. բարեխօսու՛ք սուրբ շնորհեա
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։
Ա՛ր զաղքայա՛ւք քո՛ քա՛ն տուրաժ է՛ցեր
մա՛ւր. բարեխօսու՛ք սուրբ շնորհեա
ընծայեաց զանձն ողջակէզ քե՛ զկոյ
իմաստուա՛ք երանելի՛ն եւստաթիոս.
ըղեկեղեցի սրբազանց. ու բոլոր վարուց Ա
Ա՛ր ընչայս սիրոյդ քո՛ քա՛ն բարեգոր
ղերմոյդուն՛ զ յաւիտեան՝ ամէն։
Հ արւեան Սէթոց Հ ասաստափեսեանց։
ժանաւորեա՛ ըզմեզ փառաւորել նո՛
մարդկան. մանկանաջ առաքեա՛ սո
նիքն՝ սուկ խաղանաւորս յոգի՛ս սրդոց
եւիլեմ. որ զկաւատացեալսն բանին
ծածկին զո՛ օրինաց քարոզ ըզնե՛րն
փառաց թագաւոր. որ ընտրեցեր
ըզյոյս աշխարհի. որում առ նչա՛ւ ի՛լ
մեզ ասնողացս ը՛ւ զքա՛ւսիքիւն։

ցեր ընդ տիեզերս. ամբիծ զնա՛ պատ՛ր
հաւատոյ լուցեալ երանելւն ընդ
նեռս՝ . հետևեաց լուսաշաւիղ քրիզ
ի յերկինս առեամբ մանր. բարե։
Ո՛ր զնըշան խաչի քոյ քո եռաւր
մեզ զէն յաղթո՛ւն. որով զի՛նեա՛լ
ընդդէմ մահու երանելւն սո՛ւրբն
ովրնաէս . բոցակէզ պատարագա՛
քրիզ խա՛չահպեցաւ՝ . բարեխոս։
Ո՛ր ըզբան կե՛նաց քոյ ա՛ր մանեցեր
յերկի՛ր բանաո՛ր. զո՛ր ըն կա՛լեա՛լ
պըտղաբերեաց յինքեան երանելւն
մա՛րդա՛րիոս՝ ընմարմին անմարմնա՛ւոր
ընդյա՛րեալ պըսա՛կեցաւ՝ . բարե։

Ի պատան Աղուոց Բեթսայն։

Ո՛յսո՛ւ ը ընդ անմարմնոցըն դա՛սակ դի
ցեալ պա՛րծ եկեղեցի. ոճնելով ըզ
յիշատա՛կ բի՛բաւարը վե՛կայինն. որք
ընթացան ի՛վերինն ե՛ր. փա՛ռաւո
րելո՛ղ զքա՛ գաւորըմ՛դ քո՛։

Ո՛յսո՛ւ բանաւոր ալջա՛կիզա՛ց

գան

կիւն • այսօր նըմաներ՛ն նախաւկիւրին
Ա ըզն ասեփանոսի՛ մե՛ծ նահատակ
տեն ընդ՛մ բըռնաւոր՛ն չարին • կատա
ո՛ր՝ սրբոց վկայիցն • ոյք արիւբա՛ր մար
Ո՛յ՝ սո՛ւրբ վկայ ստեփանոս նախավկայ
Ք ատեան Յոհաննու Ա՝ընձեցողն։
զիմ՛ղութի՛ւն յանցանաց • փառս։
ըս սէր երկրորդո՛ւթեանդ յ՛ուսանիլ
ձըգնութե՛ն վըկայիցըս • խրնդրելով
Ո՛յ՝ սո՛ւրբ ժողովեալ հաւատացեալ՛
տակ Երըւակցեա՛լ ցընծութե՛ն • փառս։
Ո՛յ՝ սո՛ւրբ վկայ՛ ընծայե՛ալ ցանկալի
եկեղեցի՛ զամենակո՛ւնս առաքեալ՛
պակա՛նս • փառս։ Ո՛յ՝ սո՛ւրբ ընծայե՛ալ
սեղանի՛ • և ընկալե՛ր ըզպրանակս անա
ձինս ընծայեցի՛ր ն՛ իվե՛ր սբ՛ըբութե՛ն
Ո՛յ՝ սո՛ւրբ կամաւորաբե՛ զպատերազմ զան
հան՛ց քաղքենեաւ քաղցրն՛ զերից մե՛ն
տա՛ն Երգեվի՛ն զօրհնութի՛ն • փառս։
գահ՛ունից բիւրաւորաց ի՛վե՛ր կայծա

Յնծուի եկեղեցւոյ ընտրեցեալ ի Քրիստոս եւ
տաւ ընտրելոցն ըստ քեզ սիրոյն. աղե
զարդ ճանապարհին, ո՛վ յորդորի՛չ էգ
պրակ եկեղեցւոյ. և հետո՛ղ լուսա
նվախճան։ Այսպես անուշ քո եղեր
սղաւէտ գալըդ շնորհել մեզ ըզկեա՛նս
երկնային դասուցն եղեր դասակից.
նոս. որ ծղեարչարանըս յանձն առեր ես
Աւետիս եւ վերկայ քեզ սբ՛ առեփան
կի՛ս պարգևաց արբօղ։
մերոյ յանգանակ՝ · բարեբարո փրկ
նըս մեր · պարգևելով ըզթո՛ղուի՛ն
Ամէն մեր · ընկալ առի՛ր զաղաչս
փառնառանց՝ · ընկալ առի՛ր զաղաչս
Անդթանձք հայցմա՛նդ սուրբ առ
զարդարեալ մարտին՝ · պարգևեալ
զաղթականակ մարտին՝ · պարգևեալ
իւրոց ընտրելոց ի՛ներ · նահատակեա՛լ
ներմանեալ նըմին։ Այ՛րից տասանց և
պրակ եկեղեցւոյ · և հետո՛ղ լուսա
զարդ ճանապարհին · ո՛վ յորդորի՛չ էգ
տաւ ընտրելոցն ըստ քեզ սիրոյն · աղե
Յնծուի եկեղեցւոյ ընտրեցեալ ի Քրիստոս և

հրեշտա՛կ կա օրհնե՛ն աբ զերբսրդուի՛դ
քո սո՛ւրբ. մանկո՛ւնքդ սորա ընդ
պայծա՛ռուս. զհարանացե՛լ եկեղեցի
ի՛հանդերձեալս լո՛ւսափայլ և գերյ
ծո՛՛յ. հե՛ղ ։ Ո՛ր զարդա՛րեա սուրբ
ծե՛ր նոքօք զհողեղէնս որդիս աստու
լո՛ցդ. և՛ օծմամբս այսո՛ւ վերաստեղ
լիցանե՛լով յաստեղական օծո՛ւմն օծե
հե՛ղ և յիւ՛ղ ։ Ո՛ր խնկանա՛ռնելն աբ
ը՛զ մարդկային սուրբ բրնութի՛՛՛.
ծո՛ղ. խառնելով զօծութի՛ւդ օծեալ
իւղ թաւիւեալ անուն օծեալդ աստու
քո զնորհս ։ Ո՛ր խառնարկեցա՛ր խմել
քո զնորհս ։ Ո՛ր յաւուրս յոյժ զերկնային
լո՛՛յ. հե՛ղ և յիւ՛ղս յոյժ զերկնային
միաձնի՛ քո հայր երկնաւո՛ր. եւ
զօրութի՛ւն յինքեա՛ն սրբեա՛ց յօծումն օծե
ա՛ր յաւուրսն յօրինակ ։ Ո՛ր
ա՛ն ։ Ո՛ր ա՛ծ ։ Ո՛ր ա՛ծ ։ Ո՛ր ա՛ծ

որ զաղտասէրացն զվէրսին պետուն ծը-
[illegible]ամբոյտ խորհին անհաս ամբաւիտեան
[illegible] Ա պատան հանդէպ։ Յոգիոյ գիշեռան։
սուաւ երգել յաւէտ քեզ փա՛ռս։
ծայս խորհրդոյ · իմ վերածնեալացըն
անմա՛հ երթ սուրբ · սրբեա զըն
քեզ վերագոհեմք ընդ սերովբէսըն
Ա՛րքան մի՛ւնի · մի՛ ատաւածուն ·
ծայ շնորհի՛ւ · հնչ զուրդիգրուս։
մա՛ղթս ապաս ըզ մե՛ղս ըզ ա՛ստուս
օծո՛ւմն օծելո՛ց · որ ևՀ ծրնանեցս օծ
քէ՛ցըն · հնչ Հոգի՛դ ձրշմա՛րի՛տ ·
լուսնա՛ւ · զոր հնչեր ի դաստ սուտ
օծեա՛լ քան զընկերս ուրախութե՛
Ա՛ղաչի՛ ամ լուռ թա՛փեալ անձն ·
ինչո՛ւ յայս քեզ նուի՛րեաս լու
հնչ զուրդիգրութե՛ քո ըզ շնորհս
հե՛ղեր ևՀ զհոգեւո՛յդ պաթդեւո՛ ·
ծին որդեդ ի՛ւրըմէ մա՛ղկամ ·
Ա՛ր ամենակա՛լ տեր ատքեցո՛ երգմա՛ն
Ա՛ղէտէ Ա՛ետոանէ ՚է վերայ նորածնեալըն։

զքաւութիւն մեր կատարեալ՝ ամէն. Համ-
ձեզեր ընդ եմ աստեղծ ձց. Հաստատեա
Ալ զարմանալագործ ընդունելութիւն տուր
զմեզ միջն մեր ձրիշմարտութեամբ։
փառաց ընդմիջ զո ածեա՛լ. պատեա
զեցայր ըզ վայելչութիւն ծուն. սրբուի
Տան քումմ վայելել սրբութիւն՝ որ ըզ
ըն պատմ՛ճանիչն զքո զիմաստուն՝
Ընձրուածին բժիկ հրամասան՝ որ հե
զար յաւաքեալսն ինձ վերնատաճին
հիղ և ի մեղ հոգիդ նոր աստրա՛ծ
դարեալ ի զգեստ անիւղոյ պատելի։
զեցան արարած առնա ծին. և վե
ըլատին մարդն անմահացա՛ւ. զար
զիրն փառաք զգեստա՛ւորեցե՛ր. ի
զդրախտն աղեանի տեղի բերկրանաց։
զադամ պատկեր տիրական ծն. և նո
Ընձրուածք քո՛ նոր միածնիդ՝ նորո
Ընձրուածք քո՛ նոր միածնիդ՝ նորո
զերազուկս մեր կարողութի՛ւնդ. համ

ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէից։

բարեխօսութեամբ մօրդ քո և հուսի միշտ և յանապատ զեզ ապաստանելոյ. և ի մահուանէ զերծ լինիցիս ի ժամ դատաստանին։ Ամէն։

Ի ՊԱՏԱՐԱԳԱՅ ՅԱՂԹԱՆԱԿԻ։

Ի պատարագի ասի զայս։

Ի ՄԱՏՈՒՑ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ

Ո՛ր գերագոյն քան զերկինըս պայծա-
ռացո՛ցեր սե զեկեղեցի սրեմբ քով
քո ։ Ա՛ստ երկնայնոցըն կարգեցեր
խաղ զդասս առաքելոց և մարգրէից։
սե վարդապետաց ։ այսօր ժողովեալ դասք
քհնյից սարկա՛ւագ դքմարոց և գղեր
կոց ։ խոնարհ մատուցանեմք առձի՛ք սեր
յօրինակ ըս Տրնա՛մըն զաքարիայ ընկալ
առ ի՛ մէնջ ըզևրնկանո՛ւէրս մաղթանս
ոգ զպատրգն սրխլե զնոյն և զաբրշմ.
բարե՛ խաւսե՛ք վերին քո զօրաց միշտ
անդադրժ պահեա զաթո՛ռ հայկազնեաց։
Ի՛նդա յոյժ դուսաղը լուսոյ մայր
սե կաթո՛ղիկէ մանկամերձ քով սիօն ։
զարդարեալ պճնեա՛ց հարսըն պանծա
լի երկնանըմա՛ն լուսաձեմ խորան ։
զի օծեալն սած ընն ի՛ յէն անծախա
պէս ի՛քզ միշտ պատարագի ։ Տօր ի՛
հաշտե՛ մեզ ի՛քաւո՛ւն բաշխէ զմեր
մե՛ղն և զարիւն իւր սե ։ վասն ի՛ւր կա՛
տարմա՛ն սե անօրէնութենն շնորհել
զթողու՛ կա՛նգնողի՛ տաճարի՛ս։

Յ ապաւան Աւօրհնոյ Խոստովանութեան:

Յաւուրս վերջին ժամանակի՝ վի
նեաց իւր տուն զեկեղեցի՝ · հո
րն գրծած երկնաւորի՝ խմաստութի
բան և որդի՝ · եա ըզ մարմին իւր ի
զենի՝ զգինի արեանն ի խառնելի՝ ·
սրտին հրաշից ներգործել՝ տուք
օրհնութիւն յամենայնի՝:

Ո՛րպէս զծառայս իւր աւազեաց՝ ի խառ
նելիս ըն հրաւիրեաց՝ · զբաղցեալս ի՛
հաց մարմնոյն կենդեաց՝ զգինի արեանն
եա ծարաւեց՝ · յայս կոչմանէս ապրե
ամբեաց՝ աղգ հիւսիսոյ հայաստա
նեայց · ակնարկ ըզ հրաշս զայս ներգործ
ծեաց՝ մեզ ներգոն յոյս հաստատեաց:
Հաւատարիմ և ճմասուն՝ գրիգո՛
րիոս անուն արթուն՝ · ներման խոչ
մահուամբ որդւոյն՝ չարչարանօք իւր
ոբ մարմնոյն՝ · զաղգըս հայոց կոչեաց
ինոյն՝ գանս և հարուածս եա խրա
տագոյն՝ · մի՞այն բանին հօր համաս
նոյն՝ տուք օրհնութի զօրըք հրաբուն:

()Ծեալ մերոյ հայրապետին՝ զերկնային
լուսաւորչին՝ . զևոնդիէ պատրիարգին՝
ի կեսարիոյ հայքն առաջին՝ . մեզ մար
գասիւ թերել անգին՝ զնորհեալ սբ
կարպոսին՝ . աւյսպէս հրաշից նեղգործո
ղին՝ տուք օրհնուի ամէն հողածինն
Ելման աւուրն փրկչական՝ ի
փրկչէն ի յորդանան՝ . նայն արուեստին
արեգական՝ ծագեալ յաշխարհս հայ
աստան՝ . զրնէք զերժոյց խորտակե
ցան՝ որ յինենականեան տեղիս անկան՝
հոյլքն զիւաց հալածեցան՝ հրեշ
տակք ընդ մեզ դասակցեցան՝
Ի ձեռն աւետ լուսաւորչին՝ զնոր
խաչ սբ կարապետին՝ . շուրջ պարսպ
պեալ զկողմն աշխարհին՝ ընծհաք աջոյ
զբանն օծողին՝ . ամէն թրջնաւիք մի զօ
րացին՝ մի հերձուածոց աղանդք բուս
ցին՝ . յեկեղեցւոյ գայր ձայն ահագին՝
թէ հայցուածք քո կատարեսցին՝
Ա՛ռաջ երկանիկ երկնահանդէս՝ ձրիգ
նօղք անսուտ և կրօնիդէս . ինդալանիւթ

ծրնեալ զարմէս՝ գերապանցեալք ի քեռէս՝ · զձեզ պարգեւեաց աբբ վեհն դէս՝ մեզ երկնային հրեշտակք յերկրէս՝ · ի՛ վե՛ր շտալից մարմնոյ ախտէս՝

փարատեցէ՛ք ի խոցմանէ։

Ո՛ մեջերկրեայ տանէն յո՛ւնաց՝ հոյից արբեալ պարգեւք փառաց՝ · վարժիչ կարգաց կրօնաւորաց՝ հարք միանձանց ճգնաւորաց՝ · ծաղիկք բուսեալ բա նաւորաց՝ բերկրչական դեղք հիւանդաց՝ · ի՛ դիւահարն այսոց չարաց՝

զմեզ փրկեցէ՛ք ի փորձանաց։

Ո՛ ին լուսոյ հօր միածնի՝ ձկմարտուե ընքարոզի՝ · պարթևաշնեանըն գրիգոր ի՛ պարգևեցայք գանձ կենդանի · նոյն և նըշխարըն հոգեւի՝ սքանչանագինեայ աբբ վե՛կայի · ո՛րով մարմնոյս վերք ողջացին՝ յանցանք հոգւոց մեր քաւեսցի՛ն։

Ո՛ օթն աստեղեան երինից լուսարք՝ ածուե ըն կամարարք՝ · ճրագնօղ մարմնով խոստաձարակք՝ մաքուրք հոգւով լուսոյ տաճարք՝ · ակեղեցոյ բարձր աշտարակք՝ տանըս հոյից ամե՛ն պատուարք՝ · զձե՛զ ապաւէնք ճրագնօղք աբբ հարք՝ ընկել անձանց մեր բարեխնդրեցէ՛ք։

ծիսեալ զայրմէն՝ գերապանցեալք ի
քուէն՝ · զնէզ պարգևեաց աբ ղևոն
դէս՝ մեզ երկնային հրեշտակք յերկ
րէս՝ · ի՛վե՛շտալից մարմնոյ սխատէս՝
փարատեցէ՛ք ի խոցմանէ՛ս։

Ո՛ մեծերկրեայ ոսանէն յո՛ւնաց՝ հայոց
արեւել պարգևք փառաց՝ · վարժիչ
կարգաց կրօնաւորաց՝ հարք միանձանց
ճգնաւորաց՝ · ծաղիկք բուսոյ բա
նաւորաց՝ բժի՛շկական դեղք հի՛ւ
անդաց՝ · ի՛դիւականն այսոց չարաց՝
զմեզ փրկեցէ՛ք ի փորձանաց։

Ո՛ւրն լուսոյ հօր միածնի՝ ճշմարտութե
ան քարոզի՛չ՝ պարթևազնեանցն գրիգո
րի՝ պարգևեցայք գանձ կենդանի՛ · նոյն
և նըշխարըն հոգեկի՛ն՝ աթանագինեայ
աբ վե՛կայի՛ · ո՛րով մարմնոյս վէրք ողջա
ցին՝ յանցանք հոգւոյ մեր քա՛ւեսցի՛ն։

Լ՛ոյսն ատեղեան երինից կամարք՝
ածուե՛ն կամարաւք՝ · ճրա՛գնօղ մար
մնով խոտաձարակք՝ մաքուրք հոգւով
լուսոյ տաճարք՝ · և կենդանի բարձր աշ
տարակք՝ տանըս հայոց ամե՛ն պատ
ուական՝ · զձե՛զ աղաչե՛մք ճրա՛գնօղք աբ
հարք՝ լինիլ անձանց մեր բարեխօսք։

Ա՛ռ բառերն ը՛զհանէ ինքեանց խոս-
տաստծ՛ն փրկիչն ինքեանց։
վկայութեան պրոց առեալ զմ՛ղմոնէի
ձեռս լեառնն դիտակ և բնաւ կարան։
սրբոնէ։ Ա՛հա առնամք ը՛զ սո՛կան
ուրն ետն։ կամ մ՛ն լկացէք ի՛ առելջիչն
նեցո՛վ ը՛զմարգարէն։ ով եղեկ ի՛ լեա՛
Առաքո՛ւթէ առելեկացեան՛ք հա՛ղցա

Ե ատեան Սէթոց Աստուածաբանից։

պահել ը՛զ սէզ միշտ անվատ՛նգ։
վերատ՝։ ա՛ն տէր լեցի՛ ինձ դաստարատ՝
ձեր յիշատակ՝ արեան սրբոց հեղման
Համբ կատարեցայ՛ք՝։ յորդոր տօնիս
ախրուտ ինձ և վ՛նկայ՛ք՝ ողբ սրոյ մահ՝
զանխ՛թեայ մարմնով հրեշտակ՛ք։ մար
Գո՛չեմք առ ձեզ ինձ նահատակ՛ք՝ հո
ղն արեանը՛դ ձեր հեղմա՛ն։
պահ՛ել զերկիրս այս անստան՝ զոհ
գո՛չման՝ կարապետին ինձ հոյցման։
Թագաւո՛ր ինձ զօրաց ըն պարսկական՝ մար
սին ընդ զօրըս հո՛յաստան։ դուք մաղ
թեցէ՛ք տէրս հոյցման տղտեղո՛վ
զնածըն բան՝։ վ՛ասըն յօհաննու ձայնի

Ո՛վ սիրելիներս իմ իրենց քան զիս
Ձեր ուրախութեանց ձայնս
Ձեր երգ երաժշտականաձայն
Ձայնս ինձ ընդունելի
Եւ երանելի տեսլական ընտրեալ
Բեմիդ յաստուածային ծոյլ։
Ո՛ւռութիւն իմ այս ընդունելոյս
Բեմիդ աստուա. Յօրինեա՛ք քիզ երգ
Նոր ըստ ղեկավարութեան։ Այլ հրճուեսցի Հրա
Քանատարութեան յորդորականին Հրեղերգ
Ղեւոնդա. Եւ երանելի տեսլական ընտրեալ
Հան՝ ծաղանակ քրիստոսասիրի։

Հրատարակութիւն Գրադիւանատան։

Ո՛վ քաղցրանուագ ձայնակցութիւն
Քանատարանդ սրբոյն Հրիքորիոսի
Գեղեցիկ մեզ աւազանիդն սիրելոյ։ Ի
Ջուրցն յոտնմանէ Աստուածոր Նորոգ
Ժեռանց մարդն ընկնելոյ վերըստին
Նման։ Յորում զինքն բանդեալ ախտից
Իմ տեսանեմք պրոպատիկէ աւազան
Ոչ զինա լինի զանգից։ Նոյն և զիմ հոգին
Ժամբէ ա՛ր ուսանողս կիլիկեան՝ որում զգա
Վեցերկրեան խաչս կցեցան։ զի՛ մեզալ յօ

Հան՝ ծանաւմէ քրիստոսի՝ սիր։

Ով երանելի տէր Յիսուս Քրիստոս, որ վասն մեր
մարդացար եւ խաչեցար, եւ մեղքերուս համար
մեռար, յարութիւն առար եւ համբարձար յերկինս,
եւ նստեցար յաջմէ Հօրդ, եւ ամենայն ազգաց
տուիր զՀոգին Սուրբ, որ ուսուցանէ զամենայն
ճշմարտութիւն, եւ զամենայն լեզուս ի միասին
ժողովեցեր, զի փառաւորեսցի անուն քո սուրբ
յամենայն տեղիս տիրապետութեան քում։ Ամէն։

Ով երանելի տէր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր
առաքելոցդ քոց, թէ խաղաղութիւն թողում ձեզ,
խաղաղութիւն իմ տամ ձեզ, մի՛ նայիր մեղս
մեր, այլ հաւատս սրբոյ եկեղեցւոյ քոյ, եւ
շնորհեա նմա խաղաղութիւն եւ միաբանութիւն
ըստ կամաց քոց։ Որ կեաս եւ թագաւորես
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ով երանելի տէր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր
առաքելոցդ քոց, թէ խաղաղութիւն թողում ձեզ,
խաղաղութիւն իմ տամ ձեզ, մի՛ նայիր մեղս
մեր, այլ հաւատս սրբոյ եկեղեցւոյ քոյ, եւ
շնորհեա նմա խաղաղութիւն եւ միաբանութիւն
ըստ կամաց քոց։ Որ կեաս եւ թագաւորես
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

Ով երանելի տէր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր
առաքելոցդ քոց, թէ խաղաղութիւն թողում ձեզ,
խաղաղութիւն իմ տամ ձեզ, մի՛ նայիր մեղս
մեր, այլ հաւատս սրբոյ եկեղեցւոյ քոյ, եւ
շնորհեա նմա խաղաղութիւն եւ միաբանութիւն
ըստ կամաց քոց։ Որ կեաս եւ թագաւորես
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն։

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՀԱՅՈՑ։ ՈՐ ԵՐԱՆԵԼԻ ՈՒԽՏԻՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈՅ ՀԱՄԱՐ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

րեաՀ Հոգւով սրտով գոլով մաքրութիւն.
տու կ. քՀի բսպատուիրէ՛ն. զի Տ՛ն Յս՛ս
և երկնաւոր Հանդիսատուին՝ նահատ
Հաստատ՛նօր մեր բարեպաշտ ծրդ.
բաներէ խօսեա՛ վասն անձին ոչ մեղաց
հոյ. որ նկողնի՛ն իւ՛ զքեզ քրի՛ստոսի՝
պատուիրեաւ իւ՛զքէզ ոմ՛ն ի կիր
զի վայելչութե՛ն. զարդ եկեղեցւոյ
հիմ վերաբե՛րել ծաղի՛կ հաւատոյ
Յարմատոց բանիւեաց քաղցր շաւ՛ղ
Տ ապան Աբրահամ և Յակոբոս:
իւր ճշմարիտ Հայրապետ կոչծանմանէ՛ն
խօսուե՛ն. պղտչեա զանձ՛ն զի փրկուցէ
զաղքայե՛լ. աւե՛ր իշխանութե՛ բարե՛
փրկանո. և խաչէ՛ն և արեամբ գնեցեր
Այսուր ընդմարմնի՛դ ընՀոգի՛ քո՛մ
աղօթիւք սուրբ կոչեր մեզ ղօրավիճ
յոյցեր ուրախութե՛ բզմութեանդ ամ՛ն
թեցե՛ր թըշնամոյն խաչիւ՛ն քո՛. լը
սի՛ ձգնութե՛ ոչ աւ՛ր ընդ դատաստ. յա՛ղ
Աղաչեմ՛ քեզ անուն քո՛ջ յաստատ՛ի

բռնացն. վան։

Ի քրիստոսե ընդ երկանի՛կ մարտիր
կոյզ արեւմէ ձըմռնեալ. պըսակեցար
Պաշճնոյ վարդապետին համբոյ ողջ
դեռահասիկ. վասն մեր բա։
Ի ղամնի քաղցրահոգութե հեզա
բանեալ ըզջրդի՛սու՝. վերակացող
արեւմէ նեռկեալ. ոսկեբողո՛ջ
քի՛՛՛ փրկչին մերոյ։
Ի ծովեզերս ծաւալեցար յանդաս
տանի՛՛՛ ձեր. յարժամ պատուէն արիւն
քըզ ձեր հեղան կերկրի՛. երկնայինքն
ուրախացան ըզձե՛զ յինքեանս ընդու
նելով. մայր սրդով բերկրե՛լո՛՛՛ վ
կո՛ղնա. առե՛ղծողին ըզձե՛զ քրի՛՛՛
ստոսի՝ բարեխօսեցջե՛՛՛ք վասն ա՛նձ՛՛։
Ի սրդածգին վարեալ ծանրիկ լինի
բատճունկ բռե՛ռնատա՛՛՛նի՝. լուսաշող
գեալ երևեցար սի՛ լերանե՛՛՛ւ՛ նո՛
կի՛՛՛ւրակոս. վասըն մեր բարեխօսեա
քի՛՛՛՝ փրկչին մերոյ։

հրեշտակաց • ալ երանելին աբ ոսկեայ
փորձեալ զբոտյգ իւ բնակարան նոցա
Ե՛ ասծոյն ի հրով մաքրութե ոսկի
կերտե՛ ատաքելոյն Քրիստ՛ոսի։
Ա՛րդ ամրանաւորեցայք կռնել յաշ
Ա՛պան Սրբոյ Ա՛ուետաց։
տացեալ քաւսով երկրորդակեսցուք։
Ե՛բդյն մեծին Մինասայ՝ • եկայք հաւա
լողացա։ Ա՛տաձարի՛ հանգըստեան՝
հաս օգնական յաւսով ը՛զքե՛զ խընդ
ա՛լ քաղցրաբարբառ մինաս։ ամրագա
սալ եկայք ասնեսցուք։ Ա՛լ աբ վը՛կայ
Մինասայ։ երմ գինեայ գըտաբոյն յաս
Ա՛զ յիշատակ վը՛կայեցն աբջյն մեծին
Ե՛ Գրէտոսէ։
Ե՛ ասպան սէյն Ա՛ննասայ՝ Աղուգենեաց
ցեկք քե՛ փրկիչն մերոյ։
յաղնատ • վասըն մեր բարեխօսե
բերկրեսե՛ ասսօր ալ երանեա՛ն աբ
այ պատկ ե կեղեցւոյ • մեզը որդ՛ալ
Պան պարծանք աբ հաւատոյ՝ լու

կնոջ ըմպելին խառնին. ասեաբր ընդ
և ընկալան ի գլուխ զաղաւատարտ փըր
ղարհըս հաւատոյ սըրտից կրթութեանց.
Այլ աւին զբազատութենէ ըզ
սուբ ես ոգ քրիստոս խընայեաւ ի մեզ
դըտան ընդ եմ թըշնամոյն՝. բայրե խո
Հակատամարտ պատերազմի. յայլեծոյք
սըբց սաղմոսեց. որք նահատակեցան ի

Ա՛ղաչեմք ըզքեզ սուրբ բարեխօսութ
ակ

Ի պատճառս Աբեղայ Ա՛ղաչեանց։

ցոյգք պատմութիւնք ընդունելի. ու՛ր երբ
րեք վարձ ունիցի. արագասցէ խոովիսել
նաց որդոյ թագաւորին. չարչարեալ
Այլ անպատրաստելի մնացեալ ինչրատրա
կաքարդ վայելչութիւնս՝. ու՛ր երբ
տական ի յակունս եւիբատոյ ի Ծով
հոյն. մըկըրտելով ըզքոյ նահան
խոցեցեալ ըզ քո ի դրունըն թաղո
Այլ աննիւթաւորչին դաստանութեամբ
ըսել ըզ մի ըզ ի մեզաց մերոց։

ա՛ՀՆԱՔ • բարեխօսեցէք առ սուր մաք

ամ չէրոջ. նահչ ատակ յարգեց ա-
թէնէ. զի ցընծասցի՛ք յաղթենէ մար-
նէ. նեղեալ ցաւոցն յանօրինաց չընդունի
զնա. ձեր: Չայրեցի՛ք զկամ զոր
ընէն. մաքրիլ արեամբ յայտոյ մեղ-
փոփանամ ցաւոց ձերոց այր ընկատ
ըն չգմարիտ յանսուտ անմահ՝ ա-
փհանակեա՛ք զոր ընտանեաբա-
թող. պրսակեա՛ք զի քրիստոսէ:
դարձա չմիկմա՛ն. զօրա կա՛ռ յոդ
մըն դատանայն. զամբարշտացն որ
տե՛ր. Հանձարե՛ք զի յհատո՛ցա
քանզ թէ առնու չգվերջ խաչիկ
Ա՛րիացե՛ք զի ընկեր հայկազունկն. դի
ասա

Ա պատան Ա պետանց:

սուրբ արեանն իւրեանց. բարե:
զայծ թա իւրեանց խառնէ՛ք հե գմա՛ն
սրբեաց. յի բառեցի՛ն հոտ անուշու
իւրեանց տաճար անուանի՛ք քա՛մ
թարեխօ: Ա՛րք մաքրեցի՛ն զանձին
ձէ ապաքէն չգմարիտ նոր հոգին.

Ո՛րտեղ ես, արեգակնավոր, և ծագող լուսոյ առաւօտեան. վառեցար զինուորի հոգւոյն արիաբար ընդդէմ մահուան. վարդապե՞տ քաջ նահատակ որ վանեցեր ըզմիջնադարն. վարդագոյն արեամբդ քո վարդապետը։

Ո՛րկնաւոր թագուհին զինու յաղթեալ պատերազմին. խոհական խմաստուհի խոհեմացեալ անձառապէս. խորհրդական և ծանուցեալ անուն քաւչի. խաչելոյն վերկայ եղեալ հեղ մամբ արեան պըսակեցար։

Ընդնական լուսով լցեալ արիացելոյն քաջն արտակ. թաթաւեալ հիւսիսմրուի բաստրային գոլեալ աղբերն. զիրկրկայականն ըմպեալ զգաժակ, և մերկըրտեալ արեամբն խըմել. դասակից ընմար ինոյն, երրորդուեն երգել ըզփառս։

Ալբերտիայլ զեռատուք պճնել ի յերկնատոր հանդիսատրին. երրորդուքըն զերծանել վանեալ զամբարըս բանասիրէն. հրամայեցին հօր ընծայեալ որդոյ գոլով չարչարակից. հոգւոյն յաղթեալ պատերազմին, և չարաչար թագաւորին։

Ո՛ւանն բարեացն դիտմամբ ընդեմ

Մեղայըն վասնեցը՝ տարագնաց եղիւք
յերկինըն պարակեցա՛լ ը անմարմնոցն
տաճառ զարմանալի՝ տաճա՛ր եղեալ
երրո՛րդութենն՝ տրուն եաս խոր
հըրդոյն տուն ևս՛տեղի արժանացեալ։
Աստո՛ւածաբար ըզհաւատոյ՝ վահան յուսոյն
զրահիւք ծածկեալ՝ զիրկականըն սա՛
զաւարա՝ իգլուխ եղեալ զնըշան խա
չին՝ վահան վեհ երևեալն՝ որ մանր
կուբք նահատակեալ՝ խաչելոյն վը՛կայ
եղեալ՝ պրսակեցա՛ւ արեամբն իւրմէ։
Ի՛ՕՀատ անոյշ ողջակիզեալ՝ մատուցա
նէր զինքըն նըւիրեր՝ բանաւոր պատա
րագաւ՝ ընծայելով Հօր ի՛ յերկինս՝
արմէ՛նըն ցանկալի՝ արդարութըն ձո
խացեալ՝ խաչեալ՝ պսակ՛ծնացեալ՝
յեօթնատրիճեան շնորհաց Հոգւոյն։
Ն՛րկոքո՛ւմբք հարազատօք՝ ընտրեալ
գոյն նահատակօ՛ք՝ յատաճեալ յոմն
նեցուկ՝ գլուխ և ա՛ւարտ մարտիրոց՝
նախաշա՛ւիղ գոլով բարեց՝ յատաճ
դէմըն գարեգին՝ ընկալեալ ըզբա
բիոն ընչաղեցանակ նահատակացն։
Ամենակա՛ն խոմբ հազարաց՝ և երես
նից թի՛ւ ընդ վեցից՝ ողբ ընդ նոսին

Ա՛ր մաքրութիւն աւազանին
մի՛ ծիներ։ Ա՛ր մաքրութիւն աւազանին
ընդ որում անմարմին կանացն որդի՛ք
վիճաս ևՀվարդանայ։ գովեմք զքեզ
շնորհաբաշխիչ ծնո՛ղ Քրիստոս կարգեաց զոր
քեզ ընտրեցեր ըզդասըս քահանայից
Ա՛ր նորին գաւանութեանն խոչակից
անմարմնական նմանցն հայր առնական։
Ա՛ր որոյ գաւանութիւնն ճշմարիտ
փրկութիւն հայոցս ընծայեաց ընդ
մեզ հրաշալիքդ զերծանելոյն ընդ
ալ գրի գոր։ օրհնեմք զքեզ ըստ որում
ունելով միշտ քո
պես զարդարեցան։ ուստի ամենայն
ի խոսք ըզՀիշատակս մարտիրոսացն։

Կանոն Աբէոյ վ Լանդեանց։

Ի յաւետ ջատագով սահմանեցեր ընդ
փրկութիւն հայոցս ընդ որ հրաշալիքդ
լուսով մեզ հրաշալիքդ զերծանելոյն ընդ
ալ գրի գոր։ օրհնեմք զքեզ ըստ որում
անմարմնական նմանցն հայր առնական։
Ա՛ր որոյ գաւանութեանն խոչակից
քեզ ընտրեցեր ըզդասըս քահանայից
շնորհաբաշխիչ ծնո՛ղ Քրիստոս կարգեաց զոր
վիճաս ևՀվարդանայ։ գովեմք զքեզ
ընդ որում անմարմնական կանացն որդի՛ք
ի յերկնաւոր հանդիսարանն։
Ա՛ր մաքրութիւն աւազանին
թեղդ ընտրեալ։ բազմութիւն պրոսակի
լոյս ըզմիտս մաճեա՛ռ առաքեհեաց։
եկեղեցիք հայոցմոնեայց՝ պայծառա
պես զարդարեցան։ ուստի ամենայն
ի խոսք ըզՀիշատակս մարտիրոսացն։

Նոցին • քահանայք եւ լուսաժեռնուեղ
Ի անդադար փառաբանիս յամենայն
քո՛ եւ յերկնից հաւատացելոցն • եւ
որոշեալ ի մեզ հօտէն ընտրեա՛լ ըզ
սոյն • ըզաւուրեսս լոյս կիզիչն սիջեաց
Ա՛ր ըզմեզկացեա՛ եւ լոյս ի յանձամ լոյ
ակա՛ն քո Ջ ըսպասաւորել զարի
պետին հրամանաս լուսաւորել զարի
պետին • ղեկանդ լեր սուրբ վիրդա
Ահակայ եւ յուսեալ փա՛ռ եւ հայրա
մարդթանօք սուգա։
ուաց.քոց հաղորդս • եւ նայեա՛ ի մե՛զ
բարեաց • որ ընտրեցե՛ր յերեսակից
ը՛զ հրաւիրեա՛ն եւակը զանե՛զ փա
(՝ երկնից ը՛զ քե՛զ շնորհատու
հոգւո՛ւդ Ջրշմարիտ։
ըզքեզ ընդ զօրս անմարմնա կանացըն
մարտիւ ապ՛ստակեցեր • բարե բանեալ
ցեալ արեամբըն խրեանց յաղթող
թեան անուանիդ քո՝ պայծառա
ևփրկակա՛ն հաղորդեա՛ք • ը՛զ զինուո՛ւ

ղեցիկ հեղմամբ սրեան սրբոյն, մաղթա-
ծագեալ. պայծառացուցիր սրբ զեկե-
ղ Երեմիան արդարոյն ի հայոյանան
զոհին որդիք լսոյ նոր իջ։ և՛ բա-
նէ լսուսուրջք. բերբանեցիք ընտր
ո պրսակեցան ըղհայհոյանան նորա
նեցին գովեցէք զաջ որդիք։ և՛բա-
նէ Թորգոմանէն. զհանդիսադիրն ամե
ո հալածեաց վհատաւոր մեղայ ի՛տա
ւ բարձր արարիչ ըղնայհուեան։
ամգին. օրհնեցէք զհայրն երկնաւոր
ազգք և ազինք. տամ գործք պայ. զիգրն
ընդ քեզ. ա՛ըծ։ Ի՛զ տէր և՛մենայն
ղեն մանկանց. արեամբ մկրտեալ
դաբաղիս բանիւ շնորհաց լուսաւո-
ընդ հրաւիրեալսն խնդրնատանն. յոր
ո՛ոք արժի՞ն ըզհնդրն կենդանի՛
զհայհատան աշխարհ։ ըզքեզ
տեր քարոզեցան. պրսակեալ ցնծացեր
հրոցն մերոց։ ո՛ր եհատակեցէք զոց
զաւանէ մարդ։ ըզքեզ բարեբանեմք ա՛ըծ

Ա՛խ
ձառիւդն ելիւ ժառանգորդ բարեաց։
աերազմին ախոյեանն եկեղեցւոյ · ան
նեան զօրավարին · յաչխարհօրէնն սա
չուստաց պինուէ վարեալ մարիկ
թագաւոր երգէն զօրհնութիւրս տ՛նո
գծծակցօք չարին սուրեալ · զյաղ
փարաւօնի · զգազանացեալ ըղձիցըն
Ա՛զ վիշապն անդրնդոյին նմանեալ
սակեալ ընդ ծովս անմարմնոյն։
մօղք ևւ պարծանք հայաստանեայց · զա
հակըզբանէ · փըրկականն բանին պատ
Ա՛ղեկեալ հրաւիրակօք կոչեցեալ
սակաւարդ տեսեալ · մաղ։
ատոյ որդիս սըրբոյն գրիգորի պէ
նողի ևւ յաւուրսդոյն ազգ եցոյէ · զհա
պարսից · մաղ։ Պարթևական տեսա
ղիջուցին ըզ բոյն ըզ կրակատաշտ
վիճքըն զըսարթունք · հրով հնգեցին
բոյծոց։ Պանծալի սբ զաւակըք հո
տո բարեաց · ըն՛ սղոմեան քո պրա
նօք սուցան խընայեաց ի՛մեզ պարգեւա

Ո՛ւսաւորիչն ամենեցուն՝ ղեւոնդ իւր
աշակերտ՝ եւ վարդապետն. խոհական մեծ խոր
հրդոյ

Ո՛նաձառելի բանդ ասէ՝ որ վասն
մեր եղեր ի խաչ՝ . բարձրացար ի մէջ
երկրի՝ բարձեր զյանցանս նախա
ոտիցն՝ . գերհրաշ զօրութիւն յաղթե
ցեր մահու . յարուցեալ երիքօրեայ
լոյս ծագեցար տիեզերաց։

Ո՛նախարգեալ հոգեղինացս՝ եւ հրե
ղինաց աննիւթ գոյից՝ . երկանիկ արի
ուք կատարեցան յանօրինաց՝ . զի ըն
կալեին ի քէն զանապական փառաց
պրեալն՝ . երեւեալ լուսազգեաց
յուսոյ մեծի քումմ գալստեանն։

Ո՛նդհանուր քրիստոնէից՝ զանպըղ կենաց
ընդ տիեզերս՝ . թօթափեալ զգեստն
մահու՝ զուարթնոց երկնից հետեւե
ցան՝ . ժուժկալեալ արիաբար զժնդակ
մահու խորտակեցին՝ . իմաստունք եր
կեղծ եւ փեսային մերին յաւուրն
հրեղէն վարդապետն. խոհական մեծ խոր
հրդոյ

տապետ՝ սրօքէական բարեցն Հայնոյ-
տուե խաւարն երոյծ՝ ամէնակ աբ հօ
Աոյն լուսոյ մեզ ծանուցանել՝ զանդ ի
ղեկաւորք՝ զալիս մեղայ
ցին՝ ի՛յերկնային նուաստանգի՛ան։
Ա՝ընդդատեալք արեմբեն խրեանց՝ ար
բին զգաժակ մահու փրկչին՝ ։ յառա
ջեալ յամգուսնց՝ յօսէփ ընտրեալ աշա
կերտին՝ ։ նորահրաշ սիրով լո՛յեալ
և նահատակ բարի ցուցանե ։ չինեցաւ տա
ճար փառաց սրբոյսնե անմահ բանի՛ն։
Ա՝ւսուցին՝ առնենցուն՝ երկրպագել
քուա՛տրուեդ ։ չարչարել զ արիաբար
ը դեմ մահու չար իշխանին ։ պատրաս
տել զ ի պատերազմ զպատրանս չա՛
րին խափանեցին ։ զնո՛ր կենաց մեզ տր
բուհին՝ ընդհուր մեղացն շնորհ՛ն։
Ա՝ամէն լուսոյ մեզ ծանուցանել՝ զանդ ի
տուե խաւարն երոյծ ։ ամէնակ աբ հօ

ղաց վերնոյ յարկին և անապատի՛ն
գեա՛ւ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա
՛ւ՛ը ճշմարիտ սո՛ր հոգին. նախակար
գե՛ալ յառաջնորդո՛ւն՝ փախագո՛
ծեալ ի գործոց իւրեանց ծառա՛յեցի՛ն ըզ
լոյսն առնըառեր. հայելի՛ աչա՛ց ըզ
սո՛ր սիրտ։ Կասկա՛ծք պատեա

վերծուլաց՝ · և այդելոյ մեղանուրաց
ի կատարած · անանձրևութեան տուր ինքն
Ա՛ր խոստացար լինել ընդ մեզ միշտ և
փրկիչ մարդասէր։
տակաց ինքն ընտրելոց · բարերար
հանաստեաց խընդրուածով նահատ
կան քրիստոս աշխ · զեկեղեցի քո
նոց երկնից ցրնծութեի · առ
սանելով զարբեսաբ զսիղոամբեալսըն
կոչելով յոբախտութեի ածային և մա
սամբ ձեռ առագանատին · պատրաս
տեալ նոցա զյաղթանակ մարտիկս։
Ա՛մպարշտաց և անաբրեաց մահա
ցան էնուաք · նոճ իրակա՛ն պատարագ
ընծայից թագաւորին երկնաւորի ·
որ հրաւիրեաց արեամբն խաչով լինել
կըցո՛ղ խաչելոն սերունդ · կամակար
մըտո՛ք զերնքեան սիրեցեալս։
Հաշտարար ընծա՛յ հօր ազգիս մերդ
կան քրիստո՛ս աշխ · զեկեղեցի քո
հանաստեաց խընդրուածով նահատ
տակաց ինքն ընտրելոց · բարերար
փրկիչ մարդասէր։
Ա՛ր խոստացար լինել ընդ մեզ միշտ և
ի կատարած · անանձրևութեան տուր ինքն
վերծուլաց՝ · և այդելոյ մեղանուրաց

Ա՛յրե՛ք ձեզ ի՛րեն ըզհրեշտակս
ան ըմ՛ղձայնս · յա՛ւէժ ու՛ վայ՛ր
լու՛ծ՝ մի՛ տերի՛ մս ու՛ նե՛րքո՛ղ ղենա՝ ·
ո՛ծո՛ւ աղա՛ւ՛երը ղեմա՛՛ւո՛ւեանդ։
Ա՛՛յո՛ւե՛՛ւ պարծի՛մքդ ձեռ՛ք աբ՛ հո՛
տանել՛տրդ ք՛ րի՛ատո՛՛ւմ · յո՛րի՛նեա՛լ
ի՛ յա՛րդա՛՛ւ ըե՛լ տանձրդ աբ՛ մնդ
ու՛ ձեռ՛ք ա՛ր՛ ք՛ ի՛ ա՛ր՛ ի՛ ա՛ր՛ ի՛ ա՛ր

վասն անձանոց մեղ[1] լոց՝ · ա՛շխ։

Ա՛րք եկեալ հանեալ զ[2] քեզ ի[3] նէրսէ սեւագունդ զօրսն պարսից · զի յափշտակեցեն զառատ նորդսըն հայոցմոտ[4] նեայց · ք՛զան զ[5] Ա՛րք չուեալ գնացեալ զ[6] քեզ ի[7] նէրսէն · ք՛ պալատն անօրէն թագաւորին · զի վ՛կայեա ցեն ձեզ ձմեռիս ա՛ր եր[8] բրդա՛ւէն · ա՛ւ Արա՛նէլեա՛ցն խնդրատ մրտեալ · երա նելեա՛ցն ի՛ մէրատ մրտեալ · զի վերատ րեացեն խնդիր զգեցեալ[9] · և կամ խեցգե ա՛ն ք՛զ զօրս[10] բերցեն թագաւորին մոյն · ա՛ւ զ Ո՛ր խիզախ՛ըսն յա՛փշտակ պարտեաւ ո՛ր խիզախ՛ըսն յա՛փշտակ պարտեաւ ընդ մեծ մաքառումսըն եբեց ձգ՛գնաց ւա՛ր բայն · ընդ սո։ Լսակ ի՛ հ՛ղէմանէ աթեաւն ձերոյ հատ անոյշ բառերաց ի՛ յերկինս՝ · և հատատեցաւ ա՛ր ի՛ ի՛ նա՛ ա՛նուշից ընդ կամաւոր պատա րագ՛ս ձեր · ովք Ա՛րք համբարձայք ի՛ կաճառըս ա՛ր օրէնից և՛ դասըս քե՛ օրէնից՝ · բարեխօսեցէ՛ք աւ՛ր ա՛ր

րութեան Կիւրի։

Ոդոստոսեցեալ բանն յայն էին՝ խակըզբանէ զերկինս երկնից՝ · և զերկնայինս զօրս անմարմնոց՝ համանմանեացըն զաբրեհնոց· և զգալն աստեղս քաւիչ՝ հիւսիսոյ միաբանից՝ · որով յաւէտ փառաբանի երրորդութեան անձառելի։

Ընդ երբեքըրբեան մի՝ ոչ բուխի՝ միով քնութ ածուխ· լոյսն որ անեղ արար չական՝ առաց լինիլ լոյս եղականն՝ · զոր և ծագեաց յօրն առաջին՝ միայն բանի կիւրակէին՝ · որով յաւէտ։

Ընաբուռնօրէն բացատրեացուք զծած կեալ խորհուրդըն ծանիցուք՝ · զի լոյսն անտես խնամալի մարդս հոգոյ տեսանելի՝ · բայն ծագեաց միայն բանի մեզ յարուեն աբ հառագայթի՝ · եկայք փրկեալք ընդ զաբրեհնոյն առաք օրհնութիւն յարարչեալ Տ՚ն։

զաշխարհս հողեկինաց՝ անջրպետեաց
հաստատութիւնք պարունակեաց՝ ծիրով
ջրհորդանաւ ի՛ջնոյ երից ընդ բաժանեաց՝
յերկրորդումն աւուրն սիրգեան՝ ի բիշ
ծրագրեալն բանին հրամանաւ՝ ի
և վասն երկնաստոյ շքոցն։

Այլ վասն Արուսեակ աստղ արբշնեն։

լոց կենսատուի սէր աղբիւրին։

գեա երգ նոր յարուցեալին ննջեցեալ
էլ ընդ առաջ պատնեալ զարդուք ։ ըստ
նուէր ։ գայլ պրսակէ ըզգեզ փաստիք
յարուցեալ յաղթեալ մահու իշխա
ասյ ահաւ աւետիք՝ ։ եթէ փեսային գո
Ամէնի որդիք զարթիք հարսին լու
տեսանել յօրն վերջին՝ ։ կայք։
ծիրանացո զմեզ ընդ նոսին զքեզ
գալըստեան՝ առաքելոց մեռասանից՝ ։
կենաց ուրախալից՝ ։ ամ ի՛ լերի նըն
Այ ըևեցաը խընկաբերիցն՝ յողջոյն
ի հրեշտակաց քարոզեցաը ։ կայք։
եղաը ։ այսօր յարեաը աճապաը՝
նովըն խաչեցաը՝ ի գերեզման մահու
կոթէ մեր մարմնացաը՝ նոմովն մարմ
Աւրըդ սիքով խոնարհեցաը՝ ի փըր

ի յերկինս պաղատանօք՝ ընկալ զ-
ձեր և պետուէդ՝ և մի տար անուանեցոյց ոյր
օրհնութեամբ՝ և ուրուէդ իշխանուէդ
կամց եկեղեցւոյ՝ ընդ նոսին
զերազոյն իշխանուէդ՝ և անփոփոխ
միշտ ուրուէդ՝ անյաղթելի սր զո-
րուէդ՝ ի յարմարչին փառաստրուէ՝
ազաչեցէք զտէրն աղերսաճ՝ անուս
չառնել զգործս ձեռացն՝ ընդ
Ոսանք անմարմնոցդ պետուէդ՝ հրե-
տակապարք բարձրուէդ՝ հոգիք հրե
ղէնք և սպասաւորք՝ հրշտեսաց զին
էորուէք՝ մաղթեցէք զտէրն տեսանող
վասն մարդկան երկրաւորաց՝ ընդ
Երինաւորդ դասուց վերնոց՝ օրհ
նաբանից քոց զբաւթիւնոյ՝ քաղցրացի
տաքեզ զերծաճ՝ որ վա մեր ձայն մաղ
թանաց՝ զօրս և տացես մեզ պահպան՝
յայսմ հետէ մինչ ի վախճան՝ ընդ
Օրհնեցէք և տուրուէդ՝ իշխանուէդ
կամ եկեղեցւոյ՝ ընդ նոսին որդիք լուսոյ
տուք օրհնուի երրեակ լուսոյն
Խոյզմահեցայ հոյլք քերովբէից՝ երիք
արբեանդ սրօքէից՝ ամենաք անեղ
ածուէ՝ն հատագոյ երրորդութեն՝
բարեխօս լերուք առ աւր՝ վասն մա

ուրախութիւն՝ զմեզ յօր մինչեւ ի յաւուրս
թէ. ընդ նոսին օրհնել Հոգւովն զՔրիստոս
քեզ ընդ հօր փառաւորեալ՝ Տէր։

Յորժ ես էրկրէն ասուր արարչութիւն. և
ես էրկրէն դարան. և՛ յօհաննէս դիտիչն։

Ա՛ծակաւն բանն որ ընդ հօր՝ աւրսրհա
կից և՛ համազօր՝ . յերրորդ աւուր
զջուրսըն զատոյց՝ ը՛զերկոսա և զառնիկ
ըս ը՛զհեցոյց՝ . ի՛ոկ ի՛յերրո՛րդ դա
րուն դարձել՝ զջուրսըն հերձել ցամա
քեցոյց՝ . զնո՛յ տապանաւն իւր ապրե
ցոյց՝ ը՛զկենդանեացդ սեռս աճեցոյց .
ա՛ռաք օրհնութի՛ն անճառ լուսոյն՝
հօր և՛ որդւոյ և՛ս՛ հո՛գւո՛յն։
Ը՛նդ ծառոյց երկրի զգալեաց՝ տըն
կեաց և զառնկս խմանալեաց՝ . զհե
ղեղ մեղացըն ցածուցեալ՝ զդաս
պրդաւորդ բազմացուցեալ՝ . յօրդոց և
մեծն ի՛ծնո՛ղդս կանանց՝ մի՛նորդ
ընտրեաց և՛ օրհնեաց՝ . առ՛աք օրհ։
Թ՛ագըն՝ երկնից զինուոր՝ արքայն
թեն աւետաւոր՝ . խո՛ղրեաց դընել
երս ի՛սրբոյն՝ առ ի՛հովհէս տրամականէ .
յո՛խտեալ տեղին՝ տրո՛հնասկան՝ խնոս
տացեալն որդւոց մարդկան՝ . տո՛ւք։

ուր պաշտոնէ՛ն ի՛ջ։

Այլ ի՛նչ ըսէր ան։ Ես ալ ըսի՝ թէ ինչ որ ըսեր է՝ ճիշդ է։ Ու

Ովածկեալ խորհուրդըն Ծանուցանե
ջրիդ դարուն խաչհատաւ։ Ի ջրիդ ծր
դարձել հրեշտակին՝ ետ զաւետիսըն կու
սական։ Թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի՝
ինքեան մարմնով զարուն ակի՝ յոր օրհնե
ցեալ աղբեր երկրածին՝ տուեալ օրհնու ի
պտղոյ կո՞ւսէ՞ն։ Այս՝ սուրբ նախնոյ
մօրն Եւայի՝ յորմէ ազգ մարդկան հին պատուհաս։
բարձան անէծքըն տրամական՝ զոր ար
ծնընդեամբ կոյս մարիամ։ պղտչեաց զոր մին
ծինն Թողու ըզմեզ որդոց նոցին՝ յոր
հիսրան ընծայեալ յերկրէ յերկինս՝
յոր համբառնամբ առ քեզ զհոգիս։
յոր լըսել լայ զո զաւետիս խնդրեա՛ լինիլ
մեզ լըսելի։ Ձայն աւետեաց զո մրա
նին՝ եթէ եկայք օրհնեալք հօր իմ՝ յոր
Ձայնիւ առ քեզ զոր պատասխիմք՝ և ա
ռաջի զո անկանիմք։ պղպեանօք ածա
ծնին՝ զիջո համկնջ ըզբոց հնոցին։ տուր
արտասուաց զմեզս ջնջել՝ և վերըստին
զմեզ նորոգել։ յորս Ի եկամոր ձայր
առաքեա՝ անցեալ ընդ ծով կենցաղս
անհետ՝։ վերադարձուա ընդ պատրոսի՝
զմեզ ի յաւետեաց մեղաց ծովէ՝։ պատ
ասնօք գերագանցին անապական քա՛մ
ծընողին։ յոր օրհնեցայք՝։

Եշի

Ա՛ռաւօտյարեաւ բանն ի՛հօրէ՝ յօր
հինգերորդին հրամայէ՝ բը՛ղխիլ ի՛քսան
սեռս կայսեաւց՝ և թևաւորս օդակա
նաց՝ ի՛սկ ի՛դարձն հինգ մի՛կըրտին՝
յամսին և ի՛ծովն ի՛սրայէլն հին՝ տա՛
ցու՛ք հրաշից ներգործո՛ղին՝ պատի՛
ւ փառս անե՛ղ բա՛ն[ե]ի՛ն։

Ա՛ջք բոպէս՝ օրինակի՝ առաքե՛լոց ըն
քե՛ռքը ի՛ծովէն՝ տիբե՛րեական՝ ի՛յերկ
նայինսըն կոչեցան՝ ա՛ննկին ընդ ծո՛վ
ՅԱկան՝ և ի՛հոգին մի՛կըրտեցան՝ տա՛
ՅՕ՛ւրախո՛ւեան՝ անզուա՛ական՝ ի՛հար
ուանին անապա՛կան՝ զձի՛զ առաքե՛ց
հայրըն փառաց՝ հրաւի՛րատո՛ւք տըր
մակա՛նաց՝ սբ՛ հարսանե՛ացն յայն հայցե
ցի՛ք ըզ ձեզ լինիլ մե՛զ պարակի՛ց՝ տա՛ւ
Ա՛յրոգո՛ղք տիեզերաց՝ ի՛նախահօր ըն
յանեանց՝ նո՛րահարսո՛ւր զարդարե
ցի՛ք՝ զի կեղծի՛ս հեթանոսաց՝ պա՛տա
ւո՛ղք առնոյն գըլխո՛ւ՝ զմե՛զ նորո՛
գե՛լ ի՛նո՛յ մեղաց՝ տա՛ւ Ք՛ինո՛ղ էիք՝
բա՛ս համարո՛ւիդ՝ արարածո՛ց ի՛յանգո՛ւից՝
նո՛յն շինեցե՛ր զեկեղեցի՝ վե՛մդ իմ՛ ի՛ վի

Ա

Ո՞վ է վէմ դարձեալ. ո՛վ խոչընդոտին ֆէ-
ւէ՝ ուր
ռունիլ մէկին զանձառ քարին՝ . այլ
ստեղծեալ զմարդ յիւր պատկերին՝
խլեց երկոցդ սուրհանդին՝ . ևս ի յերկրորդ
ժամ գկողած ին՝ ի յօգնութեէ ետ հո
ղածնին՝ . զնոր ի դրախտին եղ վայե
լել՝ բայց խալ տղին մահու ա՛րգե՛լ էր
պատանեաւ սուտ դատողին՝ յետ յան
ցանող ադամին հին՝ . զկնկնին պատ
ճառ եղեալ խաբմանն՝ և կինըն զօ
ձին դատապարտան՝ . սրով երկիրս այս անի
ծուի՝ փուշ և տատասկ իսկա բուսանա .
վնասու մահու մարդոյն տըւաւ՝ դատ
նալ ինդազ ուսոյ սահմանեալ ։

Ա. ընդել փութայր հայրն փառաց՝
ըզգիր պարտեաց մերոյ յանցանաց. ոչրով
զգեցաւ որդին գրիծած՝ ի վէմ գա-
րան զմարմին մեղաց. հօր հաճութ
ի մահ խաչին՝ եկեր կամաւ ի յոբրա-
թին՝ . գոռըն զենաւ ի հին զատկին՝
փոխան գառանցն օրինակի՛ն։

Ա. ոչխիւ լուսոյ պատուիրանին արդիւ-
ճանապարհին. բարձրանալով զո ի խա-
չին՝ բարձրցեր զմեզ ի յերկինս՝ . քո
անպատում խոնարհութիդ՝ և կամաւոր
խաչելութիդ. հաշտեաց ընդ մեզ որ զր
թուէք՝ և թող ըզմեղս ողջոյնդ՛։
Սոսկալիդ սերոբէից՝ և աշաւորդ
քերոբէից՝ . խոնարհեցար իջեր տրանս
չարչարելի բնութէ մարդկան. ի խաչին
զմեզըս ապաներ՝ և ըզդատաւորնիդ մա
հո լուծեր. հաչ Ա. Ծհատոյն բրնու
թենց էից՝ և արարիչդ բոլորից. յորժ
ծագես զնաչիդ նըշան՝ ի գալըստեն
քո մըռանգամ. զերկրպագուս այժմ
հաւատով՝ լուսաւորեա նորին լուսով.
զի համաձայն խաչագեցիցն՝ ըզքեզ
ծրհնեմք յաւիտեանս։

դարձոյց յանպատրաստ ի մահու հողի։
Լուծեալ զբնութիւն կենաց ուռոյ
երգել զքեզ փառս ընդ զբաւ բերանոյս։
Նըս քո։ Ու դատեցար ընդ արդարոցն
բար ձայնիւ ըդ-քո՝ կոտեա զնոսա իկեա
բուսաւացեալ յօրըն վերջին։ կենդանոյս
ցեալն։ ինձ ի՛նդ մահու նոցին՝ և
կողէ ցօղեալ՝ բըժշկեսցէ ըզհանգու
պիտոյ ստեա՛ց։ Ցօղըդ որ լքեալ
գիւըն վերածեաց զանանց հանգիստ
մարմնով ի՛գերեզման՝ ։ զկնդակեալ հո
ըն պատրաստ ստեա՛ց։ Ցօղըդ որ լքեալ
մարմնով ի՛գերեզման՝ ։ զկնդակեալ հո
գիւըն վերածեաց զանանց հանգիստ
կողէ ցօղեալ՝ բըժշկեսցէ ըզհանգու
ցեալն։ ինձ ի՛նդ մահու նոցին՝ և
բուսաւացեալ յօրըն վերջին։ կենդանոյս
րար ձայնիւ ըդ-քո՝ կոտեա զնոսա իկեա
նըս քո։ Ու դատեցար ընդ արդարոցն
երգել զքեզ փառս ընդ զբաւ բերանոյս։
Լուծեալ զբնութիւն կենաց ուռոյ
դարձոյց յանպատրաստ ի մահու հողի։

օրհնեցիք զարմարիչն ամենայնից, որ
ամ ազգ և ածին, յորմէ նոքա ելին
ի հիւսիսոյ և ի հարաւոյ,
արեւելից և ի մուտս.
դէ
շձ

ի՛սկ անմահիդ մեռելոյն, ընտրեցաց
դարձել զանմահութիւն. զորս են ընդ քեզ
թաղեալ մահուամբ, աւազանին մկրտեալ
տուք. յարի ընդ քեզ քոյին փառաւք,
արեգական նըման լո՛ւսաւո՛րվ
փայլին արդարքն յարքայութեան, և ձըգ
նաւորքն ի՛ հանդըստեան. մնթարիրես
քըն պըսակին, և կուսանաց լապտերք
վառին. դասեցո՛ւր ընդ նոսին, որք
զքեզ ածք խոստովանին. պրդարութ
մի՛ դասեցցին. այլ գըթա՛ք քո քաւ
եհ՛ացո՛ւն: Ո՛վ անպատում խնամոյ
հուրեդ, որ թաղեցար մեռելոյն. և յա
րուցեր յորդւոց մարդկան, որք հաւ
ատով ի՛ քեզ անկան. յարի և զմեզ որ
դարուք, և զինքնիշխանական ողորմութ
զի կենդանանաց ըս քեզ ասացին
քեզ փառք ընդ հո՛ր և հո՛ւ գո՛ւ

թեզ։ բաւ։ Վասիլի՛ւ՝ քո աչքերն էլ՝ ցաւակից
թեզի՛ք հոգուով կարեւոր է ցաւակից
հոգուոյն Քրիստոսի։ այսպէս
Աստուած ալ կամենալով ի օգնութիւն
հրաւիրել կամէր խօսիլ։ բարեհաճ
ալ մի՛կրատեցնէք ընդ քեզ արեամբ
իւրով ի սիրելիսն իւր երկնաւոր հօրէն։
կը լսի ցոյց։ Այնհետեւ ալ քանզի
խօսեցիք ընդ ինձ բարեխեղճ՝ բարեր
տուիք զանազանելոյ ի փոխանակեալքէ զանցառութ
ալ ընդ ինձ հոգեւոր ընդ ինձ։ Ես ժա
ռանգաւորեալ երկնից պարգեւիւքն։
Ընդ վինի Աշխարհիկ ասպետն։
տուեալ ինձ իբր իմ ընդ ինձ։
հոգեւոյն։ որ ծանեալ իմ լոյս գի
խոստացեալ ընդ գալիցիք ընդ հօր ի
թեն։ յառաջօրեայ չուեալ զառաջօր
փոխարինելիք ամենասէր ընդ երկրորդ
յիշեսցէ ընդ։ Այնկերեցիմ քո արդարոց
ծանեալոց իւրոյ արեգականն այսօր

ան

ըն բանեն։ իմ ծառ։ Լ այս մերկ ու մի
կերեցուց ընդ հրեշտակս իմ զի թե բա
րուե։ հմգի ՚ՃԼԲ ՚ՃԼ։ մանկունդ մ
Լայս իմ ծնօթե բարեխոս այգեհու բա
զի գովեաՀ ընդ հօր՝ իմ ծագել
հօր որդի։ յատաճ ըան զարև անուն
արեգական արդար։ անձամ ՚ՃԼ ծրնունդ
զո իմանալի։ Լայս իմ ծառ ծագումն
ատա ծագեա իմ հմգիմ մեր ըզ ըայ
օրհնեալ։ իմ ծագել ըառայ ատա
երկնաւոր։ իմ ծագեաց ըատեղինաց
բնակեա ՚ՃԼԲ իմ ըայս անմահութ հայր
Լայս արատիզ ըառայ ատաջին ՚ՃԼ ըայ

Ա, ԱՐԵՒ ԱՆԴԻ Ա՚Ն Ա ասղնոնն։

զեմնի՚ն զմայրեցո՚ցիչ։ բարեխո
ող փրկանակ կաթին արբիչ
ու՚ՃԼԲ ող
տիօք և կատարեա՚ր իմ մտաստ՚ծ
Ալամա՚ւ՚ղ ալատաղծ մանկո՚ւնդ
քան զամենայն ա՚ղդիս մարդկան։ բայ
ու՚ՃԼԲ ող երանե՚լ թեան մասին հաւիք
բաղձալի՚ք վերնոցը՚ն պետ՚ք թեց՝ ։

Ի՛ր Աղերսական։

Ո՛վ Հայր ողորմածութեան անքննելի, եւ ո՛վ Աստուած
ամենասանելի, զգեցար պատիկեր հոլե-
նաւոր մարդոյ, զի Հայր մեզ ըլլայիր, եւ մեր
մոռացաւ, զարձեալ ատեամբ առանձնա-
կանին, թէ Հայր մեղայ քեզ, չեմ արժանի
մի՛շտ փառաւորուիլ, ի՛ծագիւ
զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքդ ո՛վ
անբաժանելի սէր էրոսդ ուրեք։

Ի՛ր Աղերսական ժամս առաւօտն։

Ո՛վ Հայր ողորմածութեան, եւ Աստուած ամենայն մխի-
թարութեան, որ ի՛ սկզբանէ հայրա-
կան սէրդ ցուցեր մարդկան, եւ ոչ ի՛ դի-
մաց դարձուցեր ի՛ քեզ ապաշխարողաց։
Ո՛վ Հայր ողորմածութեան, ես որդի մեղաւոր
եմ, եւ ոչ արժանի, որ կոչիմ քու որդի,
զի ես ի՛ քեզ մեղայ, եւ ի՛ երկինս։
Ո՛վ Հայր ողորմածութեան, ես որդի մեղաւոր
եմ, եւ ոչ արժանի, որ կոչիմ քու որդի,
զի ես ի՛ քեզ մեղայ, եւ ի՛ երկինս։
Ո՛վ Հայր ողորմածութեան, ես որդի մեղաւոր
եմ, եւ ոչ արժանի, որ կոչիմ քու որդի,
զի ես ի՛ քեզ մեղայ, եւ ի՛ երկինս։

ղինի՝ պահակերդ հօր անփոխելի. Եվեր
յերդեդ ժամ ի խաչին՝ վ՚ ադամոյ նա
խատեղծին՝. ընդ աստղակի քում խա
չակերն՝ արիւնայո ըզմեզ դրախտի՝ ն
Ամէնսուրբ Թագուհոյ՝ առաւաբուղխ
հոգի հնարհաց՝. ժողովելոյն ի վերնա
տանն՝ առաքելոցն երիսուսեան. ինդրոյ
լեզուս երևեցար՝ յոգիս նոց վերանըս
տար՝. լուր յանուն քո ժողովելոցս՝
ի՛ջ և առ մեզ յերրորդ ժամ՚ն։

Ի երէ՛ւ ելեւմտից ժամուն։

Ամէնսուրբ լոյն արևուն՝ ի՛ վեց
երորդ ժամ ուրբաթուն. ծանոյց թէ
լոյն արարչական՝ ներսեմացոյց զլոյն
եղական. կանչել զքեզ մերկ ի խաչին՝
քոյով ստուերաւըն ծածկելին՝. Հեր
քեա ի մինչ ըզծանրուն՝ շըրջել դիւին
միջօրէի՝ Ո՛նձրուե մարթ ոյսուն
չարի՝ որ յայս ժամու պատերազմի՝. զո
ղեալ յոգւոց մեր հնըքեացի՝ քո նըշա
նաւ սըբ խաչին՝. Ո՛ր շնարտաւթե քոյ
հառագայթ՝ զմո ի յերկինից անկեալ
փայլական՝. մեծ ժառաւ ի մինչ հայածես
ոչ՝ և զմեզ լուսով քով վառեացէ՝
Ո՛յս միջօրեայ տուր ինձ ան ժամուս՝
վայելչական աչաց մարմնոյս՝. Նեափ

յիշեա ըզմեզ յօրն ահագին։

Ա՛ծրարակիցեա՛ք քեզ տիւր լուսոյ՝ երկնաք ժամու խաւարելոյ։ պայծառա ցեալ լինին երդողին՝ ի՛տիպ լը՛ռման մահու առաքելին։ Յահի՛դ լուսոյ մեծ ծագմամբ՝ աւանդեցեր զհոգիդ առ Տայր։ ահիւ կրցուղ քեզ ի յերկինս՝ ը՛զմեզ ուղեա հոգւով քոյին։

Ա՛նդադարամե՛ր ըք սարսեցան՝ զկապել հոգիան արձակելոյն։ վե՛ռ ի՛ վեհէդ պատառեցան՝ ի՛ տապանաց մեռեալք յարեան՝ տա՛ճարըք երկրի տապանէին՝ և աշխարհի սիւնք դողային։ բամեալ քա՛ռ քեզ պաղատիցաք՝ զի ընդ արդար սըն դատիցի՛ք։ Ո՛ւցեր յոյնժամ ըզքանչելիս՝ և այժմ մեզ ողորմեսկիս։ վի՛ճեալ քնոտիս քո աղաչաւ՝ ընդ հեա՛ և մեզ լինիլ անցաւ՝ փոխան մա՛ հու քո կենարար՝ կեցո՛ ը՛զմեզ տէր բա՛ րեբար՝ քե՛զ պաղատիմք տուա՛ զակին։

Ա՛մենապատրաստ ամենայնի՝ Տէրդ մեր Յիսուս Քրիստոս՝ ընկալ՛ զաղաչանս՝ զոր ես ծառայիս քո՝ առաջի սահարանի՝ խընդրելոյ ի՛ մեզ դրեցեր։ Լուսաւորեսցի՛ մեզ ճանապարհ՝ որ տանիցէ զմեզ ի՛ կեանս յաւիտենից։ Սիրով սրբեսցի՛ ի՛ մեզ խնայեսցես։ Ի՛ բերկրութեան երիցս սգացեալս։ Ամբարեսցի զհոգի զմիտս և զմարմին։

Ա՛յլ եւս եւս ևս յաղաչանսն։ այնմ սիրով Հայրդ գրեցեր ի՛ քո առեղծեալ գործոցն ձոյց՝ և ըզբանաւէրսս հրեշտակիդ՝ տուր պահապան մեզ տկարութեացս՝ փըրկեաւ զան ձինս ի՛ փորձանսդ՝ ի՛ խաւարի չըլինիլ դիւացդ՝ և ղի՛ ի՛ տուընջեան և ղիշերի տացուք քեզ փառս անլռելի։ Ա՛յն անեղ անըսկըզբան՝ ծընունդ ան ձառ որդի և բան՝ որ արարիր ըզամ գործոյ՝ և ըզգիշեր ի՛ հանգիստ քնոյ՝ տուր ինքնին ազատ մարմնով՝ արիւնաւ լինիլ մեզ ըստ հոգւոյ՝ և ղի՛ ի՛ տուընջեան Ի՛ աչեաւն հոգւոց բանաւորաց՝ աղերսիր լուսոյ բաշխող շնորհաց՝ և ի՛ փակիլ դրանց բնութեց մարմնոյ՝ լոյս տուր ազգ

սրտից մերոյն. ի գիշերապահ առաքեալ կանխել՝ ընդ հրեղինայն օրհնաբանել. զի՝
Աքր՛դ նոցա երրորդութիւն՝ ը՛զմեզ մաքրեա՛ քեզ բնակութիւն. ընտրեա՛ ընդմանկանցն առագաստի՝ հանդչել ընդ քեզ ի՛ յանկողնի՝ ած՛ր ը՛զհայցուած բարեկամին՝ ը՛զիսկ երից նը՛ւիրանականին. զի՝
Ն՛բևեռի լո՛յս ըստեղծեր՝ զմի՛ն եւ զգիշերը բաժանեցեր՝. ծագեա՛ մեզ ճառ ի՛գիշերի՝ ը՛զճառագայթս լմնանալի՝. առ՛ր յամ՛ ժամանակի՝ զպահպանող աշ՛ քո հովանի. զի՛ի՛ տո՛ւր։
Աիրոյ՛ քո հո՛ւր արկեալ յե՛րկիր՝ ըստ բանեսցի ի՛ հոգիս մեր. զկորհո՛ւրդ սրտից մեր մաքրեսցէ՝ զլոյս գիտութ՛ քո փայլեսցէ. ի՛ քնոյ մահո՛ւ զմեզ զարթուսցէ՝ զիմաստս բոցով՛ քո վառեսցէ. զի՛
Ն՛քեզ նոյնիսկ ը՛յոյժ անհատոյց՝ ի՛ զգայական ծածկեալ ր՛ուսոյ՝. որ վասն մեր եղա՛ր ի՛ գբի՝. և նընջեցեր իսա պանի՛. առ՛ մեզ ննջեա՛ արթուն բնա՛ւի հերքեա՛ զչարին ներգործո՛ւթի. զի՛՝
Ն՛իւթ լո՛սոյ անը՛սո՛ւեր՝ պատատա նո՛ր կամք առաջի՛. ո՛ր փակեալ դրամբք յերեկո՛յին՝ երևե՛ցար մեռաւանին.

ընդ թումայի առ քեզ գայիմք՝ այր և
ած զքեզ դատանեմք՝ ։ Ի՛սկ և առ
մեզ յերեկոյիս՝ և առաւր զողջոյն քո
ի հոգւոյն ։ Ամեալքս ընդ քեզ ողո
ջիմք՝ մեզ յօգնութիւն նայեաց հայցիմք
պահապանդ իսրայէլի՝ անձանց մերոց
լեր հովանի ։ օթեւան առ մեզ խաղաղա
բար՝ զի ընկճեսցուք անխռովաբար ։
և ընդ առաւօտս կանխեսցուք՝ օրհ
նել զքեզ ընդ հօր հոգւով ։
Պահման փոդոյն գաբրիէլի՝ որ ի մեր
նաւսն գիշերի ։ լըսել տայ զմեզ աղ
ժանի՝ և յամենայնումն օդեաց դասի ։
անչէջ վառեալ զլոյս լապտերոց՝
ըստ իմաստասէրն հինգ կուսանաց ։
զի՞ընդ փեսային ի յառագաստ՝ հար
սնիք հոգւով մտացուք ի փառս ։
Չպատեա իմէնի այր նըշանաւ խաչի ։
Լուարեխաօսեա վա մեր ածածի՛ն ։
Լո՛քէն հոյսէ՛մք հայր գըթութեց և
այծ մրեմ՛թածրութեց ։ ի տրխրութեան
գիշերոյն մեր՛թեալ ժամուս ։

Ի՞նչ է քեզ, ով ծով, որ դարձար այդպես անդորրավետ, և ոչ ալիք ես հանում, ոչ փրփուր, ոչ ջրի ձայն, ոչ ոռնոց, ոչ մռնչյուն, ոչ ոհմակ, ոչ ոտնաձայն, ոչ ոտնահարություն, ոչ ոտնակոխություն, ոչ ոտնակոխ, ոչ ոտնակոխություն, ոչ ոտնակոխ, ոչ ոտնակոխություն, ոչ ոտնակոխ

✻ Ո՛վ Աբե Աչեռա գեղ հրաշա կան։
պաշտպան մերոյ տէրունա տաճարա տան։
✻ Արքատատիւ՝ Արուածո հաս։
Աբե մարտիրոս քոյ զօրա կանդ։

Աստուածային Պատարագաց։

ՕՐՀՆԵՑԱԼ ԵՄ ՔԵԶ

Հ

Ա

Ձ

Ե

Տէր Աստուած մեր՝ որ ընդունեցեր զերկրաւոր
բարեբանութիւնս՝ եւ ոչ զրկեցեր զմեզ երկնաւոր
շնորհացդ քոց. այլ ընդ ամենայն ժամ եւ յամենայն
ատեան՝ զքեզ մեծարեալ ի մէնջ ունիցիս. եւ
արժանի արա զմեզ զի ամենայն սրտիւ եւ զօրու-
թեամբ մերով՝ զքեզ սիրել եւ զպատուիրանս քո
կատարել. զի ի քեզ ունի զկեանս եւ զգոյացու-
թիւն ամենայն արարած. եւ քեզ վայելէ փառք
պատիւ եւ երկրպագութիւն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից։ Ամէն։

Ա՛ռ ըզ հանդէս նահատակութե առ
սբ ըբուն[ի՞] ած զ ԵրգԵսցո՛ք ծրհ։
ա՛րթնոյն · յիշատակ բերկրե՛լ ի
Վահակեղեցն ընդ զբերս վերինն զբ
րեա՛լ պարծի սիօն ԵրգԵլով ծրհ։
սոցա պատուեցա՛ր թշնամին · և մեծա
գա՛ոլին։ Ռանգն հեղմամբ արեն
ծրհնու՛ի ի բարձունս երկնաւոր թա
սիրնացն · միաբա՛նութե ԵրգԵլով
Վահակեղեցն ընդ զբերս վերինն զբ
մարմին։ անարա՛տ խգալո՛ւստ զբ պա
հեացեա մարդա՛սէր փրկիչ · սոցա։
Օ՛րհ հոգի՛վ և մարմնով ծրպէս զան
գլխուե՛րդ զաղաչանքս մեր ։ սոցա։
առաջի բեմի զբ քրիստոս։ ընկա՛լ զբ
բեխծատե՛ն ազգիդ։ Աղերսպագի՛ն
քրիստոս · սղոյնե՛ր մեզ երկ քեզ ըզ բա
Վահակեղեցն ի յիշատակ Ըբեց զբց
ըրևով ըզԹշնամե՛ն մեղաց մերոց · բար։
սա՛ցեալքս քե՛ սո՛ց · ընդ նոսին խընդ
զենա՛ւորս · բար։ Ա՛սաի և մեզ հա՛ա

Ա՛ր զօրութեց բընակեալդ ի՛ երկս
նային զօրան երգե՛ն ասելով՝ Ա՛ր ես
ես՛ ընդ դասք համաձայնեա՛լ ընե՛րկ
պատուական վի՛սայի՛ց զինուո՛րու
քայո՛ւեդ եղե՛ն ժառանգորդք՝ աղ
քեզ վո՛խանակե՛ցի՛ն՝ և երկնից ա՛ր
օթեվան՝ աղ Ա՛ր զգեցեա՛ս իւրեանց
մա՛քրեցի՛ն՝ և հոգեա՛յդ սըրբոյ եղե՛ն
չակից՝ աղաչանօք սո՛ւ կե՛ցո՛ ը՛զմե՛զ
Ա՛ր զմարմինս իւրեանց տաճա՛ր
ծա՛յեցի՛ն՝ և արդա՛ւք քա՛մ քի՛ եղե՛ն խա
Ա՛ր զանձինս իւրեանց զ հա՛յր ըն
նոց դասուցն եղե՛ն երգակից՝ աղ
ի՛ե՛րկրի՝ վեր համբարձեա՛լ երկնայ
նըշա՛ն յաղթօղ ընդ՛ մ թշնամոյն՝ աղ
Ա՛ր զանձինս իւրեանց զ հա՛յր ըն
նեա՛լ հերքե՛ցին՝ և կանգնեցի՛ն մեզ
Ա՛ր զնուա՛ր կուսապաշտե՛ցըն վա
առի՛ք՝ աղաչանօք սուտ կե՛ցո ը՛զմեզ
հաստով երբեա՛կ լուա՛յն եղե՛ն մեզ
բո՛նաւո՛րըն ցուցի՛ն՝ և յաղթեցի՛ն

Արծրագունն տանջանօք լուծին ըզ
կեր մանրանոյ. և բացարձակ փայլմամբ
հոգւոյն երգէն ասելով. Եբ է ես։
Համաձայնեաւք ընդ նմին արժանա
ւոր սիրով. լուտաքարի ձըգնաւորին
երգէրք ասելով. Եբ է ես։
Ոսկեբնասեր վարուք հաճոյացան
եբ վկայքն. և ընտրեցան կամաւոր
մահուամբն խաչանց. և հրաւիրեցան
լկոչումն արքայութեն երկնից։
Որք մատանեցին զանձինս իւրեանց ի
փորձ սրոյ և հրոյ. և հեղմամբ արեանն
իւրեանց ելին վկայք քո. և հրաւ
Ազթիւք սց և բրնծանէք պարգևեա
մեզ քո մանն և բաժին ընդ հրաւիր
եալսն լկոչումն սրբոյդ երկնից։
Ընտանորէն քո լհօրէ սահել պար
գեւս. յոծատանէնկ իդրախտէն ծա
գեցաւ մեզ շառաւիղ. որ է զէն յոր
սոյ վահան հաստատ։ Ոսկ երանելի
վկայքն քո զօրանայր և եբ հոգին.

ոտարը լինելիս ի միջի սրբոցդ խրատց։ Ա
լեն։ յորժամ գայ փառօք հօր իւրոյ
իւրեանց յատուկ գալստեան փրկիչ
ծածկեն յամբիսեանական ի վաստակս
Պարծեսցին սբ՛ք երկն փառօք։ Հ գլխ
ի վայելչեալ սբ սրբացութեամբ նոյն։
լիւ հրաշալ՛կեր՛քդ։ շինեա՛լ՛լ՛լ՛լ՛լ՛լ
արեանն ի մահ։ ա՛ծուածոյն գո
Ա՛կրօտեա՛ծ ընդ քի հեղմամբ
հակառակամարտիցն ի պատերազմի։
վառեալ լոգհատուք։ յա՛ղթեա՛լ՛լ՛լ՛լ՛լ՛լ
կային սրկմրօնեալ լ՛զգե՛ստ։ հա՛ստատ
բանալ։ Ա՛երկացեա՛ծ լ՛զմարդ
քեզ երգե՛լ՛լ՛լ՛լ՛լ՛լ

Ամէն՝ որ զերկիւղածս իւր ա՛պահէ
ը՛զ նմա. և բնակի՛ ի՛հեզս և ի՛խո՛
նարհս ի՛ գալ՛ստեան իւրոյ։ յորժամ
վոխանա՛կ ձգնուա՛ն համբերողաց՝ մա՛
տուցանէ՛ յիւրաքանչիւր զանթառամ
պրսակն. փայլին ոսկ զարեգակն. յո՛ր
ընծայեալ բե՛ր երկրի սիօն վերինն
եղե՛մ. ժողովարա՛ն մի՛ աբանուքն ըն
դունել յարկսըն յա՛ւիտենից. յորմէ
Ա՛րարիչ լեր հանապազ՝ աբ եւկե՛ղեցի՛.
և ցնծա՛ խիտաւս ա՛խպատիւ փեսայիդ
բանին. յո՛ր ընդ վերին զօրսըն դա
սակցեալ ա՛ր՛զեցեա՛լ ը՛զլոյս. և զան
մահա՛ւ լըւեալ ը՛զձայն կենսարարին՝
ա՛ռելո՛ւլ երկայք վերոյհնա՛լք ի՛ հօրէ.
ժառա՛նգեցէ՛ք զանպատա՛մ ըզկեա՛նսն
Ա՛յ՛ս ա՛ր զօրո՛ւեցս ա՛ր բնակեալդ
ես ի՛ յերկինս. և բարեբանի՛ս ի՛ս՛ք
քոյ։ Ա՛յ՛րնայի՛ն զօրուի՛ք սէրօբէ
և քերօբէ՛ք. ա՛նդադա՛ր օրհնե՛ն աբ զա
նո՛ւանդ քո։ Հա՛հանա՛յք ընդ նմի՛ն

պատանեայք և ժողովուրդք՝ երկիր
պաշտեսցուք տեառն Քրիստոսի քո։
Այդպէս որ յառաջ քան զայս խոհեան
իմաստունքն հնոցն Բաբելացւոց՝ ոչ
կամեցան երկիր զաստուածս օրհնել և
պագանել քան զարարածս։ Այլ ըզ ըզ-
իսկըզեանն հաստատեցին և վերըստին
և զնաւարն անգիւտ թեան յարու-
թեամբ՝ հալածեցին՝ օրհ։
Աւասիկ և մեք լուսաւորեալքս ընդ
լուսեղէնն զբաժնինցն։ երգեսցուք
զնծութեամբ ի յարուցեալ երեկոյին՝ օրհ։

Ի ՏԵՐ ծ սրտիկ յաւիտենից։ ակ
որ ներսոխս ի քեզ ծօքեն խնայեա ՀՃԼ
յարմրածրս քո։ ՏԵՐ ծ հայրցին
մերոյ։ Որբք ՏԵՐ ծ թագաւորդ մեր
քո՛ որ ինձեր ի հօրէ։ և մարմնացար ի
սրբոյ կուսէն։ ՏԵՐ ծ։ Որբք ՏԵՐ ծ
որ աղերս լուդ եմ անստուար։ լսեցուցեր
ըզ մարգարէիդն և զառաքեալսն սուրբ

մեզ հաստատիլ ի մարգն ժամանգուե-
որհնեալ է այն՝ որ արժանի արար զմեզ
նակ փառաւորեալ յայսմ աւուր ի ծրագ-
որհնութիւն քոյին որհնեսցէ զքեզ. զի
որ մարդասէրդ ես կէաց ըզ մեզ.
Յամենայն ժամ օրհնեմք ըզ քեզ.
քոց լուսաւորեա։
ի լոյս անմատոյց. ձրիգնուքդ սրբոց
Աւրբեաս տէր զծրուէդ բընակեալդ
նայեր. տէր կեցո զանձինս մեր։
նես մեր։ Աւր գրեթէ ծագեաս յամե
քոց մարդասիրութեամբ. տէր ընկալ զաղաչս
մեա անձամբ մերոց։ Ամէն տէր ող
ծին՝ էակից հօր և հոգւոյ. գործ։
Ոգիդ ճըշմարիտ՝ փառակից հօր
և որդւոյ. գործըդ։
Ամէնդրեմք ի քէն բարերար. մաղ
թեալ ամենայն մերոց։ Ոմն ընդ
զարարածըս գործըդ քո ըզ քեզ ծրկ
նեն և առաւել բարձրացուցանեն զա
հաւր անուանդ որ ես։ Աւրհնեալ մա
որ խնամես զքո
Ոհայր անըսկիզբն՝

Հրաշագո՛րդ և ապշածա՛ռ աստքինութ-
աղթիւք սո՛ցա՝ սիրտ՛ըմբեռո՛։
ըզգձնա՛թիւն տոգո՛ր հայոց ներկնաւոր
այօր ոճնէ՛ եկեղեցի հրաշակերտով
Ա՛ղ յիշատա՛կ ընծ՛ց մա՛տուր ընտանեաց՝
գաւառին ը՛զ քո՛։ և բա՛ց ընծ՛ր
արդ բարեբանեցէ՛ք զանմահ Թա՛
վե՛կայիցըն ։ քա՛հանա՛յք և ժողովո՛ր
Ընդ կամաւո՛ր չարչարանըս սրբոց
ընդ նոսին ը՛զ սո՛ր օրհնեցէ՛ք և բա՛ր
սակից եղե՛ր՝ն վե՛րի՛ն զբա՛ռնոցն
զանձինս խրեա՛նց տանջանաց ։ և դա՛
ը՛զնա յա՛ւիտեա՛ն։ Ա՛րք մատնեցի՛ն
Ա՛զնո՛ր օրհնեցէ՛ք և բա՛ր սրա՛րէ՛ք
անօրէ՛ն թագաւո՛րին ։ ը՛զ քե՛զ
ը՛զ զօրութի՛ն ա՛ծո՛ւթե՛ր՛դ քո՛ չա՛ր և
հե՛ղեր ի՛ հրոյն ։ ը՛զքե՛զ և Ա՛ր յոյժ
ըրա մանկա՛ն՝ անապակա՛նըս պա
հա՛րըն մերոյ։ Ա՛ր ըզսիրելիս քո զե՛
դո՛յլ ։ ը՛զ քե՛զ բա՛րեբանե՛ք աղ՛
Ա՛ր բարեբանե՛ց ես և խոնա՛րհ հան՛

քարոզեցին ըստ քեզ տիեզերաց. քան
զի ինքը ի՛ հօրէ՛ և մարմնացաւ ի՛ սըր
կուսէն որդի՛ դ միածին՝ . աղօթ։
Աշնուշահո՛տ բուրմամբդ քո լըցին
ը՛զտիեզերըս կենսաբու՛ր աւետեաւք
և ընդ վերին դասակարգութիւնն
հայամաձայնեալք բարեբանեն ըզ քեզ
հոգի՛ դ ճշմարիտ՝ . աղօ։

Օ՛ օրհնեալ երկնայինք՝ և անմարմնոց
զինաւորութիւք օրհնեն ըզ քեզ աստուած
ա՛ր ա՛ր ծ։ Լուսեղէնք արդարոց . և ժո
ղովք մարտիրոսաց գո՛վեն ըզքեզ աստ։
Ա՛զգ մարդկան կենդանեաց . աստղա
սիւք և օրհնութի՛ աղաղակեն ասե։
Ընդհանուրըք քո՛ հեղմամբ արեան
ձերոյ զկուսապաշտուի՛ բարձիք յՀՆ.
և իշանապարհս արդարութե՛ դարձու
ցիք ըզմոլորեալս։ Ընշմարտութե՛
քարոզք և լուսաւորիչք տիեզերաց
հա պարծանք եկեղեցւոյ . Ա՛յսպէս հա
ւատացեալք։ Տնմբերութի՛ ձերով
ըն

մէջ աստեղաց՝ զի՛ զՀոգիս մարդկան
մահու[թ]ենն • փայլին ոպ զարեգակն ի
Վանաւորե՛ք ընդ անմարմնոց բա՛ղ
իւրեանց նորոգե՛ցի՛ն զաշխարհս։
քո պատարագեցին • ևՀեղմամբ արեանն
րաց • որք ըզ մարմինըս իւրեա՛նց ի վե՛
Պարծանըք հաւատոյ նը ճրագնա՛ւ
լեցո՛ք յառիւեն[ի]ց ի յարքայու[թ]ի՛ն։
կոչմանըն քե՛ • և խընկալագե՛ացք վայե
ըսպաք եղեն ամե՛զերեաց • և լո՛ացօղը՛ք
մեղա՛ւորաց։ Վանք անմարմնոցն աղա
ղակեն և՛ասեն • փութացարո՛ք ըզՀետ
տակ ի՛յերկինս ուրախանան • զի կա
զանատանե՛լի ըզվերան ի՛յանձն առի՛ն։
Ա՛յս փառաց փարեր ընծոցո՛ք ևՀրեշ
ղբընտու՛ք լուծին ըզ տանջանաց • զի
ջո՛ք մարտեան ընդ թըշնամ[ո]ւն • և
Յաղթօղ նահատակը՛ն ք[ե]՝ որք քա
ընդ անմարմնոցըն դա՛ռաս։
Ակալո՛ւք ի՛ քե՛ ըզ պրսակս անոտա
կան • և դառաւո՛րեցո՛ք ի յերկինս

արբեցե՛ն յամբերեսին կենաց։
Ո՛ր որբ կատարէն զ'ցիշխողսն ձեր
յո՛վ, հեգմամբ ասէր արեան ձերոյ։
նորեաք։ Ընդէր կենաց հ՛ք յաշխար
Ընդ երկայք ժողովուրդք այլ, ա՛հա
ասացեալըք քո • ի՛ձեռն սրբոյն
մարգարեացն առաքեսցե՛ք գոհութ
փառք ի՛ բարձո՛ւնս աւգ։

Լ՛ոտնակո՛ւ հանդերձեա՛ն սրբոյ
վը կայցին • զաղաչանքս մեր ա՛ն
առներ որ կարդամբ ա՛ռ քե՛զ տէր • ո
ցս բարեխօսո՛ւթեամբ կենդ ըզմեզ։
Ա՛ղբ վ՛ա անա՛նդ-ք զո հեղին ընդատ
սակայն ա՛ղ զսրբո՛ւհս ի՛ր բանց • արիւ
քար մարտեան ընդ դէմ թրշնամոյն
ա՛ զօրացո՛ն ի՛ պատերազմի՛ն • սո՛ցա։
Պարծեացին աբեղբ զո ա՛ր ի՛ հանդի՛ստ
ցըն հաստեցին • և անա՛պական պ՛ղ
ա՛ւրհնեա՛ • սո՛ցա։
սակայն ա՛րժանի՛ հո՛ղեն • մա՛ղ
նորեաք։ Ընդէր կենաց հ՛ք յաշխար
հի՛ • հեգմամբ ասէր արեան ձերոյ։
Լ՛ո՛ սրբոյ կատարէն զ'ցիշխողսն ձեր
սրբոյն յո՛ղեբերին կենաց։

յամ փորձուէ։

Հաշտեաց ընդ մեզ քո. և փրկեա
զ՚եղեմամբ արեան սրբոցդ վկայիցն

անուն քո յաւ՚մ յաւիտեան։

բոցն ի լոյս. և առաւե՛լ բարբրանայ
անիկ՚ քո մանին ժառանգութիւնդ սրբ
առ՚լով. արժան նաւրհեա և զմեզ հա
Վհայաբանեա սրբոց քոց ընթացից
նե՛ց ցիչք ա՛մ գործըք ետն ըզա՛ր. և՚ե
հնացին երջանկացեալ գոլ՚ոցդ. օրհ
ըզնա յաւետն։ Ո՛նդ ապրեցեալսն ի
Ա՛ւ՚ետ օրհնե՛ցիչք և՚ բարեր արա՛րիչ
ներ զապաւինեա՛ս ի՛քեզ. տէր ետ։
սրբոց քոց վ՚կայից. մի՛ անտե՛ս առ
Ա՛ռաւել փառաւո՛րեալ ի տաճարի՛ն
բոց վանն ընտրեալ՚ց քոց սբց. տէր ետ։
կեա՛ զմեզ յարժանաւո՛ն նե՛ղուց մե
Ա՛խտաստեղծին այցելո՛ փրկիչ փա՛ր
մե. տէր ետ հարցն մերոց
զմեզ յոտն կանգնեա՛ք քոյ
Ա՛նուխտակալ և՚ բարեգո՛ւթ մի՛ բա
զըն՛ր զո՛վխարս քո. մի՛ մերժե՛ր

ի թագաւորեալքդ վայելեացեն ի քո
Այդ մեռանի ըստ քեզ ևկենդանացայն.
նոսին օրհնեմք ըզ քեզ քո։ աքթ։
աւին ըզ դժընդակ տանջանս՝ ընդ
ջակից քեզ գոլով յաժառութիւն յանձն
ք՝ու։ այլ հարցէն մերոց։ Այդ խա
դ՝ու՝ բ՝ըս։ ա՝ըդ հարցէն մերոց։ Այդ խա
ղեան ըզ յաղթութիւն քո։ եւ պահեա զքոյս
Խնդրեսցեն ըզ քեզ սբ՝ հոգի. որ
րեւիցէ և գտանիցէ ամենայն սրբոց։
տիրոսացըն ժողովք. զայր մա՛րգա
այր սբ՝ց։ Կամ՝ըն ըզ քեզ ք՝ս մար
տակա՛ց. արդարոց անձի՛նք և հոգիք
Ո՛րչափ ըզքեզ սիրէ զքեզ այդ հրեշ
պատարագ քո՛ զ և զհնոցն՝ ասդ։
թեդ. և մատուցին զանձինս իւրեանց
Այդ միայնի ի՛սկր ահաւո՛ր քո սրու
նամա՛նն՝ ասդ՝ին աղաչանօք հայցու
մա՛ն՝ վերատրեա՛լդ յաղթեա՛ցին թըշ
Այդ նահատա՛կացն վայել քո ի՛

մար

նեքեան • Եկայք՝ Հեղուն արեան որ
րակ հնչէր • յոր ապաւինեալ ամ
ենայն իւրեանց կարողութեամբ
շտապէին՝ ըստ որում կարգեալ
հաստատեալ էր օրհնեցեալ Յի
սուսն՝ զի ոչ ձրի գնասցին այսօր • Եկայք
մեր երկնային զօրութեան • որ
փրկութեամբ մերոյ • խաղաղացոյ ըզկեանսն
որ ին • Ո՛ր ապաւինեալ են կենաց և
հաշտեաց ըզմեզ ամենի բարեխօսու
թիւնք • վախճանակամբ մերձենալոյ ա
ժամուն • որ միանգամ էիս մարդասէր
Թէ մեղայ • որ միանգամ էիս մարդասէր
ողորմած • խընդրեմք ի քէն ըզթողու
թիւն մեղացն • Ո՛ղջ կենդանի ա
ղաչեմ զքեզ • ամենեքեան միաբան • օր
հնեմ և բարեբանեմ ի դասուց մարտի
հանդուցեալ • օրհնեմ զՅիսուս ըստ մեծի
սրբոյն և բնաւորեան և ի՛ր ըս
և բարեբար արարիչն ըզնա յաւիտեան
զի՞նչ օրհնեցեալ • գովեցեալ
փառս • ընդ նոսին կենագործեա զմեզ

պ՛ասակեցան ի՛ քե՛զ [illegible] ընդ վերի՛ն
մեա՛ք զանազանութե՛ամբ ը՛ զ հանդէս.
թուի՛ր սրբո՛յ։ Ա՛ծափէն պատերազ
հրաշանան արարա՛ծ ը՛նդ յաղ
ընդ չարտարա՛նըս ճրագնահարացն՝ . Ա՛
Վրախանա՛ն հրեշտակ ի՛ յերկի՛նս
յաւիտենի՛ց միայն մարդասէր։
մարտիրոսաց փրկեա՛ զմեզ ի՛ հրոյն
սակե՛ր ը՛ շրբըս քո. աղօթի՛ք սրբոյ
Ա՛ր գան հայրակա՛ն իշխանութի՛ւն պը
լուսա՛ւորե՛լ զոգիս մարդկան՝ . աղօ
Օ՛ղջո՛ ընտրեցեր յամ ազգաց երկրի
ի՛ժողովո՛ւրդըս քո միայն մարդասէր։
թի՛ւք սրբոյ մարտիրոսաց խնայեա՛
թրո՛ւեց . վերապդզեմք տո՛ւք ե՛ւ տէր՝ . աղօ
Ա՛ր օրհնիս յաննախընթաց զենուա՛
բնակեա՛ն ի՛ մէջ սրբոյ։
հաւատացեալք օրհնեցէ՛ք զտէր ը՛ զ
ընդ երկնայի՛ն զօրութիւն՝ . Ե՛կայք
պաշտօնեա՛յ . և խանդեա՛ց ըզմարդիկ
մաքրեա՛ց ը՛ զսիրե՛զերըս յանօրէն կռա

քեզ ասլանցիօ՛ք ալ ալծատիկն։ փառ։
Ի սըրտըդ քու քարեբանութիւն ըլ՛ղ
սպղնձի բարեխօսութիւ՛ն։ փառաց տէր
Աստուած հնազանդեցաւ ըստ բնութեան իւր
ու ժառանգութեան հոգ։
Ընդ ընծայեսցես անազանաւն։ երկնային
թիւնն առաք։ փառաց արժանի արա
փառաւորեալդ փառաք երկրպագու
հրեշտակաց աստուած։ փառք։
յարկան լուսեղէն։ ո՛ւրախանա՛ն և
վերինն Երկիր։ ընդունելով զգուստ
քեզ երգեմն։ փառք։ Այսօր ցնծայ
ի ընդ անմարմնոց ըն։ դասակից ես։
ցին բրնանաւորացն ըստանանակից։
քեզ ալիր։ Ալ՛ղք քոյին համբերե
քեզ երգեմն։ փառք քոյ՛ փառք
ախերատից։ քաղցրը ձայնիւ հրեշտակքն
քեզ ալիր օրհնեմ զ՛ամբ ալ մոր
կեն ամեն։ Ա՛ղ վիճակ քեզ ալիր։
ջուարթունեան։ Ընծայ կաթողիկէ։

Ողորմեա՛ մեզ քո Թագաւոր. կամ
ողորմեա՛ մեզ քո Հայր. եւ ի՛ր հաճոյ քո զկիրակաւոր արա
տալ ի հաճոյս քո զկիրակաւոր արա
քոյն. ո՛ ողորմիլ պնդեսն քո սո՛ւրբ։
Ա՛ղբ հե՛ղման քո սո՛ւրբ արեանն. և քար
ջարանաց քոց եղե՛ն հաւիտեա՛ն
յաւիտեանս։ Ամէն։

Ո՛րչափ եւս ինձ քեզ ասե՛ր. անբակի՛ զ
բեզ հայր՝ ա՛յդ հա՛ւ բոլո՛ն մե
րոց։ Ո՛վ ինձ քեզ ասե՛ր. միածի՛ն
որդի՛ սո՛ւրբ։ Խնդրեցա՛նէք ընդեզ
ա՛ր. Հրեշտակա՛ք սո՛ւրբ հա՛ւ
Ո՛ղջո՛ւյն քեզ ասե՛ր ողորմեա՛ ինձ
Յո՛ւդա դաւաճա՛ն. ո՛ւր փախուցանե՛ն զօրք
երկնաւորաց զըւարթնոցն. բա՛ւ
Ա՛րուր երկրպագե՛ն դասք հնդե՛ղի
նաց սրբոց վերկայիցն. բա՛ւ
Ա՛կեալ եմք ի՛ տեղի վերկայիցն. և ա՛յ
ղաչեմք ընդ քե՛զ աճ՝ աղօրմեա՛։
Օ՛ աղաչանաց մեր մի՛ անտես առներ
բարեխօսե՛ սբբո՛ց քոց և աղօրմեա՛
փրկեա զմե՛զ յարենէ և ի՛ նեղուց
մերոց. բարեխօսե՛։

տրհաց։ Այլ մեծապէս կանգնեցին
բարեխօսութիւք սուրբ աղօթիցդ մեզ սո-
ցիք զի տաղտկեալք զոյց չէաւարանոյն
Այլ զանձինս իւրեանց ընծայեցին
սակիրճն սրբոց բարեբանելով օրհ։
Ընդ դառս երանելի վկայիցն ըզպտ
Ընդ երկնայինն զինուորութիւնն ըզ
թագաւորին քո գովելով օրհնեցեք։
և բարձր արարիք ըզնա յաւիտեան։
սրբեցն հայցեմք։ աղ։ Ի զոր օրհնեցեք
առաքեալքս ժողովեալք ի միշտակ
համբերելով։ աղ։ Աւասիկ և մեք հաւ
իւրեանց փոխանակեցին սակապէս
ցըն մերոյ։ Այլ վասն քո ըզ կեանս
սոցա կեցո՝ ըզ մեզ փրկիչ աւրէն հար
Այլ զի մարտիւ անօրինացըն յաղթե
ցին արևաբար թշնամեացն։ աղաչանօք
սբ զերբ[illegible]դութիւդ համագոյ։

րութիւք անդադար երգով օրհնութիւն
Այսօր միշտ աղաչեմք • և փառաւո
վակայքն • ևս լուսաւորիչք աշխարհի։

ՈՂ

բեխօսեն սո՛ւտ ը՛ւ վ՚ւ անձ՚ւնց մերոյ, ի՛ւ՞նն ընկալե՛ւ ը՛ղձեալն՝ • և բա
վանդ՝ նը՛ւ եր՛ւրորդո՛ւթեն՝ զանձա՛ւոյ
լա՛ւ ը՛զ պը՛ւտա՛կ • փոխ՝ ։ Ա՛ղեն օթե
Թագաւո՛ւոյց • զ յաղթո՛ղակա՛՞ն ընկա
Ո՛ւրնաբա՛ր մարտեան ը՛զ դէմ խրմխա
փոխե՛ցան ի՝զո՛ւրս վերին զըւարթնո՛ւն
կայնե՛ն • ոը՛ղ արեա՛՞ր նահատակեա՛ղ
Ա՛յսօր տօնե՛մ ը՛զտօ՛ն սը՛րբոց վե՛ղ
բարեբանեցէ՛ք ձայնի՛ւ սըբ։
գեա՛ց նը՛ւ զՀոգին՝ Հրեշտակապետութե՛ն՝ •
գո՛ւվեցէ՛ք ձայ։ ՕՕ բահանա՛ղն պատ
փա՛ռաց ք՛ա՛ զէակից հօր և Հոգւոյն •
ը՛ղ պըռակի՛չըն նը՛ւ ց։ ՕՕ Թագաւո՛ղն
Ծո՛ղ օրհնեցէ՛ք ձայնի՛ւ սրբասացո՛ւք
Ա՛խտեան ամենէքեան զը՛ղձն առաւ
ժանապա՛ղը եղե՛ն • բարեխօ։
ձայնի՛ն • Ա՛յսօր տեղեացան ը՛ղ Հի՛ւս երանաւո՛ւ
Ա՛ղը տեղեացան ը՛ղ Հի՛ւս երանաւո՛ւ
ձայնի՛ն • Ա՛յսօր տեղեացան ը՛ղ Հի՛ւս երանաւո՛ւ
զսի՛ւն Հաւատոյ • և Հեղմամբ սրեանն

Ալ պատակիչդ երբ ամենայն մեյրամ
բեռան տրուի, կեցո ըզ-
փաւաւորիքդ առելով. Երեքսերը
Օ՛հայր և զորդւ՛ և ըզ-նը միդիւղ
մեր մարմնացար, կեցո ըզմեզ բա-
ղձանօք զքեզ ք՛ն թագաւոր. որ վասն
Օրհնութիւն ինձր օրհնեացո՛ք
ընծայեցէք մեր, կեցո ըզմեզ բարեխօս
երկնաւոր թագաւոր. ընկալ զաղա-
չանս մեր. կեցո ըզմեզ բարեխօս
եղիր ք՛ն թագաւորդ. որ վասն

ինչպէս Հրշեմարտութեան։ Եւ խաչակիրք
Նոտանեցին չարչարանացն Հեղեք վը
խօսս առ ուխտ վասն սենեակին մերոյ
որ վկայէ ըզձեզ ոճնխմբեալ բարե
գործին։ յայնժեցելէ անօթելոյնացն ա՛վ
արիւնաբար վաւեալք զինու սբ Հոգ
մեալք ընդ դէմ Հրէից Թըշնամեացն։ Ա
րաշափաւ Հրգնութեք պատերազմ
տերազմակք իՀանդիսի։ բար
դրեա՛լ կործանեցին ըզգեղեցիկս պա
վանեցի՛ն յաշխարհէն։ Եւ ճերնեայ
Ա՛ըք ըզկնատարք կուսապատուեցեալն
ամենայն իբրեւ մահու ։ բարեխօս
արեանն իբրեւ եղեն վըկայք քո
ամենայնի՛ց և՛ մա՛հու ։ Եւ Հեղեմա՛մբ
տանջանա՛ց և՛ մահու ։ Եւ Հեղեմամբ
Ա՛ըք մատնեցի՛ն զան ձինն իբրեւ
պատգեաւ զկատարած էրկրպագ
աւցս ամենասո՛ւրբ էրրորդութեդ։
բառե խօսեցեալ սրբոց մարտի՛րոսաց
աւելան իքեզ ա՛ւ փառաց Թագաւոր։
գո՛յն։ յայնժեցելէ անօթելոյնացն ա՛վ
արիւնաբար վաւեալք զինու սբ Հոգ
մեալք ընդ դէմ Հրէից Թըշնամեացն։ Ա
րաշափաւ Հրգնութեք պատերազմ
տերազմակք իՀանդիսի։ բար
դրեա՛լ կործանեցին ըզգեղեցիկս պա
վանեցի՛ն յաշխարհէն։ Եւ ճերնեայ
Ա՛ըք ըզկնատարք կուսապատուեցեալն
ամենայն իբրեւ մահու ։ բարեխօս
արեանն իբրեւ եղեն վըկայք քո
ամենայնի՛ց և՛ մա՛հու ։ Եւ Հեղեմա՛մբ
տանջանա՛ց և՛ մահու ։ Եւ Հեղեմամբ
Ա՛ըք մատնեցի՛ն զան ձինն իբրեւ
պատգեաւ զկատարած էրկրպագ
աւցս ամենասո՛ւրբ էրրորդութեդ։
բառե խօսեցեալ սրբոց մարտի՛րոսաց
աւելան իքեզ ա՛ւ փառաց Թագաւոր։

Ա՛ղբ

ըմ՝ ըզպրաւկնս։

Ա՛ժանի եղէն առնուլ ինչո

եղե՞ն յաղթօղք ի պատերազմի։

Ընդպրաւկնս։ Այ՛ զօրուք՝ ար հնդգին

ժանի եղէն առնուլ գիշերակաւն

Ա՛ղբ ըզ առանձինս ես ըզ մեհ վանս

առնուլ գիշերակաւն ըզ պրաւկնս

բեցեալք ի՛ տունէ՝ ողբ ա՛ժանի եղէն

Ի՛փառըս պարծեացին մանկա՛ւնքն սի

խօս առ ու՛ր վասն այնձա՛նց մերոց։

ոգւո՛ր մեր՝ ունելով միշտ բարե՛

ել ի՛ձե՛ռն սուտ բացի՛ մեզ դուն

ըեսու՛ք գիշերատակ ար ՚ց վը՛կայէց։

Ա՛ռդ էակաք հառաստեալք կատա

Ի՛քե՛ ըզպրաւկս անա՛պակեաս։ ա՛՛վ

յերկրայնոցս ի՛ յերկի՛նս • ընկալա՛յք

ի՛ք զըՆթա՛ցըս ձեր՝ • և փախեցա՛յք

Յաղթա՛նակ համբերութե՛ կատարե

մայր արքիք ո՛ւրա՛խ ըլլա՛՛ք։ ա՛՛վ

եղէք որդո՛ւն աստուա՛ծո՛յ • ըզբաժակ

զի ոչ ողորմեա մեզ
Աշխարհս վերկայքն. բարեխօսեսցէ ա-
ղաւթիցն ընդ դմ թշնամւոյն զո-
րով պատերազմեցաւ ընդ մեզ
բերելով արուեստ հնարացոյց պատե-
րազմացն ընդ մեզ. Այլ ի մարմնի՝ զանմարմնական-
ացն ոչ ընդդիմացեալ. ա-
ռաւել զօրացեալ ոգւոյն ընդ մարմնոյն
ամենայնիւ ամենեքեան ոչ պիտի
նեղիմք զաղցրութիւնս. Կամ անդ է ա-
նմարմնոյն. առաւել քան զմարմնոյն
կայիցէն պատերազմելով այսօր ընդ զօրս
քաղցրանաց հընչմամբ զմաստուածս
յաւիտեան։ Օ՜ յաղթանակ մարտս վե՛ր
Ո՞ւր ոգւոյ օրհնեցի՛ք՝ բարձր արարէք
քաղցրանաց հընչմամբ երգելով. ըզ-
Ա՛տաճարն ձգնաւորաց հանգստեան
հանդիսացեալք ի մարտի՝ ըզձգնու-
ըս դրժընդակըս բերելով արիաբար
աշխ հարցըն մերոց։ Այլ և ըզմահ
բարեխօս քեզ ունիմք կենցաղ զմեզ ի-
վերկայքն. ըզ ձգնուիլըս ուցա
զի ողորմեա մեզ

ընկերեցի՛ր դո աշրատիցդ բարեգործ-
թեան զանչափ դո զգուարեցուսուցիչդ
զքո վերին զգուարութեանցդ։

Թշնամանայն պատե՛ր բոլոր փոխեցան ի՛
ամենայնի, համբերութե՛ վանեա՛ր զ՛ զ
ըղ հրգնոյ թեամբ ի՛ փորձ գանացան
բանաւո՛ր զեանց ընդ։ Սահատակեա՛ր
խոհեմութե՛ ընծայեցին զի զ զի ամա՛ր
հրոյ տանջա՛ նաց՝ զպատե՛ակեան մեծ
ի՛ մարմնի՛ ցուցան՝ զերիվերոյ սրոյ ու
բոնաւո՛ր թշնամանացն։ Հ Հանդիսացան
աո՛յնեանք՝ ոյք հանդիսացան ընդ Քրիս
երկնային զօրան այսօր երգակից՛ ո՛
ո՛ր ևս ամենայն մահ ընդ ի՛ քոյ քո ընդ
հրեշտակս լիցերկինեան քո՛ Քրիստ
թագաւո՛րեալ։ զաստուածընկալ ընդ
տեղ զինաւո՛րեա՛ զ զ երկնաւո՛ր
բար զո՛ Քրիստ։ Հ Ընդ նմա՛ յիշեցի՛ր
մեղսութեան սրոյ ու հրոյ համբերութի՛
յանձն առին՝։ յաղթեցին առաքինու
Հ ըղ ազգանոցին բերանաւո՛րացդ
Հ ընդ զանչափ զո զգուարեցուսուցիչդ
զքո վերին զգուարութեանցդ։

ցի՛ն զիշխանն անօրէն խաբեան գոր-
ծակ
ծ ա ա ա

փոխանակ անցաւորիս՝ ձեզ անանցիկ
անոյշ բուրմամբ յուշանալ։ յարժա-
ձեր արիւնքեզ հեղան յերկիրի՝ և հնա-
զանձինըս մեր։ փոխանակ արեանն ետն
յարժանաւոր յաղօթըս ձեր յիշեալք
լարանելի՝ նբ հայրապետք։ ողբ կամաւ
խօսեցեալ այո ուր վա՛ն անձանց մերոց։
ծառացեալք ի հոգին սրբոյ՝ բարե
լարանելի՝ նբ հայրապետք էարչարե-
խեալ ը զաւառանոյ դաւակիցք եղ։
յերկրի՝ յաղթօղք ի պատերազմի։ կո
վերնոյն։ Ա՛գնեալ նահատակեցեալք
լով բռնաւորին դա՛ւակիցք եղեք
եալք վասն ետն համբերեցի՛ք։ յաղթե
լարանելի՝ նբ հայրապետք էարչար-
խանեցա՛ն ի գուռնէ զբաւարթնոյն։ սո
կենդանացան։ ելին ի լուամբն երկնից՝
կատարման ետ։ ողբ լամահոն ի բերա՛ն ոց
Տէրն՛ի՛կ երկնից փախստական հանդիսի
ծակցո՛ք ձգնող հայրապետքն։ սո՛ցա բաւ

շատակ սբց մարտիրոսացն. ընդ որս
ինոր: Ի յաւր ոտնէ եւկուզեցի ըզմի
երեմ լոյն օրհնեցէք զտէր ի յաւրհնու
Ի՛ք ըս՛ օ՛ բէհ • անդադար յայր ձայնիւ
ի՛ զ պրսաւիչէրն սբց և զհանգիւցեալն

տա՛ր վա՛ն անձա՛նց մերոց:

սլսանին ինքէ ընկերացն • և բարեխաւսեն
հրեշտակաց և մարդկան՝ զ յաղթող
փրկչին • ևկն Քանզի տեսանէր եղեն
ցին • նրմանօղք լինել չարչարանաց
մին ունելով զաւանջ նոցա ասէ մարդ
նեցեան պատուհասցուք: Քանզի մար
շատակ • ևկայք հաւատացեալք սո
անյաղթելի ձգնաժողովացն ըզմի

տա՛ր տէր զհոգի սբ•

քեր զհոգի սբ•ի: Ի՛ ըսկսբեան հայրն
սբց մարտիրոսաց գոհաբանեմք ի՛ զ
զբօսեց կեցո ըզմեզ: Յիշատակեա
նեմք ըզգեղ զտէր • ի՛ ք ի՛ ք ևս տէր
Ի՛նդ վերին զբարերարութեանդ բարեաց

պատրաստեալ պըսակ փոյթ ի՛ք • յար

Օրհն

և մեք տօնեմք ի զհիշատա՛կ սրբոյ
սրբոյ։ Համաճայնեալ ընդ նոցին այսօր
տակք ի յերկինս՝ ընդ հգնո՛ւթիւ
նըս պըսակեցան։ Ուրախանան և հրճ
նահատակեցան ի՛ երկրի՛։ և ի՛ երկին
նուի՛ Յ՛ն սրբոց վա՛կայեցին՝ ոորք
պայծառացեալը եկեղեցի այ՝ ընդ հրճ
ի՛ լոյս զնա՛մ արարածս։ տո՛ւք։
հաւատաշտութե և ան ծաղեալ
ցան մեզ քա՛րոզք և վա՛կայք ի՛ խաւարէ
ընտրեցոյ։ տո՛ւք օրհ։ Ա՛յսօր շնորհէ
նան բանակք անմահ բնութեն։ եկեղեցիք
նուիրք սրբոց մարտի՛րոսաց զուարճա
սը եր երիցս տո՛ւք օրհնուի՛ ի՛ բարձունս
երկնից տո՛ւք օրհնուի՛ ի՛ բարձունս
մանկունըք սը եկեղեցւոյ ընդ զօրս
սրբոց մարտի՛րոսաց զուարճա
Ա՛յսօր մի՛շատակ սըբ
և մեք ձայնիւ երգեցո՛ւք օրհնես
յուք ըզնո՛ր յօրհ։ Ա՛ր անթո՛ւառամ վի՛ճակ
պսակէ ըզսո՛ւրբս իւ՛ր։ և լուա՛յ
սրս լուսեղէնըս վերա՛ցոյց։ օրհ։

Ինձ ուրախ եղբք հրեշտակաց ծիրանեաց զի ես զգեցայ զանգեակս զոր ինձ զգեցոյց փրկիչ աշխարհի ի մարմնի իմում.

զբեհօսուբ սոցա՞ք ա՞ խընայեա՛ կ մնդ։
մըն չարի՛ն վանեցին ժուժկալու֊բ. բայ
րեցին ալ մարտիրոսքն. և ըզպատերազմ
Ա՛զնաւորական աշխատուեց համբե
նեմք ըզ քեզ անլըռելի ձայնի՛ւ։
պազուբ ալ երրորդուեդ՝ բարեբա
գեցեր ըզ տիեզերըս Հիմարիա Երկըր
Ալ՛ ալըծ հոգի՛դ Հիմարիա՝ որ նորո
սըբոց քոց. գովեմք ըզ քեզ ընդ։
որ պահեցեր յաղթօղ ըզ Հրեշտուբ֊
երկնից։ Ալ՛ոբը ալըծ որդի՛դ միածին
օրհնեմք ըզ քեզ ընդ զբաւորեալս
փառաւորեալդ ես ի՛մէջ սըբոց քոց.
Ալ՛ոբը ալ՛ըծ հայր անբակիզքն՝ ՝ որ
ողորմեա՛ երկնից։
բազմաթիւքն ընծայեցան ի՛ խորա՞
ասէնն՝ քանզի երկրաւոր զինաւորեց
մարմնոյ զինուորութիւքըն ՀԱծապա՛հ
նայինն ալ՛ծէրէնն փառաբեն։ Ա՛յսօր ան
դեամն ալ՛ի՛ յերկրի՛ պըսակեցան երկ
սըբոցն։ Ա՛յսօր Հրեշտազեակ ալ՛ըց

ըզ հօր իմոյ Ժառանգդրդեք երկնից
նից վերկայեսա՝ ասէ. եկայք օրհնեալ
գրիստոսի որդւոյն աշխ: Այն իւրով
ցեալ բերկրիւն ընդառաջ առեալ զն
քան զակնեցս պատուհանսն գերթա
գոյն հրաշիւք՝ . որք վա՛:
Այ՛ հօր մարդասիրութեանդ դասքըն ցնծա
պատակըն ձեզ առանդեալ մընայ՝
ղաւին արեան՝. որք վա՛: Այնթառամ
գերիսկերն՝ ընդ վարդապետին ձեր հե
մեզ անձին աւարառուցըն զոհարձացեալ
հրեշտակացըն դասքըն ծանակիցք են
նեալ ըզմեշնամին խորտակեցիք:
տի երանելի ընթ մարտիրոսք . որք վա
Հրամայ վերկին զըսարքնոցն . քան:
ընկալան ի քէն քո . և դատաստուեցան
բանըն: Այ՛ ըզպատակս անապատական
հրաշափառքին վանեցին ժուժկալութ
խանակ արեանն քո տար և ըզքաջութի
Այ՛ըզ հերձուածս խրեաց վո

որ ինչ ասէ թագաւորն բանիցս
նեղի սրտիցն զի ոչ գիտէ զինչ
ինդ զբեր թուի։ Այնորդոյ հնգետասնից
ամաց էր թագաւորն յորժամ
գնաց յաղտատ ի Թշնամւոյն
խորհուրդս։ Ի ցերեկ ընդ առաւղ անկեալ
ի քնոյ զբեր տեսանէր զի
ի հօրէ լուսոյ ընդ ձեզ ու։
պատարագիս մերոց ձեռամբ՝ ու ընդ
պատարագիս մերոց ձեռամբ՝ ու ընդ
ի՛ երկնային զօրքն ի ձեռ ի պատիւ
հատուցանէին բանիւքն ընդ ձեզ։
երկնից ի ձեռ ամենայն ազգ
մեր զի ոչ ոք ի ձեզ ոչ
ինդ զբեր թուի։ Այնդ զբեր երկնից օրհնեալ
որ ինչ ասէ թագաւորն ամենայն
նեղի սրտիցն զի ոչ գիտէ զինչ
ինդ զբեր թուի։ Այնդ զբեր թուի։

ուսացեալքն յանուն քո երբ
պատերազմեա՛լք յաղթեցին
թշնամոյն. սոցին աղաչանօք
խնայեա՛ ի մեզ երբ հա՛րցն մերոց
ա՛ղք կամաւն իւրեանց անցին ընդ
հո՛ւր և ընդ սուր. և դաւանակի՛ցք
եղեն վերին զօրութեանցն. սոցին
աղո՛ւթս խնդրեմք ի քէն թագաւոր
փառաց. աղաչանո՛ք սո՛ղոմոյ վկայ
իսկն խնայեա՛ ի մեզ երբ հա՛ւ

գ Աղե՛ք ի վերնական զօրուէ քումմէ
պատերազմա՛լք յաղթեցին թշնամոյն
և դասակցեա՛լք վերին զօրացն օրհ
նեն զքեզ գովէն և փառաւորեն.
Ո՛ք քաջութ արիաբար ձգնել. արհա
մարհելով զչար տանջանս և զմահ.
և ձայնակցեա՛լք երից մանկանցն՝ օրհ
ն՛ւեսին և մեք հաւատացեա՛լքս խնդ
կատարեացո՛ք զմիշտակ սէրդ վկայ
իսկն. և ընդ նոսին համամձայնեա՛լք՝ օրհ
նեմք զո՛ղ քեզ գովեմք և փառաւորեմք.

Հզնաւորացրէն յաղթել չարին ընդ
Ա՛ր հատուր զօրուն մարդասէր քոց
ընձեզ օրհնեմք աւրծ հարցըն մերոց։
կան զօրացրէդ զովիս սրբոց ձայնիւ։
Ա՛ք էս տէր զօրուեցոյ· որ յանմարտեա
հնձան ելանէին զարհուրելի ձայնիւ
սուրբ հոգւոյն բերկրութեամբ։ աղաչէ
Տ աճաւր են սա հնգետասան սիօն· աղ
սուրբ իմանալին սիօն· աղ
չեղմամբ արեան սուրբ մեծարի մայր
չեսցուք ընդեր այնքան խրնայեա իմեզ
նեխարձք սը ի մէջ հակերձեցոյ· աղա
Ա՛յսօր յիշեակ սրբոցդն · և փայլէն
իդասա նօրոնն վերսկայրգեցան · աղ
հետ փայլակն · և հրեշտակացեալ
Ա՛ղբ խակապէս շնջուցին զբոտոր ան
տոլ ընդ քէզ խաչակցեցան · սրբօք
բարձին ընդնիք քո · և անմեկնելի սի
Ա՛ղբ և ընդ խաչս հանդեցան
ընդմեռա։ աղ
մըկըրտեցան · սրբօք այնչափ ո
բին · և մըկրտուեալ արեան ընդ քէզ
Ա՛ղբ ընդաժակ մահու ընդ քէզ ար

Հանդերձ որդւովք իւրովք տանելով
Զանոյ եկեղեցի՛ ուրախութիւք մեծիւ.
Ա՛յսօր Ճրագնուէք սրբոյն ըղծատ
Ա՛ղ փոքրեցան լիփորձ սրոյ և հրոյ,
Եւ ի՛քո պատուիրանացն երբեք ուչ խո
տորեցան. ա՛ղչ Աղեն տաճար սրբուե
անմահ բանիդ. և՛ ըզգանձըս Տ՛ծո և
ուրս աստանօր պատրաստեցի՛ն. աղո
ես յաւր Ճրագնուէք սրբոյն ըղծատ
ուսեալ ըզչիշատակ ա՛րժանի արա.
և աղօթիւք սուգ ողբոմեա՛ մեզ:
Ա՛ղ քեզ սիրողաց որդի՛ ա՛յ պատ
քան և յաղթօղ ե՛ր երանելեացն օրհ
Օ՛ երկրեաքն այսօր ի՛ չիշատակի
սրբոց բարեբանելով օրհնե՛:
զօրսըն մխաձայնելով. ընդպատկէրն
ընկնա յատեան: Ա՛նդ երկնային
Ա՛ղ ա՛ր օրհնեցի՛ք և՛ բարեր ա՛րասի՛ք
զայս ըզչիշատակ սուգ. ըզ քեզ
կայք զոյ վերկայիցն. ողբերելով ասո
սար ըզքաջերեսունեքին. քան ընտատա
դիմամարտուե. ըզ քեզ: Ընկալ ա՛յ

Հոգւոյն որ բնակեալ է ի լոյս ան
հասանելի՝ Ո՛վ էակիցք հօր և
Ո՛վ զոր օրհնեցէք բարձր արարէք զ
պատի ի քէն ընկալան • սուրբ աղ
հաճոյիւք քո՛ք • ո՛վ զպրասակ անա
Ո՛վ զընթացս իւրեանց կատարեցի՛ն
վերջին յորդեգրո՛ւեք շնորհս • սուր
սէր բովորից հօրն • ո՛վ զաւետեալ եղեն ի
Ո՛վ իակ՛զբանէ պատուհասալ եղեն ի
նայեա՛ ի մեզ ա՛րդ հա՛ւատոյն մերոյ
բազմութի՛ւնան • սուրբ աղաչանօք իւր
րեալ պայծառացան ընդ անմարմին
ք՛ն տո՛ւրը հայրապետէն • ո՛վ վերաբե
Ո՛վ հաղորդեցան էարէարանաց քոց
դանեաց ի մեծըն սիօն։
թուատեղւոյն վերին՝ ի քաղաքէ կեն
գա՛ն արբոյ • առաջնորդել մեզ յա՛
իւրեանց։ Ո՛շխանու թի ուն ի՛ն ի հո
նաց պարգեւեա՛ք մեզ ի՛ քէն իբրո՛ւ
զիշատակ սուրբ։ Ո՛վքա են դեղ կո՛

մատոյց և բարեբանէր սրբատաց ձայ
նիւ՝ բարձր։ Օ երկրպագեմք ի
սեց հայրապետաց սրբոց հեղմամբ ար
եանն լուսեանց նըմանաօղք եղէն փըր

կչին զինքեանըս։ բարձր։

Ա՛ղաչեմք մեզ ըստ արժանի մեր լ՛ինել
տակից սբ հայրապետացդ։ Ա՛րք յա
նուն քո սբ դարձուցին զհեթանոսս
կուռցն լ՛պաշտելոյ։ աղօթիւք սուրբ
ողբոմեաց մեզ։ Լ՛ւ արժանի եղէն
ընդունիլ լ՛քէն զանթառամ փա

ռաց պըսակն։ աղօ։

Ա՛րք զառ լ՛քո զջերջատրանըս յանձն
առեալ համբերեցիք։ ով ածասէր հայ
րապետք։ և արժանի եղէք զերկնայ
ինն առնուլ պըսակ։ Ա՛րք փորձեցեալք
շնջանութ հրով։ ժամանեցիք պատ
րաստեալ ձեզ զարքայութեն։ համարձա
կութիւ ունիք բարեխօսել առ քր
վա անձանց մերոց։ Ա՛րք զամբարըշ
տութեըն վանեցիք զկռապաշտութիւ

ղեղ հրեշտակն՝ · եւ
ծագեաւ ի յերկինս · և դաւանեալ ի
ին։ Ի ուսաւորեաց ի յերկրին՝ այս
ծոյլ ի մարտի՝ և պղտակեալ ի հօրէն
Քանզի տեսող ի տանջանս՝ և յաղ
ւորեալ զնոսա՝ ընդ ոտիւք նոցա։
ի սրբոց վկայիցն · եկայք ժողո
Հիւսիսակ և այսօր քաջ նահատակիցն
ն աղջամըղն պրսակեալ եղեն։
մարմնաւորեալ ընդ վկայքն՝ · անեղն՝
նոյն · և բարեբան նեալ ի դասուց
Ի բանաւոր ոչխարն ի հոգեղէնն զըս
շն պարծանքս յաւիտենական։
վերաւորեցին ի մահ ըզգեցեալ · և առա
դիմ զինուս · վերաւորեալ ի մարմնի
Ալանիոյ և արեամբ մարտեան ընդ
եղեալ՝ն յաղթօղք ի պատերազմի։
մին վանել խորտակեցին ընդ վկայքն
մարդկան · զի զերծոխատացեալ ըզքրիստ
Ցընծալ ի այսօր հրեշտակաց և
հայեցեալ՝ անդադար ընդ երկնղեցոյ։
ով ազգաց հայրապետ · հաստատուն հիմն

կան՝ · հրաշալի՛ Հր՛գնաւո՛ր ի՛ երկրի
Ա՛լ՛ւոր գե՛ղեցիկ պարծա՛նք ազգի մարդ
միշտ և յաւիտեա՛ն։

Ա՛լ՛ւոր գե՛ղեցիկ պարծանաց ի՛ քե՛զ յոյսացե՛լոց · որ ի՛ բարձունս բնակե՛ցեր · և ի՛ սո՛ւրբսն հանգնե՛լով խնամ զնոցա՛ն յայլաւո՛ւթ։ Ա՛լ՛ւոր հեզմամբ սո՛ւրբ արեանն խաչեանց ազատեցի՛ր զ տիեզերս ի՛ դիւցապա՛շտ մոլորմա՛նէ · և եղե՛ր յաղթո՛ղ ի՛ պատերազմի՛ · Ընդ որս և մե՛զ աղաչեմք զի ընկալ՛ւ և ի՛ զմեզ յերկնայի՛ն խորանս ի՛ լուսեղէ՛ն առագաստին · բերկասո՛ւթ և աղօթի՛ւք սո՛ւրբ Հր՛գնաւորացն։

Ա՛լ՛ւոր քե՛զ կարդայի՛ն յօգնո՛ւթի՛ն սո՛ւրբ մարտիրոսքն և ամենի՛ն · որ ի՛ բա՛ր ձո՛ւնս բնակե՛ցեր · և խընայեա՛ք մե՛զ · ո՛ւռ ես դո՛ւռն լուսոյ · դո՛ւ պսակ պարծանաց ի՛ քե՛զ յուսացե՛լոց · որ ի՛ յերկնեա՛ւ գա՛ւիթ · և ի՛ սո՛ւրբսն հանգուցեալ · և դո՛ւ ես ընդո՛ւնող հոգւոց մերոց · որ ի՛ բարձո՛ւնս բնակե՛ցեր ·

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՏՈՐԱԿ

Ի ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՅԻ ԾՆՆԴԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻ

Ա. Ի սուրբ Աստուածածնայի ծննդեան Յիսուսի Քրիստոսի տերունական տօնի

Ամա՛ն մատուցին զանձինս Քրիստոսի քեզ
Տա՛ծ օրհնել զքեզ արժանապէս։
Ի միտկըս վերկայեցջ զքո պարգեւ
Եւ աղօթիւք նը ձրիգնաւորացն։
Խնայեա յարբունըդ բարեխօսել
Նոսա՛ զքո յատենի դատաւոր ապեղ
Դրութիւն ի դարուն ներման կենաց։
Ի պատրաստեա՛ զքո օթեվանըս երջ
Քոց ընկա՛լ և ըզ մեզ փրկիչ յորդե
Յարկաց քոց ընդ սո՛ւրբըս քո։
Ո՛ողորմա՛ծ քո զդուռըն բաց մեզ
Տէր, և արժանի արա զմեզ լուսեղէն
Ո՛ողորմա՛ծ քո զդուռըն բաց մեզ
Նուիրեա՛ երգով բարձր ա՛ր։
կան։ զարարիչն արարածոց միաբա՛
Ըզ տէր՝ դա՛ռք հնչեցուցէք և մարդ
Ըզ ամէն ոք բարձր ա՛ր։ Ի՛ զա՛ր ՕրհնեցէՔ
Լա՛վ ի՛վեր ըզ ձայնս։ և երգոջք հոգեւո
որ ի՛ մէնծն կենդանիք։ համբառնա
Ի՛ զա՛ր ՕրհնեցէՔ ըզ տէր՝ երկիր և
բարձր արարէք ըզնա յաւիտեան։
լօրեք զա՛ստուածն աստուածոց։

երգակից անմոռնալիան զօրացն։ օրհ։
տեսող՝ նբ գվերկայն արժանի ուրատ։ և
ընձա յաւիտեան։ Ո՛ր փառացն իւրոյ
Ա՛զ՝ որ օրհնեցէք ե՛ւ բարձր արկէք
լո փրկեա զմեզ ինքնիշխող մերոց՝ ։ որ։
խաղաղայո ըզկենցաս մեր աղօթիւք սո
մեք ոծանէմք ը՛զվերնոյ նբ վերկայից՝ ։
ուանն՝ ։որ։ Հանդիսացեալ այսօր և
Ո՛ երգեն վերկայք զո՛ կանգուար մահ
րոյ քան զբնութիս՝ ։ արհամարհելով
անարգելոցին ըզչար տանջանս և ըզմահ
Ո՛ր քան զբնութիս՝ ։ արհամարհելով
վե ալեան քո որ աւրծ հաւրցըն մերոց։
Ո՛ր ըզհրաշափառ զօրութիւդ ծա
նուցեր ազգի մարդկան՝ ։ տուայնելով
յաղթող նբ գվերկայն խաչտեղութիւն։
Ո՛ր ըզհրաշափառ զօրութիւդ ծա
ուանայ արեամբդ զո սրբոյ։
Աւգա՛՛ աղօթիւք փրկիչ Հնայեա
ի՛նբ եկեղեցի՛ քո ։ զոր ըստացար պատ
և անկն ուղիղն պրատիչ ի՛քէն տո՛ւ
քեզ պատարագ արեամբն իւրեանց ։

Ա՛ղ ողջոյն լուսաւորեաց զաշգս որդոց մարդկան ի գիտութիւն ճշմարտութեան. և հրա
հիրեաց յերկնից արքայութիւն. օրհ
Ա՛զ յիշեսցուս վերկայից քոց ածնեմք
այսօր քո Քրիստոս՝ աղաչանօք սուրբ
ոգւոյդ եմեռ: Ա՛ռ յաղթիցիկն անօրէն
բռնաւորաց հեղմամբ արեանն իւր
եանց՝ և դասակից եղեն վերին զո
տարինացն: Ա՛ն ընկալար զ՚զաչս
սակս անապականս յանբասուն քոյ
սոյն՝ և մի՛շտ ուրախանան ընդ հրեշ
սակս իւրեանց:
Ա՛յսօր յիշատակ սրբոց քոց՝ որք
տանջանաց անօրինացն համբերեցին
և դասկից եղեն վերին զօրութեանցն:
Ա՛յսօր և հրեշտակք ուրախանան՝
ընդ կամաւոր չարչարանսդ Քրիստոս
բանն՝ որք յաղթիցիկն անօրէն բռնա
ւորացն: Ա՛ր ես թագաւորեսցիս.
որ նստիս ի վերայ քերովբէից կիսն
դանեաց՝ և ի՛մեզ քոց փրկութիւնդ

բերեցին՝ · Եւ ըզ սպասեալսն բըռնա-
իւրեանց հելլին՝ զարշարանացըն համ-
զմարմինս իւրեանց։ Եւ զարհուռ-
զի ընդ հետ և ընդ առիջ անցուցին
ծասցեն ի հանգիստս իւրեանց՝ · զան-
պատերն՝ երեսք փառօք և ցըն-
դաշնին մեր և առաքարարք նը երդմը
լաքն յեկեղեցիս աղտարձս։ Այնբեան
թելը փոց քո · համաձայնեալ ընդ նը
ուց սերծբեկիչ։ Ոչ զքեզ գովմըն
ակս ի քըրծբս՝ և բարեբանիմ ի դա
վանըն քըզ հայր երկնաւոր՝ որ նըս
աւ ոչ երեց վկային՝ որք բարեխօս
մարդկան։ Ակայք և մեք քի հաւա
ապստամբս՝ կատարեսցուք ըզ յիշ
խանարհեալ միաբանութ ծնանիլն ըզ
հեղձաւ արեն սո դաւք հրճշտակաց
խօս են առ նը վասըն մեր։ Այսօր ի
միշտակաւ սբց վկային՝ որք բարե
պատ եկեղեցի քի պսակառանեալ

Տարաձգեն անարգելեն յաշխարհի։
Այլ եկայք հաւատացեալք կատա
րեսցուք զպիտոյսն սգոյ. քանզի սոքա են
մեզ բարեխօսն յաթոռսն երկնից։
Ո՞չ ես ինձ սէգ լերան ուրոյ ես փոյթ
խոր հանգուցեալ ի յոսկերըս սգոյ. ես հո
գիք սոցայմ զամաւորեալք ընդ հրեշ
տակիս ինչերիվ նոս։ Բանակք հրեշտակաց
տեղն շուրջ լեն զնոքօք. ահերգակիցք են
մարդոյ յօրհնութիւն սոյ. ահա այցե՛ն միա
բանի՛ն զհամատաղտկիլ ընդ աշխարհի։
Բանդա՛ս համարձակութիւն առ տէ՛ր բա
րեխօսութի՛ սգոյ. և թօղութիւն մեղացի՛ց
որոյ կատարեսցի ըզկիւտատի՛կոս սգոյ։
Ա՛ստուած բարձրեալ և ի՛մբոս հան
գուցանել և խաչբոյց վերադարձ մոռ
թելոյ հայցեմք ի քէն տալ հոգի բար
հաց. բարեխօսութեբ մանրախոտացն
հաշտեաց ընդ մեզ քա՛։ Ա՛րք կրծա՛
նեցին զանօրինացն ըզ պատակեսն. ահ
կիշատակ քաջուե թօղեն յաշխարհի։
բարեխօ։ Պատարագ անուշահո՛տ մա

ցմահ ժամ ասէ՝ որ փոյթ ըլլայ քեզ վա-
պագիտել. քեզ փոյթ ըլլայ վայելել պահիլ
ես վերջ օրհնեալ. իմանալ կանխ երկրը
ցեր մեզ ասել որ փոյթ ունենայիր
բելոյ. Եկիր երևեցար մանկամուխ ու տու-
Հաւատը ես հրշեմկայ՝ անտես խոր-
քեզ փառաւորել քեզ որ պարծ։
նոյ. ծաղաղակեցիր առ քու որ փոյթ ըլլայ
նը վերկայեցաւ. ուսցուք ըսկիզբն ըզգօ-
Ալլ ըզ եկեալ եմք ի պատերազմի շատ մարդ
դուռը կենաց բացին իբեզի՞ նոյ։
նապարհ հմրդեցին՝. Ա՛ոտ քու մեզ
Հեղմամբ արեանն Քրիստոսի մեզ ճա-
հրաւիրեցի՞ն յօրհնաբանութի՞ւն։
մըն Քրիստոս շնջուցին. Ա՛ր ըզտիեզերս
դունեցի՞ ի յաւետեանսն լուսոյ։
յաղթող վերկայեցաւ. արժանաւորք ըն-
Ի՛ ըրծրդութեանն սիրոյ անձի՛նք ձշ
ուանիցէ քու սիրոյ, բարեխօ՛։
Համբերելով չարչարանաց վանն ան-
տուցին քեզ ըզմարմի՛ն և զարիւն՝.

Ի յերեսին երրորդ օր Յունգլատեանն,
Յանգեաւ մարմնով՝ ինդր տապանն։
Ո՛վ ի գնդին երեսուն իւրոմանուքն,
Իսկ յարուցեալ անապականքն։

Աստուած Հայրէն՝ Անճչելւոյ է Բա-

ՏԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻ, ԱՄԷՆ

Ո՛վ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ յարեար ի մեռելոց ողորմած և կենսատու՝ ընդ մեզ՝ տէ՛ր ամենակալ Հայրոյն մերոյ՝ Ա՛ր մահկանացուացար կեանքդ ես. զհոգիս նըմնջեցելոց մեր ընկալ. տէ՛ր ամենայ՝ որպէս փոխեցեր յաշխարհն կենդանեաց՝. Հանգստեան արժանաւորեա՛. տէ՛ր ամենայ՝

Ա՛զատ ծրհնեցիր զքեզ ևբրայեցի ազգդ ի գերութենէ Եգիպտացւոց՝ ազատ մարդ ես զօրութեամբ բանին՝ ազդ մարդ ձայնի՝ կենսագործիդ ընծայեցեալն՝

ի մեռելոց անապական մարմնով։
Հոգին հոգիք ննջեցելոցն, և յաւուրն
փառաց Թագաւոր, ի՛ձայն փողոյ նո
ի՛ միասանգամ գալստեանդ՝ զամ
լոց. Թէ՛ր և ի՛շխան վերնօրհնեմք զքեզ
Թէ՛ նդ ես ձայնիւ յաւիտենից ննջեցեա
ՈՒ՛ր վայելէ ասէ օրհնութի՛ն, որ յարու
ած. քանզի գի՛նք սբ սրբեն զոճն։
Հանգո՛ զհոգիս նոց ընդ սբ՛ս քո քն
դորգեցան մնդմնոյ և սրեան քո սո.
ընկալ մարդասէր. ըստ մեծ։ Ա՛րք հա
ցե՛ք. յիշատակի իւրեանց զհոգիս նո
ՈՒ՛ր չնորհո՛ք սբ հոգւոյդ լուսաւորէ
ստո՛ղ. ըստ մեծի՛ քոմ ողորմութե՛։
զնննջեցեալսն ի՛ քեզ ա՛ղի՛ղ հաս
ՈՒ՛ր պատե՛ցե՛ր ըզմեզ. ընկալ և այժմ
ՈՒ՛ր ստեղծմամբ ըստ պատկերի քոյ
արարացո՛ւք զանուն քո յաւիտե՛ն։
ընդ սբ՛ըս քո. օրհնե՛ացո՛ւք և բանբեր
բարե՛բար. հանգո՛ զհոգիս ծառ՛ից քոյ
ըզ՛ըս օրհ։ Ա՛ստ ա՛ղաչեմք ըզքե՛զ

ընկալ Իդա՝ սա անդրանկաց գրեցոց ի
յԵբկիւնս։ Լինկալ վասն ոչ ըզ բանտ
ընկալ Իդա՝ սա անդրանկաց գրեցոց ի
յԵբկիւնս։ Լինկալ վասն ոչ ըզ բանտ
պայծառացոյ Իդա՝ սա անմարմնոցն. իմ
ղով անդրանկաց գրեցոց ի յԵբկիւնս։ (
հոգիս Ծառայից քոց քրիստոս
ա
ա
Լինկալ քաւարանի կամ ըստ իմաստասի
ր կոստանան. ի լուսաւորչէն սուրբ սուրբ
Դառնացեալ ի գահս սա անմարմնոցն. ի՞նչ
դեա վէրինս. ոչ ազգական լուսով պայ
Լինդառաջ լանել քեզ հաստատով ի յօ
ղել ըզկնեանն ի՛ հանդերձել երկրի՛ն։
Ձեր իմոյ. ժառանգեցէք պատրաստեալ
բարեաւոքն. ասե եկայք օրհնեալք
Չայն արկեալ կենարարին ոչ ծայրի՛ն
անդրանկաց գրեցոց ի յԵբկիւնս։
ր
մեր ի վերինդրէ՛ն եղեմ. ի ժողովս
երկնաւոր. դասատուքս ըզննջեցեալն
Ա երդ ամեք ըզբեզ ասելէ՛ն հայր

որ կամաւոր խոնարհութիւնդ
կան երդիւ թիւրեր փառաց.

ոհաբանութիւնք զ՚ձեզ քեզ յաղթա

Տէր աշխատութեամբ ի՚ձեռն աբ մարմնոյ եւ
ա՚րեանքս սո՚ւր. Եւ պատրաստեա՚ նոցա
դասիլ յաջակողմանն քոմ։
Ա՚ր անձամբ տնօրէնութիւնք ի փրկու
թիւն ազգի մարդկան՝ խոնարհեցար
բո՚նդ ա՚ստրնած. այսօր հա՚ննդամ՚
եւ ի՚զ մեր ըզննջեցեալն ի՚նդ սո՚ւրբ
ո՚ք. ո՚ր մերոյնդ ես մա՚րդասէր։
Ա՚ր անչարչարելի՚դ մարմնով եկիր կա
տա՚ր իշարչարեալս. Եւ հաւատքի՚ն բեւեռ
ցար հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն. այս
Ա՚ր թաղմամբ երկրօրեայ ըզբանտի՚
մահո՚ւ լուծեր. Եւ կոխեցեր զիշխա՚ն
մա՚հո՚ւ Եւ վերածեր զկնի՚նքեցեա՚ն. այ
Ա՚ր հրաւիրեցեր յանմահութիւն զմարդ
մարդկա՚ն. անմահութեա՚ց բանիւդ ի՚ս.
ա՚զատանօք անստուա՚ծածկին՝ այսօր։

Ա՛ղաչեմ զձեզ եղբարս սիրելիս որ ոչ
զբազմանալն ձեր յայտնեմ, բայց
հրնչիւղ ձայնիւ փողոյն համարձա-
մած լինել ի քարոզութեան իւրոյ, և քաջա-
դումարք զարհուրեցուցանէ զարուն
լատուրն ներս. բայց Ա՛ր ասպատիճն
աստիճանն կատարելոյ լինի՛ն զա-
նբիծ բանականքդ վերինն զըմ-
հանդերձել ի գալ Քրիստոսի երկիր.
Ա՛ր փառօք հօր
ընդ այսահետեւն Ա՛ր փառօք հօր
Ո՛վ ոք օրհնեցէք բայ՛ց ըձեր արարչէք
դասակիւղ լինիք ըսրբոց քոյ. Ծրն.
ժանաւարեաց և ըմեր ըզբազմանալն
ըձեզ առ քեզ ըզդաւանօղն և զա-
Ա՛ր նըստաւ ընդ աջմէ հօր՝ և հրաւ-
քո ի գերեզման ի թիզ ևս ոչ համայ՝ օրհ
թէքեն քո իմէ երես խաղին. և ի ձանձրա-
զբազնանալն ի դէմ ժո խոց. անչնչու-
մարդ։ Ա՛ր լուծեր ըզմահ և վերացեր
մեռանիլ. օրհնեմք ըզքեզ տէր հարցն
ի փրկել ըզգաստութիւնն ի ձայն կո

դատաւոր է կենդանեաց և մեռելոց։
զի՛ արժանի՛ արասցե՛ ընդունելոցն
մեր մըտանել ի՛ յատուպատսա ընդ իմաս
տունն կրօնականին։ քահ։

Ա՛բարի՛ է այլ և բաստեղծիչ մեզի
մարդկա՛յնն։ մի՛ անտես առնէր ը՛զ
ննջեցեալսն մեր՝։ այլ հանգո՛ զհոգիս
նոց ընդ սբ՛ըս։ Ա՛րդեւ մինձ՛ն
յարու՛թիւնն մե՛ռելոցն։ մի՛ անտես առ։
Ո՛գիդ ձը՛շմարիտ՝ մըխիթարիչ պ՛
գաւորա՛յ։ մի՛ անտես առ։

Զեռքդ քո ա՛րարին և բաստեղծին զիս
ի հոգո՛յ։ ի՛յօրհնել զքեզ ա՛ըծ յաւի
տեա՛նս։ Ունակ պատրաստիր քա՛նասարիւնն
խաչիանեցոյ յա՛նձառ լուսո՛յն։ և
դարձա՛յ անդրէն ի՛ հո՛ղ յորմէ՛ առեղ
ծար։ Ա՛րեւիթարիչ սբ՛ հոգի՝ լուսաւո
րեա զմեր ննջեցեա՛ց՛ն։ և՛ հանգո՛
զհոգիս նոց ընդ սո՛ըսըս քո։

Ո՛յր անոխակալ և բարեգութ։ մաղ
թելո՛վ հայցեմք ի՛ քէ՛ն վասն մե՛ր

զաշգա որդւոց մանրդիան, յայնմաւ-
տա կայսերն՝ ել կոչէ ի դատաստան
գէչ փողոյն. յորժամ հարկանէ հրեշ
դուլ՝ն սրտարածք ի ձայնէ սրօբէտ
հեղին՝ յիշեա տէր։ Օ՝ սրհոլոթեաղ
հրաշիցըն բան նին. յայնմաւր ա
փայի՝ն իյսրահելից՝. ու դեպարտելք
Յորժամ ձառագայթք ընծութեըդ
ջեցեալն ել հանգի ընդ սուրբըն քո։
դեցուի՝. առնելով սի եզերեայց իդա
ասատա՝ն ահաւոր. յայնմ աւուր տէ
ղին՝ յիշեա տէր ի քեզ ըզմեր ըզնոր՝ն
պակասեալն յայնժամ շնորհեա՛ և մեր
ննջեցեալցն սրժա՛նաւորել հանդ։
Յորժամ յերկնից գոչէ փողն ահ
թոցող՝ նոր հոգի՝ յորժամ նորոգես զա՛
բնակա՛ր. ու արժա՛նաւորեա հան։ Այս նո
կեանքդ երա՝. զհոգիս ննջեցելոց մեր
հանդերձ. որ մահկանա՛ցաստա
ասան օգնական սրբոցն։ Ընձա՛ռ ծր

ր թագաւորութեան թագաւորաց, և բաշխող կենդանութեան ազգի մարդկան՝ այսօր մարդասիրու թեամբդ քո ըզննջեցեալսն մեր ընկա՛ յ Տ՛ր և հանգո՛ ընդ աբե՛լ քո՛ սո՛սր ած՛ հա՛ յրսըն մեր։ Ո՛ր յայնմ՛ հասո՛ր և յամպարխաւսից գալ՛ստեանն քո՛ սո՛ր զարթուցանե՛ս ըզննջեցեալսն իբա՛ր քո՛ փղո՛ն։ յայնմ՛ժամ երանութի՛ կոչ տամք ըզննջեցեալսն մեր ընկա՛ յ Տ՛ր և հան՛ Ո՛ր յաղթե՛ն ձայնիւ գալ՛ստե՛ նըն զա՛ս ըսո՛ւրբն գերեզման՛նք ո՛ նայնացեալք յայնժա՛մ ած՛ային լուսով ալեցո՛ւսցո՛ զընկնեցեալսն մեր Տ՛ր և հան՛ Ո՛ զտէր օրհնեցէ՛ք և գո՛ր բանդր ա՛րարիչք ըզնո՛ յո՛ր քո՛ւեան՝ օ՛ ա՛ռաքեանն լ՛սօրէ՝ զմեսիթարիչ հոգո՛յ հանգո՛ցեալսն օրհնեցէ՛ք ա՛ Ո՛ր իբրեւ բա՛ր բանակըս հրեշտակաց սիրե՛ր զհա՛ւատացեալս անո՛ն ին բոյ՝ դասո՛ւորե լո՛վ յայնմ՛ոյ

հոգիք զարթիցեն կամ խոտոտանիցն
Այնոյն փոյթ գալըստեանդ ունի ամ
լսել ի վերայհանգոյց զայս։
գովեսցուք • նա զհոգին փառաւորե
օրհնեսցուք • հոգևորական հընչմամբ
բակուցից զամս։ Այնբոսաց ձայնիւ
սրեեցեալ ց • զի երկրպագեալ ու վե
նշխարեցից զամս։ Այնբոսաց ձայնիւ
ընդ երկրպագեալ ու վե
սրեեցեալ ց • զի երկրպագեալ ու վե
նշխարեցից զամս։ Այնբոսաց ձայնիւ
օրհնեսցուք • հոգևորական հընչմամբ
գովեսցուք • նա զհոգին փառաւորե
լսել ի վերայհանգոյց զայս։
հոգիք զարթիցեն կամ խոտոտանիցն
Այնոյն փոյթ գալըստեանդ ունի ամ
գեղացեալ կարծել յամի և հրաշք • ոմանք
լուսաւորեա և զմեր ընդունելեացըն
լսել երանաւէտ զբաւարձանցն • ոչ
զամենասքն զերկրորդութենն • փառաւո
ընդ ոգիս • որ վերակոչեաց զամս
նեաւան ի մահուանէ յանմահութիւն
Այրգուցէ՞ք ասն երգ նոր եկեղեցիք
սրեեցեալ ց • զի երկրպագեալ ու վե
նշխարեցից զամս։ Այնբոսաց ձայնիւ
օրհնեսցուք • հոգևորական հընչմամբ
գովեսցուք • նա զհոգին փառաւորե
լսել ի վերայհանգոյց զայս։
հոգիք զարթիցեն կամ խոտոտանիցն
Այնոյն փոյթ գալըստեանդ ունի ամ
գեղացեալ կարծել յամի և հրաշք • ոմանք
լուսաւորեա և զմեր ընդունելեացըն
լսել երանաւէտ զբաւարձանցն • ոչ
զամենասքն զերկրորդութենն • փառաւո
ընդ ոգիս • որ վերակոչեաց զամս
նեաւան ի մահուանէ յանմահութիւն
Այրգուցէ՞ք ասն երգ նոր եկեղեցիք

ուրծ հարցըն մերոյ։

Տէր Յ

Քարիւզ եւ մարդասէր տէր՝ որ վրն
մեր ըզմահ ձաշակէիցեր. տէր
լսոյն ընտրեա դասիւք զբերս քո։
Յորժամ ընկղմեցեալ մարդկան ըզգործս. եւ մեր ընկղմեցեալ
գայցեմք անձամբ փրկութեամբ հաստատանել
ըզ մեր ըզնկղմեցեալսն՝ յորժամ
Պարժանաւորաց գոց աղօթիւք յիշեա
վերս ածեր յանմահ ի՛ւեանս՝ առեղ
նութիւն. յայնխոնհից ըզննջեցեալսն
եւ հանգուցիչ ընդ ննջեցեալսդ։ Ի խաչին
բեւեռեցար՝ զմահու լուծեր զիշխա
կեր ածեր յանմահ ի՛ւեանս՝ առեղ
Պարժամ հնչէ քարբառն ահագին՝
եւ հայրական փող յարուքիւն մերոյ։ Ա
մէք գոչելով առեմք փրկեալք գալըս
տեանդ տէր։ Պարժամ առնես զհա
տուցումըն տէր եւ ազբեալ քո պարծես
ցեին ի քէզ՝ Ա մեզ ընտրհեացես փրկ
կիչ կաղ ի յաջմէ քումմէ։

Ո՛ր խոստացար հաւատացեալ ննջե-
ցելոց յանուն քո ըզ կեանս՝ որ ընդ
Ո՛րդի խնդրուածք իւրեան մարդասէր ըն-
զոգիս նընջեցելոց դասեա ընդ ի՛ր
ընտր. որ ընդ Ո՛ր օրհնեցիք
Բարձր արքայ ըզնաւահանն ի յաթոռ
փառաց. անդադար հոգւոյս երգովք
Ո՛ր գալոյն է ընդ ամպս երկնից ինոր
րոզել զերեսս երկրի. բարւ Ո՛գուշել
ածային փողոյն. զարթուցանէ զնրն
ջեցեալսն հանդերձ կենդանեօք. բւ
Ո՛ր որդիդ ես և բանդ ընծ. հաւա
սարակից ընդ հօր յերկնից. ամ քեզ
կարդալք մարդասէր՝ հանգոյ զոգ
գիս նընջեցելոց ի ներ ընդ սբսն քոյ
Ո՛ր ի քեզ յերկնից վասըն մեր զառա
ջինն՝ սուրբ զյանցանսն ազատոյ. մե
ր՛ւխ բնութիւն բարձեր խոնարհ առ
րատ ձեռօք. հանս Ո՛ր լուծեր զիշխա
նութիւն մահուանդ կամաւորական մահ
ուամբ
ջի՛ր հերձեալ մեղաց. հանգոյ

ասլեայ՝ · այլ՝ ա՛ստուած տ՛ր զհո՛ւ մատուցանե՛մք քեզ պատուական ատաս

Ա՛ր զհո՛ւ ամենայն ոք որ ի քրիստոսէ հաւատայ՝ եւ ի մկրտութիւն մտանէ՝ պարտ է զի զանձինս իւրեանց ի մեղաց սրբեսցէ՝ եւ ի ջրոյն եւ ի հոգւոյն ծնեալ՝ զանմահութիւն ժառանգեսցէ՝ զոր խոստացաւ տ՛ր մեր յիսուս քրիստոս՝ որ ասէ՝ եթէ ոչ ոք կարէ մտանել ի թագաւորութիւն երկնից՝ եթէ ոչ ի ջրոյ եւ ի հոգւոյ ծնեալ լիցի՝ եւ զայս ամենայն ի մեզ կատարեաց՝ զոր ինքն ասաց՝ եւ մեք հաւատացաք՝ եւ մկրտեցաք՝ եւ ի ջրոյն եւ ի հոգւոյն ծնեալ եղաք՝ եւ զանմահութիւն ժառանգեցաք

նայիլս հրշեմիայց առաջ ընթանայ ։ պարտ արդարոյց · յո՛ բան-բառ-ս
պարտ է զնա ։ ուստեր ոչ ձանձրանալ ։ զի ոչ ինչ ընդդէմ հրեղէն
ոչ՝ ո՛չ ընդհատիցէ բնութիւնս հրոյ ։ Ասացի ի սիրտ իմում փոքրիկ
եղբայրացդ ար֊ժանի՛ է ընդմեր ընդհանրեցեալն ։ զի ոչ ինչ ընդդէմ
ի նորոգողեա այգի մարդկան ։ զի ոչ մեր հնձեցեալն ։ և պատ ։
նիւեցցէ ցոյց · ընդառաջի դատաստանն կայր ։ զի ոչ մեր հրաւիրողեա
պարգևեա մեզ փառս առ անուշ ։ զի ոչ հրաւիրողեա ։ զի ոչ մարմնացար
ընկնիմ · գրեցի քեզ ինձեցեալն ։ և հայրդ ես բա ։ ։ զի ոչ մարմնացար վանն մեր՝ առաքանչէք
կարդայմք և պատուիրեմք · ։ զ՝ո՛ չ՝ ։ զի ոչ
ի յայտնութիւնդ վերծրկնիս · առ քեզ
և հանգիր զհոգիս նոցա ընդ ա֊բեր քո ։
ու՞մ զինչեցեալն էրաբ անուն ընդ֊ա ։
արտաստ՝ ոք հայցեմք ի՛ քեզն · զ՝ո՛ չ՝ ։
ի գիշերոյց կանխեալ առաքեա՛ իւր և

Ա. Հայր ողորմած հրաժարվիր քո երկու որդիներից։

Աղջիկ. Հիւսուած նոտա՝ է լիասուն։

Ես ամենասիրելի հոգիս եմ այժմ հանգչում։
Աղջիկ. Ես ամենասիրելի հոգիս եմ հանգչում։
Աղջիկ. Ես ամենասիրելի հոգիս եմ հանգչում։

(Երկնեցաւ զձեզ ուր իմ սիրտն. այն որ
Աղլոս. Օ՜ չէ՛ լսէլ իսկ չի վայել։
Թիւն. Ահ ըզ կեանս ետուն յաւիտենից։
Աղլոս. (Ընդհանուր անձն իւր գոհէ։
Յաւիտենական օգնականն է նոցա։
Աղլոս. Այլ ոչ ոք էր։
Այն որ ամրոց զերկինս ահ զերկիր է։
(Գնաւ ի՛ց մեզ յանուանէ տեառնէ
Աղլոս. Օ՜ անփոյթ ի՛ տեսին։
Ես ելեալ ըզձեզ յաւիտենից ամէն։
Ակն կոչմանս այսորիկ։ և խաղաղու-
Ի հաւատս հրաւ՝ միութիւն ի սահմանեալ
Քո փրկիչ մեր. այսհետեւ զձեզ
Եղբայրք և որդիք. և օրհնեցէք զձեզ
Ալ ողջ թո՛ւ արարիչ վա՛ւ իմ հայրք իմ։
Աղլոս. Տէր խոյեցեալ չիս։
Ընդ ամենայն ժամանակս։ ամէն։
Ընդ ամենայն ժամանակս։ ամէն։

պահեցէք. զի՛ մի խաչիչ ի յարուածելոյդ
հանգչիցէ։ Այլ եւս՛ ի հոգի կայ. ընդ
երթս առ արարիչն հայցեցէք. ասէ՛ իմ
ոստոս ունելոյ հոգի խաղաղութե՛ն։
Ասէ. Ովհաննէս. նկատէ՛ զՀոգի դիւրն։
տիւմ հայեր երկնաւոր. ասէ յոյժ իմ ծգ։
ստեղծուա՛ծ մեզ. այլ ստ՛ քեզ միտցին պատ։
քեզ. դատեսցի անդրնդին իշխ՛ դ յորմէ
հին քոյ. քանզի խնդրեցի գալ
Ասէ. Ովհաննէս. ասա զնա ձեր իշխանդ
Ասէ. Ո՛չ գանեպտիա դեղոց։
տիւմ հայեր երկնաւոր. ասէ յոյժ իմ ծգ։
հեղգացա՛ մեզ. այլ ստ՛ քեզ միտցին պատ։
քանզի դ՛ ժամանեցի անպտղութե՛ն մեզ
Ասէ. Ովհաննէս. Ո՛ երթ իցէ անդն դ հոգ։
մահու՝. ասէ յոյժ իմ ծգնեաւ մի՛ նգ։
մեզ. ո՛ չհաշակեցի ըզ զ ստեղծո՛ ք մեզ
մի ստեղծուա՛ծ մեզ. քեզ պատուհասանա՛ն
Ասէ. Ովհաննէս. անձրեւ մի՛ մի՛ ն յորդ
ստ՛ ուածս ոսկեղինի հոգի խաղաղութե՛ն։
Ասէ. Ովհաննէս. նկատէ՛ զՀոգի դիւրն։

նորա շարժին զօրութիւն։ Եւ ասացոյց
ելոյն հոգի. և ի չոր փայտսդ
պատ խաչն երևի։ Երբեմն սրտի
կանի փող հրճշմարն յարուք. սուր
զգալատեան սրտին դրմնիք երկնից
կանի փող հրճշմարն յարուք. սուր
օր դատի ի ձախոյեանս աւ. և հայր
ութիւն։ սուր զան։ Յորժամ գայս փառօք
հոն. սուր խոսայեա յիս յայհագին սե
ամարտս ձեռաց քոց մի՝ անառես սու
փառ գալստեան։ Առեղծուած եմ
ինձ։ ու զառատ ինեայս յիշեա՛ ի
առեղծելի զիս։ ու հոգւոյս մեկնեալ
Երբեցաւ անձն իմ ի հող յորմէ
առնել զլոյսն յաւիտենից։
և հանգիցես ընդ հրեշտակաց դասս
ն ի խաղաղութեան։ գնասցես յաւուր
դատաւորին մեծի։ ուր ժողովեսցին
ի քաղաք ելոյն զօրութեց՝ և ի քաղաք թա
գործոցն մերոց։ Եւ ասացոյց
կանի փող հրճշմարն յարուք. սուր

Թանասէր ա՛ռաջի՛ն. և սահմանեալք իւր
Պատմեմք արտիւք յարուցեալ Ա՛ՐՆ
ջէ՛ք սկսա՛ եհա՛յս ձեր փրկիչն։
Կատե՛ալն գոչէ՝. այլ՛ իւր սակ մի՛նչ
Հա՛ւրէղ և մեծ բարբառով հրե՛շտակ
խնդրէ յարու՛ցանել ըզմեռեալն։
զծրո՛թէ՝. գալո՛ց է փրկիչն յա՛յ
Ա՛յսպա՛ս ինքն որ՛ պատմեմք և ա՛ՀագինՀ
դա՛դար վասը՛ն մերոյ փրկութե՛ան։
օրհնեա՛լ սրբո՛ւհի՝. լեր բարեխօս մե՛ն
սայի՛ն։ Ի՛քո՛ւ համ ա՛պաւինեալ ամե՛ն
ու՛րախութի՛ւն մրտանեն ի յա՛ռաջս փո
ցա՛կիզէ զմե՛ղաւորսն։ Այ՛րա՛ծեսցուք
զարդարին՝ դասո՛ւք սրբոց կո՛ւսանացն։
քե՛։ Հո՛ւր բո՛ղբոջեալ ընթա՛նայ՝ բո
Ո՛ւղա՛ն երկինք և երկիր՝ յա՛ՀՀ փո՛ղ
բառո՛ւ զարթո՛ւցանէ զինքնիշեցեա՛լն։
րագի՛ զարարածս ։ ի՛ձայն ա՛հեղ բար
Պա՛ռ զօրութե՛ան Թագաւորն ի՛նդ
անձա՛ռ փառաւո՛ր զա՛րդարի՛ն։
տի՛ն մեռեա՛լըդ յառնե՛ն։ և սրբո՛ւք

և որդւոյ · Հայցեմք ի քէն զ'ննջեցեալսն
Կարեխնամ եղբ հոգի՝ փառակից հօր
ամենայնի եղբարս քո · և զամենայն
հաւատով պայծառացեալ ընդ քրիստոս քո · ամ
վայրն մեր՝ · զորս ինջուցեր ի քէզ ուղիղ
արդի՝ · որ մահու խաչին համբերեցեր
անճառ ծնունդդ հօր անբաւականիդ
հայրդն մերոյ։ Ողորմեա զքեզ
նոցա եթէ անուանեցեր քո զննջեցեալսն
սուրբ ի քէն եամ եղեալոց · զհոգւոցս
ի յայնմ աւուր ահեղի ։

Ողորմեա զքեզ հայր անակնկիզեն
մայր մեղրիամբ բարեխօսեա վասն մեր
Հրոյ անմահ փեսային՝ եղեր դուռ
արիա՝ զոր խոստացեալ է նոցա։
Ա՛յ թեւաւոր հօրն իւրոյ կոչէ զգ
դասս սրբոցին · և յանապատս՝ ի
Ա՛յ օրհնեալ հօրն իւրոյ կոչէ զգ
Ա՛յ թեւաւոր հօրն իւրոյ կոչէ զգ

մեզ խոստացար • Այլ Տիգրիտ Հրեշտակ
խիստ անգամ գալըստենէն քո յարուցի
Ա՛րդեւ մեռածքին՝ որ յարեղիր եմեռելոց
Հեգելոց մերոց • եւ հանգիր ընդ արբա քո
ծինդ ի փրկութիւն • Այլեւս՝ զնոգիս նըչ
Ա՛րդեւ մեռածքին՝ որ յարեղիր եմեռելոց
Հեգելոց մերոց • եւ հանգիր ընդ արբա քո
ծինդ ի փրկութիւն • Այլեւս՝ զնոգիս նըչ
Ա՛րդեւ մեռածքին՝ որ յարեղիր եմեռելոց
Հեգելոց մերոց • եւ հանգիր ընդ արբա քո
ծինդ ի փրկութիւն • Այլեւս՝ զնոգիս նըչ

տեսցես ընդ աբեղս քո. զի մի՛
ի՛ զհոգիս նոցա դո՛ր
ր՛զծառայս քո. և զհոգիս նոցա դո՛ր
Ա՛խրան քոմ սիրողաց հանգուցեա
զնոսի՛ն և զաբրահամեա՛ն. զի մի՛
Հրաժարեալդն իհատցոյս քէզ ընկալցիս
և զուխտս մեր ընկալ՝ որպ զաբելեն
Ա՛նձայն մեծի՛ զարթեցոյն և ի հրեղէն
ձայնէ հրեշտակ փողոյն. որ հողացեալ մարդ
ինդրէ մարդկան նորի՛ գին. յայնմհետէ ար
ահեղին՝ յիշեա տէ՛ր և ըզմե՛ր ըզ
նիջեցեա՛լսն ևհանգո՛ն ընդ սբ լոյս քո՛
Յորժամ նըշան տիրոջնեան՝ ձայնս
գա՛յթիւք փո՛ղել՝ և թնդըդ թագա՛
որաց փառաք ակա՛նել. յայնմհետ՛ր
Յորժամ ատեն դատաստանի՛ դըն՛ն
և դպրո՛ւթիւք հրաշեցըն բանին. յայն
Ո՛ր երկայնամիտդ երա՛ տէր. քա՛զդ
և անօրհնակ՝ հանգո՛ զհոգիս քոց ծա
ռայից. զի մի՛ դարձցի՛ անանկ ամա՛ենեցի
յա՛ր՛ր ահեղ աստե՛ն՝ Օ՛ յիշատակ
հրաժարելոյն իհատցոյս քէզ ընկալցիս
և զուխտս մեր ընկալ՝ որպ զաբելեն
զնոսի՛ն և զաբրահամեա՛ն. զի մի՛

Արար
րի. Նորահարսեաւոր զարգարեաց ընդերն:
Հոգի. յորժամ Նորոգեաս զերեսս երկ
Ա՛ր ուրախ եղիցի անապատ աշխարհ
Եւ խաչիւրդ քո լուծեր զերկուանցն մա
Ա՛ր ուրախ լիցի մանուկ ևկենդոյ
Հաւ. յիշեա Աստուած քո յաւուրն դատ
Սոր ահեղ. ողչանաք ասէ ամ ծածկին
Յիշեա ընդնջիցեալսըն ընդ. յորժա
գայցես անձամբ փառաք. քանզի քո են
փառաւորեալ յաւիտեանս ամէն:
Ա՛ր արարչագործ ըստ ամենայնի. զարարա
ծրա քո մի անտես առներ. այլ զերեսի
նըշիցեալսըն մեր. և հանգոյն ընդ
առբեա քո ի խորան քոյմ սի ի ընդայ
Ա՛ր արարչակից հօր սրդի. ի միասան
գամ քո գայլ առեանն անդատապարտ
պչեա ընդնջիցեալս: Ա՛ր ընդանարար ոգի ա
հոգի. յորժամ Նորոգեաս զերեսս երկ
րի. Նորահարսեաւոր զարգարեաց ընդերն:

ցեալ ընդ առաջ ած որդւոյդ որ լ՛
որպէս եղև մեզ փրկուիլ. զի նոսքա՛ եւ
ած որդի իւր մի՛ խնայեաց
քան զանձինս մեր. այլ զնա մատնեաց
ամենեցուն. ո՞ւ՛ր եւ ոչ ընդ նմա
զամենայն ինչս շնորհեսցէ մեզ։ Ա
ղաւթիւն տարեալ երկիր ի՛
հայնէ հնչման փողոյն. որ գոչէ զկեն
դանութիւն. առ սրբիք ելիցեն ուր կեն
երկիր։ Ա՛ւրհնեալն տարեալ ի՛
ընդառաջ ած խաչին պայծառանայ լիմէջ
դան ուր չէ երկնից ած այլ ին զծրուելոյ
Հայաւար զու գալստենէն յոյժ ամ
լոց հոգի՛դ ձի շնորհիւս։
ըզ քեզ որ նորոգող ես նըկնցեր
ակերպական շընորհ. քերեցանէմք
ղեր ես ննջեցելոց՝ որդի՛դ մի՛ ած ի՛ն
ղբ՛ւր անբասիս յորմէ բուղխի՛
պատկեր. գովէմք ըզ՛ քեզ որ յարու
ած և համագոյ փառաց հո՛ր
ես ննջեցելոցն հա՛յր ամե նակալ։
ծնեա՛մք ըզ՛ քեզ՝ որ հանգուցիչ էդ
զոյացուցեր զերկինս և՛ զերկիր՝ ։
արշալոյս՛ լրած սնաստ՛ուած. որ յոչն

ցեսս իւեանս. ա՛րջ հարցըն մերոյ՝
Ա՛ր

ա՛նդ ա՛ծ որ ի՛ծո՛ղ հօր. վասըն
մերոյ փրկուե՛ի յերկնից խո
նարհեցար. զի ըզմե՛զ նորոգե՛ս

հ
գկ
թէս

ըզգրախտըն ժառանգեցո՛ւցեր փըր-
գե՛լ մըզ քոխտն ա՛ղերմութե՛ և պար
ցե՛լ մըզ քո՛ զերկնա՛ւորութե՛ն. ո՛ր ա՛ւազակին
հառաչա՛նօք. ո՛ր իգերեզմանըն զազա
նա՛ձ մերըք բեկեալով և արտասուալից
գո՛ ը՛ նըբըս քո՛։ Ա՛ւ քեզ կարդա՛մք
կին ընկալ ըզմեր ննջեցեա՛լն. և՛ հան
ռեալ մա՛րմինըն կենդանացու՛ցեր փըր
ւեն յոտնա՛ցըն ց՛. ո՛ր և ը՛զմեղօք մե
ըրեգա՛կն արդարութե՛ք և ապա
լըստեանն՝ ըզննջեցեալսըն մեր յի՛շ
ա՛ւ ի՛ միւսանգամ քո՛ գա
ա՛ր ի՛ շեա՛ւ և հանգի՛ր
ցեա՛լսն ի՛նք անա՛նըդ քո՛։ Ա՛զգինս
ա՛ծ ա՛ր ի՛շեա՛ւ զնննջե

քաղցրութիւն որդի՛ն, հաճեցար բառնալ զամս թագաւորութիւնդ քո։ Ընդ նախակոյս
հատաւոյն յիշեա՛ տէ՛ր զՅորժամ գայցես ի դատաստան քո։ Ընդ ամենայն ոք
քեզ ընկերեալսն մեր ի՛ բերդ ուղղ վանքն փրկի՛ր մերոյ։ ամաչեմք ը՛զ
հեա՛ր բանըդ մարմնացար ի՛ կուսէն ծոցոյ հօր խառնար։ Յանըսկզբնականէն
կենաձորձ ի՛ կեանն անմահ։ բար։ ա
մարդկան նորոգե՛ր իւր պատկերն և
ծրս։ բար։ Ա՛ր ըզ հնացեալ բնո՛ւ
և մարդասիրապէս խընամե՛ զարարա
բար։ Ա՛ր նաև՛ ընաքմէ հօր ծընա՛ղ իւրոյ
բարձր ա՛րարչէ՛ ը՛զ նա յաւիտեա՛ն։ գ
նընքեցելոցն։ պատ։ Ի՛զոր՛ օրհնեցէ՛ք
կա՛ն աւետեսին։ Թո՛ղըր ընորհեա՛ մեր
գան թագաւորութիւնդ քո։ Ընդ նախակոյս
քե՛ և պա՛րգևիչ կենդանո՛ւ՛ն։ ի՛ միւս
ընկերեալսն։ պատ։ Ընդ ամենայն ոք
անո՛ւնըդ քո։ Նո՛րոգեա՛ և ը՛զ մեր նըն
զարթուցանել ը՛զ նընքեցեալսն ի՛ պա
Ա՛ր հանդերձեա՛լ եւս գալ փառո՛ք հօր

Ա՛ր ածարիչդ ես հրեղինաց և հմայից
գործոց իւրաքանչիւրոյն. արժա՛ն
դատաւո՛ր. յորժամ հատուցանես ըստ
նման. արժա՛ն Աստուածդ և երկիրն արդար
գոյակից իմոյ ներելութեան տէր ատե
ընդ սբըս քո՛ւ Հօր և հմգոյ համա
ընծայ ընծայեցան անձառ խոստմանդ քոյ
ըզ ննջեցեալսն անձառ խոստմամբ քոյ
տել զերկիր՝ արժա՛ն նահատուեա՛ւ ամբմեր
փառաք հօր հանդերձեալ ես գալ հոգ
ընծայ ի լո՛ւսոյ զմեզ լուսաւորեա՛. որ
պարգեւեցեր աշխարհի. աղաչ
երջանկութեայ յարուցեալդ զկենդանութի
զանչափ քո՛ զմարդասիրութիւդ. որ
տէն ըզգեցեալդ. աղաչ Խաչբանեալդ
ին դըժոխս փրկեցեր խմեղսամբր բան
ըզ մեռանիլ յանձն առեր. ի՛ջանելով
եամբ. աղաչ Ա՛ր փոխանակ մեղաւորաց
րեր Թողուե յանցանաց քոյ ի՛ր որ
զերկնեսս մահու՝. և արժանի արա
Ամաւթալիսն մահ՛ամբ քո լուծեր
զ մեղս հի՛ր քո խաչելութիւնդ. աղաչ

մահու քո տր նկանի՞ց արարեր՝ ո՛վ
և արեան։ բ զինըն։ Ա՛ր ըստ նմանութ
խարհի։ զհաղորդեաս՝ ա՛ս մարմնոյ քո
ըդ քո բաշխեցեր ի՝ փըրկութի՛ աշ
պիպէս գառն։ ե՛ զմորմի՛ն և զարիւն
յաւիտենից։ Ա՛ր իմ՝ խաչի՛ն զինա՛ր
ընդ ա՛ր բո՛ւ քո՛ հանգի՛ն թանգաւոր
ազանաւն բզ նրնջեցեալսն բ մեր
իկոհակն՝ ։ բզ ծ՛ննեա՛ս ա՛ր ա՛ր
գլխոյդ յայգըս մարդկա՛ն։ ծ՛ննա՛ր
փառաց դատաղակա՛ն իշխանու՛թ ։ և
լոցս՝ ինքն։ Յորժամ նստիս յաթո՛ա
մահու՛թի պարգեւեցեր մե՛զ մանկտի՛
փառաւորեա՛ ա՛ռ ի՛քեն փա՛ռօք բզ
գի՛նս արեան՝ քո՛ ա՛ր։ ինքն։
Ա՛ր անբա՛ւ քո՛ մարդա՛ սիրո՛թբզդ
գբթայո՛ր յայգըս մարդկա՛ն։ ծ՛ննա՛ր
ազանաւն բզ նրնջեցեալսն բ մեր
իկոհակն՝ ։ բզ ծ՛ննեա՛ս ա՛ր ա՛ր
յաւիտենից։ Ա՛ր իմ՝ խաչի՛ն զինա՛ր
ընդ ա՛ր բո՛ւ քո՛ հանգի՛ն թանգաւոր
պիպէս գառն։ ե՛ զմորմի՛ն և զարիւն
ըդ քո բաշխեցեր ի՝ փըրկութի՛ աշ
խարհի։ զհաղորդեաս՝ ա՛ս մարմնոյ քո
և արեան։ բ զինըն։ Ա՛ր ըստ նմանութ
մահու՛ քո՛ տր նկանի՛ց արարեր՝ ո՛վ

երկնից արքայութեան ժառանգորդ
լինեն՝ և խոստացաւ. զհատաստանեաց
ըստ գալստեան քո ուր ըզնոսա
փառաւք քեզ ուրծ փառաւորել յաւի
տեան՝ որ կենարարդ ես մարմնոյ և
գոյացուցիչ հոգւոց մերոց ընդ
Որ բարձրեալդ իմաստիւն վա
նորոգմանն. և լինանելով քո ի դէ
ժ՛խա՝ աւար առեր ըզ գերեալսն
ըզգի՛նս պրեանդ յիշեա կենագոր
ծող աշխարհի. և հանգստեան արժա
նաւորեա՛ յերջանասիրելն վերին
Ընդ զբաւթունս երկնից ծիրանեցեալ
ըզնատեանն ի յաթոռ փառ. զի հանդուս
ցե ըզ ննջեցեալ ծառայ քո յաւիտենից
լրումանգամ փառ քո ըմբռնել զալստեան
Ընդ սերովբէից սրբասացդ ձայնիւ
դողեցեալ զորդին միածին. զի հան
Ընդ քերովբէից փառաւորեց քա
րեբանեցեալ զհոգին ճշմարիտ. զի

հայրցն ըմբռնց։

ցեւս իւ կեանս՝ ընդայմմ քս՚ւս ալեծ
բմնութիւնս մեր վեր առեալ նորոգե՚ս
արդարութե՚ս. զի ը՚զհոգեղէնն ը՚զ
գալ խոստո՚ր զքրիստո՚ս արեգա՚կին
վանասո՚ր նա կոյս մարիամ՝ աւե՚ծլն։

Ո՚ր փառաւո՚ր հօր՝ հանդերձեալ ես
կեղեցւո՚յ. մաքուր աղաւնի առ հո
օրեքն գեղ մարգարտափայլ հինն ե՚
ցանկալի զուարթնոցն՝ նիւթեղէն
լուսոյ մայր. աւե՚ն ՅՕղ քաղցրաձաւար
ծաղկեալ յարմատոյն յեսսէ՚. առաքեր
ոսկեղէն լի՚ մանանայիւ՝ գաւազան
քի բարձող նըմանող երինեից՝ սափո՚ր
փափկո՚ւե դրախտի՚ն բացօղ բանալի
հել զթութե՚ւնդ մեր ննջեցեալ՚ցն։

Յորժամ հարկանի փող գալստեան
քո՝ տէր, յայնժամ զարհուրեաց դողան

Ո՛վ ահաւոր ատեան դատաստանի զոր
հրնագեաւքն մեղաց, լուսատուն տիե-
զերաց, լուսաւորեա և զմեզ ըզննել
ցեղսն անձառելի ահագնին լուսով
ընդ ամմէն։ Ո՛վ նստիս ի վերոյ բազմա-
հեամ քերովբէիցդ Թիւրմոր խաղտալեաց
հանգոյ և զմեզ ըզննեցես ի
վերինդ քո երեսանցիմ. ընդ ամմէն։

Ո՛վ ահեղ օրհնեալ ի ցեղէ և ի տոհմէ
բարձեալ ըզհայ յանիմաստս։ Ո՛վ յայտնեալ
իբրեւ հայելիով կանուս ընդ հօր փա-
ռակից կենդանին յայնիմաստից. և իշ-
խանութեամբ գահոյ արարածոց օրհ-
նեալ։ Ո՛վ հայելի ի քէն ոչ հնգիդ
կենդանաբար. անպատճառ ոչ առաւա-
ծամծնին՝ արա արժանիս և զմեզ ըզ-
ննեցեալսն մեռանել ի կերկինային քո
ոչ առպատաս. և ոչ վերին զօրան օրհ-
նեմ զքեզ ամենայն զերկրածդ ընդ։

Յորժամ հարկանի փող գալստեան
քո՝ տէր, յայնժամ զարհուրեաց դողան

և յանտառսն իկեանդ՝ ի յայր
և դառուրա յերանաւէտ յանթառամ
և մօրքն յիշեա զգինս արեանդ որ
և մանկիկ թարեխօսեալ աբ ածանիլ ծընողն
և զմեր ընդ ննջեցեալսն՝ և հանգոյ
լուսաւորեցեր աճապարին փառաբ տես
լեամբ ածուեալ ընդ քո՝ լուսաւորեա
ի յարքայական ի հանգըստեան ։
ննջեցելոցն և հանգոյ ի խորանի քում
կալ սանեանակարծոյ Թող զմեղս մեր
երկնից Թագաւոր փառաց՝ ամենա
՝Ի անդի գթած օրհնեան ի շխանուԹիւ
ցեալքըս յահագին աւուրն ։ որ մի ։
մած եր ։ մի ա՛նառես առներ զմեղու
աղաչէ ։ Ընտիակի բազմագութ Ծողը
քի՛ նեանցն ի վերայ լուսեղէն սմպռնն
ծագման քո եր ։ զինածան դասք առա
ես բազում ողորմի ։ Յաչխարհի լուսոյ
Ջեցեալսն ընդ սուրբըս քո ։ որ միանդ
ըզքեզ փրկիչ ։ հանգոյ և զմեր ըզն
արախտի ծգ ի յահէ քոմմէ ։ ալաչէմ

Ի՞նչ քեզ հայր՝ որ կենարարդ աս
մարմնոյ ա՛գոյացուցիչ հոգոյ՝ ընկա՛լ
զօրհնաբանօղ հոգիս յանմահականդ
հանգիստ։ Ա՛րդասիրի հօր որդի՝ որ
պատկերակից եղեր հայրենացս Ադա
մայ՝ ընդ Ա՛ստուածօր նբ հոգի՝ որ անդո
րիշ հս նեղելոց ա՛մբխիթարիչ հզոց՝ ընդ
Ա՛նանիա՛տ քո տեր՝ ուր ամ աբրա՛ք քո
տա՛ նգչին՝ հանգի՛ զհոգիս ծառայի՛ց
քոց ընդ սո՛ւրբս քո մա՛րդս ամ՛ա՛ն։
Ո՛ւր ա՛լիծ որ լիցեր ի՛ դրժոխս՝ զեր
կուսըս մանկա՛ս լուծեր ը՛զկապեալսն
տրճակեցե՛ր՝ և զհոգիս ծառայի՛ց քոց
տա՛ ն։ Ընդ հզօրացն արդա՛ր ըն՛ց կա՛
տարե՛ց։ և զհոգիս ծառայի՛ց քոց
հանգի՛ ընդ սո՛ւրբս քո մա՛ր։
Ա՛մանակ դարձել լիմոյ է տա՛ ի՛ւր
կի՛ր՝ արդ տո՛ր ընկա՛լ ընծա՛ւայս քո՝
և հոգի՛ քո բարի՝ առաջնորդեսցէ
ի՛ նձ ի՛ երկիր ուղղո՛ւ։ Աստուածնո՛ղ
հոգիս՝ որ էլի՛ց զաննա՛նեա՛ ընթացս

ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Հանդերձեալ ամենայն ազգաց, որ ի ծագս արեգական են, եւ ի մայր մտանելոյ նորա, եւ ի հիւսիսոյ, եւ ի հարաւոյ, եւ ի ծովուն, եւ ի ցամաքին, եւ ի կղզիսն, եւ ի ծովակունսն, եւ ի գետսն, եւ ի լերինսն, եւ ի դաշտսն, եւ ի քաղաքսն, եւ ի գիւղսն, եւ ի տեղիսն ամենայնիւ, որ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանձինս իւրեանց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զգործս իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զխորհուրդս իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զբանս իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զմարմին իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զարիւն իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զհոգի իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանուն իւր, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս հարցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս մարգարէիցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս առաքելոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս մարտիրոսացն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս սրբոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ուղղափառացն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ճշմարտացն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս հաւատացելոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ամենայն սրբոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ամենայն ընտրելոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ամենայն արդարոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ամենայն հաւատացելոցն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ամենայն ուղղափառացն իւրոց, եւ ոչ ինչ ոք կարէ ծածկել զանունս ամենայն ճշմարտաց

Ա՛ր
ընդ հառուցեալն քոց արար թագաւո-
ր՛ն հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
դարձեալ ես ետ. նաեւ ես դառնամ
Հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
Ա՛ր Հայրապետն Հիլեսոնաւքն և վանօր
դարձեալ ես ետ. նաեւ ես դառնամ
Հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
ընդ հառուցեալն քոց արար թագաւո-
ր՛ն հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
դարձեալ ես ետ. նաեւ ես դառնամ
Հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
Ա՛ր Հայրապետն Հիլեսոնաւքն և վանօր
դարձեալ ես ետ. նաեւ ես դառնամ
Հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
ընդ հառուցեալն քոց արար թագաւո-
ր՛ն հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
դարձեալ ես ետ. նաեւ ես դառնամ
Հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
Ա՛ր Հայրապետն Հիլեսոնաւքն և վանօր
դարձեալ ես ետ. նաեւ ես դառնամ
Հանդերձ քո առաքելովք. և առնեն
ընդ հառուցեալն քոց արար թագաւո-

զո տեր. ի յամենայն ժամ և երկիրըս զբ
Յորժամ հարկանիս փող գոռալ առաջի
փայլուն ի յարեւելից. յամենատես
նից. արեգականիւթագ Ճառագայթիւք
աւր. յորժամ շարժիս ըստ զօրութիւ երկ
Ահ և սահեղ օր գալստեան քո
յիշեմ զամենայն զոր ընդ մեզ
պայծառացոյ զհոգիս մեր ընդ
յամենատես տեսողդ լսել
ջանիք. զատաւորն կենդանեաց և
քեզ քո սիրտս որդի ամօթ
թութիւն. խոնարհեալ անձամբիք պա
ծեալ ի յաւուրս սոյն տեղիս ա՛ստեղն
սալեմ. զի մի զարթիցի ոչնահակ ամմէն
զիւր նոր ընդհատեալ իւիւրմէնդ և բուն
գող ի մի զարթիցի ոչնահակ ամմէն
քեզ քո սիրտս որդի ամօթ
և առնեա ըզ հոգիս [illegible] ըզ
նաև սիրելոյ խոհեմն յոհանեսը բեմ
բազմին ու ընտրեա ըզ գործն յայծեամ
լո տատափայլ ճառագայթիւք նըշա

Թէ՛ որ այսուհետեւ ծանրանիս։

Ո՛հագին էր ծրբոն գաւառասանին. և
գնդապետն առաջի բերին. ասրասափին
հրեշտակք սանանի երկիր. ըզնընջել
ցեղսն մեր մի՛ անտես առներ. Հիգին
ամուրըն գաւառասանին. բարեխօսու-

ղբդեաւ վերաբերէ ըզննջեցեալն

ոորը յաղաւնոյ • յայնմ ատեն։

Ո՛ անհագին համբաւ գալստեանդ
ոոր ընդդիմասէ այծեաց. զարհուրիմք
ի յերկիւղէ ի սպառնալեաց գհնչ-
նոյն. աղաչեմք ըզ քեզ փերկիչ. հան
գո և ըզ մեր ըզննջեցեալն ընդ
սբ ընաքն. որ միանդամ բառնամ ոոլոր
Յորժամ գաբերիէլ հարկանէ ըզտիէ
զերամբոր ըզբասբեաս փողոյն. և նորո
զի՞ն հնչեցեալ նկատես զկոտրածինէ
իւր տեղին. աղաչէ։ Տեառնէն դնի
և գպրոնիքեաք հրաշիցն բանին. և
գատաւորին անհեղ յակնարկելն իւր
յարարածս հատուցանէ վարձս ըստ

գործոց իւրաքանչիւրոյն. աղ։

Ո՛հագին է ծրբոն գատաստանին. և
գնդապետն առաջի բերին. ասրասափին
հրեշտակք սանանի երկիր. ըզննջեցեալ
ցեղսն մեր մի՛ անտես առներ. Հիգին
ամուրըն գաւառասանին. բարեխօսու-

Ներձեցայ ես իդուռըն գերեզման
նին. Ա՛խհա ինձ ժա՛մանակ մըտա
նել ի յարգանս երկրի. յորմէ առեր
դեալ էիմ ամէնքեան. բըժիշկ իմա
նան և ճարտարապետ. բըժըշկեա
ցնող իմ գիւտ նոր էս. արտօղ
ա՛յ ինչ վըրկի՞ մերոյ. Աղնցի՛ ձե
ռըն քո պահպանի՛ ամէնից ինձ.
ձի՛ քո բարի առաջնորդեացի՛ ինձ ի
յարդարութի՛ւն. բըժիշկ. Ընդհանացեա
ռիս ըզգածըն մարդասիրեցեր. ա՛
յաղթեցի՛ր ահ՛նաց ըստացեա զմեզ
անձին իմոյ. բըժ. Աչքդ անձն իմ
օրհնեացե՛ ըզ քեզ զամ ա՛ւետըս ին
նաց իմոց. Ա՛ստ քեզ ապա՛ հինիմ

գի՛ն հըրոյն։ Արասափմամբ աստանի
ձայն փողոյն և ըզ հընչմանն ա՛հա
և դո՛ղըմն առաջի բե՛մին։ Իւրաքանչ
Ա՛ծ և ահեղ օրըն դատաստանին
բան քրիստոսի՛ զկնի գրեաս։ Ա՛յս
կեն ըզդէմ յա՛յ հե փառացքոց։ Ո՛վ
Ծնո՛ղն և մեք երդեմըք քեզ բարե
նէն ձայնիւ՝ զի՛ ըզքս հնդեարս։ Տա
բերելո՛վ քեզ պատարագ ոսկի՛ կրնդ
րո՛ւկ զըմ՛տառս և՛ զկալուածս։ քե՛
Լուզմ երամբ վերհագուցիցըն հոյլք
ըն յաղնախո՛ւմբ՝ երթա՛լ և՛ զանա՛կ ելէին՝
երգս աւետա՛լ մատուցանելն զերամբ ըզ
տականաց զերանաւե՛ա հո՛ գեղե՛ն
հընգմուտս։ քե՛ զմմանուե՛լ։ որ
ծընաւ ու՛ զպարտուց և վերս ածե՛ր զաշ
գըս մարդկա՛ն հօ՛ր յորդո՛ գրուե։
աղաչանաւք հայցե՛մք ի՛քէն ը՛զննջեցե՛լ
սըն մե՛ր ըստ՛ երբեմն՝ հանգո՛
Վերգեղե՛լ գովեն ըզքե՛զ զերամբ
ծա՛ռ գո՛նդք հոգեղինացն։ հե՛զա
բար թիւնպարեալ պարծնակե՛լ ծաց
կեն ըզդէմ՛ յա՛յ հե փառացքոց։ քե՛
Ո՛նոյն և մե՛ք երգեմըք քեզ բարե՛
նէն ձայնիւ՝ զի՛ ըզքս հնդեարս։ տա
բերելո՛վ քեզ պատարագ ոսկի՛ կրնդ
րո՛ւկ զըմ՛տառս և՛ զկալուածս։ քե՛
Լուզմ երամբ վերհագուցիցըն հոյլք

Ա՛ր սպասու՛ս որե՛ւէ ես խաբեբա՛յից,
զգեցար զգեստ՝ սուրբ կերպարանաւ. ո՛չ
խոստացար հա՛ստատել զնո՛ր ուխտեդ
լո՛վ յանուն քո՛ր ը՛ստ կեանս. ը՛ստ քո
ա՛ռ խանդրե՛մք ի՛ քէն զա՛ր արարչակից
ղին ողորմեա՛ց հոգւո՛յդ մե՛ր ննջե-
ա՛ծ խոնարհ ա՛ծ և արարի՛չ
ամե՛նայնի. որ մահկանացուս
կեանքդ ե՛ս և անմահակե՛ր
քո՛ զ բա՛րեբանեմք ա՛ր
Ա՛ր սպասու՛ս որե՛ւէ ես խաբեբա՛յից,
զգեցար զգեստ՝ սուրբ կերպարանաւ. ո՛չ
խոստացար հա՛ստատել զնո՛ր ուխտեդ
լո՛վ յանուն քո՛ր ը՛ստ կեանս. ը՛ստ քո
ա՛ռ խանդրե՛մք ի՛ քէն զա՛ր արարչակից

Աղոթեմ տրօղ քո մի՛ ասանգամ
ժամ խընայեա՛ ի ծառայս քո։ Ա՛մէն։
և հաստատի ասէն դատաստանին յայն
Յիշեաս կարգի աթոռ տերեր քո
հանգոյ զՀոգին քոյ ծառայիդ։ Ա՛մէն։
Աղօթս ունկն իշխանութե՛ մահու և կենաց
նորհեա՛ ի յաջակողմեանն քո՛ մասին։
ընկալ զբազմապատիկ քո՛ խնդրուածս։ Ա՛մէն։
Աղօթ Թէոդր և յաւիտենից ե՛ւ անճառ
ընդ իմաստուն կուսանան։ Ամէն։
ցեա՛լսելն մեր։ մի՛ տանել ի յաւարտ
մեր քո։ զի սրժանի՛ սրատացե՛ զնոյնդ
Աղաչեա՛ն ամենայն սրբոցդ զնոյն
երկրի։ Ե՛ւ զարթուցանե՛ զնոյնդ ի ձեր
ընդ ամպս երկնից ինաւրհե՛լ զերբեա
արարչե՛ զգնա՛ յամե՛ն։ Աղ զալոցն ի
Աղ զամ օրհնեցէ՛ք Աստուա՛ծ բառնե՛ր
լեցեալ դասեա՛ զնդ ա՛ջոյս քո։ Ը՛ղ
լենդանեա՛ւ և մեռելոց զՀոգիս նոյն
հր և ա՛յլ Հոգոյն։ ո՛ր դասատե՛ղ ես

քո գալըստեանն. չնորհեա և մեզ նոյն
ջերմեռանդութիւն ի յաջմէ քումմէ. որ ոչ
արժանի ծագեաս յաւիտեան: Յորժամ գայիս
հոգի կենաց չնորհես. և ի կեանսըս
հրաւիրես՝ ընդ կամարարս անուանի
ընդ քո ընդունելեացն մերձ դառնա
ւորեա. որ ոչ ունի ընդ ոչ ոք դասակից.
և ընդ արդարսըն պըսակեա. ի տեղի
անկելոց հրաշատաց ընդունելեալ
սրն մեր կարգաւորեա. որ ոչոր
մայր անըսկիզբն բարեխնամ մար
դասէր. որ առեալ ի հոգւոյ և
մարմնոյ. յիշեա զընդունելեացըն մեր և
հանգո ընդ նըսեր քո: Ողորմեա մեզ
ծին՝ որ գրեթաձգեաս առ ամենեսեան.
և խաչիւ և արեամբ գնեցեր զքեզ ժո
ղովուրդս. յիշեա զինոնս արեն քո որ
ի հանգոյն ոչոխիդ ճըշմարիտ որ ազ
գիս ոչ անըպատուելի. և լծոյդ
ամենայն բարեաց. յիշեա զընտ
րեալսդ քո զոր փառաց փա

եան քո՝ որ • այսօր ընկալեալ
ընդ աբեղս քո հաղորդիլ մարմնոյ և արեան
յաթոռ փառացդ։ Օ՜ որպս հաւատացեալ
մարդամարգ՝ պա՛տ ոչ եմ միշտ ի
մեր՝ դասակից լինիլ սրբոյ՛ցդ քոյ։
քո։ արժանաւորեա՛ ընդ ննջեցեալսն
բաղխող՝ ի փառաւորեալ գալստեանդ՛ն
քո։ Ա՛ձեռ փառաց քո՛ ա՛նմա՛հութեց
գեղ զնախասահմանեալ ծընունդ՝։ յիշ։
գամ գալոց ես հայրենի փա՛ռօք նորս
յանցանաց մերոց՝։ յիշ։ Ա՛ր մի՛ասն
մեռա՛ես աս ամենեսեա՛ն և նեղծոլ
հանգո՛ն ընդ սբ՛ս քո՛։ Ա՛ր երկայնա
յիշեա՛՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց։ և
ծածո՛ց հանգուցիլ ի հրեղէն կառս։
յոյս՝ ըզննո։ Ա՛ր արարի՛դ ես սուտ
տեսի զառաւր ահեղ քո փրկիչ մեր և
արեգական։ ըզննջե։ Ի՞ նատիլ քո յա՛
փառաք հօր դատել զերկիր արդարե՛
հանգո՛ն ընդ սբ՛ս քո՛։ Յ՛արժամ գան
ցեա՛լսն մեր ընկալ մարդասէր տէր։ և
աւա՛րեալ ի զուա՛րթնոց • ըզննջե

հանգիստ զհոգիս նոցա · կենագործելով
ի կեանսըդ յաւիտենից · մարգասիր
Յորմէ առնես զմասուցումըն որ և
սրբոցդ պարծեսցին ի քեզ · յայնժամ
խնայես ի դատաստանսըդ · դատաս-
րելով յաջակողմեան դատաստն · մար-
գասիրդ փառացդ ես · յոյս ազգի
մարդկան · անհատանելի քո ողորմ-
ութիւնդ կենագործելով զանա-
րատ ձեռագործսդ տեղեակ · զոր
վինեան ի քեզ զհոգիս ընդ ձեզ մեր
ընկալ յանապատ · որ օրհ
նեսդ երգով ի հրեղէն զբաստիանսն
ի յերեսիւ հրաշէից սրբոցդ փայ
մամբ · ի քերովբէականն նըշանի քո ար և
զոգիք հրնից ի յերկիր ծառայեն · զոգ
ի հարկանել փողոյ հրեշտակապետին
մեծի · ի բանակ գերեզմանացըն զոգիս
դեն մեռեալ քո ի նանապատական մարմնով
զարդարին ընդ առաքեալ քո · զոգ
ի որ ի հօրէ առաքեցար մարդասէր
կա

կարծէր յուժմ. ընկալ զհոս
յիս։ Չայելցայ ի բարձունս սո՛ւրբ քեզ
վերնիմ սահմանօղ բնաւից որ բոլորից.
ա՛ն ոչ ոք հրապարակին. և ոտ քեզ ոտս
Յուսով յայնմիկ մանուեցայ ի՛նձ ոտս
դարձա՛ ինծող ուսոխ սահեցա՛ս. յիս
ղն զկեանս շնի. և մարմին ունայնութ
Պակասեցայ յաչս աստուծմէ. լո՛ք քեզ թո
փարատեցո՛ զցաւս անձին իմոյ։
մարդասիրեա՛ բազմադութ փրկիչ և՛
կիսա և յանմարմնոյ փառաբանիս. յիս
բազմամեղն. որ քնարեա՛դ ես ինչ
այս ասացի՞ որ ողորմեա՛ հնգոյ իմոյ
ածեր ինչս կենացըն յաւիտենից. ու
սըն փրկեցեր. և զարգելա՛պատն վեր
ու՞ր ըզգըժա՛խս ասերսցեր և ըզգեղել
ու՞ր ըզգըժա՛խս ասերսցեր և ըզգեղել
արեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց. ոչ
կարօղ փրկիչ. և ըզգ ցօղ անապական
ու՞ր ի խաչին բեւեռեցա՛ր մարդասէր
ըզմ՛ չկիցեր
ըզյ՛ զոր հրա՛խրեա՛ ասէ քէզ կիցեր
բըժշկեցեր. ոչորմեա՛ որ հրաժարես
կարօղ փրկիչ. և ըզմեղա՛ցեալ ըզմ՛ոդին

յարկս աղբատաց ամրածածուկ աչով
ընդքո. յինս։ Ահա ի խաղաղութեի
դարձայ ի հնոյդ յորմէ ստեղծայ. նորո
գծոյ ձարտարապետ՝ պարգեւատուս ող
որմութեե. յինս։ Այլ կենդանիքս
օրհնեմք զքեզ քո թզուկ յաւիտե
նից՝. որ փառաց փառաւորիս էակերդ
նայողաց և յերկրպագուաց. յինս։
Փառաբանեմ ստուգութեամբ քեզ հայր
երկնաւոր. յինչեա՞ զննչեցեալսդ մեր
ի հանգոյն ընդ աբեղս քոյ։ Ո՛ր եակից
դես հօր և հոգւոյն սրբոյ միածին՝
յինչ։ Ո՛ր փառակից դես հօր և սրբոյ
հոգւոյդ՝ ձրնշմարիտ՝. յինչ
Ո՛ր անբակից քեզ յերե՛ք եակիր յո՛ւմոյ
միացեալ էիր ի ծոց հարցդ մերոյ պար
տեաց. հանգո՛յց զննչեցեալսդ մեր
Ո՛ր ի հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցար մեզ
և՛ կեանք. միածին որդի հօր համագոյ
ակից՝. հանգո՛յց Ո՛ր խէթ դես քոյն ըս
մի՛տս և զկա՛մս ըստ քո. և խաչի՛ համբե
րեալ մի՛ակ երկնեցեր ընկա՛լ երեքս. հան

Ալ յանկ[illegible] սուղծօղ գո՛ա՛յ[illegible]
արարչա կից հօ՛բ բանդ ստաւ[illegible]
Թաղա[illegible] շնորհա՛ն նը՛նջեցեալ քո՛ց
ծառա՛յից՝ յորժամ գա՛յս դա՛ս ուղ
զոր անարատ ձեռ՛ն ո՛չք ստեղծեր։
Ալ ի՛ հ՛ծրե՛ առաքե՛ա՛ցսր և՛ մարմ
նացար ի՛ սո՛ւրբ կո՛ւսէն՝ ։ Թաղա։
Ալ ի՛ խաչի՛ն ա՛նեղեա՛ցար ։ զմա
հո՛ ըն՛ծեր զի՛ շնա՛նո՛ւթի՛ ։ Թաղա։
Ալ պրա՛ւիչ ես՛ քո՛ց սը՛ա՛ բա՛ց ։ և՛
անվա՛ խաչա՛ն բա՛ր բեա՛ց բաշխո՛ղ ։ Թաղ։

Լուծ քեռան Աբրահամ Աղբուղիսոյ Աշա
գեալ՝ ընդ առաքելոյն։

Տանեղ անժամանակ՝ հայր
անըսկիզբն և անքանակ՝
որդոյ պատճառ ծննդեամբ
անձառ՝ հոգւոյն բովիամբ անքննա
բար՝ աղաչեմք զ՚գբեղ գթած՝ երկայ
նամիտ և ողորմած՝ ողորմեա՛ քո ստեղծ
ւածոյս՝ յուսով[illegible] զքեզ ընդունելոյս։
Բայց որ ի՛ծոց հօր միածին՝ և կեր

պարան սկըզբնատըպին՝ · որով երկին
ըք գ՚ցատան՝ աշխարհ լըրին՝ հաստա
տեցաւ · հայցեմք ի՛ քէն տէր և փրկիչ՝
ամենազօրդ և կեցուցիչ՝ աղօրմեա՛
Պ՚ատգամն ընդհայց բաշխող՝ երկնա
ւորաց և երկրայնոց՝ կեանք և կենաց
ուսօղ հոգի՝ հօր և որդւոյ արարչա
կից՝ խնդրեմք ի՛ քէն ազբիւր բարեց
արբուցանո՛ղդ ծարաւեաց՝ ողոր
Պ՚ատանի՛ մք ընդ սրօբէից՝ զկենդանա
րարդ համայնից՝ երեքսրբեն մա՛
րուի՝ հայր և որդի և սբ հոգի՝ յո՛
հանգուցեալ ըս մըկրտեալ՝ և հաս
տով խաչեալ՝ ողջ Պ՚րկի՛ թիւ
կատարեալ՝ յերիս անձին ըս բժինեալ
ածո՛ւք միաւորեալ՝ միով բնո՛ւք հա
ւասարեալ՝ յորմէ կապեալքն և արձա
կիմք՝ և վերըստին անդրդ կապիմք՝ ո
Ո՛ւսկիզբ ըզ հօր զորդի՝ փա՛ռսրեմք
անըլռելի՝ որ ի՛ջեր յարգանս կո՛ւսին՝
զաղամայինս աւեր մարմին՝ աղաչանօք
ածածնին՝ անապական քո՛ւմ ծը՛նո
ղին՝ ողջ Պ՚րեւեցար մարմնով՝ երկրի
սր ի հօրէ անմեկնելի՝ ընդ հողեղէնս
բնակեցար՝ իհրեղինաց երկրպագելո

պաղատանաւք երկնաւորաց՝ փրկեսցէ զքոյ հրաշեկաց՝ ոչ ի՛ սա օրինացն մոլ
եան՝ ընծայեցար ի տաճարի՝ զի՛ ըզ
նուիրեալ մարդկային՝ ընծայէ ացեա
յր ի՛ երկին՝ խնդրըսէ ածոյ նը
ծերունեւոյն՝ քան ի՛ կատիճ արձակե
լոյն՝ ոչ ի՛ ածոյ սրբոյ հրեղինաց՝
որ ընդ մարդկան հողեղինաց՝ շնորհ
յար անօրինաբար՝ կրեցեր ըզ կիրըս
մարդկաբար՝ որ վասն մեր զայս ամ
ի՛ յանձն առեր խոնարհութիւ՝ ոչ
Ա՛ողորմելոյս լհրաժարութեն ծնեալ դձ
քո յաշխարհէ՝ հայեաց ի՛ քէն արտաս բձ
ւելով և պաղատիմք զայս ասելով՝ ձա
նապարհ ընդ քեզ երից՝ հանգուցեալոյս
ըզր ուղեկից՝ ի՛ յօթեւանս հօրդ լու
ոյ՝ ըզ ննջեցեալս մեր հանգոյ
Ա՛փրկութե՛ մերոյ սկզբան՝ մկրտեա
ցար ի՛ յորդանան՝ զոր ընդհատեցեր նոր
աւազան՝ խմաքրութի մեղաց մարդկան՝
հանգամանք կրկին կատարեալն՝ մեծին
ի՛ ծնունդըս մի՛ կըրտչին՝ ի՛ յօթեւ
Ա՛ստուա՛ծ ձայնիւ յերկնից՝ զքեզ
դատանեց հայր էակից՝ ասելով ցա
հոգին ի՛քեալ՝ ասա հաստատեալ իւր հան

դուցեալ՝ ըմբռնելոյ նովին հո-
գւով յորդեգրութիւն հօր հաստատուի-
լոյս՝ լայնատարած մեղաց հալածեցեալ՝ լոյս
գիտութեան քոյ ծագեցեալ՝ խայթուած
օձին բերան ըշխեցեալ՝ հիւանդութիւն մեր
ողջացեալ՝ կենդանարարըդ մեռեալոյ
եւ լուսատուդ խաւարելոյ։ Ի յօթեւ-
ն՝ սիգումն անուն առ իշխողն՝ որ ընդ
բեզեր էյաշխարհէ. լուսաւորիչ տիե-
զերաց՝ ըզդասս ընտրեալ աշակերտին՝
աղաչանօք առաքելոյն՝ փող յարութե-
մեր եղեալոց՝ ։ Ի յօթ։ Կեանք ի կենաց
էյս ի լուսոյ՝ որ բառնդեր զմեզ ի խո-
ղոյ ։ Նորոգեցեր դարձեալ կըրկին
ծնընդեամբ սըբ աւազանին՝ զոր կե-
ցուցեր շնորհիւ քոյին՝ իմահանէն
այն առաջին՝ ի յօթ։ Հոգեւով լըցեր
զմարդն առաջին՝ զոր կորուսեալ խոր
տմամբ չարին՝ ։ Ըմենոյն հոգի բանիւ
քոյին՝ հեղեր յոգիս մեր վերըստին՝
նովին հոգեւով սըբ և բարի՝ առաջ
նորոգեա հոգեղ սորին՝ ։ Ի յօթեւ-
ն՝ սիգնեցեր առ ղազարոս՝ որպէս եստուր
մեռելոց յոյս՝ ։ կենդանութիւն չորեքօր
եսոյն՝ կենդանացան սրբք յարդամայն։

իբր ըզ մեռեալ անյուսալից՝ ըզ կեն
դանաբերիդ՝ և ողբային արտասուալից՝
ընդ կենացդ ձայնիւն վերջին փողոյ կոչեա
ղսա յայսմ հողոյ։ Ի յօ։ Ոչ եալ
սարեաց պահակ մահու՝ ի կենսարար
հայնին լերոյ՝ արագապես զոդ ընդ
անին՝ եւ ըզ մեռեալն ըստ հրամա
նին՝ իշխանք օդոյս այս սարսեցեն՝
զհոգի սուրս մի արգելցեն՝ ի յօ։
Անապարհ մոլորելոց՝ և ճառելիք
խաւարելոց՝ հրաւիրեցեր զորդիս լու
սոյ՝ ի յերկինսային հարսանիսքն՝ ընդ
զուարճալից անդ ժողովոյ՝ արքեպսո
ղսա դասուց՝ ի լի լսպտերօք մոյծ յա
ռեալ՝ ընդ խմաստուն աբք կուսանացն։
Ոչ ըստ բնութ զոր ըզգեցար՝ խիստ
խաչին բեւեռեցար՝ ընդ լուծանելով
զմեզ ի մեղուց՝ ինախահօրէն կապանաց՝
լոյծ և ըզ սա ի յանդգնաց՝ վասն քո
սբ չարչարանաց՝ ի։ Ցօտ կամաւ
մահու խաչի՝ եդար ինոր գերեզմանի
երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի՝ նոր րս
տեղծեր զմեզ կենդանի՝ զիջեալս ընդ
քեզ ի հող մահու՝ վերակոչեա ձայնիւ
փողոյ՝ ի։ Ելս սառեալ կանանցն իւ
զաբերիդ՝ և ողբային արտասուալից՝

դանիդ յաւիտենից · վասն նոցին եբ
արտասուաց՝ մաքրեա զքան իւրանգանաց·
լիս։ Շ աղաչեալ հնմանց ըն զաժոխոյ
իւտեսանելն զքեզ ներքնոց · հաներ
զհոգիան որք իւրեանոցին՝ կապեալ զնշ
խանըն մահաճին · ընդ հանգուցեալ
հոգիս եբց՝ հանգո զհոգի նրինչեցե
լոյս · լիս։ Ո՞երախտեաւքն զորք երկ
նայինք՝ յերկնից յերկիր ինջանէին ·
յորժամ յարեար իմեռելոց լոյս ծա
գեցար արարածոց · եբ յարուքդ կե
նարար՝ յարո զքան իկենս անմահ · լիս։
Ընհանգուրժեալ պահապանացն՝ իւ
յերկիւղ երկնաւորացն · որք զաւե
տիս տային կանանց՝ թէ մահ լուծաւ
մահկանացուաց՝ · սա որ մահու քո տրն
կակից՝ լեցի կենաց հաղորդակից · լիս։
Պծրակեալ անմարմնականքն՝ առ
կենաստու եբ գերեզմանն՝ · տան զա
ւետիս ազգի մարդկան՝ վասն կենացն
յաւիտենական · դասաւորեա պատուոյ
նոցին՝ ընկնիցեալս յօրըն վերջին · լիս։
Ո՞ պահաւորեալ նշանն խաչին՝ յարե
ալից փայլեալ ծագիւ · հաւատացելքն
իքեզ բերկրին՝ և ուրացօղքըն կո

ծեսկին · զերկրրպագուս սրբ խաչին՝
պայծառացո լուսով նորին՝ լե ։

Ա՝ամէն գործեալ երկնաւորաց՝ գան աձ
աւաջիկս նախընթաց · զընտրեալսդ քո
ժողովեալ՝ քեզ ընդ առաջ բերեն
ամպով · ընդ ուղեւորեացն օդապարիւղ՝
խառնեա ըզսա սբ երամիդ · դնեւորեա
ըզսա վերնոյն երգել քեզ փառս ընդ
զբաստիճնոյն ։ Ա՝ծրսափին տարեալ զբ
երկրի յորժամ փառաց դաս հայրենի
արեգական լոյս խառարի՝ լուսինն առ
տեղեքըն նուազի · ըզսա յաւուրն ան
երեկի՝ լուսաբեա լուսով քոյին · դա։
Ա՝ԷրնակաՀն զօրացըն պետ՝ փող՝
զբարբառ երանելոյ՝ · արի՛ք մեռելք
ոզբ յարուցայ՝ քանզի ահա եկըն փե
սայ · ընդ հարսնացիլ մաքուր հոգւոց՝
կարգեա ըզսա ի թիւն սրց՝ · դասա։
Տ՝ըրայնն յաթոռնաւին՝ յարարածոց
երկրրպագին՝ · արդարոցք զաշխարհ
դասեա՝ վարձս ըստ գործոց հատու
ցանես՝ · յայնժամ հնարհեա ազգմանք՝
ննջեցելոյս մեր զթածուն՝ · դասա։
Ա՝ամէն մարդկան ազգ ժողովին՝
ոզբ յարուցայ ծընեալք լինին · և հրե

ղինաց դասք երկնային՝ համանձիմայն
վայրաբերին՝ ի յայնմ ահեղ հրապարա
կին՝ յիշեա՛ զքաւ յօրն ահագին՝ դա՛ւ
Յ՛ուդանին՝ գաղանիք մարդկան՝ ի՛ւ
րաքանչիւրք որք գործեցան՝ բարեաց
գործողքն պրսակին՝ չարեացն ի՛
հուբն անշէջ մատնին՝ յայնժամ յիշ
եա՛ զաւրա զբարին՝ զի գործք մեղացն
ջընջեսցին՝ դա՛ւ Ի՛ւդային պրսակք
զանազանեալ՝ և պատմուճանք լուսա
փայլեալ՝ որ վերկային ի գլուխ եղեալ
և արդարոց ըն զարդարեալ՝ հաղորդ
արա՛ հայցմամբ նոցին՝ զքաւ լուսոյ
փառաց նոցին՝ դա՛ւ Փո՛ւռաց ի՛ փա՛
ռս բարձրանան՝ աջակո՛ղմանքըն վե
րանան՝ յորժամ լըսեն զերանական՝
ձայն օրհնու՛ե ի՛ բէն կոչման՝ ննջեցե
լոյս մեր լըսեցո՛՝ զաճ՛ոյին բարբառ
ըն քո՛՝ դա՛ւ Ի՛ւսո՛ւցանեայք և ժողո
վուրդք՝ հայցե՛մք ի՛ քէն տէր ընդ նո
ընդ նընջեցեալս հաւատո՛վ ընկալ
զքաւ նովին յուսա՛վ՝ յեր՛ի քաղաք
վերին՝ յորում ա՛րդարքըն ժողովին՝
փառս վեր երգել միշտ ընդ նոսին՝ եր
ըրդուե՛ք երրեակ անձի՛ն՝

Ի՛րարիչ և ամէն բդեաՃ՛ր անոխակ՛
կալ և բարեգութ՛ն՛ր գովի՛Ճդ խորհ՛
բեւ՛ր՛ց ամէն դատաւո՛ր արդա՛ր ըսուե՛.
ընդ՛ր՛ց առա՛ք եւ ե՛ր ամէն
կեա՛ զմե՛ր նը՛ն՛ջեցեա՛ն՝ ի՛ղծմա՛ծ
ա՛ր ո՛ղջմեա՛՛ր հո՛գոյն մե՛ր նը՛ն
ջե՛յեցիր։ Ցո՛րժ գրեա՛ւ ը՛ք՛ն կա՛
տարե՛՛ն ո՛ր զայնմ աւուր մե՛զ սա՛տ
մեցի՛ն՝ մո՛րգատրե՛ի՛ց բանքը՛ն յար
դե՛՛ն՝ առաքեալցը՛ն վը՛՛ճաբին՝ ի՛ղ
ի՛՛վերի՛՛ն երո՛՛ւսաղե՛՛մ ի՛՛ բնա
կարան՛ն հրե՛՛շտակաց՝ ա՛ր ենո՛՛վ
և հե՛՛ղեա՛՛ս կա՛ն ծերացեա՛ւք աղա
՛՛նակերպ ի դրախտի՛ն եդե՛՛մակա
՛՛ն պայծառացեա՛լ արժա՛նապէ՛՛ս՝ ո՛ղ
ջա՛գաւո՛՛ր փառա՛՛ց քրիստո՛՛ս՝
ո՛ր ժամանեա՛լ գա՛ս ի՛՛ յերկինի՛՛ց՝ ի՛՛վ
րա՛՛յ թեւո՛՛ց հոգմա՛՛ց գո՛ն հայրենի
կերպա՛՛ւ բանջ՛՛՝ և՛ առնե՛՛ս հրաւիր
ձուլե՛՛ր ը՛զ քննութի՛՛ւն՝ ո՛րդւո՛՛ց մարդ
կա՛ն՝ ո՛ղջ ի՛՛ դնել բեմի՛՛ն բազմի՛՛վ փա
ռա՛՛ն և առաւգա՛ստ՛ն զա՛՛ր ըդարի՛՛՝

գութը բիւրեղեայն փողը գոչէ՝՝՝ ։
սէրք ամանդը հայ սաքին ։ պրդա
րոյց դասքը ն քերիւրէ՝՝՝ն լակ մեղ
սահրքը ն թայ խանձին ։ ողորմ
Յորժամ հնչէ՛՛ն փողը յեղեր՝՝՝
եղեսական գիրը ն յայտնի ։ ճառա
գայթ սրբոյ խաչէ՝՝՝ն յարևելից
փառօք ծագի ։ հրշտակ գունդք
ծա՛՛ռալէ՝՝՝ն հրշտակաւեղք պարո՛՛ն
նակին ։ ողորմ Ո՛՛՛հեղ խորհո՛՛՛րդ քա
հա՛՛նայէ՝՝՝ն բա՛՛զկատարած կայր ի՛՛՛
բեմին ։ պռաւչի՛՛ սբ սե՛՛ղանէ՝՝՝ն ։
հո՛՛ր շինանի՛՛ խաչա՛՛յ մերժի ։ տ՛՛ըտ
մեռ հոգի՛՛ն ուրա խանա՛՛՛ն ։
զի՛՛ թողուի՛՛ մեղա՛՛՛ց լինի ։ ողորմ
Ա՛՛ռաքե՛՛ա աստուա՛՛ծախօ՛՛՛ս լ՛՛ահա
րօ՛՛ն ըն՛՛ղե՛՛ւսայինը ։ մ՛՛ոգաւորե՛՛ն
խորհո՛՛՛րդ լ՛՛ինի՛՛՛ ։ ա՛՛ջնայք հի՛՛ն օ՛՛՛րինին
յա՛՛ռաջագո՛՛՛ն մեզ ծա՛՛նուցի՛՛՛ն
ը՛՛զգաւեստ սբ մի՛՛ածնիւ՛՛ ։ ի՛՛փեր
կու՛՛՛ մեզ յա՛՛յտնեցի՛՛՛ն ։ յանա
պատի՛՛ն կերա՛՛կրեին ։ ողո

Ա՛ստ ածայր ծով խիճերանաշ վիմէն աւ-
ուրց իմաց։ Յո՛վ երեթայցեմ՛ես
Համօրէն մարմոյ ծոցից։ Ոդ։

Ո՛ղջամբոյր ծով ալեբաստ վիմէն ան-
բասիւ բարձեալ բարձե՛լ խօսին։ Ա՛խ՛ յ աստ
ահ՛ծաձգիւրն ա՛յ յօհանեալ կարա՛ն
պետին։ Ա՛խ՛ յ՛ին ատեփանեալ ա՛յ
աւաջին մարմոյ ծոսին։ Ա՛խ՛ յ լու-
սա՛ւորչիւրն հայեաստանեա՛յց հայրա-
պետին։ Ա՛ սրբո՛յ աւա՛քելո՛ց ա՛յ
Համօրէն մարմոյ ծոսից։ Ոդ։

Տ՛ըտմահաղո՛րդ չարչա՛րանո՛ք ի
յանձն առեր ըզմա՛ հ խաչին։ Ա՛փսո-
սո՛ն բարձո՛ղ եղե՛ր զ ա՛ն ա՛ֆմայնա
խա՛ստեղծին։ Ոդ։ Ո՛րհնութեցա՛ն
զօրք ե՛րկնայի՛նք յորժամ տեսի՛ն
զաֆրդ ի՛ խաչին։ Ա՛րեգակա՛ն լոյս
քո՛ղ արկեա՛ զ ի՛ լոյս լուսո՛ն նըշա-
խա՛ղաւ։ Յա՛հեղ փառա՛ց ա՛ծ որ
դո՛ յդ խաւար եղև՛ ըստ ի՛ ե՛զերս։ Ո
Ո՛ւրախացո՛ն ազգը՛ք մարդկա՛յի՛ն
յորժամ լըսո՛ն զքո՛ յ դուրթիդ։
Նո՛րահարո՛ւր զարդա՛ ընծա՛յի՛ն ի՛
յարութի՛ն ա՛ուրբ մի՛ ա՛ճնիդ։ Ոդ։

Ո՛՛ղջասո՛ւք ա՛բ՛ յ խաչի՛ն ե՛ան
բարբառ բարձե՛ խօսին։ Ա՛խ՛ յ աստ
ահ՛ծաձգիւրն ա՛յ յօհանեալ կարա՛ն
պետին։ Ա՛խ՛ յ՛ին ատեփանեալ ա՛յ
աւաջին մարմոյ ծոսին։ Ա՛խ՛ յ լու-
սա՛ւորչիւրն հայեաստանեա՛յց հայրա-
պետին։ Ա՛ սրբո՛յ աւա՛քելո՛ց ա՛յ

ծոիլիդ՝ ։ օգ։ Յանկնամանի՛ն հոգւոյս
հաշանա՛ւ պատկեր բարեբեր առեղ
շաշնակեցի՛ւ ըզ մանհատութի ապրուն
հեռացա՛ւ ։ խաբամամբ խաւարչին
ստ արարչէն երկինի և երկրի՝ ։ օգ։
քնա՛ւ ։ օգ։ Պ՛ըրեցա՛ւ ես ինգիր
ապա՛ւինեցա՛ւ յաւէտ փրկուե՛ն իմոյ ։
Լա՛յեցա՛ւ և ո՛չ ոք էր որ օգնէր ինձ
զարթո՛ւցին զիս պահանջո՛ղ հո
իմ ցամաքեցան ։ օգ։ Ի՛մահի՛ս ես իմ
Լո՛ւաս ողբա՛ս և աշխարհա՛ս ։
Լինի՛ էհա՛ս յօր վախճանի իմոյ՝ ես
գալստեա՛նդ քո օգնեա՛ յի՛նձ իշնա
ուածին՝ ճանապարհին ։ և ի միւսանգա
ա՛յսօր ։ յաւուրին՝ օթևանին զոր ո՛չ գի
ա՛ն ։ օգնեա՛ և ինձ քա՛ այսօր՝ յա

մեր ննջեցելոցն՝ • ծգ։ քայլելին՝ • և համագումարք զհոգիս
և պարգևեսցէ մեզ զերկնից զար
ր՛զմեզ խաղաղասիրաց գեհենեան՝ •
առ որդի՛դ-քո միածին՝ չի փրկեսցէ
մայր ոմն և կոյս սբ՝ • բարեխօսեսցի
տենից՝ • ծգ։ Ի՞ծածկի՛ ոմն անարատ
զիս ի՛հրամանակ՝ ց քոց թիզբ յաւի
հուբեցա՛ց՝ • զի անպատրաստ եգիտ
տաստան դատաւորիդ տեսի՝ և զսէր
տեղծնդիդ՝ • ծգ։ Ո՞ահատի՛ր դա
ան՝ • զի պատկե՛ր եմ բարերար
նին • ըզգի՞նս սրեա՛ն քո մի անտես
տանէր՝ • ծգ։ Ա՞ստուածդ ես մի
վախճանի • և ահե՛ղ է օրքո դատաս
տապարտեր՝ • ծգ։ Ա՞սկալի՛ է օր
նին՝ • ը՛զգի՞նս սրեա՛ն քո՝ մի դա
ր՛զմեզ ի՛մարմնոյս՝ • ի՛ քակտի՛ր և զեղեցիկ
ղինուածոյս՝ • զարհուրի՛ր իմ իսպառ
նալեա՛ց թագա՛ւորին • թէ պ՛ղնձէ՛ և
յինէն զտաղանդ պատուհասին • ծգ։
Աուսած՛ի՛ն մարդացեա՛լ ած ի՛մ
յիսուս • յայնմահա՛ր ահեղ ատե
նին՝ • ը՛զգի՞նս սրեա՛ն քո՝ մի դա
տապարտեր՝ • ծգ։ Ա՞սկալի՛ է օր
վախճանի • և ահե՛ղ է օրքո դատաս
տանին • յայնմա՛հար ահեղ ատե
նին • ըզգի՞նս սրեա՛ն քո մի անտես
ատեղծնդիդ՝ • ծգ։ Ո՞ահատի՛ր դա
տաստան դատաւորիդ տեսի՝ և զսէր
հուբեցա՛ց՝ • զի անպատրաստ եգիտ
զիս ի՛հրամանակ՝ ց քոց թիզբ յաւի
տենից՝ • ծգ։ Ի՞ծածկի՛ ոմն անարատ
մայր ոմն և կոյս սբ՝ • բարեխօսեսցի
առ որդի՛դ-քո միածին • չի փրկեսցէ
ր՛զմեզ խաղաղասիրաց գեհենեան՝ •
և պարգևեսցէ՛ մեզ զերկնից զար
քայլելին՝ • և համագումարք զհոգիս
մեր ննջեցելոցն՝ • ծգ։

Յիսուս յարուց
ի մեռելոց առաւօտ
Որ հեղեալ է վո
ւ փրկութիւն

Կարգ Օրհնութեանց Յարութեան
Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։

Ո Գ Ւ Ս Ա Յ Ո՛ Ւ Ր
աձ
ճէ

Ջերգ նոր ես փրկչին մերոյ. որ փրկեաց զմեզ ի թշնամւոյն ծառայութենէ ըզմեզ. հըզօրն իւր կոտրեաց զդուռս. և ամրացեալ փառաւորեալն փառօք։ Ոտս յանձն առեալ ամբծ եւանգել ի խաչ վասն մեր. ահ ընդ նմ մի՛ն թևեռել ըզ հընոյ մեղաց մերոց. վասն որոյ երկիր րպատճէմք և վերս օրհնեմք ըզ քո զանճառ խոնարհու թիդ։ Որ ընտրեցեր ամբծ յամս ազգ գաց երկրի ծընանիլ ի մանկ. ապ

ρեցուցանել ըզմեզ կուռքն ի պաշտե
լութէ. որպէս զաստուածացեալն միւս
փառաբերեցուք։

Նայ Այլեցայ՛ կեա յամենասքող ի քո սընո
րհնաբեղ. և երկիւղիւ փառաւորե
ցից ըզքեզ ք՛ս։ Նախաչէն լընդ քո մա
ռուցեր ըզմահ. և յաղթեալ կողք
տիեզերաց արբուցեր զանմահու
թիւն։ Ձ՛ծ՛ին անարատ կոյս առ քեզ
ապաւինիմք. բարեխօսեա՛ առ քրիս
տոս վասն անձանց մերոց։

ՁԿ Ո՛րովհետև ըզքո՛ս սպրեցեր ըզ
դրունըս դժոխոց և լուծեր ըզմահ.
և զանմահութիւն պսրգևեցեր աղգի
մարդկան։ Յայգմոյդ անմահնե՛ք հա
շակեցաք և տեսաք. զի քաղցր և ուղիղ
ես տէր. և վասն ամենեցունն փրկու
եկիր ըզաշխարհս։ Արբուհոյ ա՛ծածնին
բարեխօսնե՛ք պսրգևեա՛ երկրպագ
ուածս ամենասէր երրորդութեդ՝ զոյ
րսե յուսոյ կենացըն յա՛յնմ հանդերձ։

Ի՛ զիշերացՙ կանխեալ վեր օրհնել զ
մեզ այնպատարՙ բարեբանեսցուք։
կոչս ես իմանալՙ լոյս ծընօղ արարչին
Ո՛հայն օրհնելոյ իսկ նայս մայր ես ի շո
բարեբար ի՛ վերստանգէ զանձինս մեր
յոյսողջոյնս ի՛քեզ ուր ես փրկեա մեսյն
կիզեալ սատըճաճ պարծելոյս իսահչ քո
կանգնեցեր զհայս։ (՚) գնեա փրը
ի՛ զ յարեար երեքօրեայ՝ զանկեալըն
խաչիւ քո ըզդըժոխս աւերեցեր։ քան
՚ Հատատատուկիմ լեր ուր ։ որ յաղթող
ղեցոյ սըրբոյն քո՝ ։ զի զոր։
ջանք հատատեա զկիմանըս հակ
զազգըս մարդկան ։ սրբուհուձյն ազա
Ո՛ր յարեարդ ի՛մեռելոյ՝ նորոգեցեր
եղնեարք զո արբցեն զարիւն նր ։ զի
ըզոյ առցես ըզվըճիռ ի՛ թշնամեացն ։
ալ՚ք քա՛ց ի՛ք՛ն։ (՚) զո բարձ
տեսից ։ և սուսաք ըզ քեզ իշխան մա
հու և կենաց ։ զի զոր ես ուր և չիք
Ո՛հանեաք ըզ քեզ ք՛ս թզր յաւե (՚)

ընդ քեզ քո՞ւ ասիցի. որ վա՜յ մեր խոնար
հեցար. յանձն առեր զամենայն և խա
չի համբերեցեր. Ո՛ւսասո՛ւցանք ի
հրամանաց քոց Թէր Թէրոյց ասէր. որ
ընդմի՛ւն լուծեր զնշխանուէն. յանդ
Հերովբէական Թիւդ պարածածկե
ցար սրբուհի՛ ածածի՛ն. կոյս և մայր
և բնակարան ածուե՛ն. վերս օրհնեա՛լ
յամենայն ա՛ռաքելական քարոզուե՛ց
Հա՜յոյ և յարուե՛ն ազգի մարդկանց՝
ասէր. զհիւանդուե՛ն հոգւոյ լման կեն
դանացո՛. որպ՛ երբեմն զՄ՛զեկիայն։
Ո՛չ չարչարանս և զմահ յանձն առեր
կենդանատո՛ւ ամենեցունն. զհիւան
դութի՛ն հոգւոյ լման ա՛ռողջացո՛. ոպ՛
երբե՛ւ։ Ո՞ւր քեզ ապա՛ւի՛ նեմք՝ խո՛
րան և տաճա՛ր աստուածոյ քան՛զն
մարիամ միայն եւ՛ կոյս՝. քարեխօսեա
ա՛ռ քո՛ւ վա՛ւ անձինս մերոյս։
Ո՛ փառաւո՛ր եմ՛ք զքեզ յիմ արարածոյ
և ի՛ծագո՛ց մինչ ի՛ծագս երկիր զեր

քաց՝ • պատկերակից եղեր հողերջին
Աչեալը ի փրկու-թիւն ըստեղծուածոց
ցոյց մեհու ի կեան նորդ յաւիտենից։
զնս ըզբազմամեղս արձակեաւ ի կատա
տէն երկնաւոր ի՛մմէ խղճ ժնխա • ով
նիմաստասցուց • զյանիրշատակեանն իւկի
Ա՛ր ընտրեցեր քեզ վերջատին քրիստ
ր նպատս ի՛ քրօբէական աթոռս։
ներեալ թշնամանքն փրկիչ գալով •
յորովայնի կիրեն • ապրեցո և զնս յա
Ա՛ր լուար ար ծ գանմանըն յօնանու
բարձել բանն ի՛ յերկինս ձայնիւ եր։
որ յարեաւն այսօր ի՛մեռելոց • զհամ
դոյն կենդանաւն ազգն մարդկան •
ծ՝ադնեաւն ի՛ հօրէ՝ փառակից սբ հո
Հեալ բանն ի՛ դրժոխս ձայնիւ եր։
կըզմեռոց զաներևոյթն ամաղեկ • զի
փաղիլ • յարուցեալ ի՛ պատերազմ ըն
Ա՛ր դիմեալ գայ յեղօմոյ բարձրեալ
կատէն ձայնիւ երգով օրհնեացուք։
կըզպագեանն • զմարմնացեալ բանն ի՛
```
```

ձանձց մերոյ։ Ամէն։

ուալէն։ առնա միշտ բերխօսեա վասն
նըմն հօր ի՛քէզ կրեցեր ևՀծրնար անձա
չեմք անդադար ձայնիւ՛ն։ որ զեակ բա
հատանացեալ սրբուհի։ ըզ քէզ աղա
իւխնոնէ։ քանզի լու։ Ա՛ճապին ան
և զիանդուտն։ և յարուցեալ ի մեռելոց
լով իհօրէ յանձն առեր կամաւ զխաչն
կու՛ ըստեղծուածոց քոց։ ոչ մեկնե
բացար ի՛խաչին առնելով զՀնծելու
երկնից կենդանեացն երևեալ։ բարձ
եր ի՛ մէջ և երկեայ։ նայեցայ ի՛ գործս
ըր և զարհուրեցայ։ Կանգն դու որ
ե՛ր զարհուրեալ անէ՛ր։ լըսայ ըզ
գարձն զարհուրեալ անէ՛ր։ լըսայ ըզ
առնել ըզ ծառայն ըզկերպ՝ ։ և մար
իսացան զօրք երկնից ընդ քո յանձն
գերեալն ազատեցեր ի՛ մեղաց։

մարդոյն ըզմեղս ըսպաներ ։ և զմահու

ՄԵՂ

ընդմանի. և յարուքեն իւրով շնորհեց
ընդմանի խաչի. և թաղեցաւ ինոր ի գե-
րեզմանի նորում որ ի քարայրի. և ոչ
ոք ոչ եդեալ անգամ մարդոյ բայեն այս
միոյ կամաւորութեամբ յանձն էառ
զի նա էր յոյժ հաւատացեալ ընդ
առաքեալսն զարհամարհեալ էր. և
ընդ մեռելոցն համարեալ էր. և ի մահ
ելեալ ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
և յայմ վայրագութեան մերոց։

Ա յսուհետև ժողովուրդք ի սքան
չելիս աստուածոյ մերոյ. ունկնդիր լի
նեն հաւատացելոցն քոց. և ի մահ
ուդ զարհամարհեալ հրէշտակացն։
զի նա է յոյժ հաւատացեալ
օրհնեցեք զանունն նորա
յաղթականն օրհնեցեք
զի նա փառք և փառաւորեցեք
Ա՛ր սեռեալ հրոյ և ամպոյ առաջնոր
դեաց ժողովրդեանն իսրայէլի ի
յանապատս. և ընկղմեաց զփարաւօն
զօրքն իւրով ի ծով կարմիր. երդ
Ա՛ զքեզ այսուհետև հանապազ ես
ես ծածկեն. բարեխօսեաց ի մեզ մեր
ոյ փրկիչ ընդ զի ի փորձութիւնս

վասն անձամբ մերոց։

Յոր բորբոքեցաւ ի զօրուէ խանդ
քոյ՝ ելիցէ ըղձիւնամարն ի լերն
րին՝ որ հակառակիչք ըստ ղծուածոց
ձեռին քոց ի չանեղով քո ընդժոխս
գերապանծ իշխանութեանդ յաղթեցեր
մահաբեր հրովք զօրութեամբ՝ կենագործ
ծնեալ ըզմբըռնեալսն ազատ ի նմանէ։
Անուանդ տիեզերաց տէրդ ես մարդ
գոլով՝ մարմնացար ինքն կուսէն խիթն
կուսի ազգի մարդկան՝ միշտ փառաւո
րեա՛լ յանմարմնոց զինուորութենէ։
Ո՛վ որ երրորդութի՛ն ծանեալ՝ որ
յաւուրս քոյս ըզ յաւիտենից բանն
ընդծ՝ ինչպէսեան ծոցոյ խոնարհեալ
վասն մեր՝ և ոչ ոք ևս այլ ընդ

տէ՞ր ծոյ՝ ա՛նհաստատ խորհրդոյն
Այլ քե՛ւ ի բնակարան բանին ա՛ր
չաշակնանդ մնահաբեր պէ՛ տոհմէն
ցանկալով տիեզերաց զանմահ հօրէն՝ ի
բանբերս ըզկողոպտիս ա՛զիւրդ այրուս
դրքոյս բաշխեցեր քաղցրոյդ ի՛իմաստի՛ն
երևեցար մա՛րդ ձըշմա՛րտ պէ՛ս
Ա՛ր զկենդանարար մարմին և զարիւն
յդ հօր խոնարհեցար վա՛րձն մեր՝ և
իմ ի վա՛ռեր ս քո՝ ՝ որ յանձառելի ծո
տո՛վ քո՛ ս ա՛րդ ՝ և բարձրացա՛ր քոյս
Այրեա իմ հաստատեցո՛ ի քեզ հաւա
բարեխօսեա՛ վ ս անձա՛նց մե՛րոց
լի ծնո՛ղդ ես մեզն ի քէն՝ ա՛ռնու մի՛շտ
այլ զա՛նձ ծո՛ր ն բա՛ր թեր՝ անձառե
չար ա՛յլ բա՛ նէն՝ ՝ որ ը՛զնախա՛ մօրն
ի խա՛ ս ո՛ր ի՝ և ո՛չ ոք ՝ Ա՛նա՛ր տա տա
տամբ ըզկերա՛նա՛մին ՝ ի՛մանալով ի ստո
ինա ազա՛ տու՛թի՛ շնո՛րհեալ նաեւ ցն
կա՛ ի՛վ ի՛ խա՛չին՝ խորտակեա՛ց զաստ
բա՛ց ի՛նձա՛՛նէ՛ ՝ Ա՛ր բարձա՛ցեր բաղ

ըսպասաւորեցեր. միջնորդ եղեր առ
առաջին և մարդկան. առ նա միշտ բա
րեխօսեա վասն անձանց մերոց:

Պէտ Լոյս ճրագմարիտ ես աստուած. առ քեզ
հոգի իմ առաւօտուն. լեարդիւրի երևե
ցո ինձ զերկնային քո. Քոյով պատա
կան խաչիւս ես աստուած. և հրաշափառ
քո առաւօտուն. յարութիւդ երևի:
Հոգւոյն ընդ ևս հովանացեալ միայն
սրբուհի. ծընար բզբայնն աստուած զան
ճառելոյ հօր ծընունդ. և յայտնե
ցար մեզ երրորդութիւն:

Հաս Զանգեցի ըզբազմամոլոր համառ
ած. և լըսաւ ձայնի խընդրուածոց
իմոց. զի նուաղեցան աչք իմ ի սեաւ
նելոյ. և յինէն փարատեցցեն զցաւս
անձին իմոյ: Օ քեզ աստուածըն ես
բարերարանցես. որ լոյս ձեզ կու ըղ
մայհ խաչն և խափանեաց ըզ մահու
թագաւորութիւնն. և յինէ փութացիր
յօգնութիւն սբ ոգւոյն. և աղաչեա

քեանն օրհնեացուք։
Եւ ըստ միոյ հաւատացեալ ամենեքեան
երեսացուք եւ որդիք երկրպագեսցուք։
Ո՛վ հայր փառաց ողբերգութեան։ Ո՛վ մարգարէն տպրեալ
ի երկրին խոնարհեցար՝ ծոցի առեր
զկնի բարեպատն։ Եւ զ՚ուխտեալս ազգաց
մեր լիացուցեր։ Ո՛վ մարգարէն տպրեալ
զանկեալն ի պատրանաց՝ Նոյնպէս
ասուածդ զքեզ փառաւորեմք՝ որ
մեռեալ ես։ Եւ յարեար ընդ իւր զպատմ
ուեղծին՝ Նոյնպէս մեք՝ Քո՛ յարեալ ի
ըզաստուածարեալ քեզ ադամայ նախաս
զանել զպզտիկ մարդկութիւն կուռքն խափա
նել։ Նոյնպէս մեայնոյ երկրպագութիւն
Քո բեւեռեցաւ խաչէն։ եւ երկնի
զանկեալն ի պատրանաց՝ Նոյնպէս
զանկեալն ի պատրանաց՝ Նոյնպէս
ասուածդ զքեզ փառաւորեմք՝ որ
մեռեալ ես։ Եւ յարեար ընդ իւր զպատմ
ուեղծին՝ Նոյնպէս մեք՝ Քո՛ յարեալ ի
ըզաստուածարեալ քեզ ադամայ նախաս
զանել զպզտիկ մարդկութիւն կուռքն խափա
նել։ Նոյնպէս մեայնոյ երկրպագութիւն
Քո բեւեռեցաւ խաչէն։ եւ երկնի
զանկեալն ի պատրանաց՝ Նոյնպէս

Տէր

նա՛ զօր և պանդխտի փառաւքն խրովե՛
վո՛ւրդն ի՛ձեռուց փարաւօնի՝ ա՛մ
ըն զինչ՝ և փրկեա՛ց ը՛զ ժողո
ՅՕՀՆԵՍՈՒ՛ք ըզա՛ր ու օրՀնեա՛
եր և ա՛ր մա՛րդ Հրշմարտապէս։

նօրէնո՛ւթիւդ քո խորհի կո՛ւսէն ։ և
րէան ։ աւետա՛ր լինել ը՛զկենսաբե՛ր տր
քեցեր զերկնաւորս քո՛ պա՛տ ը՛զամ՛րդ
փրկեցեր ը՛զամ՛ենքեան ։ վերականգ
նե՛լով զանկուա՛ծ ա՛դամ՛ն։ Ա՛ր առա
ու՛ր Հողեղէնս ։ և հեծե՛լոթքերդ քո
ա՛ր Հոգւո՛ւն ։ Հա՛ճեցար երանե՛լ լինել
նրատեա՛ր Հանգչէիր ի խակակից Հօր և
Ա՛ր ի կա՛ռս քերօբէականս վերա
ւաջն երգեցո՛ւ մրգրէ՛ն ա՛մբա՛կում
բացե՛լ դրե՛ր է՛վերայ խաչին ։ զոր յա՛
և ի՛մ՛ջ երկո՛ւց կենդանեացըն բաց
հեցա՛ր իլրո՛ւն ծրբնաց և՛ մրգ՛ր ըմբռ
բա՛ժանելի բա՛նդ աստղա՛ծ ։ խոնար
Ա՛ր անքննելիդ հա՛յէ՛ր ընդ Հօր ան

ցանկութեան զի ոչ ինչ ունիցի ի նմա ի
մեղս գործել. եւ զի ոչ ինչ ունիցի ի նմա
զանձն ի մեղս ընդ մարմնոյն ածել. եւ
զի ոչ ինչ ունիցի ի նմա զանձն ի մեղս
ընդ մարմնոյն ածել. եւ զի ոչ ինչ ունիցի
ի նմա զանձն ի մեղս ընդ մարմնոյն ածել.
եւ

և տըղաբերեալ բոցակիզեաց ըզպատ
րանս նախաձառեղջին՝ · զի զամենասին
վերակոչեց լմահուանէ յանմահու[թի]ւն
Այլգոյդ անմահանալ ձայնակերպին եբ
ստաքեան՝ և լըցին ըզսիրելիքըս սե
ռօք եբ յարքեն՝ · զի ըստ նոսին վայե
լէացիք զանվախճան ժառանգու[թի]ւն
Ա՛ր ըզկնի՛ն աշխ՛ յորովայնի՛ քում
ընկալայր · և ծընար անձառապէս զկո
նագործօնն ամէն՝ · բարեխօս ըզքեզ
ունիմք որ երանեալդ ես ի կանայս
Ա՛նեղաք ըզքեզ տէր էակից հօր
և հոգւոյն՝ · որ վասն մեր խոնարհե
ցար ի յերկինից՝ · ծանեա՛ք ոչ այլ ոք ըզ
քո՛ ի քէն՝ Ա՛նեղաք ըզքեզ քո՛ որ
ի խաչին բեւեռեցար · և հեղմամբ ար
եան՛դ քո փըրկեցեր ըզտիեզերս՝ ·
ծանեա՛ք Ա՛ր զքեզ ամենեցուն
յորովայնի՛ քում կրեցեր · սըրբե՛ալ
մայր և կոյս և աղախին քի՛ · բարեխո
սե՛ սուրբ վասն մերոյ փրկու[թե]ան

տէ՛ր զքո զնաւաղուդիդ։

գործեցեր զանգգս մարդկին. տուր մեզ
որ լուսափայլ յարուցքդ քո կենդա-
փառաբանակից հօր և սբ հոգւոյն.
ցեր ընդ արարածս. արար
լուծեր խիզ սբ խաչին. և հաշտեցու-
ղաղութիւն քո. որ զդատաւորիւք մահու
էյերկին՝ և էյերկրի։ Տէր օդ խա
ցեր էյերկինս և էյերկիր։ Ընդ
ըզբանդ ալծ. որ վանըն իմ խոնարհե
Աղաչեցաց կանխեցեալ փառաւորել գիշ
առ ՚ի վասն մերոյ փրկութե։

ցեալն ամենայ կարօղ զօրութիդ. Սո՛
կոյս սբ. որ հնար ածուեն ՚ի բոցային
զեաց զքո սբ զորովին. բարեխօսեա՛
Յո՛յս մեր և ապաւէն մեղս ունէ

ցեր իւիւ խաչին. ժողովել ընդ հեռա

Ո՛ր զանարատ բազուկըն քո տարածե

խ՛ զքրօբէականն սքոմս. հաստա՛տուն
թացաւ յոյս իմ ՚ի փառըդ քո. որ նախա
Հաստ

Ա՛մաստեցաւ սիրտ իմ ՚ի քէն և բամբ

Ժ՚ոխտս վերստին ի զոհ ի՚ նմա։

Եւ զի՞նչ է արդեօք զոր գործեաց. զի չէ ասացն ի՚ դէ
ոն կենաց գործեաց. զի չէ ասացն ի՚ դէ
ձայնի ըստ պատերազմին չարին վան
եաց. եւ՚՚ մանուածն ըստ ամենայնի
ոցն զբա՞ջութի՞ւն. որ գոչմա՞մբ
մեացն զբա՞ջութի՞ւն. զի՞նչ ինչ ի՚ դէ
յանդիմանեաց։ Ո՞ խաւարեալոյն պատ
րաս. զի ինքա՞ն բնութեա՞ն փառա՞ւորեալ
ամենայնի՞ւ։ Ո՞ եկեալն ի՚ փրկութի՞ւն մեզ ըստ գրեալն
ահրն՝ . խորհրդովո՞վ անօրինութե՞ն ըստ
նո՞ր երդով օրհնեացո՞ւք զանձնեան
ըզմարդ խաչահանեալ՚՚ գեհենին։
ըզմեզ ընտացեա՞լն ածն . սպրդեցեալ՚՚
հի և իւրա մարիամ. ազնչեա զառ ի՚ քէն
Ա՞ր յամ ազգա՞ց երամ՚՚ նեցաւ սրբա
լոյ ըզբա՞զում՚՚ զեղ ասացեալ՚՚ զոհ
ձեր ըզ զատակնիք մա՞հու . տապածե
և փրկուա՞ք իմով տո՞ւ Ա՞ր ի՚ խաչին բար
և զի՞նչ զոհեաց ինքն ի՚ մեզ։ Ո՞ եկեալն ի՚ փրկութի՞ւն մեզ ըստ գրեալն
ահրն՝ . խորհրդովո՞վ անօրինութե՞ն ըստ
նո՞ր երդով օրհնեացո՞ւք զանձնեան
ըզմարդ խաչահանեալ՚՚ գեհենին։

բեկումն ի դամոյ. և զմրմացեալ ընդ-
մեսացեր ի կուսէն. ընկեր ած զը զը
ըզբե՛ր. քանզի անձա՛ր բանդ ած մեր
ըզբե՛ր. քանզի անձա՛ր բանդ ած մեր

Ի սուրբ հայրապետութեան տեառն Ներսիսի Շնորհալւոյ։

Ներսես

Ներսես Ա Շնորհալի (1102–1173), Հայոց կաթողիկոս 1166–1173 թթ.։

Ներսիսեան զօրանոցի հիմնադիր։

Ներսիսեան զօրանոց

Ներսիսեան զօրանոց, Երևանի հին զորանոցներից մեկը։

Ներսիսեան զօրանոցի հիմնադիր։

Ներսիսեան զօրանոցի հիմնադիր։

Ներսիսեան զօրանոցի հիմնադիր

դառնաշաւիղ պղծութեան քաղցրա-
քո՛վ կրեցեր անբծութիւնդ մի՛ բնաւին.
Այր ընչեր-
ամենայն ուրբանայեցող զքեզ բար։
աղիւզդ ա՛նդնապատ. յոտն բախուն թիւն
ոտիւն ձրշմարիտ. և ձրմիեցար ի խաչին
հնազանդեան։ Այր սրինկեցար յերկրի
զքեզ բարեբանեմք ընդ հրեշտակն օր
դիմաւորեն այրեցեր հրեղէնպատե՛ն.
աստիւն վայրըս մահու. և ըզ նիզակն
Նաբերդ աշտանակ. ձոյլ ոսկի և ձե՛ղ
մարգարէից ա՛ստուածոյ։
ըմպեր ա՛ծութեեղդ քո քաջ լիզե՛ր ի ր
նաբերդ աշտանա՛կ. ձոյլ ոսկի և ձե՛ղ
մարգարէից ա՛ստուածոյ։
ըմպեր ա՛ծութեեղդ քո քաջ լիզե՛ր ի ր
ընտիր նորատունկ բեւեռատան՝ երկ
բաժի՛ց փրկիչե՛ն։ Աւրախ լեր մեր
րա՛ց. եկեր կամա՛ւ իմ խաչիդ վե՛ր ար
ազգն զբեռնե՛ր յայտնեցար տիեզե
Ակ փայտ խաչի քո կենսատու գա՛
դանուե՛ց տըեղ ա՛ զգի մարդկան։
Այնբունեց խո՛նարհեցար. և նայեցաք
Նայեցաք

Ո՞չ Յովքին անա՛րատ մայր սո՛ւն ևկոյս
ցեր մեզ ի կրդնհոս աղբերդէդ. Նորոգ
անպարտադ կրդնին պատրանաց. և արբու-
նեալ մեզ ի քո ուրախութեանդ գետոյ
ի մեռելոց՝ . Նորոգեա և զկոյս զսպան կամ
ի՛մեղաց՝ . Ո՛ր յաւերնի կացեր
յոր մարգարէքդ կոչեն զքեզ ծառա
Լուա՛ ես աստուա՛ծ անձամբ ծանու-
ցո՛ր մարգարէիդ կոչեն զքեզ ծառա
ան ամ՛ր վասն անձամբ մերոյ
ցոյց՝ . ըզ քեզ ընդ մարդկա
ամ՛ն . ապրեցո՛ ըզ մեզ յա՛ւիտ
սրբոյ անա՛րատ մօրդ և կոյս
Ո՞չ ասատուածն իմ լեր ա՛ր և կոյս փրկ
կու՛ն . որ զառաջինն ադա՛մն ազատեցեր
ցեր զհատատուցեալքս ի քեզ ընշա
նա՛ խաչիդ ազատեցեր յա՛ւիտեանից
ի մահապա՛նտ ն՝ Ընդ խնդրելի՛ քում
թագաւո՛ր փառաց ք՛ս՝ . ամ՛ենայնի
ամ՛ն . ապրեցո՛ ըզ մեզ յա՛ւիտ
սրբոյ անա՛րատ մօրդ և կոյս
Ո՞չ Յովքին անա՛րատ մայր սո՛ւն և կոյս

լսել Ընդ զՀոգևորական ա՛ռաղջնե՛ր։
Եղէ կին։ Մի՛շտ ջեռուցո՛ր ցուցանէ
Նա՛եւ զգացո՛ւն բարձր ի մարմնոյն
Հնձո՛ւ վ գիւտե՛ր ։ Ո՛ր զա՛ռաջ ման
լի՛ր ապաչանա՛ց մերոյ ։ Ա՛ն ի՛նքզ
տա՛ մարդկա՛ն ո՛րք կա՛մ ըզա՛ն առ՝ քեզ
Ո՛նոյնչ Թագաւո՛ր որ կա՛միս ըզկեա՛նս
ա՛ռ ու՛ր վասը՛ն մերոյ փո՛ր կու՛ թէ ։
զա՛նկման նա՛լի զբերո՛ւքն ։ բարեխօսա՛
ա՛ծ ծածկեն մարմ ։ տանե՛լով յորովայնի
Ո՛ր ի՛ վեր քան ըզբերո՛ւքն երևե՛ցար
դրո՛ւ հեղմամբ արեան որ նը՛ց ։ խա՛
ագամայ ։ և բարձե՛ր ըզնշա՛ն ան՛ճա
ցար իմա՛ չենք յաղագս զաստատութե՛ն
մեր միտն մարդասէ՛ր ։ Ո՛ր բարձր՛
ցար ի՛ երկինս ։ խաղաղացո՛ ըզկենս
խաչեա՛ր ։ որ վասը՛ն մեր խոնա՛րհե
վեր օ՛րհնե՛մք զանձա՛ն անօրէ՛ն հա՛ւ ։ զ
փրկութե՛ն ։ Ո՛գիշերաց կա՛նխեալ
ալ ։ բարեխօսա՛ ա՛ռ ու՛ր վասը՛ն մերոյ
մարիա՛մ ։ որ ե՛ղեր ընդա՛ւնող բանին

մանաւանդ զի ոչ ունի զոք ընդդէմ կրել
զամենայն ամբարտաւանութիւն սատանայի
զոր ինքն ի սկզբանէ ունի ընդ մարդկան
եւ զանազան հնարս ամբարտաւանութեան
զոր ինքն գտանէ ընդ ամենայն ազգս մարդկան
զոմանս ի հպարտութեան զոմանս ի հարստութեան
զոմանս ի գեղեցկութեան զոմանս ի զօրութեան
զոմանս ի գիտութեան զոմանս ի ճարտարութեան
զոմանս ի ծաղրանս զոմանս ի հեգնութիւն
զոմանս ի բամբասանս զոմանս ի նախանձ
զոմանս ի սուտ երդումն զոմանս ի ստութիւն
զոմանս ի գողութիւն զոմանս ի շռայլութիւն
զոմանս ի ագահութիւն զոմանս ի պոռնկութիւն
զոմանս ի հարբեցութիւն զոմանս ի սպանութիւն
զոմանս ի կռիւ զոմանս ի վէճ
զոմանս ի հերձուածս զոմանս ի հաւատս սուտ
զոմանս ի կուռս զոմանս ի կռապաշտութիւն
զոմանս ի մոգութիւն զոմանս ի կախարդութիւն
զոմանս ի ծուլութիւն զոմանս ի քունս
զոմանս ի ծոյլ աղօթս զոմանս ի պատարագս
զոմանս ի պահս զոմանս ի ողորմութիւն
զոմանս ի ներողութիւն զոմանս ի խոնարհութիւն
զոմանս ի հեզութիւն զոմանս ի համբերութիւն
զոմանս ի սէր զոմանս ի խաղաղութիւն
զոմանս ի ճշմարտութիւն զոմանս ի հաւատս
զոմանս ի յուսոյ զոմանս ի կատարեալ սէր
զոմանս ի կատարեալ ուղղութիւն
զոմանս ի կատարեալ ճշմարտութիւն
զոմանս ի կատարեալ հաւատս
զոմանս ի կատարեալ յուսոյ
զոմանս ի կատարեալ սէր
զոմանս ի կատարեալ ուղղութիւն
զոմանս ի կատարեալ ճշմարտութիւն
զոմանս ի կատարեալ հաւատս
զոմանս ի կատարեալ յուսոյ
զոմանս ի կատարեալ սէր

յՀՐ զօրեղ ձեռամբ արդարոյց։
ըստ որ լքեալ իւրմէ ոչ ինչ ագահ օրծեաց
արմատոյն։ այլ զբօրեական կառոյցն
Հաւատալ ոչ միայն իմն բառաբեր
օրհնութեամբ խաչելոյն լցցան սիրեցեալք
ամբերցին ի զգայնոց արբեն անեղէն։ և
Պատմեցան երկինք զոյ վայելչութիւն
փառաց քո։ և ընկալեալ լուսաձեմ
Ծեալ ի միմեանց երկուց կենդանեացն
բևեռաք զմարմինն ի խաչին ներգործ
մանայր մարգարէն։ և հեղձասեալ
Նեղէին եղեալ մարդ՝ սեսեալ զայր ոյրչ

Նեաղլդ ի կանանցն

քեզ ձերգս օրհնութեան ամէն օրհ
ներբողական ձայնիւք եղանակեմբ
մարմնով ի գերեզմս բարձեր մարմնաւ
նաց։ որ զնծան ամենեցունն խակապես
մադրեալ տառիցն մօսիանակն ծրիմ
Ամանալի բանաւոր տախտակ անտրա
Ղ հաւորեալ ոչ միայն իմն բառաբեր
օրհնութեամբ խաչելոյն լցցան սիրեցեալք
ամբերցին ի զգայնոց արբեն անեղէն։ և
օրհնութեամբ խաչելոյն լցցան սիրեցեալք
Հաւանելի վերակոչ գործեցեր։ գով
ցայտ կողի քո ի ձեռն զինու սիգի՝

Աստուածային բարբառովն
ասէր յոյժ ի խաչին՝ եւ ընդ դէմ տասե
ղաց ինքեր հրամցեալ ամենայն աբ ձե
ռաքն՝ եւ բանիւքն զարհուրեալ
ի վերայ խաւարասէր իշխանին։

Տէրն հին անարատ մեղր ած՝ ան կոյս
մարիամ՝ քրօբէական աթոռ ըզ քեզ
առաքն իւր ցուցին՝ բարեխօսեա առ
վասն մերոյ փըրկութեան։

Գանական ընդունելի էղև ի մտ
ա՞ր ինձ ի փըրկութիւն՝ ան
իմ ածա՝ եւ փառաւորեցից զան։ Ի խաչին
բեւեռեցաւ եւ զդըժոխս խոց ին կրցած
ըզ բռնութիւն՝ ան։ Ի ր մնդոյամբն
էրայ ըզմահ՝ եւ յարութիւն շնոր
հըն ջընջեաց ըզ մեղս՝ ան։ իմ
Ի ածին դու ես յոյս եւ ապաւէն
խաչվառացաւ ըզքե զ՝ որդի՛ քո եւ
բարեխօսեա միշտ ընդ մեզ
Տէր ողորմեա՛ երկինք և խօսեցայց՝ և

փառաւորե՞մք որ եկիր ի փրկել
հօր յաւուրսն զյաւիտեանս արդի։
մեր յո՞ր ըզբա՞նն ած. որ ի՛ծոցոյ
Եւ եր երրորդութիւնն ծանեաք ըզտէր
իմեզա՞ց և յայտականեա՛ թենէ։
Եւ ած խիրկէ ըզժո՛ղովուրդս
ած ած ին. առ խիրկէ ըզժո՛ղովուրդս
Եւ բարեխօսո՛ւի փութացիր մեզ ած
բաժակ զառնո՛ւն այրմանն ընկալեա՛լ
սո՛ղոմ ի յաւուրն տոչորմին։
Եւ ած ած ին. առ խիրկէ ըզժո՛ղովուրդս
Եւ վերջ օրհնեցի՛ց զբ՝ փառաց թա՛
գաւորին։ Պատրաստ քեզ որ յարեարդ
իմեռելոց քո։ պարգևեցեր ըմե՛զ ըզ
կեանսըն յաւիտենի՛ց։ Բանբեխօսեա՛
անդադար առ որդիդ քո և ամարբեաց
ըմե՛ր։ ծընօղ և աղախի՛ն աստ։

Ծ՛այրն հա՛ր կենդանի՛ զծրուագբ՛ զնչ
աբ հո՛գւոյն այրեա՛ց զդրունըս դը
ժոխոց՝։ և զարգևեա՛լն ինմա՝ կոր
զեաց ի կեա՛նս և պարգևեաց մեզ
կենդանութի՛ւն։ Յանմահակա՛ն էյայգոյն
հաշակեցին աբ առաքեա՛լքն։ և ըզհրա
բաժակ զառնո՛ւն այրմանն ընկալեա՛լ
սո՛ղոմ ի յաւուրն տոչորմին։

Ո՜վ հոգի իմ յամենայն ժամ զքեզ փա-
խօսեա կենդանեաւ ըմբռնել.
Ոչ ինձաւ տեսօրէնութիւն ի միջի կոտակին
զանիծիցըն բարձեր ըզգեստապարտուի.
և կամաւոր խաչելութիւն քո տեր կեա՛ց
նըս չնորհեցեր անոխակալ փըրկի՛չ.
առաքե՛ց և վեր ծրհնեմք և երկրըպա-
գեմք՝ . որ ուրախութիւն եւ երկնի՛ և
երկրի՛ քո տէր ծ։ Այլևնիմք ի՛ քո բա-
րեխօսութիւն ածաճինն մարիամ. մա՛ր
տեն և կոյս տէր . հարան երկնից և դո՛ւ-
ըն կնքեալ զո՛ր մարգարէն եսայի
հաս՝ աստուածածնա սիրտ իմ ի՛ տէր . և
բարձրացա՛ եղջիւր իմ յաստ ի՛մ. զի
փառաւորը յարո՛ւթեն իւրով ա՛երեաց
ըզ զերժո՛խս ։ Ո՛նդ արձակեցաւ բե-
րան իմ տէր ի՛ վե՛ր թշնամեաց բ՛մոց՝ .
քանզի հարեր ըզպատերազմ քո հրեշ՛ր
զօրութի՛ւն ։ Ա՛ր ատրար ըզբանն ած
յարգանդի քո՛ւմ. և ծընար ըզնա մար
մնով ապրեցուցիչ ածածինն . բարե
խօսեա կենդանեաւ ըզմեզ։

վայ
յետ ծ՛ընդենանն՝ · և տարաւ յոր
նեցուք զայծածինն՝ որ կոչի մընաց
բարեգթութիւն։ Օ՛ անարգ՞ան օրհ
աւուրեցն՝ զ տիեզերս ի գի՛տութի
ձիւնարտութե · և բարբառանեմք ընդ
մահու կարողութին՝ որ խաչեցաւ վա
մեծ նայնի կարօղ՝ փրկեալ զ կեանս
ւն՞ աստուած ե՞ր ծընաւ ի՛ միջի կո
սէն ի փրկութե ազգի մարդկան՝ · լու
նը քո՛ լիցի երկիր։ Հոգի՛ քո սբ և
բարի · զի՛ն ինձ քո եղիցի յաւ ժամ
ընդդեմ թշնամանին հակառակողիւ։
Հոգւոյն սրբոյ հովանաւորեալ զքե
ածածինն · մարմնացեալ հօր հաճու
որդին միածի՛ն մեզ ի՛ փրկութի։
Յառաջեցի զանլռելի լոյս հեծումն եաս
առ բարեգութե՛ն աղի՛ծ · և լըսեա՛ ինձ
ի՛ լեռնէ սբ՛յ իւրմէ · և էհա՛ն լոկենս
իմ յաւիտեանո՛ւէ։ Ո՛վ երեւե՞ց ը՛զ
մահո՛ կարողութին՝ որ խաչեցա՛ւ վա
սին մեր · և յարեա՛ւ ի՛ մեռելոց ոչ յա
մեծ նայնի կարօղ՝ փրկելով ը՛զ կեանս
Ո՛ստուած ե՞ր որ ծընա՛ւ ի՛ միջի կո
սէն ի փրկութե ազգի մարդկան՝ · լու
աւուրեցն՝ զ տիեզերս ի գի՛տութի
ձիւնարտութե · և բարբառանեմք ընդ
բարեգթութի՛ն։ Օ՛ անարգ՞ան օրհ
նեցուք զայծածինն՝ որ կոչի մընաց
յետ ծ՛ընդենանն՝ · և տարաւ յոր

Ա՛յլ մեք ձայնիւ վերնոց փոխարկասցուք
վասն մե՛ր. Թագելով խնդրեր երկրի զեր-
ծա՛ր յերկինից՝ և խաչեցար կամաւ հօր
ամենայնի՝ Տամագծից հասեր գոլով խոնարհե-
բե՛ զիշեր՛ր՝ պահելով հնազանդեցար՝
ի՛ փոր կիսին լինիլ զերիս տե՛ս և զե-
ր՛ զհրաշալի խորհուրդ տնօրինե՛ր
քո ար ցո՛ւցանելով մարգարէ՛ն.
Նորոգեսցի ի՛ վահան։
և ի՛ մի՛ տանգամ գալստեա՛ն կրկի՛ն
պահեցե՛ զեկեղեցի՛ իւր սո՛ւրբ.
նուի՛ր։ Խարեխօսութե՛ նը ած ծնին՝
թէն իւրով պարգեւեաց մեզ կենդա-
չելո՛ւ։ Ամէն։ Եւ երբ օրհնեալ յարու-
ցեալն իւրով աւերեաց բզզ զօրո՛
ձայնիւ։ Ո՛ր կամե՛ր որ խա
սրբասա՛ց Հայրն իւր։ Եւ Հոգին
և Հիւսիսոյ երկինա՛ռուց փչո՛ւսքանիւ
ո՛ր ի՛ վե՛ր քե՛ռօրհնեցոյց հանգչե՛ր։
Յօրհնո՛ւթե՛ նոր օրհնեսցո՛ւք ը՛զեր.
կի՛ցչ՛ն հօր և՛ ամենայնե՛ր հոգեւոյն։
վասն զանտանելին ամեն զհամբնա

խարհի խաչին խորհրդով. և ազատեց երգով։ Ա՛ր բաժանեաց ընծով աշ
թարած օրհնութիւնք Աբմոն յաղթականն
Հայրապետն Ծաղոյ փրկիչ զա-
ղթեցեալ ի Քաղկեդոնէ ընծայ-
եաց ոսկի։ որ համագոյդ էս հօր և սո-
տգուհ՝ ին. զի միաբանեացես զերկուս
ընդ քո նմա պահելով ի խաղաղութեան
ըզքեզ քան. որ համագոյդ էս հօր և սո-
տգուհ՝ ին. զի միաբանեացես զերկուս
ընդ քո նմա պահելով ի խաղաղութեան
դաշտաբ ազգաչեայ վն անձանոց մերոց։

ուածիւք հօր և սբ հոգւոյն. ըզնա ան
տիւնէրոյց նախայաւիտեան բանն փա
ցուաբ։ ի քէն ցընծուէ ծրնաւ
որպ ըզքեզ անդադար բարեբանեաց
ըզմեղս մեր բոցակիզեալ շնչոյդ. վն
քան անսպառական մարմնոյ քոյին կոյս.
ծրագր. և փոխարէնից ըզքեզ չ՚ ոպ
մարդասէր։ Օ՛ ի ազբիւրոյն կենաց
թեալ գոլացոյ յոյժ. նայեցայ ի գոր
ըզմեզ չ՚ ոչ ըզմեզ չ՚ ոչ ըզմեզ չ՚ ոչ
ընկճի քո՝ նմ բ պահելով ի խաղաղութեան
հոգւ՝ ին. զի միաբանեացես զերկուս
ընդ քո նմա պահելով ի խաղաղութեան

յանմարմին փառաւորեալ ըզնմա ի
ծրկ։ Ա՚ձաթին սիւն լուսոյ ամպ հո
վանաւոր՝ · և բնակարան բանին՝ որ
բանի՛ւ հովուէիր զիե՛ր · բարեխօսեա
Ներսէ՛ս վ՚ն անձանց մերոց ։

Նոյ Ա՚յցեայրուք ժողովուրդք խաքանչե
լեա փրկուե՛ մերոյ · որ մարդասիրեա՛ց
բանն իհօրէ ոպ ցօղ խոնարհեալ յեր
կիր · տո՛ւք ծրհնու թի՛ւն մե՛ր մերոյ ։
Ա՚ր զա՛ն նախատ բաշտուկս իւր միածինն
տարածեաց իվե՛ խաչին՝ · և ը՚զ քաժա
նեալ ոչխարն ա՛ղէի ժողովեաց ընդ թիւ
զքն իւրով՛ք՝ · տո՛ւք ։ Օ՚ անապատեան
կոյսըն մարիամ ածածին խոստովանի
ա՛ր եկեղեցի՝ · ուստի տրուաւ հայն ան
մահու՛ե և բաժակ մեզ ո՛ր բախտաւոր ·
տո՛ւք ծրհնու թի՛ւն Ներսէս հոգեւոր երդիվ
Ա՚ր ըզհո՛ր ածուե՛ք քո՛ւք բորբոքե
ցեր ընդ ո՛ւխտիդերս ա՛ռ՛ջ՛ · բոցակի
զեա՛լ ը՚զ բրնաւո թի՛ւն Թր՛չնամո՛ւն ։
Ի՚յայգւո՛ւն անմա՛հութե՛ւ եղեմայ ձա

փառաց Թագաւոր՝ ոը ի՛ յերկինից
Հաս
աստուածեան սիրտըք մեր առ քո՛վ

ըզ մեզ ի հրոյն յաւիտենից։

ի քէն հայցե՛ս ի մեղս մահաբեր փրկել
ցիչ անձաւերի քոյին ծնող հեւամբեդ
դառնաձայնիկ պլտղոյն քաւցրացու-
քեզ կրեցեր մորենի անկիզելի՛ ։
ըսյ։ ըզքեզ Ա՛ր ըզ հուրն ա՛ծ ի
ըմբեռ քո յարեան խաղաղախոհին մե
Ա՛ր ի՛ խաչին մարմնով պատարագեալ
հեղեր զարիւնն քո՛ սբ՝ ։ Հարբուցեր
ի՛ փրկիւթէն արարածոց քոց տէր։
գիւով։ ըզ քեզ օրհնե՛մ զեկեղե
նէ՛ցար մարգարէութ՛ա՛ ըննդ հօր
նախ քան զյաւիտեանս ծրդի՝։ Հ՛ծա
Ա՛ր յանըսկզբնական հօրէ ծ՛ընեալ Ծն
և մեք ձայնակցեալ երկնայնոցն։
բանեն դա՛ռք հոգեղենա՛ցն ։ գովեմք
ծա՛ռ անա՛ւար անպկա՛ն բանին հօր՝ բարե
ժամ կենա՛ցդոց տէր և մեզ արբուցի՛ն
շակեցին դա՛ռք սուաքեղո՛ցն զաս

որ կենարար բանիւք քո լուծեր զեր-
եսս էզեկիայի՝ քեզ մաղթեմ փրկիլ։
փրկել ի զմեզ ի փորձուէ։
մեզ ծադուցին՝ բարեխօս ունիմք
նին այ։ որ եղեր արեւելք արեգակն
քոյ առաքելոցն։ Մայրըդ լուսոյ բա-
մեզ ամբ զքո զհամալսարեդ ոգի սրբոց
յարուցե։ որ արարեր խաչիւ քո զկա-
զաղութիւն երկնից և երկրի՝ տուր
ուսուցիչ։ Աւա՛նիք ի կենաց և լոյս
լոյս հրամանիւ՝ առաքեա հոգի քո սուրբ
մեղաց աշխարհի՝ ծաղկել խաղաղ ըն-
տեռանս։ և զիւր լուսաւորել ըզհաստատ
անդադար վասն մերոյ փրկուե։

Ի ՝ցոյդ որ ընդ հօր նախ քան զյաւի-
ծննդեամբ քո նոր կոյս։ բարեխօսեա

աւուց գահ-ալան Ծանկեան։

փրկել իսպառնալեաց գեհենէն։

Օ փառաւորեալն ի հրշէտից զաս Օրհ
նաբեր զերբորդեալն՝ · օրհնեցէք զաղ
ի սրբութեան նորա գասք հոգելից նաց
յօրհնութիւն ի նոր։ Օ յաղթօղն ի մարտ
պատերազմի՝ դիմեալ կամաւ ի մահ
խաչին՝ · գալեցէք զաղ որ էաւ աւար
բաշխեաց պրդւոց մարդկան՝ բարձրա
գեալ փոդով։ Ա՛ւա՛ղ հաւն երկնի և
երկրի՝ անդ թեթև ցօղեալ իմեզ զար
դանեալ · բարեբանեաց զաղ ի բ՛ղ բ՛ղ
խելն ի գէն մարմնով յարմատոյն կեա

Եղ Ի՞նդ յօ՞նանաւ անձն իմ ծը՛փեալ
յալեհս մեղաց ծռմռու • աղաղակե՛ա՛մ
ի՛նեղուե՛ եմ՞ա՛մ առ փրկօղդ և՛ յոյս
ըն՛ձայնի ի՛մոյ՛մ։ Ո՛ր փը՛րկեցեր
ը՛զ մարգա՛րէն յորովայնէ կի՛տէն • ապ
րե՛ցո՛ա՛ և՛ զըմբըռնեա՛ց ի՛ժանեաց
չար վի՛շապին կենսաբար խաչի՛ դ։
Բա՛ռ ե՛ս ծա՛ռեա՛ ա՛ռ միածի՛նըն յաղթո՛
ցեա՛ն եմեռե՛լոց • մա՛ր ասա՛ա՛ծո՛ա՛ յ
փը՛րկե՛ զանձի՛նը՛ս մե՛ր ի՛ յաւիտե՛նից
ի՛ հը՛ըմն ա՛ղաչե՛մք ը՛զ քե՛զ։
Ո՛ր յանքընե՛ին ծոցո՛ց հօր խոնար
հե՛ա՛ւորդի՛ • երևեցար ի՛մ ի՛ջ երկի՛ց
կենդանեա՛՛ց՛ն • զո՛ր նախագուշակ տես
լե՛ամբ ծանոյց մըրգըմ՛ն։ Ո՛ր յաթո՛ռս
հրակերպեա՛նըս բա՛ղմեցե՛ր ընդ հօր՝ •
բա՛ժակցաւար կամաւ՝ իկառըս խաչի՛՛ն
և՛ հե՛ծելոցքըդ՝ քո՛վ ազա՛տեցեր ը՛զդե
րեա՛ն։ Ո՛ր կուսական ծնընդեա՛մբ
ի՛ փրկու՛թի՛ յայտնեա՛ց • և՛ առաքեցեր զե
րի՛վարս քո՛ քարո՛՛զս • աւետարանե՛լ
ը՛զկե՛նսաբեր յայրու՛թի՛։ 780

Օրհնեսցե՛ք ըզՏէր և զյաղթօղ զօրութիւն նր. փառաբանեսցե՛ք նմա. զի փրկիչ և ապաւէն և ծածուկ կան մեր է։ Այ՛ տալ ծ մեր. որ յաթոռ փառաց ընդ հօր՝ յերկրի երեւեալ տեսանք. սմա փառաբանեսցե՛ք. զի փրկիչ և։ Յաղթական օրհնեցե՛ք թէ ոչ ապրեցոյցեն զնսորսկէ ի՛ ձեռաց փարաւոնի՝. քի փրկէին մերոյ ամենե քեան երգեսցո՛ւք. զի փառաւորեա՛լ է։ Ի՝ր մահու խաչին ի՛ւրոյ կենդանա ցոյց ըզմահապետսն. և մարմնոյն ի՛ւր բեւեռմամբ ըզկապանըս մահու ե՛ լոյծ. ամենեքեան երգ։ Ի՝ր տապար յորովայնի զանտանելին ամենեցունն. և ծընաւ անձառապէ զբո յոյս ազգի մարդկան՝. առնա մի՛շտ բարեխօսեա՛ կեցուցանել ըզմեզ։ Օ՛ կա՛ռըս փա րաւոնի՛ և ըզզօրութի՛ նորա՝ ետ ընկէց ի՛ծով կարմիր՝. այն որ հըզօրն է կարողութի՛ն. նմա փառք երգեսցո՛ւք զի՛ փառաւորեա՛լ է տէր։

Նայ

Այսեցհան զինուորութիւք երկնայինք
յանդամս ընծայեալ անօրինութեամբ խորհրդոյ
և փառաւորեցին զանապատեալ ընթացս
ելիսն քո մարդասիրութեամբ։
Խոցեալ սրտմտութեամբ քո ընդ իս. իմա
ի՞նչ կիզեր զգայանայրկութիւնդ բռնու
թիւն. և կենարար յարութեանդ զեկեղե
ցի քո փրկեալ. փառս քեզ վերստին
քեզ ողորմեցեալ։ Տեսին դաշք իմ
նալի զօրութեդ զմատուցածդ մարմնով
առ ի քէն ծընեալ. իսկ եկեղեցի որդոյ
քո՝ ածածին ըզքեզ խոնարհական. որ
միանգն կուսութեամբ ես մեծացեր։

Վեհ

Ձայնին բարեխութիւն հրեշտակ քո ընդ կնի
զեր ըզդժոխս. և ըզգաստութիւնս արձա
կեցեր զմարդկանէ ազգ ի նմանէ.
ըզքեզ ծրկնեալըդ թագաւորեցոյց։
Ո՛ր փախանակ դառնութեանդ տրնկոյն
եղեմայ ըզկայէն քո ետուր մեզ քո.
և արբուցեր ի կմղահոս աղբերէդ
զանդրպաս և զանվախճան ուրախութիւն։

ի յօրհնել զձեզ քան զի ոչ զչարութեան ոք
դարձուսանէ զձեզ. վասն այնորիկ հաստատեցաք մեք
ասել վասն ձեր եւ խորհուրդ իմ իսկ է իմանալ
զի դուք ընդունելոյ եք զմեզ իբրեւ զքրիստոս
զի ոչ ընդդէմ ինչ եղէք մեզ բնակիչք
սիրով իմով եւ խորհուրդ իմ իսկ է իմանալ
զի դուք ընդունելոյ եք զմեզ իբրեւ զքրիստոս
զի ոչ ընդդէմ ինչ եղէք մեզ բնակիչք
զորութեամբ. վասն այնորիկ հաստատեցաք
ասել վասն ձեր եւ խորհուրդ իմ իսկ է իմանալ
զի դուք ընդունելոյ եք զմեզ իբրեւ զքրիստոս
զի ոչ ընդդէմ ինչ եղէք մեզ բնակիչք
զորութեամբ. վասն այնորիկ հաստատեցաք
ասել վասն ձեր եւ խորհուրդ իմ իսկ է իմանալ
զի դուք ընդունելոյ եք զմեզ իբրեւ զքրիստոս
զի ոչ ընդդէմ ինչ եղէք մեզ բնակիչք
զորութեամբ. վասն այնորիկ հաստատեցաք
ասել վասն ձեր եւ խորհուրդ իմ իսկ է իմանալ
զի դուք ընդունելոյ եք զմեզ իբրեւ զքրիստոս
զի ոչ ընդդէմ ինչ եղէք մեզ բնակիչք
զորութեամբ. վասն այնորիկ հաստատեցաք
ասել վասն ձեր եւ խորհուրդ իմ իսկ է իմանալ
զի դուք ընդունելոյ եք զմեզ իբրեւ զքրիստոս
զի ոչ ընդդէմ ինչ եղէք մեզ բնակիչք

խանդէս · կենագործեա՛ և զի՞ս զմեղք
փայլ յարուքդ կենագործեցեր զմէ
մեռուցեր ըզմահ քո՞ տուր · և լուս
դժոխոյն ։ Ո՛ր կամաւոր մահուամբ քո
տակէցեր քո · յորժամ յարեար յեռելոց
հրեշտ զօրութե՛ն · ո՞ր այնորիկ հաւատացեք
մեք ի յօրհնել ըզքո՛ր ըզյարութի՛ն
գիշ ։ Ո՛ր բանիւ ՚ի հրամանէ քո՛ հայտաս
ցեր զերկինս և զերկիր · արարեր
ամ ե՛ղանուեց · վասն՛ զի ոչ էն հրա
մանք քո՛ լիւ ե՛րկիր ։ Ո՛ր ի՛ձեռն
փրկական խաչի՛ քո · լուսաւորե՛ցեր
ար զեկե՛ղեցի · և եռա՛ր պարհասպ ամ
րութե՛ հաւատացելոց՝ · վասն ։ Ո՛ր եկիր
ի կատարումն կանխաց մարգարէին ·
յայնձին ա՛ռեր մարմնանալ ի՛ թագ կա՛
սէն մարդ հրէշտակաւոր ։ վասն ։
Եռա ։ Յո՞ւմ կենդանութե՛ և փրկութե՛ իմոյ ա՛ր
արձ իմ · յիշեա՛ զիս ո՛չ երբէ՛մն զեղե
կիսցի՝ · և դարձո՛ զկո՛ղմն իմ ի՛ դրանց
դժոխոյն ։ Ո՛ր կամաւոր մահուամբդ՝
մեռա՛ցեր ըզմահ քո՞ տուր · և լուս
փայլ յարութիդ կենագործեցեր զմէ
խանդէս · կենագործեա՛ և զի՞ս զմեղք

Ո՞ր քո՛ւկն հրամայեսդ ըզ մահս
պատռե՛ակաւն և ա՛յլ խա՛չիւ քո՛։
Ես զի՞ս ու՛մ անտես առներ այլ պահեա՛
գոչմա՛նն. և ես նո՛ւիրեմ ձայնի՛ գոչեմ։
Ո՛ր լըսա՛ր ա՛ըշ մարգարէին ձայնի՛ ՂԱԶ
ցաւ. ա՛ւերեա՛ց ըզ դրժո՛ղսն։
Միշտ խօսէն ի՛ փըրկութի՛ մեզ յոյսն ե
հնութի՛ն. քանզի ա՛ծ ծընընդեա՛մբ ի՛
կիր զո՛ղորմո՛ւթի՛ն. և նորացու՛ցէ զօր
րու՛ն եկեա՛ղ իւրոյ։ Ո՛ղջախօսէ եր
մարտ թշնամին. և դարձո՛ւցեր ըզգե
րո՛ւթի՛ն. քանզի վանեցե՛ր զընդդիմա
ըզ պատերազմ եկեալզ ի՛ փրկո՛ւթի՛ մեզ։
Յաղթօղըզ զո՛ր քո՛ գովեմք ըզ զօ ՕՐՀ
կեմք զըզ քո՛ զաղաւթի՛ն. քանզի հաբեր
դա՛նակզ. խըրխնջոց լերանց հրատարա
ա՛նձաւըզ քո՛ք փո՛րեմք ըզմար ՕՐՀ
փրձո՛ւէ և յա՛ռ վըտանգից մերոց։
դի՛զ քո և ա՛ըծ մեր. փրկե՛ ըզմեզ ի՛
ծածկին. բրիստեա՛ն անդադա՛ր առ որ
ըզմեռեա՛լս։ Ո՛ւրբեզ ա՛պաւինիմբ ա՛ր

լուծեր զիշխանսն իւր. և անկն ծիկն եղեր
քակտուին. և զի՞ս ԱՐ իջեր էիերկ
նից և մարմնացար ի նոսա կուսէն. անձա
ռեալ քոյին ծնանիցես մեզ. և զի՞ս
ՏԵՐ ընդ ստրս քո լըսայ վեր օրհնեալդ
իբազմահեայ. և տեսաք ընդ քեզ մար
ձեալ ի վերայ խաչին ի մէջ երիցց
կենդանեացն. զի՞ր երգեա՞ց ամբա
կումն նախիմաց սբ հոգւով ինս
ՀՅԾԵԼուԹիւդ քո՛ փրկութի եղև
ազանց. յերկնելոյդ քո ի կատրս զսբ
ձայան սրարածդ. և օրհնութի՞ նոր
երգով լըցան տիեզերք. Երեւեցար
ի փրկութի նախահօրն ադամայ. և ա
ռաքեցեր զերիվարըս քո քարոզս ի
աւետաւոր յարուԷն. որք ընդհան՞ր
պատմէին ըզմիւսանգամ քո գալուստ

ալթականն քեզ օրհնութիք. սր
ՈՐ ըզ խորհ ծովուն հերձեր
Ջուրն. զի ինձա զբռնաւորին Չար

խեցիք ըզ գլուխ. և զարգելեալսն ի
ձեռըն խաչիւ զոր վերս ածիքն ի կեանս
Ամասիա մահուամբ ի քէն ոտր արձա
կեցիք զհոգի զօրութեամբ. ի մէջ մահա
ըզ մահ ածերակաւ վանեցիք. և զար
Այսպէս քեզ ի կանայս կոյս կեա
ծնիցէ՞ նզեան երկեմք զօրհնութեն. զի
ըմէս ի լուսոյ քում յայտնեցաւ աշխար
հի. և զնախասէրն եբարձ զանէծս
անձամբ ծընընդեամբն ի քէն
այնքան ի բարեաւ մարգարէին
և ի պատգամըս կենդանիս. որ քարո
զեաց մեզ ըզցօղըն կենաց ի երկինից
Ո՞վ հրաշալիքն քո՛ և գուշակեաց մեզ
մրգրէն. և զկամաւոր չարչարանըս խա
չին գոչէր ասելով. տարածեաց զձեռս
իւր ընկալաւ ըզնա. և բարձեալ բերե
ի փրկութիւն աշխարհի. Կեզ միայնոյ
մարմնացելոյդ ի սէր կուսէն. ծրհնուի
ի բարձունսըս վերս երգեմք ասելով.
փառք քեզ քրիստոս եկիր կամաւ հօր

ՀՀ Ո՜վ ափս հարկք ամենայն հեթանոսաց
և օրհնեցեալք զերծ. զի հուր նորա բա
նըն մարմնացաւ ի լուսէն. ահեղաց
ըզդըժոխս և զջրոսէ մահու ելոյծ.
Ընկալեալք ըզջաժակն ուրախութե
յայգոյն աննմանէ եթէ առաքելոյն
ողբ ընդհանուր ընթացաւն ընդ տիե
զերս. լուսաւորեցեալքն հրաւիրելով
յերկնից պղպայուհի։ Յաւուր վրի
ժոց հանուցմանն ամբարըշտից. վեր
ածիցես ըզմեզ ընդ հոգեղինաց դասն.
ի տեղի անկելոյց հրեշտակաց. բա՛ր
խաւեաք սըրբոհոյ աՀ ծածանի՛ն։

ՀՀ Ո՜վանեաք ըզքեզ ք՛ս փրկիչ հօր և
հոգւոյն. նախապատմող մըգրէիցն ըզ
խոնարհիլդ քո յերկինից. ծաներ
եաք և տեսաք զի պատկերիս աՀրե։
Յարեալոյց մեզ փայլեաց արեգին ար
դարե. իշխանութի՛ բազմեալ տեսաք
ըզնա իկառըս խաչին. ծաներ և։
Ո՜րոմ երկի՛նք և երկիր սՀ բաւէին
տա

տանիլ լուսոյն. բնակարան բնութ-
բանին ըսպասաւորիցն. աղաչեա վա
սըն մեր զի միածին քո զորդի
Յայտ. Յանատաւեցան սիրտք մեր առ քեզ
քրիստոս աստուած. և ուրախացիք
մեք ի փրկութեանդ քումմ. ընկա՛լ
զաղաչանս մեր միա՛յն մարդասէր։
Ա՛ր պատրաստեցեր զո խմաստութիդ
ըզգիտութի՛ւն յարարածս. և ծանուցեր
զո յարո՛ւթիդ ըզյարո՛ւն մեր. ընկալ
ես ընդա մարիամ որ եղեր մայր քո.
և աղաչեա զաւրի՛քն ըզմարմնացեալ
բանն աստուած. զի փրկեսցի՛ ընդ
մե՛զ ի փորձութենէ։
Ա՛ւգիներց կանխեա՛լ աղաղակեմք գեղ
լուր մե՛զ տէր. վասն՛ զի բաց ի՛քէն
զայլ ոչ գիտեմք մարդասէր։
Տո՛ւր մե՛զ տէր զքո՛ զխաղաղութի՛ւդ. և
փրկեա՛ ի՛ձեռաց անօրինաց խրատո՛ց
ապի՛ատամբողաց. վասն՝ Քարեխօսու-
թի՛ւ ծերնողի զո և միշտ կուսի՝ Հայցեմք
հքեզն քա՛ փրկի՛չ հո՛ի. վաս։ 789

Ձայն ազաղակի իմոյ հասցէ ի լսելիս քո

Արդ՝ ընկալ զաղաչանս իմ՝ զոր ես աղաչեմ առաջի քո յաւուր նեղութեան իմոյ. զի եթէ լսիցես ինձ՝ զձայն իմ ի բերանոյ անդրդադարձ առնես զիս. զի ի քեզ յուսացեալ եմ ես։ Ընդ այնմ ամենայն ժամանակս՝ զոր ես կեցից՝ ի քեզ աղաչեցից

ՇԾԱԾԻՆ՝ ՄԱՅՐ ԲԱՆԻՆ։

ՅԵՐԿՐՈՐԴԻՆ՝ ԲԱՐԵԽՕՍԵՑ ՄԻԱԾՆԻՆ

ԱՌԱՋԻՆ՝ ԾՆԱՆՈՂ ԱՆՀՅՐ

ԼՈՒԱԾԻՆ՝ ԶԱՆԱԶԱՆ ԾՆԵԱՒՆ

ԵՒ ՕԹԱՐԱՆ

ԴՒ

ԲՆԵԼՔ ԳԵՐԱՐՓԻՆ՝

ՆԵՑԱՆ Ի ՅԱՏԻՔ ԱՄԵՆԱՂՇՄԱՐ ՓԱՌԱՑ։

ԱՆԴ։ ԵՒ ԴԺՈՒԽՔ ՀԻԱՑԵԱԼ ԱՍԱՑ

ՀՐԵՇՏԱՑԱՆ Ի՛ ՓՐԿԵԼ ԶԱՐԱՐԱԾՆ ԻՄԱՀ

ՎՀՈՒ ՓՐԿՈՒԻ ԵՂԵՒՐ ՅԵԼԱՆԵԼԸԴ ՔՈ։

ԿԱՌԱՑ ՔՈ։ ՀԵԾԵԼՈՒԼԸԴ ՔՈ ՔԱԼՈՒԱՑ

ԿԵՑ ՄԵԶ ՄՈՒՓՐԻՆ՝ ԱՍԱ ԵԼԵՒՐ ԴՈՒ Ի

ՈՂՈՐՄԱԾ ԻՄ։ ՀՐԱՄԱՅԵՑԻՐ ԶՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԴՈՒՂԱ

ԸՆԴ ՔՈ ՀԱՆԴԱՑԱ ՄԱՐԴԱԱԼՐՈՒԽԴ։

ԵՒ ԱՒԱԾՊԱԿԱՆ։ ԵՒ ՊԱՐՏՈՒԱԾՔ ՀԻԱՑԱՑ

ՄԱՐՄՆԱՑԱՔ Ի ՆԱԽ ԿՈՒԱՒԵՆ՝ ԵՒ ԽԱՉԵՑԱՐ

ԸՂՁԻՐ։ ՔԱՀՆԱԶԵԼԻՆԻՆ ԽՈՇԱՐՀԵՑԱ

ՀՐԵՇՏԱՑԱՆ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱՆՕՐԷՆՈՒԵԼՔ

ՔՈՒ ԵՐ՞։ ԽԱՐԵԽՕՍՈՒԵԼ՛ ՆԱԽ ԱՍՏՈՒԱ

ԾԱԾԱՆԻ ԼԻ ՄԻՇԱ ԿՈՒՍԻ՝ ԱՂԱՄՍԵԼԻՔ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑԴ ՓԱՌԱՑ ԼԻ ՅՈՐՈ

ԳԱՅԹԷՔ ԱՆԵՐԱՒՈՒԹԻՆ ԹԱԳՀՈՒՀԻՆ։

Բանին հօր մարմնաւոր՝ և առագաստ
բնակութիւն · որ կանթամբ հոգւական՝
կերակրեցիր զէակըն քան՝ · քարե ·
Զերագոյն սրբութիւն՝ և կենդանի
մանրուք · բարձեր զանհայըն քնուք
իւ զիրկըս քո սրնդեամբ՝ · քարե ·
Զոր ծաղկի անթառամ տոհմի սե
ռիս մարդկութե · և շնաւորդ ծրհնութե
նախանձայ ծնողին մեր բընաւե · քար ·
Այրինաւոր աղքային՝ եղեր տաճար
քան երգողին՝ · յանկարծակի փեսայ
ին՝ իւյառագաստ բազմեալ քոյին՝ · ե ·
Օջռը երինից անմարմնոց՝ իմանա
լեացըն զբաւարնոց՝ · իջեալ յերինից
իւ յերկիր՝ սպասաւորել մեծ աղքային ·
քարե · Այսց էակ բանըն հօր՝ պա
տգրեցաւ իւմարմնի · լոյսըն ծրնունդ
Ծագածին՝ էառ զբնութի նախատեղ
ծին՝ · քարե · Ընարեալ յատուկ քան
զհիմունս՝ իսկ զանհ աշխարհի՝ ·
տուման անձառ անքընին՝ և անպ

թեթև լուսածին՝ բաւ Ա-
նագ հիւա
նալ երկնային՝ յեռեալ յականց ան
մարին՝ բերեալ պրսակ աբգ կուսին՝
յորժամ փոխիւր յաշխարհ վերին՝ բ։
Յողջվեան աբգ գընդին՝ երկոտասան
դասուց խըմբին՝ սլաքեալք որպէս
զարծուին՝ յերուսաղէմ քաղաք հա
սին՝ բարե։ Ասկ եկեաղ բազմութի
ւնք ազգերատաց նորոյ կտակին՝ ի՛ փո
խուն ածածնին՝ մարգարտափայլ
աբգ կուսին՝ բարեխօսեա՛ մեզ՝։

Ոյս ի՛ լուսոյ հօր ծագածին՝ լիքեր
երկնից յաշխարհ ստորին՝ դաւք ան
մարնոց ընդ քեզ լինին՝ ի՛ պատիւ մօր
քո և կուսի՝ ներբողեալ զայս ասէին
դուք ես տաճար անեղ բանին՝։

Ստորին խորհուրդ անքննին՝ ծած
կեալ յազգաց յաւիտենին՝ յայտնե
ցաւ յամբս վերջին՝ խրկեալ մարդկին
աւետին՝ զոր տեսանողքն ծանուցին
կուսին ծընող լինիլ բանին՝։

Ընտանեական խորհուրդ յանախութեան՝
լուսեցելոյ եւ անձառին՝ ի հատանել
ժամանակին՝ պարգեւեցաւ մարդկան
ազին՝ ։ Եակոն բնութեի բանին՝ խոս
նեալ անշփոթ ի մեր բնութիւն։
Այսպէսեալ տնօրէնութեամբ՝ զոր ի յերկրի
ներմարդութեամբ՝ զոր իւրոյին գործոց
վախճան՝ կատարեցեր վասն մարդկան՝ ։
այսօր յերկնից իջեր հօր քոյ՝ ի յօր
կուսի մօրդ ընկալար։ Հոյլք վերին
զօրացն իջեն՝ շուրջ զքեզ սիրելով պար
առեալ՝ զերգս օրհնութեան երանելեալ
քաղցրով ձայնիւք ակնածութեամբ առեալ՝ ։ զ
ռահվիռեակըն նըմանգեալ՝ գմի տրու
թեին երգաբանեալ։ Այսմակից նոցին
էղեալ՝ դասք երկնային պետացն ընտ
րեալ՝ ։ ի հոգւոյն վերածեբեալք՝ որք
յերդ հանուր աշխարհ ըսփռեալք՝ ։
անմարմնոցն համաձայնեալ՝ ըզ կոյսն
սբ երգաբանեալ։ Ո ամբարափայլ
Լուսինք լուցեալ՝ սբ կուսանաց գու
մար առեալ՝ զերգս օրհնութեան

նը՛ւագեալ՝ ի՛պատիւ մօրն ամէն օրհ
նեալ՝ • բարեբանեալ ես կո՛յս գովեալ
յորմէ ա՛ստուածն բա՛նըն ծընեա՛ւ։
Ա՛ւուագային հօր ծո՛ցածին՝ յորժա՛մ
եկեր առ հա՛յր լերկինս • խո՛տանայկեր
բանկի՛ք քոյին՝ ի կա՛տարումն աշխա՛նին
քե՛զ միայնոյ զօրո՛ք քոյին՝ գալ ի փո
խառ՛ըն միշտ կու՛սի՛ն։ Ա՛ւարտելո՛ց
լուսափայլ՝ հոգե՛ւոյն արդ տուն ե՛ս տա
ճար՝ • մա՛րգարէից բանք նախաձա՛ւ՝
ոյսօր լը՛ցան ի՛ քե՛զ գո՛ւմար՝ • մովսէս
գաւա՛զն ի՛ւրո՛վք խոպա՛ւ՝ խոպանի՛ք գո
ա՛նդ զօ՛ւանացը։ Ա՛ւարտուա՛ծ ձայն
նե՛րքոյդի՝ յո՛ւրախու՛ե օրքոյ ա՛ծին՝ •
հա՛նդերձ նո՛ւագ նե՛րքոյդի՝ առա՛քե՛լոց
գաւա՛ւց խմբի • ա՛ւանդե՛ցեր զքո զո՛ր
հո՛գի՝ ի՛ձեռն ո՛րդւոյդ միածնի՛։
Ա՛ւրհնեա՛լ ես ա՛նդ հոգւոյ՝ նե՛րկաւե՛ր
առա՛ի ի՛յերկրի՝ • քա՛նզի պայծա՛ռ քան
զարեգն՝ փայլե՛ալ աքո կո՛ւսին հոգին •
զոր զարհուրե՛ալ պե՛տրոսի՝ ցա՛ւր հա՛յր
ցանէր զխորհուրդն յայտնի՛։ 795

Ը նորհազարդ փառքը փայլեալ որպ
ը՛զմայր քո միշտ գովեալ՝ իմարդկանէ
ով քաոսակեալ՝ հոգւովն պայծառ ար
փառց նմանեալ՝ որպ փայլակն բորբո
քեալ՝ յերկինսառոյց վերաբերեալ
Ա՛վ պետրէ լսեր ձայնի՝ զոր հարցա
նեաս պատմի՝ ։ լսյան առաջինն հայր կո
չի՝ և յետ նր որ ի՛կարգի՝ ։ պայծառ
զհոգիս մարդկան առնէ՝ ոպ լսմօրս
իմ զոր ցուցի՝ Ընդքնութեայ բնու
թէ խաւնեալ՝ շարկեալ ը՛զանձն ի՛
մէջ եդեալ՝ զորս ի՛դրախտին զարդա
րեալ՝ փառօք եդի վայելել՝ ։ և այժմ
ը՛զնոյն ձեզ ընորհեալ արեամբ իմով
պայծառ մաքրեալ՝ Պատ ամենայն
մարմնոյ ըն ընդհազարդ զբարթնոյն
սը՛լացեալ երկնայնոցն՝ զկոյսըն բար
ձեալ յերկրայնոցս՝ ։ յոր վերակնեալ
առաքելոցն՝ զերգս օրհնութե հընչեն
երգից՝ ։ ահաւազեառեալ ոբ կո
սին՝ հանդերձ դասուք մաքուր խոս
բից ։ երկոտասանն ոբ գընդից՝ և այլ
կերտք նոցին բանից՝ ։ ձայնակից եղել
միաբանց՝ եղանակեն զերգս օրհնու

բարդուղիմէ յետոյ եկեալ՝ ասաց ցնոսա. Ա. Ահա լուսոյ սկսցուք՝ հարեալ զօրացդ
գօր՝ երեքօրեայ խմբեալ պարտք՝ անմարմնոց՝ · և գունդք հրեղէն՝ զբա-
արտասուօք՝ · եղանակէին քաղցր եր արթնոց՝ յառաջընթացք չոր վերնոց՝ ·
ձնծալից բերկրանօք՝ և յորդահոս հրճուողական ձայնիւ երգոց՝ գովեն
առեան՝ քաղցրաձայնեալ սաղմոսիւք։ ընդ երեսս երկնից՝ · Ա. Երօրէից գունդք
Ա. Եհաս ահ ըստ սկսցուք՝ հարեալ զօրացդ հիացեալ՝ յօթեամ առաքին ըզնորն ի կենդանի
ի փոխումն ածածկին՝ անպէն և փշոտ կուսին՝ · զարհուրեալ զայս ասէին՝ օրհ
նեալ ես որ ածածկիս՝ · Ա. Եհաս զայնմ սերօբէից՝ և բարձրագոյնքն երօբէից՝
վերս համբարձան ի բարձունս՝ յերկիւղ նայ անկարելին՝ · փառաւորեալ ընդ մի
ածնին՝ հրճուողական ձայնիւ երգից Տէրութիւք և զօրութիք՝ իշխանութիք և
պետութիք՝ · հրեշտակապետք և հրեշ տակք՝ եղանակեն զերգս օրհնութեան՝ օրհ
նեալ ես կոյս տառապ ժաքրեալ՝ յորում առեղծուին էիր բազմեալ՝ Ա. Աբեղենից
ըն խմբից՝ աշակերտաց ըն դասուց՝ · բարձեալ զմարմինն մաքուր՝ ածա
րեալ յբ բազիւք · երկին լուիր հանգըս տուն՝ քաղցրաձայնեալ սաղմոսիւք։

և զտեղւոյն խաւր ոչ տեսանել։
Ի խաւար բանից դամոց սրոյ՝ զբ՛ղ
ձնէն եղբօրն վըճարեալ. բացեալ
զուսպանն ամէն օրհնեալ՝ և զբանձալին
խաւր ոչ դըտեալ։ քանզի եղև վերափոխել
ի փառս անձառ նախ պատրաստեալ։
Փառաբանք հօրն էականի՝ պատիւ որդւոյն
խաւր էակցի. և հոգւոյն համազոր՝
որ զարդարեաց զկոյսն ի յերկիր. ժա
ռանգել զանձառ բարին՝ զոր պատրաս
տեաց խաւր միածինն։ Ի՛անգն անձառ
է՛ խորհուրդ՝ փառաց կուսին յան
մարմնոյ. զոր ի դարձուցս վերջնոյ՝
էջեղ մարդկան ըստորնայնոյ. զոր
այժմ յուսով բերկրելոցս՝ յոյնժամ
ընդէջ յուսացեալ ցս։
Ակերտող բոլոր եղելոց՝ Ամանուէլ
և ստորնայնոյ. Ի աբուն բարի՝ ան
մարմնոյ՝ Ի՛ւեր պատիւ յերկրայնոյ.
Ուսական ոճնի փոխանակ՝ Ի՛ւրդէզ
րուբ լինելոք սրժանալ։ Ա՛ երոյ աղա
չեա՛ Ի՛ճաժին մայր բանին. Ի ամեալ
զկոգի և զմարմին՝ Ի՛արձեալ ի՛սկ
փեսային. Ի՛ւրժանի լինելոք Պ՛ատոյ
դրախտին՝ Ի՛ւրանալ կենաց
798 Տ՛ընկին։

Քաղուածք Օրհնութեանց Տեառն Տէրոն
նախանաց և այլ սրբոց՝ ըստ ի-բաժանէից-

պաշտելոյն

Ըզհեգեալ որդւոյ սիօնի 7 գկ
Լուսոյ հօր և հոգւոյն 42
Հրաշալեաւ ծնեալդ քո 58
Ի ըզմարմնացեալըն տիրաբար 42
Յօր յայսմ ետուր մեզ բարձ 58
Ծածկեն խարան լուսոյ անվախ 26
Ծածկեն սիրեն լուսոյ՝ ամպ հո 776
Անապական կոյսըն մարիամ 776
Տաճար անապական բանիւն 777
Յօր ցիծեան գառք առաքե 425
Ետուն վիմածին աղբիւր 714
Պատ հօր և սրբոց
Ի նախիմաց խնամատարքէ 15 ակ
Էջք

Հաղաւորըն բոլորից պար. Ը 436
Ով զեծային զօրուվիդ քո 551
Յանահման ծովէն հայր. Ը 116
Ողք Թագաւորաց ազգաց և 559
Ով յերկինսըն զօրս անմարմնոց 416
Նայր անոխակալ և բարեգութ 661
Ո՛վ գերահրաշ ծալիկ բուր 72
Լվը վեմի հաւատոյ հիման 575
Խորհուրդն անձառ ծածկեալն 21
Ընծակիցըն ևծ անձառելի 15
Օ անձառելի ըզ լոյս ևծուենն 483
Ով ըզ կեանքն անմահարար 153
Ըզ քեզ ապաւէնըք հանապազ 753
Երախ լեր մայր անձառ լու 754
Ծանուցար սիեզերաց ևրծ 754
Ով առաքեալ Քհօրե հոգիդ 416
Ցորժամ յերկինից գայէ փողն 693
Ով իսկզբանէ խնամատու Ք 480
Երախացիր սրբուհի գաբրի 29
ԵՒանարհեցար Ի բարձանց 62
Օ քեզ հայր յաւաղ քան զյա 58
Ըզ քեզ կոյս և մայր և քնակա 50
Ընձեռ առաքեալ Քհօրե՝ որ վ 59
Ըզ կուսութիւդ քո ևծածին 61
Ի քեզ եմք ապաւինեալ որ մայր 759
Ով Պ

Ո՛ր զթագաւորն ամենեցուն	760	
Յայս մեր և ապաւէն մայր ոնց	761	
Ամ աւետեաց մարգարէին	238	
Ընդ ևնդման հօր և որդւոյ	414	
Երեշտակային ձայնն լսէ՛ օրհ	695	
Խորհուրդ մեծ և սքանչելի	34	դ՚
Ա՛յսօր բանն ինչօրէ ան	37	
Ա՛ճած ին սբ կոյս՝ անապական	27	
Ո՛ղ քեզ ճածանչն ողբիւր	48	
Ա՛ճած ևարբուհի՝ որ ըզ	52	
Ա՛նայնոյ քեզ իւանայս՝ կոյս	787	
Ո՛ղեզ միայնոյ մարմնոյ ևոյդ	787	
Ամբողջ մարիամ որ եղեր մայր	789	
Հոգւով հրեղինաց այսօր ածանն	424	
Ո՛ր ևհօրէ առաքեցար	730	
Ա՛յսօր բանն ինչօրէ անմեկ	37	դ՚
Ո՛ւր ծընեալ այս իբեթ	44	
Ո՛ր ինչրեղէն ամեաս ընդ հօր ևս	49	
Ո՛ր անսեռ և անքննին՝ քսաս	54	
Ո՛ր կերպարան հօր՝ և արարչա	44	
Ո՛ր էրն խակըզբանդ առ ածի	53	
Խարեխօսութիք ծընողի քո	789	
Ա՛ճեցօրհնեալ ածամոյր մարիամ	790	
Խարեխօսութիք սբ ածածնին	791	

Աղբիւր կենաց՝ բաշխօղ շնոր 423
Ար արարիչդ ես արարածոց 729
Դ
Առակից հօր և հոգւոյն՝ անբա 42
Բրաշափառ ծընունդդ քո 58
Գառ կենաց տրնկեալ յադին 12
Գձածին խօսքան լուսոյ՝ անվայ 26
Գձածինն և գառիւն կոյսն 75
Գայր և կոյս աղաղակին քէ 76
Աղբիւր կենաց բղխեալ յեդե 165
Գձածին սիրեն լուսոյ՝ ամպ 776
Գանապական կոյսըն մարիամ 776
Գանբաւելիգծնաբար բղխեսմն 424
Լեառըն վիմածին՝ աղբիւր 714
Գ
Յօր գաբրիէլ ցընծութիւն 46
Յօր որ յաթոռ փառաց 51
Նրկնգծնական տեսիլ փառաց 55
Նառագայթ և կերպարան 37
Նտաք անմարմնականք երկ 40
Շանճառելի լուսոյ մայր 32
Նամենեսեան տաղաւար՝ 184
Ր վառեցար ի յարփւոյն 185
Ճածին դու ես յոյս և 770
Ներգաւն արդարութե քո 421
Ր խոնարհեցար յերկինից 708
Ցոյ

Յաղթ որ յաղթող փառաց ընդ	51	գ
Որ յերեսելեդ ես ընդ հօր	56	
Ամենիմաստ ամենիւք հայր բազ	36	
Ահաւոր բարբառոյ վերնոյն	40	
Բարեխօսեա անդադար առ	36	
Զծածանիւնն օրհնութիւն մեզ	37	
Բարեխօսեա անդադար առ	771	
Բարեխօսուն փութացիր մեզ	771	
Պատուհիմք լիքս բարեխօսու	772	
Որ համագոյդ ես հօր և որ	422	
Բարբառագործ արիւ՝ զա	708	
Նահապետական տեսիլ փառաց	55	գ
Զ ծնեալն ի սէր կուսէն	51	
Ծածանն երկնային դուռն	74	
Այս լուսոյ մայր և կենարար	39	
Նահապետական բանին հօր	45	
Որ տարար զբանն ածդ յոր	772	
Հոգւոյն սէր հովանայեալ	773	
Անարատ օրհնեացուք զածդ	773	
Բարեխօսութիւք աբ ածածնին	774	
Յլ մեք ձայնիւ վերնոց փառ	774	
Ի լքէն ցնծութիւն ծրնաւ	775	
Հոգիդ Աշմարիտ՝ որ զածդ	432	
Բարբառագործ արիւ՝ որ յոչընչէ	709	

Ո՜ւ
Ով հաւատաք քո՛ւ այսօր յերե 263
Ո՜ւ ունիս հիմնարկ մինչու 503
Այս լուսոյ ինչուէ առաքե 64
Ո՜չ յաւիտենական 30
Արմնացեալդ իւրեանէն նախա 80
Անբաւական՝ անբաւական սր 724
Ուրբնոյ աղաւնոյ ինձանեւով 409
Ճաճին ապուէն մեր և յոյս 783
Էսին դասք իմանալի զօրեց 782
Ո տարարկ լոկայնի զանաս 781
Զ քեզ օրհնութ մեծացուցա 76
Ուրախ լեր մարիամ նբ աճա 24
Ուռաօտ խաղաղութե և արուս 17
Ոսպումն հրաշալի որ 32
Այս լուսոյ ինչուէ առաքե 64
Լանայն փոդոյ գալատեան 695
Ստուգութիւն հողմոյ նըման 414
Ո՜ր ըզ հուրն արծ յորովայնի 760
Քեզ ենք ապաւինեալ՝ որ մայր 759
Կարեխօսեա վասն մեր աճա 759
Նկանիմք առաջի քո աճապին 31
Ք և աճապին մարիամ, ցան 73
Ուրախացիր սրբուհի գաբրի 29
Ո՜չ զհոյր յաստուած քան 58
Նեզանգիւ բընաւ թէ որ կեա 59

Ողջոյն քեզ, ով Աստուածածին Մարիամ 77
Ով ամենասուրբ Երրորդութիւն 410
Ով Աստուածածին Կոյս Մարիամ 725
Ով գերազանցեալ գերազանց աստ 85
Ով արարիչ ամենայնի Աստուած 320
Ով քրիստոնեայ պատուական 113
Ով սուրբ մարգարէ Իլիան 556
Ով աստուածային վարդ հաճոյ 642
Հոգով գալոյ • հանգոյն • ծածկիլ
և խոչիւ վառ հօր
Ով զերկնաւոր Թագաւորդ 88
Ով զերկնաւոր բոլորից • ը 436
Ով մարգարէ հոգւոյն ան • ը 117
Ով զերկնաւորին երկնաւոր • ը 131
Ով տաճարի հանգուցեալ սուրբ 650
Ով յերկնային զօրս անմարմնոց 416
Ով ի նախնեաց իմաստուն 15
Ով ի ծոցոյ գերեզմանէն 93
Ով մեծ հաւատոյ այսօր 104
Ով իմաստուն զօրից երկնից 571
Ով աստուածապարգեւ քահանայ 553
Ով ասացեր ոտքս ուղղել 459

	Ով լիւը բղխեալ գուսանական	204
	Քանզի զքեզ օրհնեն երկինք	717
	Թագաւոր փառց ահ Տոգիդ	19
	Գուսանն զօրութեանդ բղխաչ	574
գկ	Ահատակ բարիքի եղեր	96
գկ	Ընդառաջել և նախաւրկոյց	97
	Որ էն յերուսաղէմ որդի միշտ յէնն	107
	Ամասատաւ երկնային լինել	118
	Երրորդութեան սիրոյ անձինք	685
	Ընդխոր կենաց բաշխող շնորհ	423
	Այս առասպել ասէր ոդորմեա Տոգ	731
	Որ անտես և անքննին քաւեա	54
	Խաչի քո քեզ երկրպագանն	541
գշ	Ցընծայ այսօր եկեղեցի այ	1 :
	Ընդամէն պարբերին անապ	572
	Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն	95
	Ի յաւր ցընծան հրեշտակք	443
	Հրաշափառ ապծ և միշտ բա	452
	Աղեղնաւորաց ապծ մարդասէր	410
	Որ հայրական իշխանութիւն	720
	Ի յաւր ժողովեալ ազգն խաչ	499
	Քո ապծ մեր շնորհեա	484
գկ	Որ էն յերուսաղէմ որդի միշտ յէնն	107
	Ընդառաջել և նախաւրկոյց	97
	Որ զօրինակ երկրաշարժն առա	119

Ո՛յսօր ուրախացեալ ընբ եկեք	574	
Ո՛յսօր ցնծայ եկեղեցի Հոգ	445	
Հոգիք հրեղինաց այսօր ասէն	424	
Հայեցայ ի բարձունս առ քեզ	731	
Նուսեալ բամից դասուց ։ Ե	798	
Ո յանըսկիզբն էին ան	492	
Բանեալ սուրբ սուգաբեալք	111	գ
Ո՛գաբեալըն յոյ կարիպո	448	
Ո՛յսօր ասնկ եկեղեցի ուրա	236	
Ժողովեալ ընբ Հ այրապեաքըն	575	
Ո քք արժանաւորեցայք կոչիլ	603	
Հոգ ։ հան ։ ած ։ և խաչէ ։ փառս		
Ամաստաբիեն երկնոյին լջ	181	դկ
Ո ըն յերեւ որդի միշտ	1 7	
Ո՛գաբեալ և նախաւրհոյ քի	97	
Ո՛արգարիւց գերթագըն և	444	
Ո՛յսօր զիմանալի լուսոյն ծա	235	
Ի հարուցարժ ազգերիչն անհա	431	
Ի ագաւոր փառաց քո անմա	729	
Ո՛յսօր զանձառելի ծնընդեն	504	
Ո՛չ միածինն ի հօրէ	497	
Ո՛նախիզբն ած անձառելի	123	բկ
Ո ր յանէից ստեղծեր	570	
Ո ր զոյս անձառ հնարհաց քոց	457	
Ո՛վ երանելիդ ամենեցուն	91	

Ա

Ա՛ր ողորմութիւն զգեցար 240
Ա՛ր հայրդ էս քեզ խնամ գրեցա 699
Ա՛ր զմիաբանեալսն յաշտարա 418
Ա՛վ երանեալ առաքե վերկայք 695
Ա՛ստ պիտի՝ զգեստուին, է՛ն ծածկուին * Յ 464
Ա՛ստուածդ ես ինձ ասացեր * Ես 133
Ա՛ստուածդ ես ինձ ասացեր * Ես 133
Ա՛ր հետ խրեցեր զարդիս մարդ 455
Ա՛ր տէր Աստուած մեր 117
Ա՛ստուածդ ես ինձ ասացեր * Ես 133
Ա՛ղաչեմ ըզ քեզ տէր բարե 604
Ա՛ռաջին որ լսեմ հօր կեանքէ 137
Ա՛ստուածդ ես ինձ ասացեր * Ես 133
Ա՛ր ամենասուրբ երրորդութեն 131
Ա՛ստուածդ ես ինձ ասացեր * Ես 133

Ով զօրհնա սրբեալ պահոց 150 դ
Ի թաւօր ի լերին ձեւացոյ 484
Քո աչք մեր՝ հնոցիկա մեզ 484
Ո՛ յաւր ըզ խորհուրդ քո կըրկ 485
Դասուսոյ արդար՝ որ հաստա 210
Ով փառաբանիս ի հրեշտակաց 211
Քեզ վայել է օրհնութիւն աշխ 221
ՃՃԾՃՆԻ և խաչէ • փառս։
Ը աբեաւն՝ ջուր՛՛ • ոչ էվէրսյ էրեալէ։
Օրհնեմք ըզքեզ անըսկիզբն 164 գ
Ը նորհեա մեզ աւր ընդ աւր 187 դ
Ով ըզլոյս աճապինդ բանիւ 188
Օ անըսկիզբն աշխ զհայրն 198
Ի՛ նըսկիզբն աճ և թագաւոր 199
Ի՛ սուրբ աստուածն խնկաբեր 186
Ով քաւարեալ լուսածին գեր 536
Ը աբեաւն՝ ջուր՛՛ • ոչ էվէրսյ էրեալէ։
Ով սրարեր զօրութ զհնանա 184 գ
Ո՛ յաւր որ էն ի յերկինս 490 գ
Ով յանարուեստ ի յաթոռ բազ 491
Ձաւս ձէր էրինդ ապաշխարութ առաւ։
ՃՃԾՃՆԻ և խաչէ • փառս։
Ո՛ յաւր ըւ անմարմնոցն դասս 201 դ
Ով լերկնային ճառագայթ 100
Աստուածածող քո ճշմարիտ • ը 225

Ա. յաօր ցնծալ եկեղեցի ընդ 465
* Երէ՛ շաբաթան խաչելութեան առաւ
ծածանի և խաչէ՛ փառս։
բիկ Ա՛ր պատուհիրան Հաւմարտուե 207
Ա՛առագայթի փառաւոր Հօր 487
Ա՛ր գերագոյն փառաւք պայծա 487
Ընդ լուսափայլ զբաւորինոյն 167
* Երէ՛ աւ էրինէց ապաշխարե՛ աւաւ
ծածանի և խաչէ՛ փառս։
գիկ Ա. յաօր գոհարձայեալ ցնծալ 222
Ա՛ծածանի և խաչէ՛ փառս։
բգ Ա՛ր զգ խորհուրդ քո գալըս 237
Յաճախին Ձայնիւ գոչման 254
Ընծեղն Իհօրէ ծընեալ որդի 264
* Ձայս աւ էրինէց ապաշխարե՛ աւաւ
ծածանի և խաչէ՛ փառս։
ամ Ա. յաօր գոլով ի բեթանիա քո 253
բգ Յաճախին Ձայնիւ գոչման 254
Ինկայք որդիք մարդկան այ 264
Ա՛ր զգ խորհուրդ քո գալըս 237
Ա՛ր իմեորդ ես քան զամ ըզմիտա 169
Սարսափելի Հոգւոյ Նրման՝ 414
* Տանէ՛ս՝ ած՝ և խաչէ՛ փառս։
ամ Ա՛ր վեր օրհնեա յաշխարհ քե 257
Ա. յ
պ ժ

Ա՛յսօր գոյով ի բեթանիա քո 253
Ակնդանուեց բաշխօղ քու 254
Ամէն ի լերինն ոյլակերպեալ 482
Ամէն փառաւորեալըն յամենայն 750
Ամէն ի քրիստեական կառոյդ 412
Ամէն արկեալ կենարարին 689
Անմահացեալդ ի կուսէն նախայ 80
Ի խորանի քում սրբութեանդ 516
Անդէն իհօրէ ծընեալ որդի 264 բդ
Անապատ փառաց քեզ 269
Ամէն նստիս ի քրիստոս ամէն բանիդ 270
Անարհեա մեզ ամէն արքունեաւքդ 271
Ամէն լուեր դու քան զամենայն լսելիս 169
Այսր եւ նմանն հօր եւ որդւոյ 414
Աղբեւրակոյսին ձայնիւնն օրհ 695
Ազ քեզ կոչեմ եւ մայր եւ քնարիա 43
Անանձն արքայութեան՝ ձ 534
Անտառն կուսանքըն պատ 268 բկ
Ա՛ստուածայիւ փառաց հօր 487
Ամբան լեր եկեղեցի սուրբ 260
Անատուր արդարոյնդ հաս 208
Ամենայն երկիր տուք փառս 179
Այլեր ամր ողորմութիւնքով յաշ 426
Անարգեմ ամիաժինն փոդով եւ 699
Ազ քեզ ամաժինն՝ որ վերս օրհ 74
Ամենայն վիմի հաստոյ շինեցեր 515

Ա
Ա երթայգօրն երկինից մշտըն գՁ 275
Ա երթայգօրն երկնից մշտըն 275
Ա երթայգօրն երկնից մշտըն գՁ 275
Ա երթայգօրն երկնից մշտըն 275
Ա երթայգօրն երկնից մշտըն 275
Ա երթայգօրն երկնից մշտըն

Ո՛ր նաւին [illegible] 270
Այդ և նըման հօր և որդւոյ 414
Լանձայն փողոյ գալըստեան քո 695
Օ՛ քեզ հայր յաւուրջ քան զյայ 58
Վ՛ըտխ ընբ հաւատոյ · ք 550
Ա՛յսօր յարեաւ ի մեռելոց 3 7 աջ
Ինդ լուանալ միաշաբաթ 299
Պատրաստեալ նախատեղ ին 313
Ինդ կանայսն իւղաբերսն 315
Ո՛ր անձաւ էութ հօրդ եա 316
Չոգ՛ · հան՛ · ած՛ և խաչէ · փառս։
Յայս շաբաթա օրհնեա վեց թր էջինէց աստ՛է
յաջինէն և վինի հոգ՛ հան՛ ած՛ և խ՛ · փառս։
Ա՛տրոգեալ կըղզիք աւ ած 322 դկ
Ա՛յսօր հրեշտակք ի բաց 310
Յարժամ եկին ի վերըզման 396
Ա՛յ հրեշտին յերկնից աւե 399
Հրեշտակք քո աղ որ զյարուցիր 402
Լհոտաշարժ աղբերըն անհա 431
Ո՛ր արարիչդ եա արարած 729
Ա՛ծածկն և խաչէ · փառս։
Յամբարձաւ ընդն ի երկինս 383 դձ
Ա՛հագին ձայնիւ ըդ քո՛ 378
Փառաբանակից հօր որդի՛ 375
Ա՛ն Օ՛ան

Օրհնեալ քո գալուստ 785
Ընդ երկնից բանըդ հօր և երդ 379
Աստուածայ աղաւնոյ իմանելով 409
Խարհրդեալ թագաւոր յաւիտ 719
Որ խոնարհեցար յերկնից 512
Ծընած այսօր փառօք 489
Աստ ահաւադիկ այս խորհուրդ 391
Իշխանութիւնք երկնից 385
Այսօր հրեշտակք ի բարձունս 310
Հրեշտակացըն դասք յերկնից 401
Յարուցեալ է տէրն իզերբեզմա 404
Համբառնալ բանին յերկինս 431
Որ ի հօրէ առաքեցար մարդա 730
Այսօր բանն իհօրէ անմեկնե 37
Այսօր նըշան յաղթող երև 540
Աստուածայ աղաւնոյ իմանելով 409
Ընդ մահարար բաժակ հեղ 428
Ոգին որ էր միշտ ևէ ևս 433
Համբարձաւ տէրն մեր քո օրհ 383
Համանման դարձի իմոյ ես հաս 718
Այր սիրտ ծընեալ մանկունք 13
Ըզ քեզ որ հոգւով և հրով 64
Յարուցաւոր փառաց տէ հոգիդ 19
Որ հաստատեցեր բանիւ 496
Այն և նըման հօր և որդւոյ 414

Հայր անբասկիզբն որ վեր օրհ 343
Ընդունն երկրի ծընեալ որդի 264
Բան աւետեաց մարգարէին 23
Բանն առաքեալ երկրի որ 59
Երկնեմք զքեզ անբասկիզբն 164
Ընչմամբ փոդոյ սազմոսարա 173
Երեշտակային ձայնիւնն օրհնեա 695
Աւրախացիր սրբուհի գաբ 29
Յաոր երկնայինքն ուրախա 417 բկ
Յաոր աղբիւր գիտուե 427
Երկնեցէք մանկունք ընդ երկ 490
Իջեր որ ազորմութիւք քո յաշ 426
Ի օրհնիա երեշտակաց անդա 183
Երկնեցէք զոր ընդ երկնային 183
Երկանչից սահղծեր զքզ պաշ 570
Վաղաւոր խաղաղութեան 698
Ի ողորմեցար երեզրս ծն 11
Երբ գային արդարութիւն քո 421 գէ
Հոգիդ ճշմարիտ՝ որ զծծ 432
Ի ի թևս թեւիս աննիւթ 433
Ի զարերականս առ իքեն կաք 184
Զհայրն երկնաւոր օրհնե 189
Հոգի իմ յամ ժամ զքեզ փա 772
Յաոր գաբրիել ցընծութիւք 46
Նահապետական բանին հօր 45
Խաչանիշ փայտին զերերը 361

Ո՛վ անբակիզեանալար բոլոսան 424
Օրհնեմք զքեզ անբակիզ 164
Անբակիզեան ալեաց գոհացեալ 198
Անբակիզեան ալեաց եւ թագաւոր 199
Ալ զքեզ հատ ալեաց քոյ 776
Ալտուածատուն խնկաբեր 186
Ալաւ կենաց արեգական յարեգին 12
Ալաւեան վիմածին՝ աղբիւր 714
Ալ Ալածին խորան լուսոյ 26
Ալնմանարար բաժակ հեղհեղալ 428
Ալաքելոյ աղաւնոյ ինձ 409
Ինքեան յինքեան նոյն միշտ 434
Համբարձաւ ալոյն մեր յեր 383
Հնոյ երկնայնոց հոգեղինաց 421
Ոյս խորհ՝ ի հօրէ աւաքեր 64
Ոյսր անբակիզեան՝ արարիչ յոյ 720
Անբակիզեան ալեաց անհատանելի 504
Ուսաւորեաց եհմ զարդա 497
Ալհարաշարժ աղբերին անհա 431
Ուղիք հրեղինացն՝ այսօր 424
Աղբիւր կենաց բուլսող շնոր 423
Ինչեր յերկինից միածին սիրեկ 402
Օրհնեմք ի զքեզ անեզ անթա 247
Ալ ալածութեան երրորդութեի 246
Ոյսր անբակիզեան բարեխնամ 728
Ալ ալժիզ

Ո՛ր անտես և անքննին՝ քառա 54
Ա՛յ Քրիստոս իմ Տէր և Աստուած 497
Ա՛յգ ու գինի արդարութեան 435
Ա՛յդ՝ հանգո՛ւ՝ աճ՛ և խաչէ փառաւ
Ա՛յր մարգարէ բարձրելոյն և 445
Ա՛յր յորժամայնէ ընտրեցար 446
Ա՛յսօր ուրախացեալ սիրե եկե 574
Ա՛յսօր ցնծայ զուարճացեալ 554
Ա՛յսօր զեմանուէլ լուսոյն ծա 235
Ա՛րանեղէն սիրե մանկունքն ոգ 569
Ա՛յդ՝ հան՛ աճ՛ և խաչէ փառաւ
Ա՛վ երջանիկ սուրբ սիրե գրիգոր 448
Ա՛րմատ Հնամորիս աճապային 449
Ա՛րեգական արդարութե իմով 610
Ա՛ր կուգեցեր զՀնուացեալն 234
Ա՛յսօր զեմանուէլ լուսոյն 235
Ա՛համբառնալ բանին յերկինս 431
Ա՛նդրեւիք Իքէն Թագաւոր 728
Ա՛ճապին սիրե կոյս անապական 27
Ա՛յ Քրիստոս իմ Տէր և 497
Ա՛ր ըզայս անճառ շնորհագ 457
Ա՛նդաստար յերկինս օրհնա 570
Ա՛վ երանելիդ առենեցուն 91
Ա՛ր զՀուր սիրոյ քո քաւ զոր 586
Ա՛ւետա զմեզ ածէ փրկիչ մեր 659

Հոգ՝ · հան՝ · աց՝ և խալէ · փոխ։

Ա՛նձինք նոյն իրեարք սիրեցին 463

Հոգ՝ · հան՝ · աց՝ և խալէ · փոխ։

Բազ քեզ քաղաք այլ և տաճար 477

Այսօր նոր ժողովուրդք 325

Ը անմարթոց հոգեղինաց 154

Թագաւորեաց աց՝ լիր հե 334

Ը նախիմաց խնամատուք տնօ 15

Ը յերկնային զօրս անմարմնոց 416

Ցորժամ յերկինից գոչէ փողն 693

Նոր խորանիւ արեգականն 324

Ակղան քո այլ զօրութեց 517

Ը իջերինն այլակերպեալ 482

Լուսաձարի սրբութե փա 517

Այսօր զանըսկիզբնն բանն 258

Օ՛ թագաւորըն փառաց քո 319

Օ՛ փառաւորեալըն յայմ աւուր 750

Ուրախ լեր յոյժ դուստրը սիո 259

Ը ևաքրօքեական կատարդ 412

Ձայն արկեալ կենսատարին 689

Ա՛արմնացեալդ խկուսէն 80

Ա՛ւետացեալդ փառաց հօր 487

Ը պատուհրան ձըշմար 207

Օրհնեցէք զՔ՝ որ ընդ երկնայ 183

Օրհնեալ ի բարձունս տնօ 357

Աստուածութիւն իմ լեր ապր և 766
Ո՛յսօր երկնայինքն ուրախա 417
Գալոց է միած ինքն փողով և 699
Ուրախ լեր մայր լուսոյ մարմ 167
Ակայք ժողովուրդք իսա 515
Ո՛յսօր որ էնն ի յերկինս 490 գ
Որ արարեր զօրութիւնք զինմա 184
Որ զերկրականս առ ի քէն կոչ 184
Թագաւորքն քո օրհնութիւ 367
Օրհնութի նոր օրհնեսցուք 774
Ո՛րեգամին արդարութեն քո 421
Ձայն մեծի զուարթնոցն և 707
Որ յերեւեցան ես ընդ հօր 56
Ո՛յսօր ցնծան դասք հր 533
Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի 495 գ
Ո՛յսօր հրեշտակաց բազ 337
Որք արժանաւորեցայք իկոչ 338
Ուսաւորիչ երուսաղէմ 479
Ո՛յսօր ածութիւն զուարճա 479
Որ արարեր զօրութիւնք զինմա 184
Որ ի թեւս թեւից անհնից 433
Հանդէսական · ածական · փառս ։
Ո՛յսօր ժողովեալ սբցն իմիա 499 դ
Ո՛յսօր հրաշափառ կոչ 509
Ո՛յսօր քրիստոսածնէն երկանդ 510

Ա	Ո՛ր լեռներեն ինձի հոգի	518
	Ո՛վ Տէր, հան ու ածածկէ զիս	
	Ո՛վ Տէր, ես քեզ կը կանչեմ	355
	Ո՛վ յաւիտեան փառաց Նստիս	531
	Ո՛վ համակ-ոյժ ես հօր և որդի	353
	Ո՛վ հոգի սուրբ, որ եղեր	525
Բ	Ո՛վերոյ վերի հետոյ շինեցեր	515
	Ո՛վ Տէր, ես քեզ կը կանչեմ	
	Ո՛րպէս ածածկեն զիս մայր	78
	Ո՛ր ծածկեն մայր լուսոյ պէս կոյս	77
	Ո՛ր ոսոտ խաղաղութե և արուս	17
	Ո՛ր պատուէրն հրաշալի որ անյայտ	32
	Ո՛ր սիրոն ծընեալ մանն	25
Գ	Ո՛ր յոյսը հրաշափառ կոչմամբ	509
	Ո՛ր լեռներէ գերարփին՝ և	791
	Ո՛ր յոյսը զանձառելի ծնընդեն	504
	Ո՛վ Տէր, ես քեզ կը կանչեմ	
	Ո՛ր ընտրեալ կոյս ածածկեն մարմ	77
	Ո՛ր լուսոյ մարիամ պէս կոյս	545
	Ո՛ր լեռներեն մարիամ պէս ածա	24
	Ո՛ր լեռներեն ինձի հոգի	20

Հրաշակերտ և զօրեղ փոյթ 547
Ընձառելի երևումն երևեալ 547
Օ Թագաւորըն փառաց քո 319
Բանդ որ ինձէն ինձեալ մարմ 311
Ով յանձն առեր արծ եղար 747
Խաչելըն քո մեռուսկեր ըզ մահ 748
Յայգեցդ անմահութեն ճաշա 748

Հոգ" • հան" • ածածկէ: փաոսէ:

Օ օրութէ նը խաչն քո քո 521 դձ
Փառաւոր քո Հակից Հօր 391
Որ կամաւ Հօր ըզչարչարանըս 374
Խոյչ եղեր բանդ արծ՝ մարմ 376
Որ ի յերկինէ ինձէն ինձեր ան 377
Որ մահու խաչին իւրոյ կենն 781
Ոտոմ ամամրուութեան քո քո 782
Որ փոխանակ գառնուե տրն 782

Հոգ" • հան" • խոչ ածածկէ:

Ամեր լուսոյ մարմ նը կոյս: փաոսէ: 545
Խաչըն կենարար որ եղև ըմեզ 525 բկ
Սրբութէն նը շնորհեցեր 525 գձ
Զեզ քի կանուղիկէ եկեղե 545
Նուռանեալ փոյթ գիտութէ 520

Հոգ" • հանգո" • ած" • փաոսէ:

Աբան ձեր սուրբ եկեղեցի ա 528 գձ

ՊՀ ա Ա.յ

Ա՜յսօր հրեշտակաց բազմու 337
Ա՛ք ապիտանաւորեցայք իկով 338
Ա՛ռաւօրեայց երուսաղէմ 479
Ա՜յսօր աճուրդին զուարճա 479
Ա՛րարչափառ տեառն իկաթու 546

Ա՛ստուածային կատարած անքրն 531
Ա՛ստուածային կատարած անքրն 515
Ա՛կայք ժողովրդք խաւարին 515
Ա՛ր երկնից ձիեր բանդ ածի 348
Ա՛ջեր որ և մարմնացար իկու 350
Ա՛նեղէն եղեալ մարդ՝ տեսեալ 769

Ա՛նապատն որ ըզկնաչն օրհ 534
Ա՜յսօր խնդրի պատմական 549
Ա՛պաւինեցաք ելնող քո՝ արարիչ 550
Ա՛ջեր յերկնից որդի ոչ ազա 335
Ա՛ր համառօտ խոսիլ ըստ ձեր քո 341
Ա՛նեռաք ըզ քեզ քո՞ որ ի } 760
Ա՛ր զանարատ բաղուկըս քո } 761
Ա՛ջօղ խաղաղութեան քո 761

Ա՛ր ծագեցեր մեզ լոյս մեծ 537
Ա՛փայտ կենաց որ փոխանակ 519
Ա՜նճանեալ փոյթ գիտութե 520

Յաւիտեան հօր՝ կամաւորութեամբ 358
Յաւետ բազում ողորմ ասեմ 359
Տէր ասեմ՝ որ տարածեցեր 361
Խաչանիշ փայտէն զերծեր 361
Հոգ. հան. ածածնէ փառս։
Ողջունեա ամենայնիվի խաչիս 543
Սեղան քո սուրբ զօրութեան 517
Ինչ երկինքից որպէս այդ ևմար 329
Ով խոնարհեցար յերկինից 331
Փառաւորեաց սուրբ խաչդ 334
Ով խակերգութեամբ 480
Հոգ. հան. ածածնէ փառս։
Յարուցեալ և զօրեղ փայտ 547
Ով գանասրատ բազուկդ 518
Ով խաչն օգնական հաւատոց 518
Նշանաւոր հօր էակից 314
Ով խոնարհեցար յերկինից 316
Հոգ. հան. ածածնէ փառս։
Ով գուժալին զօրութիւնդ 551
Յարուցեալ օրինացոյն մեզ 438
Յանապահման ծովին հօր 116
Ով հրաշ իրեցեր զորդիս մեր 455
Ով յիշատակ սրբոց մարտիրոս 647
Հոգ. հան. ած. խոյ խաչի։
Ով վերի հաստոյ հինան։ փառս։ 477

Ա

Ա՛յր զարդարեցին անօրինաց 558
Ամաք բազարծ Հոգւոյն • ե 117
Ա՛յսօր ընդ երկնային զբօսր 455
Ա՛ր զարդարեալ գեղապանծ 89
Ա՛ղաչեմք զքեզ՝ որ քարե 604
Հոգ՛ • հան՛ • աճ՛ և յե՛ • փառս։

Բ

Բաղթօղ և՛աբ Հայրապետ 562
Ա՛ր ընտրեցար Լիկոյեմն 97
Բովին քաջ բանասեր Հօսի 452
Ա՛յսօր ցընծայ Եկեղեցի 461
Ա՛յսօր հրեշտակաց դասքն 668
Ա՛յսօր ցնծան դասք սուրբ 425
Հան՛ • աճապնի • և խուէի • փառս։

Գ

Ա՛ր յանէից առեղծեր զպարշ 570
Ա՛ր օրհնիմ ի հրեշտակաց 183
Օրհնեցեք զայր ընդ երկնից 183
Յորժամ գայցես բազում հր 176
Ա՛յսօր ընդ Ֆրակերպեան 261
Ա՛յսօր աղբիւր վիսուքեր 427
Արասափելի սրատամբք և սոհմ 704
Ա՛յսօր ցնծան երկնայինքն 12
Ա՛ղաւաւմբն կուսք 511
Ա՛յսօր սրբոց Հայրապետացն 574
Ա՛յսօր սօնէ Եկեղեցի 236
Ա՛յսօր զսքանչացեալ սօնէին 460

Հայրապետ սուրբ և անբիծ 565
Օ անմարմնոցն զմաքրութեն 664
* Տփ" · հան" · ած" · էսկ խաչէ ։
Ա յսօր ուրախացեալ փառս 530
Զր յառջագոյն սահմանեցեր 608 դձ
Ա յսօր ցընծան հրշտակք 443
Հրաշափառ արձ և միշտ բա 452
Զր հրաւիրեցեր զյառաջագոյն 581
Ա յսօր ժողովուրդք որք ի հե 554
Տփ" · հան" · ած" · էսկ խաչէ ։
Զր հաստատեցեր բան փառս 496
Ա րմատ ճշմարիտ ածանին 449 դկ
Ա րեգական արդարոնէ ի հայ 610
Զր կոչեցեր զհեռացեալսն 234
Ա յսօր զնմանալն լուսոյն 235
Ա յսօր ուրախացեալ ամբ եկե 574
Ի համբառնալ քանին յերկինս 431
Ա նդրեմք ի քէն թագաւոր 728
Ա ծածին ամբ կոյս անապական 27
Ա յժմածինն ի հօրէ՝ և 497
Զր համանման մեծին 584 գձ
Ա յսօր ամբոյ հայրապետացն 574
Ա ղաւէտ ամբ հայրապետացն 575
Ա ծային հառատալի որ 576
Հանգիստացեալք ընդ երկ 577
Տփ" · հան" · ած" · ես խաչէ · փառս ։

Ի տպարանի Ս. Ղազարու Մխիթարեանց ի Վենետիկ ՌՊԺԲ։

Ցուցակ տառից եւ նշանից, որ գործածեալ է ի տպագրութեան գրոց Հայկազեան լեզուի։

զարկ	֏	ճոռոմ	ճ
փառք	ֆ	ոխակեր	ո
յոյժ	յ	շուշան	շ
ղեկ	ղ	ջուխտ	ջ
ծնունդ	ծ	չեչոտ	չ
ձկնորս	ձ	պարտ	պ
ջաղաց	ջ	ռոճիկ	ռ
ռամիկ	ռ	սուրբ	ս
վարդ	վ	տուր	տ
քարոզ	ք	փութ	փ
օրէնք	օ	ֆրանգ	ֆ

Ցուցակ գրոց, որ տպագրեցան ի տպարանի Հայկազեան լեզուի։

Հարցք · Իւր	22	Հարցք · Ա	104
Հարցք · Ժ	10	Հարցք · Ի	20
Հարցք · Ժ	10	Հարցք · Ժ	19
Հարցք · Լ	35	Հարցք · Լե	35
Հարցք · Լը	35	Հարցք · Խ	26
Հարցք · Ծ	86	Հարցք · Կ	98
Հարցք · Կ	175	Հարցք · Կա	88
Հարցք · Կը	156	Հարցք · Կե	809
Հարցք · Կի	119	Հարցք · Կէ	98
Հարցք · Կո	98	Հարցք · Կո	88
Հարցք · Կու	88	Հարցք · Կու	809
Հարցք · Կր	104	Հարցք · Կր	22

Ի ՔԱՂԱՔՍ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՅՍ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ։ ՌՊԺԲ։

Ժամանակագրութիւն ըստ վարդապետաց՝
հեղինակաց շարականաց։

	տայի ամն	հայ
Ա		ՈՑ։
Աբէն խահակ։	426	
Աբէն մեսրոպ։	426	
Աբէն մովսէս խորենացի։	441	
Ստեփաննոս սիւնեցի տարաջին։	441	
Աբէն յօհան մանդակունի։	480	
Ցէր կոմիտաս։	618	ՀԻ
Ննանիա շիրակացի։	661	ՀՃ
Աբէն խահակ Ձորափորեցի։	703	ՀՃԲ
Աբէն յօհան ուձնեցի։	720	ՀՃԻ
Ստեփաննոս սիւնեցի երէց։	728	ՀՃՀ
Պետրոս գետադարձ։	1019	ՆԻԲ
Դրիգոր մագիստրոս։	1044	ՆՂԴ
Յակոբ վրդ. սանահնեցի։	1083	ՇՈԳ
Դրիգոր վկայասէր երէց" շնորհ։	1113	ՇԻԳ
Յօհաննէս սարկաւագ վրդ.	1117	ՇԻԷ
Աբէն Ներսէս շնորհալի։	1166	ՈՃԶ
Գերսէս լամբրօնացի։	1181	ՈՂ
Դրիգոր սիւնեցի։	1204	ՈՃԳ
Գայանաւոր վրդ. տարօնացի։	1205	ՈՃԵ
Ա. արդան վրդ. Ամծն։	1251	Չ
Յակոբ կլայեցի։	1268	ՉԺԸ
Յօհաննէս վրդ. պլուզ։	1288	ՉՀԸ
Կիրակոս վրդ. գանձակեցի։	1478	ՉՀԸ

Ցանկ Ա՛ծացուածոցէիցն։

Յանձառ փառաց խոնարհե 66
Յարուցեալոյն ի մեռելոց 69
Ո՛ր զաւետիս հոգւոյն ի հր 69
Ա՛ծացուցանեմք ըզքեզ որ 70
Ո՛ր ըզհրեշտակին ըզ ձայնէն 70
Ըզքեզ երևեալ դուռն առ 70
Ո՛ր ըզբանն ասծ բառնական ե 71
Ո՛ր ընտրեցար խնկը զբանէ 139
Ա՛րբախ լեր յոյժ դուստրը 259
Ա՛յսօր ընտր ժողովրդիք 411
Երանելի ասծասէր սքի դը 549
Ա՛րբախ լեր ասծածին տա 71
Ա՛նարատ տուաքար բնակա 72
Ով գերբահրաշ ծաղկի բուր 72
Ո՛ր ըզ կենդանքն անմահարար 153
Նոր խորանիդ արեգականն 324
Յանձառելի ըզ լոյս ասծ 483
Ըզքեզ հոյս և մայր և բնա 50
Ա՛նթառամ ծաղկի ան 54
Ո՛քեզ հայր յառաջ քան 58
Բանն առաքեալ ի հօրէ որ 59
Ը՛զ կուսութիւդ քո ասծածին 61
Ա՛րբ և ասծածին մարիամ 73
Ը՛զ քեզ ամենօրհնեալ ասծ 73
Ա՛ինն լուսոյ և ամպ հովանի 62

Ընդ քեզ ասածդին որ վերը	74	
Այլ լուսոյն մարխամ ան	74	
Երախ լեր մայր լուսոյ մա	167	
Երախ լեր եկեղեցի սքե	260	Տաղ
Անձառելի լուսոյ մայր	32	գձ
Երախ լեր ասածդին կոյս	36	
Քե զասածդինն օրհնութե մե	37	
ոյս լուսոյ մայր և կենարար	39	
Եկակըզնական բանին հօր բը	45	
Ասածդին երկնային դու	74	
Ասածդին խորան լուսոյ ան	26	
Մեծագործելի և քան զեր	41	գկ
Ասածդինն և զմիշտ կոյսն	75	
Այլ և կոյս սպասխին քե	76	
Տատունկ խնկաբեր ծառ	186	
Եառնն վիճասդին սղբե	714	
Ուռօտ խաղաղութե և արու	17	գձ
Երախ լեր մարխամ սքե ասդ	24	
Ընդ քեզ օրհնութե մեծացու	76	
Նարտատ կոյս ասածդին մա	77	
Ասածդին մայր լուսոյ սքե կոյս	77	
Երախացիր ասածդին որ կա	78	
Երախացիր ասածդին վերը	78	
Թու քրօբեական երև	82	
Ասածդին գերագոյն քերօ	210	
Սորանայարկ կամարանըմանե	502	

Ճաճին գերագոյն երկնից 512
Ոսկի լուսոյ մարիամ ընդ կոյս 545
Խաղերամբք վհատուն ինչն 725
Ահաւասիկ աբրահամու 10
Ճաճին ընդ կոյս անհաղ 43
Զ քեզ ճաճին ալեհեր 48
Ճաճին և սրբոյ որ ըզ 52
Որ զանձառելին ծընաւ ընդ 57
Ճաճին մայր և կոյս ճա 79
Քեզ եմք սպասելով քեզ 79
Ճաճին պայծառ քան զերդ 240
Ճաճին տաճար լուսոյ որ 309
Ճաճին մայր լուսոյ արե 394
Ճաճին ամպ լուսաւորն որ 507
Ամարտարեն ի փորոյ կիսին 790

Ճաղնագիւտ այսպէս ասաս

Կանչ ինչ ասելն սենչալ ուր ես • և
Երթ երթ, և որ ճոյ տուր ճոյնիցդ
Ա ա • սահեալ յառջին ճոյնէն և ուր
Թիւն դադարի • յոյնմ ճոյնոջ իցես •
Բոյդ զգաստի օրն ես իշես կալ
Ի ճոյնն էն ասուին

Ղուկին ճոյն՝ աճ * Երրորդ ճոյն՝ գճ
Ղուկին կոմ • ակ * Ա սա • գկ
Երկրորդ ճոյն՝ բճ * Չորրորդ ճոյն՝ գճ
Ղազ կոմ • բկ * Ա երկ գկ

ստ Ուսուցչապատում։
Զանունըն ուր ։ Ա
Երկնեցուք ընդ ամենայն զօրսն եկեղեցի ։
Երկնեցուք ընդ առաքեալսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ մարգարէսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ քահանայսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ վարդապետսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ ուխտաւորսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ կուսանսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ ամուսնացեալսն փառաւորեալ։
Երկնեցուք ընդ ամենայն սուրբսն փառաւորեալ։
Ա ամէն։ Յամենայն ժամ։

Ար բարեխօսութիւնք և մաղթանաք ա-
րագահաս վկային Խրոյ Աբգին Ա՝ինա-
ասյ՝ եւս կարողութիւն և յաջողութիւն մեզ
նուիրասիրեցս հասուցանել՝ ի կատար և
՝ի լոյս ածել զհոգևոր երգս երաժըշ-
տական. այսինքն՝ զՔ արարանա զայս
վայելուչ. ՝ի վայելուչն մաքուր ժամ
կանց նորոյ սիճնի։

Աղօթ՝ ի հրճուխլին ձեր միանչ զմայլիք
սուրբ, և հետևապես զկաթուճածո
ինչ արտօսրից առ բերեք յատաց ձե
րոց՝ շարժեալ՝ ի յղձակրութէ նեղբին
հոգւոյ՝ յիշեալքն՝ ի քո՝ ի յոյն մեր բը
նաւիցս, զներսունն հայրն իմ զՏիրա
դու Յօհաննէսեան, և զնս զորդի նորին
զՏէրդ Պօղոս՝ հանդերձ բարեկեան
և բազմահատ արդեամբ իմովք տրդ
Ներսէսիւ և տրդ գէորգաս, ողբ
շարեկին զգիրս կապարեայս։
Ա՝ն և յիշել մաղթեմ զաշխատաւորսն
գործարանիս մերոյ՝ զբալոզցի Յարու
թիւն՝ և զՆ՝ահան, և զսեբաստացի
Մկրտիչն։
Եւ զամենազաղ յիշեցէք ասր ՝ի միասն
գամբ՝ ալաւեանն խրոմ՝ ամէն։

Ծ՝ Թ ՌՈՒՍԱՀԱՅ ՏԱՐԻ 1832

Այրեզ Ներքարկվել է սահմանափակման
5/5 42 թ.